

TARAF'ta taraf olmak

Hadi Uluengin 01.06.2012

BUGÜNDEN itibaren **TARAF**'ta yazmaya başlıyorum ve sonsuz mutluyum.

Mutluluk gibi iddialı bir kelimeyi bilhassa kullandım. En dürüst ruh hâlimi yansıtıyor.

Üstelik âdetim değildir, yukarıdaki büyük sözü sarfetmekle ne kimseye **yağcılık (!)** yapmak, ne de ortaya beylik lakırdı atmak niyetindeyim.

Zaten başta **Ahmet, Yasemin** ve **Alev** olmak üzere bütün mahrem çevrem şahittir ki, daha beş yıl önce ve gazete henüz rotatif kokmadan aklımda ve fikrimde hep **TARAF** vardı.

Şimdi kısmetmiş ve tekrar sonsuz mutluyum. Peki de, neden?

ÇÜNKÜ istisnaları hariç tutarsak, geçmişte **taraf** olmuş kuşağım bugün de **taraf** kaldı.

Bununla **sola** militan olarak katılmış ve artık altmışını aşmış olan kesimi kastediyorum.

Evrensellik arzeden bu neslin yaşı hanidir kemale erdi. Akıl çağının zirvesine ulaştık.

O halde ben de **taraf** olmayı **TARAF**'ta sürdürebilmek için son virajı çoktan döndüm.

MADDE madde uzun manifesto yazacak değilim. **Taraf** olmaktan şunu anlıyorum:

Hayat, dünya ve olaylar karşısında ahlaki tavır almak! Belirlemek ve duyurmak!

Yani, kavramın artık kıymet-i harbiyesi kalmasa bile o **sol** denen yapıya bizi baştan itmiş olan ve sadakatte kusur işlemediğimiz özgürlükçülük, cömertçilik, paylaşımcılık gibi vicdani dürtüler ekseninde tutum saptamak. Pragmatik olmak ama etikten de taviz vermemek.

İnsaniyetçilik - gerçekçilik sentezindeki hassas dengeyi mümkün mertebe yakalamak.

Ancak buna illâ aktör olmak hevesini, hırsını ve ihtirasını dâhil etmiyorum.

Durumu en iyi yansıtan deyiş üstadım **Raymond Aron**'un **tarafdar seyirci** tanımıdır.

Sahada fiilen oynamayan ama her karşılaşmada da takımlardan birisini tutan seyirci!

Ve şüphesiz, kuşağımın hâlâ böylesine bir **tarafgirlik** üstlenmesi kendimize misyon vehmetmeyi

sürdürmemizden kaynaklanıyor. Muhtemelen ebedi asilik de işin içine giriyor.

Bunların haklılığını veya yanlışlığını tartışmadan vakıyı kabullenmekle yetineceğim.

OYSA doğru, **taraf** olmak ve kalmak yukarıdaki nesil için iki zıt farklılık içeriyor!Kimileri geçmişin zihin kalıplarını olduğu gibi sürdürdü. Hâlen de sürdürüyorlar.

Eski tas, eski hamam, onlar sırf değişen hayatı ve dünyayı reddetmekle kalmadılar.

Hezimetten ders çıkartamadıkları ve kişiliklerindeki vasatı aşamadıkları için dehşet bir kindarlık içgüdüsüne kapıldılar. Sözkonusu dönüşümünü kavramış olanlara dış biliyorlar.

Yukarıdaki ahlâki erdemleri hâlâ sahiplenene ama bunların nispi uygulanabilirlik şansının ancak başka yöntem ve yaklaşımlarla doğabileceğini anlayan; artı, her türlü totalitarizm ve otoritarizmle köprüleri radikal biçimle atmış olan bizlere nefret kusuyorlar.

Ve işte o **bizler** de en geniş anlamıyla **TARAF** gazetesindeki **taraf**la eklemleşiyoruz.

FAKAT yukarıdaki açıklamadan yola çıkarak gerek gazete bünyesinde, gerek harici mekânda tek sesli bir koroya dâhil olduğum ve olacağım sanılmasın. Asla!

Asla, zira akıl çağına ulaşma sürecimiz ve totalitarizm ve otoritarizmle köprüleri atma sancılarımız bizlere **birey** olmayı da öğretti. Nihayet o büyük “**B**” harfli **Ben**’i keşfettik.

Fikri hür, vicdanı hür ve de yalnız ve yalnız kendisi için **birey** olan **Ben**!

Buradan itibaren de hiçbirimiz tekrar kolektif kalıplara sığmayız. Sığdırılamayız.

Kaldı ki adı şimdiden demokrasi ve sivilleşme tarihine yazılmış olan **TARAF**, tabii ki asgari paydalar hariç, aynı olaylara ayrı yaklaşımlar forumu sunduğunu da çoktan ispatladı.

O halde bir defa, bir defa daha tekrarlayayım:

TARAF gazetesi **birey** olarak **Ben**’im **taraf**tarlığı sürdürmem için biçilmiş kaftandır.

Sizlere merhaba, kendime de hoş bulduk demekten sonsuz mutluluk duyuyorum!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtaja ve fitrata dair

Hadi Uluengin 02.06.2012

BUNDAN tam kırk yıl önce, birazdan evleneceğim refakatçimle birlikte kürtağın Batı Avrupa ülkelerinde serbest bırakılması için miting üstüne mitinge katılıyordum.

Koyu Katolik olan müstakbel kayın validem ve kayın pederim de kızlarını baştan çıkartan bu sapkına, bu zındığa, bu barbara diş biliyorlardı. Nikâh az daha suya düşecekti.

ÇÜNKÜ ben her kadının, daha ötesi her diş mahlûkatın yaratılış fitratında kendi bedenine hükmetmek, yani üremeye müdahil olmak içgüdüsünün yattığına inananlardanım.

Nitekim veteriner tababetinden biliyoruz ki memeli hayvanlardan bir bölümü şu veya bu doğal engelden ötürü cenini istemedikleri takdirde düşük yapmak fizyolojisine sahiptirler.

Öte yandan bütün antropolojik, etnografik ve arkeolojik bulgular aynı düşük yapma refleksinin belki insanlık tarihi kadar eskiye uzandığını ortaya koyuyor.

Değişik coğrafya ve uygarlıklarda sedefotunun, adaçayının, yaban kekiğinin veya miskotunun dünden bugüne kocakarı ilacı olarak süregelmesi tabii ki tesadüf oluşturmuyor.

Bu takdirde de kürtağın aforozundaki nedeni din kültürlerinde aramamız gerekiyor.

AYRINTIYA girmiyorum ama şu kesin: Pagan veya semavi tüm inanç sistemlerinin kürtağı reddeden tavrı yine yaradılışın doğasında mevcut olan en hayati dürtüden kaynaklanır:

Nesli sürdürmek! İlelebet sürdürmek!

Ve, yasağın farklı dinlerde **“canlıya saygı”** diye teorize edilerek kutsalla donatılması da aynı içgüdünün tezahüründen başka bir şey değildir! İlk bakışta da sonsuz meşrudur.

Oysa ortaya tekrar hayatın doğasında mevcut olan o ikilem çıkıyor:

Üremek içgüdüyle dişinin aynı üreme sürecine hükmetmek içgüdüğü arasında çelişki!

Bu çelişki havyanda tabii, insanda ise ruhi ve maddi engellerden ötürü doğabiliyor.

Zaten de cenine müdahil olmak durumu, yani kürtağ işte burada soruna dönüşüyor.

Ama kuşkusuz, velev ki ancak bilinçaltında hissediyor yahut itiraf etmiyor olsun, her diş kendi iradesiyle gerçekleştirdiği her düşüğe ve her kürtağda vahim bir yenilgi, vahim bir başarısızlık, vahim bir travma yaşamış oluyor. Hem sebep, hem de sonuç olarak yaşıyor!

Fakat arzusu hilafına onu üremeye zorlamak yukarıdaki canlı fitratına aykırı olduğu için de, ancak ve mutlaka

nihai çözüm olmak kaydıyla kürtaj ehven-i şer çareyi oluşturuyor.

YUKARIDAKİLERDEN anlaşılacağı gibi Başbakan Erdoğan'la neden zıt kutupta yer aldığım açıklama gerektirmiyor. Oysa aynı zamanda da onun yaklaşımını yadırgamıyorum.

Zira AKP önderi aslında Müslüman, Hristiyan, Budist, bütün muhafazakâr inançlı ve kimlikli siyasetçilerin, felsefecilerin, teologların vs. ortak diliyle konuştu ve konuşuyor.

Alın Kahire'deki El-Ezher ulemasının kelâmını; alın Roma'daki Vatikan ruhbanının vaazını; alın Delhi'deki Hindutva merkezinin retoriğini, hepsi öz itibarıyla kürtaj konusunda aynı tutumu sergilerler. Aynı kutsaldan hareket ederler ve aynı diskuru tekrarlarlar.

Fakat heyhat ki şu da doğru: Başbakan'ın **"cinayet"** sözünü ve husumet üslubunu kullanan kesim artık Madrid'deki Opus Dei tarikatı yahut Derin Amerika'daki Mormon Kilisesi gibi geleneksel muhafazakârların bile hanidir uzak durduğu kurumlarla sınırlı kalıyor.

İMDİİ, gördük ki Türkiye'deki son tartışma da esas olarak evrensel bir muhafazakârlık-liberallik veya metafizikçilik-rasyonalitecilik çelişkisine oturuyor.

Ve çelişki hayatın kutsallığına ilişkin zıtlaşmadan değil, sözkonusu kutsalın nerede ve nasıl başladığına; artı, buna kimin karar verdiğine dair zor ve çetrefil sorudan kaynaklanıyor.

Kendi cevabı ilettim: Sevdiğim için değil, her dışının üreme veya ürememe iradesini o hayattaki insani fitrat olarak algıladığım için kürtaj hakkını doğal ve meşru addediyorum!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1 Mayıs 1977

Hadi Uluengin 06.06.2012

TARAF sütunlarında kendimi sırf siyasetle sınırlamak niyetinde değilim.

Hayatın akışına, toplumun gidişatına, estetiğin ışıltısına dair de yazmak istiyorum.

Oysa altı haftadır bazı güncel konularda tarafımı yansıtmak imkânından yoksundum.

İlkin bunlara da değineyim ki ne kaçak güreşmiş olayım, ne de içimde ukte kalsın.

1 MAYIS 1977 konusunda Halil Berkday haklıdır! Yerden göğ'e kadar haklıdır.

Çünkü asla tevili ve mazereti yok, tragedyanın manevi sorumlusu sol'un ta kendisidir.

Zaten aslına bakarsanız da Berkday o sol'un mahreminde ezelden beri bilinen ama kol kırılır yen içinde hesabı asla açıklanmayan bir malumu ilân etmekten başka şey yapmadı. Tabuyu ve efsaneyi berhava ederek takkeyi düşürdü. Kelin çıplaklığını ortaya çıkardı.

Zira "katliamı" (!) derin Derin Devlet'in, Kontrgerilla'nın, CIA'in düzenliği iddiaları tamamen fantezidir. Hayal ürünüdür. Somut tek bir delile, tanığa ve ikrara dayanmamaktadır.

Nitekim Taksim'de silahla ölmüş bir kişi dahi yoktur. Panik ve ezilme durumu vardır.

Peki de, otuz beş yıldır yutturulan sahte mitos nasıl doğdu? Nasıl bugüne dek sürdü?

Özellikle ağabeyleri tarafından gargaraya getirilen yeni nesiller için hemen anlatayım.

1 MAYIS arifesinde Halil'in ve benim mensubu olduğu Maocu grup hem kendi kelle sayısının diğerlerine oranla mikroskobik kalacağını, hem de diğer tüm sol örgütler tarafından nefretle dışlanacağını anladığından Taksim'e kendi flaması altında gitmemek kararı aldı.

Basın toplantısı düzenledi ve bir şey bildiğinden falan değil, kaçaklığına kılıf bulmak için "provokasyon olacağını öğrendiğimiz için böyle tavır belirledik" açıklamasını yaptı.

Meşum talih! Boş atıp dolu tutmak diye işte buna denir!

Dolayısıyla, dehşet yaşandıktan sonra gerek aynı Maocuların biz dememiş miydik diye böbürlenmesinden, gerekse aslında işin farkında olan sol fraksiyonların günah keçisine ihtiyaç duymasından ötürü vukuat "meçhul güçlere" mal edildi. İşte sahte efsanenin aslı astarı budur!

Doğru, "meçhul güçler" de muhtemelen oradaydılar. Ama bu varlık onları fail kılmaz.

Hele hele silah fetişizmiyle yatıp kalkan bir sol'un olaydaki manevi sorumluluğunu; yani ruhi atmosferi hazırlamış ve pekiştirmiş olan cinnet hezeyanını asla ve asla bağışlatmaz.

SİLAH fetişizmi ya! Ta atmışlı yıllar nihayetinden itibaren bu sapkınlık sol'un önemli bir kesimine öyle musallat oldu ki cengâverlik (!) en kutsal erdeme dönüştü.

Tabii ki meşru müdafaa için gerekecek asgari ve tedbirî bir donanımı kastetmiyorum.

Bahsettiğim şey, geçtim zıt kutbu, sol grupların diğer sol gruplara karşı dahi ve leblebi çekirdek niyetine sıkıldığı mermilerdir. Bünye içinde işlenen sayısız cinayet ve yaralamadır!

Hafıza tazeleyeyim: Daha 1969 yılının İTÜ seçimlerinde ve Kırmızı - Beyaz Aydınlik didişmesinden ötürü Sarı

Erol biz “pasifistlere” piştov çekip şarjör boşaltmadı mıydı?

Katli sağcılara mal edilen Mustafa Kuseyri yoldaş kurşununa kurban gitmedi miydi?

“Ajan” (!) iftirasıyla Adil Ovalıoğlu yine kendi arkadaşları tarafından öldürülmedi mi?

“Malatya’dan çıktı kızıl makine / Sürün atınızı girsın ekine” diye şarkı sözü tahrif ederken de o “kızıl makine” deyimiyse mitralyözü çağrıştırmıyor muyduk?

Acilciler, Dağcılar, Fokocular, İbocular vs. dediğimizde ise hepsi silahlı maceraya kalkışmış, en azından benimsemiş fraksiyonlardan herhangi birisini tanımlamıyor muyduk?

Ve, filanca sol’un mekân hükümranlığı için falanca sol’la meydan savaşına giriştiğini her an yaşamadık mı? Namlu gösterip esnaftan haraç alındığını bilmiyor muyduk?

EH, bunları inkâr eden tabii ki 1977’deki sorumluluğunu da inkâr edecektir ve ediyor.

Yazık, çünkü sol denen değerler manzumesi ancak hakikat ekseninde ahlaki olabilir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fazıl Say fantezileri

Hadi Uluengin 08.06.2012

EPEY zaman önceydi ve Fazıl Say adı Türkiye’de henüz duyulmamıştı.

Piyano icrasını tesadüfen işittim. Mütevazı bir meloman olarak da hayran kaldım.

Hemen övgü dolu yazı yazarak onu kendi ülkesinde ilk tanıtanlardan birisi oldum.

OYSA bir müddet sonra, yetişme tarzı ve zihin şeması itibariyle tipik bir Ankara bürokrati kimliği sergileyen Say’la tamamen zıt siyasi kutuplarda yer aldığım ortaya çıktı.

Dehşet bağınaz tarzdaki laikperest ulusalcı tutumunu kastediyorum. Üstelik bir değil, beş değil, on değil, bunu dile getirirken bile saldırgan, pervasız ve küstah bir üslup kullanıyor.

“Hiddet majör” (!) bir “Nefret Süiti”ni (!) icra etmekten hiç mi hiç vazgeçmiyor.

Beni en çok çileden çıkartan yanını ise klasik Batı müziğine verdiği zarar oluşturuyor.

Çünkü kendisi onunla özdeşleştiği ve aşağılayıcı beyanatlarıyla da büyük tepki topladığı için, zaten ülkemizde daima “seçkin tınısı” olarak algılanmış olan bu branşı geniş kitleler nezdinde daha da çok yabancı, daha da çok itici ve daha da çok antipatik kılıyor.

İMDİ, tüm bunlara rağmen en yukarıdaki tanıtım işgüzarlığımdan (!) pişman değilim!

Üstelik belki bütün CD'lerine sahip olduğum virtüözü hâlâ büyük zevkle dinliyorum.

Hatta şu yazıyı yazarken bile pikapta cazı mavileri dönüyor.

Ve bundan daha normal, daha doğal ve daha sıradan bir şey düşünülemez!

ÖYLE, zira kompozitör Stravinski Yahudi düşmanıydı diye onun notalardaki devasa ihtilalciliğini; ressam Picasso Stalin hayranıydı diye onun formlardaki muazzam dâhiliğini; yahut orkestra şefi Furtwangler Nazi uzlaşmacısıydı diye onun Wagner yorumculuğundaki erişilmez üstünlüğünü geri plana mı atacağız? Asla!

Asla, çünkü belirli bir gradoya ulaşmış ve vasatı haydi haydi aşmış sanatçılar ancak kendi dallarındaki performanslarıyla değerlendirilebilirler. Yegâne kıtas ve ölçek budur.

Hatta genel ahlâki değerler açısından dahi durum böyledir.

Meselâ Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın travesti veya Henry de Montherland'ın sübyancı olması ne bu edebiyatçıların değerini azaltır, ne de söz konusu zaaflarını birincil kılar.

ANCAK kabul, tabii ki yukarıdaki yanılgılar ve tercihler eleştiriden muaf değildir.

Fakat yine de kalburüstü yaratıcılar çayırda papatya gibi bitmediğinden onların bu tür kaprislerini, hezeyanlarını, şımarıklıklarını, eksantrikliklerini biraz daha fazla müsamahayla karşılamak ve biraz daha görmezden gelmek gerekir. En evla ve en hoşgörülü yaklaşım budur.

Nitekim ben kendi hesabıma Fazıl Say'ın yalnız klavyedeki tuşeleriyle ilgileniyorum.

Diğer söylediklerini ise bıyık altından ve müstehzi bir tebessümle geçiştiriyorum.

Oysa anlaşılıyor ki piyanistin twitter'deki son mesajlarından birisini delil kabul ederek Say hakkında soruşturma açan yargı mekanizması benim yaklaşımıyı paylaşıyor.

PEKİ, yukarıdaki adli karar acaba Ali Bayramoğlu'nun sonsuz doğru biçimde tesbit ettiği gibi o yargının otonomlaşmasından mı kaynaklanıyor? Mümkündür.

Yoksa muhafazakârlaşmak eğilimlerinin uzantısına mı oturuyor? Bu da mümkündür.

Her iki durumda da öz değişmiyor. Sanal âlemdeki hezeyanlarından ötürü Say'ın soruşturmaya uğraması toplum parametreleri açısından hayra alamet bir gelişme sunmuyor.

Artı, sıradanlık ötesi sanatçıları kendi dallarındaki performansları ekseninde değerlendirmek ve "uçukluklarını" (!) görmezden gelmek müsamahasına ters düşüyor

Şimdi umalım ki yargıçlar Fazıl Say hakkındaki hükmü sanal âlem fantezileri çerçevesinde değil piyanistin Mozart esintili "Caz Fantazileri" icrası ekseninde verirler.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suriye 5. Kol'u

Hadi Uluengin 09.06.2012

5. Kol deyimi İspanya İç Savaşı'na uzanır. 1936 tevellütlüdür.

Arbedenin ilk aşamasında ortaya çıkmıştır ve vaftiz babası General **Emilio Mola**'dır.

Şöyle ki, **Frankocu** ordu Madrid'e doğru dört koldan yürürken bu cepheye komuta eden **Mola** radyo vasıtasıyla hep bir de beşinci bir kolun mevcut olduğu propagandasını yaptı.

Esas darbeyi onun indireceği şayiasını yayarak karşı safta panik körüklemeye çalıştı.

Oysa böyle bir kuvvet yoktu. General aslında, Cumhuriyetçi başkentte yaşayan fakat darbecileri destekleyen kesimi kastediyordu. **5. Kol** demekle **dâhili taraftarları** tanımlıyordu.

Her neyse, Madrid o tarihte düşmedi ve 1939'a dek direndi ama tabir hem Türkçe dâhil uluslararası lügate girdi, hem de siyasetbilim terminolojisinde kalıcılık kazandı.

Dolayısıyla bugün de sözkonusu deyimi yabancı bir rejim adına propaganda yapan ve dezenformasyon yayarak iç kamuoyunu etkilemeye çalışan aktivist kesim için kullanıyoruz.

FAKAT dikkat, **5. Kol** casusluktan farklıdır! İkincisi gizli, birincisi açık çalışır.

Hem tüm legal imkânlardan, hem de demokrasinin bütün zaaflarından yararlanır.

Örneğin **Hitler** Çekoslovakya veya Norveç'i yutmadan önce ilkinde Südet Almanları Partisi, diğerinde ise yerel Nazi güruh çoğulcu sistemin her türlü olanağını kullandılar.

Gazete, dergi, provokasyon falan, işgali kolaylaştıran ruhi ortamı hazırladılar.

Zıt totaliter kutuptaki SSCB hesabına **5. Kol** görevi ifa eden Batı komünist partileri ve onların **yol arkadaşı** (!) diye tavladığı avanaklar ise aynı şeyi daha da âlâsıyla başardılar.

ABD'de vatan haini **Rosenberg**'lerin masum olduğu kampanyasından tutun da, Rusya'nın zaten çoktan yerleştirdiği füzelere karşı NATO'nun da meşru müdafaa amacıyla aynılarını edinmesini önlemek için pasifist kıyamet kopartmaya, komünistler bu işte üstada dönüştüler.

Dolayısıyla diyebiliriz ki, gönüllü veya maaşlı, özünde totaliter ve otoriter ideolojilerle bütünleşen her **5. Kol**'un **hizmet aşkı** menfaatten ziyade o ideolojilere saplantıdan kaynaklanır.

BUGÜN Türkiye'de de gayet ciddi ve gayet vahim bir **5. Kol** faaliyeti sürdürülüyor.

Çünkü genel olarak **Ulusalıcı** cihet, ama bilhassa kendisini **sol** (!) diye pazarlayan koro; yani neo-Nazi **Maocular**, tabela hırsız **komünist partisi**, **Doktorcular** falan, komşu ülkedeki meşru isyan başladığı an Suriye despotu **Beşşar Esed** hesabına devreye girdi.

Nasıl ki Yugoslavya'da kasap **Miloseviç**'i sahiplenmişlerdi, yine aynı role soyundular.

İşte, BM'deki diplomatik tutum ve İstanbul'daki Hillary Clinton açıklaması ABD'nin müdahil olmayacağını tekrar ispatladı ama bizim **5. Kol** daha ilk andan itibaren bu yönde vaveyla koparttı. Hâlâ kopartıyor. Üstelik de Ankara'nın vurucu güç olacağı yalanını yayıyor.

Ardından da, sonsuz berrak imajları ve sonsuz net tanıkları hiçe sayarak Baas vahşetini gizlemeye, hatta rezil bir iftiracılıkla bunu halk muhalefetine üzerine atmaya yelteniyor.

Ve belli, **Goebbels**'in "**propaganda ve dezenformasyon tekrardan ibarettir**" sözünü iyi anladıkları için de milim sektirmeden mekanizmayı hep aynı şirretlik etrafında döndürüyorlar.

En tehlikelisi de, **Hitler**'in yukarıdaki Çekoslovakya'da Cermen azınlığı kullanmasını örnek alarak **Esed**'in ülkemizdeki mezheptaşları üzerinde oyun oynamaya kalkışıyorlar.

Yani **Ulusalcılar**'ın **sol** (!) kesimi şu an bütün tarifleriyle bir **5. Kol** olarak çalışıyorlar.

BU nasıl bir **sol**'dur ve bu ne tür bir ahlâktır diye sormayacağım. Siz takdir edin.

Üstelik ben kendi hesabıma, Şam muhaberatından beslenen tek tük kodaman çıksa bile Türkiye'deki Baas **5. Kol**'unun esas itibarıyla menfaat uğruna çalıştığına inanmıyorum.

Buradaki temel nokta totaliter ve otoriter ideolojilere iman etmek durumudur!

Heyhat, zaten işte o andan itibaren de ha **5. Kol**, ha 1000. bacak olmuşsunuz, artık tek çare ya organ naklidir, ya da protez atölyesidir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Twitter hesabı

Hadi Uluengin 13.06.2012

EĞER **Pelin Cengiz** söylemeseydi haberim olmayacaktı. Veya çok sonra olacaktı.

Geçen cumartesi akşamı hep beraber yemek yiyoruz ki **Pelin** lâf arasında “‘twitter’ **hesabını niye Taraf’a geçmeden önce açmamıştın**” diye sordu. Haydaaa!

BIRAKIN hesabı mesabı, ben sözkonusu “**sosyal medyanın**” ancak adını duydum.

Ötekisiyle, yani yine ismini bilip cismini bilmediğim “**facebook**”la da alakam olmadı.

Oysa **Cengiz Aktar** cep telefonunu tıkladı ve internetten aşırma fotoğraflarımla her ikisinde de site sahibi olduğumu gösterdi. Birileri benim kimliğimi çalarak kendini “**ben**” kılmış.

Üstelik bana mesaj gönderiliyormuş da bendeniz de bunlara cevap yetiştiriyormuşum.

Pes! Bu nasıl bir cüretkârlıktır? Bu nasıl bir kişilik travmasıdır? Afalladım.

Afalladım fakat aynı zamanda da şu meşum ve şu melun post-modern zamanların **sanal âlemine** daha baştan beri ihtiyatlı yaklaşmakta ne denli haklı olduğuma tekrar inandım.

EVET, ister demode, ister muhafazakâr, ister gerici damgasını yiyeyim hiç umurumda değil, ben yukarıdaki soyut ve muğlak iletişim sistemine hep şüpheyile baktım ve bakıyorum.

Onunla kendim arasına mesafe koymayı da mantıkî ve ahlakî bir tedbir addediyorum.

Mantıkî, çünkü kısmi eleştireliliğime rağmen yine de özünde modernitenin insanıyım.

Ancak rasyonel zihin mekanizmaları ve somut platformlar ekseninde düşünebilirim.

Hâlbuki doğası gereği **sanal âlemi** ultra hür bir denetimsizlik ve süper insiyakî bir kendiliğindencilik belirliyor. Şeylerin kalıcılığı da büyük ölçüde dumura uğruyor.

Meritokrasi denen ve uzun sınamalar ertesinde oluşan **liyakat** skalası sıfıra iniyor.

Üstelik bu serbesti çoğunluk tarafından özgürleşme tezahürü olarak algılanıyor.

Oysa yeni bilişim teknolojileri tecrübeyle ispatlanmamış hipotezler; hayal dünyasında üretilmiş komplo teorileri veya şantaj niyetiyle piyasa sürülmüş “**deliller**” (!) için de insanlığın bugüne dek sahip olmadığı ölçüde geniş ve kitlesel bir forum sunuyor.

Başka bir deyişle söylersek, son tahlilde bu teknolojileri üretmiş olan rasyonel mantık kendi ayağına ateş ederek gayr-ı mantıkiliğin değirmenine su taşımış oluyor.

ÖTE yandan aynı **sanal âlemle** mesafe korumayı etik bir tavır olarak da görüyorum.

Çünkü sözkonusu iletişim sistemi tekrar insanlık tarihinde hiç olmadığı ölçüde birey hürriyetine tecavüz ediyor. Mahremle aleni, kişiselle kamusal arasındaki çizgiyi yok kılıyor.

Anonimlik arkasına saklanmak ve yaptırım kaygısı taşımamak imkânını veren ortam, başta zikrettiğim kendi örneğimdeki gibi kimlik gaspını ve kaymasını da zirveye çıkartıyor.

Genç kız “**chat**” yaparken kendini **Nathalie Wood**, delikanlı da **James Dean** gibi tarif ediyor. Dandik firma dev şirket profiliyle internet avanağı tavlıyor. Sahtekârlık sıradanlaşıyor.

Üstelik illâ cinselliği kapsamayan ve hayatın her bağlamda **gösterilmemesi gerekeni** tanımlayan pornografi de sıradanlık kazanıyor. Hem röntgenci, hem teşhirci açıdan kazanıyor.

Küçük çocuklar vücutlarındaki dövme, manyak nekrofiller tabuttaki kadavrayı yahut tatminsiz çiftler yataklarındaki manzarayı sunarak yeni tür bir arz - talep ilişkisi yaratıyorlar.

Evet evet, şu meşum post-modern zamanların sebebi ve sonucu olan **sanal âlem** post-gerçekçi değerleri, imajları ve efsaneleri de gayr-ı ahlâki bir tapınmaya dönüştürüyor.

YOĞUM! Kendi hesabıma yoğun! Öyle teknoloji düşmanlığından falan da değil!

Bütün bunların insanlığı yine yeni tür ve yine şimdiye kadar hiç tanımadığımız ve hiç tanışmadığımız cinsten bir totalitarizme götürebileceği endişesini taşıdığım için yoğun.

Ensemde bir değil sonsuz sayıda **Büyük Birader**’in nefesini hissettiğim için yoğun.

Dolayısıyla “**twitter**”da yoğun, “**facebook**”ta yoğun ve bir tek burada varım!

DÜZELTME: 6 haziran tarihli yazımda “**ukte**” yerine “**uhde**” yazdığım için özür dilerim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk sorunu (1)

Hadi Uluengin 15.06.2012

UZUN bir aradan sonra Kürt sorununa çözüm arayışlarında tekrar iyimser hava doğdu.

Ne mutlu! Öyle anlaşıyor ki şu an atılacak adım Mem-û Zin lisanının seçmeli dil olarak öğretim sistemine girmesi şeklinde somutlaşacak.

Tabii ki önemli bir gelişmedir. Hatta Kürtçenin kart-kurt sesinden türediği yönündeki dehşet inkârcılığın ömür boyu sürdüğü gözönüne alınırsa haydi haydi yüksek bir sıçramadır.

Fakat tercihli dil açılımıyla meselenin özüne inilemeyeceği için adım yeterli değildir!

DEĞİLDİR, çünkü Türkiye'nin bir Kürt sorunu yoktur!

Türkiye'nin Ermeni sorunu da yoktur! Çerkes, Laz, Süryani vs. sorunları da yoktur!

Türkiye'nin yalnız ve yalnız bir **Türk sorunu** vardır! Yukarıdaki **“öz”** budur!

Sebebin çözümü durumunda da birer sonuç olan diğerleri hızla hâl rotasına girecektir.

TÜRK sorunu derken bir etnisiteyi adlandıran **“Türk”** kelimesini o etnisiteden olmayan veya kendisini öyle hissetmeyen insanlara empoze etmek yanılığını kastediyorum.

Başka bir deyişle meselenin kökeni **“kurucu babaların”** modern ulus-devleti inşa ederken üst kimliği **“Türk”** sıfatı eksenine oturtmak iradeciliğinden kaynaklanıyor.

Malûm, projeyi taçlandıran formülü de **“Ne mutlu Türk'üm diyene”** şiarı oluşturuyor.

Oysa genç devşirmelerin Yeniçeri ocağına gitmeden önce **“Türk'e verilmesi”** deyiminden tutun da aşağılayıcı bir ifade olarak kullanılan **“Etrak-ı bî idrak”** tabirine dek, sözkonusu sıfat esas itibarıyla hep bir soy aidiyeti yansıttı. Öyle anlaşıldı ve öyle kullanıldı.

Ve bu gerçeklik dün olduğu gibi bugün de aynen sürüyor.

Zira özümleme politikaları veya siyasi coğrafya değişimleri insanın fitrî refleksinde mevcut olan ve illâ rasyonel temellere oturmayan aidiyet dürtüsünü dönüştürmeye yetmiyor.

Nitekim Bulgaristan'da, Yunanistan'da, Sancak'ta yaşayan ve hem Dede Korkut dilini konuşan, hem de İslam imanını taşıyan insanları çok meşru olarak **“Türk”** diye tanımlıyoruz.

BİN defa doğru, onlar Türk'tür! Onlar ne Bulgar'dır, ne Helen'dir, ne de Sırp'tır!

Sadece Bulgaristanlı, Yunanistanlı veya Sırbistanlı olabilirler. Zaten de öyledirler.

Nitekim bunun içindir ki, eh Frank'ı var, Bröton'u var, Oksitan'ı var, Flaman'ı falan var, Türkçeye yanlış tercüme edildiğinin tam tersine Fransızlar kendilerine **“Fransalı”** derler.

İngilizlerden, İskoçlardan, Gallilerden, İrlandalılardan oluştuğu içindir ki de eski Batmayan Güneş İmparatorluğu'nun pasaportları halen **“Birleşik Krallık”** ibaresini taşır.

“İspanyol” sıfatı ise hâkim etnisite Kastilyanlara ek olarak Katalanları, Baskları, Galiçyalıları, vs; **“İtalyan”** sıfatı

da Latinleri, Lombardları, Sicilyalıları birleştirir.

Yani, mutlak kural oluşturmamasına ve dillerin etimolojik yapısıyla “öteki”nin bana verdiği etiketi “ben”im algılama biçiminin devreye girmesine rağmen, “ırki bütünlük” (!) arzetmeyen ulus-devletlerin çoğunda yurttaşlar coğrafi yerleşim alanı ekseninde tanımlanırlar.

HÂL böyleyken, aidiyetini öyle hissetmeyen insanlara Türk kimliğini dayatmak yukarıdaki Rumeli örneğini, yani aslında kendimizi de inkâr etmek anlamına gelir ve geliyor.

Siyaset pratiğinde çok daha vahimi ise, ulus-devleti bütünleştirmek bir yana, aksine, haksızlığa ve dayatmaya karşı tepki yarattığından aynı ulus-devleti hızla ayrıştırıyor.

Zaten de o Türk kelimesini istediğiniz kadar allayıp pullayın ve istediğiniz kadar “yurttaş babında kullanıyoruz” diye yemin edin, söz verin, ant için, artık kimse yutmuyor.

O hâlde diğer tüm sorunların “öz”ünü oluşturan **Türk sorunu**nu çözümlmek ancak ve mutlaka TC bireylerini “Türk” sıfatının ötesindeki bir tanımla harmanlamaktan geçiyor.

Kürtçe dil öğretimi bunun içinde ikincil bir unsurdur ki konuyu yarın da işleyeceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk sorunu (2)

Hadi Uluengin 16.06.2012

ERNEST Renan 19. yüzyıl nihayetine doğru kaleme aldığı ve hâlâ aşılammış olan o çok ünlü “**Ulus Nedir**” risalesinde milleti tarif ederken dil faktörünü hayli geri plana atar.

Hayati unsurun ülkü ve kader birliği diyebileceğimiz ruhi ortaklık olduğunu vurgular.

Bunun için de şu derin vecizeyi üretir: Her ulus her gün yenilenen plebisitlerle vardır!

EVET, dil ortaklığı veya farklılığı milleti yaratmakta illâ belirleyicilik arzetmiyor.

İngilizler de, Amerikalılar da, Kanadalılar da aynı lisanı kullanıyorlar ama aynı ulusu oluşturmuyorlar. Örnek İspanya Latin Amerika yahut Portekiz Brezilya için de geçerlidir.

Hatta ikisinin de Felemenkçe konuşmasına rağmen Hollandalılarla Belçika Flamanları arasında husumet sürdüğü düşünülürse ortak dilin millet olmaya yetmediği daha iyi anlaşılır.

ÖTE yandan bunun tam tersine, yukarıdaki ruhi ortaklığı sağladıkları için aynı lisanı paylaşmayan grupların da ortak bir ulus-devlet çatısı altında buluşabildiklerini saptıyoruz.

Dört dilli İsviçre sözkonusu durumun en küçük, fakat en eski ve en çarpıcı emsalidir.

Olgunun en dev örnekleri ise bin bir lisanın konuşulduğu Hindistan veya çok derin lehçe farklılıklarından ötürü ortak iletişimi ancak Pekin Mandarincesiyle sağlayan Çin'dir.

ORTAK iletişim dedim. Sömürgeciliğin nihayetini ve geç ulus-devletlerin kuruluşunu yaşamadığı için Renan bu konuya pek değinmez. Oysa **“son umutlanmayla”** birlikte Kürtçe öğretim gündeme geldiğinden bizi şu an esas ilgilendiren nokta buraya odaklanıyor.

Çünkü sonsuz çetrefillik arzedene ve dün dediğim gibi illâ rasyonel temele oturmayan aidiyet dürtüsünün ortak dil unsuru yine kesin bir belirleyicilik taşıyor.

Şöyle ki, aynı kavmi ve lisanî kökenden inmelerine rağmen ya coğrafyanın yarattığı lehçe uçurumlarından ya da sözkonusu lisanın yazılı olmamasından ötürü kendi aralarında derin ilişki kuramamış insan grupları bir **“öteki”** dili ekseninde de kimlik keşfedebiliyorlar.

Hatta ilkin proto-ulusa, ardından da ulus-devlete yine bu sayede ulaşabiliyorlar.

Zira o **“öteki”** lisanı, yani kolonyalistin veya hâkim etnisitenin yahut sınıfın dili aynı gruplar arasında **“lingua franca”** denen cinsten bir ortak iletişim ağı kurulmasını sağlıyor.

Nitekim yine Belçika örneğinde, avuç içi kadar satıhta dahi birbirlerini anlamadıkları içindir ki ilk Flaman milliyetçiliği aristokrasinin dili olan Voltaire lisanını kullanarak boy attı.

Başta Kara Afrika olmak üzere eski müstemlekelerin çoğunda da ulusa dönüşmek hamlesi İngilizce, Fransızca, Felemenkçe, İspanyolca vs. aracılığıyla doğdu ve gelişti.

Gandi, Nehru ve Cinnah ise Hint halklarını Shakespeare dilinde isyana çağırdı.

İMDİ, hâl böyleyken resmî ideolojinin **“ama Kürtçe öyle fakir ki PKK bile Türkçe konuşuyor”** diyerek Kürtçeyi, yani aslında Kürt eşitliğini reddetmesi hem hiçbir kıymet-i harbiye taşıyor, hem de tabii ki mesenin özünü oluşturan **Türk sorunuyla** bütünleşiyor.

Mümkündür, Kürtçe fakir olabilir. Üstelik resmileşse bile Türkçenin daha uzun süre Türkiye Kürtleri arasında **“lingua franca”** bir aracı dil kimliğini koruması da mümkündür.

Artık sonra pek sanmıyorum ama Mem-û Zin lisanı belki ancak yerel ve folklorik bir dil olarak da devam edebilir. Aksine, serpilip boy atarak cevval bir hayatıyetle de donabilir.

Dolayısıyla, Kürtçenin okullarda tercihli lisan olarak öğretilmesi son derece olumlu bir gelişmedir fakat meselenin çözümünde tayin edici faktör değildir! Olamaz ve olamayacaktır!

Yegâne çözüm **Türk sorununun** halledilmesinden, yani kendisini Türk hissedenlerin kendisini öyle hissetmeyenleri madden, manen ve hukuken eşit addetmesinden geçmektedir.

Öyle, her millet her gün yenilenen plebisitlerle varolduğuna göre ortak ulus-devleti sürdürebilmek için Kürtlerin kader ve ülkü birliğine ilişkin **ruhi oyunu** kazanmak gerekiyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muhteşem modus vivendi

Hadi Uluengin 20.06.2012

ÖNCEKİ cuma ecnebi bir çifti yemeğe çıkarttık. Zahir soğuk kışın ve serin ilkbaharın kurtlarını dökmeye başlayan şehrimiz mevsimin ilk gerçek hafta sonuna hazırlanıyordu.

Dolayısıyla sağa sola telefon, başta tabii ki Karaköy Lokantası, tanıdıklarda yer yoktu.

Her neyse, Tünel, Metro Han, Sofyalı Sokak falan, Asmalımescit'in yolunu tuttuk.

Yine bildik bir mekâna yerleştik ki malûm, gece bütün şıkıdımlığıyla nefes alıyor.

ZEVCE daha önce gelmiş ama uluslararası bir firmada yöneticilik yapan ve zaten de aynı firmanın kadro konferansı için İstanbul'a uğrayan mösyö ilk kez adım atıyormuş.

Bir şaşkın ve bir mutlu ki, ikide bir "inanılmaz, inanılmaz" deyip duruyor.

EFENDİM, mesleki branştaki üst düzey statüsüne rağmen genel kültür ve hayat ufku itibariyle bana daha ziyade "sıradan Batılı" olduğu izlenimini veren bu kişi, "İslami" (!) diye tanımladığı şehirlerden Kahire, Tanca, Kazablanka ve galiba Tunus'u ziyaret etmiş.

Hiçbirinde de kendisini buradaki gibi rahat, hür ve anonim hissetmemiş. Sonra ekledi:

"Şehri ve ahaliyi çok Avrupalı buldum. 'İslami iktidarı' (!) da fark etmedim. Mini etekli de, hicap giyimli de ortak mekân paylaşıyor ve birbirlerine gazapla bakmıyorlar."

Ben bu tür "sıradan Batılı" reflekslerine aldırmam. "Ha öyle mi" deyip geçiştirdim.

Refakatçim bir iki şey söyledi ve masadan erken kalkıp Taksim'e yürümeye başladı.

CADDE mahşerî kalabalık ama burada "mahşerî" derken cehennem ateşini değil yakamozlu ısıltıyı kastediyorum. Beyoğlu Şecaattin Tanyerli'nin tangosundaki gibi pırıldıyor.

Bizimkisi de ağzı bir karış değil bir kulaç açık, "Barselona'nın aynısı, Barselona'nın aynısı" diye tam mest havaya girdi. Sonra Galatasaray'a vardık ki hiç yürüyemez hâle geldik.

Yüzlerce, belki binlerce genç kadın kürtaj yasasına değişiklik getirmek işgüzarlığına karşı protesto gösterisi düzenlemiş. Aralarında mahrem başörtülü genç kızlar da yer alıyor.

Durumu kısaca izah ettim ve zar zor tekrar Taksim'e doğru ilerledik.

Meğer konser varmış. Etraf öylesine inliyor ki ses ölçeğini çıkartamayacağım.

Tam o sırada da köşedeki caminin hoparlörleri yine sonuna kadar açık, yatsı salâsı verilmez mi! Desibel babında ikisi de kakofoni ama imanî çağrılar rock çağrılarla eşleşiyor.

Bu durum karşısında da konuğumuz birden **"ne muhteşem modus vivendi"** dedi.

İşte o an gözüme girdi ve "sıradan Batılı" önyargımda aceleci davrandığımı anladım.

ÇÜNKÜ **ortak paydada uzlaşma** anlamına gelen ve Latince'den üretilmiş olan bu **"modus vivendi"** deyimini Avrupa lisanlarında bile hayli "bilgiç" (!) addedilir.

Diplomaside, politikolojide falan kullanılır. "Sokaktaki adam" dil pelesengi etmez.

Ve yabancı misafir o kısacık gözleminde sonuna kadar haklı, zira Türkiye gerçekten de "modus vivendi"lerin ülkesini oluşturuyor. Nev-i şahsına münhasır özelliğiyle ısıldıyor.

Mini etekle hicap giyimi harmanlayabilme; ezan salâsıyla rock tınıyı birleştirebilme; rakı kadehiyle şerbet bardağını tokuşturabilme, yani farklı hayat tarzlarını uzlaştırabilme melekesi bizi "öteki"ne "ne muhteşem modus vivendi" dedirtecek oranda ayrıcalıklı kılıyor.

Dolayısıyla, laikperestlerin dün o hayat tarz ve felsefelerine müdahil olmak iradeciliği yukarıdaki uzlaşma paydasıyla ne ölçüde çelişiyorsa, bugün de din eksenli siyaset pratiğinin zıt hayat tarz ve felsefelerini törpülemek azim ve girişimleri aynı paydayla o ölçüde çelişiyor.

Fakat şükür, kürtaj işgüzarlığını mini etekle ve hicap giyimle Galatasaray'da protesto etmek veya Taksim'de rock müzikle yatsı salâsı dinlemek refleksimiz artık kültüre dönüştü.

Dolayısıyla da her kim, hangi yönde ve ne hakla cüret etmeye yeltenirse yeltensin, **"muhteşem modus vivendi"**mizi fiilen tırpanlamak bundan böyle, amiyane tabirle biraz sıkır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uludere ve PKK

Hadi Uluengin 22.06.2012

APO'ya şu soruyu sormuştım: **"Hadi hepsine amennâ da PKK'nın Kürt köylerine ve bizzat Kürtlere karşı katliamlar düzenlemesine ne buyrulur?"**

şöyle yanıtlamıştı: **"Komutanıma TC işbirlikçisi hainleri cezalandır emrini veriyorum, kan davası kültüründen indiği için ana-baba, çoluk-çocuk, tavuk-horoz hepsini imha ediyor."**

EH, Bekaa Vadisi'nin ortasındaız ve dolayısıyla hazrete **"sen bunu külâhıma anlat. Bir değil, beş değil, on değil ki tümünü 'feodal kültür' hanesine yazalım"** diyecek halim yok!

Yutkunmakla yetinip diğer sorulara geçmiştim.

Bu diyalog, daha doğrusu monolog 1988 yılına ve iki gün önceki Mehmet Ali Birand mülâkatı gibi yasaklanacağı endişeyle **Cumhuriyet**'te yayımlanmayan röportajıma uzanıyor.

AMA müsaade buyurun, tabii ki Apo'nun mazeretini yutacak kadar enayi değildim.

Yukarıdaki cevap eğer yüzde on doğru payı içeriyorsa geri kalan yüzde doksan bana inandırılmak istenen sunturlu yalanı ve dışarıya yansıtılan **"resmî söylemi"** (!) oluşturuyordu.

Çünkü gözdağı ve tedhişle sindirme politikaları bütün tarih boyunca dünyanın pek çok yerinde uygulanmış genel savaş taktikleriyle, bilhassa da gerilla stratejileriyle özdeşleşir.

Balkan çeteciliğinden Cezayir FNL'ine veya Kamboçya Kızıl Khmerler'inden Seylan Tamil Kaplanları'na, bunların hepsi ilkin yine terör sayesinde kendi kitlelerini yaratmışlardır.

ÖTE yandan, tekrar hepsinde önderler ve yöneticiler tıpkı Bekaa'daki PKK lideri gibi harici kamuoyuna karşı başka, dâhili bünyeye karşı ise bambaşka bir dil kullanmışlardır.

Bir taraftan nispeten ılımlı ve mantıklı bir lisanla dışarıya **"barış"** mesajı iletirler.

Diğer taraftan ise kendi güçlerine onları **"zafer"**e ulaştıracak talimatları yağdırırlar.

Bu ikircikliğin çok bildik örneğini ateşkes ilân edip ABD'yle Paris müzakerelerine oturmuş bir Kuzey Vietnam'ın aynı süreçte General Giap'a taarruz emri vermesi oluşturur.

Hanoy Güney Vietnam'ı böylesine bir zaman kazanma planı sayesinde yutmuştur.

İMDİİ, Abdullah Öcalan'ın haniyse çeyrek asır önce yansıttığı ikircikli taktik diliyle, geçmişteki bin bir emsale ek olarak Murat Karayılan'ın dün barıştan bahsetmesine rağmen PKK'nın bugün Dağlıca'da saldırıya geçmesi arasındaki benzerlik tabii ki yine göz çıkartıyor.

O halde Kandil'deki Kürt yönetimi hâlâ mazideki Vietnam sürecini mi hedefliyor?

Mümkündür! Totaliter ruh ve Stalinist damar itibariyle paralellik zaten şahit istemiyor.

Dolayısıyla yukarıdaki Giap'ın **"halk savaşı"** teorisini hatmetmiş aynı yönetimin vakit kazanmak için Hanoy gibi tavşana kaç, taziye tut demesi kendi mantığında tutarlı sayılabilir.

Lâkin Türkiye Hindiçin coğrafyasında olmadığı ve takvim yetmişli yıllarda dönmediği için PKK'nın **"zaferi"** açısından asla tutarlı değildir ama bu konuya şimdilik girmeyeceğim.

Öte yandan pek uzak bir ihtimal oluşturmalarına rağmen cevap belki de **"hayır"**dır.

ŞÖYLE ki, fazlasıyla iyimser ve iyi niyetli davranarak Apo'nun yirmi dört yıl önce söylediklerindeki o yüzde onluk cüzî ve marjinal doğru payını Dağlıca için de düşünebiliriz.

Yani saldırının hepsi barışa meydan okuyan ve PKK bünyesinde var olan bir **"şahin"** kesim; savaş ağasına dönüştükleri için başına buyruk davranan bir bölge yönetimi veya olaya çomak sokan Suriye-İran irtibatlı bir şer eksenini tarafından düzenlendiğini de varsayabiliriz.

Fakat yanıt ister evet, ister hayır olsun şu inatçı gerçek hiçbir şekilde değişmiyor:

Misyonu bitmiş ve çağın gerisine itilmiş olsa bile heyhat ki PKK temel bir vakıdır.

Ve yine heyhat ki onu dışlayarak Kürt sorununda ilerlemek de hâlen mümkün değildir!

Naçar, dostlarımızı seçebiliyoruz ama hasımlarımızı seçmek lüksüne sahip değiliz!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yunanî bir tragedya

Hadi Uluengin 23.06.2012

MALÛM, geçen pazar Batı komşumuzda ülke kaderini ilgilendiren seçim gerçekleşti.

Dolayısıyla biraz Yunanistan'a dair yazacağım. Fakat hemen belirtelim ki hoş şeyler ifade etmeyeceğim. Sakın bir "palikarya takıntısı"ndan (!) mustarip olduğum sanılmasın.

Tam tersine, zaten bebekliğinden beri Rumlarla boy atmış olan bu satırlar yazarı ruhi yakınlığın ötesinde bir de siyasi açıdan Türk- Helen dostluğunu hiç aralıksız sahiplenmiştir.

Lâkin işte o dost acı söyler misali gerçeği dobra dobra yansıtmakla yükümlüyüm.

REFAKATÇİM ve ben iki yıl önce bahar geldiğinde Topkapı'dan otobüse atlayıp soluğu Dedeâğaç'ta, yani Yunanî adıyla Aleksandrapoli'de almıştık. Kısa bir hafta sonu geçirdik.

Yavuz Baydar'ın tavsiyesiyle de çıpayı hemen oracıktaki Makri koyuna bıraktık.

Manzara, balık, çevre düzenlemesi veya mimari estetik babında lâf söylemek kadı kızında kusur keşfetmek olur. Ortam harika ve kesemize uygun fiyatlar da el yakmıyor.

Köy etrafına yayılan ve kalantor malikânesi olduğu anlaşılan yazlık villalar ise ne yeni zengin görgüsüzlüğüyle göz çıkartıyorlar, ne de aynı gözü "kitsch" çirkinlikle tırmalıyorlar.

Fakat çok, hem de çok garip bir şey dikkatimi çekti!

Her evin bahçesinde İsa Mesih'in yahut Bakire Meryem'in tasvir ve heykelleriyle donatılmış koca koca kapellalar var ki küçük kiliseleri andırmaktalar. Bir zangoçları eksik!

MANÂ veremedim. Tamam, Helenlerin ciddi Ortodoksluğu cümle âleme malûmdur.

Zaten bir ibadethaneye ilk girişim de Hristaki'nin Yeşilköy'deki vaftizi için olmuştu.

Kabul ama bura sakinleri bu kadar mı sofular? Mum yakmaya bu kadar mı düşkünler?

Gerçek kilise şuracıkta olduğuna göre hadi vre barba, iki adım yürümek zahmetine katlan da ister papaz efendinin mahreminde günah, istersen mihrabın önünde istavroz çıkart.

Her evin her bahçesine bir kapella, üstelik de azman azman dikmenin âlemi var mı?

Rum ve Yunanlı arkadaşlarım arasında hiç böylesine bir dışavurumculuk görmedim.

Neyse, Makri cemaati hesabına Allah kabul etsin dedik ve ikinci günün bitiminde de tekrar son otobüse binip yerimize yurdumuza revan olduk.

Ve tesadüf, kısa bir müddet sonra Stelyo Atina'dan İstanbul'a geldi. Tabii bana uğradı.

Yukarıdaki durumu garipsediğimi anlatınca da kahkaha attı ve adımı saftiriğe çıkarttı.

EFENDİM, Makri malikânelerindeki "kapella aşkı" aslında bütün ülkede salgınmış.

Öyle sofulukla mofulukla da hiç alakası yokmuş. Tek mesele şuymuş:

Bu tür bir dinî mekânı bahçeye oturttuğunuz takdirde "kamu ibadethanesi" ayrıcalığını ediniyor ve dolayısıyla da, oh kekâ, tapu ve emlâk vergisinden muaf tutuluyormuşsunuz.

Ateist, agnostik, laik falan, kimse inancına tınmadan aynı açıkgozlüğe başvuruyormuş.

İşte Yorgo'nun kerrakesi anlaşıldı, meğer çarmıha gerilmiş İsa tasviriyle aslında bizim seyahatten bir yıl sonra tümüyle iflas bayrağı çekecek olan Yunanistan çarmıha geriliyormuş.

ARİF olan okuyucu Batı komşumuzun yalnız ve yalnız kendi sorumluluğundan dolayı yaşadığı vahim krizi sırf bu anekdotla kavrayacağına göre yazıyı burada bitirmek yeterli olur.

Evet, şimdiki feryatlara, mazeretlere, tepkilere ve beddualara rağmen heyhat ki Yunanî tragedyanın yegâne aktörü en yukarıdan en aşağıya dek bizzat Yunanistan halkıdır.

Şu an çekilen ve daha çok çekilecek olan çile ise müsrif devlet olarak hep bol keseden ulufe dağıtmanın, cimri birey olarak da hep bencil çıkarlarıyla davranmanın ceremesidir.

Ve umalım ki ucuz demagojilerin pabucunu dama atan ve ilk rasyonel davranış refleksini yansıtan pazar günkü seçim sonuçları dost ve kardeş Yunanistan'ın trajik oyunda perde indirmesi için artık bir dönüm noktası oluşturur!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uçak vukuatı: kim haklı

Hadi Uluengin 27.06.2012

ŞAM rejiminden tiksinneme rağmen şunu derhal ve dobra dobra söylemem gerekiyor:

Suriye tarafından düşürülen TSK uçağına ilişkin Ankara açıklamaları inandırıcılıktan yoksundur. Masumiyet iddiası havada kalıyor. Argümanlar da doyuruculuk arz etmiyor.

Çünkü aşağıda değineceğim gibi ne o silahsız uçuş beyanatları, ne o radar tatbikatı gerekçeleri, ne de o aynı radarın harita izleri birer somut ispat sunabildiler.

Nitekim başta henüz toplanmamış olan NATO Konseyi olmak üzere uluslararası arenanın ve İttifak mekanizmasının da tatmin olduğunu sanmıyorum

Fakat hem dayanışmayı vurgulamak, hem de Şam rejimini kınamak için Brüksel organının Türkiye'ye yönelik bir destek bildirisi yayınlaması ihtimal dâhilindedir.

Lâkin böylesine teorik bir omuzlama müttefiklerin dahi ikna olduğu anlamına gelmez.

O halde, misilleme azminden uzak durmak şu an için bir akl-ı selim dürtüsüdür!

OYSA pederi, mahdumu ve familyasıyla Esat hanedanına büyük husumet besleyen; hatta Ankara'nın Şam despotuyla gerdeğe girdiği o hazin dönemde bile **"el insaf"** diye isyan eden; her hâlükârda da asla barışperest bir naif olmayan bu satırlar yazarı eğer Türkiye'nin bugün haklı zeminde durduğuna kanaat getirseydi, şimdi **"şahin"** safta yer alıyor olacaktı.

Hâlbuki heyhat, o haklı zeminde değiliz!

DEĞİLİZ çünkü en önce TSK jetinin batığı hâlen Suriye karasularında bulunuyor.

Sözkonusu temel vakia ortadayken de **"on beş dakika önce girmişti ama uyarımız üzerine çıktı. Dışarıda vurulduktan sonra tekrar girdi"** gibisinden mazeretler, velev ki kısmi doğruluk payı içersin, uluslararası hukuk açısından geçerlilik taşımaz. Taşımıyor da!

Zira her başkent gibi Şam da meşru müdafaa hakkına sahiptir. Hava sahası ihlalinden korunma ise aynı tür müdafaanın yine uluslararası hukuk tarafından saptanmış bir ilkesidir.

Üstelik bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu? Bir yandan **"uçak çok süratli gittiği için kısa ihlaller normaldir"** gerekçesini getiriyoruz, öte yandan da aynı hızı es geçerek **"niye önce uyarmadılar"** diye eleştiri yöneltiyoruz. Doğrusu mızrağımız burada da çuvala sığmıyor!

DİĞER taraftan, F-4'ün silahsız olduğu, tek başına seyrettiği ve çok alçaktan uçtuğu yönündeki mazeretler de ciddi bir kıymet-i harbiye ifade etmiyorlar.

Çünkü modern askerlik sanatına az biraz vakıf olanlar dahi bilirler ki ağır ve hacimli elektronik edevat istihbarat uçaklarında çok büyük yer tutar. Dolayısıyla da bunlar genel olarak silahsız; artı, mümkün mertebe dikkat çekmemek için tek tabanca seyrederek.

Daha artı, yine yakalanmamak için ya Amerikan U-2'leri gibi haniyse atmosfere yakın bir irtifadan, ya da kara veya deniz seviyesine dokunacak derecede alçaktan uçarlar.

Öte yandan, 3. kuşak F-4 jetlerinin elektro-manyetik iz bakımından hantallık arz ettiği, buna karşılık TSK'nın 4. kuşak ve nispeten hafif yansılmalı F-16'larla donandığı düşünülürse, radar tatbikatı için birincinin seçildiği duyurusu da hiç ikna edici olmuyor.

Böylesine bir açıklama, tüfek teçhizatına sahip olduğu bilinen muhtemel bir düşmana karşı kalkanla talim yapmak gibi bir garabeti yansıtıyor.

Evet evet, yazık ki Türkiye'nin gerekçeleri çevir kazı yanmasından öteye gitmiyor.

KÖTÜ oldu! TSK uçağının Suriye tarafından düşürülmesi hem Esat ve avenesi gibi bir şer odağının eline bulunmaz koz verdi, hem de Ankara'yı diplomatik planda geri plana itti.

Umalım ki bundan sonraki kriz yönetiminde hasar mümkün mertebe onarılır da insani öz itibariyle tabii ki haklı Türkiye, öz itibariyle tabii ki haksız Şam rejiminin defedilmesinde üzerine düşen görevi ve misyonu yerine getirir.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eksen kayması, göz kayması

Hadi Uluengin 29.06.2012

ŞERDE hayır vardır misali son **“uçak vukuatı”** bir açıdan da iyi oldu.

Aslında zaten oynamamış olan taşlar tekrar yerine oturdu.

Yani Türkiye’nin stratejik konum ve tercihlerinde bir değişiklik olmadığı ve görünür gelecekte de olamayacağı yeniden ispatlandı.

SÖZKONUSU konum ve tercih tabii ki Batı’dır! Çok geniş anlamıyla Batı’dır!

Siyasi, askerî ve kısmen de felsefi olan bu rotaya en geç Tanzimat’tan beri girilmiştir.

Ve tek tük yalpalamalar hariç o gün bugündür de kesintisiz biçimde devam etmektedir.

Tarihî süreci şimdilik bir kenara bırakalım ve yakın geçmişe göz atmakla yetinelim.

DUVARIN ve komünizm çöktüğü, diğer bir deyişle sol totalitarizmlerin ölümcül darbe yediği 1989 sonbaharı Ankara statükosu için de muazzam bir panik dönemini başlattı.

Mevcudiyetini ve kalıcılığını Soğuk Savaş dengelerine borçlu olan bu **“müesses nizam”** Türkiye’nin stratejik önemini yitirdiği, dolayısıyla da artık başta ABD olmak üzere yukarıdaki Batı’nın her herzeve eyvallah demeyeceği bilinciyle dehşet bir telaşa kapıldı.

Biraz gerçek, biraz da şantaj olarak otoriter ufuklara baktı. Onlardan medet umdu.

Nitekim aynı köhne statükonun mirasçısı durumundaki Ulusalçı cenah bugün hâlâ Avrasya seçeneği veya Şanghay İşbirliği türünden hezeyanları dilinden düşürmüyor.

Öte yandan, öz itibariyle **“karşı-statüko”** mevzide duruyor olmasına rağmen AKP iktidarı da hem din hassasiyetli perspektifinden, hem de ruhi geri planında yatan anti-Batıcı refleksinden ötürü dış politikada söz konusu Batı’ya mesafe koymak kavisine girdi.

“Eksen kayması” teorilerinin kökeni de zaten burada yatıyor.

OYSA gerçekler inatçıdır! Jeo-politik çıkar ve stratejiler de bir o kadar inatçıdır!

Eh coğrafya başka yere taşınamayacağına göre, herhangi bir iktidar Türkiye’nin 150 yıldır sürdürmekte olduğu **“esas tercihi”** değiştirmek gibi bir intihar girişimine kalkışmadığı müddetçe, ki böyle bir şey ancak iç savaşa yol açacak devrimle mümkündür , aynı tercihle mutlaka bütünleşen ve eklemlenen dış siyaset stratejileri de öz olarak değişmez! Değişemez!

Şüphesiz, realpolitik ve konjonktürel yaklaşımlar manevra marjını arttırır veya kısaltır.

Fakat iş kritik noktaya geldi miydi de işte o inatçı gerçek dayatır!

NİTEKİM son gelişmeden yola çıkarsak, TSK uçağı Şam tarafından düşürülür düşürülmez Ankara’nın çok haklı ve çok meşru olarak NATO’dan manevi destek istemesi ve bunu elde etmesi; Washington’un ise daha Brüksel’i bile beklemeden dayanışma bildirmesi yukarıdaki **“esas tercih”**in dumura uğramadığına ilişkin en somut ispatı oluşturuyor.

Kaldı ki, yukarıdaki **“eksen kayması”** spekülasyonlarına rağmen bundan önceki ay ve yıllarda da iş yine kritik dönemece geldiğinde Türkiye tekrar **“esas tercihi”** ortaya koymuştu.

ABD anti-füze radarının ülkemize yerleştirilmesini veya Suriye muhalefetine omuzlanmasını Batı’yla bütünleşmenin sürdüğüne dair deliller olarak algılamak gerekiyordu.

Çünkü realpolitik yaklaşımlarla Rusya’yı istediğimiz kadar **“dost”** diye takdim edelim; yahut zevahiri kurtarmak için İran’ı istediğimiz kadar **“lisan-ı münasip”** çerçevesinde değerlendirelim, Moskova ve Tahran’ın özünde, hadi hasım dememek için **“rakip”** diyelim, Ankara’yla çıkar çelişkisi içinde bulunan başkentler olduğunu hepimiz biliyoruz.

Bu takdirde, yukarıdaki **“esas tercih”**imize bir de bu nesnel olgu ve stratejik gerçekler eklendiğinde, tabii ki **“eksen kayması”** lâfı aslında bir göz kaymasından öteye gitmiyordu.

Şimdi herhalde o göz kaymasından mustarip şaşılarda aymıştır, bin şükür ki Türkiye’nin doğal ve tarihi rotasında bir değişiklik yoktur ve görünür gelecekte de olmayacaktır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savaşa dair

Hadi Uluengin 30.06.2012

AKDENİZ’de uçak vukuatı, Şam’da tepki restleşmesi, sınırda misilleme uyarısı falan, işte etrafı cengâver rüzgârlar kavurur oldu. Sanki tüfekler yağlanıyor ve kılıçlar bileniyor.

Bir garnizon borazanının, bir de karartma perdesinin eksikliği kusur kaldı.

Dolayısıyla, ağzımdan yel alsın ama bari ben de savaşa dair yazayım dedim.

HEMEN söyleyeyim ki bu “**savaşa dair**” ifadesi aklıma **Prusyalı general Clausewitz**’in aynı başlıkla kaleme aldığı ve strateji açısından hâlâ aşılamayan o çok ünlü kitabı getirmedir.

Fransız filozof Henri Bergson’un şimdi nerede okuduğumu çıkartamadığım ve metin önümde olmadığı için de harfiyen zikredemeyeceğim bir denemesini hatırladım.

Muamma felsefecisi burada savaş dürtüsünün insanî fitratta var olduğunu kaydeder.

Örnek olarak da minicik çocukların dahi hep vurdulu kırdılı oyun oynamasını gösterir.

Ve aslına bakarsanız Bergson bu içgüdüsellliği saptayan ne ilk, ne de son kişidir!

ÖYLE, çünkü Babil, Mısır veya Grek mitolojilerindeki sayısız cenk tanrısının tahliline girmeyip derhal modern zamanlara uzandığımız takdirde bile, hem savaşın insan doğasındaki mevcudiyetini vurgulayan, hem de çok daha ileri gidip bunu kutsayan şahsiyetler ibadullahtır.

Meselâ burada aklıma hemen Alman “muhafazakâr devrimciliğinin” önemli siması ve çağdaş Cermen edebiyatının büyük ustası **Ernest Jünger** geliyor.

Birinci Harp’e en ön siperlerde katılmış ve defalarca yaralanmış olan genç Jünger bunları anlattığı **Çelik Fırtınaları** romanından hemen sonra **İşsel Bir Deney Olarak Savaş** adıyla yayımladığı kitapta ismi telaffuz edilmemiş bir “**sosyal Darwincilik**”ten yola çıkar.

Esas itibarıyla de savaşın insanı özgürleştirdiği temasını işler.

“**Savaşıyorum çünkü yaşıyorum**” şeklinde özetleyebileceğimiz bir kavramlaşma üretir.

SONRAKİ dönemde Nazizm’le hiç uzlaşmamasına rağmen yukarıdaki Jünger de, mensubu olduğu politik akım da siyasi yelpazenin sağında, hatta aşırı sağında yer alıyorlardı.

Nitekim bu açıdan bakarsak onu Hitler’e fikrî zemin hazırlamış olan ve “**völkisch**” tarzı etnik milliyetçiliği ilk teorize eden **Johann Fichte**’nin mirasçısı saymamız gerekir.

Sözkonusu Fichte ki Almanlar için geliştirdiği “**haklı savaş**” deyiminin de mucididir.

AYNI “**haklı savaş**” ilkesi faşizmin ideolojik babası olan ve çağın emperyalist devletlerine kıyasla İtalya’yı “**proleter ülke**” ilan eden **Enrico Corradini**’nin de ana temasıdır.

Zaten ilkin aşırı sol safta yer alan Mussolini sırf o “**proleter İtalyan ulusunun**” savaş sayesinde dinamikleşebileceğini tezini savunarak Roma’nın 1. Harp’e katılmasını sağlamıştır.

Üstelik dev şair **Gabriele d’Annunzio**’dan 20. yüzyıl sanatında başı çekmiş Çizme Yarımadası fütüristlerine; hatta Anglo-Sakson **Ezra Pound**’dan **T.S. Eliot**’a, Latin veya değil İtalyan totalitarizmiyle flört etmiş tüm diğerlerine, modernitenin öteki boyutunu yansıtan bütün “**sağ öncüler**” daima ve daima “**savaşın zorunluluğu**” ortak paydasında buluşmuşlardır.

Dolayısıyla, İspanyol Frankistlerin cenk narasını oluşturan ve “**yaşasın ölüm**” anlamına gelen “**viva la muerte**” şiarı da aynı gelenekten ve aynı felsefeden soyutlanarak açıklanamaz.

Yani, “**Ölüyorum veya öldürüyorum, çünkü yaşıyorum. Yaşıyorum, çünkü savaşıyorum**”.

GÖRDÜNÜZ, şu “**savaşa dair**” yazıyı hiçbir değer yargısı getirmeden kaleme aldım.

“**Barışa dair**” söyleyeceğim tek şey ise yine yorumunu tamamen size bırakarak **Can Yücel**’in “**Bayramlık**” şiirini aktarmak olacak:

“**Koyunlar keçiler ve koçlar için
Ne kadar bayramsa Kurban bayramı
Bu barış var ya bu barış
Cephedekiler için o kadar barış**”

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir tatil yazısı

Hadi Uluengin 04.07.2012

BENİM sayfiye ve tatil kültürüm yoktur. Daha doğrusu vardı da yarım yüzyılı aşıyor.

Çünkü Lâleli’de ikamet ederken her yaz Büyük Teyzemin Kızıltoprak’taki devasa köşküne giderdik. Haziran başından eylül sonuna dek dört koca ay selamlık tarafında geçerdi.

Çınar ulu, çam ağaçları fıstıklı ve karadutlar inanılmaz lezzetliydi.

İkinci uykusundan sonra tereyağlı ekmeğe sürülen vişne reçeli ise daha da lezzidli.

SONRA, her gün ya kör hat üzerinden yürüyerek Fenerbahçe, ya da Alman mimarili istasyondan 10:22 tarifeli banliyö trenine binerek Süreyya Paşa plajlarının yolunu tutardık.

Şimendiferin Suadiye kavisinde gözümüze buharlı lokomotifin kurumu kaçırdı.

Ve hem suda balık olurduk, hem de güneş yanığıyla marsık rengine bürünürdük.

Ebeveynlerimizi açık hava sineması için kandırabildiğimiz takdirde de Kalamış gecesinin serinliğinde değil **Kwai Köprüsü** filminin heyecanında titrerdik.

Şeyler biraz **Marcel Proust**'un **Gaip Zaman Peşinde** üçlemesindeki gibi akardı.

Üstelik şimdi hatırlıyorum ve demek ki Beyazıt olaylarının vuku bulduğu 1960 yılı olmalı, o yaz biraz geç toparlanıldığı için kardeşim ve ben bunu sloganlarla protesto etmiştik.

Dosya kağıtlarına **“hürriyet istiyoruz”, “bahçe istiyoruz”, “apartman diktatörlüğüne son”** diye yazarak aynı ebeveynlerimizin önünden defalarca geçip durmuştuk.

Orta hâlli İstanbul aileleri için yukarıdaki sayfiye ritüeli olağan ve sıradan addedilirdi.

ARDINDAN, on yaşını bitirdiğim sene familyam Lâleli semtinin artık **“Sirkeci gibi avamlaşmakta”** olduğuna kanaat getirdi ve artık tamamen karşı tarafa yerleşmek kararı aldı.

O tarihten itibaren de bir İzmir seferi, bir vapurla Akdeniz turu hariç tatile gidilmedi.;

Arzu da duymadım. Kabul, ergenlikten itibaren babamın beni her yaz matbaaya çırak götürmesini hiç sevmedim ama yine de mevsimi şehirde geçirmekten daima mutlu oldum.

Henüz yeni boy atan ve hemen modaya dönüşen o tavuk kümesi sitelerde ne işim var?

Paydos vakti pasajda iki bira ve sinematekte Çek Filmleri Haftası, kent yazın güzeldir!

DAHA sonraları, yani **“cinnet yıllarıma”** girip Avrupa'ya mülteci gittiğim vakitlerde ise değil tatil hayali kurmak, tatilin sırf lâfı bile beni çıldırtmaya yeterdi.

Devenin nalı, herhâlde tüketim toplumuna esir olmuş burjuvalar gibi Ardenler'de dağ veya Kuzey Denizi'nde lebiderya sayfiye evi kiralamak ihtirasıyla yanıp tutuşacak değilim!

Kaldı ki zaten **“cep delik, cepken delik / kevgir misin be kardeşlik”** misali, gizli gizli böyle bir arzu taşısam dahi benim gibi bir ebedî züğürtle o evlerin ancak paspasını verirler.

Öte yandan, sözkonusu **“cinnet yılları”** defterini nihayet kapattıktan ve kese babında biraz biraz palazlandıktan sonra da tatil sevdasına kapılmadım. Bu tarakta asla bezim olmadı.

Roland Barthes'in **“Club Med”** efsanesini soyup soğana çevirdiği o enfes deneme bir yana, denizde ve kumda üç melun hafta geçirmek için sümüklü çocukları ve tenzilatlı sandaletleriyle dolmuş uçaklara tikişan

küçük burjuvalardan da daima nefret ettim.

Ya herru, ya merru, böylesine vasat bir tatil yaşamaktansa şimdi cazî tınların hüküm sürdüğü yaz şehirlerinde alımlı kadınların seyrine dalmak bana bin defa evla ve ehven geldi.

Üstelik birkaç defa metazori gittiğimde de içimi hafaganlar bastı. Dönüşü iple çektim.

Dolayısıyla, en başta dediğim gibi bende ne sayfiye, ne de tatil kültürü oluştu.

VE işte atmış bir yaşına geldim ki şimdi o kültürle tanışmak mecburiyeti doğdu.

Çünkü ayrıntı yok içmeye, tahtirevanla gider şaapmaya hesabı, refakatçimin ısrarı ve torunumun sedası hürmetine bu yaz ilk ve muhtemelen de son defa bir sayfiye evi kiraladık.

Hadi hayırlısı ve gel sonbahar, gel!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bira getir garson!

Hadi Uluengin 06.07.2012

ŞAYIA şöyledir: Atatürk masada servis yapan garsonun beceriksizliğini görünce sofraya erbabına dönmüş ve, **“Bu millete her şeyi öğrettim ama bir tek uşaklığı öğretilmedi”** demiş.

Diğer anekdotu **Beşir Ayvazoğlu**’nun o enfes **Peyami** kitabında okumuştum.

Yahya Kemal ve **Peyami Safa** meyhanede koyu sohbete dalmışlar.

Garsonun Rum olduğunu keşfettiklerinde de ikisi birden insiyaki olarak **“Türk’e de Rum garson lâıyk, Türk’e de Rum garson lâıyk”** diye şen şakrak gülmeye başlamışlar.

Tabii hemen dikkatinizi çekerim, iki örneğin de geri planında şu temel olgu yatıyor:

Bilinçaltındaki **“efendi”** dürtüsü Türklerin **“öteki”**ne hizmet vermesini engeller.

Aksine, onlar hep o **“öteki”**nden hizmet beklerler ki, şimdilik bu konuyu kapatıyorum.

BABAM ciddi bir akşamcıydı. Dolayısıyla yazları bahçede, kışları da koca sobanın etrafında oturmak üzere her daim ve hep maaile Kalamış’taki **“Todori”** meyhanesine gidilirdi.

Haniyse bebekliğimden itibaren anason kokusuyla büyüdüm desem, yeridir.

Bilhassa da başgarson **Yani**’nin **“ş”**leri yutan Rum şivesiyle, **“Pasam pasam, masallah sulak kavak altında gibi boy atıyorsundur”** takılmalarıyla ergenlik yaşına ulaştım.

Nur içinde yatsın o barba Yani ki, ustalık ne kelime, yukarıdaki **Yahya Kemal**'den **Selahattin Pınar**'a hizmet verdiği ünlüler gibi mesleğinin üstâd-ı azam payesine erişmişti

Ne tepsi getirir, ne de sipariş beklerdi. Hiçbir şey söylemeden sofraya bizim, daha doğrusu Babamın daima ısmarladığı mezeleri dizerdi. Fazlasını da, eksikliğini de koymazdı.

Ez kaza, meselâ sıcak günde lakerda istemek gibi bir pot mu kırdım? Tatlı sesle, **“Hadi pasam, Beykoz toriği Rodosto karpuzu mudur ki kabuğu denize düşmüştür”** diye çıkıştırdı.

En önemlisi de, tabakta minicik lokma kaldığı müddetçe o tabağı asla almaz ve yine Rum komi basireti bağlanıp **“bitti mi”** diye sorarsa onu kendi lisanında adamakıllı haşlardı.

Sonra bize dönerek, **“kerata vaftiz kazanında bile sabredemedi”** diye söylenirdi.

İNANDIĞI İsa Mesih'in mağfireti üzerinde olsun, hem barba Yani'yi, hem de yukarıdaki iki anekdotu geçen gün bir tatil lokantasında yemek yerken hatırladım.

Garson haza ayı aleyhisselâm! Bütün feodallığı ve pederşahiliğiyle, önce refakatçime servis yapmak yerine hep benden başlaması ve o servisi dahi yine bir ayı vahşiliği ve köylü hoyratlığıyla gerçekleştirmesi bir yana, hazret masaya dikildi ki gırtlığımızdan lokma sayıyor.

Bazıları manda gibi lagar olur ve dürtmek gerekir ya, bu aksine, iki çatal alıyorsunuz tabağı önünüzden kapıyor. Vermezseniz de kötü kötü bakıyor. Sanki rızkını çalıyoruz.

Dur be adam, şunu ağız tadiyla tıkınalım! Patladın mı? Vakti zamanında ben de bir buçuk sene garsonluk yaptım, fakat ne müşteriye alarga davrandım, ne de ensesinde piştim.

Bekleyen olsa başkasını almak için acul davranıyor diyeceğim ama in cin top oynuyor.

Beddua okuyarak hemen hesabı istedim ve tek metelik bahşiş bırakmadan çekip gittik.

BEN, hâlâ çoğunluk olarak garsonların; artı, sırf o garsonların da değil servis sektöründeki çok ciddi bir bölümüm hizmet vermeyi bilmemesini öyle Türklerin **“uşaklığı”** öğrenememesi veya sözkonusu hizmeti **“öteki”**ne dayatıyor olmaları falan ile açıklamıyorum.

Yegâne sebep henüz yontulamamış; yani göçebe ve köylü reflekslerinden arınarak şehirli kimliğini, tarzını, adabını ve gustosunu daha edinememiş olmaktan kaynaklanıyor.

Todori meyhanesindeki barba Yani muhtemelen on kuşaktır Konstantinniye sakiniydi.

Oysa bizim lokantadaki garson numunesi yine muhtemelen bir nesil önce çobandı.

Eh, somun ve soğan yumruklayan bir sofrâ kültüründen de işte ancak bu kadarı çıkıyor

Üstelik davar sürüsü güderken yahut tarla sapanı tutarken **“bira getir garson / bira getir garson / afiyet olsun”** tekerlemesi mırıldanmıyor ya!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devrimin tunç yasası

Hadi Uluengin 07.07.2012

SEVSİNLER, “**devrim yasalarıymış**”!

Ulusalci cihet, bilhassa da onların Maoculuktan neo-nazizme rücu eden en iğrenç, en çirkef ve şirret kesimi hanidir ve hanidir bu deyimle yatıp kalkıyor.

Histerik bir doyumsuzluğu kendilerini “**devrim yasaları**” fetişizmiyle tatmin etmeye çalışıyorlar.

Hatta komünist şartlanmayla “**devrimin tunç yasası**” diye cıfcaflı sıfat da ekliyorlar.

KASTETTİKLERİ şey Cumhuriyet’le birlikte devreye giren ve İstiklâl Mahkemeleri duruşmalarından Recep Peker amentülerine uzanan bir süreçte uygulanmaya çalışılmış olan “**inkılâp kanunlarıdır**”.

Başka bir deyişle Ulusalcılar, devamlılık arzettiği varsayılan bu süreçten ötürü, artık yıkılmış olmasına rağmen yine de eski statükoya dokunulamayacağı hayaliyle avunuyorlar.

Böyle bir şey yoktur, olmamıştır ve olmayacaktır!

OYSA şu doğru: Evet, her devrim kendi dinamiğinde kendi yasalarını da üretir.

Ama Türkçedeki kelimenin zaten adı bile üzerinde: Devrim!

Sözkonusu ifade doğal bir seyri tanımlayan “**evrilmek**” fiilinden değil, sıradanlık ötesi ve cebri çağrışımlı bir gelişmeyi vurgulayan “**devirmek**” fiilinden türetilmiştir.

Latin kökenli dillerde de anlam aynıdır. “**Evolution**”a “**r**” eklenip “**revolution**” denir.

O halde bu kısacık etimolojik tahlil dahi “**devrim**”in, dolayısıyla onun yasalarının da geçici olacağını baştan açıklamaya yeter ki, tabii bu analitik mantığı bizimkilerde ara da bul!

NİTEKİM çift aşamalı **İngiliz Devrimi**’nde “**Şanlı İnkılâp**” diye adlandırılan ikincisi, birincide oluşturulmuş olan ihtilâlcı rejimin ve hukukun tasfiyesinden başka bir şey değildir.

Stuart otokrasisi bununla noktalanmış ve parlamenter monarşi dönemi başlamıştır.

Fransız Devrimi’nde ise “**kanun hükmünde kararnamelerle**” ortalığı kana bulamış olan “**Amme Selâmeti Komitesi**” **Robespierre**’in kellesiyle birlikte sultasını yitirmiştir.

Zaten de **Napoleon “devrim bitti”** ifadesiyle **“Directoire”**dan **“Consulat”**ya geçmiştir.

Öte yandan, iktidarı gaspettikten sonra yukarıdakini taklit ederek muazzam bir terör uygulayan **Bolşevikler** bile bir süre sonra **“sosyalist legalite”** terimine ihtiyaç duymuşlardır.

NEP ekonomisinden mahkeme adliyesine, hiç olmazsa kâğıt üstünde **“devrim yasaları gevşetilmiştir”** (!). **Mao’nun “Kültür Devrimi”** (!) ise modern Çin’de suç sayılmaktadır.

Artı, önce dikey, sonra helezoni rota izleyen bu seyir **“sağ devrimler”** için de geçerlidir.

1934’teki **“Uzun Bıçaklar Gecesi”**nde **Hitler’in “ultra devrimci”** S.A. lideri **Röhm’ü “hal etmesinden”** tutun da **Carl Schmitt’in** rejimi hukukileştiren anayasa teorileri üretmesine, Naziler bile 1941 dönemecine dek **“ihtilal kanunları”**ndan belirli ölçüde feragat etmişlerdir.

Faşizmde de durum değişik değildir. On yıl sonra **“ehlileşmiş”** olan **Mussolini** İtalya’sı, gerçek hükümranlığı 1925’te elde eden **“devrimci Mussolini”** İtalya’sına oranla farklıdır.

İMDİl, her devrim aynı seyri izlediğine ve tıpkı hayat gibi böylesine bir **“evrimleşme süreci”** de sonsuz normal olduğuna; üstelik Cumhuriyet İnkılâbı yukarıdakilere kıyasla çok daha az şiddet ve cebir içerdiğine göre, doksan yıl sonra siz hâlâ **“devrim yasaları, devrim yasaları”** diye histeri krizi geçiriyorsanız, sizi ancak hastanenin psiko-patoloji bölümü paklar!

Dokunulmaz olduğu varsayılan tabuların arkasına saklanarak belden aşağı vurmaya kalkışmak ise bu saatten sonra ancak o tekmeği savurmaya yeltenenin uzvunu sakatlar.

“Devrimin tunç yasası” hanidir evrimin elastikî yasasına dönüştü hanımlar ve beyler!

Zaten şu temmuz sıcağında da darağaçlarında olsa olsa kavun asılıyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İki inkâr: Biri doğru, biri yanlış

Hadi Uluengin 11.07.2012

Türkiye, Suriye tarafından düşürülen TSK uçağı konusunda tez değiştiriyormuş.

Lisan-ı münasip nezaketini bir kenara bırakıp daha açık biçimde söyleyelim:

Demek ki Ankara bugüne dek sürdürdüğü garip iddialarından tornistan ediyor.

Gelişmeyi dünkü Radikal gazetesinin manşetindeki Deniz Zeyrek imzasıyla öğrendik.

Çünkü kamerayla ve sonarla ara tara, batıkta herhangi bir füze izine rastlanmamış.

Dolayısıyla da jetin uluslararası hava sahasında vurulduğu ve sonra kontrolden çıktığı için Suriye karasularına düştüğü yönündeki Türk iddiasının artık kıymet-i harbiyesi kalmamış.

Bu yüzden de Ankara diplomasisi şimdi "ihtarsız ateş açıldı" tezine ağırlık verecekmış.

Bonjur! Türk yaklaşımının ipe sapa gelmediği zaten daha en baştan belliydi.

Nitekim askeri teori ve teknikleri ancak bir nebze yalamış olan bu satırlar yazarı bile olayın sıcaklığına burada kaleme aldığı 27 Haziran tarihli makalesine şöyle başlamıştı:

"Şam rejiminden tiksinneme rağmen şunu derhal ve dobra dobra söylemem gerekiyor: Suriye tarafından düşürülen uçağa ilişkin Ankara açıklamaları inandırıcılıktan yoksundur. Masumiyet iddiası havada kalıyor. Argümanlar da doyuruculuk arz etmiyor".

Eh, üç hafta önce çok marjinal kalan ve akıntıya kürek çeken bu yaklaşım şimdi doğrulandı diye nispet yapacak değilim ama işte gerçeklerin inatçılığı tekrar ispatlanmış oldu.

O gerçek burada şudur: Bir Türk uçağı hava savunmasını test etmek veya istihbarat toplamak amacıyla Suriye hava sahasına girmiştir. Orada da düşürülmüştür. Nokta!

İlkin, bunda öyle fazla yadırganacak ve skandala dönüştürülecek bir durum yoktur!

ABD U-2'lerinin SSCB, Sovyet Yak'larının Norveç veya Hint Mig'lerinin Pakistan üzerinde aynı tür uçuş yapması geçmişte vaka-ı adiyeye sayılıyordu.

Şimdi de tekrarlanıyor.

Dolayısıyla Ankara'nın da Şam gibi habis bir başkenti "gözetlemesi" gayet doğaldır.

Uçağı uçurdunuz ve salimen üssüne döndü.

Ne âlâ! Karşı taraf istediği kadar vaveyla kopartsın, "böyle bir şey yok, uyduruyorsun" diye tersler ve yine bildiğinizi okursunuz.

Ancaak...

Ancağı şu ki, bizim F-4 vukuatında olduğu gibi işler sarpa sarar ve üstelik enkaz hasım karasulara düşerse, hiç şüphesiz ki en önce gerçek amacınızı külliye inkâr edersiniz.

Her halde "evet, casus uçağımız paçayı ele verdi ve maalesef deryayı boyladı" diye açıklama yapacak haliniz yok! Devlet siyasetleri bu tür "samimiyet" lükslerini kaldırmaz.

Dolayısıyla, böylesine durumlarda "bir yanlışlık olmuş, pusulası bozulmuş, pırpırı arızalanmış" türünden mazeretler getirerek nispeten aşağıdan almak en gerçekçi yaklaşımdır.

Üstelik uçağın hızı ve konumu malûm olduğundan "niye ikaz edilmedi" gibisinden afaki argümanlarla meseleyi fazla kaşımadan defteri kapatmak yine en gerçekçi yöntemdir.

Oysa Türkiye böyle yapmadı!

Yapmadı ve nasıl Kocatepe muhribini Kıbrıs harekâtında kendisinin batırdığını on yıllarca inkâr ettiyse, bu defa da on günlerce uçağın Suriye sahasında düşürüldüğü inkâr etti.

Başka bir deyişle, devlet olarak ifade etmesi zorunlu olan tek inkârı ikincisiyle abarttı.

O uçuşun test veya istihbarat niteliğini tabii ki reddetmesi gerekiyordu ve dolayısıyla da böyle davranmakla doğru tavır takındı. Ama göz çıkartan diğer gerçeği kabullenmemekle hem kendini zor duruma düşürdü, hem de Beşir Esat despotunun eline bulunmaz koz verdi.

Sorumlunun hükümete yanlış bilgi ileten TSK mı, yoksa doğru bilgileri yanlış okuyan ve yorumlayan o hükümet mi olduğuna dair sorunun inatçı cevabı da bir gün ortaya çıkacak.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir züppeden köylülüğe dair (I)

Hadi Uluengin 13.07.2012

Geçen hafta garsonlara değindiğim bir yazıda köylü reflekslerini de eleştirmiştım.

Vay sen misin buna cüret eden! Bir araba protesto maili geldi.

Yok efendim niçin “züppelik” (!) yapıyor muşum? Yok efendim somunu ve soğanı yumruklayan bir sofrâ kültürünü ne haddime ve ne hakla hor görüyor muşum?

Bugünden başlayıp aslında çok derine inen bu köylülük konusunu yarın tamamlamaya çalışacağım için önce hemen bir “elinin körü” cevabı veriyor ve sonra girizgâha geçiyorum.

“Toprak, o yalan söylemez”!

Bu tumturaklı lâf Mareşal Pétain’e aittir.

Daha doğrusu başkasına aittir ama bunak subayın ağzından çıktığı için ona mal edilir.

Şöyle ki, Fransa 1940 yazında çabucak hezimate uğrayıp Alman orduları karşısında teslim bayrağı çekince, o tarihte bile seksenini haydi haydi aşmış olan Philippe Pétain sırf 1. Harp’teki askeri başarılarından dolayı “kurtarıcı” (!) diye piyasaya çıktı.

Ve, aşırı sağ temayül taşıyan bu eski “Verdun kahramanı” Vichy şehrindeki hükümete lider olur olmaz, Nazi işgalcilerle işbirliği bir yana, derhal demokrasiyi suçlamaya başladı.

Yenilgiyi “modern dekadansla” açıkladı. “Milli Devrim” diye başlattığı seferberlikte de köylülüğü yücelterek yukarıdaki “toprak” ifadesiyle özetlenen değerleri kutsalla donattı.

Gerçi dediğim gibi, formülün esas sahibi Pétain adına nutuk yazan ve ne o toprakla, ne o köylüyle, ne de o köylülükle uzak yakın ilintisi olan Yahudi asıllı aydın Emmanuel Berl’di ki, az sonra yenilgisinin ceremesini çekti ve söz konusu kökeninden dolayı sürgüne kaçtı.

Pimpirik Mareşal ve onun “Milli Devrim” hareketi tabii ki bir istisna oluşturmuyor.

Çünkü illa “sağ totalitarizm” terimini kullanmasak bile hemen bütün muhafazakâr ideolojiler ve anti-modern eğilimler toprağı ve köylülüğü yüceltmek ortaklığında buluşurlar.

Nitekim 18. asır Alman filozofu Herder’deki “yerleşiklik kökü” kavramından, bu defa 20. yüzyılda Karaorman dağlılarıyla pipo tüttürmenin felsefesini işlemiş yine Alman filozof Heidegger’e; artı, yukarıdaki Pétain’e teorik rota çizen Fransız düşünür Maurras’tan, Nazizmi “entelektüelleştirmeye” niyetlenmiş Rosenberg’e, modernite karşıtlığıyla özdeşleşen tüm şahıs ve akımlar son tahlilde hep “hadî, köyümüze dönelim” şiarı etrafında birleşirler.

Ve en önce, bunlarla insani bir fitratın yansıtıldığını baştan kabullenmemiz gerekiyor.

Ne her dilde birincilik arzeden ve Herder’in o “yerleşiklik kökü”nü tanımlayan “yurd” kelimesi, ne de hem hayatı, hem ölümü içeren “toprak” sözcüğü varoluş lüğatinden ayrılamaz.

Dolayısıyla, muhafazakâr ideolojilerin moderniteyle birlikte köylülüğün dışlanmasına karşı duydukları tepkideki kısmi haklılık payını küçümsemek gerçeğı de küçümsemek olur.

Nitekim şu da doğrudur: Her cinsten “ilerleme” fikriyatı “gericilikle”, en azından “tutuculukla” özdeşleşen o köylülüğe uzak durur. Onu mümkün mertebe “ehileştirmek” ister.

Zaten gayet gerçekçi Atatürk’ün “köylü milletin efendisidir” sözü bile pragmatik bir yaklaşımın tezahürüdür. Sonraki Köy Enstitüleri de uzun vadeli bir şehirleştirme projesidir.

Kaldı ki, Vendée köylüleri isyanını kıyamla bastırmış 1789 Devrimi’nden, bu tür katliamları daha da yoğunlaştıran Bolşevik İhtilali’ne; hatta kendi köylü kimliğine rağmen o köylülerden nefret eden Mao’ya, aynı “ilerleme modernitesi”ni “sol totalitarizm” raddesine vardırان ideolojiler en geniş anlamıyla “toprak”ı çabucak tasfiye etmek hedefini gütmüşlerdir.

Pekii, köylülüğün sırf somun ve soğan yumruklayan sofrâ kültürüyle değil bilumum toprak refleksleriyle de uzlaşmayan bir “züppe” (!) olarak bu satırlar yazarı nerede duruyor?

Sütununa hanidir ve kasten “Modern Zamanlar” adını vermiş kişi cevaba yarın girecek.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir züppeden köylülüğe dair (II)

Hadi Uluengin 14.07.2012

Dün dediğim gibi, bu satırların yazarı öyle bir kaç densiz okuyucunun “züppe” (!) müppe suçlamalarına pabuç bırakarak tükürdüğünü yalayacak cinsten birisi değildir.

Yani, geçtim köylülüğün soğan yumruklayan sofrâ kültürüyle uzlaşmayı, o köylülüğün “toprak reflekslerini” reddetmekten de taviz vermek gibi bir niyeti yoktur ve olmayacaktır.

Çünkü binbir tesadüf içeren ve dev bir kaos olan tarih tabii ki ne kesin rota çizer, ne de iradi müdahalelere illâ itaat eder ama bunu amentü belleyip diğer hayati unsuru es geçemeyiz.

Şöyle ki, çok virajlı ve çok aktörlü olsa bile tarih yine de bir “ana kavis” izlemektedir.

Bunun inkârı geçmişten süzülerek bugünü açıklayan bilgi üretimi de imkânsız kılar.

Dolayısıyla, demek ki köylülüğün sofrâ kültürünü ve hoyratlık adabını paşa paşa onaylamak için yukarıdaki tarih anlayışını kabullenmeyen iki tavra yakın durmak gerekiyor.

Birincisi, yine dün bahsettiğim ve kısmen haklılık içeren “anti-modern” gelenektir.

Söz konusu rota ultra-muhafazakâr, hatta çoğu defa aşırı sağ ideolojilere götürüyor.

Diğerini ise Batılı refah toplumlarından dört bir yana sirayet eden ve şeyleri göreceli kılmayı marifet sayarak akılcılığa karşı cihat açan şu “post-modern” soytarılık oluşturuyor.

İki yaklaşım da bağdaş kurup hamur avuçlamayı normal görebilir. Ben görmüyorum!

Çünkü sütunumun “Modern Zamanlar” adından da zaten belli, tarih felsefesinde ne “anti-modern” gelenekçiliği benimsiyorum, ne de “post-modern” hezeyana kapık veriyorum.

Doğru, “iyi-kötü” ve “hayırlı-hayırsız” gibi izafi hükümleri unutup o tarih açısından bakarsak köylülük, daha doğrusu yerleşiklik, göçebeliliğe oranla dev bir atılıma tekabül ediyor.

Tabiattan olduğu gibi yararlanmak devri artık bitmiştir. Tabiatı ehlileştirerek ondan yararlanmak dönemi başlamıştır. Bu, muhtemelen insanlık sürecindeki en köklü aşamadır.

Ve kim ki köylülük der, çok normal olarak derhal toprak ve mevsimler devreye girer.

Oysa toprak durağandır. Mevsimler de yavaştır.

Birini nadas, diğerini de güneş itekler.

Dolayısıyla yine çok normal olarak, böylesine statik ve böylesine lagar bir ortam köylülerin hem insiyaki reflekslerini, hem de hayat duruşlarını belirler. Varlığa damga vurur.

Nitekim o köylüler o reflekslerde atik değildirler.

Uzun düşünürler ve geç kıvıldarlar.

O hayat duruşlarında da dönüşümcü değildirler.

İnatla yapışır ve değişime direnirler.

Zaten işte bunlardan ötürüdür ki köylülüğe kıyasla yine büyük bir aşama oluşturan şehirliliğe geçişte bile somun ve soğan yumruklayan sofrâ kültüründen vazgeçmek istemezler.

Aynı şehirliliğin nimetlerinden faydalanırlar ama masada çatal ve bıçak kullanmayı dahi eski alışkanlıklarına “tecavüz” sayarlar. Yeniyile uzlaşmazlar veya çok sonra uzlaşırlar.

Ez kaza siz uzlaştınız, o masayı da, o çatalı da, o bıçağı da önünüzden kaptıkları bizzat sizi yer sofrasına mahkûm ederler. Reddettiğiniz takdirde ise “züppe” (!) demeye yeltenirler.

Yanlış anlaşılmasın, kimseye doğacağı yeri tayin etmek gibi bir lüks bahşedilmiyor.

Yani köylü olarak dünyaya gelmek ve yetişmek ne ayıp, ne günah, ne de zûldür!

Mesele bundan değil, köyü bıraktıktan sonra dahi köylü költürünü bıraktırmamaktaki ısrar, inat, direnç ve hoyratlıktan kaynaklanıyor ki şunu bilhassa ve bilhassa hatırlatırım.

Malûm, “medeniyet” kelimesi şehri tanımlayan “Medine” sözcüğüne uzanır. Batı dillerinde de aynı köken vardır. Latince “kentli yurttaş”ı adlandıran “civis”ten kaynaklanır.

Evet, soğan yumruklamak da bir költürdür. Fakat bugün anladığımız uygarlık değildir!

Dolayısıyla, sonu Nazizme varmış Alman tarih ideolojisinin de hep o büyük harfli “Költür”ü yüceltmek ve hep o uygarlığı küçümsemek tezleri üzerine oturtulduğu düşünölürse, benim de niçin köylü sofrasında bağdaş kurmayı reddedip kentli masasında çatal kullanmak “züppeliğini” (!) sahiplendiğimin gerekçesi felsefi-siyasi açıdan biraz daha iyi anlaşılabilir.

hadiuluengin@taraf.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bira bardağı taşarken

Hadi Uluengin 18.07.2012

Birayla aram yoktur. Sıcak çok cehennemiyse belki ayda yılda bir aklıma gelir.

Oysa ergenlik çağına girince ben de bütün yaşıtlarım gibi soluğu Pasaj’da almıştım.

Koca arjantinleri bir solukta diktikten sonra sokak arasına istifra ettiğim bile oldu.

Kaldı ki uzun yıllar binbir çeşit manastır köpüğünün ayrı ayrı tadıldığı ve şüphesiz dünyanın en mükemmel biralarını üreten Belçika’da yaşadım ama yine de temayül duymadım.

Hatta taksi şoförlüğü yaptığım vakitler, leş gibi koktukları ve bilhassa da otomobile kustukları için, üzerinden ayyaşlık akan müşterileri arabadan yaka paça indirdiğim olurdu.

Hayır, bira alerjim öyle Ziya Gökalp’in “Atamın içkisi kırmızı / Arpa suyu içme dedi bir Kırgız” nasihatına uymamdan kaynaklanmıyor. Daha neler, bari Yeşilay’a yazılaydım!

“Cinnet yıllarını” noktalayana dek günahkâr bir gizlilikte, daha sonra da uluorta bir gönül ferahlığıyla boşalttığım viski şişelerini tıpalayıp şamandıra niyetine kullansanız, her halde İskoç Denizi’ne kadar hiç batmadan kulaç atılabilirdi.

Öte yandan aynı biraya mesafeli durmam bardak, kupa ve sürahi adetlerini iklim kuşağına göre ikiye ayıran ve güneyi bağ, dolayısıyla şarap; yukarısını ise tahıl, dolayısıyla bira sathına dâhil eden tarihçi Fernand Braudel’in coğrafi ekseninden de kaynaklanmıyor.

Din faktöründen dolayı biz üzüm usaresine de yabancı düşen bir költürden iniyoruz.

Bakmayın siz “millésime” etiketinden pek bir “anladıklarıyla” (!) övünen ve zaten yeni peydahlanan görmemişlere! Onlar da Bordeaux sıvılı biberon emzirerek büyümediler.

Dolayısıyla eğer Türkiye’de illâ bir içki költüründen söz edilecekse tabii ki başta rakı, sonra da mazisi nispeten eskiye uzanan ve dediğim gibi, benim pek hazetmediğim bira gelir.

Tahmin etmişsinizdir, bütün bunları şu son “arpa suyu vukuatı”ndan dolayı yazdım.

Vay efendim vay, nasıl olur da Eyüp gibi mübarek bir semtte düzenlenen müzik festivalinde, sponsor firmanın doğası gereği, bira içilmesi gibi bir dilek beyan edilebilirmiş?

Müslüman mahallesinde salyangoz satılmaz mantığı anında devreye girdi.

Kör talih, söz konusu belediye sınırlarına dâhil olmak hariç mekânın kutsalla hiç mi hiç alakası yokken bile yine de ceberut zihniyet “zıkkımın pekini için” diyerek yasağı bastı.

Duyan da sanacak ki abdest almak için şadırvan musluğundan bira fışkırtılacaktı!

Ve tabii yukarıdaki nobranlık “gençlerin alkollü içkiye alışmasını engellemek” (!) türü mazeretlerle açıklanmaya çalışıldı ama bunu bir kavuğum, bir de külahım yutar.

Şu kesin, AKP iktidarı hızla hayat tarzlarına müdahil olmak rotasına giriyor ve girdi.

Bir, üç, beş emsaller giderek çoğalıyor ki, kendilerinin o hayat tarzına karşı uygulanan baskı veya horlamadan dolayı dün haklı olarak mağdurluktan yakınanlar bugün hem mağrur konuma geçtiler, hem de bu defa “ötekilerini” mağdur kılacak pratiklere yönelir oldular.

Hoşgörü lâfta kalıyor ve bir din ahlâkı evrensel ahlâkmış gibi dayatılmak isteniyor.

Söz konusu gelişme sonsuz tehlikelidir! Proje, bütün Müslüman toplumlar arasında uzlaşma kültürüne en yakın duran Türkiye’yi cidden kutuplaşmaya itecek bir tasavvurdur.

Çünkü hayat tarzı insani refleks olarak felsefi ve siyasi tercihleri bile geri plana iter.

Bıçak kemiğe dayandığı takdirde, denize düşenin yılanı sarılması misâli, böylesine tercihlerin tam zıddında yer alan güçlerle dahi zorunlu ittifak gündeme gelir.

Zaten genel olarak “laikler” denilen kesimin önemli bir bölümü iktisat politikalarından dolayı falan değil, sırf yukarıdaki kaygıdan dolayı AKP’ye hasım davrandı ve davranıyor.

Ve gidişat söz konusu kesimi nicelikte arttıracak, nitelikte de radikalleştirecek zemini pekiştiriyor.

Artı, aynı iktidar partisini “liberal” denilen kanaat unsurlarına yabancılaştırıyor.

Bardaktaki sıvının benim sevmediğim bira olması önemli değil, artık o bardak taşıyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir slogan ekseninde Şam muharebesi

Hadi Uluengin 20.07.2012

“Başar ilâl iyada vâ Mahir ilâl kiyada”!

Arapçası kafiyeli slogan şu anlama geliyor: “Beşir kliniğe, Mahir iktidara”!

“Klinik” sözcüğüyle Şam despotunun meslekten göz hekimi olması kastediliyormuş.

“Mahir” derken de diktatörün küçük biraderi sıfatını taşıyan ve Baas iktidarının temel direklerinden birisini oluşturan 14. Tümen komutanı Mahir Esat çağrıştırılmaktaymış.

Bu yeni gelişmeyi dünkü “Le Monde”da okudum.

Ortadoğu uzmanı Benjamin Barthe Suriye’deki Alevi köylerinde artık yukarıdaki şiarın bağırıldığını bildiriyordu.

Bunu da mezhebî unsurların kesin hesaplaşmayı seçtiğine dair delil olarak sunuyordu.

Eh malûm, katliamın baş mimarı addedilen ve Esat familyasında damat olan Asaf Şevket önceki günkü intihar saldırısında öldürüldü.

Dolayısıyla, ailevi dırıltıdan ötürü merhum kayınçoğu sevmese bile aslında aynı kanlı yolun yolcusu olan Mahir Esat ağabeyin yerini alsın ki, o kan gövdeyi tam götürsün.

Böylesine kesinci yaklaşımlar siyasetbilim terminolojisinde Fransızca kökenli olarak “jüskobutizm” diye adlandırılıyor. “Ya devlet başa, ya kuzgun leşe” diye tercüme edebiliriz.

Artı, Suriye gidişatı diğer bir siyasetbilim - askerlik deyimini de dil uçuna getiriyor.

Bununla “muharebe” kelimesinin bazen sırf şehirler belirtilerek ve her halükarda da sınırlı bir coğrafya vurgulanarak, hayat memat sorunu olarak zikredilmesini kastediyorum.

Meselâ Büyük Churchill’in 1940 yazındaki ilk yenilgiden sonra yurttaşlarına “Fransa muharebesi bitti, İngiltere muharebesi başlıyor” diye hitap etmesi söz konusu kategoriye girer.

1941’deki Nazi saldırısında Sovyetlerin kent müdafaasını hep “Leningrad muharebesi” diye tanımlaması da aynı lügate dahildir. Veya o Nazilerin 1945 baharında o Sovyetlere karşı nihai güçleri “Berlin muharebesi” deyimiyile seferber etmesi yine bu deyimle özdeşleşir.

O halde belki şimdi de bir “Şam muharebesi”nden bahsetmemiz gerekiyor.

Öyle, çünkü Salı günkü intihar saldırısı bir yana, muhalif kuvvetlerle rejim muhafızları arasındaki büyük çatışma şimdi kesinkes Suriye başkentine de sıçradı.

Sükûnetli durduğu gibi yanıltıcı bir izlenim veren ve aslında alttan alta kaynayan Şam artık savaş alanıdır. Belki de Hamidiye Çarşı’nın damında şu an mitralyöz takırdamaktadır.

Peki, söz konusu arbede gerçekten de bir “kader muharebesi”ne mi dönüşecektir?

Mümkündür ama müneccim olmadığımıza göre yine de mutlak cevap veremeyiz.

Zira evet savaş başkente sıçradı ve şehir her başkent gibi hem stratejik, hem sembolik bir anlam taşıyor ama Suriye’deki Alevi köylerinde bağırılan “Başar ilâl iyada ve Mahir ilâl kiyada” sloganındaki fanatizmi es geçmek de gerçekçilikle bağdaşmıyor.

Esat familyasının nihai raddeye kadar Şam’da tutunmaya çalışacağını ve İran-Rusya kozunu en üst seviyede oynayacağını düşünmek zaten doğal bir öngörü oluşturunuyor.

Öte yandan, şehri terketmek zorunda kalsa bile Baas yönetimi aynı Alevilerin Suriye’deki yegâne çoğunluk bölgesini oluşturan ve Lübnan’dan Türkiye sınırına uzanan dar sahil şeridine çekilerek bir “bunker bölge” direnişine geçmesi de ihtimal dâhilindedir.

O yönetim ki hem aile nepotizmiyle, hem mezhep teokrasisiyle, hem de sınıf oligarşisiyle bütünleşmiştir. Tek bir kart çekilirse iskambilden şato tümüyle berhava olacaktır.

Dolayısıyla “ya devlet başa, ya kuzgun leşe” tutumunu yansıtan “Beşir kliniğe, Mahir iktidara” sloganı rejim ve yandaşları için gerçekten de son seçenektir.

Tabii bir başka seçenek daha var: Ama bunun için Alevi, Sünni, Marunî, Arabî veya Kürdî, her köyün “Başar ilâl ricada ve demokrasi ilâl kiyada” şiarını benimsemesi gerekiyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir provokatör olarak İlhan Mimaroglu ağıtı

Hadi Uluengin 21.07.2012

İLHAN Abi New York'ta ve seksen altı yaşında öldü!

Vasatlık gazetecisini değil kompozitör ve müzikolog İlhan Mimaroglu'nu kastettim.

Cenazesi dün yine aynı şehirde yapılan törenle kaldırıldı.

İlhan Abi filtresiz “**Lucky Strike**” kalmamış, siz yine şu cigaranın ucunu kopartiverin!

BEKLİYORDUK. Haberlerini haftada iki üç defa **Rüstem**'den (**Batum**) alıyordum.

Hastanenin yoğun bakım ünitesinden arada bir Columbia Üniversitesi'ndeki evine taburcu edildiğini öğrensem bile mukadder sonun hızla yaklaştığını hepimiz biliyorduk.

Güngör Abla'nın, Rüstem'in ve tabii ki dünya müzik camiasının başı sağolsun.

BESTELEDİĞİ ve icra ettiği türün yabancısı olduğum için burada tınıları yorumlamak gibi bir cüretkârlığa kalkışmayacağım. Haddim değil! Çizmeyi fena hâlde aşmış olurum.

Dolayısıyla, “**Ş**” harfinin mutlaka majüskülle yazılacağı “**Şahsiyet**”ten bahsedeceğim.

Ve hemen söyleyebilirim ki muhtemelen bütün öncü yaratıcılar, daha doğrusu evrensel tabirle bütün “**avangard**” dâhiler gibi İlhan Mimaroglu da su katılmamış bir provokatördü!

Nitekim başta ABD olmak üzere Batı ülkelerindeki herhangi bir kalburüstü müzik mağazasına girip “**Mimaroglu**” reyonunda duran bestelerinin isimlerine şöyle bir bakın:

“**Can Çekişme**”; “**Çıldıran İblisin Kanatları**”; “**Sırtından Vurulmuşlara Ağıt**”, vs...

Kulak daha notaların yadırgatıcılığına alışmadan provokatörlük buradan başlar.

ZATEN provokatör kelimesini kullanmakla irkilticiliği baştan vurgulamış oldum.

Fakat bilhassa, meydan okumanın yansıttığı sorgulama dürtüsünü kastediyorum.

Meselâ 8. Cadde'deki ofisin asansörüyle aşağı inmişiz ve zemini paspaslamakta olan siyahî adam **“sağ taraf henüz ıslak, lütfen soldan yürüyün”** dedi.

İlhan Abi dönecek ve, **“Yarım asırdır şu memlekette yaşıyorum, bana ‘sol’dan gitmemi tavsiye eden ilk insan sizsiniz. Minnettarım”** diye iltifat yağıdıracaktır. Burada hangi Amerika?

Veya **“gerici”** bulduğu için örneğin **Mozart** plaklarını geceyarısı kapı dışarı edecektir.

Güngör Abla da o yattıktan sonra toplayıp gizlice saklayacaktır. Burada hangi müzik?

Veya, **Charlie Mingus**’e de tını ürettiği o efsanevi **“Blue Note”** kulübünde caza inmişiz.

Etraf **“Mimaroğlu geldi”** diye fısıldaşadursun, İlhan Abi izmaritini barmene göstererek **“Tabureye ilişmemi istiyorsan tütün yasağı tabelasını kaldır”** diyecektir. Burada hangi doğru?

UZUN seneler önce galiba **“Türklerin ‘El Turco’su nerede”** başlıklı bir yazı yazmıştım.

Aile fi tarihinde ve Osmanlı tebaası olarak göçtüğü için yukarıdaki lâkapla anılan fakat aslında Arap olan o zamanki Arjantin Cumhurbaşkanı’ndan yola çıkarak, etnik anlamda Türk sayılanların Yeni Dünya’da niçin başarı kazanamadıklarını sorgulamaya çalışıyordum.

İşte **Erteğün** biraderler hariç aynı istisnayı bozan belki tek kişi İlhan Mimaroğlu’dur!

Her hangi bir dünya ansiklopedisini açın, sultanlar ve siyaset simaları dışında ismine rastlayabileceğiniz tek Türk kökenliden birisi mutlaka İlhan Abi olacaktır!

Ve ben haklı olarak provokatörlüğüne de değindim ama Mimaroğlu’nun bu statüye erişmesindeki neden onun her anlamda evrenselliği yakalamış olmasından kaynaklanıyordu.

Hayır, yanlış söyledim! Öyle evrenseli yakalamış olmasından falan kaynaklanmıyordu.

Çok daha ötesi, bizzat o evrenseli üretmiş ve pekiştirmiş olmasından kaynaklanıyordu.

Doğu’yu ve Batı’yı özümsemiş engin kültür; anadil gibi vâkıf olunan yabancı lisanlar; kâinatın başkenti New York’ta ikameti seçmiş sağduyu! İlhan Mimaroğlu bunların hepsiydi!

İlhan Abi filtresiz **“Luck Strike”** kalmamış, ucunu kopartıp dumanı hırsıyla **“Çıldıran İblisin Kanatları”**na üfleyin ki, siz yaratıcının o meydan okuma provokatörlüğü asla bitmesin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'yle yol arkadaşlığı

Hadi Uluengin 25.07.2012

HER nedense ikide bir **“sağır İsmet”** diye söylenen Büyük Teyzemi hariç tutarsak, istisnasız bütün yakın familyamın daima CHP'ye oy verdiğinden eminim. Normaldir!

Normaldir, zira canım ciğerim **Ufuk Güldemir**'in farklı anlamda lügate yerleştirdiği şu **“beyaz Türk”** deyiminden tiksensem bile inkârı ne mümkün, ben de aynı kesime mensubum.

Ezeli Dersaadetli kimliğine rağmen çocuklarını Cumhuriyet ideolojisinin **“Ankara, Ankara, güzel Ankara / Seni görmek ister her bahtı kara”** temposunda yetiştirmekten **“iftihar duyan”** (!) orta-üst sınıf aileler için yukarıdaki olgu bir **“vaka-ı adıye”** oluşturur.

Bunda da yadırganacak bir yan yoktur. Yenilenmiş bir muhafazakârlığın uzantısıdır.

CHP tercihi hep yerleşik düzeni, yani statükonun sürekliliğini tercih durumu olmuştur.

Zaten de Meksika'nın **“Kurumlaşmış Devrimci Partisi”**yle ikizlik göz çıkartmaktadır.

OYSA yukarıdaki **“ailevî geleneğin”** (!) tam aksine ben o CHP'ye asla oy vermedim.

Hadi, zaten seçimleri **“cici demokrasi”** diye aşağıladığım **“cinnet yıllarını”** geçelim.

Sonraki dönemde de ne altı ok ilkeleriyle uzlaştığım, ne de Ecevit'inden Baykal'ına bu parti liderlerine sempati beslediğim için CHP pusulasına mühür bastığım hiç vaki olmadı.

Sandık başına gittiysem ya ilkin **“marjinal”** sayılan yapılanmalar; ya da ikinci olarak ve pragmatik bir gerçekçilikle, eski statükoyla çelişen kitlesel kurumlar lehine tercih yaptım.

Oysa galiba durum değişecek!

EVET, kesin konuşamam ama yine de gidişat bu minvalde sürerse, önümüzdeki ilk seçimlerde ve atmış yaşımdan sonra hayatımda ilk kez CHP'ye oy vermem çok mümkündür.

Burada da yukarıdaki ikinci dürtüyü tekrarlamış ve beni kendi perspektifimden en az uzaklaştıracak bir

pragmatizmle davranmış olacağım. **“Realpolitik”** tavır da denebilir.

Zira AKP hükümeti artık hayra alamet bir yolda seyretmiyor.

İlerletici barutu tükendi! Yahut o barut ıslandı. Veya kurusu namlu kundağında kaldı.

Üstelik çoğunluk sultanı kibriyle dünün mağduru bugünün mağruruna dönüştü.

Hayat tarzımızı tehdit ediyor. Ezkaza elimizi verirsek kolumuzu kapacağının resmidir.

Dolayısıyla, iktidarı az çok **“frenleyecek”**, en azından külâhını önüne koyup onu düşünmeye sevkedecek bir siyasi yapının mümkün mertebe güç kazanması gerekiyor.

VELEV Kİ doyurucu alternatif sunamasın ve eski statükoyla göbeğini kesemesin, buna rağmen sözkonusu siyasi yapı günümüzün Türkiye gerçekliğinde ancak CHP olabilir.

Hem diğer muhalif partilere oranla kitleseldir, hem de hayat tarzı için güvencedir.

Üstelik de o eski statüko artık hortlamamak üzere vefat etmiştir. Dolayısıyla, köhne zaptiyeler bünyede hâlâ kısmi varlık korusalar bile artık ciddi tehlike oluşturmamaktadırlar.

Giderek daha da dışlanacaklar ve Kemal Kılıçdaroğlu aleyhinde muazzam bir kampanya yürüten **“ulusalcılar”**a bütünüyle iltihak ederek tamamen marjinalleşeceklerdir.

EVET, şayet ufukta başka seçenek gözükmiyorsa her **“realpolitik”** yaklaşım elimizdeki malzemeye yetinmeyi ve onu mümkün mertebe **“ilerletmeye”** çalışmayı zorunlu kılıyor.

Nitekim özgürlükçü demokratlar için AKP açısından da aynı şey geçerliydi.

Gidebildiğimiz yere kadar gittik ve bir noktadan sonra da **“yol arkadaşlığımız”** bitti!

Dolayısıyla, eğer iktidar partisinde mucize gerçekleşmez ve değişim dinamiği tekrar ön plana çıkmazsa, sözkonusu özgürlükçü demokratların CHP'yle de **“yol arkadaşlığına”** soyunması ve bu kurumu sivil demokrasi rotasında **“iteklemesi”** kadar doğal bir şey olamaz.

Semavi inançlar ahret kardeşliği teması üzerinde yükselir ama doğası gereği sonsuz dünyevi olan siyasetler ancak **“yol arkadaşlığı”** ekseninde oluşur ve yürütülür!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürdistan paranoyası

Hadi Uluengin 27.07.2012

SON Suriye gelişmeleriyle birlikte “**Kürdistan paranoyamız**” tekrar nüksetti.

Arazın cinnet boyutunu sergilemesi açısından da aşağıdaki olayı hiç unutamıyorum:

Vukuatın kaç yıl önce gerçekleştiğini tam çıkartamayacağım ama İran’la süregiden ilişkilerde öyle limoni bir durum yoktu. Alışıldık minvalde ve zikzaklı çizgide ilerliyordu.

Fakat bu devlet havayollarına ait bir uçak Yeşilköy’e indi ki ânında kıyametler koptu.

Bir yandan cazgır medya “**molla provokasyonu**” (!) diye çılgılık atmaya, diğer yandan da o zamanki hükümet hop oturup hop kalkmaya başladı. Haniyse kılıçlar kınından çekilecek!

SIKI durun, çünkü söz konusu uçak “**Kürdistan**” adını taşıyordu!

Taşır ya! Tahran’ın keyfinin kâhyası ve Acem coğrafyasının harita mühendisi misin?

Madem sözkonusu ülkedeki vilayetlerden birisi resmen “**Kürdistan**” diye anılıyor ve madem zaten sen de kendi THY birimlerine şu veya bu ilin ismini veriyorsun, o da istediği tayyareyi istediği alâmet-i farikayla uçurmakta sonuna kadar serbest ve özgürdür!

Altına imza attığın “**Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi**” de falanca adla vaftiz edilmiş uçak filanca devletin havaalanlarına inemez diye bir kural getirmez. Getiremez.

Oysa “**Kürdistan paranoyası**” bizde tımarhanelik raddeye ulaştığı için yukarıdaki olay tam bir traji-komik sahne oldu. Cihan-ı âlem hâlimize güleceğini mi, ağlayacağını mı şaşırdı.

Nitekim de böyle bir cinnet krizini Makedonya konusunda bir tek Yunanistan yaşadı.

KÜRDİSTAN bir etno-sosyal coğrafyanın adıdır. Her zaman da böyle olmuştur.

Etno-sosyal derken tabii ki modern siyasi sınırlardan bahsetmiyorum.

Küredeki pek çok bölgenin ora insanlarına verilen isimle anılmasını kastediyorum.

Meselâ **Belucistan**, **Galya** veya **Sitirya**... Kelime sonlarına gelen ve Batı dillerinde “**ia-ya**”, Doğu lisanlarında ise “**tan**” yer takısıyla belirtilen böylesine mntıkalar saymakla bitmez.

İşte Kürdistan da sözkonusu kategoriye dâhildir.

Zaten, kelimenin tabu olduğu Türkiye’de değil ama herhangi bir ülkede basılmış aynı tür sosyal coğrafya haritalarından birisini şöyle gelişigüzel açsanız hep aynı isme rastlarsınız.

Kaldı ki o sıra henüz “suç” (!) ve “günah” (!) addedilmediği için ilk TBMM’deki bir dizi Şark temsilcinin “**Kürdistan mebusu**” diye zikredildiği nasıl unutulur ve gizlenebilir?

ÖTE yandan, vелеv ki etnik yekparelik arzetsinler, o sonu “ya” ve “tan” takılı bölgelerin ne illâ ulus-devlete dönüşeceğine, ne de illâ dönüşmeyeceğine dair bir kural vardır.

Tesadüfler dâhil, devasa bir kaos olan tarihte her iki durumu da sayısız faktör belirler.

Galiçya, Dağıstan veya **Silezya** ulus-devlet değildir. Olmaları ihtimali de çok zayıftır.

Fakat **Makedonya** yahut **Kırgızistan** nihayetinde aynı modern sıfatı edinebilmişlerdir.

Ve bu olgu **Kürdistan** için de geçerlidir! İbre yukarı çıksa bile sözkonusu coğrafyada mutlaka ulus-devlet inşa edileceğine dair bir kehanette bulunmak müneccimbaşılık olur.

KALDI ki Kürtler devlet kurdu veya kurmadı, ne fark eder? Tarihten inen ve Türkiye hariç her yerde kabul gören Kürdistan adı öyle kalacaktır. Bundan böyle hiç değişmeyecektir.

İster İran Yeşilköy’e uçak indirdi diye histeri krizi geçirin; ister PKK Suriye cihetinde denetimi ele aldı diye paniğe kapılın; isterseniz de sıfatı telaffuz etmemek için “**Kuzey Irak Otonom Bölgesi**” gibi lâf cambazlıklarına kalkışın, gerçekler inatçıdır ve bir **Kürdistan** vardır!

Ruhi paranoyaların tedavisinde ise iki temel yöntem vardır.

Ya gönül rızasıyla psikiyatra gider ve travmadan arınmak için irade beyan edersiniz.

Ya da saplantılı arazi aşacağınız ümidiyle size metazori elektro-şok darbesi uygulanır.

Umalım ki Kürdistan paranoyasından kurtulmamız için bu son çare gündeme gelmez!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni Kürdistan mı, yeni tanım mı

Hadi Uluengin 28.07.2012

KÜRDİSTAN paranoyası tabii ki Türkiye’nin bölüneceği korkusundan kaynaklanıyor.

Yani hem Kuzey Irak’ı, hem son durum ertesinde Kuzey Suriye’yi de kapsayacak bir Kürdistan devleti kurulursa

Ülkemiz Kürtleri de ona katılmak için irade beyan edebilirler.

ÖNCE Şunu vurgulayalım: Aynı etnik aidiyeti taŐısalar bile tarihî süreçte ayrı düşmüş kavim ve halkların illâ ortak çatıda buluŐacađına ve bunu arzulayacağına dair bir kural yoktur!

Meselâ soy itibariyle Cermen olan Avusturyalılar mazide, yine Cermen Almanlarla birleŐmeyi hep reddettiler. Prusya’yla gerçekleşen 1866 Sadowa savaşı da bu yüzden patladı.

Çünkü o Avusturyalılar hanidir ve hanidir Alman Konfederasyonu’ndaki krallık ve prensliklerden farklı bir devlet yapısıyla ve toplumsal kültürle harmanlanmıŐlardı.

Dil hariç bir Salzburg sakiniyle bir Dresden sakini arasında ortaklık mevcut değildi.

Nitekim birleŐme eğilimi neden sonra, yani 1. Harp ertesini Viyana İmparatorluğu’nun dağılması ve bunun da Avusturyalıları Büyük Almanya fikrine zorlamasıyla birlikte ne çıktı.

ÇOK yakın tarihe de gelebiliriz. Kosova ve Makedonya Arnavutları bugün çoğunluk olarak hiç de Tiran başkentli “**Anavatan**”la bütünleşmek eğilimini taŐımıyorlar.

Zira dn eski Yugoslavya’da olduğu gibi Şimdi de bu iki cumhuriyette Arnavutluk’a oranla daha iyi bir hayat yaşanıyor. Artı, o Yugoslavya’dan miras sosyal kodlar paylaŐılıyor.

Dolayısıyla, Şayet Kürdistan devleti kurulursa lkemiz Kürtlerinin de oraya katılmak için Türkiye’den ayrılmak isteyeceği tezi spekülatif bir hezeyan olmaktan öteye gitmiyor.

Veya baştan beri dediğim gibi, paranoyak bir korkunun tezahürünü yansıtıyor.

Artı, bizzat o Türkiye Kürtlerini de avanak sanmak yanılığıyla atbaşı gidiyor.

ÖYLE, çünkü velev ki denize çıkışı olmayan, etrafı hasım ülkelerle çevrelenen ve refah ortalaması itibariyle de Güneydoğu’yu bile aŐamayan bir Kürdistan kuruldu.

Kabul, kavmi ve milli aidiyet drtlerinde illâ rasyonalite aranamayacağı doğrudur.

Ama yine de Türkiye Kürtleri sağduyudan bu denli yoksun mudurlar ki o ulus-devlete katılmak için iktisadi-sosyal entegrasyon sağladıkları ülkeden ayrılmak isteyeceklerdir?

Kaç kişi, kaç aile, kaç aşiret dünyadaki en büyük ve en yoğun Kürt nüfusu barındıran İstanbul’u terk edip Erbil’e, Süleymaniye’ye, Dahuk’a yerleŐmeyi seçecektir?

Jeo-stratejik açıdan ise hangi süper güç Ankara, Arap başkentleri ve Tahran gibi hayati siyasi merkezleri es geçmek pahasına aynı Kürdistan'ın **"hamisi"** olmak gafletine düşecektir?

Dolayısıyla, ruhen travmatik boyutlu ve komplo teorisi hezeyanlı saplantıları bir kenara bırakırsak **"Kürdistan paranoyamızın"** kökeni aslında tek bir kısırdöngüye uzanıyor.

Yani bizzat Türkiye'nin kendi Kürt meselesini çözmemesinden kaynaklanıyor.

ÇÜNKÜ panik yaratan şey bağımsız bir Kürdistan'ın Ankara için somut tehdit oluşturacağı korkusu değildir! Akli başında hiç kimse böyle bir saçmalığı ciddiye almaz.

Korku, bu tür bir devletin varlık ihtimalinin dahi yarattığı dinamikten kaynaklanıyor.

Kaygı, Türkiye Kürtlerinin bundan böyle **"alavere, dalavere Kürt Mehmet nöbete"** türü bir **"çeyrek"** yahut **"yarım"** çözüme rıza göstermeyeceğini fark etmekte hayat buluyor.

Ve evet, korku bu açıdan yerindedir! Panikleyenler endişelerinde haklıdır!

Zira Kürdistan diye bir ulus-devleti doğdu veya doğmadı, şimdi fazla önem taşıyor.

Türkiye Kürtleri bıçak kemiğe dayanmadığı müddetçe onu asla seçmeyeceklerdir ama sözkonusu ivme sayesinde de ikincil statü kabullenmeye artık hiç **"he"** demeyeceklerdir.

"Kürdistan paranoyamız" aslında zahiri bir yansımadır ve temel araz ortak ulus-devletimizi yeniden tanımlamak aşamasında kâbusa dönüşmektedir.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kitsch

Hadi Uluengin 01.08.2012

BAZEN **"kitsch"**, bazen de **"kitch"** imlâsıyla yazılan ve Almanca kökenden inen kelimenin Türkçe karşılığı yoktur.

Yalnız bizim dilimizde değil diğerlerinde de yoktur.

Onlar da sözcüğü orijinal şekliyle zikrederler.

Çünkü sıfattaki çağrışımın tam tercümesi haniyse imkânsızdır.

FAKAT kabul, **“kitsch”** kelimesini özellikle salt estetik boyutta kullanırken çok genel olarak **“kötü zevk”**i kastetmiş oluyoruz.

Muhtemelen de **“sakil”**, **“rüküş”**, **“çirkin”** veya **“ucube”** gibi anlamlar yüklüyoruz.

Nitekim madem etimolojik köken **Goethe** lisanına uzanıyor, dolayısıyla onun ülkesiyle bağlantılı iki örnek vereyim.

Meselâ Bavyera kralı **2. Louis**’nin 19. yüzyılda inşa ettirdiği ve kâh cami minaresiyle, kâh da Yunan sütunuyla donattığı **“zevksizlik şatoları”**nın her biri birer **“kitsch”** abidesidir.

Zaten de bir ihtimal sözcük buradan lügate girmiştir.

Benzerlerine yine gusto fukarası Amerikalıların **“Disneyland”** şehirlerinde rastlanır.

Öte yandan, hurda minibüsleri en cırtlak renklere boyadıktan ve haliya sarılmış göçebe denklerini de tepeye yığdıktan sonra **“sıla yoluna”** çıkan bizim **“Alamancılar”**ın bir süre öncesine kadar sunduğu görünüm yine **“kitsch”** zevksizliğin zirvesine tekabül ediyordu.

Eh, aynı **“sıla yolu”**nun geri planındaki gotik kent kartpostalını ilk plandaki mor vasıta ve sunî kilim perspektifinde tahayyül edin, ne demek istediğim daha iyi anlaşılır.

“KİTSCH”i tanımlamak açısından bütün bunlar yanlış değildir.

Ancak tam olarak doğru da değildir.

Burada **Eflatun**’dan **Hegel**’e, **Heidegger**’den **Adorno**’ya daima sorulmuş ve sorulmakta olan **“estetik nedir”** sorusunu tekrarlamak abes kaçır, fakat yine de şu kesin:

“Kitsch” sıfatı görsel ve işitsel boyutları kapsar ama sırf bunlara indirgenemez!

Aynı zamanda zihin sistematığından hâl ve oluş tarzına; nesneleri algılayış biçiminden düşünceleri dışavurum şekline uzanan çok geniş bir yelpazedeki uyumsuzluğu çağırıştırır.

Başka bir deyişle, bir **“sırıtmı”** söz konusudur.

Tam teşhis ve tarif edemesek dahi bu **“sırıtmı”**yı somut bir olgu olarak sezinleriz.

Artı, onun geri planında ve kültürel kodlarında bir eksiklik, bir yabancılık, bir çelişki olduğunu da hissederiz.

Yani **“kitsch”** onu fark eden insan açısından yine bir estetik uyumsuzluktur.

Ancak buradaki estetik sözcüğü artık görmek ve işitmek melekelerini de aşmış ve genel yekparelik kazanmıştır.

NEYSE, “**kitsch**” hakkında bu kadar lâf kalabalığı şimdilik yeter.

Daha derine inmek isteyenlere **Murat Belge**’nin fi tarihli “**Yeni Gündem**” dergisinde yazdığı bir denemeyle, “**Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği**” romanında **Milan Kundera**’nın yine “**kitsch**” başlığı altında zikrettiği bölümü salık veriyorum.

PEKİ, ben neden “**kitsch**” hakkında kalem oynatmak ihtiyacını hissettim?

Çünkü geçenlerde hava karardıktan sonra ve sahil yolundan eve dönmek; dolayısıyla da Boğaz’a Ahırkapı istikametinden bakarak **Köprü’nün ışıklandırmasını** görmek gibi bir durumla karşılaştım.

Manzara canıma tak dedirtti ve “**kitsch**”e dair yazmak bir zorunluluk olarak dayattı.

Gerekçesine cuma günü ve daha somut bir çerçevede değineceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Köprü’nün ışıkları

Hadi Uluengin 03.08.2012

MALÛM, **Orhan Veli** “**Gemlik’e doğru denizi göreceksin, sakın şaşırma**” der.

Havanın kararmış olması kaydıyla dizeleri şu şekilde de telaffuz edebiliriz:

Ahırkapı’ya doğru Köprü’yü göreceksin, sakın şaşırma!

Şaşırma ama ağla! Sonra da dövün! Yakın, bağır ve haykır!

Bir de Tophaneli dağarcığındaki bütün küfürleri savur!

ÇÜNKÜ güneş batımına doğru sözkonusu Köprü rengârenk ışıklarla aydınlatılmaya başlatıldı mıydı karşınıza bir hilkat garibesi çıkıyor.

Çingene pembesi mi ararsınız, yoksa çivit mavisi mi?

Kanarya sarısı mı istersiniz, yoksa şerbet kırmızısı mı?

Bu renkler alengirli oyunlarla, cırtlak huzmelerle, yanıp sönen voltajlarla birbirlerinin içine geçiyorlar ki,

böylelikle bütün estetik kıstasların içine daha da beter etmiş oluyorlar.

Bu ne menem bir göz adabıdır? Bu nasıl bir uyum terbiyesidir?

Anlayan beri gelsin demeyeceğim, anlayan kendini yukarıdan sulara atсын!

KÖPRÜ'deki aydınlatma örneği salı günü burada uzun uzadıya sözünü ettiğim **“kitsch”** zevksizlikleri yansıtması açısından tam bir abide oluşturuyor.

Abide oluşturuyor ama aynı zamanda da sonsuz sayıdaki diğer **“kitsch”** zevksizliklerimizin içinde bir virgül, cim karnında bir nokta, deryada bir damla olarak kalıyor.

Hangi birinden söz edeyim?

Önce evlerdeki radyoların, sonra da televizyonların üzerine dantel sermekten başlayan ve mimarisi zaten korkunç derecede çirkin cami kubbelerini yeşile boyamaya uzanan bir yelpazede o kadar çok şey sıralayabilirim ki, değil sütun bütün sayfa yetmez!

Dolayısıyla yukarıdaki emsalle yetinip şu soruyu soracağım:

Türkiye niçin bir **“kitsch”** çirkinlikler cennetidir?

SORUYU kendi ülkemle sınırladım ama aslında denklemi genişletmek gerekiyor.

Zira mazide biraz Japonya'da kalmış ve inanılmaz zevkli estetiklerin hüküm sürdüğü bu Doğan Güneş diyarında bile yine inanılmaz ölçüde **“kitsch”** gudubete rastlamıştım.

Geleneksel biçimde dekore edilmiş bir **“sıradan Japon”** evi ne denli uyumluysa, Batılı mobilya ve edevatın girdiği diğer bir **“sıradan Japon”** mekânı o derece sırtıyordu.

İspanya seyahatinden getirilmiş kıtıpiyos matador biblosu başköşeye oturtulmuştur.

İtalyan taklidi büfenin üzerine de plastik çerçeveli bir samuray resmi asılmıştır.

EH, sanayi ötesi topluma ulaşmış Japonların fakir olduğu söylenemeyeceğine göre Asya adasının **“kitsch”**ini belki de uygarlıkların kod uyumsuzluğunda aramamız gerekiyor.

Başka bir medeniyetin hem nesneleri kullanılmaktadır, hem de hâl ve oluş tarzı örnek alınmaktadır ama onun estetik boyutu hazmedilememiştir. Buradaki yabancılık sürmektedir.

Ancak, Teksaslı bir zengin malikânesinin de **“kitsch”** curcuna bâbında Tokyo'dakini aratmadığı düşünülürse, demek sorunu uygarlık ayrışımına indirgemek de yeterli olmuyor.

O hâlde büyük harfle zikredilecek **“Kültür”** kelimesi işte tam burada devreye giriyor ki, bütün ruhi geri planıyla

ve bütün tarihî ve sosyal birikimiyle yekparelik kazanmış oluyor.

Muhtemelen de Köprü'deki aydınlatmayı ve diğer **"kitsch"**lerimizi açıklamaya yetiyor.

AKŞAM vakti Ahırkapı'ya doğru Köprü'yü göreceksin, sakın şaşırma!

Gudubet ışıldayacak ve estetik uyumların ırzına geçecektir, yine sakın şaşırma!

Haliç'i atla, işte hemen Tophane: Dağarcığındaki küfür koleksiyonunu sıralayabilirsin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adana kampı, İsviçre bombası, Suriye rizikosu

Hadi Uluengin 04.08.2012

İSVİÇRE Abu Dabi'ye sattığı eğitim uçaklarının parça sevkiyatına ambargo koymuş.

Çünkü aktüalite görüntülerinde Suriyeli muhalif güçlerin yine İsviçre'de üretilmiş ve yine aynı Birleşik Arap Emirlikleri ülkesine ihraç edilmiş el bombaları kullandığı saptanmış.

Bern satışı onaylarken bunların bir üçüncü tarafa aktarılmaması şartını getirdiği için de şu an işler vaziyette olan diğer tek sözleşmeyi, yani yedek parça kontratını iptal etmiş.

HER silah ticaretinde varolan bile bile lades oyununa değil şuna değinmek istiyorum:

Abu Dabi envanterli İsviçre bombaları Suriye sathına zahir gökten zembille inmedi.

Bunlar mutlak bir yerden ve mutlaka bir vasıtayla muhalif güçlerin eline ulaştı.

Ve dobra dobra söyleyelim, işte o yer Türkiye'dir ve o vasıta da güney sınırımızdır!

EVET, artık Bursa'daki sağır sultan bile biliyor ki **Esad'a muhalif kuvvetler Adana civarındaki bir yerlerde ve Ankara himayesi altında hem eğitiliyor, hem de teçhiz ediliyorlar.**

Yabancı medyadan şunları öğreniyoruz: Sözkonusu eğitim Türk **"gözlemcilerin"** (!) denetiminde ama esas olarak Suriye ordusundan iltica etmiş subaylar tarafından verilmektedir.

Fakat Şam konusunda ihtiyatlı davrandıkları için ne Amerikalı, ne de başka bir Batılı devletin **"öğretmeni"** (!) faaliyete katılmaktadır. ABD hep geride kalmayı tercih etmektedir.

Donanımın da bir kısmı Türkiye, diğer kısmı Körfez ülkeleri tarafından sağlamaktadır.

Abu Dabi'den gelen İsviçre imalatı bombalar ise gözden kaçmış bir istisnadır.

Çünkü gerek Baas yönetiminin propaganda kozu vermemek, gerekse Suriyelilerin alışık olduğu teçhizatın dışına çıkmamak için Rus ve Çin yapımı malzeme tercih edilmektedir.

Ve her halükârda da aşağıdaki gerçek mutlak kesinlik arz etmektedir:

Kendi topraklarında kamp kurdurtmak ve muhalifleri eğitmek dâhil, Şam despotunun yıkılması için Ankara öncü konumdadır. Bundan böyle de geri dönüş söz konusu değildir!

HİÇ itirazım yok! **“Ulusalıcı”** âşıklar gibi Beşşar Esad ve avanesine yanıp yakılmadığınız takdirde, bu mikropların defi için silahlı kamp da kurarsınız, paletli tank da hibe edersiniz.

Kimse uluslararası hukukun **“iç işlerine karışmama”** ilkesinden falan dem vurmasın!

O uluslararası hukuk her zalim devletin öz be öz kendi halkını hunharca ve yığınsal olarak katletmesine cevaz mı veriyor ki her kanlı despot aynı **“iç işlerine karışmama”** tabusu arkasına saklanarak bildiğini okuyacak? Böylesine edepsizlik kontratları çoktan çöpü boyladı.

Dolayısıyla Türkiye'nin yukarıdaki **“faal öncülüğü”** hem diplomatik açıdan, hem de bilhassa ahlâki açıdan meşrudur. Eğer endişe söz konusuysa da tek bir nokta için geçerlidir.

HAYIR, Baas yönetiminin hâlâ iktidarı koruyabileceği varsayımını kastetmiyorum.

Zira **tıpkı Miloseviç, tıpkı Saddam yahut tıpkı Kaddafi gibi Esad'ın da günleri sayılıdır.**

Despot er veya geç gidicidir! Nesturî sahilde direnişi sürdürse bile Şam'dan gidicidir!

Yani Türkiye bu karta **“oynamış”** (!) olmakla da orta vadede akılcı davranmıştır.

Dolayısıyla esas kaygı daha sonrasına ilişkindir. Zira geleceğe dair meçhuller çoktur.

Kaos ertesi muhalif bünyede mevcut unsurlardan hangisi ağır basacaktır? Kırk katırlık bir Alevi diktatoryasından kırk satırlık bir Sünni diktatoryasına geçiş mi gündeme gelecektir?

Ankara bugün Adana'yı donatan Riyad'la yarın da ortak dalga tutturabilecek midir?

Yine bugün desteklediği güçleri yine yarın **“doğru yola”** (!) sevk edebilecek midir?

Başka bir deyişle “**yatırımın**” (!) meyvelerini toplamak marjına sahip olabilecek midir?

Yukarıdaki sorular cevapsızdır ve yanıtların riziko içerdiği ve içereceği de kesindir.

Ama şu daha kesindir: Esad yandaşlığı her türlü rizikoyu da kat be kat aşan bir kumardır ki, işte buna rest demiş olan “**ulusalcılar**” yakında masadan tekrar don gömlek kalkacaklardır.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aleviler ve Suriye

Hadi Uluengin 08.08.2012

“**NEW York Times**” yorumcusu **Jeffrey Gettleman** malûmu ilam etmiş ve Türkiye Alevilerinin Beşşar Esad’ı desteklediğine dair bir makale yayımlamış.

Hatta Amerikan gazetesi sayfaya CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu’yla Şam katilinin portrelerini yan yana sergileyen ve Harbiye’de çekildiği belirtilen iki kilim fotoğrafı koymuş.

HEYHAT öyledir! Ülkemiz Alevileri Suriye Nusayrileriyle dayanışma içindedir.

Nitekim önceki günkü **Taraf**’ta Serkan Ayazoğlu’nun sorularını cevaplayan farklı Alevi derneklerinden yöneticiler de üç aşağı, beş yukarı aynı yönde tutum ifade ediyorlardı.

Meselâ onlardan birisi Şam despotunun diktatör olduğunu kabullenmekle birlikte Esad’ın aynı Aleviler için ancak “**sıtma**”, muhaliflerin ise “**ölüm**” anlamına geldiğini belirtiyordu.

Yaklaşımı anlıyorum! Anlıyorum ama onaylamıyorum!

ANLIYORUM, çünkü Türkiye başta olmak üzere Ortadoğu Alevilerinin yüzyıllardan beri Sünni çoğunluğun baskısına maruz kaldığı asla inkâr edilemez bir vakıa oluşturuyor.

Öyle uzağa, 17. asır Murat Paşa’sının “**kuyucu**” lâkabına falan da gitmek gerekmiyor.

Yakın tarihteki Sivas katliamı veya bu ramazandaki “**sahur vukuatı**” bile hâkim mezhebin azınlık inanca karşı takındığı hoşgörüsüz ve hoyrat tutumu açıklamaya yetiyor.

Dolayısıyla da Türkiye Alevilerinin insiyaki ve insani bir refleksle Suriye Nusayrilerini hiç olmazsa “**manen**” desteklemesini bir ölçüye kadar anlamak gerekiyor.

FAKAT anlamak onaylamak değildir! Zaten bunun içindir ki pek çok konuda olduğu gibi Suriye konusunda da Türkiye Alevilerinin Baas yandaşlığına hiçbir şekilde katılmıyorum.

Zira Hazreti Ali'ye inanmış kesimin hemen her konuda olduğu gibi burada da tek sesle konuşması bu mezhep mensuplarının aslında laikleşemediğini tekrar ortaya koyuyor.

Laikleşmek derken **b-i-r-e-y** insanı kolektif aidiyetlerin tahakkümünden bağımsız kılan ve onu hür düşünmeye ve davranmaya sevkeden sorgulayıcı dürtüyü kastediyorum.

Oysa Şii mitolojiye istinaden kürsüye de on iki kişi olarak çıkan ve Başbakan'ın verdiği Muharrem iftarına katılacak Alevilerin **"düşkün"** (!) ilân edileceği tehdidiyle **"minber"**den (!) aforoz fetvası yayınlayan dedelerin öncülüğünde seküler kimlik kazanılamaz!

Veya başlarına mezhebî simge kızıl bez bağladıktan ve yine Şiiliğin **"martirizasyon"** dövünücülüğüyle ölüm orucuna yattıktan sonra **"materyalizmden"** yahut **"marksizmden"** (!), dem vuran **"desperados"** solculara övgü ve ağıt yakarak laik bir özgürleşmeye ulaşılamaz!

EVET, Aleviliğin Sünniliğe oranla hoşgörü içerdiği kanaati belki doğrudur ama bu elâstikiyet öyle **"laik öz"**den falan kaynaklanmıyor. Azınlık kimliğinin aynası yansıtıyor.

Esad Suriye'sindeki gibi tahakküm elde ettikleri takdirde yine **"öteki"**nin vay hâline!

Zaten **"laikçi"** solcuların, ulusalcıların, Kemalistlerin Alevilere hem dalkavukluk yapmasını, hem de gaz vermesini onların o **"azınlık ruhiyatı"**nı suiistimal ederek kendi kelle sayılarını arttırmaya çalışmak fırsatçılığında aramak gerekiyor. Oportunizm göz çıkartıyor.

Şu kesin: Sekülerleşmediği müddetçe Alevilik tıpkı diğerleri gibi, **"sekt"** kimliğini tahammülsüzlük kurallarına, zihin mekanizmasını da teokratik şemaya oturtan herhangi bir inanç sistematüğinden farklı değildir. Ne lânetlenecek, ne yüceltilecek yanı vardır. Sıradandır.

Dolayısıyla da Dernek yöneticisinin en başta zikrettiğim **"bizim için Esad sıtma, muhalifler ise ölüm demektir"** açıklaması hür, eşit ve hakkaniyetli bir benzetme oluşturmuyor.

Ne vakit ki Türkiye Alevileri yukarıdaki metaforu **"Beşşar Esad fanatikleri kırk satırsa, muhalefet fanatikleri de kırk katırdır ve bizim için ikisi arasında tercih yoktur"** diye formüle edebileceklerdir, işte Alevi laikleşmesi ancak o zaman gerçekleşmiş olacaktır.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burma'nın hatırlattıkları

Hadi Uluengin 10.08.2012

BAŞBAKAN'ın eşi Emine ve kızı Sümeyye Erdoğan Dışışleri Bakanı Davutoğlu'yla birlikte önceki gün Myanmar'a gitmişler. Beraberlerinde de insani yardım götürmüşler.

Ziyaretin diplomatik amacına ve sözkonusu ülkedeki siyasi duruma değinmeyeceğim.

Çünkü tersini söylemek ukalalık olur, Nobel ödüllü **"cesaret ana" Aung San**'ın askerî diktatörlüğe karşı verdiği mücadele hariç bu devlet hakkında hemen hiçbir şey bilmiyorum.

TAMAM dişe dokunur bir şey bilmiyorum ama bir tek şunu kesinkes biliyorum:

Eskiden Rangun başkentli ülkenin adı ezelden beri Burma veya Birmanya olmuştu.

Myanmar etiketi 1989 yılında ve generaller cuntası tarafından empoze edildi.

Nedenini de her zamanki gibi **"sömürgeci izlerlerden arınmak"** mazereti oluşturdu.

Her zamanki gibi diyorum, zira Birmanya yahut Burma yukarıdaki türden isim değişikliğine başvurmuş devletler arasında ne birincisi, ne de sonuncudur!

İLKOKULA gittiğim yıllarda Faik Sabri Duran imzalı **"Büyük Atlas"**ın en yeni baskısında bile dünyanın yaygın satırları şimdikinden çok farklı isimlerle zikredilirdi.

Meselâ **"Fransız Batı Afrika'sı"**... Meselâ **"Hind-i Çin"**... Meselâ **"Altın Sahili"**...

Çok değil beş yıl sonra ortaokula geçtiğimde ise Avrupa kolonyalizminin tahakkümü altındaki bu geniş bölgeler artık ibadullah bağımsız devlet barındırıyordu.

Ve tıpkı Myanmar gibi onlar da kendilerini başka başka isimler altında vaftiz ettiler.

Örneğin Belçika Kongo'su **"Zaire"**yi seçti. Ardından tekrar Kongo'ya döndü. Yukarı Volta **"Burkina Faso"**ya geçti. Seylan'a **"Sri Lanka"**, Borneo'ya da **"Brunei"** dendi.

Aynı şey kentlere de yansıdı. **"Fransız Merkezî Afrika'sı"**ndaki **"Fort Lamy"** Çad'ın **"Nicamena"**sı oldu. Kırgızistan **"Frunze"**yi Bişkek, Vietnam ise Saygon'u **"HoŞiMin"** yaptı.

DAHA epey uzatabileceğim yukarıdaki örnekler ilk bakışta gayet doğal gözüküyor.

Eh, kolonyalistlerin verdiği sıfatları ayıklamak, yani **"sol"** (!) lügati kullanırsak **"emperyalist lekelerden arınmak"** (!) kadar meşru bir şey düşünülebilir mi?

Ben bu kanaati paylaşmıyorum!

Çünkü ilkin böylesine isim değışiklikleri aslında aynı kolonyalistlerle özdeşleşen “**ulus-devlet**” kavramına sarılmaktan kaynaklanıyor. Taklitçiliğin dik alasını oluşturuyor.

Oysa sözkonusu coğrafyalarda yaşayan insanlar “**Batı tarihi**” dışında yer alıyorlardı.

Onlar modern ulusa giden yoldan farklı bir seyir izlediler. Zaten birkaç istisna dışında bağımsızlık kazandıkları dönemlerde bile henüz “**millet-arifesi**” ruhiyata ulaşmamışlardı.

O millet metazori yaratılmaya çalışıldı ve pek çok yerde de başarısızlıkla noktalandı.

ÖTE yandan yukarıdaki Fort-Lamy Nicamena’nın Fransızlardan, yahut Frunze Bişkek’in Ruslardan önce zaten varolmadığı gerçeğı bir yana, Burma’da generaller, Kongo’da diktatörler, Vietnam’da komünistler, başka yerde başka despotlar falan, isim yenilemek iradesi hemen daima otoriter ve totaliter yönetimler tarafından beyan ve empoze edildi.

Tıpkı Hitler’in Slav telaffuzlu Alman mekânlarını “**Cermenleştirmesi**” yahut Sovyet iktidarının kent adlarını “**kızılaştırması**” gibi, eski sömürgelerin yeni yönetimleri burada da “**beyaz adam**”ın peşinden gittiler. Geçmiş silmek zorbalığında onunla yarışa girdiler.

“**Myanmar**”a dönüşen ülke de işte tüm bunların diğeri bir uzantısını oluşturuyor.

YA Türkiye? Eh, seksen-doksan senelik bir atlası açın ve bizim coğrafyayı çevirin.

Öyle uzak Burma’ya veya Birmanya’ya gitmeden Anadolu ve Trakya’daki vilayet, şehir ve kasaba isimlerine şöyle bir göz atıverin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Foça pususu ve Ege bakışı

Hadi Uluengin 11.08.2012

BODRUM Yarımadası’nı önceki akşam Torba- Gümüşlük güzergâhında katettim.

Birçok vasıta fazladan bayraklarla donatılmıştı. Fazladan diye bilhassa vurguluyorum.

Çünkü malûm hemen bütün Ege- Akdeniz yöresinde o bayrakların her an ve her yere asılması; sloganların her

an ve her yerde tekrarlanması; portrelerin de her an ve her yerde teşhir edilmesi vaka-ı adiyeye oluşturunca.

Aynısını yapmayan kişi, mekân veya sürücü haniyse suçluluk duygusuna kapılacak.

Yahut zaptiyeden değil de bizzat ahali tarafından mimlenmek endişesini hissedecek .

FAKAT perşembe akşamı gördüğüm manzara yukarıdaki **“adiye”**yi de aşıyordu.

Milliyetçi tezahürlerin bir üst aşamaya sıçraması da aynı günün sabahında askerî bir aracın Foça’da pusuya düşürülmüş olmasından kaynaklanıyordu.

Dün ben aşağıdaki satırları yazarken henüz bir sahiplenme yoktu ama büyük ihtimalle PKK tarafından düzenlenen saldırı gerek coğrafi yakınlık, gerekse genel ruh hâli itibarıyla söz konusu Ege- Akdeniz eksenini muhtemelen diğer bölgelerden daha fazla sarsmıştı.

Nitekim sosyal medya vasıtasıyla dışa vurulan söylem; İzmir’de başlatılan yaralılara kan verme seferberliği ya da gece yarısına doğru **“spontane”** biçimde düzenlenen **“terörü telin”** gösterisi yöredeki tepkiselliğin diğer unsurlarını yansıttılar.

Bütün bunlar da aslında hiç istemeden, Kürt şiddet örgütü tarafından tekrar devreye sokulduğu anlaşılan tırmandırma taktiğine uygun gelişmeleri oluşturdular.

EVET, PKK’nın yeniden tırmandırma taktiğine, hatta belki de stratejisine döndüğünü söylemek öyle fazla yanlış payı içermiyor.

Zira Güneydoğu’daki karakol baskınlarına ve kent kuşatmalarına ek olarak eğer iş **“milli duyarlılığın”** en yüksek seviyede olduğu varsayılan Ege Bölgesi’nde de pusu kurmaya varırlıyorsa, **“çelişkileri derinleştirmek”** iradesinin acilen öne geçtiğini düşünmek gerekiyor.

Çelişkileri derinleştirmek derken Türk- Kürt ayrışmasını mümkün merteye zirveye çıkartmak ve mümkün merteye zıtlıktırma perspektifini kastediyorum.

Eh, o **“Kürt”** sözcüğünün dahi pek ağza alınmak istenmediği ve aynı kimliğinin ancak **“Doğulu”** kelimesiyle sıfatlandırıldığı bölge de bunun için biçilmiş kaftan yerine geçiyor.

Burada PKK’nın umduğu, beklediği ve hedeflediği şey aşağıdaki gibidir:

SÖZKONUSU coğrafya yerlisi Türklerin milliyetçi sembolizmleri de geride bırakarak daha çok **“taşması”** (!) ve yörede yaşayan ve çalışan Kürtlere karşı **“fiili infial”** göstermesi!

Hatta gelişmelerin “**pogrom**” tipi şiddet olaylarına kadar uzanması!

Hadi bu raddeye varmadı diyelim. Yukarıdaki etnik aidiyetten yurttaşlara karşı bariz bir husumet ve dışlama da PKK’yı hedefine yaklaştırmış olacaktır.

Çünkü her iki durumda da Kürtlerin metazori “**saf seçmeye**” zorlanacağını ve ister istemez Örgüt’ün “**kucağa düşeceğini**” (!) varsaymak öyle fazla yanlış bir hesap değildir.

Böylesine tırmandırma strateji ve taktiklerinin bazen başarıya götürdüğü bir vakiadır.

Dolayısıyla da “**oyuna gelmemek**” için yegâne yöntem, yegâne panzehir, yegâne çare, acılar ve tepkiler ne olursa olsun şoven Türk milliyetçiliğine prim vermeyerek şoven Kürt milliyetçiliğinin değirmenine su taşımamak ve soğukkanlılığı elden bırakmamaktır.

FOÇA saldırısı muhtemelen PKK açısından bir testtir. Tekerrürü de gerçekleşebilir.

Ve tüm Türkiye gibi Ege- Akdeniz havaisi de bu testleri başarısızlığa uğratmalıdır.

Başarısızlığa uğratmalıdır ki hem tekerrür ihtimalleri azalsın, hem de her şeye rağmen toplumsal planda sürmekte olan ve sürmeye mahkûm olan etnik barış ölümcül darbe yemesin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayrılık ve birliktelik (1)

Hadi Uluengin 15.08.2012

TÜRKÇENİN büyük Kürt şairi **Ahmet Arif “33 Kurşun”**a şu dizeleri de nakşeder:

“Kirveyiz, kardeşiz, kanla bağlıyız/ Karşıyaka köyleri, obalarıyla./ Kız alıp vermişiz yüzyıllar boyu,/ Komşuyuz yaka yakaya/ Birbirine karışır tavuklarımız.”

Malûm, Arif bu şiiri İran tarafına geçtikleri için **General Mustafa Muğlalı** tarafından 1943 temmuzunda hayâsızca katledilen otuz üç Kürt köylüsüne ağıt olarak kaleme almıştır.

Burada kastettiği şeyi de siyasi sınırların ötesindeki toplumsal bütünlük oluşturur.

BİR süredir yaşamakta olduğum Ege yöresi kalabalık bir Kürt nüfus da barındırıyor.

Kimi mevsimlik işçi olarak çalışıyor. Kimisi de havaliyi temelli mekân tutmuş.

Öte yandan, kelimeyi telaffuz ettikleri takdirde sanki kendi ağızlarına bizzat kendileri zehir zakkum biber süreceklermiş gibi yerli ahali bu kimliği ismiyle tanımlamaktan kaçınıyor.

Her türlü çağrışıma açık bir **“Doğulu”** sıfatını kullanmakla yetiniyor.

Ben de şurada burada rastladığım ve kâh şivesinden, kâh da hâl ve oluş tarzından Kürt olduğunu anladığım insanlara **“nerelisin”** diye girizgâh yapıyor ve sonra sohbete dalıyorum.

Tedirginlik refleksiyle onların verdikleri ilk cevap da yine **“Doğulu”** oluyor.

Ne vakit ki muhatabın önyargısızlığına kanaat getiriyorlar, ancak o zaman açılıyorlar.

Deştikçe de Kürt sorununa ilişkin görüşlerini dobra dobra söylemeye başlıyorlar.

EN bariz PKK sempatizanları arasında dahi ayrılmaktan söz edenine rastlamadım!

Velev ki kavramlara tam hâkim olmasınlar, Kürtlük bilinci şekillendiği için otonomi veya federalizm lâfını kullananlar bile Türkiye’den kopmak gibi bir irade beyan etmiyorlar.

Kimisi yengesinin Manisalı olduğunu; kimisi ne kendisinin, ne ailesinin Ege dışına çıktığını; kimisi de **“Doğulu”** sıfatındaki önyargıyı hissetmesine rağmen yalnız burayı yurt bellediğini kaydederek her hangi bir **“bölünme”** arzusu ve temennisi dile getirmiyor.

Uzun uzun konuştuklarımın hepsi Kürt kimliğinin ve eşitliğinin tescili kaydıyla TC’den farklı bir ulus-devlet çatısı altında yaşamak istemediklerini bilhassa vurguluyorlar.

Acaba bu ortak yansıma benim hâkim milliyete aidiyetimden, yani onların kendi görüşlerini bir Türk’e hür biçimde ifade etmek kaygısından mı kaynaklanıyor? Sanmıyorum.

Sanmıyorum, çünkü biraz da kasten abartarak daima resmî söylemin tam zıddında bir yaklaşım sergiliyorum ki o özgür ifade endişesiz biçimde dışa vurulabilsin.

Zaten malûm, bütün ciddi sondajlar yukarıdaki yaklaşımı doğrulayan sonuçlar veriyor.

PEKİ, Ahmet Arif’in Türkiye ve İran tarafındaki Kürtleri kastederek kâğıda nakşettiği o **“Kirveyiz, kardeşiz, kanla bağılıyız/ Karşıyaka köyleri, obalarıyla./ Kız alıp vermişiz yüzyıllar boyu,/ Komşuyuz yaka yakaya/ Birbirine karışır tavuklarımız”** dizelerinin aynı zamanda bizzat Türkiye Kürtleri ve Türkleri için de geçerli olduğunu söyleyebilir miyiz?

Bu benzetmeyi kendimiz için de yaparsam hem otuz üç masumun ve şairin anısını tahrif etmiş, hem de gerçeği nalıncı keseriyle arzularım doğrultusunda mı yontmuş olurum?

Hayır! Yine sanmıyorum!

Sanmıyorum, zira benim yüzeysel fakat özünde nesnel gözlemlerim bir yana, ülkemiz coğrafyasını paylaşan Türkler ve Kürtler arasında da o kadar çok **“kirvelik, kardeşlik ve kandaşlık”** mevcut ki; o kadar çok **“kız alıp verdik”** ki; o kadar çok **“tavuğumuz birbirine karışıyor”** ki, muhtemel bir ayrılık ancak metazori boşanmaya tekabül eder ve edecektir.

Fakat çıkırından çıktığı takdirde her **“milli mesele”** açısından şu da doğrudur:

Ege’de yerleşik **“Doğuluların”** (!) birliktelik iradesine ve Kürt şair Arif’in Türkçedeki büyüklüğüne rağmen ulus-devletler zoraki izdivaçlar gibi o zoraki boşanmaları da yaşayabilir.

Sebeplerine, nedenlerine ve tarihçelerine cuma günü geleceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayrılık ve birliktelik (2): medeni Boşanma

Hadi Uluengin 17.08.2012

GAZETECİ şansımın yaver gitmesini **Hasan Cemal** ve **Okay Gönensin**’e borçluyum.

Onlar **“alana gönderdikleri”** içindir ki **“Duvar”**’ı ve komünizmi yıkan 1989 Devrimi’ni an be an ve bizzat Varşova’da, Peşte’de, Bükreş’te, Berlin’de yaşadım.

Ve o muazzam dinamik Almanya’nın birleşmesi, SSCB’nin dağılması, Yugoslavya’nın bölünmesi dâhil hemen her ihtimali aklıma getirdi de tek bir şeyi tahayyül dahi etmedim.

Çekoslovakya’nın 1992 yılında iki cumhuriyete ayrılacak olmasını kastediyorum.

SÖZKONUSU ülkeyi kitabî olarak da, maddi olarak da nispeten iyi bilirim.

Kafka’yı, **Kundera**’yı, **Jacobson**’u okumuşluğum bir yana, hem fi tarihinde Brnolu bir sevgiliye abayı yakmış; hem de **“Aslan Asker Şvayk”**a, **“Tatra”** marka otomobile, **“Laterna Magica”** sahneye falan gönül vermiş olduğumdan, kırk küsur seneden beri defalarca gittim.

Çek yahut Slovak, bura insanlarını çok severim. O insanlar ki Slav duyarlılığını Orta Avrupa kültürüyle bütünleştirirken her ikisinin de bana en cazip gelen yönleriyle donanmıştır.

Üstelik tüm ahali gayet barışçıl bir güvercin simgesiyle özdeşleşir. Hatta aslında mecazi anlamda **“kuş”** (!) demek gerekir. Yani pasifizmi sulhperestlik raddesine vardırırlar.

Nitekim önce 1938’de Hitler; sonra 1948’de Stalin; daha sonra 1968’de de Brejnev tarafından afiyetle yutulmaya hiç ses çıkartmayacak kadar mezhebi geniş davranmışlardır.

Dolayısıyla böylesine sakın bir halkın, milletin ve devletin bölünmesi ihtimali 1989 Devrimi sırasında bile aklımın köşesinden geçmemiştir. Artı, şunları da ekleyeyim:

ZATEN aynı kavmin aynı kabilesinden inen Çekler ve Slovaklar arasındaki lehçe farkı Türkiye Türkçesiyle Azerbaycan Türkçesi kadar bile değildir. Ortak lisanı şiveyle konuşurlar.

Mezhep ögesi tali kaldığı için tarafları ayırıştıran tek noktayı aşağıdaki unsur oluşturur:

Çekler çift başlı Avusturya- Macaristan İmparatorluğu’nda Viyana, Slovaklar ise Budapeşte merkezli yönetim altında yaşadılar. Biri Cermen, diğeri Macar hâkimiyetindeydi.

Buna bir de **“ruhi faktör”** olarak ikincilerin birincilere **“köylü”** demesini ekleyebiliriz.

Zaten 1918’de kurulmuş genç Çekoslovakya’nın Nazi işgali sırasında işbirlikçi bir Bratislava hükümetiyle donanması da yine yukarıdaki **“ayrışmadan”** (!) kaynaklanmıştır.

Her neyse, bu ülke halkları en azından Yugoslavya’daki gibi saç saça, baş başa kavga etmeden **“medeni”** (!) biçimde boşandılar da hiç olmazsa barışçı şöretlerine halel gelmedi.

YUKARIDAKİ **“medeni”** (!) Çekoslovakya ayrışmasını kasten emsal gösterdim.

Çünkü demek ki, illâ rasyonel temele oturmayan ve çok çetrefil unsurlar barındıran kimlik ve aidiyet dürtüsü, Orta Avrupa’nın göbeğinde yaşayan ve iç bünyedeki kavmiyet farklılıkları cim karnında nokta kalan bir ulus-devleti bile bölebiliyor.

Dil dâhil tüm ortaklık ve birlikteliklere rağmen sırf tarihte aynı hâkim imparatorluğun ayrı merkezlerinden etkilenmiş olmak; ruhiyatta ise **“köylü”** küçümsemesinden **“incinmek”** (!), kültür ve refah seviyesi haydi haydi yüksek bir ülkeyi dahi parçalamaya yetebiliyor.

Sözkonusu örnekleri çoğaltabiliriz ki, şu temek soruya gelem.

HÂL böyleyken ve zaten ortak kavmiyet ve dil paylaşmayan Türkler ve Kürtler Çek ve Slovaklarla kıyaslanmayacak ölçüde **“asabi”** iken; artı, Fırat- Dicle suları Tuna- Vltava sularıyla yine kıyaslanmayacak oranda coşkun akarken, kendimizi emniyette sayabilir miyiz?

Velev ki önceki gün burada örneklediğim gibi aynı Kürtler çoğunluk olarak aynı Türklerden ayrılmak iradesini

beyan etmesin, tehlikenin var olmadığını söyleyebilir miyiz?

Hayır! Soruya verilecek her iyimser cevap hem saftirliklik, hem de 1989 Devrimi'nden beri dünyada hüküm süren genel gidişatı kavramamak olur ki, konuyu yarın noktalayacağım.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayrılık ve birliktelik (son): Nasıl bir milletler baharı

Hadi Uluengin 18.08.2012

DÜN 1992'deki Çek- Slovak boşanmasının medeni biçimde gerçekleştiğini söyledim.

Ayrışmayı da **"Duvar"**ı ve komünizmi yıkan 1989 Devrimi'nin dinamiğiyle açıkladım.

Oysa Yugoslavya da aynı ivmeyle parçalandı ama Çekoslovakya'ya hiç benzemedi.

Sabık Balkan çiftleri duruşmadan çıktığında gözler morartı, yüzler tırmık izi taşıyordu.

ÖTE yandan SSCB'nin dağılış süreci çiçeği burnundaki Baltık ve Kafkas devletlerini de kâh Rusya'yla, kâh birbirleriyle kavga aşamasına getirdi. Zaten bazıları resmen dövüştüler.

Her şeyi **"emperyalist oyunu"**yla (!) açıklayan sefil teorilere gülüp geçerse de bütün bunlar insani fitratla bütünleşen ve illâ mantiki temeli olmayan aidiyet hissinden kaynaklandı.

Nitekim yukarıdaki biçimlerde tezahür etmese dahi **"ulusal sorun"**u çoktan hallettiği varsayılan o **"emperyalist"** (!) Batı Avrupa'da da aynı akımlar yükseliş eğilimine geçti.

Birleşik Krallık'ta İrlanda, İskoçya ve Galler; İspanya'da Bask ve Katalunya; Belçika' da Flaman ve Wallon; İtalya'da da Lombardiya- **"Padanya"** (!) milliyetçilikleri ivme kazandı.

Dolayısıyla şu benzetmeyi de yapabilir ve Yaşlı Kıta'nın 19. asır ortasında yaşadığı ve ulus-devletlere kapı açan 1848 Devrimi'nin **"milletler baharı"** diye isimlendirilmesine atfen, 1989 Devrimi'ni de o vakit devlete dönüşmemiş diğer uluslar için ayna adla vaftiz edebiliriz.

DEVASA bir kaos olan tarih açısından yukarıdaki bahar yeni bir ilkbahar mıydı?

Yoksa tersine, nihai bir sonbahar mı oldu? Kâhin değilim, hüküm vermeyeceğim.

Fakat Kürt sorununun hayatiyetinden dolayı burada bizi ilgilendiren esas noktayı o illâ rasyonel olmayan ve her

hâlükârda da insani fıtratı belirleyen aidiyet dürtüsü oluşturuyor.

En önce şu genel kuralı vurgulayalım: Kim kendini nasıl duyumsuyorsa, o, odur!

Boşa kürek, ne **“ne mutlu Türk’üm diyene”** şiarını dayatmak, ne de Türklüğü kabulün avantaj sağladığını ispatlamak, bunu derin benliğinde hissetmeyen kişiyi Türk kılmaya yeter.

Hele hele Kürtlerin çoktan modern bilinçle donandığı bu saatten sonra asla yetmez.

Dolayısıyla, 1920’den beri mevcut izdivacın Çekoslovakya, hatta Allah göstermesin Yugoslavya türü bir boşanmayla bitmesini engellemek için yapılması gereken ilk şey, özünde hâkim etnisiteyi adlandıran **“Türk”** sıfatının ötesindeki bir yurttaş tanımında buluşmaktır.

BU, **“sine quo non”** denen cinsten bir olmazsa olmazdır! En acil gündem maddesidir!

Hâlbuki iltihap kangrene doğru ilerlemektedir. Çünkü o hâkim etnisite ve kimlik, yani Türkler ve kendisini Türk hissedenler böylesine yeni bir tanıma direnmektedir.

Zaten de bundan ötürüdür ki aslında bir **“Kürt sorunu”** değil bir **“Türk sorunu”** vardır.

Oysa **“Türk sorunu”** çözülmezse Türkiye’nin çözülmesi gibi bir Deccâl’in de kapıyı çalması mukadderdir. Bunun ortak ulus-devletimiz için mutlaka sonbahar olacağı ise kesindir!

ÖTE yandan yukarıdaki ilkenin genel doğruluğuna rağmen şu veya bu aidiyeti sahiplenmek bile kişiyi illâ arzuladığı kesime dâhil etmez. İradi beyan yeterli olmayabilir.

Meselâ 3. Reich Yahudileri ezici çoğunluk olarak Alman hissiyatı taşıyordu.

Fakat **“etnik yerli”** (!) Cermenler öyle algılamadığı içindir ki soykırıma uğradılar.

Dolayısıyla, azınlıkların kimliğini bir de onların çoğunluklar tarafından **“mimlenmek”** (!) tarzı belirler. Böylesine bir dürtü de pasif aidiyeti metazori aktife dönüştürür.

Nitekim kendilerine sorun: **“Alavere dalavere Kürt Mehmet nöbete”** veya **“Çingene çalar, Kürt oynar”** değişlerinin varlığı dahi farklılık algısına mum diken faktörler arasındadır.

O hâlde ayrılmayı değil gönüllü birlikteliği sahiplenmek bu farklılıkları onaylamaktan ve eşitlemekten geçiyor ki, ilkbahar mıydı, güz müydü meçhul ama her hâlükârda bize ancak geç ve hazin bir sonbahar olarak yansıyabilecek 1989 **“milletler baharı”** kapıya dayanmasın!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Falih Rıfki'dan Orhan Pamuk'a burjuvazi

Hadi Uluengin 22.08.2012

ORHAN Pamuk yine doğruyu söylemiş. **Die Zeit**'e verdiği demeçteki şu sözlerle kim ne diyebilir?

"Burjuvazinin egoistliği ve kendi vatandaşlarından nefret etmesi beni öfkeliendirir.

Laik Türk üst sınıfını askerî müdahaleler de, Kürtlere yapılan baskı da rahatsız etmez.

Türk kadınlarının birçoğuna, sadece başörtüsü taktıkları için tepeden bakarlar.

Bu tutumları bana eski Güney Afrika beyazlarının siyahlara bakışını anımsatır."

BEN kim ne diyebilir dedim ama tabii kendi kendine gelin güvey olup alınına o mostralık **"beyaz Türk"** (!) etiketini yapıştıran kesim **Pamuk**'un bu **"skandal"** (!) yaklaşımına derhal feveran etti.

Nobel ödüllü yazar tam çizmeyi aşıyormuş... Haddini bilmiyormuş... Hayır, aşmıyor ve biliyor!

Güney Afrika metaforu da dâhil Türkiye burjuvazisine ilişkin saptamaları tümüyle doğrudur.

Bunu pekiştirmek için de seksen beş yıl öncesine gideceğim. Aşağıdaki satırlar Kemalist ideolojinin en önemli ve en tutarlı sözcülerinden birisi olan **Falih Rıfki Atay**'ın **"Denizaşırı"** kitabında yer alır.

Yazarın Brezilya seyahatini kapsayan ve 1927 yılının **"Hâkimiyet-i Milliye"** gazetesinde tefrika edilen bu notları **Rıfki**'yi Rio'ya götüren transatlantikteki maskeli balo tasvirinden aktarıyorum.

"GECE travesti balosu oldu. En tuhaf kılıkları herkes Şark'tan alıyor. Bizim daha iki sene evvel bıraktığımız maskara Şark kıyafeti... Kadınlardan (balodakiler kastediliyor), bizim henüz Şile'de bile rastladığımız esvaplardan giyenler 'Türk gibi' dedikçe, ben hemen atılıyorum.

'Hayır Arap gibi, bizimkiler şimdi sizden farksızlar' **diyorum."**

İŞTE böyle! Nasıl ki **Falih Rıfki** seksen beş yıl önce bile Doğu tarzını **"maskaralık"** addediyordu; nasıl ki **"Kıyafet Devrimi"** nin (!) henüz iki sene önce gerçekleşmiş olmasına rağmen eski tür giyimin hâlâ **"Şile'de dahi"** görülmesinden utanç duyuyordu ve nasıl ki koşa koşa Avrupalı yolculara durumun değiştiğini ve bu tarzın **"Araplara has"** olduğunu büyük bir işgüzarlıkla anlatmaya çalışıyordu, günümüz Türkiye burjuvazisi açısından da durum esas olarak yukarıdaki gibidir!

ÖYLE, çünkü en önce bilinçaltımızı belirleyen ve çok derinlere inen bir kompleksten mustaribiz.

İradi biçimde **“öteki”**ne, yani Batı’ya ait olmak istiyoruz. Aşk-nefret ilişkisinde aşka sarılıyoruz.

Fakat sözkonusu aidiyetin asıl sahibi olan o **“öteki”** bizi öyle algılamıyor. Veya tereddüde düşüyor.

Dolayısıyla ilk tepki olarak hem **Atay** gibi koşa koşa aksini ispata çalışıyoruz, hem de bilhassa yukarıdaki algılamaya engel olduğunu varsaydığınız toplumsal ve kültürel hakikatlerimize düşman kesiliyoruz.

Zaten **Orhan Pamuk**’un Türk burjuvazisini **“kadınların birçoğuna sırf başörtüsü taktıkları için tepeden bakarlar”** diye tarif etmesi de **Falih Rıfki**’nin **“maskara”** sıfatlandırmasını ve Şile yakınmasını günümüz gerçekliğinde tekrar saptamaktan başka anlam taşımıyor.

İş burada da bitmiyor. Bir müddet sonra yukarıdaki aşk-nefret ilişkisinde yalnız nefret hüküm sürüyor.

“Öteki”, yani yanıp tutuştuğum Batı bizi kendinden addetmiyor ya, edilgen konumumuzun bilincinde olduğumuz için bu defa içgüdüsel bir refleksle ona karşı hınç beslemeye başlıyoruz. Kinle yoğruluyoruz.

Nitekim şeklen gayet Batılı Türk burjuvazisinden ciddi bir bölümün bugün en ilkel, en bağınaz ve en komik **“anti-Batıcılık”**ı temsil eden **“ulusalci”** hezeyana doğru kayması da buradan kaynaklanıyor.

Artı, yine bundan dolayıdır ki laik burjuvazi **Pamuk**’un belirttiği gibi hem o **“anti-Batı”** değerlerle bütünleşen askerî darbelerle uzlaşıyor, hem de Kürtlerin eşitsizlik durumunu kendine dert etmiyor.

Ve bütün bunların kökeninde de ülkemiz kentsoyluluğunun çok yeni ve çok yüzeysel olması yatıyor.

Arzuladığımız aidiyeti belirleyen sosyal ve siyasi kültürden, birikimden, etikten süzülmüş olmamak, **Atay**’dan **Pamuk**’a ve bu satırlar yazarı da dâhil, biz burjuvaları ortak bir tragedya yaşamaya mahkûm ediyor.

Fakat yine de şükür, demek işte epey bir yol aldık ki seksen beş yıl önce **Falih Rıfki**’nin **“maskara”** dediği şeyleri **Orhan Pamuk** bugün sahiplenebiliyor ve böylelikle de **“Denizaşırı”**ya gerçekten ulaşıyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kandil’e bayrak

Hadi Uluengin 24.08.2012

KATLİAMIN hayâsızlığından, yani kendi terminolojisini kullanırsak **“kitle çizgisi sınırının aşımından”** dolayı PKK son Gaziantep saldırısına imza atmayı şimdilik reddediyor.

Oysa yüzde doksan dokuz virgöl dokuz ihtimalle bomba fünyesini bu örgüt ateşledi.

Nitekim dün **Taha Akyol**'un Güngören örneğinden yola çıkarak vurguladığı gibi, eli kulağındadır, zaptî soruşturmalar yukarıdaki hipotezi er veya geç doğrulayacak.

Çünkü Türk kitleleri Kürt kitlelere karşı toptan infiale kıskırtacak ve çelişkileri zıtlatacak her türlü kör eylem, PKK'nın Foça'yla birlikte tekrar benimsediği **“tırmandırma stratejisinde”** taktik bir hamledir.

DİĞER bütün siyasi liderler gibi MHP önderi **Devlet Bahçeli** de olay karşısında tepki ifade etti.

Birinci olarak kendi kitlesine seslendi ve ülkücülerin provokasyona gelmemesi için uyarı yaptı.

Türk- Kürt ayrışmasını pekiştirecek her türlü davranış ve eylemden bilhassa uzak durmalarını istedi.

Bu, akl-ı selimin sesidir!

PKK'nın yukarıdaki ya herru ya merru tercihi ve sözkonusu siyasi parti liderinin de milliyetçi kesim üzerindeki manevi ağırlığı gözönüne alınırsa, çağrının önemini görmezden gelmek inkârcılık olur.

Fakat aynı **Bahçeli** terörün bitmesi için **“Türk bayrağının Kandil'e dikilmesi”** gerektiğini de söyledi.

Heyhat, yukarıdaki çağrı ne kadar akl-ı selimin sesiye bu da o kadar illüzyonun sesidir!

Esas özü oluşturan sebep- sonuç ilişkisine girmeden nedenini askerî- diplomatik açıyla sınırlayacağım. Birkaç yıl önce **Le Monde** gazetesinde yayımlanmış bir Kandil tasvirini kısaca tercüme ediyorum:

BURADA dünyanın en mükemmel doğal kalelerinden birisi başlıyor. Göz alabildiğine kabak dağlar, binlerce mağara, zıpkın uçurumlar ve kerpiç ve taştan yapılmış evleriyle tek tük sefil köy kümesi (...)

Iraklı Kürtler Peşmerge Ordusu'nun bir tümenini dahi dikkatli 'kuzenler'inin üzerine yollamaya niyetli gözüküyorlar. Öyle etnisite akrabalığı gibi romantik bir gerekçeden dolayı falan değil!

Sadece, geçmişte Saddam'ın askerlerinden kaçarken kendileri de oraya sığınmış olduklarından, bizzat tecrübeleriyle biliyorlar ki Kandil Dağları zaptedilemez (...)

Nitekim bizi yol kenarındaki bir mazgalda kabul eden “komutan” Bozan Tekin (PKK'lı bir yönetici kastediliyor) “buraları Büyük İskender bile fethedemedi” diyerek gülüyor. (...)

BÜYÜK İskender'i bilemem ama işte ayan beyan ortadaki ki **“Kandil'e bayrak dikmek”** operasyonel açıdan kürsüde telaffuz edildiği kadar kolay bir iş oluşturmuyor. Mesele TSK'nın zaafından da kaynaklanmıyor.

Ne Türk istihbaratının eli armut topluyor, ne de sivil irade orduyu engelliyor. Mümkün olsa şimdiye kadar zaten çoktan denenirdi. Kısa bir **“temizlikle”** ortalığın sülman kesileceği tezi hayalden öteye gitmiyor.

Nitekim Afganistan örneğini de görüyoruz. Oysa Kandil coğrafyası o yöreyi bile mumla aratacak ölçüde muhkem olduğu için **“kalenin fethi”** (!) uzun süreli bir muharebe rizikosunu göze almaktan geçiyor.

Veya **Saddam**'ın Halepçe'de yaptığı gibi kimyasal silah gerektiriyor ki, bu vahşeti ağza bile almayalım.

ZAMANA yayılacak bir çatışma ise otuz yıldır yaşanan "**düşük düzeyli savaşı**" bir üst seviyeye tırmandırmaktan başka anlam taşımayacaktır. Nefretler daha da bilenecek ve kaynaklar daha da heba edilecektir.

Üstelik tabut sayısının artmasıyla birlikte bizzat Türk kamuoyunda "**Vietnam sendromu**"nun ortaya çıkmayacağını kim garanti edebilir? "**Ver kurtul**" fikrinin giderek ağırlık kazanmayacağına dair senet yoktur.

Her halükârda da böyle bir tırmanma Türk- Kürt çelişkisini zıtlıştıracağından ve "**desperados**" tedhiş eylemlerine yeni ruhi zemin yaratacağından PKK'nın ekmeğine dolaylı yönden yağ sürülmüş olacaktır.

Öte yandan, uluslararası meşruiyeti tartışılmaz bir Irak sathında cenge tutuşmak Ankara'nın diplomatik plandaki yalnızlaşmasıyla atbaşı gidecektir. Yakın müttefikler dâhil hiçbir devlet buna he demez ve diyemez.

Kaldı ki, yurtdışında geniş kitleleri seferber etmek melekesiyle donanmış aynı PKK'nın ve ciddi bir lobi oluşturmak yeteneğine sahip diğer Kürt örgütlerinin de "**mağdur**" konumuyla devreye gireceği işin cabasıdır.

Hayır, terörün maddi ve manevi zeminini kurutmak "**Kandil'e bayrak dikmekten**" değil, özünde sonuç olan o terörün yalnız ve yalnız Türkiye toprağında hayat bulan sebebine çözüm bayrağı dikmekten geçiyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Federasyon çözüm mü

Hadi Uluengin 25.08.2012

KÜRT meselesine çözüm federasyondan mı geçiyor?

Ben **hayır** cevabına daha yakın duruyorum. Gerekçelerine de aşağıda geleceğim.

Fakat şu an hayati olan yegâne şey her türlü tabudan sıyrılarak yukarıdaki soruya yanıt aramaktır.

Zaten eğer ağızımıza biber sürüleceği korkusuna kapılmadan tartışmayı hiç olmazsa yirmi- otuz sene önce başlatabilmiş olsaydık, büyük ihtimalle bıçak böylesine kemiğe dayanmadan çok yol katetmiş olacaktık.

FARKINDAYIM, hem tabudan arınmak gerektiğini, hem de federasyona sıcak bakmadığımı söylemek yine de hâkim ideolojiye meylettiğim izlenimini yaratıyor. Bana egemenler nezdinde avantaj da sağlıyor.

Kabul, derin şartlanmamdan dolayı **üniter devlet** fetişizmi belki bilinçaltında hâlâ mevcuttur.

Fakat iradi olarak federasyonu reçete addetmemem tarihî ve siyasi gerçekçilikten kaynaklanıyor.

TARİHÎ, çünkü ulus-devlet öncesinde de Osmanlı coğrafyasında yaşayan bütün kavim ve halklar hep merkezi imparatorluk geleneğiyle yoğruldu. Hiçbirimizin kolektif hafızasında Batı tipi bir sivil kültür yoktur.

Zaten Marksist terminoloji bizim de ait olduğumuz bu tür yönetimleri **Doğu despotizmi** diye tanımlıyor.

Oysa yukarıdaki kolektif hafıza insan gruplarının geleceğe ilişkin tasavvurları açısından da hayatidir.

Fakat öte yandan şunu da kaydetmek gerekiyor: Aynı İmparatorluk'ta geçerli olan ve cemaatlere ciddi serbesti tanıyan **millet** mekanizması belirli bir otonomiye tekabül ediyordu.

Ama sözkonusu özerkliğin din eksenine oturduğu ve son kertede kararı merkezin verdiği düşünülürse, buradan hareketle geçmişte de **federatif nüve** edindiğimizi iddia etmek sinekten yağ çıkartmak anlamına gelir.

SONRA, federasyon çözümüne uzak durmam siyasi gerçekçilikten kaynaklanıyor. Zira sistemin kültüre dönüşmüş olduğu Washington, Bern, Berlin gibi başkentler veya Hindistan, Meksika, Brezilya gibi post-sömürge devletler bir yana, federal yönetimlerin milli sorunları illâ hâledeceğine dair bir kural bulunmuyor.

İşte SSCB de, Yugoslavya da, Çekoslovakya da dağıldılar. İşte Belçika can çekişiyor.

Üstelik **zengin bencilliği** faktörünü de asla yabana atmamak gerekiyor!

Nitekim her biri kendi ülkesindeki diğer halklara oranla daha fazla refaha sahip olduğu içindir ki o Belçika'da Flamanlar, Birleşik Krallık'ta İskoçlar yahut İspanya'da Katalanlar **boşanma** eğilimine yöneliyorlar.

Türk- Kürt federasyonu tarzında şekillenecek yeni bir cumhuriyette de aynı tür egoizmin ön plana çıkmayacağına dair hiçbir garanti yoktur.

Örneğin Trakya'daki çiftçi **“madem federasyon, benim vergilerimle niye Şırnak'taki okul sübvansiyone ediliyor”** diye kazan kaldırabilir. Giderek de **“başımızdan savalım”** kolaycılığıyla ayrılık iradesi beyan edebilir.

Hatta iş batıda yaşayan ve çalışan Kürt kökenlilerin **“ihracını”** (!) istemeye kadar varabilir.

Dolayısıyla benim etnik çerçeveli bir federasyon tezine uzak durmam hem aşınmış olmasına rağmen ulus-devletlerin hâlâ güncelliğini koruduğuna ve bir süre daha koruyacağına inanmamdan; hem de bir Türk olarak Kürtlere olan borcumu ancak üniter yapı bünyesinde ödeyebileceğimi düşünmemden kaynaklanıyor.

Fakat üniter yapı var, **üniter yapı** var!

HEDEF olarak önerdiğim üniter yapı tabii ki bugün mevcut mekanizmayla hiç benzeşmiyor.

Kastettiğim şey ademimerkeziyetçiliği eksen belleyen ve çift dillilik tercihi de dâhil meclisi, simgesi ve bütçesiyle yerel yönetimlere çok geniş imkân ve salâhiyet tanıyan, ama etnisiteyi aşan yeni tür bir projedir.

Ve bana kalırsa da AB'nin zaten **“bölgeler Avrupa'sı”** adıyla hayata geçirmekte olduğu bu proje federasyon alternatifinden çok daha gerçekçidir. Dünyanın **genel gidişatına** da son derece uygun bir gelişmedir.

Fakat **Ernest Renan**’ın “**her ulus her gün yenilenen bir halkoylamasıdır**” sözü bütün geçerliliğini koruğuna göre, benim federasyon fikrine **hayır** oyu vermem **evet** oyu verenleri bağlamaz ve bağlayamaz.

Ama bin şükür tabular yıkıldı yıkılıyor, artık onların da kendi oy gerekçelerini açıklaması gerekiyor.

Önyargım yok ve ikna olmaya hazırım, yeter ki tablo gerçekçi ve argümanlar doyurucu olsun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bosna’dan Hatay’a mücahit

Hadi Uluengin 29.08.2012

ÇETNİK ablukası altındaki Saraybosna yolundayız. Gazete için değil ahlaki değerler adına gidiyorum.

Serum, antibiyotik, ilaç falan götürüyoruz. Deryada bir damla ama belki yine de yaraya merhem sürer.

Fakat bilhassa “**Esir Kent**”in insanlarıyla dayanışma haykırmak istiyoruz. Onları unutmadık!

Biraz tavsadıysa da savaş hâlâ sürüyor. “**Keklikçi**” mermisinin aman verdiği yok!

Postu pisipisine İgmar Dağı’nda bırakmak ihtimali de var ki, geceyi Travnik Kasabası’nda bekleyeceğiz.

TRAVNİK’te lokantaya girdik. Bizler Türkçe konuşunca iki genç peydahlandı. Onlar da Türk’müş.

Üzerlerinde üniforma, bellerinde palaska, boyunlarında muska var ve yaş olarak ben diyeyim yirmiyi, siz deyin taş çatlasa yirminin ilk küsuratını sürüyorlar. Sünnet sakalları terlemişti ama daha gürleşmemişti.

Aşıkâr, her ikisi de “**mücahit**” denen kategoriye dâhildi ve buradaki “**Cihad**”a katılıyorlardı.

Sadece ilâç ve dayanışma için geldiğimizi öğrenince küçümser ve müstehzi bir eda takındılar.

Belli ki bizleri komünistlerin “**burjuva yol arkadaşlarını**” algıladıkları gibi algılıyorlardı.

Naifliklerinden istifade edilecek fakat günü geldiğinde “**icabına bakılacak**” laik demokrat kesime giriyorduk ki, Boşnak telaffuzla “**Alla’manet**”, onlar “**gaza**”ya, bizler Saraybosna’ya gitmek üzere ayrıldık.

Sonra hem “**Esir Şehir**”de, hem de diğer Bosna yolculuklarımda aynı tür militanlara rastladığım oldu.

ZAHİR tahmin ettiniz, yukarıdaki anekdotu sınırdaki mülteci kamplarında barınan ve Hatay ahalisinin tepkisini çektiği iddia edilen “**sakallı mücahitler**” vukuatından dolayı anlattım.

Önce şunu vurgulayalım: Eğer gerçekten bir asayiş sorunu mevcutsa bunu derhal çözümlmek hariç, Baas’ın 5. Kolu durumundaki “**ulusalci**” kesim tarafından yönetilen koroya hiç mi hiç tınmamak gerekiyor!

Biraz dikkatli bakmak yeter. Vaveylaya öncülük edenler daha ilk andan itibaren mezhebî dayanışma ve (veya) Şam rejimi yandaşlığıyla hareket etmiş olan kişi, kurum ve organlardan oluşuyor.

O “**mücahitler**” ise tabii ki melek değiller! Üstelik sundukları imaj “**yobaz**” öcüsüyle bütünleşiyor.

Dolayısıyla kâh Hatay’daki bir olayda pireyi deve yaparak, kâh da “**Özgür Suriye Ordusu**”nun bir şiddet eylemini şişirerek dezenformasyon tırmandırmak bugün dünkünden çok daha kolay bir ortam buluyor.

Ancak bunları belirtmem “**İslamcı enternasyonal**”i hafife aldığım ve geri plandaki ruhiyattan endişelenmediğim anlamına gelmiyor ki, zaten Travnik’deki sahneyi de bunun için hikâye ettim.

“**ENTERNASYONAL**” kelimesini kasten kullandım. Çünkü komünistlerin 3. Enternasyonal’ini hatırlatan biçimde ve onun gibi “**profesyonel devrimci**” kadro veya gönüllülerini, yani burada “**iman mücahitlerini**” dört bir yana ulaştıran bir “**İslamcı akım**” olduğunu hanidir biliyor ve görüyoruz.

Nüvesi SSCB’nin Afganistan’ı işgal etmesiyle birlikte ve Riyad-Washington desteğiyle oluştu.

Ancak bir müddet sonra ok yaydan, cin de şişeden çıktı. İlk nesnel olarak Batı’ya hizmet eden o “**mücahitler**” olayların dinamiğinde giderek zıddına dönüştüler ve anti-Batıcılığın simgesi hâline geldiler.

Nitekim zahiri benzerliğe rağmen “**İslami Enternasyonal**”i 3. Enternasyonal’dan ayıran temel özellik de buradan kaynaklanıyor. Birincisi, Moskova’nın yönettiği ikincisi gibi merkezî bir otoriteye itaat etmiyor.

Hepsi aynı matrizen türemesine rağmen ve “**El Kaide**” dâhil, dünkü Bosna’dan bugünkü Suriye’ye Müslümanlık adına kolektif yahut bireysel savaşa soyunanları çok başlılık, hatta başsızlık belirliyor.

FAKAT buna karşılık Travnik’teki iki Türk “**fedai**”nin tıpkı komünist militanlar gibi bizi “**naif yol arkadaşı**” olarak küçümsemesi sıradan bir örnektir, “**halet-i ruhiye**” denen şeyi aynı tür fanatizm tayin ediyor.

İdealizmle de bütünleşen ve zihni parametrede türdeş olan “**mutlak inanç**” dürtüsü öne geçiyor.

Üstelik materyalist felsefenin vaat edemeyeceği “**şehitlik mertebesi**” yahut “**cennet kapısı**” gibi metafizik değerler de devreye giriyor. Eh, buradan itibaren de bağnazlık tabii ki en üst kerteğe varıyor.

Ve işte bunlardan dolayıdır ki, en az o “**sakallı mücahitler**” kadar dehşet bir **Esad**’ın Türkiye avukatları yukarıdaki manzaranın yarattığı haklı endişeyi “**gıdıklayarak**” (!) öcü dezenformasyonu ile korkutabiliyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kalkannâme

Hadi Uluengin 31.08.2012

BU mevsim tek bir defa kalkan tadabildim. Geçen sene ise ona bile kısmet olmadı.

Oysa ne severim! Balıkların şahıdır. Hayır, şah kelimesi bile mütevazı kalıyor, balıkların şehinşahıdır!

Şubat nihayetlerinden, hatta mart ortalarından itibaren şöyle bol düğmeli ve erkek cinsiyetli bir kalkanı tabladan kendi elinizle seçip tavaya usul usul dizeceksiniz ki, ahiret lezzeti diye işte buna denir.

VAKIA ızgarası da yapılıyor ama bana söylemez. İstanbullu damağım ecdattan görme şekline alışmış.

Hatta bazı günahkârlar alafranga usul buğulamasını da fırına sürüyorlar ki, Allah taksiratlarını affetsin!

Kalkana karşı en ağır ve en vahim suç işliyorlar. Cennette yatacak yerleri yok!

Zaten o pişirme ancak, *“scophthalmus”* familyasına giren balığın *“maximus”*, yani adi türüne özgüdür.

Kalburüstü lokantalar Fransa ve Belçika’nın Kuzey Denizi sahilinde bunun tereyağlısını, İspanya’nın Gaskonya Körfezi’ne bakan kıyısında da zerdeçallısını mönüye koyarlar.

Bağbozumu *“millesime”*’si iyi seçilmiş ve kıvamında soğutulmuş bir beyaz şarap eşliğinde âlâ sayılır.

Lâkin yine de aynı familyanın *“maeticus”* türüne dâhil olan bizim kalkanımızın eline su dökemez.

LÂF işte, ağız alışkanlığıyla *“bizim”* dedim. Nereden bizim oluyor ki?

Bırakın kalkanı, Karadeniz’de, Boğaz’da, Marmara’da balık kaldı mı ki mülkiyetini sahiplenebilelim?

Nitekim eski Dersaadet Balıkhanesi Müdür-i Umumisi **Karekin Deveciyan Efendi**’nin kaleme aldığı ve sonraki doktora tezlerinde dahi aşılamamış o ***Türkiye’de Balık ve Balıkçılık*** adlı muhteşem eseri şöyle bir açın.

Sularımızda avlanan mahlûkatın aynı balıkhaneye yılda ne kadar geldiğine dair göstergeye de göz atın.

Acaba bunlardan kaçta kaçının bugün ismini biliyoruz? Bildiklerimizden de şimdi kaç ton yakalanıyor?

Deveciyan Efendi’nin soyadını hatırlatır biçimde devede kulak kalıyorlar, çünkü denizlerimizi kuruttuk.

VAKIA doğru, kalkanın buzhanesi her daim, tazesı de mevsiminde yine tezgâh başköşesine oturuyor.

Oturuyor da, fiyatını gördünüz mü? Göremezsiniz!

Göremezsiniz, zira diğer bütün balıklarınki teşhir ediliyor ama bir tek buna etiket konmuyor!

Esnaf bile fahiş rakamı sergilemekten utanıyor olmalı ki o fiyatı ancak sorgu sual öğrenebiliyorsunuz.

Adam kızara bozara ve fısıldar gibi sıfırları sıraladığında ise sizin bir şakkadak bayılmadığınız kalıyor.

EL insaf, Hazar’da tuzlanmış Beluga havyarı veya Toskanya’da toplanmış dolaman mantar mı satılıyor?

İşte enikonu, kabul her zaman pahalı kategorisine girmiş olsa dahi yine de harcıâlem bütçelerin bile geçmişte hiç olmazsa senede bir defa tadabildiği bir yerli balıktan bahsediyoruz.

Oysa şimdi alabilene aşkolsun! Kesesine güvenene de tabii ki afiyet şeker olsun!

Fakat söylemesi ayıp değil, benimkisi imkân vermiyor.

Hele hele, ikramiye vurmadığı için kalantor lokantalarda iki parmaklık bir dilime servet bırakmak gibi bir lüksüm asla yok ki, zaten işte bundan dolayı geçen yıl kursağımdan hiç, bu mevsim ise ancak bir defa geçti.

KALKANDAN kapıyı açtım çünkü malûm, yarın da balık avlama mevsimi açılacak.

Rastgele demek gerekiyor ama doğrusu fena hâlde zorlanıyorum. Dilim varmıyor.

Çünkü aslında okyanuslar için kızağa konmuş o heyulâ tekneleriyle denizin bütün bereketini çoktan tarumar etmiş trolcüler falan zaten geç kalmış yasaklara kazan kaldırıyorlar ki, nevrin tam dönüveriyor.

Onların kısa vadeli açgözlülüğü sebep değil midir ki, bırakın kalkana paha biçmeyi, işte en sıradan uskumruyu bile Norveç'ten ithal ediyoruz. İşte en güzide sahilleri dahi sunî balık çiftlikleriyle zehirliyoruz.

Onların oburluğundan ötürü değil midir ki işte **Karekin Efendi**'nin saydığı mahlûkatı sanki ansiklopedik bilgiymiş gibi okuyoruz. İşte hamsiyle orkinosu karıştıracak ölçüde su kültürüne cahil nesiller yetiştiriyoruz.

Fakat hadi onun efendiliği de bende kalsın, işte nihayetinde bütün balıkçılara rastgele diyorum.

Diyorum ama eğer gelecek mevsim de kalkana yine sulana sulana bakmak, lakerdayı yine milim milim dilimlemek ve palamudu yine ıkına sıkına almak zorunda kalırsam, deniz talancılarına nazar ve kesat gele!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Madrabazlar ve bağlantısızlar

Hadi Uluengin 01.09.2012

AŞAĞIDAKİ madrabazlık haberine dünkü Türk gazetelerinde rastlamadım. Belki de atlamışımdır.

Her halükârda yabancı basında okuduğuma göre Tahran'da sürmekte olan Bağlantısızlar Zirvesi kör kör parmağım gözüne cinsinden muazzam bir sansür ve tahrifat olayıyla başladı!

ŞÖYLE ki, Mısır Devlet Başkanı **Muhammed Mursi** Zirve'de ilk konuşmayı yaparken zaten kendisinin de ürünü olduğu **"Arap Baharı"** devrimlerini sahiplendi. Her birinin demokratik atılımlar olduğunu kaydetti.

Burada hemen parantez açıp şunu hatırlatayım: Molla rejimi kuruldu kurulalı iki başkent arasındaki ilişkiler sıfır seviyede seyrettiğinden Kahire liderinin Tahran'a ayak basması **"tarihi"** olarak nitelendiriliyor.

Ayrıca İran **Mursi**'nin ve BM Sekreteri'nin mevcudiyetini tecridin kırıldığına dair delil olarak sunuyor.

Neyse, tarihî midir değil midir o tarih gösterecek, tekrar Mısır Cumhurbaşkanı'nın hitabetine geliyorum.

MUHAMMED Mursi sonra yine **“Arap Baharı”**yla ilintili olarak sözü Suriye'ye getirdi. **Beşar Esad**'a verip veruşturerek de bu ülkenin yaşamakta olduğu ihtilalci sürecin aynı dinamikten kaynaklandığını vurguladı.

İşte burada sıkı durun, çünkü Vehbi'nin kerrakesi şimdi ortaya çıkacak:

Zirve'yi naklen yayınlayan İran televizyonunun iki kanalı da nasıl bir çeviri yapmış, biliyor musunuz?

Mursi her Suriye lâfını kullandığında simültane tercümanlar kel alâka bir **“Bahreyn”**den bahsetmiş.

Oysa güneyimizdeki ülkenin adı hem Arabide, hem de Farside aynı ama ne gam! Eh, yutan yutacaktır.

Yani sizin anlayacağınız, oturumu ekranda izleyen İranlılar en hayati noktayı oluşturan Şam konusunun gündeme gelmediğini ve üstelik Mısır'ın dahi, Tahran'ın Bahreyn'de kışkırttığı Şiileri desteklediğini sanacak.

Sansürün ve tahrifatin böylesine göz çıkartanına doğrusu tam pes!

Belli ki hükümet Konferans'tan önce bütün dezenformasyon tedbirlerini almış ve yukarıdaki çevirmenlere de şunu şöyle, bunu da böyle tercüme edeceksiniz diye talimat vermiş.

Fakat gerisini dün ve bugün okudunuz, bu madrabazlık dahi Zirve'deki kavgaları gizleyemeye yetmedi.

YETMEDİ ama yine de neo-Nazi Maocuların **“Karanlık”** gazetesi aynı Doruk Toplantısı'nı kastederek **“Yeni Bir Dünya Kuruluyor”** diye manşet atmıştı. Güler misin, ağlar mısın?

Zaten hayallerini gerçek yerine koyan bizim bütün **“ulusalcı”** kesim 2012 Tahran'ında da **“Üçüncü Dünyacılık”** efsanesini ilk kez yaldızlamış olan 1955 Bandung Konferansı'nın tekrarlanacağını sanıyor.

Böyle bir şey yok ve olmayacak!

YOK ve olmayacak, çünkü Soğuk Savaş nihayetinden beri yeni bir **“bağlantılılar statükosu”** oluşmadı.

Velev ki ABD tek süper güç kalsın ve NATO'nun varlığı sürsün, geçmiş dönemde mutlaka Birleşik Amerika'nın yanında yer alan ve almak zorunda olan devletler bile zaman içinde tedricen otonomlaştılar.

Yirmi küsur yıldır ittifaklar ve hasımlıklar münferit olaylara göre kâh yakınlaşıyor, kâh ayrışıyor.

“Çok kutuplu” lâfı boşa icat edilmedi. Mevcut statüko muğlak olduğu için saflar da muğlaklık taşıyor.

Çelişki gizleyip ağza bir parmak bal çalmaya çalışan Tahran’daki Bağlantısızlar Zirvesi’ne ne hacet!

Bugün hemen her ülke düne oranla zaten çok daha “bağlantısız” konumdadır. Çok daha özerktir!

Nitekim Fransa’nın Irak işgaline direnmesi; Brezilya’nın ABD’yle İran arasında arabulucu olmak istemesi veya Türkiye’nin hem onunla ortak davranması, hem de İsrail’le bozuşması başka nasıl açıklanabilir?

FAKAT yukarıdaki olgu hiçbir şekilde bizim “ulusalcılar”ın sandığı ve bilhassa da umduğu gibi eski totaliter ve otoriter ideolojilerin demokrasiden tekrar “özerkleşeceği” (!) anlamına gelmiyor.

Aksine, esas gidişat yine yirmi küsur yıldır tam ters yöndedir. Özgürleşme ve sivilleşme gelişmektedir.

Bin şükür, “yükselen değerler” hâlâ aynı güzergâhtadır ve “Arap Baharı” da bunun izdüşümüdür.

Ve bugün sözkonusu demokratik rotadan “bağlantısız” bir dünya tasarlamak İran rejiminin kelimeleri sansür ve tahrif etmesiyle özdeşleşir ki, işte cürmü kadar yer yakar ve ancak neo-Nazi Maoculardan destek bulur.

Nesnel dünya madrabazlık tercüme eden mikrofondan “bağlantısız” olarak dönüyor ve öyle dönecek!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bellum çeşitlemeleri

Hadi Uluengin 05.09.2012

“BELLUM” sözcüğü Latince savaşı demektir.

Ve malûm, Batılı kökenden inen uluslararası terminoloji de bu eski Roma dili ekseninde yükselir.

Dolayısıyla aynı “bellum” kelimenin kâh yukarıdaki hâliyle, kâh da genitif şeklini zikreden “belli” imlâsıyla kullanıldığı durumlar hâlâ pek çoktur. Diplomatik yazışmalardan bilgiç kitaplara, sayısı ibadullahtır.

Meselâ “bellum denuntiare” savaş kışkırtma, “casus belli” de savaş sebebi manasında lügate girmiştir.

Hatta o pek meşhur “Lüger” marka otomatik tabancanın “Parabellum” adıyla vaftiz edilmesi dahi “barışı istiyorsan savaşa hazırlan” anlamındaki “si vis pacem, para bellum” deyiminden kaynaklanır.

HAYIR, maksadım lâfı Alman piştovuna getirmek değil!

Sadece, muhtemelen aynı alâmet-i farikayı taşıyan tabancanın da kullanıldığı ve artık otuz yılı aşkın bir süredir yaşamakta olduğumuz savaşa gelmek istiyorum.

Hepimiz şunun farkındayız: Bir yandan Foça ve Gaziantep türü terör eylemleriyle, diğer yandan da Hakkâri, Şırnak ve son olarak Beytüşşebap gibi kitle muharebeleriyle tansiyon giderek tırmanıyor.

Sözkonusu merhalenin askerî lügatte hâlâ, zaten daha seneler önce **“alt düzeyli”** diye tanımlanmış olan kategoriye mi girdiğini, yoksa skalanın bir üst seviyesine mi çıkartıldığını bilemiyorum.

Fakat öz değişmiyor.

DEĞİŞMİYOR, çünkü Türkçesi veya Latincesi telaffuz edilmese de bir **“bellum”** durumundayız!

Hamasete yahut onun zıddı hümanizmaya girmeden soğuk ve mesafeli bir tahlil yapmaya çalışalım:

Max Weber’in tanımıyla ilke olarak devletin elinde bulunması gereken **“meşru şiddet”** tekeli ona rakip bir aktör, yani burada PKK tarafından paylaşılacak isteniyor.

Oysa hiçbir devlet yukarıdaki tekelden gönül rızasıyla feragat etmez ve edemez.

Dolayısıyla da böylesine uzlaşmaz bir çelişki kaçınılmaz olarak savaş durumunu yaratıyor.

ÖTE yandan **von Clausewitz** her savaşın siyasetin şiddet boyutlu uzantısı olduğunu söyler.

Nitekim de PKK açısından bakıldığında amaç bu yöndedir.

Kürt örgütü şöyle veya böyle **“bellum”**’da başarı kazanıp taleplerini uygulatmak hedefini güdüyor.

Savaş Kandil’deki yöneticiler için politikanın doğal bir devamıdır.

Fakat işler şurada çatallaşıyor:

PRUSYALI generalin teorisi aynı zamanda, velev ki cenk meydanında birbirlerinin boğazına yapışsınlar, hasımların birbirlerini tanıması üzerine kuruludur.

Başka bir deyişle **“düşman”** düşmandır ama onun meşruiyeti tartışma konusu değildir.

Hâlbuki Türkiye’de taraflardan birisi bizatihi devletin ta kendisidir.

PKK'yı hasım kabul etmek de ister istemez yukarıdaki şiddet tekelinin paylaşımı anlamına gelecektir.

Yine Latince deyimle **“de facto”**, yani fiili bir meşrulaştırma gerçekleşmiş olacaktır.

Ardından, bütün savaşların nihai amacı barış olduğuna göre bu aşamadan itibaren de **“de jure”**, yani hukuki muhatap statüsünü tanımak kaçınılmazlık kazanacaktır.

PEKİ, yukarıdaki çıkmaz aşılabılır mı? Alternatifler nedir veya ne değildir?

Bir; hasımlardan birisi diğerini tamamen pes ettirecektir. Oysa sözkonusu ihtimal çok zor gözüküyor.

İki; yeni bir yurttaşlık sözleşmesi yapılacaktır. Dolayısıyla da bir süre daha varolacak olsa bile PKK'ya ruhi zemin sunan ortam tedricen ortadan kalkacaktır. En ahlaklı, en mantıklı ve en zorunlu çözüm budur.

Üç; muhtemelen yukarıdakine paralel olarak da ve ayağa düşürülmeden **“Oslo süreci”** tekrarlanacaktır.

Ve nihayet dört: **“Bellum ducere”**!

Bu deyim de savaşın ilelebet sürüncemede kalması anlamına geliyor ki, işte hanidir ve hanidir onulmaz acılarını yaşıyor ve paylaşıyoruz, sonu yok!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Michel'in mantıksızlığı, aidiyetin mantığı

Hadi Uluengin 07.09.2012

Üç arkadaştık. **Georges** Haitili, **Michel** de Kanadalıydı. Yetmişli yılların ilk yarısından söz ediyorum.

“Genç Werther'in Acıları”nı paylaşıyorduk. Başımızda kavak ve ruhumuzda isyan fırtınaları esiyordu.

Ve o üç arkadaşlığımız **Remarque**'nin bu başlıkla Harp ertesi Almanya'yı anlattığı romana benziyordu.

Fakat biz kapağı Weimar Cumhuriyeti'ne değil Belçika Kraliyeti'ne atmıştık. Brüksel'de mülteciydik.

HADİ beni anladık. Geride 12 Mart Darbesi ve **“aranıyor”** fezlekesi var.

Georges'si de anladık. O sıra Port-au-Prince'ye hükmeden ve tabip kimliğine atfen de **“Papa Doktor”** lâkabıyla anılan **“kara diktatör” François Duvalier**'den kaçmak için Okyanus'u aşması makul bir durumdu.

Peki de **Michel**'e n'oluyor? Refah ve demokrasi toplumuna mensup bir Kanadalı niçin sürgüne gider?

KULAKLARI çınlasın, o **Michel** şimdi kendisine Kanadalı dediğimi duysa öfkeden köpürürdü.

İlk uçağa atlar ve bir oduncuyu andıran hantal cüssesiyle üzerime yürüyerek, haniyse anlaşılmaz şivede konuştuğu Fransızcayla "**lânet İngiliz**" diye gırtlığıma yapıştırdı.

Aynı Fransızcanın anavatanında çoktan unutulmuş olan diğer tüm küfürleri de bini bir paradan sıralardı.

ÇÜNKÜ **Michel** Quebeclidir! Bunun dışındaki her sıfatı hakaret addeder.

Zaten önce Cezayir'e, sonra da Belçika'ya mülteci olarak kaçması "**Quebec Milli Kurtuluş Cephesi**" militanı olmasından kaynaklanıyordu. Atmışlı yıllar nihayetinde sağa sola bomba atmıştı. O da aranıyordu.

Kabul, biz üç arkadaşken artık Marksist-Leninist lügat parçalıyordu ama aslında hep "**egemenci**" kaldı.

Yetmişlerin nihayetindeki afla döndü ve arada bir yazıştığımız için oradan biliyorum, hâlâ da öyledir.

Ve kalıbımı basarım ki salı akşamından beri de bütün mantıksızlığıyla düğün bayram etmektedir.

ZİRA üç gün önce gerçekleşen Quebec seçimlerini yukarıdaki "**egemenciler**" kazandı.

Kanada Frankofonları bu "**egemenci**" lâfını kullanıyor ama siz onu "**ayrılıkçı**" diye tercüme edin.

Yani eğer eyaletteki yeni hükümet bir halkoylamasına daha karar verir ve çoğunluk da he derse, 35 milyonluk ülkede sekiz milyon kişinin yaşadığı Quebec federal yapıdan ayrılarak bağımsız bir devlete dönüşecek.

Tabii aslında ölme eşeğim ölme!

Çünkü ilk sıraya yerleşse bile Madam **Dubois**'in "**egemenci**" partisi oyların ancak üçte birinden biraz fazlasını alabildi. Artı, velev ki top kaleden dönmüş olsun, önceki referandumlarda da bağımsızlık reddedilmişti.

Dolayısıyla temcit pilavı tekrar pişirilirse "**yenilen pehlivan güreşe doymazmış**" demek gerekecek.

DOYDU veya doymadı, ben yukarıdaki örnekten yola çıkarak etnik ve kültürel aidiyet dürtülerinin ne denli çetrefil, ne denli inatçı ve ne denli "**mantık ötesi**" temeller üzerine oturduğunu vurgulamak istiyorum.

Zira bir elin yağda, bir elin balda, rahat mı batıyor be adam?

İşte kendi dilini konuşuyor, yazıyor ve öğretiyorsun. İşte kendi vergini topluyor ve kendi parayı harcıyorsun. Başın sıkıştığında da Ottawa'ya **"pamuk eller cebe"** diyorsun. Bre **Michel**, buldun da bunuyorsun!

Dün en keskin komünisttin ama bugün görmüyor musun ki Flaman faşizan sağından Fransız aşırı sağına bilumum Batı **"ulusalcılar"**ı senin **"egemenci"** partine tebrik telgrafı yağıdırıyorlar. Onlar da zevkten uçuyorlar.

Neymiş? Fi tarihinde, ta Nuh-u nebiden ve milattan önce İngilizler bunları **"horlamışmış"**... Sevsinler!

Protestanlık ve Anglofonluk denizinde Katolik ve Frankofon ada kalmak da **"incitmişmiş"**... Yesinler!

Bağımsız olunca sanki boyları bir karış uzayacak ama yukarıda söylediğimi bir defa daha tekrarlıyorum.

KÖKÜ derin bilinçaltına uzanan aidiyet dürtüsü hem kural tanımıyor, hem de illâ rasyonalite aramak çoğu kez sonuç vermiyor. İnsani fıtrattan kaynaklanan bu dürtü aynı zamanda metafizik bir boyut içeriyor.

Dolayısıyla, özgürlük ve refah şımarığı Quebec'te dahi durum böyleyken varın yukarıdaki nimetlere zaten asla sahip olmayan Kürtlerin hâlet-i ruhiyesini düşünün! Kendinizi onların yerine koymaya çalışın!

Michel'e müteşekkirim, onun mantıksızlığı sayesinde ki **"öteki"**nin mantığını öğrenmeyi öğrendim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanlı Pazar damarı

Hadi Uluengin 08.09.2012

DİNBAZLILIĞIYLA maruf gazetenin; artı, koçbaşı olarak kullandığı internet sitesinin pespaye ve kepaze bir provokatörlükle saldırması salt hükümet yandaşlığıyla açıklanabilir mi?

Sanmıyorum!

Şüphesiz, konjonktürel olarak bu faktör de vardır!

Fakat çok daha ötede bir şeyler daha var!

Her hâlükârda sözkonusu varakpare ne AKP'nin, ne de mütedeyyin kesimin genel ruhiyatını yansıtır.

Mecburen şematikleştirerek ve 16 Şubat 1969'u milat olarak formüle etmeye çalışayım:

TÜRKİYE’deki “**militan dindarlık**” daima “**Kanlı Pazar damarı**” diye adlandırılabilceğimiz bir akım barındırdı. Hâlen de mevcudiyetini sürdürüyor.

Zaten de yukarıdaki gazete aynı mecranın en az yenilenen, hatta hiç değışmeyen uzantısını oluşturuyor.

“**Yobaz**” (!) imajıyla karikatürize edilen ve üzerinde yükseldiğı anti-Batı, anti-Alevi ve geçmişte sahip olduğı anti-komünist eksenini milliyetçilikle de harmanlayan bu damar ezelden beri “**esas gövdeyi**” oluşturdu.

Hem ideolojik, hem organik, hem de kitlesel matris budur!

MSP’den AKP’ye hemen bütün imani söylemli yapılanmalar onun varyantlarından türediler.

Yahut da şöyle veya böyle bir “**gönül bağı**” ruhiyatında evrildiler. Bir “**kültür**”den bile bahsedebiliriz.

Şunu da ekleyeyim: Ne sözkonusu matrisin dün o “**Kanlı Pazar**”da “**Amerikancı**” davranmış olması; ne de bugünkü uzantısının meselâ Suriye konusunda ABD’yle fazla çelişmemesi o “**anti-Batı**” özü yok kılıyor.

Çünkü onlar açısından, demokrasi dâhil “**Batı**” kavramı “**Dar-ül Harp**”in ta kendisidir.

Her türlü uzlaşma da taktik ve konjonktürel bir “**takiyye**”den başka bir şey değildir.

Zaten şu an hükümet yanında saf tutuyor olmaları da yine yarı-taktik, yarı-stratejik bir durumdur.

ÖYLEDİR, çünkü yukarıdaki “**esas mecra**” bütün sosyolojik akımlar gibi zaman içinde evrim yaşadı.

“**Müslüman demokrat**” dediğimiz kesimi yarattı. Nitekim AKP son tahlilde bunun tezahürüdür.

Fakat iktidar kurumu ne yekpare bir blok oluşturuyor, ne de istikrarlı bir rota sürdürüyor.

Diğer kitle partileri gibi farklı eğilimler yansıtıyor. İç bünyede değışik dinamikler barındırıyor.

Başbakan’ın Cumhurbaşkanlığına odaklanan hedefinden dolayı da çok vahim bir geri dönüş yaşanıyor.

Ve sözkonusu farklı eğilimlerden birisini de genel “**siyasal İslam**” yelpazesinde demokrasiye en uzak düşen ve “**Nakit**” gazetesinde somutlaşan mihrak oluşturuyor.

Bu organın sözcüleri şu sıra Kürt sorunundaki hassasiyeti “**gıdıklamaktan**” medet umuyorlar.

Ezeli dinci tematiğe zaten asla vazgeçmemiş oldukları şoven ve milliyetçi dürtüleri de ekliyorlar.

Saldırganlık ve provokatörlükte dozu en pespaye düzeye tırmandırıyorlar ki AKP bünyesindeki özgürlükçü bakış açısı biraz daha daralsın. “**Liberal**” (!) yol arkadaşları ona biraz daha küssün.

Böylelikle de İçişleri Bakanı'nın şahsında berraklaşan **"eski damar"** tekrar atardamara dönüşün.

Ve belli mi olur, 16 Şubat 1969 **"Kanlı Pazar"**ında yayımlanan o **"eli bıçaklı yobaz"** enstantanesi bir defa daha objektife düşsün ki, emele her zamankinden daha çok yaklaşmış olsun, âmin!

ŞİMDİ en başta söylediğimi bir defa daha tekrarlayacağım:

Yukarıdaki kepaze basın organının ve internet sitesinin ne AKP içindeki; hele hele ne müteedeyin, hatta ne de **"dini"** (!) cihet bünyesindeki **"genel ruhiyatı"** yansıttığına ihtimal veriyorum.

Laikler için **"Zuhuriyet"** gazetesi ideolojik olarak, **"Karanlık"** varakparesi ve **"Odacıbaşı"** portalı da provokatör olarak neyse, gradosu ilk yayın organından çok daha düşük olmak kaydıyla dindarlar için de **"Nakit"** gazetesi ve onun sanal âlemdeki uzantısı işte odur.

Birinciler CHP'yi ve o laikleri ne ölçüde temsil ediyor veya etmiyorsa, ikincisi de AKP'yi ve o dindarları aynı oranda temsil ediyor veya etmiyor.

Çünkü bin şükür, seküler kesimde olduğu gibi dindar kesimde de **"Kanlı Pazar"**dan beri köprülerin altından çok sular aktı!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Prusya'dan TSK'ya

Hadi Uluengin 12.09.2012

AŞAĞIDAKİ ifade Fransız **Mirabeau**'ya atfedilir. Ama aslında **Savaş Sanatına Dair Mülahazalar** adlı ünlü teorik kitaba da imza atmış olan Alman general **Georg Heinrich von Berenhort**'a aittir. Şöyledir:

"Prusya monarşisi ordusu olan bir ülke değildir!

Aksine, ülkesi olan bir ordudur! Bir anlamda orası o ordu için garnizon mevkii bir kışladır."

Eh, **"militarizm"** deyiminin zaten Prusya'yla özdeşleştiği ve **Hohenzollern** hanedanını yükselten **I. Friedrich Wilhelm**'in de **"Çavuş Kral"** lakabıyla anıldığı düşünülürse, saptamanın doğruluğu daha iyi anlaşılır.

TEŞBİHTE hata olmaz, Türkiye için de aynı şeyi söylersek pek yanlışla düşmüş sayılmayız.

Hayır hayır, şimdisi için söylersek hatalı ve abartılı olur! Ama daha düne kadar böyleydi.

Bir kere, “**asker millet**” kimliğiyle iftihar ederek batıya ilerlemiş Türklerin, yine “**asker-köylüler**” vasıtasıyla doğuya yayılmış Prusya Cermenleriyle “**ruhen benzeştiğini**” varsaymak büyük yanılğı içermiyor.

Fakat yine de Osmanlı tarihine girmeden İttihatçı darbenin gerçekleştiği 23 Ocak 1913’ten başlayalım.

İşte o virajdan itibaren ki, belki bir nebze 1950-1960 parantezi hariç, “**Ergenekon**” soruşturmasına dek Türk ordusu da ülkeyi tıpkı rahle-i tedrisinde modernleştiği Prusya ordusu gibi bir garnizon sahası addetti.

Bütün müdahaleler son tahlilde sivil hayatı da kışla nizamında düzenlemek refleksinin ürünüdür.

Fakat tabii ki Cermen militarizminin köken itibarıyla feodal ve aristokratik bir elitizm; bizim cihet-i askeriyemiz ise çok daha popüler ve çok daha vasat bir seçkin iradeciliği üzerinde yükseldi ve yükseliyordu.

Dolayısıyla, otoriter zihniyet paralelliğine rağmen birincinin monarşist, ikincinin ise cumhuriyetçi konum arzetmesi maddenin tabiatına uygun bir gelişmedir.

ÖTE yandan, yine bizdekinden farklı olarak, bütün hegemonyacı zihniyetine rağmen aynı monarşist gelenek ve ondan süzölen hiyerarşik itaat anlayışı Prusya ordusunu iyi-kötü daima “**legalist**” kıldı.

İmparatorluk döneminde aleni müdahil konuma geçmedi. İpleri geri plandan tutmayı tercih etti.

Nitekim İttihatçı **Enver** ve şürekâsı tek bir kişiye danışmadan ve “**bir çocuğumuz oldu**” pişkinliğiyle Dersaadet’i I. Harb’e sürüklerken, Amiral **von Tirpitz** aynı Harb’e götüren donanma inşa programını, General **von Moltke** de acil saldırı dayatmasını sivil otoriteyi bunlara “**razı ederek**” hayata geçirdiler.

Daha sonra da aynı Prusya ordusu farklı nedenlerden dolayı gerek Weimar, gerek **Hitler** rejimlerinden nefret etti ama “**kılıcını atmak**” girişimine fiilen kalkışmadı.

Buna karşılık TSK bizzat Cumhuriyet’in kurucu nüvesini oluşturduğundan ve onu “**korumayı**” da misyon bellediğinden kâh darbe yaparak, kâh “**andıç**” yazarak o kılıcı hep Demokles’in tepesinde salladı.

Ve Prusya ordusunun “**normalleşmesi**” zaten bu coğrafya adının dahi siyasi haritadan silindiği genel Almanya normalleşmesiyle, yani II. Savaş yenilgisi ertesindeki demokrasi hamlesiyle mümkün oldu.

Türk ordusunun normalleşmesi ise ondan ancak atmış küsur yıl sonra gerçekleşme sürecine girdi.

SÜREÇ lâfını kasten kullandım. Çünkü eski zihniyet açısından “**dönölmez yolun**” aşıldığını söylesek bile TSK iç bünyesindeki zaafıların belirli ölçüde devam ettiğini ve ettirildiğini gözlemliyoruz.

O TSK ki, meselâ “**Kocatepe Muhribi**”nin bizzat Türk uçakları tarafından batırıldığını Bursa’daki sağır sultan dahi bilse bunu bir otuz sene gizledi. Eh aynı refleksten bir çırpıda arınamayacağı için de bu kez Suriye karasularında düşürölen başka bir Türk uçağının uluslararası sahada saldırıya uğradığını öne sürebildi.

Diğer örnekleri peş peşe sıralamanın âlemi yok, nihayet Afyon'daki son faciada da normal demokrasilerde normal addedilen bir ordudan beklenebilecek saydamlığı, titizliği ve duyarlılığı sergileyemedi.

BUNLAR tabii ki zaaftır ve eleştirilecektir. Fakat tüm canlı organizmalar gibi TSK da ancak zaman içinde yeni ortama uyabileceğinden onun derhal değişebileceğini ummak mucizeye bel bağlamak olurdu ve olur.

Dolayısıyla hem insafılı davranmak, hem de şu en hayati ve en temel gerçeği asla unutmamak gerekiyor:

Türkiye Cumhuriyeti artık ordusu olan bir ülkedir!

O ordunun kışlası olan bir ülke değildir ki, İttihatçı darbeden beri tam yüz yıldır hazırlıydık!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkler kimi seviyor

Hadi Uluengin 14.09.2012

TÜRKLER ABD'yi en az seven ulusmuş. Sam Amca'ya olumlu bakanlar tam üçte birle sınırlı kalıyor.

Ama **“başınıza vukuat gelirse ilk kimden yardım istersiniz”** sorusuna yine ABD cevabı veriliyormuş.

Bu kadar değil! Türkler aynı zamanda NATO'yu da en az benimseyen milletmiş.

Zaten de Batı'yı bırakıp Doğu'ya yönelenim diyenler çoğunluktaymış.

Ancak garip, AB üyeliği durumunda işlerin daha tıkırında gideceğini düşünenler tekrar öne çıkıyormuş.

RAKAM sıralamadım ve sonuçları çok basitleştirerek aktardım. Bunlar **“Alman Marshall Fonu”** tarafından uluslararası çapta gerçekleştirilen ve önceki gün yayınlanan kamuoyu taramasında yer alıyor.

İtiraf edin ki durumda bir acayiplik var!

VAR, çünkü ne **“büyük müttefik”** addedilen Birleşik Amerika'ya zerre kadar sempati besliyorsunuz, ne de atmış yıldır bünyesinde yer aldığınız Kuzey Atlantik Paktı'ndan dirhem hazzediyorsunuz. Ammaaaa...

Amması şu ki işler sarpa sararsa ilkin onlardan medet umuyorsunuz.

Artı, bir yandan yüzümüzü Asya'ya dönelim diyorsunuz, öte yandan Avrupa'da çıkar görüyorsunuz.

Doğrusu, bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu ünlemini kullanmak mantıki bir tepki oluşturuyor.

ANCAK şu da doğrudur: İnsan grupları her zaman o mantıki reflekslerle düşünmez ve davranmaz.

Rasyonel olmayan dürtüler devreye girer. Ortaya çıkan genel sonuçlar da çok çelişkili tablolar sunar.

Fakat bunun da belirli bir ölçüsü, belirli bir sınırı, belirli bir endazesı var!

Dolayısıyla Türklerin yansıtmakta olduğu ifrat manzarayı daha derin biçimde tahlil etmek gerekiyor.

Hele hele önceki yıllarda ve farklı kurumlar tarafından gerçekleştirilen sondajlarda da ulusumuza has temel özelliğın yine **“ötekine sevgisizlik”**; hadi hafifleterek söyleyeyim, en azından **“ötekine güvensizlik”** ekseninde yükseldiğı gözönüne alınırsa buradaki patolojik vahameti saptamamak durumu hafife almak olur.

Peki, neden? Niçin biz diğerklerinin de fevkinde bir kapanıklık ve korunganlık hastalığından mustaribiz?

Bir değıl bir dizi cevap olduğunu ve bunların da çetrefil bir yekparelik arzettiğini sanıyorum.

HER şeyden önce ulus-devlet virajında yaratılan kurucu efsane ve dayatılan şartlanma yabana atılamaz.

Unutmayalım ki **“bir Türk cihana bedeldir”**, **“ne mutlu Türküm diyene”** veya **“biz bize benzeriz”** türünden ideolojik vektörler ilk andan itibaren büyük başarıyla şırınga edildi. Kendi kendilerini hâlâ üretiyorlar.

Nitekim böylesine şıarları gönüllü olarak otolarına yazan vasıta sahipleri başka bir ülkede ya yoktur, ya da varsa devede kulak kalırlar. Artı, bireylerinin bile bayrak fetişizmiyle yatıp kalktığı milletler pek çok nadirdir.

Zaten özünde bir **“Türk sorunu”** olan Kürt sorunu da bu şartlanmadan dolayı çözüme kavuşmuyor.

ÖTE yandan, kolektif hafızamız emperyal yapı bünyesinde **“millet-i hâkime”** olan unsurun travmatik yaralarını barındırıyor. **“Düvel-i muazzama”** ejderhası tazeliğini koruyor. Yüz sene o hafıza için bir hiçtir.

Kaldı ki ulus-devlet varlığını pekiştirmek sürecinde aynı yaraların cerahatini kaşımak yöntemini seçti.

“Sevr kompleksi”den **“bölünürüz”** paranoyasına **“öteki tehdidi”**ni daima ve kasten canlı tuttu.

Ve nihayet biz Müslüman bir toplumuz! Derin bilinçaltımızda hem **“Dar-ül Harp”** algılamasını sürdürüyoruz, hem de kendimize özgü kompleks ve paranoyalarımızı sözkonusu Âlem'e mensup milletlerin genel olarak

yaşadığı ve şimdilerde daha da üst düzeye tırmanan tatminsizlikle bütünleştiriyoruz.

Dolayısıyla da kamuoyu sondajında onları bile geride bırakan bir sevgisizlik ve güvensizlik sunuyoruz.

ŞÜPHESİZ, yukarıda getirdiğim cevaplara başkaları da eklenebilir.

Fakat her yanıt, itiraf edilsin veya edilmesin nihayetinde mutlaka korku faktörünü içerecektir.

Korkuların ezici çoğunluğu ise bilmemek durumundan ve bilmek istememek dürtüsünden kaynaklanır!

Eh, şimdi uluslararası kamuoyu taramasının gelecek seneki sonuçlarını beklemek gerekiyor.

Bakalım Türkler “ötekini bilmek” iradesinde ilerlemiş mi, gerilemiş mi, yoksa duraklamış mı olacak?

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kahvaltı ve brunch çeşitleri

Hadi Uluengin 15.09.2012

KAHVALTI âdetim yoktur. İncecik bir dilim beyaz peynir veya iki-üç zeytinle yetinirim.

Fakat tabii gözümün çapağıyla gelsin fincan fincan kahve ve gelsin fosur fosur cigara!

Sıhhate ne denli mugayir olduğunu bilmiyor değilim. Lâkin pek nadiren lüle kaymağa bal sürsem bile yine de İskandinavlar gibi sabahın köründe salamura morina ve lapa yulaf tıkınamam. Mide fesadına uğrırım.

BEN böyleyim ama malûm, epey bir vakittir harici mekânda kahvaltıya gitmek modası peydahlandı.

Bu tür masa donatan lokanta ve kahvelerden geçilmiyor. Meğer hepsi de en lezizini sunuyormuş!

Hatta bilhassa pazar günleri yer kapmak için bazılarının önünde uzun kuyruklar oluşuyor.

Zaten bizdeki “trend” (!) de Amerikan Batı Sahili’nin “tatil sabahı kültürü”den kaynaklanıyor.

Kahvaltı anlamındaki “breakfast” kelimesi öğle yemeği manasındaki “lunch” sözcüğüyle birleşince “brunch” kısaltması türemiş oluyor ki, ekâbir günlerde iki öğünü tek bir sofrada bütünleştirmek kastediliyor.

SENELER ve seneler önce ben de böyle bir masaya oturmuştum. İlk ve de son oldu!

Brüksel’de her gece tezgâhına dirsek dayayarak ihtiyarladığım Anglo-Sakson bar aynı zamanda kalantor lokanta olarak işletiliyordu. Sabahı etmiş olduğum bir refakatçinin dırdırlı ısrarıyla pazar öğlen sularında gittik.

Kek midir, krep midir, yoksa Macar palaçinkasıyla gözleme arasında bir halt mıdır, çıkartamadım. **“Pancake”** diye vaftiz etmişler. Yenip yutulmaz lezzetteki o hamuru âlâ ve vâlâyla sundular.

Yanında da Kanada ormanlarındaki akağaçlardan süzülen usare ağda nevî bir şurup olarak veriliyor.

KADININ da sevdiğini sanmıyorum ama **“in”** mekânda **“brunch”**a geldi ya, pek memnun. Atıştırıyor.

Kalıbımı basarım ki yarın Konsey’deki meslektaşlarına ballandıra ballandıra dedikodusunu yapacak.

Oysa hepsi Amerikalı personel ahababım olmasa ben, **“bunu alın ve kovboy atına verin”** diyeceğim.

Allah’tan o sıra cigara içmek henüz günah ve yasak addedilmiyordu. Derhal pakete davrandım.

Kahvaltıyla birlikte servis edilen Abdi Bey’in abdest suyu Yeni Dünya kahvesinden tiksindiğim için de bardaki Bill’e seslenip, her zamanki gibi sıvısı az, rayihası yoğun bir espresso istedim. Üçledim ve dörtledim.

Sonraki herzelerin tadına bakmadan da kafamı kör testereyle kesseler moda budalalığa noktayı koydum.

HAYIR hayır, genel olarak modalara, özel olarak da ülkemizde yaygınlaşan şu **“brunchvâri”** kahvaltı âdetine karşı çıktığım sanılmasın! Modaların döşüm ve yaratıcılık dinamiği şırıngaladığını tabii ki biliyorum.

Yeni cins **“tatil sabahı kültürü”**nün de son tahlilde bir refah göstergesi oluşturduğundan eminim.

Fakat yine de yukarıdaki ilânlar içinde en çok **“köy kahvaltısı”** yaftasına şaşırıyorum. Fesuphanallah!

FESUPHANALLAH, çünkü sözkonusu refah onları da değiştiriyor ama aslında köylülerin şehirlilerin tasavvur ettiği anlamda bir kahvaltı âdeti mevcut değildir. Böyle bir sofra kültürüyle haşır neşir olmamışlardır.

Horozlarla kalktıklarında tarhana çorbası kaynatırlar ve sıvıya yufka ekmeği banarlar.

Hadi bilemediniz, kırk yılda bir pintiliği bırakır ve o horozun haremindeki tavuk yumurtasına kıyarlar.

Bu olgu bizim coğrafyayı da aşar. Meselâ Fransız köylüler başka çorbalara somun doğrarlar. Po İtalya’sının toprak adamları ise mısır bulamacı kaşıkrlar. Aynı bulamaç Polonya’da arpa-yulaf melezone dönüşür.

Dolayısıyla **“hakiki”** köy kahvaltısı ilânlarına rastladıkça, af buyurun ama popomla gülmem geliyor.

Bari **“en Kaliforniya usulü köy ‘pancake’i”** diye eklesinler de milletin ağzı daha çok sulansın!

ASLINA bakarsanız yukarıdaki gelişmenin şimdilerde yine en **“trendy”** ve en **“siyaseten doğrucu”** olan şu organik, ekolojik, biyolojik, botanik, fişmanik beslenme modasıyla atbaşı gittiğini tabii ki farkediyorum.

Zaten de ben o **“siyaseten doğruculuk”**tan, dolayısıyla sözkonusu şımarıklıklardan asla hazzetmediğim içindir ki lâfı köy kahvaltısından açıp bu beslenme zırvalıklarına ağır topçu salvosu göndermek istiyordum.

Fakat işte gevezeliğim tuttu ve sütun bittiği için de konu sizin başka bir **“brunch”** sabahınıza kaldı.

“Pancake”inizin üzerine akağaç usaresinden şurup sürmeyi unutmayın. Aman aman, afiyet şeker olsun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elçiye zeval, İslam’a zeval

Hadi Uluengin 19.09.2012

BEN Müslüman’ım! Metafizik iman babında agnostik olmam bu gerçeği değiştirmiyor. Değiştiremez.

İslami aidiyette doğdum, İslami iklimde yaşadım ve İslami kimlikte öleceğim.

Zaten nasıl ki ritüellere riayet eder ve cenaze namazında saf tutarım, benimkinde de Fatiha okunsun.

Sonra arzu eden, babamın defni ertesinde yaptığım gibi meyhanede kafayı çekmeye gidebilir.

ÇÜNKÜ yukarıdaki aidiyet dürtüsü iradi tercihlerden de bağımdır. Sonsuz çetrefillik arzeder.

İster militan ateist veya laikperest olun; isterseniz de sonradan Budizm’i, Şintoizm’i, Manizm’i seçin...

Zaten derin bilinçaltında yerleşiklik kazanmış olan ruhi şartlanmaya bir de **“edilgen kimlik”** eklenir.

“Öteki” sizi şu veya bu addettiği müddetçe siz ağzınızla kuş tutsanız da şu veya bu kalacaksınızdır.

Eh, inanç açısından agnostizme meylediyorum diye buna kızacak, gocunacak, incinecek hâlim yok!

Aksine, hakkımda **“kâfir”** fetvası yayınlansa bile Müslümanlığımı elimden alacak kişi daha doğmadı!

HÂL böyle olunca, Ümmet-i Muhammedî'nin yansıttığı ve giderek tam çirkefleşen manzara karşısında daha da çok hissiyatlar karmaşasına kapılıyorsunuz. Hüzünle hiddet ve öfkeyle acı arasında bocalıyorsunuz.

İslam neden diğer inanç sistematiklerine kıyasla böylesine tahammülsüz bir görünüm sergiliyor?

Yine diğer dinlerin üyeleri Müslüman deyince niçin tedirgin oluyorlar? Neden uçurum hissediyorlar?

Mısır'da, Filistin'de, Pakistan'da, **"Dar-ül İslâm"**ın başka mıntıkalarında nasıl oluyor da Hristiyan ahali gizli-açık saldırılarla sindiriliyor ve fırsatını bulduğunda da öz be öz yurtlarından kaçmayı tercih ediyor?

Cezayir'den Afganistan'a ve Nijerya'dan New York'a, imâni bir kitap adına masumları gırtlaklayanlar ve sivilleri terör, tedhiş ve vahşetle kıyıma uğratanlar neden daima o kitabın Kur'an olduğunu söylüyorlar?

Hangi ceberut zihniyetin tahakkümünden dolayıdır ki benim kızım Müslüman kökenli göçmenlerin tacizinden korunmak için önce Brüksel metrosunda, sonra da Paris banliyösünde baş örtmek zorunda kalıyor?

Ve nihayet son vukuatta da, **"elçiye zeval olmaz"** ümmetinden indiğini iddia eden barbarlar ne menem bir fanatizmle şartlanıyor ki, ânında on paralık bir filmin provokasyonuna geliyor ve aynı elçiye katlediyorlar?

Soruları ilânihaye uzatabilirim, arayacağımız cevaplar hep aynı kalacak.

CEHALETEN desek, İslam Âlemi'nin ötesinde de elifi görse mertek sanan devasa bir insanlık var!

Fakirlikten mi? Hintliler, Çinliler, Afrikalılar falan da Müslümanlardan üst bir ortalama tutturmuyor.

Peki, sorun bütün din sistematiklerinin üzerinde yükseldiği **"mukaddes"**ten mi kaynaklanıyor?

Hinduizm'in **"Veda"**ları da dogmadır. Tevrat'ın Yahudileri **"seçilmiş kavim"**dir. Hristiyanlarda ise İsa Mesih Ruh-ül Kuds'ün nefesinden doğmuştur. Ve onların kutsal İslam'dakinden daha az kutsal değildir!

Oysa bunların en fanatikleri tarafından yansıtılan tahammülsüzlükler ancak deveye kulak kalıyorlar.

Bu takdirde yanıtı eski Batı sömürgeciliğinin etkilerinde mi aramak gerekiyor?

Kabul de, son tahlilde Muhammedi Âlem başka inanç coğrafyalarına oranla hem daha az müddet kolonyalist yönetimin altında yaşadı, hem de ilk andan itibaren bizzat kendisi yayılmacı karakter arzetti.

Ve nihayet son soru: Müslüman dünyanın meselesi moderniteyi yakalayamamış olmakta mı yatıyor?

Şüphesiz, yukarıdaki bütün faktörlere ek olarak bu unsur da mutlaka devreye giriyor ama ben yanıtı esas itibariyle **Ceren Kenar**'ın önceki günkü **"Taraf"**ta vurguladığı bir soru-cevapta aramayı tercih ediyorum.

KENAR “Bir film, onlarca cenaze” başlıklı o enfes yazısında İslam karşıtlığıyla ünlü Fransız düşünür ve tarihçi **Ernest Renan’a Cemalettin Afgani** tarafından gönderilmiş şu mektubu alıntılıyordu:

“Bilimsel düşüncenin (genel anlamda moderniteyi ve rasyonaliteyi anlamak gerekiyor) **önünde engel kuran sadece İslam dini mi, yoksa bu din adına hareket eden insanların karakter, hâl ve tavırları mı?”**

Ben kendi hesabıma **Afgani’nin** soruda ilettiği cevabı büyük ölçüde onaylıyorum. Ama kaç para eder?

Müslüman kimliğim metafizik inanç babında agnostik kaldığı için etkim ve kıymet-i harbiyem sıfırdır!

Ve de bizzat imanlı Müslümanlar o karakter, o hâl ve o tavırlara en ön safta ve en üst perdede **“yeter”** demediği müddetçe uçurum tam girdaba dönüşecektir ki, hem elçiye, hem İslam’a daha çok zeval gelecektir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yoldaşa âmin!

Hadi Uluengin 21.09.2012

SANTIAGO Carillo ölmüş. Bari rahmeti **“Marx’ın mağfireti üzerinde olsun”** diye formüle edeyim.

Üzüldüm. Yani, eh işte biraz keder duydum. Artı, **“gaip zaman peşinde”** nostaljiyam da devreye girdi.

Bir kere doksan yedi yaşındaydı. Buna vakitli ölüm denir. Ne de olsa eski toprak ve eski tüfek!

Ecel yatağına dek fosur fosur tüttürdüğü cigaraya rağmen kim bir asra merdiven dayayabiliyor ki?

Artı, sevaplarıyla günahlarının yarıştığını bildiğim için öyle iki gözüm iki çeşme ağlayacak hâlim yok!

YUKARIDA adı geçen şahsiyet İspanyol Komünist Partisi’nin **“tarihî”** lideriydi.

Aşağıda geleceğim, **“tarihî”** derken abartmıyorum. Gerçekten de hem ülkesi, hem Avrupa için öyleydi!

Burada çabucak parantez açayım. Doğrusu **Taraf** dâhil dünkü gazetelerin haberi atlamasına şaşırdım.

Çünkü bırakın Kral **Juan Carlos’un** ölümü duyar duymaz matem evinde taziyeye gitmesini, tabii ki İspanya medyası en başta hemen hemen tüm dünya basını aynı olayı çok acil ve çok geniş biçimde yansıttı.

Üstelik Türkiyeli okurların da yetmişli ve seksenli yıllardan **Santiago Carillo** ismine epey aşinalığı var!

VAR, çünkü **Carillo**'yu İtalyan **Berlinguer**'le birlikte “**avro-komünizmin**” babası saymak gerekiyor.

Bolşevik ideolojiden inen partiler ilk kez onlarla birlikte hem Sovyet tahakkümünü reddettiler, hem de “**burjuva demokrasisi**”ni benimsediklerini ilân ettiler. Oyunun kurallarına riayette de kusur işlemediler.

Listeye Fransız **Marchais**'yi katmıyorum. Zira bu madrabaz “**yoldaş**” özünde daima Stalinci kaldı.

Peki, **Santiago Carillo** Stalinci olmadı mı? Tabii ki evet ve hem de nasıl!

BİR kere, sonradan “**militaları denetlemek imkânım yoktu**” diye tevile kalkışsa da İç Savaş Madrid’inde asayiş sorumlusuyken **Franco** taraftarı diye kellesini kopsi kefali ettirttiği sayısız insan asla unutulamaz.

Artı, anarşistinden Troçkist’ine bizzat Cumhuriyetçi saftaki epey muhalifi de “**cennete yolladı**”(!).

Fakat Allah’ı var! Yenilgi ertesi Rusya sürgününe gittikten sonra ne muhbirliğe, ne cellâtlığa soyundu.

Fransız General **Nivelle**’nin 1916 Verdun muharebesinde Almanları kastederek sarfettiği “**geçemezler**” şiarını çalıp bunu o İç Savaş’ta “**no pasaran**” diye cilâlayan ve “**La Pasionaria**” namıyla sahte bir efsaneye dönüştürülen **Dolores İbarruri** gibi rezillikler yapmadı. “**Kızıl Çadı**”nın Moskova hayâsızlıklarına bulaşmadı.

Yoldaşlarını ispiyonlayarak onları KGB mangaları önüne diktirtmedi. Sibiryâ ölümlerine göndermedi.

Gerçi doğru, Çekoslovakya işgaline ve “**proletarya diktatörlüğü**” dogmasını karşı çıkmasına rağmen totalitarizme daha önce reddetmiş bir **Jorge Semprun** veya bir **Fernando Claudin** gibi aydınları partiden attı.

Yani ideolojik bağları kopartsa bile **Santiago Carillo** Gürcü Katil’in zihnî yöntemlerinden arınamadı.

Nitekim İspanya’ya döndükten sonra da örgütün iplerini elden kaçırır kaçırmaz başka bir çatı kurdu.

Ancak bu günah ve sevaplar bir yana sırf sözkonusu dönüş bile **Carillo**’yu “**tarihî**” kılmaya yetiyor.

ÖYLE, çünkü **Franco**’nun mezarı henüz çok tazeydi ve ordu hâlâ çok ağırlıklıydı ki, Komünist Partisi Genel Sekreteri 1976 yılında gizlice Madrid yolunu tuttu. Biraz da kasten kendisini yakalattırdı.

Bu sayede hem İKP’nin yasallaşmasını sağladı, hem de bilhassa normalleşmede hayati rol oynadı.

Geçtim o “**proletarya diktatörlüğü**” ve “**devrimci savaş**” gibi ceberut lafazanlıkları, Cumhuriyetçi geleneğin anti-monarşist tabusunu bile çöpe attı. Yeni anayasanın hazırlanmasında, eski sistemin tasfiyesinde ve demokratik yapının inşasında muhafazakâr ve kralcı Başbakan **Adolfo Suarez**’e büyük destek sağladı.

Vakia komünistler her seçimde biraz daha eridi. Dediğim gibi, kurduğu **“tekke”** de mikroskobik kaldı.

Fakat ne en yukarıdaki olgular, ne de sonraki gelişmeler şahsiyetin önemini ortadan kaldırmaya yetiyor.

“Duvar”ın, yani kızıl totalitarizmin yıkılışındaki dolaylı ve zincirleme; İspanya’nın da demokrasiye geçişindeki direkt etkisinden ötürü **Carillo** adı 20. asır tarihine günden ziyade sevapla yazılmaya hak kazandı.

Nitekim o tarih insanları ve olayları ak-kara kefesinde değil geniş bir nüans yelpazesinde tarttığı içindir ki inandığı **Marx**’ın mağfireti **Santiago Carillo**’nun üzerinde olsun ve inanmadığı Allah taksiratını affetsin!

Yoldaş, âmin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu ve Kürt mutabakatı

Hadi Uluengin 22.09.2012

İLKİN **Kemal Kılıçdaroğlu**’nu can-ı gönülden kutlamak gerekiyor!

CHP liderinin PKK’yla daha önce başlatılmış olan ve sonradan akim kalan **“Oslo müzakereleri”**nin devamından yana tavır koyması akl-ı selimin sesidir. Çözümün anahtarı değildir ama onun maymuncuğudur.

Olmazsa olmaz şart oluşturan asgari bir **“milli uzlaşma”**ya yaklaşmak açısından hayati bir adımdır.

İktidarın bu **“pası”** görmezden gelmesi ve büyük cesaret ve sağduyuyla inisiyatifini almış olduğu eski süreci tabii ki mahrem kapılar ardında yeniden canlandırmak girişiminde bulunmaması ise vahim bir yanlış olacaktır.

ÖTE yandan **Kılıçdaroğlu**’nun önceki günkü beyanatına bir de Anayasa ve idari reformların PKK’yla tartışılmaması yönünde bir **“muhalefet şerhi”** eklemiş olması ikincil derecededir.

Bu şerh esas olarak hem şekle ilişkindir, hem de altı oklu kurumun iç bünye dengelerine dönüktür.

Zaten unutmayalım ki CHP önderi Parti Sözcüsü **Halûk Koç**’un ancak neo-Nazi Maoculara yakışır bir söylemle daha önceki Oslo belgelerini bir **“hıyanet-i vataniye delili” (!)** olarak sallamasından sonra görüş ifade etti.

O **Koç**’un **“tek tabanca”** davrandığını düşünmek tabii ki yanlış olur.

“Dersim cengâveri” (!) Onur Öymen gibi arkaik kalanlar iskarta çıksa bile aynı CHP yine de **Nur Serter**’den **Emine Ülker**’e uzanan bir skaladaki en ilkel **“ulusalcı”** ideolojiyle bütünleşenleri barındırmaya devam ediyor.

Dolayısıyla, esas itibariyle **“özgürlükçü kanat”** diyebileceğimiz kesime yakın durmasına rağmen **Kılıçdaroğlu**’nın yönetici sıfatı onu yukarıdaki cenahı da belirli ölçüde **“kollamak”** yükümlülüğü altında bırakıyor.

Eh, düşünün ki Parti Sözcüsü kalkmış ve tir tir titreyerek **“işte ihanet belgesi” (!)** diye kâğıt sallamaktadır.

Genel Başkan ise **“yok canım ne ihaneti, keşke sürse”** diyor ama **“hıyanet” (!)** addedenleri incitmemek için de **“fakat Anayasa ve idari yapı görüşülmesin”** diye ekliyor.

Şüphesiz bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu demek gerekir ama CHP’yi değil Oslo konusunu konuşuyoruz.

HALÛK Koç tarafından açıklanan **“mutabakat”**’ın sahte değil gerçek olduğunu düşünüyorum.

Karşılıklı angajmanların çok itinalı bir diplomatik dille zikredilmesi ve Madrid’in ETA’yla, Londra’nın da IRA’yla gerçekleştirdiği müzakerelerle benzeşen aşamaların sıralanması bu kanaati pekiştiren unsurları oluşturuyor.

Ve dün **Cengiz Çandar**’ın vurguladığı gibi sözkonusu **“mutabakat”** hayata geçmediği veya taraflardan birinin yahut her ikisinin de kastî çabalarıyla geçirilmediği için **“yazık, çok yazık olmuş”!**

Cengiz ayrıca CHP sözcüsünün belgeyi **“ibret-i âlem” (!)** diye sunmasına çok haklı olarak köpürdüğünden bir de ona hitaben **“CHP’ye yazıklar olsun”** ünlemini eklemişti.

Ama makaleyi yazdığı sırada **Kılıçdaroğlu** henüz açıklama yapmadığı için bunu izafileştirmek gerekiyor.

NE oldu? Kısım MHP’nin ve neo-Nazi Maocular cinsinden **“ulusalcı”** provokatörlerin haricinde kimse AKP hükümetini **“neden PKK’yla mutabakat belgesi hazırladın”** diye salvo ateşine tutmadı. Vaveyla kopmadı.

Tam aksine, **Koç**’un **“ifşaatları” (!)** bizzat CHP’de bile geri tepti.

Genel Başkan’ın da **“devam”** demesi bu partiyi daha ileri, daha öncü, daha realist bir konuma getirdi.

Nasıl ki ilk **“Oslo süreci”** haberi sızdırıldığında komplocuların umduğu tepki doğmamış ve müzakerelerin mevcudiyeti sağduyuyla hazmedilmişti, aynı akılcı ve soğukkanlı ortam tekrar hayata vurdu.

YUKARIDAKİ eğilim aslında bir sondaj, bir nabız yoklaması, bir kamuoyu taraması anlamına geliyor. Tabut sayısı artıyor! Savaş ekseninde bir çözüm olmadığı ve olamayacağı bilinçlerde yerleşiklik kazanıyor.

Dolayısıyla da ne kadar öfke, nefret, hınç vs. duyulursa duyulsun hiçbir devlete hasım seçmek gibi bir lüks bahşedilmediğinden o hasmı, yani burada PKK’yı muhatap almak metazori bir gerçeklik olarak dayatıyor.

İktidar “**Oslo süreci**”yle bu gerçekliği kavradığını zaten ispatlamıştı. Girişimiyle yalnız övgü hak ediyordu.

Aynı gerçekliğe şimdi tekrar ve geçmiştekine oranla da epey ferah ölçüde bir manevra marjıyla dönülebilir.

Çünkü **Kılıçdaroğlu**’nun da akl-ı selimin sesini dillendirmesi Kürt sorununun çözümünde olmazsa olmaz şart oluşturan asgari bir “**milli uzlaşma**”yı bugün dünküne kıyasla daha yakın, daha somut ve daha olgun kılıyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz kararı

Hadi Uluengin 26.09.2012

BALYOZ kararlarından sonra zil takip oynayacak hâlim yok!

Tabii ki sevindim. Ama aynı zamanda da o sevincim kursağımda kaldı.

Pek çok vicdanlı insan gibi ben de iki duygu ve iki hassasiyet arasında bocalıyorum.

SEVİNDİM, çünkü ülkemiz tarihinde ilk kez militarist ideolojiyle hesaplaşmış oldu.

Bir tahayyül olarak dahi askerî darbe projeleri cezai suç kapsamına girdi.

Az buz şey değil, **Balyoz** davasıyla bir zihniyet devrimi gerçekleşti. Ancaak..!

ANCAĞI şu ki, eğer pozitif hukuk anlayışını benimsiyorsak hiçbir yargılamanın “**sembol**” yahut “**ibret**” gibi unsurlar içermeyeceğini de baştan kabullenmemiz gerekiyor.

Suç daima bireyseldir. Ceza ise “**ihhtar**” veya “**tedbir**” eksenli olamaz.

Başka bir deyişle, “**kulağa küpe olsun**” cinsinden hükümler verilemez.

Artı, aynı pozitif hukuk kavramı o hukukun “**usul**”den bağımsız olamayacağı ilkesini de ihtiva eder. “**Öz**” doğrudur diye “**biçim**”i es geçen bir “**adalet**” adalet değildir!

Oysa heyhat, Silivri kararları her iki ilkeye de fazlasıyla gölge düşürdü.

Zaten bunun içindir ki karara mesafeli durmak ahlaki bir yükümlölük oluşturuyor.

ZİRA en önce, **Balyoz** askerî tatbikatı sırasında “**fiili teşebbüs**” değil ancak “**teşebbüs tasavvuru**” gerçekleştirmiş olan sanıklara verilen cezalar suça kıyasla ağır ve orantısızdır.

Nüans gibi gözükse dahi ikisi arasındaki fark cezai açıdan hayatidir!

Üstelik bu orantısızlık davanın “**siyasi**” olduğu iddialarını daha çok güçlendirdi.

Oysa adli yargılamalar “**siyasi**” boyut da içeremez! İçerirse “**adil**” olamaz.

Hele hele, son tahlilde “**emir kulu**” (!) statüsünü taşıyan ve gerek o statüleri, gerekse “**halet-i ruhiye**”leri itibariyle “**hayır**” diyemeyecek konumda olan unsurların “**hafifletici sebepler**” gözetilmeden cezalandırılması ne vicdanen, ne hukuken onaylanabilir.

“**Kurunun yanında yaş da yanar**” cinsinden bir adalet yoktur ve olamaz!

ÖTE yandan, yine baştan beri öne sürülen ve muhtemelen de kısmen veya tamamen doğruluk payı içeren “**sahte delil**” iddiaları mahkeme tarafından hakıyla kââle alınmadı.

Bu, çok vahim bir zaaftır. Zaafın da ötesinde, “**adalet hanel getirmek**” durumudur.

Tartışılmayacak ölçüde kanıt sunan ses bantlarının yahut yazılı belgelerin varlığına bakarak “**bunlar zaten suçlu ispatlamaya yetiyor. Gerisi detaydır**” denemez.

Tıpkı şeytan gibi hukuk da ayrıntıda gizlidir. Zaten onu “**pozitif**” kılan şey de budur.

Üstelik yukarıdaki olgu “**neden sahte delile ihtiyaç duyuldu**” sorusunu pekiştirerek “**Balyozcular**”ın masum olduğunu savunan kesimin ekmeğine tam anlamıyla yağ sürüyor.

DİĞER taraftan aynı **Balyoz** kararı sanıkların suçluluğu konusunda tereddüdü olmayan ve davayı baştan beri sahiplenmiş özgürlükçü demokratları da müşkül durumda bıraktı.

Yukarı tükürdük, darbe tasavvur edenlerin cürmünü bıyığımızla hafifletiyor olacağız.

Aşağı tükürdük, sakalımızla hükümdeki haksızlıkları da onaylıyormuş sayılacağız.

Dolayısıyla, o özgürlükçü demokratlar etik ve vicdani değerlerden taviz vermedikleri ve çifte standart sahibi olmadıkları içindir ki bugün öyle düğün bayram falan yapmıyorlar.

Hasımlarının uğradığı adaletsizliğe karşı çıkmakta da tereddüde düşmüyorlar.

Şu kesin: Mihrak askerî veya sivilmiş; egemen derin yahut sathiymiş; odak iktidarda ya da muhalefetteymiş, hiçbir güçlüye biat etmeyen ama bağımsızlığı da başıboş bir otonomi olarak yorumlamayan bir hukuk ve adalete sistemine muhtacız. Hemen ve derhal muhtacız!

Balyoz kararı bu aciliyeti bir defa daha ve bir balyoz ağırlığıyla ülke gerçeğine indirdi.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz asabiyesi

Hadi Uluengin 28.09.2012

ÖNCE “**Harbiye Marşı**”nı söylemişler. Sonra “**Onuncu Yıl Marşı**”nı söylemişler.

Tabii “**İstiklâl Marşı**”nı da unutmamışlar.

Eh, “**Aziziye**” veya “**Mecidiye**” marşlarını teganni etmeyeceklerine göre repertuarda “**Gençlik Marşı**”yla “**Ankara Marşı**” eksik kalmış gibime geliyor. “**İzmir Marşı**” da var...

Her hâlükârda “**Balyoz**” davası sanıkları ve onların yakınları hem karar açıklanmadan, hem de hüküm belli olduktan sonra yukarıdaki musikileri koro hâlinde icra etmişler.

İMDİİ, ister planlı, ister plansız olsun psikolojik açıdan “**otomatik refleks**” yansıtan ve “**Pavlov şartlanması**” kategorisine giren yukarıdaki tepkiye hangi adla teşhis koyacağız?

Ben kendi hesabıma **İbn Haldun**’un “**asabiye**” deyimini tercih ediyorum.

Malum, 14. yüzyılın büyük İslam âlimi bu kelimeyi kavim ve halkların zaman içinde edinmiş olduğu ruh hâllerini, davranış tarzlarını, sosyal eğilimlerini tanımlamak için kullanır.

Çok çok elâstikleştirsek, belki geniş anlamıyla kültür de diyebiliriz.

AMA yine zaman içinde “**Mukaddime**”deki kavram kısmî anlam kaymasına uğradı.

Modern Arabî lügatte daha dar ve nispeten de mecazî bir boyut kazandı.

Meselâ iktidardaki bir kastın, meselâ meslekteki bir loncanın, meselâ eylemdeki bir grubun kendine özgü kodları, simgeleri, reaksiyonları vs. “**asabiye**” diye adlandırılır oldu.

Örneğin Cezayir Savaşı’ndaki “**FNL**” üyelerinin veya Baas ideolojisindeki Suriye subaylarının yahut Körfez’deki petrol emirlerinin “**asabiye**”sinden bahsedilmeye başlandı.

İşte, zaten daha önce yapmış oldukları gibi **“Balyoz”** sanık ve yakınlarının karar aşamasında da yine marş söylemesini böyle bir **“asabiye”** çerçevesine oturtmak gerekiyor.

O **“asabiye”** ki, bebek yaştan itibaren her yurttaşa şırıngalanan milliyetçi dürtüyü ve çok muhtemelen de bünyesinde yetişilen ailevi ortamı geçsek bile, askerî okula girildiği andan itibaren kendisini artık **“dönülmez yolun ufkundaki”** bir parkurda empoze edecektir.

Militarizmin doğasında mevcut kast zihniyetine bir de **“kurtarıcılık misyonu”** eklenecektir. Artı, bu vehmi pekiştirmek için dokunulmazlık ve ayrıcalık zırhı örülecektir.

Panteondaki tanrılar ise zaten bellidir. Onlara adanan ilahiler de yukarıdaki marşlardır.

Dolayısıyla, eğer az biraz ruhbilim kitabı karıştırmışsak böylesine bir **“asabiye”**de şartlanmış insanların bu çemberi kolay kolay kıramayacağını ve dışına çıkabilmek için de çok ciddi bir iradi çaba gerçekleştirmek zorunda kalacaklarını baştan kabullenmemiz gerekiyor.

KABULLENDİK. En azından ben kendi hesabıma **“Balyoz”** sanık ve yakınlarının duruşmada marş terennüm etmesini yukarıdaki çerçeve içinde mazur görmeye çalışıyorum.

Tamam da bunun sonu yok! Nereye, nasıl, ne kadar gider ve gidebilir?

Panteondaki tanrılara ilahi yakıyorlar diye o tanrıların kutsalıyla ilelebet uzlaşamayız.

Aynı ilahilere hürmeten de koronun **“asabiye”**sini ebediyen kabullenemeyiz.

Yetti! İşte ezelden beri kendi ibadetlerini dayattılar ve kendi kasidelerini ezberlettirler.

Dolayısıyla laikleşmek, sekülerleşmek, lâdinileşmek zamanı çoktan geldi ve geçiyor.

KUŞKU yok bunun için işe en önceden, yani tabii ki askerî okullar dâhil, yukarıdaki **“asabiye”**yi üreten ve tekrar tekrar üreten eğitim ideolojisinden başlamak gerekiyor.

Panteondaki tanrıları ve ilahilerdeki kutsalı dünyevîleştirmek ilk aşamayı oluşturuyor.

Yoksa şu kesin: Kaçak inşaat yapanların bayrak çekerek yıkım önleyebildiği ve ceza alanların marş söyleyerek meydan okuyabildiği **“asabiye”** evcilleşmediği takdirde **“şahikalar yaratan bir ırkın ahfadıyız”** dizesi bizlere daha uzun süre asabiyet vermeye devam edecek.

Ulusalci kompozitör

Hadi Uluengin 29.09.2012

İYİ-kötü klasik müzik düşkünü sayılıyım. Dolayısıyla "TRT3"ü çok dinliyorum.

Birkaç ay var, program yapımcısı birazdan eseri çalınacak besteciyi tanıtmaya başladı.

Hangisinden bahsettiğini şimdi çıkartamıyorum ama Smetana, Bartok, Grieg gibi folklorik temaları da işlemiş kompozitörlerden biri olacak. Aniden kulaklarıma inanamadım.

Sunucu "ulusalci akımın öncülerindendi" demez mi!

"Ulusalci" ha, dondum kaldım!

HAYIR, öküz altında buzağı aramadığım ve komplo teorilerine itibar etmediğim için spikerin "ulusalci" sözcüğünü dinleyiciyi şartlandırmak amacıyla kullandığını sanmıyorum.

Gerçi Goebels'in "propaganda yalnız ve yalnız tekrardır" ilkesi pekâlâ yukarıdaki varsayımı da geçerli kılabilir. Kelimeleri değiştirmek düşünceleri değiştirmenin anahtarıdır.

Kaldı ki Ergenekon sanığı "odacı"nın "klasik müzik devrimcidir" yutturmacasına kalkıştığı düşünülürse radyoda da aynı tür dezenformasyona başvurulduğu şüphesi doğabilir.

Yine de ihtimal vermiyorum. Umarım "ulusalci" sıfatı "milliyetçi" yerine kullanıldı.

Eh, klasik Batı müziği akımı ülkemizde Cumhuriyet'le, dolayısıyla da "arı Türkçe"yle (!) bütünleştiğine göre ideolojik boyuta vâkıf olmayan sunucu sözcükleri harmanlayıverdi.

Vakıa şu da akla gelebilir: Aynı akımın eli bagetli zaptiyelerinden Hikmet Şimşek 28 Şubat generallerine yaslanarak "devrim vidası sıkamak gerekiyor" diye bağırmamış mıydı?

Veya piyanist Fazıl Say sabah akşam Jakoben tasalluta övgüler düzmüyor mu?

Bu takdirde klasik Batı musikisinin Türkiye'de "ulusalci" damarla kan bağı iletişimi kurduğunu söylemek belki de o kadar yanlış olmayacak. Her neyse, sadede geleyim.

ÜŞENMESEM şu "ulusalci" kelimesinin ne zaman ve hangi vesileyle "milliyetçi" sözcüğüne ikame ettirilmeye başlatıldığını araştıracağım. Ama her hâlükârda şundan eminim:

Tarihçesi taş çatlasa yirmi yıla uzanıyor. Artı, komünizmin çöküşüyle atbaşı gidiyor.

Ne zaman ki aslında zaten hep şoven içgüdüler barındırmış olan fakat milliyetçiliğin dinden arındırılmış veçhesine meylettği için hem Türk-İslam Sentezi MHP ikilisine uzak duran, hem de evrensel değerlerin ırzına geçerek "sol" (!) diye piyasaya çıkan kesim artık hiçbir gelecek perspektifi olmadığını anladı, en faşizan ve en aşırı sağ söylemlerle zuhur etti.

Geleneksel milliyetçilikle farkı vurgulamak için de "ulusalcı" yaftasını seçti.

Sözkonusu akım bir nefret ve korku ideolojisi! Artı, bir vasatlık ideolojisi!

"Öteki"nden nefret etmektedir, çünkü bilinçaltında "öteki"nden ödü kopmaktadır.

Ve Türkiye'de böylesine totaliter ve otoriter ideolojilerin "müşterisi" (!) ibadullahtır!

ÖYLEDİR, zira kurucu efsaneler zaten bir yana Cumhuriyet'in inşası Sevr paranoyası yahut Düvel-i Muazzama kaygısı gibi travmaları kasten canlı tutmak ekseninde gerçekleşti.

Başka bir deyişle ulus-devlet yurttaşlarının "ben" kimliğini o "öteki" husumeti çerçevesinde oluşturdu. Bu şartlandırmada da asla küçümsenmeyecek bir başarı kazandı.

Dolayısıyla kendini "Atatürkçü" sayandan "Kemalist" diyene; Maoculuktan neo-Nazizme ve eski TKP'den onun kalpına geçene; mezhebi türkü çalandan Weber dinleyene, mümbit toprak çok geniş bir yelpazede "ulusalcı" devşirmeye imkân sağladı ve sağlıyor.

Ve onlar hiç yabana atılmayacak subaşlarını tuttukları içindir ki de kâh yalanla, kâh propagandayla, kâh dezenformasyonla kavramları bile tahrifata uğratmayı becerebildiler.

Nitekim yurtsever, hadi bilemediniz milliyetçi diye sıfatlandırılacak kompozitörler radyoda "ulusalcı" diye tanımlanıyor ve kimsede gık çıkmıyor. Oysa çıkması gerekiyor.

Kelimeleri değiştirmenin düşünceleri değiştirmede ilk aşama, ilk anahtar, ilk adım olduğunu bilemeyecek kadar vasat olamayız ve olmamalıyız!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batı'ya giriş

Hadi Uluengin 03.10.2012

BATI kavramı tabii ki görecelidir. Çünkü yön belirtir. Ve malûm, dünya yuvarlaktır!

Zaten Muş'tan bakarsanız Çin doğudadır. Fakat Los Angeles'ten bakarsanız batıdadır.

Lâkin aynı kelime büyük **"B"** harfiyle yazıldığında başka şeyler çağrıştırmış oluruz.

Artık bir uygarlık bütünü, bir değerler manzumesi, bir zihin sistemiği kastediliyordur.

SÖZCÜĞÜN bu tür bir anlamla donanmasını ta Med savaşlarına dek uzatılabilir.

Herodot'un **"Thalia"**da yaptığı Pers – Grek **"ruhi ayırımı"** başlangıcın başlangıcıdır.

Ama esas semantik virajın İstanbul'un fethiyle dönüldüğünü söylememiz gerekiyor.

Ne zaman ki Papa **II. Pius** şehrin yeni bir haçlı seferiyle geri alınması için Avrupa kral ve prenslerine gönderdiği mektupta Hristiyanlık yerine ilk kez **“Batı”** kelimesini zikretti, işte oradan itibaren o Batı kendini yavaş yavaş böyle tanımlamak eğilimine yöneldi.

Fakat yine de kastedilen şey uzun süre Katolik Âlem’le ve üç aşağı beş yukarı Eski Roma ve **Karlman** imparatorluklarına tekabül eden Tuna çizgili coğrafyayla sınırlı kaldı.

Sonra, Rönesans, Reform, Aydınlanma derken kavram bugünkü boyutunu kazandı.

Malûm, rasyonel düşünceyle, bireysel özgürlükle ve demokratik rejimle özdeşleşiyor.

Nitekim sözkonusu unsurlardan biri veya birkaçı eksik olduğunda, isterse Yaşlı Kıta’nın Okyanus sahiline baksın, o ülke modern anlamda **“Batı”** addedilmez ve addedilemez!

ÖRNEĞİN İspanya Avrupa’nın bu cihetinde yer alır. Oysa hem **Franco**, hem de dergisine **“Batı”** adını vermesine rağmen sağ ideolog **José Ortega** yukarıdaki değerlerle uzlaşmadıkları ve otoritarizm teorize ettikleri için çağdaş anlamda **“Batılı”** sayılmadılar.

Aynı şeyi Almanya’da Romantiklerden başlatıp **“Muhafazakâr Devrimciler”**e ve **“Batı’nın Çöküşü”** yazarı **Oswald Spengler**’e dek uzatabiliriz. Artı, her ağzını açışta sözkonusu Batı’ya lânet yağdıran Nazi propaganda bakanı **Joseph Goebbels**’i de ekleyebiliriz.

Hatırlatayım, sözkonusu **Goebbels** Batı Renanya’daki Köln şehrinin sakiniydi!

Fakat aksine, coğrafi açıdan Reiche’nin doğusunda bulunmasına rağmen benimsediği ilkelerden dolayı Çekoslovakya 2. Savaş’tan önce de Batı diye sıfatlandırılıyordu.

Rusya’nın komünist totalitarizmle yaşamış olduğu kâbusa ise hiç değinmiyorum.

Yukarıda dediğim gibi Ortodoks kimlik zaten geçmişte de orayı **“Batılı”** kılmamıştı.

İŞTE görülüyor ki modern Batı kavramını pusulanın ibresi belirlemiyor.

O Batı bir dizi maddi, manevi ve etik değerlerin terazi ve kıstasında oluşuyor.

Ama illâ bir mekânda yoğunlaşmak istiyorsak ben tekrar baştaki unsurlara döneceğim.

Yani Katolik öğeyi ve **Karlman** coğrafyasını kıstas almayı tercih edeceğim.

Buna o Katolikliğe çok uzak düşmeyen Anglikan İngiltere’yi de eklemek gerekiyor.

Kabaca söylersem, yine Vatikan inançlı Alman **Adenauer**’den İtalyan **Gasperi**’ye uzanan **“kurucu babaları”**yla ilk AB nüvesini oluşturmuş olan ülkeler Batı’nın ta kendisidir.

Vurguladığım gibi, haritanın şurasında veya burasında yer aldıkları için değil!

SÖZKONUSU toplumlar sivil ve çoğulcu rejimlerin oluşmasına zemin hazırlayan ve kendi kendini sorgulamak, hatta reddetmek imkân ve yöntemini sunan yegâne felsefi, fikri ve ahlaki düşünce sistematiğini tarihî süreçte en önce ürettiler. En önce de hayata geçirdiler.

Belki zorla, belki cazibeyle ama hiç olmazsa ütopya olarak da evrensel kıldılar.

Ve ben o Batı düşüncesini, dolayısıyla da ütopyasını zaten iradi olarak benimsiyorum.

Bu takdirde, bırakın AB hedefine değinmeyi tam tersine, Başbakan **Erdoğan**’ın AKP Kongresi’nde Batı’ya husumet ifade etmesini asla onaylamıyorum. Asla da uzlaşmayacağım.

Husumetin nereden kaynaklandığı sorusuna ise cuma günü yanıt arayacağım.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batı müşterisi ve Erdoğan

Hadi Uluengin 05.10.2012

BAŞBAKAN AKP Kongresi’nde Avrupa’yla ilişkilerden neden hiç söz etmedi?

Çünkü **“müşteri”**si yok! **“Müşteri”** derken AB hedefine az-çok önem atfettiği için şu veya bu partiden yana tercih yapması muhtemel seçmeni kastediyorum.

Kamuoyu taraması grafikleri ortada, salt refah özlemiyle hareket etseler bile üç beş yıl önce kadar yukarıdaki hedefe odaklanan yurttaşların oranı bugünkünden epey fazlaydı.

Kıta’daki kriz ve özellikle de Yunanistan’ın durumu sözkonusu özlemi tırpanladı.

Fakat tabii bilhassa ve bilhassa hem Brüksel’in müzakereleri yokuşa sürmesi, hem de Ankara’nın yükümlülükleri es geçmesi, başta aniden parlamış olan saman alevini söndürdü

Kabul de, **Recep Tayyip Erdoğan**’ın konuya tek kelime değinmemesi ve üstelik Batı’ya karşı husumet çağrıştıran bir söylem kullanması sırf **“AB çıkmazı”**ndan mı kaynaklanıyor?

HAYIR, sırf buradan kaynaklanmıyor! Başbakan’ın bilinçaltında zaten bir **“kültür”** olarak mevcut olan ve olmaya da devam eden **“Dâr-ül Harp”** reflekslerinde hayat buluyor.

Yok, **“cihat”** tasarladığı ve o Batı’yı tümünden reddettiğini iddiada edecek değilim.

Tarihte mevcut bütün İslami hassasiyetli yapılar içinde **“Müslüman demokrat”** tanımına en yakın duran AKP’ye ve onun önderine böyle bir dürtü atfetmek iftiracılık olur.

Ama yine de **Erdoğan** esas damar itibarıyla **Dâr-ül İslam** kavramının uzantısıdır.

Şöyle ki, çok muhafazakâr bir Katolik politikacı kendi zihinsel evreninde Muhammedî Doğu’ya ne kadar yakın ve uzaksa, Başbakan da İsevî Batı’ya işte o kadar yakın ve uzaktır!

Başka bir deyişle, karizmatik lider hem iç, hem dış siyasetin kodlarını esas olarak din aidiyetli bir eksen temelinde belirlemek ve uygulamak isteyen bir **“asabiye”**yle donanmıştır.

Ve hiç tereddütsüz sözkonusu **“asabiye”** o Batı’yı en azından **“öteki”** olarak algılar.

ÜSTELİK yukarıdaki faktöre bir de Başbakan’ın artık hızla rotasına girmekte olduğu **“Türk-İslam sentezi”** ucubesini, yani milliyetçi ruhiyatı eklemek gerekiyor.

O Türk milliyetçiliği ki ister **Ömer Seyfettin** türü laik, ister **Mehmet Akif** tarzı imanî perspektifte yükselsin, son tahlilde daima ve daima **“Garp’a husumet”** ifade etti. Ediyor da!

Zaten bunun Cumhuriyet varyantı da kolektif hafızada yaşayan Düvel-i muazzama öcüsü üzerine inşa edildi. Ve şüphe yok, bu genel şartlandırma büyük ölçüde başarılı oldu.

Nitekim önceki günkü **Taraf**’ta yayımlanan ve Türklerin dünyadaki **“en milliyetçi”** ulus olduğunu saptayan sondaj yukarıdaki hazin durumu bir defa daha ispatlıyor.

Dolayısıyla da ne sahte TKP’sinden neo-Nazi Maocusuna ve ulusalcı Atatürkçüsünden maneviyatçı milliyetçisine en sağdan en sola yelpazenin hep Batı düşmanlığında buluşması; ne de **Erdoğan**’ın AKP kürsüsünde **Sezai Karakoç**’un **“Bana ne Paris’ten/ New York’tan, Londra’dan/ Moskova’dan Pekin’den”** diyen şiirini okuması tesadüf oluşturuyor.

Tabii burada hatırlatayım ki aynı **Karakoç** **“Nihayet Mescid-i Aksa’yı da yaktın ey Yahudi/ Asırlardır insanlığın ruhunu yaktığın gibi ey Yahudi”** diyen nefretin de şairidir!

İŞTE bütün bunları alt alta koyduğumuzda Başbakan’ın AKP Kongresi’nde Batı’yı neden ancak husumet ifade eden söylem ve serzenişlerle andığını anlamak daha kolaylaşıyor.

Çünkü siyaset son tahlilde bir arz-talep ilişkisidir. Ve itiraf edelim ki **Recep Tayyip Erdoğan**’ın sunduğu arz da **“müşteri”**si ibadullah bir talebe haydi haydi cevap veriyor.

Şimdi, önceki günkü **“Batı’ya giriş”** makalemle de birleştirerek bu yazıyı **Habermas**’ın **“Avrupa”** sözcüğünü **“Batı”** anlamında kullandığı bir aforizmayla bitirmek istiyorum:

“Avrupa’nın tek bir sınırı vardır ve o da demokrasidir!”

Eh, o sınırdan içeri girmek talebi gelmedikçe de arz olsa olsa hudutta gezinecektir.

Oysa ticarete olduğu gibi siyasette de yeni talep yaratmak yeni bir arzı cazip kılmaktan geçiyor. Metafor olarak söylüyorum, geleneksel **“müşteriyle”** yetinen **Erdoğan** zihniyet ve yöntem itibarıyla böylesine öncü bir pazarlama CEO’su değil.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çin taamı

Hadi Uluengin 06.10.2012

EVE taş atımlık mesafede bir Çin lokantası var. Lâfin gelişi lokanta diyorum.

Moda deyimle *fast food* tabir edilen cinsten bir büfe... Paket hizmeti de veriyor.

Zaten masa servisi bile karton kutuda yapıyor. Bilhassa öğlenleri de vızır vızır işliyor.

Fiyatlar el yakmadığından paydos vakti geldi miydi banka memureleri, hastane çalışanları, bir bölüm esnaf, hatta bazı mahalle sakinleri bile mekâna üşüşüyorlar.

Çalakaşık değil de çalaçubuk karın doyuruyorlar. Ne de mahirane kullanıyorlar!

Burada Pekin ördeği ısmarlanamaz ama semt lokantası olarak da hiç küçümsenemez.

ÇİN büfesiyle girizgâh yapmam bu ülke taamlarına duyduğum zaaftan kaynaklanmadı.

Geçenlerde İstanbul'u merkez seçip de mesleğini Ortadoğu ve Balkanlar'da sürdüren bir yabancı gazetecinin yakınmasını okudum. Öve öve bitiremediği şehrimizde yaşamaktan sonsuz mutluluk duyduğunu ifade ediyor fakat tek bir konuda serzeniş dile getiriyordu:

Meğer dünya mutfağını çeşnilendiren lokantalar çok az ve çok eksikmiş.

HAK veriyorum ama yine de afalladım. Çünkü ben ilk pizzayı 1966 veya 1967 yılında tattım. "Sosyetik" (!) kafeterya Caddebostan'da açılmıştı ve muazzam olaya dönüşmüştü.

Masa boşalsın diye enfes gözlü Yahudi kızlarla birlikte kuyruğa girmek ve bütün harçlığı bırakarak ketçap bulanmış hamuru yutmak fiyakaların zirvesini oluşturuyordu.

Eh İtalyan pidesi ne, bizlerin yegâne bildiği yumurtalı pide ne!

Vakıa doğru, ebeveynlerimle *Rejans*'ta zakuski, sonraları da arkadaşlarımla *Fişer*'de şnitzel yemişliğim vardı. Fakat yine de İstanbul evrensel çeşniler açısından tam bir çöldü!

Böylesine mekânların sayısı taş çatlasa bir elin parmaklarıyla sınırlı kalırdı.

Zaten de daha fazlası açılrsa büyük ihtimalle müşterisizlikten kısa sürede iflas ederdi.

Arz-talep meselesi, rakı mezesinden İspanyol tapasına geçecek cesarettten yoksunduk.

Dolayısıyla da tıpkı sanatta, kültürde, modada, estetikte vs'de olduğu gibi şehrimiz farklı lezzetler açısından da çok taşralı, çok kapanık ve çok tecrit bir manzara sunuyordu.

Tabii bunun farkına varabilmem için başka kentleri ve başka diyarları görmem gerekti.

OYSA şimdi, yukarıda örneklediğim gibi Çin işi mahalle büfelerinden AVM'lerdeki Tayland *fast food*'larına veya şık semtlerdeki *West Cost* lokantalardan daha mütevazı Yunan tavernalarına yedi düvel mutfağını sıralayan ibadullah mekâna rastlıyoruz.

Bazıları kalantor kesime hitap etse bile diğerleri orta sınıflarla da dolup taşıyor.

Üç nesil önce çatalı bile bilmeyen insanlar bugün büyük ustalıklı çubuk kullanıyorlar.

Rayihası kaçmasın diye espresso kahveyi *ristretto* olarak ısmarlıyorlar.

Süpermarket reyonlarında satılan Japon suşilerinin de en azından tadına bakıyorlar.

O hâlde kuşku yok, yine tıpkı sanatta, kültürde, modada, estetikte vs'de evrenselliğe yaklaşan Türkiye ve İstanbul artık damak babında da o evrenselliğe doğru koşuyor.

Az buz şey değil, bunun devrim niteliğini kavramak ve yabancı gazetecinin aslında haklı yakınması karşısında yine de hayrete düşmek için sosyolojik tarihte ancak hiç sayılacak bir zaman süresi öncesinde ketçaplı hamuru ilk kez pizza niyetine yutmuş olmak gerekiyor.

ÇOK mu önemli? Evet, çok önemli!

Önem nane soslu balığı veya soya salçalı mısırı sevip sevmemekten kaynaklanmıyor.

Çünkü farklı lezzetleri bilmek, görmek ve tatmak mide kursağından ziyade aslında hayat ufkumuzu açıyor. Sofra önyargılarını kırarken yine aslında hayat önyargılarını kırıyoruz

Kâse içinde Çin yemeği keşfederken o kâsedeki farklı dünyaları da keşfediyoruz.

Çubukları mahirane kullandığımız ölçüde de evrenseli aramakta daha mahir oluyoruz.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suriye sulhperestliği (1)

Hadi Uluengin 10.10.2012

ANLADIK, tabii ki savaş çıkırtkanlığının âlemi yok! Zaten kim nara atıyor ki?

Ama sulhperestliğin de âlemi yok! Hiç mi hiç yok!

Neymiş? Hükümet yurtdışına asker göndermek için TBMM'den yetki almışmış.

Ne yapacaktı ya? **Esed'e dönüp "ya Seyyit, madem Akçakale'de sağ yanağıma tokat indirdin, bari sol yanağıma da şamar nakşet ki ellerin dert görmesin"** mi diyecekti?

Bariş vaveylası kopartan ve Türkiye'deki Baas yandaşlarıyla Suriye'deki oligarşinin fanatik mezheptaşlarından oluşan yaygaracı kesime göre zahir böyle davranmak gerekiyordu.

Af buyurun ama biraz amiyane tabirle söylersek, **“yemezler”**!

YEMEZLER, çünkü onaylanan tezkerenin zorunlu bir **“asgari tedbir”**den öteye gitmediğini ve **“caydırıcılık”** hedeflediğini anlamamak için hem genel olarak uluslararası siyasete, hem de özel olarak Ankara’nın Şam politikasına at gözlükleriyle bakmak gerekiyor.

Veya sonsuz kötü niyetli demagogilerden medet ummak gerekiyor.

Zaten **“rüzgâra kapılan”** barışperest saftirikleri istisna tutarsak da yukarıdaki **“azılı azınlık”** bu ikinci kesimden oluşuyor.

ZİRA en önce bir: Suriye krizi patladığı andan itibaren Türkiye bu ülkeye fiilen müdahil olmak gibi bir tasavvur geliştirmede. Dün de geliştirmede, bugün de geliştirmiyor.

Hiçbir somut delil sunamadan aksini iddia edenler kuyruklu yalan söylüyor!

Olur olmaz maceralara meyletmeyecek bir emperyal diplomasi geleneğinden iniyoruz.

Dünya ve bölge konjonktürü en baştan beri ne Şam’a yönelik bir uluslararası harekât atmosferi doğurdu, ne de Ankara **“tek tabanca”** davranmak gibi bir serüven peşinde koştu.

Nitekim işkembe-i kübradan atan **“şirretlik korusu”** ilkin **“saldırı”**nın ABD’den ve Batı’dan geleceğini, ülkemizin de **“piyon”** rol oynayacağını öne sürdü ama sonra çark etti.

O ABD’nin alttan aldığı, hatta Akçakale’de olduğu gibi bizzat Washington ve NATO’nun itidal tavsiye ettiği ayan beyan ortaya çıkınca koro dezenformasyon taktiğini değiştirdi.

Şimdi de bu devlet ve kurumları **“arbedeye sürüklemek”** için AKP hükümetinin kasten provokasyon körüklediği gibi başka bir komplo teorisinden dem vuruyor.

Eh, belki iyi niyetli fakat haydi haydi avanak **“barışperestler”** yutar ama hayatı inatçı gerçeklerde arayanlar açısından bu yeni maval ancak mide fesadı anlamına geliyor.

PEKİ, Türkiye’nin Baas diktatörlüğü karşıtlarını barındırması ve çok muhtemelen de onların silahlandırılmasına izin vermesi yine bir fiili müdahale olarak nitelendirilemez mi?

Hayır, nitelendirilemez!

Uluslararası hukuk kurallarına göre yegâne fiili müdahale resmî bir devlet ordusunun başka bir devletin topraklarına, hava sahasına veya kara sularına tecavüz etmesidir ki, nokta!

Oysa ortada böyle bir durum olmadığı gibi Ankara’nın muhaliflere **“göz yumması”** da özünde ahlâki ve vicdani olan değerlerin siyasi uzantısından başka bir şey değildir!

Ve sözkonusu değerler giderek aynı uluslararası hukuka da damga vurmaktadır.

Ancak şu da bir vakıa oluşturuyor: O ahlâki ve vicdani yaklaşımlar soğuk ve duyarsız realpolitik ağısından devletleri bazen yanlışa götürebilir. Bazen taş kalpli olmak gerekebilir.

Fakat Türkiye'nin şam siyasetinde böyle bir yanlışa düştüğü dahi henüz söylenemez.

Ankara'nın doğru davrandığının orta-uzun vadede ispatlanması da ciddi bir ihtimaldir.

Her halükârda da realpolitik çerçevede doğru veya yanlış, **Beşşar Esed** ve avenesini reddetmek ahlâki ve vicdani ağıdan tartışılamaz. İktidarın eleştirilemeyeceğı tek nokta budur.

Böylesine vicdan ve ahlaktan yoksun **“azılı azınlığın”** şimdi neden **“sulhperest”** kesildiğı ve iyi niyetli avanakları da nasıl tavlayabildiğı konusuna cuma günü geleceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağılantısı)

Suriye sulhperestliğı (2)

Hadi Uluengin 12.10.2012

NE zaman ki bugün Suriye konusunda pompalanan türden sulhperest hezeyanlar kabak tadı vermeye başlar, eh katakullilere alerjim var, benim de ânında nevrime döner.

Sonra derhal **“Liberation”** gazetesinin harikulâde bir manşetini hatırlarım.

Latince kökenli dildeki kelime oyununu kasten Türkçeleştirerek tercüme ediyorum:

“Güvercin mi, kuş mu?”

“Güvercin” kelimesini barış simgesi, **“kuş”** sözcüğünü ise ebleh manasında anlayın.

FRANSIZ ceride yukarıdaki başlığı 1980 veya 1981 yılında ve bir milyona aşkın Avrupalının katılımıyla Brüksel'de gerçekleştirilen dev nümayiş ertesinde atmıştı.

Sözkonusu gösteri NATO'nun Yaşlı Kıta'ya yerleştirmek istediğı **“Pershing 2”** ve **“Cruise”** orta menzilli füzelerinin konuşlandırılmasını engellemek için düzenlenmişti.

Oysa Sovyetler Birliğı **“SS-20”** ve **“SS-21”** rumuzlu aynı tür silahları zaten çoktan rampalara dizmişti. Bu sayede de hayati bir stratejik üstünlük elde etmişti.

Ortası yok, dolayısıyla iki seçenek kalıyordu.

Ya **“caydırıcı denge”** kurmak için eşdeğeri donanım edineceksiniz; ya da pasifistlerin **“ölmektense kızıl olmak evladır”** diye sloganlaştırdığı kaderciliğı kabulleneceksiniz.

Yani **Brejnev** ve şürekâsının “**korkutarak fethetmek**” şantajına teslim olacaksınız.

BİN şükür, Batı kendi “**güvercinler**”inin, yani “**kuş**”larının avanaklığına direndi.

Ne vakit ki bütün yaygaraya rağmen orta menzilli ABD füzelerinin yerleşimi kesinlik kazandı, o ne, daha düne kadar bin bir tehdit savuran Moskova aniden yelkenleri mayna etti.

Brüksel’in zaten ilk andan beri önerdiği “**sıfır seçenek**” görüşmelerini paşa paşa kabullendi. Nihayetinde de Cenevre Antlaşması’yla her iki tarafın füzeleri piyasadan çekildi.

Şunu da ekleyeyim: İktidara geldikten sonra **Mihail Gorbaçov**’un liberalleşmeye yönelmek zorunda kalması önemli ölçüde de yukarıdaki gelişmeden kaynaklandı.

Batı’nın “**restü görmesiyle**” birlikte, yarışı başlatmış olan SSCB artık ekonomik olarak masrafları karşılayamaz duruma düştü ve dâhili krizin zirveye çıkmasını önleyemedi.

Sizin anlayacağınız, eğer sulhperest “**kuşlar**”ın dümen suyunda gidilmiş olsaydı hem “**Kızıl İmparatorluk**” belki bugün hâlâ yaşıyor; hâtta yine hem belki, Batı Avrupa “**Finlandiyalaştırma**” denen bir süreçte Moskova güdümüne girmiş olacaktı.

ARDINDAN malûm, SSCB’nin tamamen çöküşünden sonra kısmen de olsa bir bölüm Kremlin arşivi gün ışığına çıktı. Ve ne görseniz, beğenirsiniz?

O vakitler bile Bursa’daki sağır sultanın dahi bildiği; her hâlükârda da aynı Brüksel nümayişinde kumpası açıklayan bildiri dağıttığı için Moskova yandaşları tarafından hastanelik derecede dövülmüş olan bu satırlar yazarının haydi haydi bildiği gerçek bir şamar gibi patladı.

Şöyle ki, “**barış göstericileri**” daha ilk andan itibaren Batı Avrupa komünist partileri vasıtasıyla KGB ve diğer Sovyet “**paravan örgütleri**” tarafından manipüle edilmişlerdir!

Sulhperestliğin kara veba derecesine ulaştığı Federal Alman Cumhuriyeti’nde ise Doğu Berlin gizli servisi STASI bütün ipleri yine en baştan itibaren elinde tutmuştur.

Yani işin özü, kendilerini “**güvercin**” sanan iyi niyetli saftirikler aslında kuş yürekli, ama tabii bilhassa “**kuş beyinli**” avanaklar olarak önlerine atılan yemi afiyetle yutmuşlardır.

Eh, manşetiyle pasifistleri ti’ye almış olan “**Libération**” gazetesinin dilinde söylersek “**bonjour**”, o zamanki Alman “**barışçılar**”ının (!) lisanında söylersek de “**guten morgen**”!

İŞTE aynı katakulli bugün Türkiye’de de Suriye konusunda tekrarlanmak isteniyor ki, bizim “**kuşlar**”ın içimizdeki Baas 5. Kolu tarafından nasıl “**yemlendiğine**” yarın geleceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suriye sulhperestliği (son)

Hadi Uluengin 13.10.2012

HALEP oradaysa arşiv buradadır, bu satırlar yazarı **Esed** hanedanına tavır almak için Ankara- Şam ilişkilerinin bozulmasını beklemedi. Tam tersine!

Peder zamanında zaten ara açıkken Baas oligarşisine nasıl karşı çıktıysa, hükümet daha sonra mahdumla halvete girdiğinde de yeni dostluğa itibar etmedi ve **“el insaf”** dedi.

ZİRA genel olarak totaliter rejimlerin, özel olarak da Suriye yönetiminin karakterine vâkıf olanlar için güney komşumuzun **“içeriden”** değişemeyeceği çoktan kesinlik kazanmıştı.

Ailevi- mezhebî diktatorya öylesine bir mekanizma üzerine inşa edilmişti ki, tek bir kart çekildiğinde bütün şatonun yıkılması kaçınılmazlık arz ediyordu.

Nitekim hayatın seyri yukarıdaki gerçeği ispatladı. **Beşşar Esed** oligarşik iktidarı koruyabilmek için babasına bile rahmet okutan katliamlarla ülkesini bugünkü kaosa sürükledi.

Dolayısıyla, nabza göre şerbet vermeyen bu satırlar yazarının tutumu hem en baştan beri ahlâki, vicdani ve siyasi açıdan ilkesel oldu; hem de bugün Suriye konusunda kopartılan **“sulhperest”** yaygarayla uzlaşmayan tavrı yine gerçeklerin inatçılığından kaynaklandı.

TABİİ bu **“sulhperest”** kelimesini kullandığınız an **“barış”** demagoglarının sırtınıza **“savaş kışkırtıcısı”** (!) yaftasını yapıştırmaları rizikosunu baştan kabullenmiş oluyorsunuz.

Cürmü kadar yer yakar, kabullendim! Ama yine de **“i”**lerin üzerine nokta koyacağım.

Hayır, rejiminden tiksinsenem dahi Suriye'yle arbede istemiyorum! Nitekim Türk jeti aynı ülke hava sahasında düşürülünce ilk yazıdan itibaren TSK açıklamasını ciddiye almadım.

Şam'ın meşru müdafaa hakkı kullandığını belirttim ve misillemeye karşı çıktım.

Tekrar aynı şekilde, sivil Suriye uçağının önceki gece Ankara'ya indirilmesini de saçmalık addediyorum. Böylesine alarga davranışlar haklı zemini haksız kılmaya yarıyor.

Demek ki burada da ilkeli ve gerçekçi duruyorum ve **“savaş narası”** falan atmıyorum.

PEKİ de o narayı **“barış”**a dönüştürerek kim atıyor? Koroyu hangi şefler yönetiyor?

Biraz iyi bakın, biraz cilâ kazıyın ve biraz cemaziyel’evvel araştırın!

Kim ki dün soyut bir emperyalizm öcüsü arkasına saklanarak Kuveyt işgalinde Bağdat **Saddam**’ını; Bosna ve Kosova kıyamında Belgrad **Miloseviç**’ini; İkiz Kuleler katliamında Kâbil **Taliban**’ını veya Arap Baharı’nda Trablus **Kaddafi**’sini canla başla sahiplenerek iyi niyetli fakat saftirik “**kuş**”ları “**barış**” (!) yemiyle tavlama kalkışmıştı, işte bugün de onlar **Beşşar Esed**’i ve Baas oligarşisini yaşatmak için aynı tür vaveyladan medet umuyorlar.

Ne yukarıdaki rejim ve kişilerin hep totaliter karakter arzetmesi, ne de tatavacıların hep ortak kimlik, hep ortak kurum, hep ortak ruhiyat yansıması ise tesadüf oluşturuyor.

Damar tektir ve “**sol**” (!) lâfazanlık kullanan “**ulusalcı**” manipülatörlerin ta kendisidir!

Bunu görmemek, saptamamak, anlamamak için de kör, sağır ve dilsiz olmak gerekiyor

Üstelik Şam oligarşisiyle Türkiye’deki bir bölüm yurttaşın mezhebî aidiyet paylaşması “**duygusal yakınlık**” yaratıyor ki, önceki dezenformasyon kampanyalarına kıyasla 5. Kol öncülerin koroya hanende ve sazende devşirmesi şimdi daha kolay bir ortamda gerçekleşiyor.

TABİİ, tabii ki barış! Aksini kim isteyebilir? Fakat asla “**barışperestlik**” değil!

Kavramlar arasındaki hayati farkı es geçtiğimiz ölçüde tüm totaliter ideolojilerin kendi savaşlarını kazanmak için karşı safta daima “**sulhperestlik**” körüklediği gerçeğini ıskalarız.

Dolayısıyla da “**barış**” gibi sonsuz meşru bir talebin ancak demokratik toplumlarda dile getirilebildiğini unutarak **Esed** ve avenesinin ceberut toplum muhafızlığına hizmet ederiz.

Suriye konusundaki ikilem savaşla barış arasında değil özgürlükle esaret arasındadır.

Bir de tuzağa düşen “**kuş**” saftirikliğiyle ufku tarayan kartal bakışı arasındadır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nobel hakkı

Hadi Uluengin 17.10.2012

NOBEL barış ödülünün Avrupa Birliği’ne verilmesi tabii ki tesadüf oluşturmuyor.

Aşîkâr, mükâfatlandırmayı yapan Norveçli jüri ince eleyip sık dokumuş.

Ve esas itibarıyla de “**stratejik**” diye nitelendirilebilecek bir karar almış.

Bana sorarsanız da çok, çok iyi yapmış. Gerçi şunu da vurgulamak gerekiyor:

OSLO'dan ulaşan bazı şayialara göre AB'nin seçilmiş olması İskandinav ülkesindeki **"avrofoblar"**a, yani Avrupa karşıtlarına yönelik bir işaret, hatta bir meydan okumaymış.

Zira malûm, daha düne kadar uskumru volisine ağ ve kayın ağacına balta atan Norveç ahalisi denizden sebil niyetine fışkıran petrol sayesinde aniden Karun servetine kavuştu.

Vikingler artık bir elleri yağda, bir elleri balda ve bir burunları havada dolanıyorlar.

Zengin bencilliğiyle de Birlik üyeliği istemiyorlar. Her iki referandumda **"hayır"** çıktı.

Dolayısıyla, dedikodu odur ki jüri Brüksel kurumunu ilk plana geçirmekle bizzat kendi halkına **"artık nazlanmayın ve üçüncü defasında he deyin"** mesajını iletmek istedi.

Neyse, günahı rivayeti yayanın boynuna ama AB ödüle zaten çoktan hak kazanmıştı.

EVET, kazanmıştı ve hâlen yaşamakta olduğu derin kriz de bu gerçeği değiştirmiyor.

İsterse avro parası çöksün... Hatta bizzat bütün organizması kaosa sürüklensin...

Tabii ki büyük olumsuzluk yaratır ama hem tarihî, hem evrensel bir misyon yerine getirmiş olduğu için Topluluk Nobel mükâfatına sahip olmak hak ve salahiyetini korur!

TARİHÎ, çünkü insanlığın o tarihinde hiçbir yapı ve hiçbir mekanizma önce Demir-Kömür Camiası, sonra Ortak Pazar, nihayetinde de bugünkü AB türü bir eksende evrilmedi.

Ekonomikten politiğe ulaşmak projesi asla bu ölçüde bir başarıyla taçlanmadı.

Üstelik unutmayalım, sözkonusu beceri Yaşlı Kıta gibi her daim kavmî, dinî ve millî arbedelere sahne olmuş bir sosyal coğrafyada gerçekleştirildi.

Ötesi, ulus-devleti üretmiş aynı sosyal coğrafyanın onu aşmayı amaçlayan **"ulus-ötesi devlet"** hedefine yöneldiği düşünülürse, 2. Savaş bitiminde harcı koyan **"kurucu babalar"**ın ne denli uzak görüşlü ve ne denli ütopya iradeli olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Ve bunun bir eşi ve benzeri yoktur ki değil altın, maden-i platinden ve adet-i milyondan Nobel barış madalyası takılsa pırıltıları Avrupa gerçekliğinin yanında sonsuz sönük kalır!

ÖTE yandan yukarıdaki ütopya hayata uygulandığı ölçüde evrensele dönüştü.

Bununla insan hak ve özgürlükleri, sivil ve çoğulcu demokrasi, seküler ve vicdani serbesti gibi artık en temel addedilen ve referans sayılan kavramları kastediyorum.

Eğer bugün düne oranla nispeten daha az ceberutluğun hüküm sürdüğü, her hâlükârda da hiç olmazsa o ceberutluğun uluorta onaylanmadığı bir dünyada yaşıyorsak, hiç şüphesiz ki sözkonusu izafi ilerlemeyi “**modern Avrupalı değerler**”e borçluyuz.

Doğru, ABD de Batı’dır. Batı’dır ama Yeni Dünya ülkesi gerek dış realpolitikteki, gerek iç bünyedeki kıstaslarında Yaşlı Kıta’yla kıyaslanmayacak oranda “**müsamahakâr**”dır (!)

Bu açıdan belki şunu da ekleyebiliriz:

TOTALİTER ve otoriter ideolojiler cazibeyi ciddi ölçüde siyaseti estetikleştirdikleri için elde ettiler.1 Mayıs’ın kızıl bayraklarına veya faşist mimarinin mabetlerine bir bakın!

Oysa biçimde çok sönük kalan ve Brüksel’deki soğuk “**avrokrat**”lardan başka bir şey sunamayan AB’nin cazibesi bunun tam tersine, o siyaseti ahlakileştirmekten kaynaklanıyor.

Yani Avrupa Birliği sayesinde “**etik**” dediğimiz değerler manzumesi yine tarihte ilk defa böylesine öne çıkmış oluyor ki, böyle bir AB bir değil bin Nobel Barış Ödülü’ne lâyıktır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çikolata mükâfatı

Hadi Uluengin 19.10.2012

ORHAN Pamuk’a ilk fırsatta şunu soracağım: Bakalım çikolatayla arası nasılmış?

Çünkü garip! Evrensel yazarın düşmanları bin bir iftiradan medet umdu ama bir tek çikolata konusunu kurcalamadılar. Merak ya, işte ben de bunu öğrenmek istiyorum.

Zira belki de Nobel’le mükâfatlandırılmış olmasının asıl sırrı burada yatıyordur.

Ödülü Alaattin dükkânındaki her tür kakaolu mamulâtı gümbürdettiği için kazanmıştır.

EFENDİM ilişki şuradan kaynaklanıyor: Milletler kişi başına ne kadar çok çikolata tüketiyorsa, yine kişi başına o kadar çok Nobel elde ediyorlarmış. Hadi buyurun bakalım!

Pamuk'un da hem rahle-i tedrisinden geçtiği, hem aynı rahlede artık tedris verdiği Columbia Üniversitesi profesörlerinden **Franz Messerli** geçen gün böyle bir makale yayımladı.

İstatistiklere göre İsveç hariç çikolatayla olan bu bağ genel kurala tekabül ediyormuş.

Meselâ İsviçre avuç içi kadar yer ama ödülü kazananların haddi hesabı yok! Eh Alp sakinleri yılda on iki kilo kakaolu madde yediğine göre **"normal"** karşılamak gerekiyormuş.

Fakat devasa bir Hint veya Çin'deki tüketim dışı kovuğuna bile kaçmadığından nüfusla kıyaslanınca Nobel sahibi olanların oranı da devde kulak kalıyormuş.

Peki de yukarıdaki olguyu çikolatanın **"zihin açıcı"** moleküllerine mi, yoksa bana çok daha doğru gelen refah düzeyi ortalamasına mı yormalı? Cevabı sizin takdirinize bırakıyorum.

Ancak her iki durumda da midevi zaafırlar açısından bir şey değişmiyor!

DEĞİŞMİYOR, çünkü örneğin ben çikolatayı ezelden beri ihtirasla sevdim.

Tansiyon, kolesterol, trigliserid gibi yaşlılık dırıltılarına rağmen de vazgeçemiyorum.

Hayır, oburluk olsun diye öyle her çeşidini yemem. Zaten de sütlüsünden hazzetmem.

Hatta onca yıl Belçika'da yaşamış olmama rağmen bu ülkenin belki dünyadaki en meşhur spesiyalitesini oluşturan ve içine bin bir şey eklenen **"pralin"**lerine de alışmadım.

Likörlüsü hariç! Şöyle etrafı kara çikolatayla sarmalanmış ve kalbine de **"bekâr adam şurubu"** tabir edilen alkole yatırılmış bir kiraz tanesi oturtulmuş olacak ki, kim dayanabilir?

EVET, benim çikolatam mutlaka siyah olmalı. Damağımda acımtıraklık hissetmeliyim

Katıksızlıklarını tercih ederim ama yine de çok az şekerli çocukluk **"madlen"**lerini ve portakal kabuğunu çevreleyen kara kakaosuyla **"oranjet"**leri yabana attığım sanılmasın.

Pek düşkünü sayılmasam bile pastaların da aynı türden imal edilmiş olanını severim.

Fakat kara var, kapkara var!

ARTIK mide babında dahi **"siyaseten doğrucu"** budalalık pek moda olduğu için tezgâhlara yok **"organik"**, yok **"biyolojik"** yok **"otantik"** diye yeni mamulât yerleştiriyorlar.

Mübarekler çikolata değil de postal! Kakao baklası nasıl toplanmışsa şöyle bir kaba presten geçirip hemen paketlemişler. **"Doğal"** etiketi yapııştırıp iki üç misli fiyata satıyorlar.

Hatta Avrupa'da şunu bile gördüm: O **"siyaseten doğruculuğu"** hezeyana vardırıp **"tekellere karşı falanca Latin Amerika köylüsüne üreteceği değerini verin"** diye yazıyorlar.

Başüstüne! Emredersiniz! Hem tatsız tuzsuz bir kayış parçasını azıdışlerimle kırmaya çalışacağım, hem de **“köylü aşkına”** (!) göz göre kazıklanmaya he diyeceğim.

Eh hazret **“latino”** ya, bari **Chavez**’in Nobel’i alması için imza atayım da tam olsun!

GEÇELİM. Ben ne **“tıp”** (!) adına çikolatayla İskandinav ödülü arasında ilişki kuran, ne de **“siyaseten doğruculuk”** adına **“oranjet”**’i günah sayan zırvallıklara metelik veriyorum.

O **“oranjet”**’i, o **“madlen”**’i, o **“bekâr adam”** likörlüyü sırf damak tadı için yiyorum.

Buyurun bir tane de siz alın, zihin açan molekülü var, Nobel’le mükâfatlandırılırsınız.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Emmanuelle

Hadi Uluengin 20.10.2012

SYLVIA Kristel, nam-ı diğer **“Emmanuelle”** öldü. Üzüldüm. Gerçekten üzüldüm.

Hollandalı artisti meşhur filmdeki rolünden dolayı değil de insan olarak severdim.

Kabul, hoş sayılabilirdi. Fakat sırtına yapışan **“seks sembol”** imajıyla hiç ilgisi yoktu.

Zaten haniyse kırk sene önce ekranda seyrettiğimde öyle aman aman etkilenmemiştim.

Erotika sinemasında bir **“ilk”** olduğu için belki biraz heyecanlandım ama işte o kadar!

Oysa meselâ, yine aynı tarihlere tekabül eden **“Gece Bekçisi”**’ndeki bir **Charlotte Rempling** beni **Kristel**’le asla kıyaslanmayacak ölçüde fethetmişti.

BİR kere şunu açık açık söylemekte beis yok: Alt ve üst vücut engebelerinden yoksun bulduğum için **“Emmanuelle”** fantazmalar dünyamda yer almadı.

Madem Felemenk asıllıydı o hâlde şöyle bir metafor yapayım: Bu satırlar yazarı daha ziyade aynı kavmin dâhisi **Rubens**’in tablolarındaki **“dişilik”** belirtilerine temayüllüdür.

Bunlardan mahrum olduğu için de Utrecht sakini genç kız rüyalarım girmedir.

Eh, böyle bir fırsatı kaçırdığı için rahmetli şansına mı küssün, yoksa zevk fukarası olduğum için ben mi avanaklığım doymayayım, artık orasını bilemeyeceğim.

ÖTE yandan egzotik cinselliklere de meyletmem. Yok melez kadınların şuhluğuymuş, yok Asyalı kadınların yumuşaklığıymış falan, Allah sahibine başışlasın!

Yukarısı İskandinavya, aşağısı Akdeniz, bildik coğrafyanın dişileri neye yetmez ki?

Belki burada **Sylvia Kristel**'in safkan arî ırktan olduğunu hatırlatıp **“buldun da bunuyorsun ve kadı kızında hangi kusuru keşfediyorsun”** diye soracaksınız.

Hemen cevap vereyim: Atmosfer!

Hatırladığım kadarıyla **“Emmanuelle”** filmi ya Tayland'ı, ya da o taraflardaki başka bir mekânı fon olarak kullanmıştı. İstemem. Güneşi de, masajı da, erotikası da kusur kalsın!

Amsterdam kanalındaki bir salapuryada çekilecek sahneyi bin defa tercih ederdim.

Artı, böylelikle de **Kristel** yaşadığı iklimin sisler cazibesini ekrana yansıtmış olurdu.

YİNE de yansıttı. Ama hayatta yansıttı. Lânetli bir **“seks sembol”** efsanesinde değil!

Sözkonusu efsaneyi yıktığı, daha doğrusu yıkmaya çalıştığı ölçüde gerçek kişiliği ortaya çıktı ki, zaten bundan dolayı nihayetinde benim gönlümde de taht kurdu.

Esrarmış, kokainmiş, alkolmüş, hepsi mümkündür... Lâkin henüz körpecikken şöhretin zirvesine ulaşmış bir taşralı geç kız eğer aslında tamamen reddettiği fakat sırtına bir kene gibi yapışan o **“sembol”** kimlikten kurtulamıyorsa, böylesine zaafları fazla yadırgamamak gerekir.

Nitekim bir mülâkatta dinlemiştim: **“Çok halsizim. Sylvia'ya rağmen 'Emmanuelle' kalmanın ağırlığını omuzlarımda taşıyamıyorum. 'Ben' o değilim”** ifadesini kullanmıştı.

Ve sanıyorum, sonradan ayrılısalar bile **Hugo Claus** gibi bir devle evlenmiş ve bu anarşist Belçikalıdan çocuk yapmış olması ağırlığı nispeten hafifletmekte ciddi rol oynadı.

O **Claus** ki on parmağında on marifet, bir yandan **“Kobra”** ekolü sürrealist resmin öncülerindendi, diğer yandan da Felemenkçe edebiyatın 20. yüzyıl dâhisiydi.

Sırf şöhret ve endam sahibidir diye de **“sus ve güzel ol”** türü kadınlarla yetinmezdi.

Yani sanatçının aktristi ve aktristin havai bir zırtapoz yerine beynî bir adamı seçmiş olması dahi **Kristel**'in **“Emmanuelle”** nin çok ötesinde bir derinlik taşıdığına delil sunuyordu.

HAYAT, özellikle de “**star sistem**”in ürettiği hayaller ve fantazmalar âlemi böyledir.

Olmadığınız bir şey olarak yaşarsınız ve **Kristel**’de “**Emmanuelle**” olarak ölürsünüz.

İnandığı veya inanmadığı İsa Mesih’in mağfireti “**Emmanuelle**”nin değil ama **Sylvia Kristel**’in üzerinde olsun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ulusalci palamut

Hadi Uluengin 24.10.2012

BU mevsim palamut pek bir bol. Nazar değmesin. Eski bereket denizlerini hatırlatıyor.

Hanidir ilk defadır ki cüzdan boşalacak tasasına kapılmadan bol bol taam edebiliyoruz.

Hatta bugün Karaköy’e inip lakerda kurmak için şöyle en azmanlarından seçeceğim.

Takoz kesim, buzlu su, kaya tuzu falan, eh bütün kışı olmasa bile yılbaşını çıkartırız.

Aksi takdirde mübarek sanki havyar! O lakerdayı ancak gıdım gıdım koklayabiliyoruz.

Kabul, tabii ki yalancısıyla yetineceğiz. İstanbul çocuğuyuz, tabii ki torik olsun isteriz.

Fakat toriği buldun da al! Buldun, etiketi hangi kese ödeyebilir ki? Benimkisi değil!

ZATEN her hâlükârda palamudu çok severim. Kalkan hariç diğerleriyle değişmem.

Zahir damak alışkanlığı, tavasından da şaşmam. Öyle pilâkisiyle filan aram yoktur.

Gerçi mutfak küçük ve ev kokuyor ama leb-i derya kalantor lokantası ne haddimize!

Nitekim cumartesi yine canım çekti. Öğleden sonra Beyoğlu balık pazarına yürüdük.

BAKTIM, Ağa Cami’den önce de, önünde de bir grup “**ulusalci**” iki tezgâh kurmuş.

Yadırgamadım. Cumartesileri Taksim’den Tünel’e şöyle bir volta atın, kalpazan komünistinden neo-Nazi Maocusuna, kendini “**sol**” (!) diye pazarlayan ve evrensel kıstaslara göre “**sağ**”ın da en daniskası olan ne kadar

aşiret, kabile, fraksiyon mevcutsa, hepsi oradadır.

Sanki Cadde-i Kebir’de de değil **“Cadde-i İştirakiyun”** da orak-çekiçli karnaval var.

Asla itirazım yok! Haniyse yarım yüzyıl önce bu işe ilk başlamışlardan biriyim.

Herkes yayını satmakta ve böylelikle de **“ajit-prop”** yaptığını sanmakta hürdür.

TAMAM da ilk rastladığım o **“ulusalcı”** güruh, dediğim gibi, iki upuzun tezgâhla kamusal alanı gasp etmişti. Sanırsınız ki sokağın tapusu İttihatçılardan onlara miras kalmış.

Acaba işportacılara bile göz açtırtmayan Belediye’ye rüsum vergisi mi ödüyorlar?

Artı, rezil ölçüdeki ırkçı ve şoven şiarlarını müthiş bir cüretkârlıkla anıyorlardı.

Burada da acaba, nefret suçu işlerken **“Türklük”**, **“Cumhuriyet”**, **“Atatürk”** gibi tabuların arkasına sinsice saklanmak onlara ayrıcalık ve dokunulmazlık mı sağlıyor?

Oysa biraz ötedeki Lise’nin önünde dergi satan üç beş anarşist genç için ne böyle bir dokunulmazlık, ne böyle bir ayrıcalık, ne de böyle bir müsamahakârlık sözkonusuydu.

Aksine, **“nasyonal Bolşevik”** neo-Naziler dehşet bir pervasızlıkla ve ahalinin yüzüne tükürük püskürterek intikam sloganları bağırırken, kara bayrak simgeli çocukların belki on misli sayıda ve tam teçhizatlı zaptiye hazirola geçirilmişti. **Bakunin’e** derdest geldi, gelecek.

Yani **“Ordu göreve”** ve **“Kürt bakkala gitme”** kepezeliğinin **“ulusalcılar”**ına sokak işgali ve nefret şiarı için sorgu sual eden bir otorite, bir merci, bir zabıta gören beri gelsin!

NEYSE, tekrar palamuda döneyim. Takoz kestirdim. Bol da salata ve taze soğan aldık.

Eve yollandık ki deminki güruh nara atmaya devam ediyor. Gerçekten tiksindim.

Ve birden aklıma lodos ve kar palamudu geldi. Malûm, hem bu rüzgârda yakalanan, hem de tipide karaya vuran balığın eti gevşek, lezzeti yavan, tadı berbat olur. Ağza alınmaz.

Deniz kültürü insanları derhal tanır ama bundan bihaber garibanlar güzelce faka basar.

İşte, **“sol”** (!) yafta kullanıp da faşizmin dahi çok ötesinde bir Nazi sağdan kroşe çakan bizim **“ulusalcılar”**la onların müşteri kitlesi arasındaki alış-veriş ilişkisi aynen buna benziyor.

Lodos palamudu işportaya düşmüştür ve satıcı **“solcu kuzu bunlar”** diye bağırırken, zaten evrensel kavramlara yabancı ve zaten lok hamurlara aşına mideler afiyetle yutmaktadır.

Eh, bu köslükten sonra bir de palamut lakerdasıyla torik lakerdası arasındaki farkı anlatmak tam lüks kaçacak. “**Ulusalcı**” müşteriler birincinin sırf tavaşını öğrensınler, yeter!

Sözüm söz, sizden önce onların bayramını kutlamak için balına kurban edeceğim!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arife günü felsefesi

Hadi Uluengin 26.10.2012

ÇARŞAMBA, **Tahtakale- Mahmutpaşa- Bahçekapı** tarikiyle **Eminönü**’ne indik.

Arife günü ama **Mehmet Efendi** önündeki taze kahve kuyruğu hariç kalabalık yoktu.

Belli, esnaf siftahtan sonrasını pek getiremiyor.

Zaten hem tramvay, hem de yollar bomboştu. Trafik çok rahatlamış. Şaşırdım.

KABUL, Kurban Bayramı hiçbir zaman Ramazan Bayramı türünden bir alışveriş humması yaratmaz. Birincide uhrevi, ikincide ise ailevi boyut ağır basar.

Fakat yukarıdaki ticaret semti ezelden beri genellikle mütedeyyin, her hâlükârda da popüler, hatta “**avam**” (!) müşteriler için cazibe merkezi oluşturmuştur.

Dolayısıyla, zaten buralara uğramayan şık mahalle sakinlerinin tatilden istifade şehri terk ettiğini düşünmek makul geliyor ama, dün sabah varoş camilerinde namaz eda ettikten sonra kıbleye kurban yatırdığı varsayılan insanlar için de aynı hipotez geliştirilebilir mi?

Demek ben müteredditmişim ki arife günü daha fazla bir curcuna bekliyordum.

Hele hele, cumartesi gittiğimiz cicili bicili AVM’nin mahşer yerini andırdığını ve metroya dahi zar zor tikişabildiğimizi hatırlayınca, tenhaliği gerçekten yadırgadım.

ASLINDA yadırgamamak gerekiyor. Çünkü zenginleşiyoruz!

Çünkü refah toplumlarına özgü “**tatil uygarlıkları**”, “**otomobil medeniyetleri**”, “**tüketim mabetleri**” çağını yakalıyoruz.

ÖYLE, zira eğer arife günü **Mahmutpaşa** sinek avlıyorsa, bu, en önce, Bayram'ı fırsat bilen eski veya yeni İstanbullulardan ciddi bir bölümün şehri terk etmesinden kaynaklanıyor.

Zaten uçaklara ek sefer kondu. Otoyollar da tıkanmış. Otobüslerde ise yer kalmamış.

Ve sözkonusu olgu “**zenginleşme**”nin ta kendisidir! “**Orta sınıf**” gerçekliğidir!

Nasıl ki refah düzeyi yüksek Batı kentleri Noel yahut Paskalya yortularında boşalır, şimdi Türkiye de aynı süreci yaşıyor. “**Tatil kültürü**” gibi çok önemli bir lüksle donanıyor.

Ama “**solcu**” (!) lâfazanlara sorarsanız çoğunluk “**memleketine**” dönüyormuş.

Dolayısıyla da böyle bir iç göçün varlığı dahi aslında yoksulluk göstergesiymiş.

Pes! Sılaya gidilsin diye bedava bilet mi dağıtılıyor? Bir depo benzin kaçta doluyor?

Beş on sene önce tayyareye binen yolcu sayısı neydi, bugün nedir?

Sefalet edebiyatının âlemi yok, şehirler bayramlarda boşalıyor, çünkü keseler doluyor!

DİĞER taraftan, **Bahçekapı**'daki tenhaliğa rağmen Şişli'deki AVM'nin hınca hınç taşması, üstelik de popüler-orta hâlli kalabalık barındırması tabloyu tekrar tamamlıyor.

Çünkü böylesine “**tüketim mabetleri**” ürününün ötesinde, imajla özdeşleşen bir gusto, bir estetik, bir tarz da takdim ediyorlar ki, bunlar da zenginleşmeyle bütünleşiyor.

Oradan alınacak bayramlık daha pahalı olacaktır ama vitrinin albenisi, markanın etiketi ve hamburgerin ketçapı **Mahmutpaşa**'daki harcıâlemliği aşan cazibeyi sunacaktır.

EVET evet, üç beş bayram önce yokuşta alışveriş yapanlar şimdi AVM'nin yürüyen merdivenlerinden yukarı çıkıyorlar. Üç beş bayram sonra da, bu arife aynı yokuşta tek tük dolanmış olanlar yine yürüyen merdivenlerle yine AVM'lere çıkıyor olacaklar.

Yahut uçağa, otomobile, otobüse binerek tatilden istifade kâh “**memleketlerine**”, kâh da sahil evlerinde, kıyı otellerinde, tur gezilerine gidecekler.

Refah toplumunun “**tatil uygarlıkları**”, “**otomobil medeniyetleri**” ve “**tüketim mabetleri**”yle özdeşleştikleri için her sene **Mahmutpaşa**'dan **Eminönü**'ne daha az inecekler.

İyi midir, kötü müdür? Felsefi ve öznel tercihler içeren cevabı kendime saklıyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Misafirler ve ev sahipleri (1)

Hadi Uluengin 27.10.2012

ÖNCE uyarayım: İki dizilik bu yazı **“siyaseten doğrucu”** riyakârlıkla uzlaşmayacak.

“Kol kırılır yen içinde” tabusunu yine ihlâl edecek ve yine **“ayıp”** şeyler söyleyecek.

Dolayısıyla, eğer bayram neşesinin kaçmasını istemiyorlarsa kendisini **“solcu”** sayan ve bundan ötürü de bir dizi inatçı gerçeğe kör bakan okuyucular aşağıdaki makaleyi es geçsin.

ÖNCEKİ pazar Belçika’da yerel seçimler yapılmış. En çok tercihli oyu aldığı için de Brüksel’in ortasındaki Saint-Josse Belediyesi’ne Türk asıllı bir başkan seçilmiş.

Emir Kır zaten daha önce de yerel hükümette bakanlık yapıyordu.

Şahsen tanıdığım kadarıyla da iyi ve yetenekli bir insan olduğunu düşünüyorum.

Gerçi eski başkan şimdi kendisini **“centilmenlik antlaşması”**na uymayarak **“sırttan hançerlemekle”** suçluyormuş ama teferruata vâkıf olmadığım için yorum getirmeyeceğim.

PEKİ, nasıl oldu da **Kır** bir Belçika belediyesinde böylesine büyük başarı kazanabildi?

Çünkü tam sayısını bilemiyorum ama Türk asıllılar en yoğun olarak orada yaşıyorlar.

Nitekim Berlin’in Kreuzberg semti **“küçük Türkiye”** diye nam salmış olsa bile aslında Brüksel’in o Saint-Josse ve Schaerbeek mahalleleri yanında **“safkan ari”** kalır.

Devasa AB binaları en fazla bir kilometre mesafedir. Fakat siz yine de kendinizi Avrupa başkentinde değil sonsuz taşralı bir Orta Anadolu kasabasında hissedeceksinizdir.

Hatta burun buruna geleceğiniz köylü tarz, estetik uyumsuzluk, manav tezgâhı veya kaldırım bağdaşı artık o kasabalarda bile çoktan tarihe karışmıştır.

ZATEN aynı semtte ikamet eden **“gerçek Belçikalı”** oranı ancak yüzde on sekizmiş.

Bir defa daha tekrarlayayım: Yüzde on sekiz! Yani ahalinin beşte biri bile değil!

Ve bütün sosyolojik araştırmalar, dünyanın neresinde olursa olsun, yerli sakinlerin oraya yerleşen yabancıları **“kaldırma oranını”** aşağı yukarı bu ölçekle sınırılıyor.

Sözkonusu sınır aşıldığı takdirde de önce tedirginlik, sonra husumet başlıyor. Nitekim bugün Avrupa’nın pek çok ülkesinde ortaya çıkan vahim gelişmeler de buradan kaynaklanıyor.

Fakat tekrar dikkat! Yukarıdaki yüzde on sekiz **“gerçek Belçikalılar”**a, yüzde seksen iki ise öyle olmayanlara tekabül ediyor. Yani Saint-Josse’deki durum tamamen tersinedir.

Dolayısıyla şimdi **“misafirler”**in **“ev sahibi”**ne tahammülü meselesi ortaya çıkıyor ki, biraz ağır kaçacak ama **“dağdan inmiş bağdakini kovuyor”** sözü de doğrusu cuk oturuyor.

ÖTE yandan, yukarıdaki **“gerçek Belçikalı”** deyimi dahi o **“siyaseten doğrucu”** lügatte **“ayıp”** sayılıyor. Latince paralayıp bilgiç bir **“otokton”** tanımını kullanacaksınız.

Hele hele, asla **“Türk kökenli”**, **“Fas kökenli”**, **“Çin kökenli”** demeyeceksiniz.

Böyle bir gaflete düştüğünüz takdirde **“ırkçı”** damgası yiyeceğinizin resmidir.

Burada da **“alokton”** diye başka bir allâme kelimeye başvurma gerekecektir.

Meselâ radyo utana sıkıla Kuzey Afrikalı bir lümpenin yine esrar kaçakçılığından veya yine çanta gaspçılığından yakalandığı haberini mi veriyor, **“zanlının ‘alokton’ kimliğini sızdırdığı için polis ırkçılıkla mücadele derneğinin büyük tepkisini çekti”** diyecektir.

Benim gibi lâfını sakınmadan ve eski atasözüne atfen dobra dobra **“n’olacak, mal bulmuş Mağribi işte”** dersiniz de, eh artık başınıza gelecekleri siz düşünün!

DOĞRU, Batı’daki ırkçı ve **“İslamofob”** yükselişin esas sorumlusu yine Batı’dır.

Fakat bunun kaynağı öyle iddia edildiği gibi **“hoşgörüsüzlük”** falan değildir!

Aksine, ev sahiplerinin **“misafirler”**i, onların kendi ülkelerinde bile sahip olmadıkları bir laçka müsamahakârlıkla şımartmış olmasıdır ki, konuyu çarşamba günü derinleştireceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Cumhuriyet bizimdir!

Hadi Uluengin 31.10.2012

TABİİ ki bizimdir! Zaten sırf Cumhuriyet değil **Mustafa Kemal Atatürk** de bizimdir!

İkisini de Cumhuriyetçilere, Kemalistlere, Atatürkçülere hibe edecek kadar saf değiliz.

Hele hele, mabette tapınmak bahanesiyle önceki gün Ankara'da çingar çıkartan **"ulusalcı"** sahtekârlara, şarlatanlara, kalpazanlara asla bırakacak değiliz. Yağma yok!

Mirasyedi bir bonkör ve yeni zengin bir görmemiş müsrifliğiyle ulufe dağıtmıyoruz.

O hâlde bari ben de rejimi ve şahsiyeti gaspa yeltenen madrabazlar gibi bu yazının bütününde pathos ifadeler kullanayım ki, hadlerini bilmeyi anladıkları dilden öğrensinler!

Evet, Cumhuriyet'in de, **Atatürk**'ün de yegâne ve gerçek varisi biziz ve sizlere yallah!

BİZİZ, çünkü gerek Cumhuriyet, gerek **Mustafa Kemal "esas"** hedef olarak çoğulcu, liberal, sivil ve laik demokrasiye yöneldiler. Projede de yabana atılmayacak başarı kazandılar.

Yani, onların ürünü olan biz özgürlükçülerin sahiplendiği politik sistemi amaçladılar.

İlk Ankara Meclisi'nden İzmir İktisat Kongresi'ne; Terakkiperver ve Serbest Fırka tecrübelerinden General **MacArthur** ve Kral **Edward** görüşmelerine; **"muasır medeniyet"** kavramından golf pantolon giyimine, Arif'e tarif gerekmez! Aslında her şey ortadadır.

Cumhuriyetçilerin, Kemalistlerin, **"ulusalcılar"**ın şu veya bu konjonktürel gelişmeyi yukarıdaki **"esas"**tan soyutlayıp aynı Cumhuriyet'i ve **Atatürk**'ü totaliter ve otoriter zihin kalıpları ekseninde sunması; tabu dokunulmazlığı arkasına saklanarak da rejimi ve şahsiyeti nalıncı keseriyle kendilerine yontması söz konusu gerçeği değiştirmez ve değiştirmiyor.

Cumhuriyet de, **Mustafa Kemal** de hem öz, hem biçim olarak Batı çoğulculuğuyla bütünleşen siyasi ve felsefi kültüründen başka bir şey tahayyül etmediler.

Fakat dikkat, **"esas"** diye bilhassa vurguladım ki buna **"ruhiyat"** da diyebiliriz.

ÖYLE, zira öngörülemez bir kaos olan ve diyalektik dinamikte dönen tarihe bugünün perspektifinde baktığımızda; artı, maziye yine bugünün kıstaslarıyla tarttığımızda, yukarıdaki demokratik öğelerle çelişen ve çok vahim yanlışlar içeren bir dizi siyaset pratiğine rastlıyoruz.

Nitekim başta Kürt ve sekülerizm sorunları olmak üzere örnekleri uzatabiliriz.

Amenna! Ancak bunlara rağmen yine de o “**esas**”, o “**öz**”, o “**ruhiyat**” değişmiyor.

Önce eleştiride inşafı olalım! Çok milletli bir imparatorluktan ulus-devlete geçişteki zorluğu; kolektif travmanın tedavisindeki güçlüğü; Müslüman bir toplumu laik kılmaktaki yeniliği; savaştan bezmiş bir ülkedeki ekonomik geriliği veya yirmili ve otuzlu yıllara damga vuran “**zamanın ruhu**”ndaki otoriterliği ve totaliterliği görmezden gelir yahut hafife alırsak, yumurtadan çıkıp kabuğunu beğenmeyen civciv hesabı bir kibrin mahkûmiyetini taşıyız.

Sonra da Cumhuriyet “**aydınlanma düşüncesi**”nin ve rasyonel aklın uzantısıdır!

Sözkonusu düşüncenin neşv-ü-nemâsında ise hümanizma, yani insan sevgisi vardır.

İMDİ! biz ki sivil, çoğulcu ve laik demokrasiyi zaten aynı hümanist yaklaşımdan ve aynı aklî şemadan dolayı benimsiyoruz. Dolayısıyla tabii ki ne o Cumhuriyet’i, ne de o **Atatürk**’ü salı günü mabette tapınma yaygarası kopartan nefret zaptiyelerine ve irrasyonelite putperestlerine hibe edecek kadar mantıklılık ve kadirşinaslık yoksunu olabiliriz.

Biz ki asla ibadet hezeyanına kapılmıyoruz ama inkârcılığa da yine asla prim vermiyoruz; artı, eski pratikleri eleştirmek ve aşmak kaydıyla Cumhuriyet’i tamamlamak ve yenilemek iradesiyle donanıyoruz, onu ve **Mustafa Kemal**’i Cumhuriyetçilere, Atatürkçülere, “**ulusalcılar**”a bırakmadığımız ölçüde 29 Ekim 1923’ün de yegâne ve gerçek sahibiyiz!

Tabuyu yıktığımız, putu parçalığımız ve ilahiye dünyevileştirdiğimiz oranda da daha çok varisiyiz. Görmemişin oğlu olmadığımız için de ulufe dağıtan yeni zenginlerden değiliz.

Yazı gününe geç denk geldi, **b-i-z-i-m** Cumhuriyet bayramımızı şimdi kutluyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eski Cumhuriyetçiler ve bizler

Hadi Uluengin 02.11.2012

KUTSALI istismar ederek ve mabette tapınmak yaygarası kopartarak gerçekleştirilen son 29 Ekim provokasyonu tabii ki 2007 Cumhuriyet mitinglerinin uzantısını oluşturunuyordu.

“**Müşteriler**” yine klasik Atatürkçü ve laiklere; partizanlaşmış Alevi derneklere ve neo-Nazi Maoculardan kalpazan komünistlere uzanan “**ulusalcı öncüler**”e (!) tekabül etti.

Gerçi bire bin katan şişirmelere boş verin. Zira Ankara'daki kalabalık geçmişe kıyasla çok daha tenhaydı. Fakat bunu o **"müşteriler"**in azalmasına bağlamak da gerçeği yansıtmaz.

Bir; toplanmanın yasaklanmış olması **"seferberliği"** (!) belirli ölçüde sekteye uğrattı.

İki; önceki mitingleri henüz hâlâ su başlarını tutan müteveffa statüko düzenlemişti.

Oysa Silivri'den sonra iş kılıç artıklarına kaldı. Eh, onlar da bu kadarını becerebildiler.

Dolayısıyla Ulus Meydanı'ndaki göreceli sayıya bakarak **Erol Katırcıoğlu**'nun güzel tabiriyle **"eski Cumhuriyetçiler"**de niceliksel bir gerileme yaşandığı zehabına kapılmayalım.

Hayır, ne uzar, ne kısalır cinsen bu kesimin oranında bir değişim sözkonusu değildir.

Ama bizzat iç bünyede kısmi nicelik dönüşümü olduğu doğrudur ki buna değineceğim.

BİRİNCİ saptama şudur: Aynı **"eski Cumhuriyetçiler"**in yabana atılmayacak bir bölümü bugün dünkünden daha **g-e-r-i** bir konumdadır. Daha ilkel saflaşmalara temayüllüdür.

Yani, zaten ebedi söylemle şartlanmış olan ama yine de öz itibarıyla laik hayat tarzını benimsedikleri için kendilerini Cumhuriyetçi, Atatürkçü veya Kemalist sayan; fakat fanatik bir **"öteki"** husumetine, Batı düşmanlığına, emperyalizm lafazanlığına da pek fazla itibar etmeyen sosyal katmanların ciddi bir kesimi giderek **"ulusalcılaşma"** sürecine girmektedir.

Eğilimi **"artçı radikalleşme"** veya **"anakronik atılım"** diye de tanımlayabiliriz.

ŞÜPHESİZ, bu vahim ve tehlikeli gelişmenin kökeni yukarıdaki şartlanmada yatıyor.

Ayrıntıya girecek değilim, eski statüko her ulus-devletin inşasıyla at başı gitmiş efsane üretimini Türkiye'de cinnet raddesine vardırıldığı için beyin yıkamada dev bir zafer kazandı.

Eh, böylesine bir **"benlik şırıngası"**ndan sonra **"ne mutlu Türküm diyene"** şiarından **"Kürt bakkala gitme"** sloganına yatay geçiş gayet de kolay gerçekleşir. Bir çırpıda oluverir.

Nitekim aynı Kürt meselesi bam telini oluşturduğu içindir ki gericiilikte başı çeken neo-Nazi **"solcular"** (!) daima bu noktayı gıcıklayarak müşteri avına çıkıyorlar.

ANCAK ikinci bir olgu daha var ve o da şudur: Bir bölüm **"eski Cumhuriyetçi"**nin **"ulusalcılaşma"** sürecine girmesi hâlâ esas olarak hayat tarzı endişesinden kaynaklanıyor.

Doğru, 29 Ekim Ankara'sında yaygara kopartanlar en ilkel, en bağınaz, en komik anti-emperyalist ve anti-Batı yaftaların peşine takıldılar. En gariban statükoculuğu sahiplendiler.

Oysa o Batı'nın müziğini dinliyorlar ve dinleyecekler. O emperyalist ülkelerde tura gidiyorlar ve gidecekler. O küreselleşmenin nimetleriyle zenginleşiyorlar ve zenginleşecekler.

Başka bir deyişle, hayat tarzı kaygısı nicelik olarak ne uzayan ne kısalan **"eski Cumhuriyetçiler"**de insiyaki refleksi tetikliyor ve bir kesimini **"ulusalci"** girdaba sürüklüyor ama, iç bünyede gerçekleşen bu nitelik dönüşümü dahi büyük ölçüde zahiri kalıyor.

KALSIN, vakıa vakıadır! Bir dizi **"eski Cumhuriyetçi"**nin **"arkaik atılım"** sürecinde daha da **g-e-r-i** bir konuma kaydığı nesnel gerçeği oluşturuyor. Tehlike küçümsenemez!

Oysa onlar toplumsal açıdan böyle bir ilkelliğe terk edilemezler. Heba edilemezler.

Ve kazanmak değilse bile **"normalleştirmenin"** ilk reçetesi de iktidar açısından, haklı veya haksız, hayat tarzına ilişkin kaygıları azami güvenceyle asgariye indirgemekten geçiyor.

Bizim açısından ise hem **"ulusalci"** karargâhları fikren bombalamayı, hem de ciddi bir kesimi tereddüt içindeki **"eski Cumhuriyetçiler"**i yenisine ikna etmeyi sürdürmekten geçiyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Desperado grev

Hadi Uluengin 03.11.2012

BAŞLIKTAKİ kelimeyi aynı adı taşıyan dandik film ve rock şarkıyla karıştırmayalım.

"S" harfi eklenerek çoğullaştırılan bu İspanyolca sözcük **"umutsuz"** anlamına gelir.

Sonra da **Cervantes** lisanından siyasetbilim lügatine girmiş ve evrensellik kazanmıştır.

ŞÖYLE ki, **"desperados"** dediğimiz zaman ideolojik bir inanca bağlılığı fanatizm raddesine varıran; bunun gerçekleşmemesi çaresizliği karşısında da ölüm dâhil her türlü sonuca katlanmayı gönüllü olarak kabullenen şahıs ve kurumları sıfatlandırmış oluruz.

Esas olarak da şiddet eksenini seçmiş olan yapılanmalar ve mensupları için kullanılır.

Fakat Sünni ve Şii kökenli tedhiş örgütlerini buna katmıyorum. Zira onlar “**şehadet**”e (!) giderken bile “**cennette kırk bakire**” bulacakları mükâfatına iman ve tamah ediyorlar.

Dolayısıyla, “**desperados**” tanımını daha ziyade lâ-dinî kimlik arzeden ama yine de dinsel tevekkülle örtüşen bir “**umutsuzluk**” çağrıştırır. Zaten nihilizme de fazla uzak düşmez.

Her hâlükârda yakın tarihten örneklersek meselâ İtalya’daki “**Kızıl Tugaylar**”, Seylan’daki “**Tamil Kaplanları**” veya İrlanda’daki “**Cumhuriyetçi Ordu**” bu kategoride addedilir.

MALÛM, yukarıdaki örgütlerin sonuncusuna, yani “**İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu**”na mensup on militan 1981 yılı başında ve **Boby Sands** öncülüğünde açlık grevine başladılar.

Terör suçuyla tutuklu bulundukları hapisshanede “**siyasi mahkûm**” statüsü istiyorlardı.

Dönemin Başbakanı **Margaret Thatcher** taviz vermeyince de hepsi hayatını yitirdi.

Ve şüphesiz, zaten “**Demir Leydi**” lâkaplı Londra liderinin taleplere he demeyeceği baştan beri bilindiği için yukarıdaki grev yine en baştan itibaren bir “**desperado**” eylem oldu.

Peki de “**esas sonuç**” ne oldu?

DOĞRUSU, o vakitler olayı çok yakından izlemiş ve bugün de aradan otuz küsur sene geçmiş olmasına rağmen hâlâ sentez içeren ve kesine yaklaşan bir cevap veremeyeceğim.

Kabul, **Boby Sands** ve yoldaşları İrlanda Katolikleri nezdinde ikonaya dönüştüler.

Hatta “**martirizasyon**” denen duygusallık devreye girdi ve böylelikle de bir ölçüde kendi “**umutsuzluk**” intiharlarını kitlelere bir “**umut bileylemesi**” olarak yansıttılar.

Fakat bunu da fazla abartmayalım!

Fazla abartmayalım, çünkü yine bir ölçüde sorunun çözümlenmesi, yani IRA’nın tedhiş yöntemleriyle sonuca ulaşamayacağını anlayarak özünde **Sands** çizgisiyle çelişen bir “**ılımlaşmaya**” (!) kayması **Thatcher**’in tavizsizlik siyasetinden kaynaklandı.

Dolayısıyla bana sorarsanız yukarıdaki “**desperados**” açık grevinin sonucu aslında satrançtaki “**pat**” durumuna tekabül etti. Ne kazanan, ne de kaybeden oldu.

Tabii insan hayatı hariç ki, zaten tıpkı PKK tutuklularının şu an yürütmekte olduğu diğer açlık grevindeki gibi işler burada çatallaşıyor!

BURADA çatallaşıyor, çünkü bu satırlar yazarının da benimsediği hümanist ahlâk anlayışından yola çıkarsak o insan hayatından değerli hiçbir şey yoktur ve asla olamaz!

Kabul de, IRA'da örneklediğim gibi devletlere hümanist olmak lüksü bahşedilmiyor.

Devlet kendi zihin sistematığının doğası icabı farklı düşünüyor. Artısını, eksisini, orta vadelisi, uzun vadelisini tartıyor ve realpolitik dediğimiz **"faydacı"** ekseninde karar veriyor.

Üstelik Türkiye'de ayağa düşen sayısız açlık grevinin bu isimle bile değil **"ölüm orucu"** diye sunulduğu; yani **"desperado"** umutsuzluğun o devlete karşı en baştan itibaren şantaj içerdiği düşünülürse, itiraf edelim ki PKK eyleminde işler daha da karmaşılaşıyor.

Dolayısıyla da bizlere, **"ölüm orucu"**na yatanlar için **"umutsuzluk"** yerine umudun, devlet için de realpolitik yerine hümanizmanın ağır basmasını ümit ve temenni etmek kalıyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayatlamış seçim

Hadi Uluengin 07.11.2012

PASİFİK yakasıyla Türkiye arasındaki on dört saatlik fark olduğu için siz aşağıdaki yazıyı okuduğunuzda bile ABD seçim sonucunun henüz kesinleşmiş olacağını sanmıyorum.

Gerçi sondajlar vasıtasıyla yeni liderin kimliği daha salı gecesinden (dün) duyurulmaya çalışılacak.

Fakat yoğurdu üfleyerek yemek gerekiyor. Zira 2000 yılında içilen süt ağız yakmıştı.

İlkin **Al Gore**'un kazandığı açıklandı ama sonra **Bush**'un galebe çaldığı anlaşıldı.

Dolayısıyla, oylama arifesi **Obama- Romney** yarışının atbaşı sürdüğü ve Amerikan sandık sisteminin de eyalet **"büyük temsilcileri"** üzerine oturduğu düşünülürse, eğer adaylardan biri arayı baştan açmazsa kimin kazandığını öğrenmek için beklemek gerekecek.

Ancak ben yine de sizlerin bu sabah yukarıdaki satırları **"bayatlamış"** olarak nitelendirmenizi ve **Barack Obama**'nın seçildiğini biliyor olmanızı temenni ediyorum.

EVET, siyahî Başkan'ın bir dört yıl daha iktidarda kalmasını istiyorum!

Hâlbuki **Obama** dış siyasette öyle aman aman bir performans sergilemedi.

Özellikle de Siyonist lobinin zincirlerini kıramadı. Yani, önceleri umut vermiş olmasına rağmen Ortadoğu sorununun çözümünde dişe dokunur hiçbir çaba harcamadı.

Oysa bu sorun dün olduğu gibi bugün de dünyadaki en vahim ve en ciddi çıbanbaşısıdır.

Hâle yola girmediği müddetçe de “**medeniyetler çatışması**”nı önlemenin yolu yoktur.

Eh, **Barack Obama** belki İsrail’e gitmeyen tek ABD lideri olarak izafi bir ahlâkiyat yansıtmak istedi ama bunu da dostlar alışverişte görsün şeklinde yorumlamak gerekiyor.

Zaten Afganistan Suriye’ye diğer belli başlı konularda da “**dâhiyane**” (!) davranmadı.

Hayır, yeni bir kontrat daha imzalamasını arzu etsem bile şu kesin ki Beyaz Saray kiracısı ilk dönem boyunca “**tarihe geçecek**” (!) tek bir dış politika başarısı dahi gösteremedi.

Fakat iç bünyede ileri, hatta ilerici bir adımlar attı ki, görmezden gelinemez!

ÖYLE, çünkü **Obama Bush**’tan devraldığı ekonomik krize rağmen başta sağlık sigortası ve emeklilik primi olmak üzere toplumsal güvenceleri önemli ölçüde pekiştirdi.

Yani pırıltılı “**Amerikan rüyası**”nın geri planında saklanan “**öteki Amerika**”yı görmek gibi bir erdem sergiledi.

Böyle bir atılımı ise “**gemisini kurtaran, kaptan**” ilke ve ruhiyatının hüküm sürdüğü bir ülkede haniyse “**devrim**” saymak gerekiyor.

O hâlde, dış politikada belâgati fazla aşmasa bile yukarıdaki “**ahlâkiyatçı**” söyleme bu somut adım da eklenirse **Obama**’nın “**altın altmışlardaki**” refah döneminden sonra Yeni Dünya’yı sosyal devlet babında Yaşlı Kıta’ya ilk kez böylesine yaklaştıran; dolayısıyla da onu bir ölçüde “**Avrupaileştiren**” lider olduğunu söylemek büyük yanılğı içermez.

OYSA sözkonusu toplumsal güvencelerin aynı Avrupa’ya kıyasla yine de hâlâ çok kısıtlı ve çok sınırlı kalmasına rağmen “**Çay Partisi**” tabir edilen fanatik sağın güdümündeki Cumhuriyetçiler ve **Mitt Romney** bütün seçim kampanyası boyunca hem Demokratlara, hem de **Barack Obama**’ya hep bu eksen üzerinde yüklendiler. Hep buradan bel altına vurdular.

Malûm, onların indinde en asgari sosyal politika bile “**haylazlara bol keseden ulufe dağıtan inayetli devlet**” anlayışına tekabül ediyor. “**Tembellik mükâfatı**” (!) oluşturuyor.

Dolayısıyla, dış siyasette önerdiği “**şahin**” retoriği şimdiden ciddiye almasak bile eğer Massachusetts valisi bugün başkan seçildiyse, şakası yok, yarın tekrar ve mutlaka “**gemisini kurtaran, kaptan**” ideolojisini devreye

sokacaktır.

Başka bir deyişle, zaten gayet göreceli vicdanilik ve ahlakilik yine tu kaka olacaktır.

Ve ben tekrar ümit ediyorum ki siz yukarıdaki satırları okuduğunuzda **Romney**'in değil de **Obama**'nın seçildiğini öğrenmiş olduğunuz için bu yazıyı bayatlamış sayacaksınız.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkanlık sistemine hayır!

Hadi Uluengin 09.11.2012

BAŞLIĞI sloganlaştırdım ama sistemi ilke olarak reddettiğim sanılmasın. Hayır!

Hayır, çünkü yürütmeyi güçlendirse bile sözkonusu rejim demokrasiyle çelişmez.

Nitekim aynı yönetim tarzı pek çok Kuzey ve Güney Amerika ülkesinde ilk günden itibaren, Fransa'da ise yarı-başkanlık modeliyle 1958'den beri **"tıkır tıkır"** (!) işliyor.

Hatta bu ikincinin eski krizlere panzehir olduğu düşünülürse, siyasetbilimci **Maurice Duverger** tarafından teorize edilmiş çözümün demokrasiyi güçlendirdiği bile söylenebilir.

Dolayısıyla **"başkanlık sistemine hayır"** derken genel bir önyargıyı yansıtmıyorum. AKP tarafından TBMM'ye sunulan önerinin içeriğini ve doğrultusunu kastediyorum.

HEMEN ekleyeyim ki **"Türkiye'nin özel şartları izin vermez"** de demeyeceğim.

Eski statükonun hep dil pelesengi etmiş olduğu bu **"özel şartlar"** bahanesinden bıktık.

Evet, enine boyuna tartışmalar ertesinde asgari bir toplumsal uzlaşma yakınlaşmışsa; bilhassa da başkanlık sistemiyle mutlaka atbaşı gitmesi gereken yapısal dönüşümler ve frenleme mekanizmaları hazırlanmışsa, sözkonusu yönetim tarzı pekâlâ da gündeme gelebilir.

Oysa bırakın enine boyuna tartışmayı, **Recep Tayyip Erdoğan**'ın gelecekteki kariyeri için biçilmiş kaftan olarak sunulduğu göz çıkartan AKP önerisi haniyse damdan düştü.

Sistem değişikliği gibi hayati bir atılıma soyunmasına rağmen iktidar partisi en ufak bir açıklama, en küçük bir bilgilendirme, en minik bir ikna kampanyasına tenezzül etmedi.

Üstelik o **Erdoğan** ki otokrat ve otoriter eğilimleriyle **"tek adamlık"** sinyali veriyor, kendisi için ayarlanmış bir

başkanlığın demokrasiyi pekiştireceği tezi ikna edici olmuyor.

FAKAT yine de şüpheli davranmalı ve AKP'nin bugünkü liderinden bağımsız bir biçimde ve gerçekten samimi bir iradeyle yürütmeyi yenilemek isteğini varsayalım.

Bu takdirde dahi başkanlık sistemine yine hayır!

Zira kabul, sözkonusu sistem tabii ki demokrasiyle çelişmiyor. Ama aralarındaki uyumu sağlamak için de mutlaka ve mutlaka iki koşulun hayata geçmiş olması gerekiyor.

Birincisi, başta iktidar partisinin sözünü verip de tutmadığı anayasa değişikliği olmak üzere mevcut rejimi demokratikleştirecek yapısal dönüşümlere tekabül ediyor.

Kürt sorununu belirleyen yeni yurttaşlık tanımı ve aynı sorunla ilintisi bulunsa bile aslında tüm bünyeyi kapsayan ademimerkeziyetçilik atılımı da mihenk taşlarını oluşturuyor.

Aksi takdirde değil başkanlıkla, Türkiye isterse krallık veya diktatörlükle idare edilsin, meselelerin özüne asla inilemeyeceği için her türlü yöntem farklılığı ancak şekilde kalacaktır.

Hatta başkanlık sistemi idari yapıda zaten varolan merkeziyetçiliği daha da çok perçinleyeceğinden hâlihazırdaki durumdan bile geriye gidilmesi tehlikesi doğacaktır.

ÖTE yandan hiçbir demokrasi denetim mekanizmalarından bağımsız düşünülemez!

Dolayısıyla başkanlık sistemlerinde meclise hemen her zaman senato ve farklı seçimlerin farklı tarih ve kısmiliklerde yapılması gibi ciddi “**frenleme supapları**” eklenir.

Bunlar geleneksel parlamenter sisteme kıyasla daha da fazlasıyla güçlendirilmiştir.

Oysa AKP önerisi burada da yüzeysellik arzediyor. Elâstikiyete açık kapı bırakıyor.

Artı, bakanların meclis dışından atanabileceğine dair vurgulama ve kontrolün bütçeye indirgenmesi **Bismarck** Almanya'sını ve darbelerin “**teknokratlar kabinesi**”ni hatırlatıyor.

O hâlde yazının başlığını şimdi başka bir biçimde formüle edeyim:

BAŞKANLIK sistemine, arabayı atın önüne koşan bugünkü şartlar altında hayır!

Ancak sırf yürütmeyi değil tüm sistemi yenileyecek bir irade ortaya çıktığı takdirde, tabii ki **Recep Tayyip Erdoğan**'ın da seçilmesi dâhil her şey mantıki ve mümkün olabilir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atatürk de bizimdir!

Hadi Uluengin 10.11.2012

NASIL ki Cumhuriyet bizimdir, bugün yetmiş dördüncü ölüm yıldönümünü idrak ettiğimiz **Mustafa Kemal Atatürk** de bizimdir!

Yağma yok ve kimse heveslenmesin, kişiliğini de, mirasını da hibe edecek değiliz!

OYSA biz yukarıdaki idraki Kemalistlerden ve Atatürkçülerden farklı yaşayacağız.

Cırtlak sirenlerin komutuna itaat edip saat 9'u beş geçe susta durmayacağız.

Malzemesi alçı ve estetiği kitsch büstlerin karşısında puta tapınmayacağız.

İbadet bahanesiyle yine provokasyona kalkışacak ulusalcılara da kapik vermeyeceğiz.

Olsa olsa, sözkonusu kişilik ve miras hakkında her zamankinden biraz daha fazla düşüneceğiz ve her zamankinden biraz daha fazla sorgulayıcı davranacağız.

Zaten de biz böyle olduğumuz için **Mustafa Kemal Atatürk** bizimdir!

O **Mustafa Kemal** diktatör müydü? Aslında soru abes ama hiç şüphesiz, evet!

Fakat bu kimlik **Gazi**'nin devasa zaferine zerre kadar halel getirmez! Getirmiyor da!

Burada çok milletli bir imparatorluktan ulus-devlete geçişin zorluklarını; İslami kimlikli bir toplumdan laik değerler yaratmanın güçlüklerini; fukara bir ekonomiden maddi kalkınmaya yönelmenin handikaplarını ayrıntılarıyla ve tekrar tekrar sıralayacak değilim.

Esas üzerinde durmak istediğim şey, tabii ki sorgulanması gereken ama yargılanması asla mümkün olmayan tarihin bugünkü kıstaslarla da değerlendirilemeyeceği gerçeğidir.

Aksini yaptığımız takdirde “**zamanın ruhu**”nu ıskalar ve anakronik yanılgıya düşeriz.

O “**zamanın ruhu**” ki, her türlü otoritarizmin ve totalitarizmin, dolayısıyla da diktatörlüklerin muazzam dalgalarla yükseldiği bir okyanus fırtınasına tekabül ediyordu.

Yahya Kemal'e, Avrupa'daki tek tük demokrasilerden biri olan Çekoslovakya'nın başkenti Prag için dahi, dönemin liderine yönelik yüceltmeyi kastederek “**Bir şehir idi güneşsiz/ Görmedim tek semtini Beneş'siz**” dedirtiyordu.

Rusya **Stalin**'ini, İtalya **Mussolini**'sini, Almanya **Hitler**'ini zaten geçiyorum.

Fakat bunlara ek olarak Polonya'daki Albay **Beck**'ten Macaristan'daki Amiral **Horthy**'ye veya Portekiz'deki **Salazar**'dan Yunanistan'daki **Venizelos**'a, İskandinavya, Fransa ve İngiltere gibi birkaç istisna hariç hemen bütün Kıta diktatoryal yönetimler altında yaşıyordu.

Hatta aynı İngiltere'nin **Churchill**'i bile Roma'nın “**Duce**”sine methiyeler düzüyordu.

Eh, hâl böyleyken **Mustafa Kemal**'in “**Ebedi Şef**” sıfatı taşıması da, ilk Cumhuriyet'i “**tek adam**” olarak yönetmesi de öyle fazla yadırganacak ve fazla abartılacak bir şey değildir!

ÖTE yandan **Atatürk**'ü diğerlerinden farklı kılan en temel, en hayati, en belirgin unsur, niyet olarak kalsa dahi aslında daima liberal demokrasiyi tasavvur ve hayal etmesidir.

Diyebiliriz ki, zaten Batı düşüncesinin uzantısı olan **Gazi** bu düşüncenin hedefini de benimsediği için yukarıdaki “**tek adamlığı**” aslında “**utangaç**” biçimde yaşadı.

Baştan beri yansıttığı “**esas ruhiyat**”a akim kalmış iki çok parti tecrübesini ve **Fethi Okyar**'a ifade ettiği “**halimiz 'dictature' manzarasıdır**” özeleştirisini eklersek, **Mustafa Kemal**'in özünde çoğulcu ve sivil rejim amaçladığını söylemek hiç de zorlama olmaz.

Dolayısıyla, biz özgürlükçüler ki yine “**esas ruhiyat**” olarak aynı değer ve hedefleri sahipleniyoruz, tabii ki **Mustafa Kemal Atatürk**'ü de sahiplenmekle yükümlüyüz.

Bizler, o değer ve o hedefleri kendi zihin kalıplarına göre yontan Atatürkçülerden, Kemalistlerden, ulusalcılardan sonsuz defa daha fazlasıyla **Büyük Kemal**'in mirasçılarıyız.

Evet, bugün 74. ölüm yıldönümünü idrak ettiğimiz **Atatürk** zaten sirenine susta durmadığımız, zaten putuna tapınmadığımız, zaten secdesine varmadığımız için bizizdir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Helikopter komplosu

Hadi Uluengin 14.11.2012

ON yedi hayata mal olan elim helikopter kazası komplo teorilerini tekrar alevlendirdi.

PKK düşürdü fısıltılarından tutun da, aracın metal yorgunluğuna uğradığı veya ABD'nin külüstür kakaladığı yönündeki iddialara dek her türlü spekülasyon daha ânında yayıldı.

Oysa dur be adam! Vukuat hangi coğrafyada ve hangi şartlar altında gerçekleşmiştir?

Herhangi bir obüs veya mermi izine rastlanmış mıdır? En önce bunları bir öğren!

Ardından, metal yorgunluğu ne kadar sürede gerçekleşir? Sikorsky'leri Türkiye hurda mı yoksa **"gıcır"** mı almıştır? ABD dâhil bütün dünya ordularında hizmette midir değil midir?

Bir nebzecik bilgi edin de ondan sonra mütalaa yürütmeye kalkış!

Ama yook, Türk pilotlar asla hata yapmayacağına göre illâ bir bit yeniği vardır!

NİTEKİM hatırladım: Amsterdam'da düşen THY uçağı için de aynı şey olmuştu.

TV ekranlarının arka planında ekiplerin daha kurtarma çalışmalarını sürdürdüğü görülüyordu ki, ön planda **"şakıyan"** bizim sunucu ve **"uzmanlarımız"** (!) kazanın mutlaka Hollandalı hava kontrolörlerinin ihmalinden kaynaklandığına dair hükmü çoktan vermişti.

Uluslararası soruşturmanın sonucunu biliyorsunuz, pilotaj hatası orada da göz çıkarttı!

CEREN Kenar'ın önceki güncü yazısından **"Genç Siviller"** hareketinin **"Komplo Avcılığı Meslek Yüksek Okulu"** gibi enfes başlıklı seminerler düzenlediğini öğrenince bugün ben de yukarıdaki kazadan yola çıkarak aynı komplo teorilerine değinmek istedim.

OYSA komplo teorileri ilk bakışta rasyonalite ve mantık barındırmış gibi gözüküyor.

Sebeup- sonuç ilişkisinden yola çıktığını söyleyerek, **"zahiri görünüşe inanmayın! O sonuç kime faydalıysa aslında sebebin kökeninde de aynısı vardır"** demeye getiriyorlar.

Açıkgözlük ve zekâ fışkırtıklarını sanıyorlar ama aslında bu rasyonalite falan değildir!

Rasyonalite, tesadüfi ve gayrı iradî faktörlerin de varlığını kabullenerek ve sonucun illâ sebebi açıklayamadığı varsayımını onaylayarak, her ikisini de **"a priori"** bir önyargı ve imanî bir **"mukadder"** olmadan, mümkün

mertebe ayrıntısıyla tahlil edebilmeye çalışmaktır.

Helikopterdeki on yedi seçkin askerin ölmesi PKK'ya yaradı diye kaza sabotaj olmaz!

SSCB'nin yıkılması Batı'ya fayda sağladı diye çöküş ABD parmağıyla açıklanmaz!

Leydi Diana'nın Mısırlı sevgiliyle duvara çarpması da İslamofob suikasta bağlanmaz!

O hâlde tekrarlıyorum: Laik veya dini; sol yahut sağ; Ortadoğu halklarının kılcal damarlarına işlemiş komplo teorileri derin bilinçaltında yatan ve **"her şeye kadir görünmez el"** inancına iman eden kadercilikten soyutlanamaz ki, ayrıntıyı bir başka yazıda işleyeceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çin işi

Hadi Uluengin 16.11.2012

MÜTEVEFFA SSCB zamanında ve sittin sene müddetle **"Kremlinologlar"** vardı.

Bunların uğraş alanını da **"Pravda"**nın sayfada kullandığı bir hurufattan yahut Kızıl Meydan'daki bir resmigeçidin boy sırasından anlam çıkartmaya çalışmak oluşturunurdu.

Şeffaflıktan yoksun kapalı toplumu okumak için bu tür bir uzmanlık gerekiyordu.

Şimdi de **"Pekinologlar"** var! Aynı cins münecimliği Çin hakkında tekrarlıyorlar.

Ve dün öğleye doğru bahsi kazandılar! Çünkü öngördükleri gibi, yine dün noktalanın Komünist Partisi 18. Kongresi elli dokuz yaşındaki **Xi Jinping** yeni başkan seçti.

On yıl boyunca ülke kaderine hükmedecek olan lider hakkında çok az şey biliniyor.

VAKIA doğru, **Xi**'nin selefi **Hu Jintao**'ya oranla daha **"liberal"** olduğu söyleniyor.

"Demokratik ruhiyat"ına gerekçe olarak da Büyük Kültür Devrimi, yani **"Büyük Kültür Katliamı"** sırasında ailesiyle birlikte **Mao**'nun gazabına uğramış olması gösteriliyor.

Ama aslına bakarsanız böylesine şaya ve spekülasyonları cimbızla tutmak gerekiyor.

Zira nasıl ki Kongre mahremde gerçekleşti ve önceden saptanmış şahsiyetleri seçti, bir **"meşhur meçhul"** olan yeni önderin uygulayacağı politikaları da iç dengeler belirleyecek.

Çünkü günümüz Çin'i totaliter olmaktan ziyade otoriter bir kimlik arzediyor.

ÖYLE, zira **“sosyalist piyasa ekonomisi”** gibi garabet bir tanımı ve kapitalizminin en vahşi tipini seçmiş olsa bile iktisadi kalkınma ÇHC’de ciddi bir sivil kamuoyu da yarattı.

Sosyal ağ sitelerini paylaşan internet kullanıcılarının sayısı yarım milyara yaklaşıyor.

Şehirli nüfusun devasa süratle artması; dünyaya açılımın önlenemez raddeye varması; gelir dağılımındaki muazzam eşitsizliğe rağmen de yabana atılmayacak bir orta sınıf burjuvazisinin doğması **“tabandaki Çin”**i kısmi ve tedrici bir çoğulculuğa doğru sürüklüyor.

Buna paralel olarak da **“tavandaki Çin”**i artık **“tek adam”** değil, sekiz kişiden oluşan ve farklılıkları dengeleyen Merkez Komitesi Daimi Bürosu’ndaki kolektif organ yönetiyor.

Dolayısıyla da yeni liderin **“liberalliğini”** falan yukarıdaki iç dengeler tayin edecektir.

Üstelik bazı **“Pekinolog”**lar **Jinping**’in eşi **Peng Liyuan**’ın Çin sathında çok ünlü bir **“star şarkıcı”** olmasından yola çıkarak aynı **Mao** dönemiyle bu defa zıt bir ilişki kuruyorlar.

Yani **“Büyük Serdümen”**’in lânetli karısı ve **“Dörtlü Çeteni”**’nin elebaşısı **Jiang Zing**’in de artist olduğunu hatırlatarak mazideki kâbusun tekrarlanabileceğini çağırıştırıyorlar.

YİNE spekülasyondur! Tarih tekerrür etmez ve falcılığın üzerinde durmaya değmez!

Üzerinde durulması gereken şey komünist partisinin mostralık ismine rağmen aslında hep Konfüçyüsçü bir **“itaat toplumu”** olmuş olan Çin’in **Deng Sio Peng**’in 1979’daki **“dört modernleşme”** atılımından beri **“otoriter kalkınma modeli”**ni benimsediği gerçeğidir.

Eski Singapur lideri **Lee Yew**’in teorize ettiği ve Kore’den Taiwan’da birçok Asya ülkesinin **“sırrı”**nı oluşturan böyle bir modelde ise Batılı anlamda demokrasiye yer yoktur!

Daha doğrusu, bu yaklaşıma göre refah ancak belirli bir **“asgari nokta”**ya vardıktan sonra konu biraz biraz tartışmaya açılabilir. Oysa Çin o noktanın fersah fersah gerisindedir.

Hem selef **Hu**’nun, hem de halef **Xi**’nin Kongre’de altını bilhassa çizdikleri gibi bir yandan rüşvetçilik, kayırmacılık, hırsızlık; diğer yandan da sosyal eşitsizlik, göçebe sefillik ve bölgesel dengesizlik ÇHC’yi böyle bir aşamanın çok, çok uzağında kılmaktadır.

Üstelik yukarıdaki yolsuzluklar ve eşitsizliklere ek olarak, zaten tarih boyu var olmuş merkezkaç eğilimlerin devamı ülkenin diğer yumuşak karnını oluşturmaktadır. Riziko ciddidir

Dolayısıyla, evet iktisadi pırıltı Çin’de tedricen kamuoyu ve sivillik de üretmektedir ama gerçek bir demokrasi ve açık topluma geçiş kısa - orta vadeli gündemde değildir!

Zaten de gündeme geldiği **“Pekinolog”** müneccimbaşılığa ihtiyaç kalmayacaktır.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Otomobilnâme

Hadi Uluengin 17.11.2012

OTOMOBİL fuarları zamanlama itibariyle galiba moda defilelerine benziyor.

Eh, sırık boylu ve tahta memeli soğuk nevalelerin Paris'te, Roma'da, New York'ta **"haute couture"** terziler için endam sergilemesi hep ya ilk, ya son bahara denk gelmiyor mu?

İşte oto panayırları da yine iki mevsim arasında gerçekleştiriliyor.

Nitekim İstanbul **"Auto Show"** da bu hafta sonu bitti. Gitmedim.

NİYE gidecekmişim ki? **"Cep delik, cepken delik / Kevgir misin be ahretlik"** cinsi bir adamın pırıltılı kaportalar önünde salya sümük yalanması ancak mazoşizm olurdu.

O cebimde ve o cepkenimde çek defteri yok ki çok sıfırlı kaporayı orada imzalayayım.

Hatta belli mi olur, dönüş metrosuna tikişmadan önce derin melankolilere dalabilir ve aniden cinnet krizi geçirip, **"atmışımı aştım ama niçin dört çarpı dört bir pikabın stepne tekerleğine bile sahip olamadım"** diye kendimi perona giren trenin altına da atabilirdim.

Dolayısıyla, cicili bicili kromajlar, yüksek hacimli motorlar, elektronik zamazingolu konforlar karşısında manevi eziyet çekmemek için ne fuara, ne şova, ne de panayıra gittim.

OYSA otomobili severim. Çok, pek çok vasıta eskittim.

Daha doğrusu, hımbıl fakat sempatik **"İki Beygir Citroen"**den asil fakat obur **"Rover 75"**e uzanan geniş yelpazede, mülkiyetini edinebildiğim bütün araçları zaten hep kelepirden toplamış olduğum için onların ömrü vefa etmedi. Zavallılar benim altımda hurdaya çıktılar.

Üç yılı profesyonel taksi şoförü olmak üzere de kırk iki senedir direksiyon tutuyorum.

Ve Allah bundan sonrasını esirgesin, o kadar **"ateşli"** (!) kullanmama ve o kadar kilometre kat etmeme rağmen haksız çıktığım tek bir kaza yapmadım.

YAPMADIM, zira debriyaj–vites–gaz faaliyetini ciddiye alırım. Kurallara mümkün mertebe riayet etmenin ötesinde esas olarak beynimi ve vücudumu makineyle bütün kılarım.

Traktör bile sürmeden kağından limuzine geçmiş köylülerin tarla; ata dahi binmeden deveden kupeye atlamış göçebelerin de çayır alargılığına sahip olmadığım içindir ki hem reflekslerimi senkronize ederim, hem de sırf görmeyi değil görülmeyi de hayati addederim.

Ne yol, ne şose, ne de kaldırım bana ait! Onları paylaşmakla mükellefim.

Benim fark ettiğim ölçüde diğerinin de beni fark etmesini sağlamakla yükümlüyüm.

Dolayısıyla en sol şeritten son anda en sağa sapan potansiyel katillere; yayaların trotuarını gasp eden hödük arsızlara; tek yön tabelasını **“tekel yön”** diye okuyan tecavüzkar hanzolara karşı daima büyük kin duydum ki, kışlarını **“Bentley”** koltuğuna koysalar ne yazar!

Be adam, eğer otomobil kullanırken dahi göçebe ve köylü kültüründen bir nebzecek arınamıyorsan, senin gibi bir eşeğe altın semer de takılsa eşek yine eşek, yine eşektir!

FAKAT doğru, tabii ki ben de o semerin arzuladığım cinsten olmasını isterdim.

Ve, imkânım olsa bile artık asla sahip olamayacağım üç model hâlâ rüyalarım giriyor.

İlki Amerikan **“Chrysler”**’in 1934 yılına ait **“Airflow”**; ikincisi Çek **“Tatra”**’nın 1956 ’da ürettiği **“603”**; sonuncusu da İsveçli **“Saab”**’ın 1955’de imalatına başladığı **“93”** tipidir.

Kabul, öncü nitelikteki aerodinamik tasarımlarından dolayı bunlar sakil addedilebilir.

Fakat her üçünün de öyle bir kişiliği ve öyle bir ruhu vardır ki, aynı şablondan çıkmış gibi artık hepsi birbirine benzeyen şimdinin kaportaları onların ellerine su bile dökemez.

“Airflow”’un içinden yayılan koku, **“Tatra”**’nın motorundan işitilen ses, **“Saab”**’ın direksiyonunda duyulan haz 2013 model **“Rolce Royce”**’a da, **“Ferrari”**’ye de fark atar.

Otomobil artık otomobil değildir ve haniyse metafizik bir şehvetle donanmıştır.

Neyse, ahdettim gelecek yıl **“auto show”**’a değil ama otomobil müzesine gideceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arabesk Fazıl Say

Hadi Uluengin 21.11.2012

ÇİZMEYİ aşmak deyimi **Fazıl Say** için artık çok hafif kalıyor.

Çünkü “**ulusalçı**” piyanist küstahlık ve pervasızlıkta kuşandığı palaskayı bile aştı.

Kim ki “**arabesk**” dinleyen insanlara “**vatan haini**” diye iftira atmaya yelteniyor, değil klavyeye tuşe yapmak isterse ağzıyla kuş tutsun, ona haddini bildirmek farz olmuştur.

Dolayısıyla **Fazıl Say**, sen git!

EVET, çek ve git!

Madem kendi ülkenin insanlarını böylesine hakir görüyorsun ve madem yalnız kendi icra ettiğin tınıları “**vatanperver**” (!) addediyorsun, o hâlde piyanonu sırtına yüklen, partiyonlarını koltuğuna sıkıştır ve paşa gönlün hangi diyara meylediyorsa derhal oraya git!

İkide bir Japonya lâfı geveliyorsun, eh bari Asya adalarına kapağı at! Fakat dikkat!

Zira orada da aşağı yukarı bizim “**arabesk**”e tekabül eden ve kâh halk şarkılarını “**avamlaştıran**” (!) “**enka**”, kâh da notaları “**manga**” çizgi romanlarla bütünleştiren “**J-Core**” cinsi müzik tarzları revaçtadır.

Ahalinin ezici çoğunluğu **Seiji Ozawa**’nın **Edouard Lalo**’dan yönettiği “**Keman ve Orkestra İçin Fa Majör Konçerto**”yu falan değil yukarıdaki popüler türleri dinler.

Dolayısıyla, sakın “**onlar da vatan haini**” diye yine boyundan büyük kelâm buyurma!

Şogunların da serinde militarizm var, huyları suları belli olmaz.

Alimallah gözünün yaşına ve solfejnin portesine bakmadan derhal postalayıverirler.

Her halükârda **Fazıl Say** sen taşı tarağı hemencecik topla ve yüce bir “**vatansever**” (!) olarak, senin kıymetini bilmeyen “**hıyanet-i vataniye**” insanların barındığı bu ülkeyi terket!

ASLINA bakarsanız küstah piyanistin hezeyanlarından memnuniyet de duyabiliriz.

Çünkü **Say** muazzam kibirliliği ve dehşet cüretkârlığıyla pot üstüne pot kırıyor ve çam üstüne çam deviriyor ama aynı zamanda da farkına varmadan özgürlükçülüğe hizmet ediyor.

Her ağzını açışta ve her nefret kusuşta temsilcisi ve sözcüsü olduğu “**ulusalçı**” ideolojinin sefaletini geniş kitleler nezdinde daha belirgin, daha net ve daha sarih kılıyor.

Diğerlerinin düşünüp de söylemeye cesaret edemediği şeyleri züccaciye dükkânına girmiş fil patavatsızlığıyla ortaya atınca o “**ulusalcılık**”ın hem ne denli totaliter bir zihniyetle donanmış, hem de nasıl bir çirkef iftiracılıkla

bütünleşmiş olduğu gerçeği tam göz çıkartıyor.

TOTALİTER, zira yine klasik Batı müziği icracılarından **Hikmet Şimşek** 28 Şubat generallerine yaslanarak **“devrim vıdası sıkımak gerekiyor”** diye efelenmiyor muydu?

Nevit Kodallı alaturka tınıları **“meyhane notaları”** diye aşağılamıyor muydu?

İşte üstatlarının izini süren **Say** da arabesk dinleyenlere **“vatan haini”** demekle hem **“ulusalcı”** ideolojideki sürekliliği, hem zihniyetteki ceberutluğu tekrar gözler önüne seriyor.

Üstelik daima ve daima o **“vatan haini”** iftirasının arkasına saklanan ve yine daima ve daima **“çamur at, izi kalsın”** taktiğine başvuran aynı **“ulusalcılar”**ın **“hıyanet”**ten (!) neyi anladığını ortaya koymuş oluyor ki, sözcükler ve sıfatları artık işportadan toplamak gerekiyor.

EVET **Fazıl Say**, en iyisi sen bu diyardan git! Vatani **“vatan hainleri”**ne bırak!

Ne bileyim ben, Japonya’da **Mozart**, ABD’de **Bernstein**, Rusya’da **Stravinski** çal!

Ben sana Batı musikisini mükemmele yakın biçimde icra edemezsin demiyorum ki!

Ben sana aynı müziğin neşvünevasındaki Batı düşüncesini hazmedememişsin diyorum.

Dolayısıyla **Fazıl Say**, **“bis”**ten önce piyano kapağının cilâsına yansıyan suretine bak!

Yukarıdaki hazımsızlıktan ötürüdür ki o suretin o satha ve bütün mecazi anlamlarıyla, gerçek **“arabesk”**in ta kendisi olarak düşüyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vatan yahut hıyanet (1)

Hadi Uluengin 23.11.2012

MALÛM, **Fazıl Say** **“arabesk”** müzik dinleyenleri **“vatan haini”** (!) ilân etti.

Ben de dayanamadım ve salı günkü yazımda lâfı esirgemedim cevabı yetiştirdim.

Ancak, işportaya düşmüş bu kepaze iftira hiç durmaksızın dil pelesengi edildiği içindir ki bugün **“ulusalcı”** piyaniste değinmeden şu **“vatan”** kavramı üzerinde durmak istiyorum.

Düşüncelerimizi berraklaştırdığı için de önce etimolojik kökenden başlayacağım.

BİR kere **“vatan”** kelimesi Türkçe değildir! Arapçadır. **“Memleket”** bile öyledir!

Kaşgarlı Mahmut’un 11. yüzyıl **“Divânü Lugâti’t-Türk”**ünde ikisini de rastlanmaz.

Çünkü hem **“vatan”**, hem de **“memleket”** mevhumlarının geri planında bir satıh, bir mekân, bir coğrafya çağrışımı mevcuttur. En azından köy, kasaba, yöre falan kastedilir.

Dolayısıyla da terimleri üretebilmek için en önce yerleşik bir kültüre ait olmak gerekir.

Zaten aynı olgu Batı lisanları açısından da geçerlilik taşır. Latince **“patria”** **“baba”** anlamındaki **“pater”**’den türemiştir ve modern dillere oradan girmiştir.

“Ata toprağı” veya **“babanın gömüldüğü yer”** şeklinde tercüme edebiliriz.

HALBUKİ malûm, Türkler tarih sahnesine göçebe bir kavim olarak çıktılar.

Nitekim de bizim sözcük dağarcığımızda yukarıdaki tanımlara az çok yaklaşan kelimeleri **“yurt”**, **“oba”**, **“otağ”** gibi ifadeler oluşturur.

Bunların hepsi de o göçebelikle bütünleşen ve mekânda değişken olan şeyleri betimler.

Dolayısıyla ilkin şunu kabullenmemiz gerekiyor:

Türkçede olmayan **“vatan”** kavramı hem ithaldir, hem de yeni, hatta moderndir!

SÖZKONUSU yeniliğin ve modernliğin ne zaman ortaya çıktığını tam kestiremiyorum.

Namık Kemal’in 1873 tarihli **Vatan Yahut Silistre** piyesinden önce de deyim hiç olmazsa ulema ve münevveran arasında din ötesi bir anlam kazanmış mıydı? Bilemeyeceğim.

Ama aslında bu tarihçeye de o kadar fazla önem atfetmek gerekmiyor. Çünkü yüz elli yıl evveline uzansa bile kavram Batı’da da ancak ulus-devletler süreciyle birlikte netleşmiştir.

O Latince **“patria”**’dan türetilen ve **“vatanperverlik”** veya **“yurtseverlik”** anlamına gelen **“patriotisme”** sözcüğü lügate Fransız Devrimi’yle birlikte girmiştir.

Dolayısıyla, çok milletli imparatorluğumuz yukarıdaki ulus-devlete geç meylettiği için onun **“manevi”** terminolojisini de geç benimsememiştir ki, öyle yadırganacak bir şey değildir.

FAKAT evet, manevi! Daha ötesi, metafizik! Daha daha ötesi, belki de uhrevi!

Manevi, metafizik ve uhrevi, zira velev ki modernitenin eski değerleri tahrif ettiğini ve bunları yeni bir kutsalla donattığını varsayalım... Kısmen doğrudur ama esas yine değişmiyor.

Değişmiyor, çünkü zihin dünyamızda, derin bilinçaltımızda, **“ben”** kimliğimizde o **“vatan”** kelimesine iyi kötü yaklaşan her şey fitrî bir dürtü oluşturur. Oluşturuyor. İnsanidir.

İlkin pre-modern toplumu belirleyen **“toprak”, “köy”, “memleket”** aidiyetleri; sonra da ulus-devletin paralelinde **“vatan”**a dönüşen bu kavramlar yumağı asla hafife alınamaz.

Yukarıdaki fitri dürtüyü önce **Vico, Herder, Maistre**; ardından da **Maurras, Ortega, Junger** gibi muhafazakâr ve gerici düşünürlerin teorize etmiş olması ise gerçeği yanlış kılmaz

İstesek de istemesek de **“vatan”** vardır ve görünür gelecekte olmaya devam edecektir.

Ona **“hiyanet”** ise öyle kolay affedilecek ve çabuk bağışlanacak bir şey değildir!

PEKİ de bu **“hiyanet”** nasıl gerçekleşir? ls, kıstası, terazisi nedir ve kimdir?

Yine **“vatan”** kavramı çerçevesinde soruyu yarın cevaplamaya çalışacağım.

NOT: Salı günü **“neşv- nem”** deyimini yanlış imlyla yazmışım. Düzeltir, zr dilerim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vatan yahut hiyanet (2)

Hadi Uluengin 24.11.2012

1954 yılında ve imzasız olarak **“Berlin’de Bir Kadın”** başlığıyla bir kitap yayımlandı.

Fakat Almanca orijinaline rağmen yapıt İngilizce basıldı. İlkin ABD’de piyasaya ıktı.

Sonra da diğer dillere çevrilerek Norveç’e, İtalya’ya, Fransa’ya, Japonya’ya falan gitti.

Eser 20 Nisan- 22 Haziran 1945 tarihleri arasında tutulmuş günlükleri içerir.

Sözkonusu **“Kadın”**ın aslında **Martha Hillers** adında bir gazeteci olduğu ise yazarın ölümünden iki sene sonra ve ancak 2003 yılında anlaşıldı.

HILLERS an be an kaleme aldığı ve sonsuz acılar içeren otobiyografik sayfalarda hem kendisinin, hem de bütün çevresinin yaşamış olduğu dehşet kbusu tasvir eder.

Yani muzaffer Kızıl Ordu'nun işgalle birlikte yüzbinlerce, muhtemelen milyonlarca Alman kadınına ve kızına korkunç biçimde tecavüz etmesini anlatır.

Yazar, **Stalin**'in resmî şairi **İlya Ehrenburg** tarafından yapılan **“Gebert, gebert o Almanı/ Anasının karnunda bile öldür,/ Öldür Töton kadının iffetini”** çağrısının teoriden pratiğe nasıl geçirildiğini, başta öz iffetinde olmak üzere bir kamera soğukluğuyla yansıtır.

Zaten bu nesnellikten ötürüdür ki kitap kendi ülkesinde ancak 2001 yılında yayımlandı.

Neyse, savaşa ve kolektif hafıza hesaplamasına değil başka bir konuya geleceğim.

MARTHA Hillers'in kimliği ortaya çıkınca, zaten günlüğün içeriğinden sezinlendiği gibi yazarın son derece bilgili ve baştan beri **“sol”** temayüllü bir entelektüel olduğu anlaşıldı.

Hitler iktidara gelmeden Komünist Parti'yle flört etmiştir. Üstelik bir müddet SSCB'de yaşamıştır. 1933-1945 arasında işlenmiş bütün suç ve cürümlerin de bilincindedir.

Yani eğer renk verse **“vatan haini”** diye kampa veya ölüme gönderileceği kesindir.

SONRA **Hillers** aynı günlüğün 13 Mayıs 1945 tarihli sayfasına, 27 nisandan beri bedenini gasp eden garnizon askerleri mahalleyi terk ettiği için biraz rahatladığı notunu düşer.

Ardından da kendisiyle trajik bir hesaplaşmaya girer. İlgili bölümü özetle aktarıyorum:

“Hitler gelince Almanya'dan gidebilirdim. Ama yerimin burası olduğuna inandım.

Halkuma ait olduğumu biliyorum ve bugün dahi kaderini paylaşmak istiyorum.”

KİTABI hiç anlamadığım **Goethe** dilinde değil Fransızca tercümesinden okumuştum.

Dolayısıyla yazarın yukarıdaki **“halk”** kelimesini Almancada etnik çağrılar yapan **“volk”** sözcüğüyle mi, yoksa daha nötr bir ifadeyle mi zikrettiğini çıkartamayacağım.

Fakat **Martha Hillers** asla ırkçı olmadığına göre her iki durumda da öz değişmiyor.

Ve, sözkonusu öz de şuna tekabül ediyor:

“BERLİN’de bir Kadın” ait olduğu halkın kolektif suç işlediğini bilmesine rağmen yine de o aidiyeti sahiplenmektedir. Kaderini paylaşmak arzusundan da vazgeçmemektedir.

İşte, modern zamanların ulus-devletinde “vatan”; daha öncesinde ise köy, memleket, kavim, yurt, otağ, vs. gibi kavramlara tekabül eden dürtüyü de bu insani fitrat oluşturuyor!

Führer, hatta encamını kabullendiğı halkın, ulusun, milletin ciddi bir bölümü **Hillers**’i “vatan haini” (!) olarak algılamış veya ilân etmiş olsa ne değişecekti ki?

Kendisini öyle hissettiğı müddetçe hem daima “vatan”a ait olacaktı; hem de hiçbir iftira, suçlama veya yargı onu, yine daima öznellik arzeden “hain” sıfatıyla donatamayacaktı.

Ne bir yanda beyninle tiksindiğı Alman Naziler, ne de zıt kutupta vücuduyla tiksindiğı Rus askerler **Martha Hillers**’in ruhuna kazınmış “vatan” kavramını zaptedemeyeceklerdi.

“Vatana hıyanet” o ruhu yitirmektir ki böyle bir gaibi bulan varsa en önce getirsin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muhteşem fetih

Hadi Uluengin 28.11.2012

PARİS’te yaşayan Yunanlı bir arkadaşım var. **İrena**’yla yakınlığımız tarihe uzanır.

Ne Kıbrıs, ne Çardak, ne de “it dalaşı” aramıza kara kedi sokabildi.

Neyse, bir müddet önce karşılaştığımızda “dinle kardiya-mu” diye üzerime atladı.

Sonra da yarı şaka, yarı ciddi, “sizden kurtulduğumuzu zannedyordum ama işte bizi yine fethettiniz” deyip hızlı hızlı anlatmaya başladı.

MEĞER Atina’ya gitmeden önce randevularını Türk dizilerine göre ayarlıyormuş.

Kime telefon etse “o saatte olmaz” cevabını alıyormuş. “Muhteşem Yüzyıl”a, “Aşk-ı Memnu”ya yahut başka bir “made in Turkey” prodüksiyona bakacaklarını söylüyorlarmış.

Sonra da ekledi: “Tavernalar dâhil bütün şehirde hayat duruyor. Akropol yıkılsa ekranın önünden kalkmayacaklar. De vre kardiya-mu, bunun adı fetih değil de nedir?”

TAHMİN etmişsinizdir, yukarıdaki anekdotu Başbakan **Erdoğan**'ın aynı **"Muhteşem Yüzyıl"** dizisine ilişkin olarak yaptığı son **"muhteşem"** (!) çıkıştan dolayı anlattım.

İnanılacak gibi değil! Diyelim ki senaryoyu eleştirdi. Hadi bir derece kadar amenna!

Fakat **"cezaî müeyyide"** (!) için yargıçları göreve çağırmasın ne buyrulur?

Bu nasıl bir otoriter zihniyettir! Bu ne menem bir zaptî anlayıştır!

Her filmin, her müziğin, her kitabın **Jdanov** veya **Goebbels**'ten cevaz aldıktan sonra yayımlanabildiği **Stalin** Rusya'sında yahut **Hitler** Almanya'sında mı yaşıyoruz?

Artık ekran yapıtları bile iktidar önderinin tarih anlayışına göre mi vizyona girecek?

Üstelik Başbakan'ın efsane kıldığı o tarih anlayışından bakıldığı takdirde bile, gerçeği ister yansıtsınlar, ister çarpıtsınlar, dizileri aforoz etmek değil öpüp başa koymak gerekiyor!

EVET, öpüp başa koymak gerekiyor, çünkü **İrena** Yunanistan'daki **"Türkomania"**yı kastederek **"fetih"** ifadesini kullanırken aslında doğru bir olguyu vurgulamış oluyordu.

Eğer Orta Doğu'dan Orta Asya'ya ve Mağrip'ten Balkan'a Türk prodüksiyonları seyreden insan sayısı yüz elli milyon civarında hesaplanıyorsa, bu, muazzam bir başarıdır!

Hadi **"emperyal kültür"** gibi belki abartılı kaçacak bir deyim kullanmayayım.

Fakat şu kesin ki birer **"popüler kültür"** yansıması olarak oralara giden yerli yapımlar sihirli kutudaki kurgunun, senaryonun, entrikanın haydi haydi ötesine taşıyorlar.

Bütün altyapısıyla ve bütün bilinçaltıyla bir Türkiye ve Türklük imajı şırıngalıyorlar.

Arabî çocuklar çat pat **Dede Korkut** lisanı öğrenmeye başlıyorlar; Suudi kadınlar kocalarını veya sevgililerini seçmek özgürlüğüne sahip Türk kadınlarına imreniyorlar; Kazak veya Arnavut aileler de ilk fırsatta dizideki Antalya otelinde tatil yapmaya hevesleniyorlar.

Ve bunun adı bir anlamda, Helen arkadaşımın zikrettiği o **"fetih"**in ta kendisidir!

NİTEKİM hatırlatayım. 2. Savaş bitiminde ABD **"Marschal Planı"**yla Avrupa'ya yardım akıtırken tek, ama tek bir şart koşmuştu: Sinemaların Hollywood filmlerine açılması!

"Amerikan hayat tarzı"nın Yaşlı Kıta'ya sirayet etmesi bu sayede başladı ve sürdü.

Hiçbir Beyaz Saray önderi de **“Rüzgâr Gibi Geçti”** nin senaryosunda İç Savaş tahrif ediliyor diye kıyameti kopartmadı. Hele hele yargıyı göreve çağırmayı asla düşünmedi.

Aksine, içerik ve şekil ne olursa olsun **“kültürel fetih”** e zemin yarattığı içindir ki **“beyaz perde serbestisi”** Washington’un hür ticaret kavramında hep birinci ilkeyi oluşturdu.

Blucin pantolon **James Dean**, rock müzik de **Elvis Presley** imajıyla tahakküm kurdu.

Eh, şimdi ekran dizileri sayesinde **“at üstündeki ecdâdın”** bile fethedemediği yerlerin **“fethi”** ne (!) imkân doğmuşken sen kalk otoriter bir ceberutlukla **“tarih zaptiyesi”** kesil!

O tarihe mi yanayım, yoksa liderini böyle bir zihniyetle donatan talihe mi yanayım?

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkçe yasağı mı

Hadi Uluengin 30.11.2012

SON **“ulusalci”** cazgırlığın farkında mısınız?

Neo-Nazi Maocuların **“Karanlık”** varakparesinden Ergenekoncu provokatörlerin **“Odacıbaşı”** portalına uzanan o bet ve o cırtlak sesli koro yine feryâd ü figan etmeye başladı.

Bu arada da şoven ve milliyetçi hamasetin en sunturlusunu gıdıklıyorlar.

Neymiş?

Hollanda’da yaşayan bir Türk öğrenci anadil kullandığı için okuldan tart edilmişmiş...

VAH vah! Fakat tabii maksat üzüm yemek değil bağcıyı dövmek!

Zira aynı cazgırlar Amsterdam’da eğitim veren lisenin **Fethullah Gülen** Hocaefendi camiasına mensup gönüllüler tarafından yönetildiğini iddia ediyorlar. Mümkündür.

Eh, fırsat bu fırsat ya, **“ulusalci”** medya da **“Türk çocuklarına öz be öz lisanı dahi yasaklıyorlar”** demeye getirerek sözkonusu camiaya belden aşağı vurmaya kalkışıyor.

Yemezler ve başka kapiya!

ÖYLE, çünkü bu satırlar yazarı da diğer pek çok Türk öğrenci gibi aynı tür bir rahle-i tedristen geçti. Üstelik öyle sisler Hollanda'sının kanallar Amsterdam'ında falan da değil!

Bizzat Şehr-i İstanbul'un Bahariye semtinde geçti.

Ne zaman ki 1962 eylülünde ve Fransızcanın **"F"**sini dahi bilmeden **Saint Joseph Lisesi** hazırlık sınıfına başladım, daha 1963 yılının 2 ocak tarihinden itibaren sınıfta, etütte, teneffüste arkadaşlarımla bile o Fransızca'yı kafa göz yaparak konuşmak zorunda kaldım.

Kim ki tek bir Türkçe kelime kullandı, cezai **"sinyal"** öğrencinin eline tutuşturulurdu.

Üç defa cebimizde kaldı mıydı da cumartesi öğleden sonraları herkes şen şakrak evine dönerken sizi akşama kadar bin haneli bölme işlemi yapmaya davet ve mahkûm ederlerdi.

İyi ki etmişler! **"Aziz Biraderler"**e ancak şükran borçluyum.

Eğer ben ve akranlarım bugün **Voltaire** lisanına hakkıyla vâkıfsak; eğer Ortaçağ **Villon**'unu dahi orijinalden sökebiliyorsak; eğer bir Fransız'la argolu tartışmaya girebiliyorsak bunu çok büyük ölçüde en küçük yaştan itibaren okulda uygulanan o yasağa medyunuz!

Zaten de tek bir ebeveyn Lise yönetimine, **"ne yani, evlâdımın Türkçe konuşmak hakkı da mı yok? Niye cezalandırıyorsunuz?"** diye yakınmadı.

Tek bir gazete **"Türk'ün vatanında Türk'ün lisani men ediliyor"** diye manşet atmadı.

Çünkü aynı ebeveyn de, aynı gazete de biliyordu ki bir dile nüfuz edebilmek ancak gündelik pratikle mümkündür ve bunun yöntemi de onu mecburi kılmaktan geçmektedir.

İMDi, bizzat Türkiye'de dahi hâl böyleyken sen kalk, zaten Felemenkçenin zorunlu eğitim dili olduğu bir Hollanda'da Türkçe konuşmayı **"hak"** (!) diye sahiplen!

Yasaklanmasını da **"ana lisana tecavüz"** (!) mugalâtası altında pazarlamaya yelten!

Demek **"ulusalcı"** demagoglara kalsa orada büyüyen çocuklar okulda bile Türkçe konuşmak serbestisine sahip olacakları için, eh şöyle böyle bir **"Tarzancayla"** yetinecekler.

Toplumsal skalada ancak ikinci, üçüncü sınıf yurttaşlar olarak yer edinebilecekler.

Yani **Vondel** dilini özümseyemeyecekleri için Hollanda kültür parametrelerine de vâkıf olamayacaklar ki, dolayısıyla ilelebet **"ebedi muhacir"** kimliğiyle iktifa edecekler.

TEKRAR, yemezler! Okuldan tardı bilmem ama dil bağlamındaki disiplinde tavizsiz davrandığı için Amsterdam'daki liseyi değil kınamak, tam tersine tebrik etmek gerekiyor.

Hele hele, öne sürüldüğü gibi kurum eğer gerçekten de **Gülen** camiası tarafından yönetiliyorsa, "**Türk'e Türk propagandası**"na cevaz vermediği için iki defa tebrik gerekiyor.

"**Ulusalçılar**", geçti "**vasat tebaa**" pazarı, sür eşeğini seçkin ve evrensel yurтташа!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şair nasıl ikâmet eder

Hadi Uluengin 01.12.2012

CHICAGO- FİLOZOF **Martin Heidegger** şiir-felsefe ilişkisine dair epey seminer vermişti.

1951 sömestrinde de dev Alman romantîgi **Hölderlin**'in bir dörtlüğünden yola çıktı.

Dizedeki kelimelere atfen bu ders "**insan şair olarak ikamet eder**" diye adlandırıldı.

Belki Türkçeye "**insan şairane ikâmet eder**" diye çevirmek daha uygun düşer.

Ama **Goethe** lisanına vâkıf olmadığım için Fransızca tercümeyle sadık kaldım.

Ancak her hâlükârda işin içine mutlaka hem "**şair**" sözcüğü, hem de bir yerde oturmak, yaşamak, yerleşmek anlamındaki "**ikâmet etmek**" fiili giriyor.

Açıklamayı şimdilik burada noktlayıp başka bir aforizmaya geçeceğim.

MALÛM, İsviçreli mimar **Charles-Édouard Jeanneret**, yani müstear adıyla **Le Corbusier** bütün bir 20. yüzyıl mimarisine meşum biçimde damga vurdu.

Işık, düzen, rasyonalite diye bin bir hamaset parladı. Detayları iğdiş ve hadım etti.

Dolayısıyla da gayr-ı insani ve gayr-ı şairane formların, hacimlerin, estetiklerin yerleşiklik kazanmasında bir iblis, bir şeytan, bir deccal rolü üstlendi.

Modernizm, fonksiyonalizm, enternasyonalizm gibi cafcacılı lâflarla vaftiz edilse bile **Corbusier**'nin teorik ve pratik mimarisini en iyi tanımlayan ifade "**tavuk kümesi**" deyimidir.

Her türlü "**fuzuliyat**"tan (!) ve her türlü "**havaiyat**"tan (!) yoksun kümesler ki, ilk aklıma gelenlerini sayarsam meselâ Ataköy'deki bloklar; meselâ Şehzadebaşı'ndaki Belediye Sarayı; meselâ Taksim'deki AKM yukarıdaki

tarzın Türkiye'deki uzantılarına tekabül eder.

Ve zaten Mösyö **Charles-Édouard Jeanneret** ne buyurmuştu biliyor musunuz?

GENEL olarak yapılara, özel olarak da konutlara **"ikâmet makinesi"** adını vermişti.

Düşünebiliyor musunuz, **"makine"**! İşte enikonu bir merdane, bir çark, bir piston!

Yukarıdaki **Hölderlin**'in **"insan şair olarak ikâmet eder"** dediği tılsımlı dize ve **Heidegger**'in ondan yola çıkarak işlediği felsefi varoluş nerede; **Le Corbusier**'nin **"insan makine olarak ikamet eder"** demeye getirdiği korkunç düstur nerede?

Sözcük dilimin ucuna geliyor ama İsviçreli mimarın kendi çapında bir hümanizma yansıtmaya çalıştığını bildiğim için onu ve tarzını **"totaliter** diye tanımlamaktan çekiniyorum.

ÇEKİNİYORUM ama yine de itiraf edin ki insan mekânını makine kılan bir anlayış **Orwell**'in **"1984"** romanındaki dehşeti çağırıştırıyor. Ensemizde **"Büyük Birader"** soluyor.

Rasyonalite genel tekdüzeliğe bir de özel ve kamusal yapıların tekdüzeliğini eklemiştir

Burada **"şiiir"**e de, **"şair"**e de, **"şairane"**ye de yer yoktur! Bir nebzecik bile yoktur!

Hijyenik salonda işığa boğul, kare mutfakta zıkkımlan ve dikdörtgen odada zıbar!

Oysa etrafında kuytuyu, kavisi, çörteni, nişi aramayacak bir insan **"insan"** olabilir mi?

Fuzuliyattan ve havaiyattan mahrum bir ortam **Hölderlin**'in **"şair"**ini yaratabilir mi?

Hayat geometrik formların, düz çizgilerin, kübik hacimlerin prangasına vurulabilir mi?

Asla! Nitekim yanlış biçimde **"postmodern"** denen ve o **"şair"**i tekrar keşfetmeye çalışan bir mimari şimdi yeniden filizleniyor ki, hüküm vermek için vakit henüz erken sayılır.

İŞTE yukarıdaki mimari kaygılar beni Chicago'ya sürükledi. Uçaktan demin indim.

"Kâinatın başkenti" New York'a yolculuk imkânı doğunca, onca defa gittiğim ABD'de hiç ayak basamadığım Michigan Gölü kentine de ne yapıp yapıp uğramaya karar verdim.

Chicago'nun dillere destan mimarisini yerinde görmek ve gözlemlemek istiyorum.

Bakalım, ümit ve arzu ettiğim gibi burada **"insan şair olarak ikâmet ediyor mu"**?

Dolayısıyla bana bir müddet müsaade buyurun ki, yazı yetiştirmek gailisi olmadan şöyle sindire sindire seyredeyim ve cevabı size dönüşte vereyim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Midevî bir Chicago

Hadi Uluengin 15.12.2012

GURME tabir edilen cinsten bir damak tadı uzmanı değilim. Böyle bir iddiam yok!

Fakat yemek kültürüne tümenden yabancı olduğum da sanılsın. Biraz biraz anlarım.

Mesela Avrupa'yı ölçek alırsak, tarihçi **Fernand Braudel**'in tereyağı-zeytinyağı ve bira-şarap ekseninde yaptığı Kuzey-Güney ayırımının mide babında da geçerli olduğunu düşünenlerdenim.

İklim ve bitki örtüsü sayesinde o Güney'in ürettiği lezzetler o Kuzey'e oranla daha çeşitlidir.

Nitekim de Fransız, İtalyan hatta Türk mutfaklarının nam salmış olması buradan kaynaklanır.

Zaten örneğin, Alman taamlara övgü düzüldüğünü işittiniz mi? Ben ne işittim, ne de gördüm.

OYSA artık **"di"**li geçmiş kullanmam gerekiyor. Çünkü işte Chicago'da işittim de, gördüm de!

Malûm, İsa Mesih'in doğum günü yortusu yaklaşıyor.

Dolayısıyla, elde çingirak ve kafada kukuletayla her köşe başını tutmuş **"Selamet Ordusu"** siyahîleri gospel ilahi söyleyedursun, şehrin **"Loop"** denen iş merkezinde ve devasa gökdelenlerin altında Noel pazarı kurulmuştu. İvır zıvır, ama bilhassa yiyecek içecek satılıyordu.

Ve, müşterileri cezbedebilmek için de her iki tezgâhtan birisine **"hakiki Frankfurt sosisi"**, **"Saksonya usulü patates salatası"** veya **"gerçek Münih turtası"** türü tabelalar yerleştirilmişti.

Önlerinde de itiş tikiş kuyruklar uzanıyor ki, ahali haniyse Michigan Gölü'ne düşecek.

FESÜPHANALLAH! Yahu iyi kötü şu Almanya'nın en ünlü lokantalarında ziyafete gitmişliğim, en sarışın sevgilileriyle sofraya oturmuşluğum; **Klauss Mann**'dan **Victor Klemperer**'e de en gündelik hayat yazarlarını okumuşluğum vardır. Fakat iç güveysinden hâllice bile denemeyecek kadar vasat olan bu ülke mutfağının böylesine pohpohlandığına asla rastlamadım.

Oysa ilanlara bakılırsa Ortaçağ Tötonları sanki şövalye zırhı değil de aşçı önlüğü kuşanmıştı.

Sanki **"Doğu'nun fethi"** için kılıç değil de **"midenin fethi"** için kepçe sallıyorlardı.

TAMAM, yerel reçeteler de dâhil Cermenlerin epey tür sosisi olduğu inkâr edilemez.

Her tabağa sos diye boca edilen yabanturpuyla birlikte patatesin de envaiçeşidi mevcuttur.

Damak zevki nispeten daha **“aristokrat”** (!) Avusturyalıların domuz filetosunu da ekleyelim.

Bir de bonus bahşedip ağır kremaları, bol şekerleri ve keskin tarçınlarıyla pastaları sayalım.

Kabul de bunların hepsini toplasanız rafine mutfaklardan birisinin dahi dış kovuğuna kaçmaz.

Olsa olsa ancak beslerler ki, zaten bundan ötürü Alman mutfağına methiye falan düzülmez.

CHICAGO’daki panayırda düzülüyor olmasını ise önce hem bu şehre, hem de Illinois eyaletine yerleşen ilk göçmenlerin esas itibariyle Cermen kökenden inmesiyle açıklamaya çalıştım.

Yaşlı Kıta’nın eski insanları Yeni Dünya’da midevî nostaljiye peşinde koşuyor olabilirler.

Nitekim hâlâ 19. asır kıyafeti giyinen ve günah diye ne motor, ne elektik kullanan **“Amiş”** tarikatı mensuplarına da rastladım ki, püritanist Protestanlar yöresel Almanca konuşuyorlardı.

Dolayısıyla, Birleşik Devletler’de Noel’in böylesine önemli yer tutmasının bile aslında pagan Cermen âdetlerine uzandığı düşünülürse, Michigan Gölü kentinde **“meşhur Berlin sosisi”** yahut **“gerçek Köln turtası”** türünden reklâm yapılmasını belki yadırgamamak gerekiyor.

Üstelik adı üstünde, **“Amerikan hayat tarzı”**’nın modern efsanesine dönüşmüş olan ve tüm dünyada damak hükümlanlığı kuran **“hamburger”** de o Almanya’yı çağrıştırmıyor mu?

ÖYLE ama aynı **“Amerikan hayat tarzı”**’nın kâh yukarıdaki gibi Cermen, kâh da Anglo-Sakson, Çin veya Latin aktarmalı olarak kurduğu bu hâkimiyet çok başka bir şeyler daha içeriyor.

Bunları gelecek hafta ve yine Chicago ve New York mahreçli olarak ele alacağım.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nerede kalmıştık

Hadi Uluengin 25.01.2013

MEALEN aktaracağım. **Murat Belge Taraf**’taki ilk makalesinde şöyle demişti:

“Zaman değişti. Ayrı dalga boyundaki insanlar şimdi aynı organda yazabiliyor.

Fakat ‘demode’(!) denilecek olsa bile ben eski geleneğin insanıyım.

Yani esas çizgisiyle 'fikirdaş' olduğum bir gazeteyi tercih ettiğim için buradayım."

Üç aşağı beş yukarı **Belge**'yle ortak nesil, ortak terbiye ve ortak kültürü paylaşıyoruz.

Dolayısıyla ben de öyleyim!

Eğer bu tür bir **"fikirdaş"** alternatif mevcutsa seçeneğim tabii ki orası olacaktır.

Lâkin bizler tuzu kurulardan değiliz. İaşe meselesini es geçmek lüksünden mahrumuz.

Fakat yine de o kültür ve o terbiye; artı, belki yazmak fiiliyle kendimize misyon vehmediyor olmak dürtüsü bizleri belirli bir kanaatkârlıkla da donatıyor.

Sözkonusu vehim ağır bastığı için tencere kaynatmaktan ötesine tamah etmiyoruz.

Ve işte bunlardan ötürüdür ki **Ahmet Altan** ve **Yasemin Çongar**'ın istifa günü **Taraf**'ta son verdiğim yazılarıma şimdi tekrar başlıyorum.

Burada **"madem başlayacaktın o hâlde neden son verdin"** sorusunu işitir gibiyim.

AHMET ve **Yasemin**'in ne denli bir muazzam iş başardıklarını ve **Taraf**'ın ertesi sabah attığı manşetle ne denli **"minnetkârlık"** hak ettiklerini yeniden tekrarlayacak değilim.

Onlar isimlerini Türkiye demokrasi ve özgürlük tarihine çoktan yazdırdılar.

Eh, arkadaşlığın ötesinde bu sütunda yer alışımin **"sebeb-i hikmeti"**ni zaten **Altan** ve **Çongar**'ın baştan beri sürdürdüğü çizgiyi **"esas olarak"** benimsemem oluşturmuyor muydu?

Dolayısıyla, istifalarla birlikte benim de durmam kadar doğal bir şey düşünülemezdi.

DÜŞÜNÜLEMEZDİ, çünkü zaten ortada bin bir rivayet ve bin bir karalama dolaşıyor.

Yukarıdaki **"esas çizgi"** değişecek midir? Dümen uygunsuz rotalara dönecek midir?

Velev ki **Taraf** gibi bir **"âsi"**ye imkân tanıdığı ve cesaretinden taviz vermediği için **Başar Arslan** da aynı **"minnetkârlık"**ı hak ediyor olsun, belki artık canına tak demiştir.

Patronlar nihayetinde patrondur ki, belki o da **"hizaya girmek"** zorunda kalmıştır.

DEMEK girmemiş! Zira işte **Oral Çalışlar**'ı Genel Yayın Yönetmeni yaptı.

Kırk küsur yıllık arkadaşımdır ve nerede durduğunu bilecek kadar kendisini tanıyorum

Nüanslar olabilir, yukarıdaki **"esas çizgi"** itibariyle aynı yerde duruyoruz!

Yani **Taraf**’ın baştan beri izlediği demokrasi ve özgürlük ekseninde saf tutuyoruz.

Fakat muhtemeldir ki yönetim değiştiren her kurumda olduğu gibi **Oral**’ın bakış açısı **Ahmet** ve **Yasemin**’in perspektifiyle yüzde yüz kesişmeyecektir. Bu da sonsuz normaldir.

Kaldı ki elinizde tuttuğunuz gazetenin kadroları **“birey”** kimliğine ulaşmış insanlardır.

Olmayacak duaya âmin demeyecek kadar kişilik sahibidirler. Ne muhtemel bir **“raydan çıkma”**yla uzlaşırlar, ne de şimdiden spekülasyon üfürenlere pabuç bırakırlar.

HER kim yönetirse yönetsin, okuduğunuz gazete **“hizaya girdiği”** takdirde var olmayacak; var olamayacak ve varlık nedeni olmayacak olan bir **“âsi”** (!) doku taşıyor.

Bu, **Altan**’ın mayaladığı, **Çongar**’ın yoğurduğu ve **Arslan**’ın pişirdiği hamurda var!

Zaten **“uslanacak”** (!) bir **Taraf** da demokrasi, özgürlük ve sivillik projesinde **t-a-r-a-f** olmak misyonunu yitirecektir ki, eh böyle bir durumda çek kuyruğunu gitsin.

Sözkonusu taraftarlık sürdüğü ve tencere kaynayabildiği müddetçe ben buradayım!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarih yangını mı, tarih bilinci mi

Hadi Uluengin 26.01.2013

TELEVİZYONLAR Galatasaray Üniversitesi’ndeki yangını naklen yayınladı.

Kanalların biri de uzun müddet **“500 yıllık yapı alev alev yanıyor”** diye altyazı geçti.

Ben de dayanamayıp **“el insaf”** dedim.

Hayır, yangından dolayı değil! Malûm, alıştık. Şerbetlendik.

Haydarpasha Garı, Eğitim Müdürlüğü ve şimdi de **Mekteb-i Sultanî**... İşte sen sağ ben selâmet, şu **Şehr-i Stambul**’da biraz mazi kokan son binalara da is kokusu sindiriyoruz.

Bu gidişle tulumbacı kahvesine oturup mâni söylemekten başka çaremiz kalmayacak.

Dolayısıyla benim insaf demem başka bir nedenden, **ekrandaki sayı**dan kaynaklandı.

ÖYLE, çünkü Ortaköy’deki binanın **500 yıllık** bir geçmişe uzanamayacağını anlamak için ne mimar, ne arkeolog, ne de sanat tarihçisi olmak gerekiyor.

Az biraz göz terbiyesi ve az biraz tarih bilinciyle donanmış herkes **Balyan Biraderler** gönyesinden çıkmış yapıyla beş asır önceki inşaat üslup ve tekniği arasında dağlar kadar fark olduğunu daha ilk anda bilir. Hisseder. Duyumsar. Algılar.

Galatasaray Üniversitesi'ne "500 yıllık" demek, artık mevcut olmadığı için buharlı lokomotifini Ortaçağ'a oturtmak gibi bir yanılsa, bir garabete, bir anakronizme tekabül ediyor.

Neyse, mahşer alevleri bütün damı silip süpürdükten sonra altyazı nihayet değişti ve rakam kaldırılarak **"tarihî"** kelimesine geçildi.

TAMAM, **1871** yılında inşa edildiğine göre bina bir ölçüde **"tarihî"** sayılabilir.

Fakat dikkat, **"bir ölçüde"** diye kasten vurguluyorum.

Zira İstanbul gibi emperyal başkent kimliği taşımış bir Londra'da, bir Viyana'da veya bir Paris'te **142 yıllık** yapıya **"eski"** denebilir ama **"tarihî"** sıfatı bol keseden bahşedilmez.

Çünkü buralardaki tuğlaların yaş ortalaması zaten bir asır civarındadır.

Bizim **"tarihî"** diye nitelediğimiz mazi bu şehirlerde ahval-i adiyedendir. Sıradan sayılır.

Oysa açın herhangi emlak ajansının internet sitesini, ne göreceksiniz?

BEYOĞLU'nda, Lâleli'de, Şişli'de hâlâ var olabilen ama geçmişi taş çatlasa 20. asır başına, hatta ellili yıllara uzanan gayrimenkuller **"tarihî bina"** diye pazarlanıyor.

Bazen de **"orijinal kaloriferli ve asansörlü"** ibaresi ekleniyor.

Tekrar el insaf! O kalorifer ve o asansörün icadı zaten şunun şurasında kaç vakte uzanıyor ki böyle bir yapı **"tarihî"** sıfatını hak etsin?

Fakat işte Türkiye'de ediyor!

EDİYOR, çünkü genel anlamdaki tarih bilincinden ve şehir kültüründen yoksunuz.

Eğer hem eski Payitaht'ımız, hem diğer kentlerimiz bugün her türlü estetikten mahrum ucubeleri andırıyorsa bunun nedeni tabii ki sözkonusu bilinç ve kültüre yabancı olmamızdır.

Göçebe geleneklerinden arınamadığımız için onları yaktık ve yıktık. Tarumar ettik.

Nitekim de yerleşik Batı uygarlıklarının Latince **"patrimonium"** kökeninden kendi dillerine uyarladığı ve atadan kalmış şeyler bütünü tanımlayan deyim karşılık bulamıyoruz

Terimi Türkçeye ancak **"kültürel miras"** diye yarım yamalak tercüme edebiliyoruz.

Ve neden sonra o mirasa artık sahip çıkmak gerektiğini anladığımızda da, yukarıdaki yoksunluktan dolayı 19. yüzyıl nihayetinde inşa edilmiş bir binayı **"500 yıllık"** sanıyoruz.

Topu topu 20. yüzyıl başındaki diğer bir binayı ise “**tarihi**” diye pazarlıyoruz.

Oysa ne zaman ki ortalama göz terbiyemiz **Sinan** mimarisiyle **Balyan** mimarisi arasındaki sonsuz farkı anlayacak kıvama gelecek; ne zaman ki “**eski**”yle “**tarihi**” arasındaki ayırım bilincimize işleyecek, işte ancak o zaman Galatasaray Üniversiteleri artık yanmayacak.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Benim Mehmet Ali Abi'm

Hadi Uluengin 30.01.2013

MEHMET Ali Birand öldüğünde **Taraf**’taki yazılarıma henüz tekrar başlamamıştım.

Ciğirimde hissettiğim o sonsuz acıyı ve o sonsuz kederi dışavuramamak içime oturdu.

Üstelik sahte şovlardan; hele hele sağlığında kendisine küfredip şimdi timsah gözyaşı dökenlerden tiksindiğim için ne hastane, ne de cenaze mahşerinde **Cemre Abi** ve **Umur**’un yanına gidip başsağlığı dileyebildim. Musalla taşının en arkalarında saf tutmakla yetindim.

Dolayısıyla bu geç kalmış yazıyı ancak şimdi satırlara aktarabiliyorum.

Daha doğrusu, **Birand** ilk kez hastalandığında kaleme almış olduğum ve tam bir buçuk sene öncesine uzanan “**Benim Mehmet Ali Abi'm**” başlıklı makaleden alıntılar yapacağım.

OTUZ dört yılını noktaladığım meslek hayatımda iki tane gerçek “**abi**”m oldu.

İlki **Mehmet Ali Birand**, diğeri ise **Hasan Cemal**’dir! (...)

Çok kısa süre içinde her ikisiyle de enseye tokat derece yakın dostluk kurmak bahtıyarlığına eriştim ama hiçbir zaman “**abi**” sıfatından vazgeçemedim ve geçemem!

Çünkü İstanbul terbiyesine riayet ve riyakâr samimiyete nefret bir yana, “**ağabeylerim**” aynı zamanda benim “**ustalarım**”dır da! Hem de ne ustalar!

Üstelik işin doğrusu **Mehmet Ali Abi**’m **Hasan Abi**’mden daha eski ustamdır!

ÖYLEDİR, zira cinnet yıllarımın Brüksel devr-i sâbıkında bir gün aniden “**Gurbetçi örgütleme işini bırak ve gazetecilik öğren. Artık biz de organ çıkartacağız**” talimatı geldi.

Eh oradaki yegâne “**üstat**” **Birand** ya, metazori telefon ettim. Utana sıkıla, üstelik de kendisini “**burjuva**” (!) addettiğim için içimden küfrede küfrede numarayı çevirdim.

“Hemen gel” yanıtını verdi. Yarım saat sonra evindeydim.

Kapıyı, daha sonra lavanta kokulu elini öpmekten büyük haz alacağım **“Gogoş”** açtı.

Eski bir Erenköy köşkünün loşluklar şivesiyle **“Buyursunlar efem”** dedi. Buyuruş o buyuruş!

İNKÂR eden namerttir, gazeteciliği **Mehmet Ali Abi**’nin rahle-i tedrisinde öğrendim.

Soru formülasyonundan fikri takibe; Deniz Kuvvetleri’nin Kıbrıs harekâtında kendi muhribini batırdığının açıklamak cesaretinden **“emret komutanım”**ın arkasındaki zihniyeti sorgulamak cüretkârlığına, gazeteciyi gazeteci yapan şeyleri o üstadımdan edindim.

Habercilik yarışında kullandığı deyimle de uzun süre **“atlattiim”** ünlemini işittim.

Fakat tedricen **“atlattiin”**e de terfi ettim.

Asla boynuz kulağı geçmesin muhterisliğiyle davranmadı. Daima kamçıladı.

Öte yandan, **Umur** kızımınla yaşıt olduğu için aynı ilkokula gidiyorlardı. Dolayısıyla, ne zaman ki küçümen çocuk evlendi, ortak yaşadığımız yılların akışı beynime o vakit dank etti.

Zaten **Birand 32. Gün** programıyla başlattığı medyatik devrimi zirveye çıkartmıştı.

Öncülerin öncüsü olarak tarihe geçti. Sivillliği savunduğu için de ilâhlardan andıç yedi.

Muazzam enerjisi ve profesyonel merakıyla tabu ve put kırıcı misyonunu devasa boyuta ulaştırdı ki, eline su dökmeye yeltenecek olanın önce güsûlhneye girmesi gerekir.

BİR buçuk yıl önceki bu yazıyı o vakit yine **Mehmet Ali Abi**’nin **“atlattiim”** sözüne atıfta bulunarak ve yakalanmış olduğu hastalığı kastederek **“atlatticeksin”** diye bitirmiştım.

Fakat eyvah, işte atlatamadı! Peki, gerçekten atlatamadı mı?

Yok canım, işte yine **“atlattiin”** **Mehmet Ali Abi!**

Sen yaşarken sana lânet yağdıranlar eğer sen öldüğünde timsah gözyaşları dökmek riyakârlığından medet umdularsa, bu, senin yine herkesi atlatmış olduğunun ispatıdır!

“Ölüm asude bahar ülkesidir bir rinde/ Gönlü buhurdan gibi yıllarca tüter./ Ve serin serin serviler altında kalan kabrinde/ Her seher bir gül açar, her gece bülbül öter.”

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk: bölünmek ve birleşmek

Hadi Uluengin 01.02.2013

BAKLAYI patavatsızca ağzından kaçırıp **“Türk ulusuyla Kürt milleti eşit olamaz”** diyen **Birgül Ayman Güler** tepkiler karşısında uzun uzadıya açıklama ve teville kalkışmasın!

Boşuna yoruluyor. O leb demeden leblebiyi anlayacak kadar feraset sahibiyiz.

CHP'nin **ulusalcı** milletvekili tabii ki resmî ideolojideki **“yurttaş”** kavramını kastetti.

Oysa **“Türk”** sıfatı en önce etnik kimlik tanımlar. Buram buram kavmiyet kokar.

“Öteki”nin tarihte **“ben”**i isimlendirirken bana vermiş olduğu bir kelimedir.

Benim onu **“ben”** addetmem ise çok, çok sonradır. Taş çatlasa Jön Türklere uzanır.

Bunda da gocunacak bir durum yoktur. Çoğu halk böyle bir süreçte vaftiz edilmiştir.

Kabul de şu gerçek artık göz çıkartıyor: **Güler**'in anladığı anlamdaki **“Türk”** tanımı, yani ulus-devlet vatandaşlarını bütünleştirecek genel bir ifadeye dönüştürmek iradesi tutmadı!

TUTMADI, çünkü en başta Kürtler, Türk olmayan veya kendini manen ve ruhen öyle hissetmeyen insanların ciddi bir bölümü yukarıdaki sıfatı benimsemediler. Benimsemiyorlar.

Bunu dayatmak ise sonsuz haklı ve sonsuz meşru bir tepki ve ret refleksi yarattı.

Neden haklı ve meşru olduğunu kendimizi o **“öteki”**nin yerine koyarak irdeleyelim:

“BEN” kendimi etno-kültürel olarak Kürt, Çerkes, Rum, Ermeni vs. hissediyorum.

Maval okuma, zaten aslında sen de böyle algılıyorsun. Kâh adımı telaffuzdan bile ürkererek **“doğulu”**, kâh da **“Çingene çalar, Kürt oynar”** derken bilinçaltını ele veriyorsun.

Evet, öyleyim! Ve madem öyleyim, hâkim konumdaki sen **“ben”**i hangi salahiyetle ait olmadığım yahut ait olmak istemediğim bir etno-kültürel **“Türk”** tanımına dâhil ediyorsun?

Sakin bana **“ama sözcüğün modern anlamı kavmî aidiyet değil millî vatandaşlık içerir”** diye doksan yıldır beynimi yıkamaya çalıştığın teraneyi tekrarlama! Kavuğum dinler.

Zira ben de sana sorarım: Niçin TC vatandaşı olmayan ve Bulgaristan'da, Yunanistan' da, Kıbrıs'ta yaşayan Türklere de çok doğru ve yerinde olarak **“Türk”** ve **“soydaş”** diyorsun?

Onlar gerçekten de böyle bir soy aidiyeti taşıdığına göre, Kürt, Çerkes, Rum, Ermeni gibi farklı bir kimlik ve hassasiyet yansıtan **“ben”** nasıl **“Türk”** olabilirim? Tabii ki olamam!

Olamayacağıma göre de, şayet hakikaten sen “**ben**”i ulus-devlet bağrında ve eşit seviyede millet kılmak istiyorsan, bu takdirde müsaade buyur da o “**ben**”imi heder ve rencide etmeyecek, yani mümkün mertebe kavmiyet çağrıştırmayacak nötr bir sıfatta buluşalım.

BANA sorarsanız bu mümkün mertebe nötr sıfatın asgari şekli “**Türkiyeli**” olabilir.

Hiç olmazsa genel kabul gören bir coğrafyadan yola çıkılıyor. Mekân ağır basıyor.

Zaten hemen hatırlatayım ki ulus-devlet modelini benimsediğimiz Fransa’da bile Türkçeye yanlış tercüme edildiğinin aksine, yurttaşlar Fransız değil “**Fransalı**” adını kullanır.

Artı, hâkim milliyet Kastilyanları aşarak Katalan, Bask, Galiç etno-kültürlerini de birleştirdiği için “**İspanyol**” sözcüğü yarımadanın “**Hispania**” kökeninden kaynaklanır.

Daha artı, yine hâkim milliyet İngilizlerin ötesinde İskoç ve Galleri de içerdüğinden Ada sakinlerine “**Britanyalı**”; Kuzey İrlanda’yı da kapsarsa Birleşik Krallık vatandaşı denir.

Örnekleri uzatabilirim ama kimlik dürtüleri daima çok farklı çetrefillikler arz ediyor.

Dolayısıyla sıfatı tanımlarken kesin ve evrensel bir kural yok! Sihirli değnek hiç yok!

Her durumda pragmatik davranmak ve asgari bir ortak paydayı aramak gerekiyor.

Ve bu ortak paydanın “**Türk**” kelimesi olamayacağı da artık göz çıkartıyor!

BİRLEŞMEK “**öteki**”yle bütünleşen bir ortak “**ben**” yaratabilmekle mümkündür.

O “**öteki**”ni inkâr ederek veya eşitsiz kılarak kendi “**ben**”ini dayatmak ise ancak böler

İşte **Güler**’in devirdiği çamla foyası tam teşhir olan **ulusalcı** ideoloji bunu yapıyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Patriot gerçeği

Hadi Uluengin 02.02.2013

ULUSALCILAR yeni bir cazgırlık başlattı. Kalpazan komünisti, neo-Nazi Maocusu, Odacıbaşı dezenformatörü falan, şimdi de **Patriot** füzelerine karşı vaveyla kopartıyorlar.

Hatta sözkonusu ikinciler cüretkârlığı NATO personeline fiilen saldırmaya vardılar.

Neymiş? Ankara'nın ısrarı karşısında Brüksel'in bin bir nazla Türkiye'ye yolladığı bu savunma bataryaları Suriye'ye yönelik bir **"emperyalist taarruzu"** (!) hazırlamak içinmiş.

Yalan! Baştan sona kadar yalan! **A**'dan **z**'ye kadar koskoca ve kuyruklu bir yalan!

Hem silahların niteliği açısından yalan, hem de politikanın izdüşümü açısından yalan!

YALAN en önce bu füzelerle asla saldırı yapılamayacağı gerçeğinden kaynaklanıyor.

Patriot'lar hiçbir kara veya deniz hedefini vuramazlar! Böyle bir kapasiteleri yoktur!

Tüm teknoloji ancak hasım güdümlü roketleri havada imha etmekle sınırlıdır. O kadar!

Zaten de bunun için **Patriot**, yani Türkçesiyle **"yurtsever"** diye vaftiz edilmişlerdir.

Çünkü askerî lügatlerde silahlar genel olarak kullanım biçimlerine göre isimlendirilir.

Örneğin, SSCB kıtalararası füzelerine kavak ağacı anlamındaki **Topol** adını vermişti.

Yahut TSK yeni inşa edilmekte olan taarruz helikopterleri için **Atak** etiketini seçti.

Kaldı ki aynı rampalar **Saddam**'ın muhtemel bir **Scud** hücumuna karşı ilk Körfez Savaşı sırasında da ülkemize gelmişti. Kıyamet kopmadı. Kuveyt'ten sonra geri gittiler.

Dolayısıyla, niteliği itibarıyla **Patriot**'ların **Beşşar Esed** ve avanesinin tepesine inmesi maddeten imkânsız olduğuna göre, **Baas**'ın 5. kolu olarak faaliyet yürüten **ulusalcı** cazgırların **"emperyalist saldırı"** (!) yalanı ancak kör cahilleri ve avanak saftirikleri kandırabilir!

ÖTE yandan sözkonusu rampaların ülkemizde konuşlandırılması uluslararası siyaset açısından da o **"emperyalistler"**in (!) Şam'a müdahale edeceği anlamına gelmiyor.

İnsaf! Başta ABD olmak üzere Batılı ülkelerin Suriye'deki katliamı havaya bakıp ıslık çalarak geçıştirdiklerini göremeyecek kadar kör müyüz? Killarını kıpırdatmaya niyetleri yok!

Nitekim de Ankara'nın çok doğru bir girişimle bu füzesavar füze sistemlerinin kendi topraklarına yerleştirilmesinde ısrar etmesi işte yukarıdaki vurdumduymazlıktan kaynaklandı.

Israrın geri planında da **Esed**'in Türkiye'ye saldıracağı gibi bir endişe yatmıyor.

Eceli gelen köpeğin cami duvarına işemesi ihtimali şimdiki aşamada sıfıra yakındır!

ÖYLEDİR ama aynı Türkiye'nin sırf sembolik anlam taşıyan **Patriot**'ları talep etmesi NATO'yu elini taşın altına sokmaya zorlamak için yapılmış bir atılımdan başka şey değildir.

Onca sınır, kabak hep bizim başımızda patladı ve patlıyor. Müttefikler arazi oldular.

Kaldı ki füze yerleşimini **"savaş kışkırtıcılığı"** diye nitelemek de başka bir iftiradır.

O savaş iç harp olarak zaten sürüyor. Kan gövdeyi götürüyor fakat kimse tınmıyor.

Ve bu lakaytlık son derece vahim bir gelişmeye de zemin yaratıyor.

Muhalf Suriye kamuoyu Batı'nın ehven-i şer olarak **Esed**'i yeğlediğine hükmediyor.

Siyasi arena boşluk kaldırmayacağından da **"İslamcılar"** hızla ivme kazanıyor.

"Cihat" (!) narası atan **"radikaller"** (!) bugün dünkünden çok daha güçlüdürler.

Zaten sözkonusu lakaytlık sürdüğü takdirde de yarın daha güçlü olacaklardır.

Dolayısıyla Ankara'nın füze angajmanı vasıtasıyla İttifak'ı **"itekleme"** iradesi, orta vadede devasa boyuta ulaşmak ve Afganistan'a dönüşmek rizikosunu içeren bir **"esas savaş"**ı önleyebilmek kaygısından kaynaklanıyor ki, bu yaklaşım esas olarak doğru ve isabetlidir!

İMDİ, **Patriot**'ların kapasitesinden diplomasinin fotoğrafına dek bütün bunlar nesnel ve inatçı gerçekleri yansıttığına göre **ulusalcı** koronun **"istemezük"** şamatası ne oluyor?

Tabii ki yalanın ve dezenformasyonun dik alası oluyor ki, eh şükür, bizler aşıyoruz!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ulusalcılık: Bir kara enternasyonal

Hadi Uluengin 06.02.2013

HABERİ biraz kısaltarak aktarıyorum: **"Yüzlerce aşırı sağ militan bugün (2 şubat cumartesi) Beşar Esed ve Şam rejimini desteklemek için Paris'te yürüyüş gerçekleştirdi.**

Birçoğunun kafası kazanmış olan ve Amerikan emperyalizmine karşı pankartlar açan göstericiler Esed'in fotoğrafına ek olarak da Putin, Chavez, Belarus önderi Aleksandr Lukaşenko ve Sırp milliyetçi lideri Draza Mihailoviç'in de portrelerini taşıdılar.

ABD'yi lânetleyen eylemciler Baas'ın yanında olduklarını ifade ederek 'Fransa Fransızların, Suriye Suriyelilerindir' sloganını attılar. Gösteri olaysız bitti". Eh, bonjur!

BONJUR, çünkü yukarıdaki tablo tabii ki Türk **ulusalcılarının** da en öncü ve en aslî üyesi olduğu bu **"Kara Enternasyonal"**in gerçek niteliğini sergiliyor.

Yani Paris'teki gösteri yerli **ulusalcılığın** nasıl bir ideoloji ve ne tür bir ittifak üzerinde yükseldiğini bir defa daha teşhir ediyor ki, görmemek ve anlamamak için kör olmak gerekir.

Evet evet, kendini **"sol"** diye pazarlamaya çalışan bizim **ulusalcılar** da aslında Fransız hemcinsleri gibi faşist ve totaliter sağın tam göbeğinde yer alıyorlar. Zaten de hep oradaydılar.

ÖYLE, zira bizimkiler de baştan beri soyut bir **"ABD emperyalizmi"** sloganı arkasına saklanarak ve gerçekleri tahrif ederek **Esed** ve kanlı rejimi desteklemediler mi?

Ellerinde yine onun portreleri, Paris sloganlarının tıpkısıyla şamata kopartmıyorlar mı?

Artı, aynı **ulusalcılar "Avrasya seçeneği"** vaveylasıyla bir yandan otoriter bir **Putin'e** hayranlık, diğer yandan da en az o kadar otoriter bir **Chavez'e** ilân-ı aşk beyan etmiyorlar mı?

Üstelik Yugoslavya'yı Sırp milliyetçiliğinin parçaladığı herkese malûmken, bin bir komplo teorisi icat edip eski Balkan devletini Batı'nın böldüğü yalanını uydurmuyorlar mı?

O milliyetçiliğin elebaşısı **Miloseviç'e** methiye düzmüyorlar mı? Düzmediler mi?

Ve nihayet Fransız faşistler **"Fransa Fransızlarındır"** diye yırtınırken, bizimkiler de **"Kürt bakkala gitme"** narasıyla veya **"Kürt milleti Türk ulusuyla eşit değildir"** çıkışıyla aynı tür ırkçılığın ve şovenizm **"Kara Enternasyonal"**inde buluşmuyorlar mı?

TABİİ ki buluşuyorlar! Buluşmak ne kelime, etle tırnak gibi bütünleşiyorlar!

Çünkü kalpazan komünisti, neo-Nazi Maocusu yahut Odacıbaşı dezenformatörü falan, bizim **ulusalcılar** da Duvar'ın ve komünizmin çöküşüyle birlikte tedricen küresellik kazanan ve ideolojik özü demokrasiden, travmatik ruhiyatı ise **"öteki"**nden nefret arazları üzerinde yükselen bu **"Kara Enternasyonal"**e daha ilk andan itibaren fikrî ve aslî üye oldular.

Yerim olsa Fransa başkentindeki ortaklığın aynısı diğer örnekleri de uzatabilirim.

Zaten işte bunun için o **ulusalcılığın "sol"** değil tamamen faşist ve totaliter bir **"sağ"** olduğunu söylemekten dilimizde tüy, kalemimizde mürekkep ve bilgisayarımızda hafıza bitti.

ANCAK doğruya doğru, yine de iki belirgin farkın varlığını kabullenmek gerekiyor.

İlkin bizimkiler henüz kafayı kazıtmıyorlar. İllâ siyah deri ceketler de giyinmiyorlar.

Sonra da aynı **“Kara Enternasyonal”**in Batı’daki üyeleri Türk **ulusalcılardan** daha dürüst ve daha dobra davranıyorlar. Sahte bir **“sol”** kisve ve maske takınmıyorlar.

Put tabuların, yalan referansların, kızıl yıldızlı simgelerin arkasında kimseyi kandırmaya çalışmadan aşırı sağcı, faşist yahut neo-Nazi olduklarını açıkça söylüyorlar.

Kaldı ki nasyonal Bolşevizm’den **Mussolini** teorisine; Nazi orak-çekicinden **Zinoviev** övgüsüne, sol ve sağ totalitarizmin kan kardeşliği aslında 20. yüzyılın ilk çeyreğine uzanır.

Dolayısıyla Türk **ulusalcıların** da **“Kara Enternasyonal”**in bağrından fıskırması kadar normal bir şey yoktur. Maddenin tabiatına uygundur. Aksini yadırgamak gerekirdi.

Zaten belli mi olur, bakarsınız gün gelir belki bizimkiler de kafayı usturaya vurdurtur!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şanghay yanılgısı

Hadi Uluengin 08.02.2013

VELEV ki Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ)** çıkışını sözün gelişi ve lâtife kabilinden yapmış olsun.

Yani ifade ettiği gibi **Vladimir Putin**’le aralarında geçen diyalogda Rusya önderi **“Niye illâ AB’ye diye tutturuyorsunuz”** şeklinde üstüne vazife olmayan bir lâf buyurdu.

Erdoğan da buna karşılık taşı gediğine oturtmak için **“O hâlde bizi Şanghay’la evlendirin de Brüksel’i boşayalım”** gibisinden yarı şaka yara ciddi bir yanıt verdi.

Yahut diğer bir ihtimalin geçerlilik taşıdığını varsayalım.

ŞÖYLE ki, Ankara lideri bu defa da ülkemiz üyeliğini yokuşa süren Avrupa Birliği’ni **“ürkütme”** (!) amacıyla ve ortada fol yok, yumurta yokken **ŞİÖ**’yu gündeme getirdi.

ABD’ye kızan İnönü’nün **“Başka bir dünya kurulur ve yerimizi alırız”** şeklindeki cümlesine benzer biçimde ve AB’yi hareketlenmeye zorlamak için Türkiye’nin elinde başka kartlar da olduğunu çağırıyordu. Dolayısıyla Asya’daki örgütten söz etmek ihtiyacını hissetti.

Hadi buna “**şantaj diplomasisi**” demeyelim de “**itekleme atılımı**” diye tanımlayalım.

HER iki durumda da yaklaşım yanlıştır! Çünkü en önce bir, **Putin** aslında bütün Rusyalar tarihini belirlemiş olan Batıcılar - Slavofiller ikileminde esas olarak bu sonuncuya dâhildir.

O mirası devraldığını içerdeki ve dışarıdaki otoriter yaklaşımıyla çoktan ispatladı.

Dolayısıyla, Tanzimat’tan beri Batı’yı seçmiş ve bunu toplumsal projeye dönüştürmüş bir Türkiye başbakanı “**niye AB diye tutturdunuz**” demek cüretini gösteren o **Putin’e “zira rotamız orayadır”** yanıtını verebilirdi ve vermeliydi! Taş ancak böyle gediğine otururdu.

Kaldı ki son zamanlarda **ulusalcılığın** gerçek niteliğini daha iyi kavradığı anlaşılan **Erdoğan** aynı **ulusalcılığın** ülkemizi yukarıdaki toplumsal projeden uzaklaştırmak için hanidir “**Avrasya seçeneğı**” şamatasıyla **ŞİO’yu** alternatif diye yutturmaya çalıştığını görmüyor mu?

Üstelik Kremlin lideri tabii ki adı var sanı yok; her hâlükârda da dünya sathında damgası yok bir **Şanghay Örgütü’nün** Brüksel’le kıyaslanamayacağını bilecek kadar akıllıdır.

VLADİMİR Putin bunu bilir de o Brüksel’in kendisi bilmez mi? Soru abes kaçıyor!

Çünkü ne kadar tökezliyor ve ne kadar iç bünyede dahi hayal kırıklığı yaratıyor olursa olsun, AB yine de uluslararası çapta varolan yegâne siyasi, iktisadi ve mali yapılanmadır!

Yukarıdaki **ŞİO’ye** ek olarak kâh Asya’daki **ASEAN**, kâh Latin Amerika’daki **MERCOSUR**, kâh Afrika’daki **OUA** falan, bunlar aslında kâğıt üstünde kalan kurumlardır.

Her hâlükârda da değil AB’yle aşık atmak, onun eline su bile dökemezler.

Kaldı ki bizim projemiz açısından en hayati ve belirleyici unsuru Avrupa Birliğı’nin politika, ekonomi ve finansa ek olarak bir de etik değerler manzumesi sunması oluşturuyor.

AB sözkonusu “**ahlâkiyat**”ta tek referans ve tek mihenk taşıdır. Başka emsal yoktur.

Ve müsaade buyurun da Yaşlı Kıta başkentleri bu istisnai özelliğın bilincinde olsunlar!

O HÂLDE Türkiye “**ŞİO seçeneğı de var**” diye “**itekleme**” yapmak istemiş olsun, doğrusu böyle “**tehditvari**” bir yaklaşım o başkentlerin bir kulağından girer ve diğerk kulağından çıkar.

Hatta aksine, zaten Ankara’yı baştan beri reddedenlerin eline “**zaten bizden değildiler, şimdi bir de şantaja kalkışıyorlar**” kozunu vereceğı için hiçbir getirisi olmaz.

Dolayısıyla Başbakan’ın “**Şanghay çıkışı**”nı toplumsal projemiz açısından olduğı kadar diplomatik atak açısından da hedefi tutturamamış bir girişim olarak görmek gerekiyor

Ve tabii üçüncü ve en vahim bir ihtimal daha var: O da **Erdoğan**’ın bilinçaltında ve gönlünde Batı’dan ve Batılı değerlerden farklı bir aslanın yattığı varsayımdır.

Bu konuyu daha geniş çerçevede incelemeyi başka bir yazıya bırakıyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kahir yalan

Hadi Uluengin 09.02.2013

İRAN “**yüzde yüz yerli**” (!) savaş uçağı yapmış!

Hem kamera karşısında sergilediler, hem de yakın plan fotoğraflarını dağıttılar.

Zaten **Mahmut Ahmedinecad**’da da bir böbürlendi bir böbürlendi ki, sorma gitsin!

MEĞER **Kahir-313** adı verilen bu Farsî jet şu kadar senedir üzerinde çalışılmasına ve on milyarlarca dolar akıtılmasına rağmen hâlâ istenen performansla ulaşamayan, dolayısıyla da seri imalâtına geçilemeyen Amerikan **F-35 Lighting**’lerinin pabucunu bile dama atıyormuş.

Alçak irtifada hız, yüksek atmosferde pike ve radar ekranda gizlilik rekoru kırıyormuş.

Yani henüz Rusya ve Çin’in bile üretemediği beşinci kuşak savaş kuşlarına dâhilmiş.

ÖYLE ahım şahım değil ama havacılıktan bir nebze anlarım. Hobi uğraşımdır diyelim.

Ve fotoğraflara şöyle üstün körü bir baktım ki, saçımı başımı yolacaktım!

Yahu, gövdeyle tamamen orantısız bu kokpite ancak cüceler sığar.

Hani çocuklar panayır otomobillerine binerler ya, pilot mahalli işte onlara benziyor.

Daha önemlisi, akıcılar mekaniği kuralına göre **Kahir-313**’ün o kanatlarla bir milim yerden kalkabilmesi imkân ve ihtimal dâhilinde değildir! Fizik yasalarını değiştirmek gerekir.

Entipüften iniş takımları ise olsa olsa bir serçe ağırlığını taşır.

Dolayısıyla aşikâr, tasarımı bile kıtıpiyos bir maketi “**yerli uçak**” diye yutturuyorlar.

Zaten hemen sonra işin ehli uzmanlar benim fark etmediğim ayrıntıları da işaretlediler.

Açıkçası, yüzde yüz atmasyon bir Acem palavrasının ipliği tam pazara çıktı.

HAYIR, İran İslam Cumhuriyeti'ni küçümsemiyorum. Tam tersine!

Köklü bir imparatorluk geleneğinden süzülen ve en parlak Doğu medeniyetlerinden birinin mirasçısı olan Farsî ülkeyi ve insanlarını hafife almak ancak gaflete tekabül eder.

Rejimin niteliği de bu uygarlık ve rafinelik gerçeğini değiştirmez. Değiştirmiyor.

Zaten **Taha Akyol**'un belirttiği gibi ABD ambargosunun yarattığı zorunluluk o İran'ı birçok tekno-bilimsel branşta ciddi kapasiteyle donattı. Tahran pırıltılı yetenekler yetişiyor.

Kabul ama şu son **“yüzde yüz yerli”** yalanı daha önceki sayısız riyakârlığın üzerine tuz biber ektiğinden, mizah diye kullandığım **“Acem palavrası”** deyimi tabii ki hiçbir şekilde **Ahmedinejad**'ın artık resmileştirdiği **“yalancılık politikasını”** açıklamıyor. Peki, neden?

BENCE, örneğin Nazi Almanyası; örneğin komünist SSCB ve burada İslami İran, bu olguyu tüm totalitarizmleri belirleyen **“yalan, hakikattir”** amentüsüyle açıklamak gerekiyor.

O Nazi Almanyası ki, **Goebbels**'in **“mucize silah”** propagandasıyla bir yandan kendi kamuoyunu avutmaya, diğer yandan da müttefikleri korkutmaya çalışmıştı. Sonucu biliyoruz.

O komünist SSCB ki arkasına sıfır ekleyerek istatistikleri şişir Allah şişir, her beş yıllık planda hep tarım, sanayi ve tüketim rekorları kırıyordu. Sonucu yine biliyoruz.

Öyle, çünkü hangi rotayı çizerlerse çizsinler şeffaflık ve denetim yoksunu totaliter rejimler varlıklarını sürdürmek ve haklı kılabilmek için kendilerini **“güzellemek”** zorundalar.

Hem iç bünyeyi, hem de dış âlemi mevcuttan farklı bir niteliğe inandırıyorlar ki o iç bünyeyi dizginde tutabilsinler ve o dış âlemi ise **“acaba mı”** tereddüdüne düşürebilsinler.

AMA bir yere kadar! Totalitarizmin **“yalan, hakikattir”** ilkesi bir yere kadar işliyor.

Mucize silah fos çıkıyor, Nazizm bitiyor. İstatistiğin foyası çıkıyor, komünizm bitiyor.

Ve ihtimaldir ki gün gelecek İran halkının kahir ekseriyeti **Kahir-314**'ün uçmayan, uçamayan ve asla uçamayacak olan kanatlarını kopartarak bu kahir yalanı da bitirecek!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sol ve Türk

Hadi Uluengin 13.02.2013

İĞRENÇ! İnsan gerçekten tiksiniyor. Kendi hesabıma, benim öğürmem geliyor.

Çünkü neo-Nazi **Karanlıkçısı**, kalpazan komünisti, **Odacıbaşı** dezenformatörü falan, “**sol**” diye dolanan **ulusalcı** şarlatanlar artık **Türk** kelimesini bile ırkçı safta sahiplenir oldular.

O solun dün olmazsa olmaz addettiği bütün temel kavramları bugün ters yüz ediyorlar.

Mazide söylediklerinin 180 derece aksini söylüyorlar ve bir nebze hicap duymuyorlar.

Hatta yüz surat mahkeme duvarı ya, aynı kavramları hâlâ tavizsiz savunmaya devam eden bizleri “**dönek**” (!) diye karalamaya yelteniyorlar. Şimdi konuyu enine boyuna açayım.

GÜNAHLARI tabii ki diz boyudur ama Marksist Türkiye solunun geçmişte birkaç tane de çok çok önemli doğrusu oldu. Görmezden gelmek inkârcılığa tekabül eder.

Bunların en hayatisini de Kürt sorununa ilişkin dürüst ve ahlaki tavır oluşturuyordu.

Diğer doğruların arasında ana hatlarıyla Ermeni kıyımı; İttihatçılığın ve Kemalizm’in niteliği; ordunun işlevi ve 2. Kıbrıs çıkartmasının eleştirisi gibi yine çok ciddi konular yer alır.

Zaten kırk küsur sene sonra bile ben bir “**dönek**” olarak hepsine hâlâ imza atıyorum.

Zira aslına bakarsanız bu “**sol saptamaların**” (!) Marksizm’le falan alâkası yoktu.

Asgari demokratik tezlerdi ki, dün olduğu gibi bugün de geçerliliğini koruyorlar.

ŞİMDİ tekrar Kürt meselesine gelirse, Marksist sol **Türk** kelimesinin etnik bir boyut içerdiğini daha atmışlı yılların ikinci yarısından itibaren kavramıştı. Bu, onun onurudur!

Dolayısıyla da TC sathında vatandaş olarak yaşayan insanlara **Türkiyeli** dedi.

Çünkü coğrafya çağrışımlı **Türkiyeli** kavramı, başta Kürtler, Türk kavmi aidiyeti dışında kalanları veya kendisini öyle hissetmeyenleri de isimlendirmeye imkân tanıyordu.

Nitekim açın yetmişli yılların sol literatürünü! Hangi parti veya fraksiyon olursa olsun, istisnasız hepsi yukarıdaki terminolojiyi kullanır. Asla ve asla **Türk** genelleştirmesi yoktur!

Meleklerin cinsiyeti Türkiye halkı mı, halkları mı deneceği polemiğinde tartışılır.

SÖZKONUSU doğru tahlile önce, Kürt devrimcilerin 1923’ten beri yaşadıkları kimlik inkârını Türk soluna anlatmasıyla ulaşıldı. Gerçeğe ikna olduk. Ama kitabiyattan da öğrendik.

Bununla **Lenin**'in **Stalin**'e 1913'te ismarladığı ve "**sınıf tahlili**" hariç aslında genel ilkeleri sıralayan **Marksizm ve Ulusal Sorun** adlı amentüyü kastediyorum. Ezberledik.

Karineyle de TC yurttaşlarının **Türk** diye genelleştirilemeyeceğini anladık.

Fakat tabii imamın dediğini yap, yaptığını yapma sözü burada da kulağa küpe oldu!

Zira Bolşevik sulta kurulur kurulmaz, eh Gürcü ya kraldan fazla kralcı davranacak, o **Stalin** hemşerisi **Orconikidze** ve Çeka şefi **Cerzinki**'yle birlikte ilkin Ukrayna ve Gürcistan' a, sonra da eski Çarlık'ta yaşayan tüm halklara en katı **Büyük Rus Milliyetçiliğini** dayatmıştı.

Öyle ki, aynı **Lenin** dahi insafa gelmiş ve felçli döşeğinde yazdırttığı 6 Mart 1923 tarihli mektupla yukarıdaki üçlünün o milliyetçi ve şoven zapturaptını teşhir ve telin etmişti.

Ama **Stalin** mazrufu gizlediği için gerçek ancak arşivler açıldıktan sonra ortaya çıktı.

SORU şu: Dün tükürdüğünü bugün şapır şupur yalayan bizim **ulusalcıların** artık **Türk** ırkçısı da kesilmesi acaba **Stalin**'le olan totaliter zihin ortaklığından mı kaynaklanıyor? Evet!

Evet, çünkü zaten adı üzerinde, ister sağ, ister sol yafta taşısın bütün totalitarizmler insanı tekdüze kılmak projesi üzerinde yükselirler. Farklıya ve farklılığa varoluş hakkı yoktur!

Dolayısıyla beyin sistematizindeki bu ayniyet komünizmden faşizme, kızıldan hakiye, Bolşevizm'den Nazizm'e geçişi bir an ve konjonktür meselesi kılar. Örnekleri de sayısızdır.

Eh açıklamak kolay ama yine de bir nebze vicdanı, en azından midesi olan insan "**sol**" yaftalı **ulusalcıların** çirkefliğinden iğreniyor, tiksiniyor ve öğürüyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP ve derin barış

Hadi Uluengin 15.02.2013

TARAF Deniz Baykal'ın salı günü yaptığı grup konuşmasını yorumlamak için ertesi sabah "**Derin CHP**" manşetini atmıştı.

İşte her şey buradadır!

Buradadır, çünkü anayasal yurttaşlık kavramını reddeden ve yine evladiyelik **Türk** tanımını sahiplenen **Baykal** tabii ki altı okun daima hedeflemiş olduğu "**derin**"i dile getirdi.

Bunu gizliliğini talep ettiği bir oturumda dışa vurmak istemesi de çok muhtemelen açıklamaya trajik bir boyut katmak ihtiyacından kaynaklandı.

Zaten tıpkı Meksika'nın **Kurumsal Devrimci Parti**'si gibi sıfatların zıtlığına rağmen statükoyla inkılâbı birleştirmek iddiasını taşıyan bir CHP'den **"hayır"** sesi yükselmeyeceğini düşünmek hayalcilik olurdu. Önümüzdeki gün, hafta ve aylarda daha da yükselecektir!

ÖYLE, zira akim kalmadığı takdirde Türkiye tarihî bir kavise ilerliyor. Viraj hayatidir!

İçine girdiğimiz barış süreci; yani aslında Kürt meselesinin de özünü oluşturan ve hem diğerinin kimliğini inkâr etmekten, hem de kendininkini dayatmaktan kaynaklanan **"Türk sorunu"**na çözüm aramak iradesi bütün taşları yerinden oynatacak ciddiyette bir hamledir.

Gerçekleşebilmesi ise ancak eski paradigmayı yenisiyle değiştirmekle mümkündür. Bunun için de işe en önce tanımlamalardan başlamak gerekmektedir.

OYSA sözkonusu tanımını **"Ne mutlu Türküm diyene"** sloganı ekseninde üretmiş ve bunu kitlesel kılmakta da büyük başarı kazanmış bir ulus-devlette yaşıyoruz.

Artı, Sevr kompleksinden **"öteki"** dehşetine, kolektif bilinçaltımızda hâlâ geçmişin travmalarıyla boğuşuyoruz. Rasyonalitesi olmayan bir korkunun hortlaklarıyla uğraşıyoruz.

Dolayısıyla, aynı ulus-devlet yurttaşlarını **Türk** sıfatını aşan bir tarifte buluşturmak girişimi mutlaka dirençle karşılaşacaktır. Aksini düşünmek yine hayalcilik olurdu.

Çünkü hiçbir statüko ideolojisi sahip olduğu konumu gönül rızasıyla terk etmez.

Hele hele, yukarıdaki kitlesel başarıdan ötürü zaten yabana atılmayacak bir destekle donanmış olan ideoloji ve güç hiç terk etmez. Böyle bir şey vaki değildir!

İşte **Deniz Baykal**'ın **"derin CHP"**si de bu direnç mevzilerinden birisini oluşturuyor.

Hatta eski paradigmanın temel direği olduğu için öncü müfreze saymak gerekir.

FAKAT Allah'tan, Antalya milletvekilinin şahsında cismanileşen ve **ulusalcı** hezeyanla bütünleşen yukarıdaki direniş artık altı oklu kurumun bütününe kapsamıyor.

İkına sıkına bile olsa **Baykal**'inkinden farklı bir CHP de doğum sancıları çekiyor.

Derindeki bulanık sulardan arınıp satıhtaki berrak sulara çıkmak iradesini yansıtıyor.

Ve tarihî bir barış arayışının hem onurunu, hem de sorumluluğunu taşıyan iktidar kurumunun muhalefet partisindeki bu izafi yenilikçiliği görmemek gibi bir lüksü bulunmuyor.

BULUNMUYOR, zira barışçı safları azami ölçüde genişletebilmek, direnç mevzilerini ise asgari oranda daraltabilmek CHP'nin **"derin olmayan"** kesimini de kazanmaktan geçiyor.

Şöyle diyelim: Bizzat eski statükonun can damarı bypass ameliyatına yattığına göre, operasyonun başarılı olabilmesi için her türlü tıbbî gereci cerraha alestada sunmak gerekiyor.

Bunun **"bedeli"** (!) AKP'ye başkanlık sistemi hedefinden caymak olarak ödetilirmiş!

Lâfı mı olur? Zaten çok münazaralı ve çok ham bir projeye ilişkin böyle bir **"taviz"** (!) iktidar partisinin ve Başbakan'ın soyunduğu tarihî misyonun yanında sıfıra tekabül eder.

Kaldı ki eski CHP'nin kendi **"derin"**inden kopmasına dış bünyeden fırsat tanıyan her açılım aslında yeni Türkiye'nin de derinine de kök salmak anlamına gelecektir.

Ve bu tür açılımlar **"derin barış"**ın en geniş başarısı için en akılcı yöntem olacaktır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İçimizdeki Ortadoğu

Hadi Uluengin 16.02.2013

FARAZİYELERİN bini yine bir paraya gitti. Cilvegözü kapısındaki tedhiş eyleminin kanı ve barutu daha kurumamıştı ki faillerin kimliğine dair kehanetlerden geçilmez oldu.

Hadi, **Esed**'e 5. Kol olarak çalışan ve neo-Nazi Maocuların **Karanlık** varakparesi gibi yalanı en pespaye raddeye vardırان **ulusalcı** dezenformatörleri fasulyeden sayalım.

Onlar tabii ki kendilerine tevdi edilmiş misyon icabı suçu Baas karşıtı güçlere yıktılar.

AMA genel kanı eylemin Şam istihbaratı tarafından gerçekleştirildiği yönünde oluştu.

Ankara'nın muhaliflere verdiği destek ve **Suriye Ulusal Konseyi** üyesi bir heyetin aynı gün sınırdan geçecek olması yukarıdaki hipotezi doğrulayacak argümanlar olarak sıralandı.

Artı, Paris'teki PKK suikastı ve ABD elçiliğindeki intihar saldırısı da tabloya eklendi.

Yani üçü birden tek elden tamamlanmış bir puzzle'ın parçaları olarak sunuldu.

SIYASETEN durduğum yerden bakılırsa bu yaklaşım benim de çok işime gelir.

Öyle, çünkü **Esed** hanedanına ta pederi zamanından beri derin husumet besliyorum.

Öte yandan İmralı aracılığıyla başlatılan barış sürecini de tümüyle destekliyorum.

Dolayısıyla, sebep-sonuç ilişkisinden yola çıktığımı söylemek ve her üç eylemin de hem Türkiye'yi Suriye meselesinden **"soğutmak"**, hem barış atılımına çomak sokmak için **Muhaberat** veya diğer bir hasım dış güç tarafından düzenliğini varsaymak bana da cuk oturur.

Peki, delili? Olayları irtibatlandırmak için spekülasyondan başka bir şey var mı? Yok!

O hâlde, kendime yonttuğum böyle bir komplo teorisi **ulusalcı** yalanları ters açıdan üretmek gibi olur ki, atmasyonun tesadüf eseri tutması hariç bu mantıkla gerçeğe ulaşamaz.

DİĞER taraftan, Cilvegözü sınır kapısındaki saldırıya ilişkin bin bir spekülasyon daha ânında ekranları kaplamışken bir tek **Cengiz Çandar** yorum getirmedi.

"Şu aşamada hiçbir fikrim yok" demekle yetindi. Çarşamba günü **Radikal**'de yayımlanan yazısında da neden henüz fikrinin olmadığını ve olamayacağını açıkladı. Hayret!

Oysa kendisinin öyle Türkiye çapında falan değil dünya çapında bir bölge uzmanı olduğu düşünülürse, herhalde fikir beyan etmesi gereken ilk insan **Çandar**'dı.

Ve de zaten öyle olduğu içindir ki faraziye yürütmedi ya!

Yani uzmanlığın da ötesinde hem o coğrafyanın bilgisi olduğu; hem de sebep-sonuç denklemlerinin yanıltıcılık getirebileceğini bildiği içindir ki **Cengiz** fail adı telaffuz etmedi.

Gerekçesini de aynı yazıda yer alan tek bir cümleyle özetlemiş oldu:

"Ortadoğu'nun içine ne kadar çok girerseniz, Ortadoğu da sizin içinize girer!"

GİRDİK. Mukadderdi de! Tersı maddeten de, manen de mümkün değildi!

Bin kilometre sınırimız, ahlaki-vicdani yükümlülüğümüz ve emperyal mirasımız var!

İstesek de istemesek de Suriye iç savaşında şöyle veya böyle taraf olacaktık ki, olduk.

Dolayısıyla, içine girdiğimiz yahut girmek zorunda kaldığımız için bizim de içimize girmiş olan bir Ortadoğu'nun parametrelerini mümkün mertebe doğru okumak gerekiyor.

Akılcı siyasetler ancak böylesine bir ön okumadan sonra hayata geçebilir.

Oysa yukarıdaki **“okumak”** fiili sebep-sonuç ilişkisinden yola çıktığımızı sanıp sınırdaki tedhişin şu yahut bu failini ânında teşhis ettiğimiz vehmine kapılmaktan geçmiyor.

Ortadoğu ilk bakışta kâh zahiri, kâh mantıki gözüken gelişmelerin çok daha ötesindeki bir girdap olarak derine iniyor. Projektör olmadan gün ışığı gayya kuyusunu aydınlatmıyor.

O girdapta boğulmamak da bir söylemeden, bin düşünmek temkinliliğinden geçiyor.

Ve arkadaşım olduğu için değil inandığım için söylüyorum, **Cengiz Çandar** da bunu bildiği ve öğrettiği içindir ki dünya çapında bir şampiyon olarak satıhta kulaç atıyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adyö orak-çekiç!

Hadi Uluengin 20.02.2013

HA şükür, **Fransız Komünist Partisi** bile orak-çekiç simgesine **“adyö”** demiş!

Daha doğrusu, zaten armasından çıkartmış olduğu fakat üye kimliklerinden hâlâ silmediği alâmet-i farikayı oradan da kaldırmış. Baktım, bu yenisi banka kartlarına benziyor.

ATM'ye sok, şifreyi gir ve hesapta ne kadar bakiye kaldıysa o kadar **“solculuk”** çek!

İŞÇİYİ ve köylüyü simgeleyen bu orak-çekiç 1918'den itibaren armaya dönüşmüştü.

Azılı azınlık Bolşevik Partisi 1917 Kasım darbesiyle Rusya'da iktidarı gasp ettikten bir yıl sonra logo yarışması düzenledi. Çizilen projeler arasında da yukarıdaki tasviri seçti.

Eh, **“Büyük Birader”** yaptı ya aksini düşünmek mümkün mü?

Lenin'nin kurdurttuğu 3. Enternasyonal'e üye tüm kurumlar da tıpkısını benimsediler.

Hatta kendine **“sol”** diyen Nazi partisi bile gamalı haçın içine bir tane yerleştirdi.

Her hâlükârda o orak-çekiç totalitarizmi estetize etmek hedefinde hayati bir rol oynadı.

İşte **FKP**'nin dahi caymasını böyle sembolik bir çerçevede değerlendirmek gerekiyor.

NİTEKİM bizim **“sol”** da (!) bu değerlendirmeyi yapıyor. Bazısı **“simge önemli değil”** diye tevile çalışıyor. Bazısı da **“FKP lâfta komünistti, boş verin”** demeye getiriyor.

Ama şu kesin: Renk vermek istememelerine rağmen belli ki bizim “**solcular**” (!) **FKP**’nin bile orak-çekici tu kaka etmesine pek bozulmuşlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](#), [web.archive.org](#) (arşiv bağlantısı)

Cevşen metafiziği

Hadi Uluengin 22.02.2013

CEVŞEN-i Kebir ilk besmeleden sonra “**yâ Allah/ yâ Rahman, yâ Rahîm/ yâ Alîm/ yâ Halîm/ yâ Azîm/ ya Hakîm/ yâ Kadîm/ yâ Mukîm/ yâ Kerîm**” diye başlar.

Farsçada zırh anlamına gelen bu duaya ilişkin tevatür ise muhtelifdir.

Kimi ulema tarihçeyi Ehl-i beyt aracılığıyla Uhud Savaşı’na dek çıkartır. Hazreti Resulullah’a Cebrâil Aleyhisselâm tarafından bir vahiy gibi indirildiğini varsayarlar.

Diğer kesim ise Heterodoks addeder. Sonradan eklenmiş bir uydurma olarak nitelerler.

Bunu da Şii rivayetin genel kabul görmüş hadisler arasında yer almamasıyla açıklarlar.

Yukarıdaki ikinci yaklaşım hiç umurumda değil!

DEĞİL, çünkü inanç bâbındaki agnostik kimliğime rağmen ve hangi din mitolojisinde olursa olsun, yerleşiklik kazanmış bütün ritüelleri kabullenmekten yanayım.

Üstelik El Ezher Üniversitesi’nde Fakih veya Şarkiyat fakültesinde teolog olmadığımı göre çok geniş bir mümin kitlesi tarafından benimsenmiş duayı aforoz etmek haddime düşmez

Kaldı ki yukarıdaki ritüeller insanın mukaddesi arayış sürecinde aracı işlev görürler.

Kilisede istavroz çıkartmak da, havrada Kadiş okumak da, camide secdeye varmak da, cemevinde hû çekmek de sözkonusu arayışın hem aynı, hem farklı tezahürleridir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](#), [web.archive.org](#) (arşiv bağlantısı)

CHP: yolunacak tavuk

Hadi Uluengin 23.02.2013

“SOSYAL demokrat tavuğu yolmak lâzım!”

Dünya siyaset literatürüne girmiş bu ibretlik sözün sahibi **Albert Treint**’dir.

Zât-ı muhterem Fransız Komünist Partisi'nin kurucularındı. Genel sekreterlik de yaptı.

İç çekişmeler nedeniyle daha sonra ihraç edildi ama burası bizi ilgilendirmiyor.

Vurgulamak istediğim noktayı Komünist Enternasyonal'in 1922 Moskova oturumunda **Treint**'in Avrupalı Bolşeviklere vermiş olduğu yukarıdaki talimat oluşturuyor. Daha açayım:

FKP temsilcisi **"tavuğu yolalım"** derken demokrasilere entegre olmuş ve kitlesellik kazanmış Batı sosyalist partilerinin komünistler tarafından **"tırtıklanmasını"** kastediyordu.

Yani milletvekili, sendikacı, üye vs. **"apartılmasını"** (!) talep ediyordu.

Bunun ilk yöntemi Komintern lüğatinde **"denizaltı"** veya **"antrizm"** diye tanımlanır.

Sözkonusu kurumlara sızarak onların iç mekanizmasına yerleşmek amacı güdülür.

Fakat esas taktik aynı sosyal demokrat partilerin çizgisini ve yönetimini kâh **"hainlik"**le suçlamak, kâh da birinden birini desteklemek üzerine kuruludur.

Hedef hem daha alt düzey kadroları, hem de tabanı **"tavlamak"** eksenine odaklanır.

Dolayısıyla da komünist yayın organları **"kellesini istedikleri"** o çizgi ve yönetime karşı kara propaganda; kayırdıkları çizgi ve yönetime karşı ise pohpohlama yürütürler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Esas mesele ve tercih

Hadi Uluengin 27.02.2013

KÜRT meselesi her şeydir! Yani, aslında onu üretmiş olan **Türk meselesi** her şeydir!

Birbirine eklemli bu iki sorunun çözümü de makûs talihin yenildiği anlamına gelir.

Aynı zamanda 1923 Cumhuriyeti'nde uzun, çok uzun sürmüş ergenlik krizinin artık bittiğini müjdeler. Böylelikle de **"akıl çağıımız"** başlamış olur.

Ve bu **"olgunluk çözümü"** de ulus-devleti ne yıkacak, ne çatırdatacak, ne bölecektir!

Tam tersine, yeni bir yurttaşlık sözleşmesi ekseninde aynı ulus-devleti daha eşit; eşit olduğu için de daha sağlam ve daha kunt temeller üzerinde tahkim edecektir.

FAKAT tabii yukarıdaki saptamayı yapmakla Kürt meselesi dışındaki diğer bütün sorunları lâf-ı güzaf saymış olmuyorum. Asla!

Demokratikleşmeye, özgürleşmeye ve sivilleşmeye dair zaafklar hâlâ diz boyu duruyor.

Dolayısıyla, gönül tabii ki aynı süreçte bunların da salaha kavuşmasını ister ve istiyor.

Ancak temenniler bir şeydir, gerçekler ise bambaşka bir şeydir!

ÖYLEDİR, çünkü eğer bir halkoylamasına gidilecekse her seçmen siyasi aktörler tarafından sunulan alternatifler arasında tercih yapmak zorunda kalır. Üç yanıt vardır:

İlkin, projeyi külliye onaylamadığınız için kestirmeden bir **“hayır”** cevabı verirsiniz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üniversiteli genç, susma!

Hadi Uluengin 01.03.2013

“SOL” (!) yaftalı **ulusalcı** güruh salı günü de İstanbul Üniversitesi’ni bastı.

Beyazıt’taki mekânı kısmen ele geçirdiler. Ve, tecavüze seyirci kaldı!

Eh sevinçten etekleri zil çalıyor ya, neo-Nazi Maocuların **“Karanlık”** varakparesi; sicilli dezenformatörlerin **“Odacıbaşı”** sitesi; komünist kalpazanların **“Sağ”** ceridesi falan, hepsi birden bu kepaze saldırganlığı ballandıra ballandıra ve pespaye bir iftiharla ilân ettiler.

MEĞER **ulusalcı** avenenin üniversiteyi zapturapt altına alması **“ifade özgürlüğü”** başlığı altında yapılacak bir panele iki AKP’li bakanın da katılacak olmasından kaynaklanmış.

Çünkü iktidar partisi sözcülerinin olduğu yerde böyle bir hürriyetten bahsedilemezmiş.

Bak sen şu işe! Nasıl da boylarından büyük lâf yumurtlamaya cüret ediyorlar.

HEMEN hatırlatayım ki öngörülen konuşmacılar arasında şu simalar da yer alıyordu:

Hayatı boyunca Kürt kimliğinin inkârına karşı mücadele ettiği için zindanlarda çürütülmüş bir **İsmail Beşikçi...** **Ergenekon** ve **Balyoz** duruşmalarındaki vicdani adaletsizliği eleştirmekten de geri kalmamış Hukuk Fakültesi Dekanı **Adem Sözüer...** İnsan hakları savunucusu **Şanar Yurdatapan...** Gazetemiz yazarı **Roni Margulies...** Ve saire, ve saire.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Apo'ya tahlil

Hadi Uluengin 02.03.2013

TEK ve esas bir doğru hariç **Apo**'nun BDP'e heyetine İmralı'da yapmış olduğu tesbit, teşhis ve tahlillerin iler tutar tarafı yoktur. Hemen hepsi ya tümüyle, ya kısmen yanlıştır.

Aynı zamanda da ruhbilim lüğatinde "**fabülasyon**" denen travmaların yansımasıdır.

O tek doğru ise kendisinin hiçbir zaman Türkiye'yi bölmek ve bağımsız bir Kürdistan kurmak hedefi gütmemiş olduğu gerçeğidir. Bu temel ve hayati noktaya birazdan geleceğim.

EN önce PKK liderinin kişiliğini kemiren tıbbî olguyu saptamak zorundayız:

Anlaşıyor ki zaten mustarip olduğu **megalomani** arazi şimdi daha da vahimleşmiştir.

Yani **Öcalan**'ın ruh sağlığını baştan beri dengesiz kılan "**benmerkezcilik**" patolojisi artık gerçekten had safhaya ulaşmıştır. Hatta bana kalırsa **mega-megalomaniye** ilerlemektedir.

Ama tam teşhisi **Freud** koltuğunu İmralı Adası'na taşıyacak bir psikanalist yapabilir.

Eh baksanıza, hezeyanı AKP'yi kendisinin iktidara getirdiği raddesine vardırıyor.

Nitekim yine "**ben**" ekseninde söylediği diğer her şey de aynı kategoride yer alıyor.

ÖTE yandan İmralı sakini az gitmiş, uz gitmiş ama dünyayı okumasını öğrenememiş.

Tutuklu bulunduğu içdenizin dar ufku aşamamış. Okyanus enginlerine açılmamış.

Hep eski lügati konuşuyor ve yukarıdaki dünyayı da eski değerlerle açıklamaya çalışıyor.

Hatta zahiren zıt gözükse bile aslında **ulusalcılarla** aynı zihin sistematüğini paylaşıyor.

Tıpkı o **ulusalcılar** gibi komplo teorisi üretiyor. Yine onlar gibi Batı nefreti güdüyor.

Derin bir "**öteki**" korkusunu, dolayısıyla da düşmanlığını yansıtan saptamalar; Rum, Yahudi, Ermeni lobilerine ilişkin tesbitler; **Gülen** Hocaefendi camiasına ve Florida'ya dair saçmalıklar falan, bütün bunlar Türk hemcinslerinin beyin mekanizmasıyla tıpatıp uyuyor

Zaten İmralı tutanaklarının gerçekliği ve samimiliği su götürmediğine göre PKK'yı ve **Apo**'yu "**ABD ajanı**", "**Batı maşası**", "**Sevr sopası**" ilân etmiş olan bizim **ulusalcı** cenah şimdi ne buyuracak ve nasıl kıvırtacak, açıkçası çok merak ediyorum. Kıs kıs da gülüyorum.

İMDİİ, yukarıdaki hezeyan silsilesi bir yana, **Abdullah Öcalan**'ın en başta belirttiğim temel doğrusuna, yani kendisinin hiçbir zaman Türkiye'den ayrılmak ve bağımsız bir Kürdistan kurmak gibi bir amaç gütmemiş olduğu gerçeğine ve gerçekliğine dönelim.

En can alıcı ve en hayati nokta işte budur! Gerisi biraz aksesuar ve biraz garnitürdür.

Çünkü Diyarbakır'dan Kandil'e ve diasporadan Hakkâri'ye PKK bir örgüt olarak; etkin olduğu kitle de manevi olarak **Apo**'yu lider bellemektedir. Ortada bir **mitos** şahıs vardır.

Dolayısıyla, mademki Ada sakini şu kadar yıllık tutukluluğa rağmen hâlâ "**esas Reis**"tir, bu takdirde kaçınılmaz olarak kendisi barış arayışı sürecinde de yine esas muhataptır.

Realpolitik davranmak zorunda olan devletlerin o muhatabı seçmek lüksü yoktur!

Üstelik daha daha önemlisi de şudur:

ÖCALAN'ın BDP'lilerle İmralı'da yaptığı görüşmede üstüne basa basa dikte ettirdiği vatandaşlık tanımından da tekrar anlaşılacağı gibi, yukarıdaki "**esas Reis**" Kürtlerin ve Türklerin ortak ve eşit bir Cumhuriyeti bünyesinde yaşamak azim ve iradesinden yanadır.

Bu da bizzat Türkiye Cumhuriyeti Devleti açısından çok büyük bir şans ve fırsattır.

Zaten Sezar'ın hakkı Sezar'a, aslında **Apo** daima aynı tavrı takınmış olmasına rağmen sözkonusu Devlet bu gerçeği görmek istemediği için şimdiye dek o fırsat heba edilmiştir.

Oysa dediğim gibi, PKK lideri ister ruhi araz yansısın olsun, ister hezeyan tahlili yapsın, artık sırf devlet olarak değil toplum olarak da muhatap seçmek lüksüne sahip değiliz.

Ufkumuzu ağacın tekilliğiyle sınırlamadan ormanın bütününe görmek zorundayız.

Yani son "**yol kazası**"na aldırmadan mevcut barış sürecini sürdürmekle yükümlüyüz!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyonizm suç mu

Hadi Uluengin 06.03.2013

BAŞBAKAN **“Siyonizm bir insanlık suçudur”** demekle baltayı yine taş a vurdu.

Diplomatik ve realpolitik bir pot kırmak gafını geçiyorum. Esas mesele şudur:

Hayır, Siyonizm suç değildir! İnsanlık suçu hiç mi hiç değildir!

Daha doğrusu, bütün milliyetçilikler ne kadar suçsa veya değilse, Siyonizm de işte o kadar suçtur yahut değildir! Ne fazlası, ne eksigi vardır!

Geçmişte BM tarafından takbih edilmesi ise o günkü konjonktürden kaynaklanmıştır.

Zaten **“Üçüncü Dünyacılık”** tarihe karıştığı an New York kararı da çöpe atılmıştır.

Diğer taraftan, yukarıdaki ideolojinin Yahudi kimliğini din salçasına da bulayarak hayali ve uydurma bir kavmi aidiyet yaratmış olması sözkonusu gerçeği değiştirmez.

Panturanizm, Pancermanizm, Panslavizm vs. de aynı tür dürtüler üzerinde yükselirler.

Onlar da aynı oranda hayali ve uydurmadır ama hiçbir **“insanlık suçu”** addedilmez.

ÖTE yandan, Siyonizm de diğer pek çok 19. yüzyıl milliyetçiliği gibi bir tepki ve savunma milliyetçiliğidir. Uzun uzun tarihçesine girecek değinecek değilim ama şu kesindir.

Bu modern ve laik ideoloji, iman kültürü hariç Yahudilerin bulundukları ulus-devletin aidiyetini benimsemek iradesine rağmen onların yine **“öteki”** sayılmasından kaynaklanmıştır.

1894 Fransa’sındaki **Dreyfus** iftirası da gerçeği **“dank ettirten”** esas olay olmuştur.

Tevradî bir **“Arz-ı Mevud”**a atfen **“ülkü vatanın”** Filistin olarak belirlenmesi ise yine her milliyetçiliğin üretmek zorunda olduğu **“kurucu efsane”**den başka bir şey değildir.

Kaldı ki, hatırlatırım: Siyonistler epey bir müddet sözkonusu Filistin yerine Afrika’da, Güney Amerika’da yahut Madagaskar’da da devlet kurulması projesini tartışmışlardı.

Fakat obur bir İngiliz emperyalizminin öngörüsüzlüğünden dolayı, deyim yerindeyse kabak mazlum ve mağdur Filistin halkının başında patladı.

EVET, tabii ki Filistin halkı mazlum ve mağdurdur! Tabii ki kendisinin asla sorumlu olmadığı **“Shoah”** soykırımının bedeli ona ödetilmektedir. Tabii ki sonsuz defa haklıdır!

Daha 1967 Savaşı’nın 5 haziran gecesi safını belirlemiş olan ve o zamandan beri de taviz vermeyen bu satırlar yazarı için yukarıdaki gerçekleri tartışmak dahi abesle iştigaldir.

Artı, yine bu satırlar yazarı bütün milliyetçiliklere olduğu gibi Siyonizm'e de hasımdır.

Üstelik, varlığını kabullenmesine rağmen İsrail'in siyasetlerinden de tiksinimektedir.

Dolayısıyla, Siyonizm'in insanlık suçu olmadığını söylemem ne Davudî yıldızlı ülkeye sempati duymaktan, ne de yukarıdaki ideolojiyi haklı kılmak işgüzarlığından kaynaklanıyor.

Fakat şunu da eklemek zorundayım: Eğer tarih boyunca dışlanmış; bin bir kıyımla katledilmiş; nihayetinde de soykırıma uğramış bir Yahudiliğe ait olsaydım, Siyonizm ve İsrail karşıtlığında yukarıdaki kadar kesin ve mutlak olabilir miydim, doğrusu bilemiyorum!

NEYSE, şimdi tekrar Başbakan'a dönelim. Şüphesiz ki dile getirdiği suçlama Türkiye'de de, bölgede de büyük prim yapar ve yapıyordur. Bu topraklar bu tohuma mümbittir.

Ancak sözkonusu "**prim**"ın bilinçaltında kâh açıkça, kâh gizlice ifade edilen habis bir anti-Semitizm'in, yani Yahudi düşmanlığının yattığını görmemek için de kör olmak gerekir.

Sağdan sola, günümüzde o düşmanlığın en kolay tezahürü Siyonizm karşıtı söylemdir.

Ve tamamen aynısı fakat tamamen zıt açıdan da geçerlidir.

Yani velev ki eleştiri sırf Siyonist milliyetçiliğe ve İsrail politikasına yönelmiş olsun, bizzat Siyonistlerin bunu anti-Semitizm mugalâtasıyla "**pazarlayacağı**" diğer bir gerçektir.

Şu kesin: Anti-Semitizm'le anti-Siyonizm arasındaki kalın ve hayati çizgiyi döne döne vurgulamayan bir suçlama ne mağdur ve mağdur Filistin halkının acısına deva olabilir; ne de Yahudi düşmanlığı gibi çirkef ve ilkel bir cerahatin tedavisine merhem sürebilir.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tutanak, serzeniş ve talihsizlik

Hadi Uluengin 08.03.2013

EĞER içeriği, üslubu, adabı ve hedefi demokrasi kültürü çerçevesinde kalmış olsaydı Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**'ın son tepkisi de pekâlâ anlaşılabilirdi.

İmralı tutanaklarının **Milliyet** gazetesinde yayımlanmasını kastediyorum.

Anlaşılabilirdi, çünkü gerçekten de AKP lideri çok hayati, çok tarihî ve çok sorumlu bir inisiyatife imza atıyor. Haklı olarak da o sorumluluk ölçüsünde desteğe ihtiyaç duyuyor.

Zaten bana sorarsanız haydi haydi, fersah fersah ve dolu dolu hak ediyor!

Fakat sürecin kırılma anından ötürü de mümkün mertebe ihtiyat ve tedbir istiyor.

Dolayısıyla, Başbakan'ın medyatik "**teşhir**" (!) karşısında serzeniş dile getirmesini bir dereceye kadar normal karşılamak gerekirdi.

Ancak dikkat, sadece serzenişten söz ediyorum. Zaptî bir "**haşlama**"dan falan değil!

ÖRNEK vereyim: 2005 yılında olacak, sağ eğilimli İspanyol gazetesi **La Razon** daha önce artık masaya oturmayacağını bildirmiş olmasına rağmen o zamanki sosyalist hükümetin Bask örgütü **ETA**'yla gizli görüşmeler yürüttüğünü duyurmuştu. Tabii ki vaveyla koptu.

Oysa kendisi bile değil, Başbakan **Zapatero** sözcüsü aracılığıyla yaptığı açıklamada haberin sızmış olmasını "**talihsizlik**" olarak nitelemekle yetindi. Gerisini de yuvarladı.

Çok zor durumda kalmış olmasına rağmen **Erdoğan**'ın yaptığı gibi ne "**milli çıkarlar**" hamasetini gıdıkladı, ne de "**batsın senin böyle gazeteciliğin**" bedduasını savurdu.

AKP liderinin yukarıdaki tavrı demokrasi kültürü ve pratiği açısından onaylanamaz!

Asla kabul edilemez ve asla uzlaşamaz!

Çünkü o demokrasi bir genel bir değerler manzumesidir. Kimseye şurasını beğenip, burasını atmak gibi bir lüks bahşedilmemiştir. Ya hepsini benimsersiniz, ya reddedersiniz.

Ve basın özgürlüğü de tabii ki aynı bütünün olmazsa olmaz ilkeleri arasında yer alır.

İşte **Namık Durukan**'ın kotarması ve **Derya Sazak**'ın yayınlamasıyla ciddi bir gazetecilik başarısına imza atmış olan **Milliyet**'in haberi de bu özgürlükle bütünleşiyor.

ÖKÜZ altında buzağı aramak abestir. Arkasında Oslo türü bir komplo falan yoktur.

Zaten gerek **Sazak**'ın, gerek **Durukan**'ın nerede durdukları da bellidir.

Ne onlar, ne de Başbakan'ın hışmına maruz kalan **Hasan Cemal** ve **Can Dündar** anti-barış cephede saf tutuyorlar. Aksine, sürecin dostları arasında yer alıyorlar.

Kaldı ki sözkonusu tutanaklar neo-Nazi Maocuların **Karanlık** varakparesi veya sicilli dezenformatörlerin **Odacıbaşı** sitesi gibi şer organlarından birisine de sızdırılmış olabilirdi.

Bu durumda bile, velev ki **ulusalcı** sabotaj ve provokasyon aşikâr olacak olsun, basın hürriyeti açısından onlara dahi gözünün üstünde kaşın var demek salâhiyeti doğmazdı.

İMDİ, bütün bunlar gözönüne alındığı takdirde şunu tekrar vurgulamak gerekiyor:

Makul bir serzenişi haydi haydi aşan ve demokrasi kültür ve pratiğiyle tümenden zıtlaşan **“batsın bu tür gazetecilik”** haşlaması o demokrasi açısından yenip yutulacak şey değildir.

Zaten dozunu giderek arttıran böylesine çıkışlar **Erdoğan**’a haklı olarak yöneltilmekte olan otoritarist sulta ve medyatik sansür suçlamalarını daha da üst seviyede meşru kılıyor.

Yeni anayasayla hedeflediği sistem gözönüne alınırsa da durum vahamet kesbediyor.

Üstelik aynı gidişat, hayati ve tarihî barış cesaretine can-ı gönülden destek veren ama sürecin etik demokratik değerlerle atbaşı yürümesini isteyen ve onları tavizsiz sahiplenen kesimi de Başbakan’a yabancılaştırıyor. Yok yere uçurum açılıyor ve hızla derinleşiyor.

Yine de **Zapatero**’nun yukarıdaki serzeniş lügatini kullanmaya çalışalım ve **Erdoğan**’ın ağzından çıkan hoyrat ve zaptî haşlamanın son bir **“talihsizlik”** olarak kalmasını dileyelim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mart mülahazaları

Hadi Uluengin 09.03.2013

ERKEN, hayli erken, gözümün çapağıyla perdeyi araladım.

Hafiften hafife güneş huzmesi seziliyordu. Aydınlık bir sabahın doğacağını ümit ettim.

Zaten de yarın martın 9’u değil mi? Muhtemelen Rumeli kökenli söz aklıma geldi.

“Baktın martın dokuzu, sal çayıra öküzü”

HAYIR, hatırlatmanın âlemi yok tabii ki farkındayım.

Müsaade buyurun da yukarıdaki martla Rumî takvimin kastedildiğini ve aslında daha on üç gün geçmesini beklemek gerekeceğini bilecek kadar mürekkep yalamışlığım olsun.

Artı, **Berd-el Acûz**, yani **Kocakarı Soğuklarının** da eli kulağında olduğunu biliyorum.

Sonra **“Kork Abrulun beşinden, öküzü ayırır eşinden”** var ki, nisana da güvenilmez.

Olsun. Şubatın 20'sinde bir, 27'sinde iki ve çarşamba üç derken işte cemreler düştü.

Dolayısıyla, **Tevfik Fikret** gibi “**bahar gelmeyecek mi**” diye yakınmak yerine bugün kasten iyimser olmak ve o baharın geleceğine dair emareleri ön plana çıkartmak istiyorum.

Üstelik kombinin gaz faturasını ödemekten iflahım kesildi. Gelse de biraz ferahlasak.

İşte böyle... İlk kahveyi pişirdim ve ilk tütünü nefesledim ki, yukarıdaki iyimserliği kamçılar diye CD'ye **Schumann**'ın **Bahar Senfonisi**'ni koydum. Andante'yle başladı.

LÂF aramızda, henüz flütler Larghetto'ya bile geçmemişti ki şu meseleye takıldım.

Mevsimleri kıstas alan köylü kültürü her ülkede her aya ilişkin sözler, tekerlemeler, meseller falan üretmiştir ama sanki marta dair olanları daha bir fazlaymış gibime geliyor.

En azından Türkçe için konuşuyorum. İlk hatırladıklarımı da hemen sayayım:

“MART martladı, tavuk yumurtladı”... “Mart çıkmadıkça dert çıkmaz”...

“Mart ayı, dert ayı”... “Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır”...

“Martta tezek kuruya, nisanda seller yürüye”...

“Mart yağar nisan övünür, nisan yağar insan övünür”... Vs. vs...

TABİİ, toprak adamlarının tecrübe ve gözlemlerinden süzülen yukarıdaki ifadelere bir de **“Mart kedisi”, “Mart azgını”, “Mart turşusu”** gibi deyimleri eklemek gerekiyor.

Dolayısıyla, yılın üçüncü ayına ilişkin vurgulamaların diğerlerinden daha fazla olduğunu tahmin ederken pek yanıldığımı sanmıyorum.

Zahir bunun gerekçesini de martın bir geçiş mevsimine, özellikle de kıştan bahara geçiş dilimine tekabül etmesinde aramak gerekiyor. Zaten de Güneş dönencesine denk geliyor.

Açıklama belki çok klasik olacak ama tabiatın tekrar fışkırmaya başladığı dönem insan hayatı için de yenilenme müjdelediğinden mart ayı sözlü kültürde diğerlerini yaya bırakıyor.

Sonra, **Bahar Senfonisi** artık Scherzo'ya giriyordu ki birden şu soru da aklımı çeldi.

HİÇ de Türkçe olmayan bu mart sözü lisanımıza nasıl ve nereden girdi?

“Martis”, “Maurs”, “Mawort” falan, acaba biz de Roma savaş tanrısından mı aldık?

Yoksa “**ex oriente lux**” mü?

Yani ışık doğudan gelir hesabı ve tam zıt bir yönden, **George Dumezil**’in **Efsane ve Destan** kitabında anlattığı gibi Hint fırtına ilâhı “**Maruts**”un tanımından mı dilimize geçti?

HİÇBİR fikrim yok! Bu yazıyı yetiştirmem lâzım, şimdi araştırarak zamanım da yok!

Zaten de **Robert Schumann**’ın **Bahar Senfonisi** Finale’yle bitti.

Üstelik tekrar dışarı baktım, deminki güneşten eser kalmamış. Yine kış havası sürüyor.

Neyse, işte “**Mart içeri, pire dışarı**” ya, eminim bahar eninde sonunda gelecek.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sol ve kadavra aşkı

Hadi Uluengin 13.03.2013

ŞİMDİ de **Hugo Chávez**’in kadavrasını mumyalayacaklarmış. Doğrusu, şaşırmadım.

Şaşırmadım, çünkü komünistler **nekrofil**dir! Yani ölü sevicidirler!

İbadet ihtiyacını put totemlerle, sembolik ikonalarla, fetiş ilâhlarla tatmin edemezler. Daha dünyevi bir cismaniliğe gereksinim duyarlar. Bunu da cesetlerde somutlaştırırlar.

Ama onların **nekrofil** hazzı ve şehveti ne Mısır, ne de Amazonya mumyalarına benzer.

Birincisinde sanduka teşhir edilmez. İkincisinde ise kurukafa muska olarak kullanılır.

Oysa komünistler sahte kahramanlarının ölüsünü cam fanusa koyarlar.

Mabede yerleştirdikten sonra da tapınmaya giderler. Ta **Lenin**’den beri böyledir!

HAYIR, o **Lenin**’in cürümleri tabii ki diz boyudur ama bu konuda günahı yoktur.

Mumyalanacağını asla düşünmemişti. Dulu **Krupskaya** da şiddetle karşı çıkmıştı.

Ancak **Jozef Stalin** dayatınca, Soçi tatilinde olan **Leon Troçki**’nin oyu hariç Bolşevik Politbüro **Vladimir İliç**’in kadavrasını “**ebedileştirmek**” (!) kararı aldı.

Minareye de derhal kılıf uyduruldu. **Pravda**'da işçilerin **"emsalsiz dâhi"**nin (!) sonsuza dek teşhir edilmesi yönünde mektuplar gönderdiğine dair kuyruklu yalan yayımlandı.

İşte Kızıl Meydan'daki put tapınağının hikâyesi budur!

Nitekim de zaten papaz rahle-i tedrisinden geçmiş olan aynı **Stalin** 1941 haziranında ve hiç ummadığı hâlde dostu ve müttefiki **Hitler**'in saldırısına uğrayınca öyle bir paniklemişti ki, gece vakti soluğu **Lenin**'in lahdinde alıp mumyaya **"akıl danışmıştı"** (!).

SONRA malûm, Gürcü Katil zebanilere kavuşunca kendisini de kavanoza koydular.

Efendilere böyle yapılıyor ya çömezler geri kalır mı?

Bulgaristan'da **Dimitrov**, Moğolistan'da **Şoybalsan**, Çekoslovakya'da **Gottwald**, Çin 'de **Mao**, Vietnam'da **Ho**, Kuzey Kore'de peder-mahdum **Kim** hanedanı falan, hangi kızıl lider iktidarda öldüyse işinin ehli cenaze levazımatçıları onları da gayet güzel mumyaladılar.

Eh, takdir-i ilahi kadir olunca demek sıra şimdi **Chávez**'e gelmiş...

İMDİl, gördük ki başta **ulusalcı** cenaha mensup olanlar olmak üzere Türkiye'de **"sol"** (!) yafta taşıyan hemen kim varsa, petrolden oluk oluk akan parayla ulufe dağıtan ve bu sayede de cidden destek kazanan Venezuela önderinin arkasından iki gözü, iki çeşme ağlaştı.

Uzak Amerikalar'da cenazeye gidenler mi istersiniz, yoksa İstanbul caddelerinde matem yürüyüşü düzenleyenler mi! Popülist totem için yazılan ağıtları zaten geçiyorum.

Lâkin izlediğim kadarıyla ilâç için bir tanesi bile mumyalamayı yadırgamadı.

Bir Allah'ın kulu çıkıp da komünizmin hazin ve bedbaht encamını kastederek, **"kişi putlaştırmanın ve ölü seviciliğinin nereye vardığını gördük. Hiç olmazsa artık nekrofil sapıklıktan uzak durulsun"** diye nispeten eleştirel sayılabilecek tek cümle söyleyemedi.

SÖYLEYEMEZDİ de! Çünkü Türkiye'de kâh açıkça, kâh gizlice **ulusalcı** ideolojiyle bütünleşen o **"sol"** teorik (!) komünizmin bile en ilkel ve en cani varyantını sahipleniyor.

Hâlâ Bolşevik esaretçiliğe sarılıyor. Mazideki korkunç totalitarizme toz kondurmuyor.

Hâlâ tarihin en büyük yalanını **"kapitalist düşmanlar"**ın (!) yıktığına inanıyor.

Nitekim cehenneme gidişinin 60. yıldönümüdür diye de **Stalin**'e hâlâ methiye düzüyor

Yegâne kıstasını soyut ve hayalî bir **"anti-emperyalizm"** (!) lafazanlığıyla belirliyor.

Artı, tapınmak içgüdüsü zaten yetiştiği iklimde ve prangasını kıramadığı kültürde var!

Dolayısıyla aynı “**sol**” kadavraya ibadeti de yadırgamıyor. Aksine, **nekrofil** haz alıyor.

Ve işte **Chávez** öldüğünde de hem feryat figan ağlıyor, hem mumyayı normal sayıyor.

Eh, demek bundan sonra Venezuela’da fanus tavafına gidecek çok “**solcu**” göreceğiz!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Françesko

Hadi Uluengin 15.03.2013

ÖNCEKİ akşam saat sekizi biraz geçiyordu ki cep telefonum çalmaya başladı.

Yok, her zamanki ziliyle çalmıyor. Bu defa çan ve kampana sesleri işitiliyor.

Hemen anladım!

Heyecandan elim ayağım bağlandı. Titriyorum. Haniyse sekte-i kalpten gideceğim.

Hadi hayırlısı, demek yeni Papa seçildi!

HAYIR hayır, lâtife diye söyledim. Kimin ruhani lider olacağından bana ne!

Fakat yine de biraz eğlence kabilinden, biraz da gazeteci işgüzarlığıyla “**akıllı**” (!) aparatıma Roma’daki oylamaları salise be salise duyuran alarmlardan birini yüklemiştim.

Bilişim teknolojinin vardığı noktayı düşünebiliyor musunuz?

Tuşa dokunuyorsunuz ve Vatikan bacasından tüten duman ekrana canlı yansıyor.

Eh, Kudüs’e iki adım Lût gölüne bile ancak kaç vakitte gidebilmiş hey gidi İsa Mesih!

Gökten inse ve halefini bütün dünyanın artık ânında tanıdığını öğrense acaba ne derdi?

Neyse, derhal naklen yayın yapan Frenk televizyonlarından birini açtım.

Epey bekledikten sonra da **Françesko** nâmiyla Katolik tahta oturan Arjantinli Kardinal **Jorge Mario Bergoglio**’nun **Aziz Petrus** Meydanı’na toplanmış mahşerî kalabalığı takdis edişini seyrettim. Âmin!

Âmin ama en önce ciddi bir parantez açacağım.

İSTER benim yukarıda yaptığım gibi fonetik bir **Françesko** imlâsıyla yazın, ister kökendeki **Francesco** kelimesini kullanın, her hâlükârda yeni papayı bu isimle anacağız.

Dünkü **Taraf**'ta yer aldığı gibi öyle Anglo-Saksonca bir **Francis**, mıransis yok!

Daha neler! Oldu olacak bari o **Aziz Petrus**'a da "**Saint Peter**" (!) falan diyelim.

ASLA! Diğerlerine kıyasla Ortodoks ve Katolik kültürlerle çok daha yakın temasımız olmuş olduğu içindir ki Hristiyan isimler Türkçede ya Yunanca, ya da Latince zikredilir.

Öz be öz kendi Müslüman lügatini bilmeyen; dolayısıyla İsevilikle paylaştığımız Arâmî ve Arabî din terminolojisinde de yabancı olduğu için ilk defa **Shakespeare** lisanında duyduğu deyimleri aynen tercüme eden cehalet artık tak dedirtti!

Zaten dehşet bir hoyratlıkla Türkçeyi İslam'dan "**laikleştirerek**" (!) sonsuz geniş bir düşünce sistemiğini katlettik. Şimdi bir de Hristiyanlığı "**İngilizceleştirmenin**" âlemi yok!

Kaldı ki sözkonusu İngilizce esas itibarıyla Protestanlığa aittir.

Onunla kıyaslanmayacak ölçüde geniş ufuklara bakan Katolikliğin dili olamaz!

EVET, zahir bilinçaltıma işlemiş Jakoben şartlanmadan olacak, bir vakitler yukarıdaki Katolikliğe çok hasmane bakmış olmama rağmen epeydir ben de **Nietzsche**'ye katılıyorum.

Alman filozof ki, babasının Protestan peder kimliğine karşın aynı Protestanlığın öncüsü **Luther**'i "**Latin inceliklere akli ermeyen bön ve köylü bir rahip**" ilân etmişti.

Vatikan'ın dogma ve ritüellerine karşı çıkmakla da kutsalın içini boşalttığını eklemişti.

Doğru, zira o dogması ve ritüeli tırpanlanarak dünyevileşen bir kutsal yine **Nietzsche**'nin "**Tanrı öldü**" diye tanımladığı nihilist inançsızlık tragedyasına kapıyı aralamış oluyor.

Buradan itibaren de gerisi çorap söküğü gibi geliyor ve modernitenin krizi başlıyor.

Ve işte Roma Kilisesi'nin büyüklüğü de bu tür bir sadeleştirmenin getireceği tehlikeyi sezinleyip yüzyıllardan süzölmüş gelenek ve mitolojileri terk etmemesinden kaynaklanıyor.

Buna her Papa seçimi sırasında **Aziz Petrus** Meydanı'nda tüten dumanın heyecanını ve akıllı cep telefonlara yüklenen bilişim teknolojisi alarmlarını da dâhil ediyorum.

Françesko Katolik âleme ve insanlığa hayırlı olsun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sol ve milliyetçilik

Hadi Uluengin 16.03.2013

ŞEYTAN kulağına kurşun, “**barış süreci**” şimdilik iyi gidiyor.

Eğer “**mutlu son**”a ulaşılabilirse yeni ve eşit bir yurttaşlık sözleşmesi imzalayacağız.

Böylesine radikal bir yenilenme ise tabii ki zihin parametrelerini de dönüştürecek.

Dolayısıyla **Taraf**’ın milliyetçiliğe ilişkin yazı dizisi bu dönüşüm dinamiğini sorgulamak açısından büyük önem taşıyor.

Ve gazetemizin okuyucu kitlesi de şöyle veya böyle “**sol**” kültüre aşina olduğundan bugün o “**sol**”la yukarıdaki milliyetçilik arasındaki ilişkiye kısaca değinmek istiyorum.

YENİ kuşaklar bilmediği için aşağıdaki olayı tekrar hatırlatacağım. İlk bakışta masum bir hata gibi gözüken fakat aslında bütün bir ruhiyatı ele veren gelişme şu seyri izlemişti.

Atmışlı yılların sonuna doğruydı ki “**Eskitüfek**” müstear adıyla yazan ve komünist kimliği malûm olan **Mihri Belli** Fransız solunun ünlü ismi **Jean Jaurès**’ten bir alıntı yaptı.

Fakat “**iyi sosyalist, iyi yutseverdir**” ifadesini “**iyi milliyetçidir**” diye tercüme etti.

Tahrifat yüzüne vurulduğunda ise “**ikisi de aynı kapıya çıkar**” diye tevile kalkıştı.

Hayır, çıkmaz!

ÇIKMAZ, çünkü milliyetçilik kelimesi ve ideolojisi tarihî süreçte evrim geçirdi.

Olumsuz kavis çizdi ve baştaki **korungan** içeriğini **saldırgan** dürtüyle değiş tokuş etti.

Ulus-devlette hâkim millete dönüştüğü an ezilen milletin milliyetçiliğine hak tanımadı.

Nitekim açık açık **Hitler**’den gizli gizli **Stalin**’e, bütün totaliter ideolojiler daima bu hasmane eksen ve üslupta yükseldiler. Tesadüften söz etmek kuyruklu yalan olur.

Oysa yurtseverlik farklı bir şeydir. Herhangi bir “**öteki**”ne husumet beslemez.

O “**öteki**”ne kendini dayatmaz ve var olanı sahiplenmek iradesiyle yetinir.

Yani başta Kürtlerinki olmak üzere ne aidiyeti inkâr, ne de Türk tanımını empoze eder.

Dolayısıyla geriye dönüp baktığımızda şunu tekrar saptamak zorundayız:

Yukarıdaki tahrifat aslında Türk solunu ta 1920 Bakû Kongresi'nden beri belirleyen milliyetçi içgüdüyü ve derin bilinçaltını yansıtıyordu ki, öyle masumane bir hata falan değildi!

NİTEKİM aynı atmışlı yıllardaki **“sol yükseliş”** yine bu içgüdüyle ivme kazandı.

Dönüm noktası 1964 Kıbrıs olaylarıdır. Aslında klasik bir sağ ruh, ABD müdahaleye izin vermediği için **“coniye ve palikaryaya lânet”** söylemiyle; artı, dönemin Hava Kuvvetleri komutanına hitaben **“bombala Tansel, bombala”** çağrısıyla kendine **“sol”** demeye başladı.

Zaten sonraki senelerin **“ordu gençlik el ele, milli cephede”** sloganından başlayın ve yine komünist lider **Hikmet Kıvılcımlı**'nın 12 Mart darbesini **“ordu kılıcını attı”** diye selamlamasına, oradan da **Karanlıkçı** Maocuların 12 Eylül darbesine övgü düzmesine uzanın.

Hep aynı seyir izlendi ve tek tük istisnalar hariç Türk **“sol”**u evrensel sol kıstaslarda asla yeri olmayan ve asla olamayacak olan en uç, en geri ve en sağ milliyetçiliği sahiplendi.

SÖZKONUSU milliyetçiliğin bugün tırmandığı zirve ve en sağ nokta **ulusalcılıktır!**

Örneğin aynı Maocular artık faşizmi bile aşarak işi neo-Nazizm cinnetine vardırıdılar.

Dolayısıyla, eğer barış süreci dinamiğinde bütün zihin parametreleri yenilenecekse böylesine vahim ve müzmin bir hastalığı tedavi etmeye çalışmanın tek bir yöntemi mevcuttur.

Bir; günümüz milliyetçiliğiyle yurtseverlik arasındaki farkı döne döne vurgulamak!

İki; kendini yeniden üretmek lüksü bahşedilmiş bu ideolojinin ruhi arazlarını deşmek!

Üç; sol kültüre ait olduklarını düşünen insanları, evrensel sol değerlerle milliyetçiliğin, hele hele **ulusalcılık** gibi **“ultra sağ”** bir totalitarizmin asla uzlaşamayacağına ikna etmek!

Okuyucuları o sol kültüre aşına gazetemiz **Taraf** son yazı dizisiyle bunu yapıyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nevruz resmî bayram olsun!

Hadi Uluengin 20.03.2013

YARIN Nevruz... Kürt meselesinin çözümü açısından çok çok önemli bir Nevruz...

Kutlu olsun! Kutlu olsun diyorum ama önce şunu anlatmam gerekiyor.

AİLE arasında rahmetli yengemin **“Acem”** olduğu rivayet edilirdi.

Mahremiyetine düşkün familyalar böyle şeyleri açığa vurmaz, tabii fiskosla söylenirdi.

Dolayısıyla, hâlâ tam emin değilim ama herhalde Şii kökenli bir Azeri’ydi.

Nevruz sözünü de o vesileyle duymuştum. **“Sizin bayram geldi”** diye lâtife yapılırdı.

Fakat yine de ne yakın, ne uzak çevremde güneş dönencesinin kutlandığını gördüm.

BUNA karşılık sıradan bir İstanbullunun Hıdrellez kültürüyle büyüdüm.

Gerçi artık Küçüksü mesiresine gidilmiyordu. Hayatını Hicrî takvime göre düzenleyen anneannem yine de 6 mayısta bol marullu ve bol dereotlu kuzu kapama pişirtirdi. Sonra da bizi çağırırdı.

Taze et kokusundan nefret ettiğın için zoraki lokmalar kursağımdan geçmek bilmezdi.

Her hâlükârda, tekrarlıyorum, Nevruz’u bir bahar töresi olarak hiç yaşamadım.

ZERDÜŞTÎ kökenli bayramın özelliğini farketmem ta otuzlu yaşlarıma doğrudur.

Anlamını ancak Kürt meselesinin ayyuka çıkmasıyla birlikte kavramaya başladım.

Yani Nevruz’un o Kürtler nezdinde nasıl bir kimlik bilinci yansımasına dönüşmüş veya dönüştürülmüş olduğunu herkes gibi ben de yine ancak son otuz yılda öğrendim.

Ve tam burada resmî ideoloji **“siyasi reküperasyon”** denen türden bir manevra yaptı

Gayet usta davrandı ve 21 Mart’ın yeni yeni tanışılan Türkî cumhuriyetlerde de kutlanıyor olmasından yola çıkarak bahar dönencesinin ritüel niteliğini kendisi de sahiplendi.

Artı, tezini daha da sağlam kılmak için birden Anadolu geleneklerini **“keşfediverdi”**.

Şu işe bakın, Müslüman, Sünni ve Türk kimliğine rağmen Nevruz’u hiç bilmeyen ben ve benim gibiler aniden **“yabancı”** (!) konumuna düştük. Olsun, hiç umurumda değil!

DEĞİL ve tam tersine, belki de ilk defa yukarıdaki resmî ideolojiyi can-ı gönülden tebrik etmek gerektiğini düşünüyorum.

Çünkü madem Kürtler Nevruz’u en büyük bayram olarak kutluyorlar, o hâlde istediği kadar oportünist davranmış olsun, devlet töreyi genelleştirmek iradesiyle aynı Kürt kimliğini üstü kapalı biçimde kabullenmiş oldu. İlk tavizi verdi. Çelişkileri yumuşatmak istedi.

Dolayısıyla, çözüm ufukta gözüktüğüne göre şimdi çok daha da ileri gitmek gerekiyor.

ŞÖYLE ki, sözkonusu çözüm mutlaka eşit bir yurttaşlık sözleşmesini, yani yeni bir anayasayı zorunlu kıldığına göre Nevruz o yeni anayasada resmî bayrama dönüşsün!

Yani okullar, daireler, bankalar falan kapalı olsun. Artı, Diyarbakır’dan Edirne’ye rical **“günün mana ve ehemmiyetine”** (!) dair nutuklar atsın. Görkemli şöenler düzenlensin.

Ritüelin esas itibariyle Kürt ananesi yansıttığını vurgulamak da asla ihmal edilmesin.

EH, zaten epey bir bölümü gayet sudan gerekçelere uzanan ibadullah bayramımız var.

Bunlara bir de Nevruz’un eklenmesinde hiçbir mani yoktur ve olamaz.

Aksine, böylesine bir atılım Kürtlerin ve Türklerin ortak ve demokratik cumhuriyeti çok daha sağlam temeller üzerinde pekiştirmesi açısından beton işlevi görür ve görecektir.

Üstelik yarınki 2013 Nevruz’u muhtemelen tarihî bir dönemece tekabül edeceğinden, sonraki yıllarda o **“günün mana ve ehemmiyeti”** gerçekten sembolizmle donanmış olacaktır.

Dolayısıyla, velev ki ben ve bizler Zerduştî töreyi ancak neden sonra öğrenmiş olalım, Nevruz 2014’ten itibaren resmî tatile dönüşsün ve ortak ulusumuz ortak bayramını kutlasın!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hasan Cemal

Hadi Uluengin 22.03.2013

AMENNÂ, patronlar patrondur! Kabul, gazeteciler de gazetecidir!

Dolayısıyla, bütün işçi-işveren ilişkilerinde olduğu gibi burada da birincilerin ikinciler üzerinde tasarruf hakkı mevcuttur. Paşa gönülleri kimi isterse onu istihdam ederler.

Hasan Cemal’e yapıldığı gibi de istemediklerini kapı önüne koyarlar.

Taraflar bile bile lâdes demiş olduğu için vukuat durumunda sızlanmak lüksü yoktur.

FAKAT yine de doğası icabı gazetecilik diğer bütün branşlardan daha netamelidir.

Zira medya sektörü kamuoyu oluşturmak ve yönlendirmek açısından en hayati araçtır.

Oysa militan yayıncılık hariç, patronlar son tahlilde dolaylı veya dolaysız yünden para kazanmak için bu uğraş alanına yatırım yaparlar.

Dünyada da, Türkiye’de de hobi yahut misyon uğruna medya işvereni olmuş bir sermayedar hemen hiç yoktur. Olmasını beklemek de hayalciliktir!

Dolayısıyla gazeteciler, patronun yukarıdaki kazanç hedefiyle yansıttıkları haberler ve düşünceler arasında asgari bir denge sağlanması gerektiğini bilirler. Bu, oyunun kuralıdır.

Çizgiyi aşmamak için kâh ıkmak, kâh yuvarlamak, kâh da susmak zorunda kalırlar.

AMA yukarıdaki netamelik, patronları da belirli bir denge gözetmeye mecbur kılar.

Sütununda “**çizgiyi aştığı**” (!) için her hangi bir gazeteciyi kovmak, fabrikada torna makinesine hasar verdiği için her hangi bir ustabaşını işten çıkartmak kadar kolay değildir.

Lâkin bu zorluğa rağmen işte **Hasan Cemal** olayı yaşanıyor.

Medyanın iktidara olan iktisadi bağımlılığından ve Başbakan’ın da bunu hışımla çağrıştırmasından dolayı patron tasarruf hakkını o iktidardan yana kullandı.

Musluğu kapatmak yahut kısmak tehdidi açıkça söylenmemiş olsun, fark etmez.

Eh, leb demeden leblebiyi anlayacak kadar feraset sahibi olan her patron gibi **Milliyet**’in sahibi de doğal kazanç hedefinin **Cemal**’den dolayı sekte yiyebileceğini sezinledi.

Dolayısıyla da dengeyi çok uluorta bozmak ihtiyacını hissetti ki, durum vahimdir!

VAHİMDİR, çünkü Başbakan otoritarist rotada her gün daha keskin bir viraj dönüyor.

Basın özgürlüğünü de yalnız kendi nalıncı keseriyle yontmak eğilimini taşıyor.

Hükümet lideri sıfatıyla sahip bulunduğu iktisadi imkânları medyayı “**yola getirmek**” için bir araç olarak kullandığı ise artık Bursa’daki Sağır Sultan’ın bile kulağına gidiyor.

Zaten **Milliyet**’teki son vukuat buzdağının yalnız görünen sathını yansıtıyor. İhalesi, ilânı, vergisi falan, o medyayı içeriden tanıyanlar suyun altındaki devasa hacmi de biliyor.

Oysa bu çok tehlikeli gidişat demokrasi pratiği ve kültürü açısından kabul edilemez!

Uzlaşmak aynı demokrasiden taviz vermek anlamına gelir ki, direnmek gerekiyor.

ÖTE yandan, her karşıt görüşe derhal **“ağzının payını vermek”** refleksini huy edinen Başbakan **“eleştirel dostlar”**la, **“yeminli hasımlar”** arasındaki farkı da anlamıyor.

Oysa, tabii ki demokrasi savunucusu **Hasan Cemal** en önde, genel olarak **“liberal”** denen kesim, başta Kürt sorununun çözümü için atmakta olduğu hayati adım olmak üzere **Erdoğan’ı** pek çok konuda destekliyor. Doğru bulduklarını bundan böyle de destekleyecek.

Hâlbuki Başbakan mutlak bir biat bekliyor. Dolayısıyla da bununla tatmin olmuyor!

Fakat böyle bir biat yok ve olmayacak!

Nitekim de fikri hür, vicdanı hür birey kimliğiyle donanmış o **“liberal”** bütün biat ideolojileriyle köprüleri atmış oldukları içindir ki AKP’ye karşı **“yeminli hasım”** değiller.

Ve onayladıkları her konuda iktidar partisine **“dost”**, ama reddettikleri her konuda da **“eleştirel”** oldukları ve olacakları içindir ki **Hasan Cemal** duruşlarını sergileyebiliyorlar.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nevruz ve tarih dışı sol

Hadi Uluengin 23.03.2013

BÜTÜN bücürler gibi bizim **“sol”** (!) da boyundan büyük lâf paralamakta pek üstattır.

Dolayısıyla **“tarihin çöplüğü”** ifadesini de ziyadesiyle sever.

Kapitalizmi, emperyalizmi, liberalizmi, şunu bunu oraya atacağına dair öyle çok nutuk çekti, eh bu kadar yükü kaldıramayacağına göre o tarih herhâlde şimdiden tedbirini almıştır.

Ne bileyim ben, zahir bir yerlerde atık yakma fabrikası falan kurmuştur.

Zaten deyimin **Troçki’ye** ait olmasına rağmen en **Stalinciler** de ağzından düşürmez.

NORMALDİR! Çünkü bu birincisi de aslında ikincisiyle aynı kumaştan dokunmuştu.

Nitekim nâm-ı diğer **Lev Bronstein** yukarıdaki ifadeyi, kendisinin de elebaşı olduğu Bolşevikler iktidarı tamamen gasp ettiğinde **“Sosyalist Devrimci”** muhalefet için kullanmıştı.

Birazdan Kızılılara karşı **“ekmek ve hürriyet”** şiarıyla isyan etmiş Kronstadt işçilerini de katledecek olan hazret

o muhalefete **“tarihin çöplüğüne defolun”** diye lânet yağdırmıştı.

İşte bizim **“solcular”**ın (!) dil pelesengi ettiği deyimın kökeni buraya uzanır.

PEKİ, tarihin gerçekten de bir **“çöplüğü”** var mıdır? İhtimal vermiyorum.

Zira başta **Hegel** mirasçısı Marksizm olmak üzere iradeci, **“bilimci”** (!) ve ilerlemeci teorilerin zıddına, o tarih sonsuz çetrefil ve asla öngörülemez bir kaosa tekabül ediyor.

Dolayısıyla, bir müneccim şarlatanlığıyla geleceği okuyamayacağımıza göre, çöpe atıldığını varsaydığımız pek çok şeyin yarın tekrar baş tacı edilmeyeceğine hükmedemeyiz.

Fakat yine de **“tarih dışılık”** diye bir olgunun olabileceğini saptamamız gerekiyor.

BUNUNLA, daha ânında **“tarihî”** olduğu fark edilecek ölçüde önem taşıyan olayların gerçekleştiği bir süreçte sözkonusu süreci **“iskalamak”** durumunu kastediyorum.

İşte Türk **“solu”**nun (!) bugün durduğu yer de burasıdır!

Çünkü o **“sol”** Kürt meselesinin hale yola girmekte, dolayısıyla da baştan sona bütün parametrelerin değişeceğini ve değişmek zorunda olduğunu hâlâ zerre kadar kavrayamıyor.

Kavrayamadığı için de reddediyor. Reddettiği için de **“tarihin dışında”** debeleniyor.

BELKİ, **“sanki ‘sol’ dün tarihe dâhil miydi ki harice bugün çıkıyor”** diyeceksiniz.

Doğru! Doğru ama günümüz Türkiye’sinin iç dinamiklerle dönmekte olduğu viraj o dönün genel dünya konjonktürüyle bile karşılaştırılamayacak ölçüde hayatîyet arz ediyor.

Zira Duvar’ın yıkılışına rağmen ülkemizdeki statüko daha epey müddet yaşayabildi.

Bu süreklilikten ötürü de **“sol”** (!) kendini cidden sorgulamak ihtiyacını hissetmedi.

Eski hamam, eski tas gitti. Bolşevik lügatten ve emperyalizm öcüsünden vazgeçmedi.

En kabadayısı, rotayı aslında her zaman kan kardeşi olmuş olduğu milliyetçiliğin bir üst düzeydeki totaliter boyutuna tekabül eden **ulusalcılık** varyantına çevirmekle yetindi.

Başka bir deyişle, Türkiye Soğuk Savaş bitiminden şu son yıllara kadar ne kadar **“tarih dışı”** kaldıysa **“sol”** (!) da işte o kadar **“tarih dışı”** kaldı ki, zevahiri az çok kurtardı.

OYSA zaten yine son yıllardan itibaren ve tedricen tekrar tarihe dâhil olmaya başlayan aynı Türkiye 2013 Nevruz’uyla; yani Kürt sorununu çözümlmek iradesinin kesin somutluk kazanmasıyla birlikte, geçici bir süre

yaşadığı **“tarih dışı”** süreci tamamen noktalamış oldu.

Gelişmeleri hep beraber göreceğiz! Köhne ve arkaik **“sol”**un (!) kâh **“emperyalizm”** diye (!) bin bir dereden su getirerek, kâh da en şoven ve en ırkçı **ulusalcılığı** teorize ederek yukarıdaki olguyu reddetmesine veya burun kıvrmasına rağmen hayat bunu ispatlayacak.

Yine de o **“sol”** gibi tarih konusunda boyumdan büyük lâf paralamak âdetim değildir.

Çoktan tarihin çöplüğüne gitti demiyorum ama bizim **“sol”** çoktan **“tarih dışı”** kaldı.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savaşın lügati, barışın lügati

Hadi Uluengin 27.03.2013

İHTİYATI elden bırakmıyorum ama yine de ne müjdeli ve ne iyimser bir ümittir ki Kürt sorununun barışçıl çözümünde hayati bir aşamaya varmaktayız.

2013 Nevruz’u tarihî virajdır. Zaten de büyük ihtimalle o tarih bunu yazacaktır.

Fakat önümüzde bugün, derhal, hemen yapılması gereken çok acil bir iş durmaktadır:

Lügati değiştirmek!

BUNUNLA bir dizi sözcüğü, ifadeyi veya sıfatı çöpe atmak olgusunu kastediyorum.

Şimdi onların yerine bambaşka bir kelime dağarcığını ikame ettirmemiz gerekiyor.

Çünkü nefret ve husumet ekseninde yükselen ve esas itibarıyla de askerî deyimlerden esinlenen yukarıdaki lügat bir **“savaş sözlüğü”**ne tekabül ediyordu.

“Gerilla”dan **“kırsal”**a, kasten **“Te-ce”** telaffuzuyla vurgulanan tanımlamadan diğer kastî sıfat **“eşkiya”**ya, bütün bunlar genel bir **“muharip terminolojisi”**ni yansıtıyordu. Oysa sulh aşamasına girildiğinde artık dil pelesengi edilemezler!

YOK eğer hâlâ ediliyorlarsa, eh otuz yıllık bir savaş yaşadık, muhataplar arasında zaten var olan ve daha epey müddet var olacak olan **“işkilli kuşkuculuk”** ortamı yatışamaz.

Hatta sözcüklerin değişmemesi süreci rizikoya dahi sokabilir.

Artı, tarafların kendi kamuoylarını barışa hazırlamak uğraşını da sekteye uğratır.

Yani bir yandan **Apo**'yla görüşülüyor ama öte yandan resmî söylem ve devlet medyası **“terörist başı”** demeyi sürdürüyorsa, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu ünlemi artık farz olur.

Zira yukarıdaki kamuoyu haklı olarak şaşırır. Eski önyargılardan kurtulmakta zorlanır.

Üstelik barışı kösteklemek ihtirasıyla yanıp tutuşan ve dolayısıyla anti-Kürt nefreti körükleyen **ulusalcı** cenah geleneksel savaş lügatini şimdi en iğrenç raddeye tırmandırıyor.

Ve bunun panzehirini de o lügati marjinal kılacak yeni bir **“sulh sözlüğü”** oluşturuyor.

NİTEKİM aynı şey PKK için de geçerlilik taşıyor.

Hem çözümü onaylamak, hem de kâh **“Te-ce'nin fırsatçılığına göz açtırtmayız”**, kâh **“gerilla zafer kazandı”** diyerek üstten almak barışa hizmet etmez ve edemez.

Bu durumda Kürt kamuoyu da tıpkı Türk kamuoyu gibi ruhi açıdan kelimelerin esiri kalmayı sürdürür. Dolayısıyla da yukarıdaki husumet ve kuşkuculuk ortadan kalkamaz.

O hâlde bugün iki tarafın da acilen yapması gereken şey eski lügatte mevcut her türlü **“pathos”**u, hamaseti, cengâverliği yenisinden silmek ve askerî terminolojiden arınmaktır.

Meselâ mı?

MESELÂ devletin **“terörist”**, PKK'nın ise **“gerilla”** dediği unsurlar silah çağrışımını asgariye indirgeyecek ve daha nötr ve daha genel olacak bir **“eylemci”** sıfatıyla tanımlanabilir.

Kaldı ki o **“terörist”** sözcüğü dahi zamanda ve mekânda hem izafi, hem değişkendir!

Nitekim İngilizlerin sözkonusu suçlamayla defalarca hapse attığı **Éamon de Valera** ve **Michael Collins** kariyerlerini İrlanda cumhurbaşkanı olarak noktalamışlardır.

Yine İngilizlerin tedhişçilikten harıl harıl aradığı **Menahem Begin** sonunda İsrail başbakanı olmuştur. Mısır'la barış antlaşmasını imzalayan şahsiyet olarak da tarihe geçmiştir.

Zaten Cezayir **Bin Bella**'sinden Filistin **Yaser Arafat**'ına, bir dönem bizzat onlara terörist diyenlerin daha sonra aynı kişileri bu sıfattan arındırdığına dair örnekler sayısızdır.

Dolayısıyla, tekrarlıyorum, en az otuz yıldır Türkiye'de hâkim olan **“savaş lügati”**ni hem yukarıdaki gerçeklikleri, hem de çözüm aşamasındaki olumlulukları gözönüne alarak **“barış lügati”**yle değiş tokuş etmek iki taraf açısından da bugün en acil ve en öncü görevdir.

Savaş savaşın kelimeleriyle yürütüldüğü ölçüde barışa da barışın kelimeleriyle ulaşılır!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

New York'ta bir Sovyet (1)

Hadi Uluengin 29.03.2013

ARALIKTA Chicago'ya, oradan da New York'a gittim. İkincisini ihtirasla severim.

Zaten otuz yıl önce daha ilk ayak bastığımda **Kâinatın başkenti** diye vaftiz etmiştim.

O gün bugündür de sudan bir mazeret uydurup Atlantik'i aşmaya çalışırım.

Fakat kese meselesi var! Biletler nispeten ucuzladı ama eğer otel parasını patron ödemiorsa ve tanıdıklarda da yer yoksa, daima en ucuz mekânlara fit olmak zorunda kaldım.

Hatta bir defasında eski Sirkeci hanlarına bile rahmet okutan bir yerde konaklamıştım.

Kırık lavabo dahi koridordaydı ve televizyon her yarım saatte yarım dolar yutuyordu.

İŞTE bu tür otellerde ne vakit cazi gecenin yatağına uzanıp yirmi dört saatte yirmi beş saat yaşayan **Kâinatın başkentini** dinlemeye başlasam, aniden **Kravşenko** aklıma gelir.

Pavlov şartlanmasındaki otomatik refleksle onun yazdığı **Hürriyeti Seçtim**'i hatırlarım.

Soğuk rüzgâr da sanki Hudson Nehri'nden değil Sibiryâ steplerinden esiyormuş gibi olur.

Hatta bazen, **Edward Hopper** tablolarını andıran bu yarı-gerçeküstücü dekorda usulca ayağa kalkarım. Işığı yakmadan ve perde aralığından, endişeyle sokağı kolaçan ederim.

Acaba sarı taksinin kuytusunda sandviç yiyen adam penceremi mi gözetliyor?

Acaba kaldırımda yatarmış gibi yapan berduş KGB ajanı mıdır?

İster istemez o New York odasında **Hürriyeti Seçtim**'in son sayfalarına dönerim.

TABİİ yine kese meselesi, son yolculukta da işte böyle pejmürde bir otele indik.

Televizyon değil ama internet parayla çalışıyordu. Bozuk sifon da illallah dedirtti.

Dolayısıyla, mekânın niteliğini üç aşağı beş yukarı önceden tahmin ettiğim için valize ne **John Dos Passos**'un,

ne başka bir New York yazarının kitaplarını koydum.

Kütüphanemin komünist totalitarizm raflarında aynı **Kravşenko**'nun aynı **Hürriyeti Seçtim**'ini buldum. Uçağa kitabın ta 1947'de yayımlanmış ilk Fransızca baskısıyla bindim.

Kâinatın başkenti'ndeki odada tekrar okumak hem ortama, hem ruhuma uygun düşer.

UKRAYNA asıllı ve bizzat Bolşevik terminolojiye göre de **"sapına kadar proleter"** kökenli bir mühendis olan **Viktor Kravşenko** üst düzey bir Sovyet yetkilisiydi.

ABD'ye sığındı ve yazdığı kitapla **"tarihin en büyük yalanı"**nı teşhir ve tarumar etti.

Ama bu sonsuz dürüst insanın serüvenini anlatmak için biraz geriye dönmek gerekiyor

MALÛM, 1939'da demokrasileri sırttan hançerleyip **Hitler**'le dostluk paktı imzalayan ve Polonya'yı Nazilerle paylaşan **Stalin** Berlin'in kendisine saldıracağına asla inanmıyordu.

Nitekim **"sakın aldanma"** diye uyarınları **"provokatör"** iftirasıyla kurşuna dizdirtti.

Ama Alman tümenler 22 Haziran 1941 sabahı Rusya içlerine bodoslamadan dalıverdi.

"Sınıf düşmanı" suçlamasıyla zaten binlerce subayı üç - dört yıl önce katledilmiş olan **Kızılordu** bozgun üstüne bozguna uğradı. Leningrad ve Moskova önlerine kadar çekildi.

Eh işler fena sapa sardı ve **"sosyalist anavatan"** elden gitti gidiyor ya, aynı **Stalin** bu defa da aynı demokrasileri **"müttefik cephesinin büyük ortakları"** ilân etti.

Şimdi Londra ve Washington'a acil yardım talebi üstüne acil yardım talebi yağıdırıyor ki, gelsin İngiltere'den tank, top, üniforma ve gelsin ABD'den uçak, kamyon, kumanya!

İŞTE yukarıdaki **Kravşenko** da 1943 yazında **Silah Temin Komisyonu** üyesi olarak aynı Washington'daki SSCB elçiliğine gönderilmişti. En uzman personel arasında sayılıyordu.

Sonra bir yolunu bulup New York'a firar etti. Zar zor da ABD'den iltica hakkı aldı.

Benim otomatik bir şartlanma refleksiyle neden bu eski Sovyet yurttaşını hep o New York'un o pejmürde otellerinde hatırladığımı ve niçin irkildiğimi yarına bırakıyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

New York'ta bir Sovyet (2)

Hadi Uluengin 30.03.2013

DÜNKÜ yazımda eski Sovyet muhalifi **Viktor Kravşenko**'yu en çok pejmürde New York otellerinde hatırladığımı söylemiştim. İkisi arasında nasıl bir ilinti olabilir ki?

Şöyle: Ukraynalı mühendis Washington'daki SSCB Elçiliği'nden firar ettiğinde, ABD'de de ağ örmüş KGB gizli servisini ancak bu şehrin devasallığında ekebileceğini düşünmüştü.

Dolayısıyla da **Hürriyeti Seçtim** kitabını oradaki bir otel odasında yazmaya başladı.

Zaten aynı kitapta dışarıyı nasıl endişeyle gözetlediğini ve izini kaybettirmek için nasıl bir mekândan diğerine geçtiğini de anlatır. Fakat eli uzun **kızıl hafiyeler** yine de buldular.

Neyse, ayrıntısına girmeyeceğim, sabık diplomat nihayetinde zar zor sığınma hakkı elde etti ve 1946 yılında da eserini yayımlatabildi ki, esas kıyamet işte ondan sonra koptu!

ONDAN sonra koptu, zira **Kravşenko** tamamen kendi tanıklığını yansıtan bu kitapta milyonların köleliğe yollandığı **Gulag** kamplarından, **Stalin** açlığa mahkûm ettiği için yine milyonların öldürüldüğü **Büyük Köylü Katliamı**'na, "**Sovyet cenneti**"nin (!) aslında ne tür bir cehennem olduğunu bütün gerçekliğiyle gözler önüne sermişti. İsim, yer ve tarih zikretmişti.

Nitekim de 1989'dan sonra arşivler açıldığında durum bir defa daha ispatlandı.

Çoğu var azı yok, Ukraynalı mühendis tek bir yalan ve tek bir abartı dile getirmemişti.

Zaten aslına bakarsanız, fi tarihinde Bolşeviklerle yol arkadaşlığı yapmış **André Gide, Victor Serge, Boris Souvarine** falan da daha önce yukarıdaki tabloyu teşhir etmişlerdi.

Fakat komünistler fikir hayatında tahakküm kurdukları için fazla etki yaratamadılar.

Kaldı ki **Hürriyeti Seçtim** yayımladığı sırada da durum pek değişmiş değildi.

Hem Doğu ve Batı blokları henüz tam ayrışmamıştı; hem 2. Savaş "**destanı**"ndan (!) dolayı SSCB büyük prestije sahipti; hem de aynı Batı'daki komünist partileri çok güçlüydüler.

Zaten esas skandal da o partilerden birisinin cazgır ağırlık taşıdığı Fransa'da patladı.

FKP 1947'de **Viktor Kravşenko**'yu "**Amerikan ajanı**" (!) ve "**muhbir**" (!) ilân etti.

LÂKİN bu defa sökmedi! Ukraynalı mülteci entelektüel teröre pabuç bırakmadı.

Bir dürüstlük numunesi olan; nitekim de daha sonra kapitalizmi eleştiren **Adaleti Seçtim** kitabını yazan ve kazandığı bütün parayı Bolivya'daki yoksul köylüler için kurduğu ütöpik sosyalist çiftliğe harcayan **Kravşenko** Paris'in iftiracı komünistlerine karşı dava açtı.

Moskova ve FKP de öbek öbek yalancı şahide salonda resmigeçit yaptırttı.

SSCB'ye ne toplama kampı olduğu, ne de katliam düzenlendiği mavalını savurdular.

Davacı tarafın avukatları ise **Margarete Buber-Neumann**'ı kürsüye çağırıldı.

ALMAN Komünist Partisi'nin eski üyesi o **Buber-Neumann** ki, Naziler iktidara geldiğinde yine bu partide yönetici olan eşi **Heinz Neumann**'la birlikte Moskova'ya kaçmıştı.

Lâkin **"muhaliftir"** diye **Heinz** Yoldaş 1937'de **Stalin** tarafından kurşuna dizdirildi.

Karısı ise Karaganda temerküz kampına gönderilmişti. Ve şimdi sıkı durun!

Moskova 1939'da Berlin'le dostluk paktı imzalayınca, **Margarete Buber-Neumann** da diğer pek çok mülteci gibi ertesi yıl aynı **Stalin** tarafından **Hitler**'e teslim edildi!

Yani kızıl kamptan çıkartılıp hâki kampına gönderildi. Bir mucize eseri de sağ kaldı.

Dolayısıyla, Alman devrimcinin anlattığı dehşet o bütün yalancı şahitleri şapa oturttu ki, **"sol"** (!) entelektüel teröre pabuç bırakmamış **Kravşenko** mahkemeyi kazanmış oldu.

İMDİ, biz ise yukarıdaki mahkemeden atmış altı yıl sonra bile kâh açıkça, kâh sinsice Sovyetik komünizmi sahiplenmeye devam eden ve bunu **ulusalcı** salçaya bulayarak temcit pilavı niyetine sofraya koyan sefil bir **"sol"**un (!) hâlâ var olabildiği bir ülkede yaşıyoruz.

Oysa hatırlatırım, **Hürriyeti Seçtim** Türkçeye daha 1948 yılında tercüme edilmişti!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP ve Gayrimüslimler

Hadi Uluengin 03.04.2013

"ALLAH'a iman, vatana sadakat, Padişah'a ubudiyet, kanuna itaat!"

YUKARIDAKİ düstur 1911'de basılmış **Hristiyan Asakir-i Osmaniye'sine Taalimi Ahlâk Risalesi'nin** ilk sayfasında yer alır. **"Musannifi"**, yani derleyeni de **Leontios**'dur.

Ancak dikkat! Arabî harfleri bilseniz bile ne bu girizgâhı, ne içeriği okuyabilirsiniz.

Çünkü metin tamamen Türkçedir ama Grek alfabesiyle yazılmıştır.

Zira o **"musannif"** gibi risalenin hitap ettiği kitle de Karamanlıdır!

KARAMANLILAR Ortodokslaşmış Anadolu Türkleriydi. Gagavuzlarla benzeşirler.

Yani dua dili dâhil Türkçe konuşturlardı. Tek tük elitleri hariç de Rumca bilmezlerdi

Zaten hâl ve oluş tarzları itibariyle sıradan Orta Anadolu Türkleri gibi yaşarlardı.

Oysa Hristiyan'dır diye Mübadelede Yunanistan'a gönderildiler. ABD'ye de göçtüler.

Meselâ dev sinema yönetmeni **Elia Kazan**, yani **Elya Kazancıoğlu** da Kayserili bir Karamanlıydı. Yeni Dünya'daki şöhretine rağmen son nefesine dek kökeninden kopmadı.

Ancak yine Kayseri eşrafından **Şişmanoğulları**'nın bu çok ünlü damadı bir istisnadır.

Karamanlılar ikinci yahut üçüncü nesilden sonra gittikleri yerlere asimile oldular.

Bir tek, ilk İsevî addan sonra gelen ve **"oglou"** imlâsıyla biten soyadları yadigâr kaldı.

Neymiş, Türklüklerine rağmen Müslüman olmadıkları için Türkiye'den kovuldular!

KARAMANLILAR örneğini kasten verdim. Zira görünürdeki seküler söyleme rağmen 1923 Cumhuriyeti esas rota olarak daima ve daima İslami aidiyet güzergâhını izledi.

Başka bir deyişle, İmparatorlukta Müslüman tebaa için geçerli olan **"millet-i hâkime"** kavramı yine aynı ekseninde, fakat bu defa **"Türk"** sıfatı altında belirlendi.

Nitekim Ermenileri, Yahudileri, Rumları, vs. hedef alan 1934 Trakya pogromu; 1942 Varlık Vergisi; 1955 6-7 Eylül talanı; 1964 gizli kararnamesi falan, bütün bunlarla baştan beri gerçekleştirilmek istenen şey Türkiye'yi gayrimüslimlerden arındırmak oldu.

Zaten alını secde görmemiş şimdiki **ulusalcılar** da misyoner **"avı"**na çıkmıyorlar mı?

Her hâlükârda, sözkonusu baskı ve yıldırma politikaları tamamen başarıya ulaştı.

Şu an ülkemizde mevcut o gayrimüslimlerin oranı, Lozan'dan ve Mübadeleden sonra dahi kalmış olan sayıyla kıyaslanmayacak ölçüde azdır. Devede kulak bile değildir.

Evet evet, Türkiye'nin **"Türkleştirilmesi"** her şeyden önce **"laik tarzda"** (!) bir Müslümanlaştırmaya tekabül etti ki, günahı tabii ki o Müslümanların değil **"laiklerindir"** (!).

OYSA bugün gerçek **"Müslüman hassasiyet"**, aslında kendisinin hiç mi hiç sorumlu olmadığı vahim hataları düzeltmek iradesinde hakikaten iftihar edilecek bir tutum sergiliyor.

Bununla AKP hükümetinin azınlıklara kol kanat geren âdil siyasetini kastediyorum.

Gasp edilmiş vakıf mülklerini sahiplerine iade etmekten aynı azınlık gazetelerine mali yardım aktarmaya; Başbakan'ın Paskalya yortusunu kutlamasından Dışişleri Bakanı'nın **Daron Acemoğlu**'na elçilik önermesine; diğer bir bakanın yurtdışındaki Türkiye kökenlilere **"dönün"** çağrısı yapmasından Gökçeada'da Rum okulu açılmasına, örnekler uzayıp gidiyor.

Zaten de bütün bu çok olumlu gelişmeleri en önce onlar fark ettikleri içindir ki Ermeni müzisyen Almanya'dan Diyarbakır'ına; Süryani ruhban İsveç'ten Midyat'ına; bizim sokağın Barba Panayot'u da Yunanistan'dan Cihangir'ine seve seve ve güle oynaya tekrar kavuşuyor.

Yiğidi öldür hakkını yeme, AKP hükümeti gayrimüslim azınlıklara karşı Cumhuriyet tarihinin en dürüst, en namuslu ve en eşitçi iktidarı olarak o tarihin içinde şimdiden pırıldıyor.

“Allah’a iman, vatana sadakat, Cumhuriyet’e ubudiyet, kanuna itaat”, Karamanlı soydaşımız **Elya Kazancıoğlu**’nun heykeli bir gün Kayseri’ye dikilirse de zirveye ulaşacak.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Âkil adamlar

Hadi Uluengin 05.04.2013

HÜKÜMETİN **Âkil Adamlar** inisiyatifi her bakımdan övgüye layık bir girişimdir.

Çünkü Kürt Sorunu’nu, yani sebep- sonuç çerçevesinden bakıldığı takdirde aslında onu üretmiş ve sürdürmüş olan **Türk Sorunu**’nu çözümleyebilmek ne tek bir iktidarın, ne tek bir mecranın, ne de tek bir kesimin üstesinden gelebileceği iştir!

Mesele sonsuz çetrefildir ve toplumun her katmanını kapsamaktadır.

Arkamızda bütün acılarıyla ve bütün çelişkileriyle otuz yıllık bir savaş vardır.

Çok daha önemlisi, bilinçaltına yerleşiklik kazanmış doksan yıllık bir şartlanma vardır.

Dolayısıyla da çözüm, hâkim ve çoğunluk milliyetin **“ne mutlu Türküm diyene”** şiarındaki pasif inkârcılığı sorgulamaya ikna olmasından geçmektedir.

Belirli bir olgunluğa erişmek olmazsa olmaz şarttır!

BÖYLESİNE ciddi bir sorgulamada ise **aracı güçlere** ihtiyaç duyulur ve duyulacaktır.

Zira demokratik sistemlerde ideolojik statüko; hele hele Türkiye’deki gibi kangrene dönüşmüş bir statüko ancak mümkün mertebe geniş bir uzlaşma çerçevesinde değişebilir.

Nerede olursa olsun, eğer rejim totaliter değilse hiçbir devlet, hiçbir hükümet ve hiçbir iktidar **yardımcı kuvvetler** devreye girmeden yeni bir paradigma inşa edemez.

İşte bu uzlaşmaya **aracı** ve **yardımcı** olacakları varsayılan kişileri **âkil adamlar**, yani **bilge kişiler** diye adlandırıyoruz. **Yukarıyla aşağısı** arasında **katalizör** görev atfediyoruz.

Başka bir deyişle, adı üzerinde, **bilgelikleri sayesinde** sorunun çözümü durumunda hayatın ve ülkenin daha iyi olacağına toplumu ikna edebileceklerini umuyoruz.

Evet, umuyoruz ve bu zor uğraşlarında kendilerini hem bütün kalbimizle destekliyoruz, hem de yine bütün kalbimizle başarı diliyoruz.

Peki, **Âkil Adamlar** listesi dört dörtlük müdür?

TABİİ ki değildir! Mutlaka eksikleri ve mutlaka fazları vardır! Ancak şu da kesindir:

Hem seçilen şahsiyetler **“esas itibariyle”** doğrudur, hem de herkesin kendi sübjektif hükümlerine göre ismini katacağı veya çıkartacağı bir listede buluşmak imkânsızdır.

Birer **“sakil adam”** olan **ulusalcıların**, **“yandaşlardan oluşuyor”** yaygarasını geçelim

Fakat yokluğunu gerçekten yadırgadığım **Yaşar Kemal** Usta’ya ek olarak ben kendi hesabıma, hepsi diplomat kökenli şu üç isme de yer verirdim. Alfabetik sırayla sayıyorum.

BİR; **Taraf** yazarı ve eski başkonsolos **Akın Özçer!**

İspanya’nın demokratikleşme sürecini, bilhassa da Bask ve Katalunya başta, bu ülkenin **“milli meseleyi”** adem-i merkeziyetçilik çerçevesinde çözümlemesini Türkiye’de ondan daha iyi bilen bir uzman yoktur. Paralellik gözönüne alınırsa da dağarcığına büyük ihtiyaç vardır.

İki; CHP İzmir milletvekili ve eski büyükelçi **Rıza Türmen!**

Bu sabık diplomat özgürlükçü davrandığı için partideki **ulusalcıların** boy hedefleri arasındadır. AİHM’deki yargıçlık göreviyle de evrensel hukuka vâkıf olduğunu ispatlamıştır.

Muhalefet kurumunda yer aldığı için de **Âkil Adamlara** sembolizm katacak niteliktedir.

Üç; yine **Taraf**’ta yazarlık yapmış olan ve yine eski büyükelçi **Temel İskit!**

Hariciyede çok ender yetişen **anti-konformist** ve **tabu kırıcı** beyinlerden birisidir.

Engin bilgisi ve derin tecrübesi sayesinde de ikna kabiliyeti çok yüksek bir **bilgedir**.

Üstelik her üçünün de devlet geleneğinde yetişmiş ve ondan süzölmüş olmaları, barış karşıtlarının **“devleti yıkmak istiyorlar”** (!) iftiracılığına karşı en doğal panzehirdir!

NEYSE, bunlar özünde detaydır ve ortak bir listede buluşmak imkânsız olduğuna göre de mevcut **Âkil Adamlara** tekrar başarı ve **bilgeliği** gerektiren barışa tekrar zafer diliyoruz!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yine mi komplo

Hadi Uluengin 06.04.2013

GÜNÜ gününe tam yirmi yıl geçti.

Rahmetli **Özal**'ın ölmeden önce yaptığı son seyahate gazeteci olarak katılmıştım.

Kazakistan'dan Azerbaycan'a bilumum Türkî cumhuriyetlere gitmiştik.

Sondan bir önceki başkent ise Aşkabat'tı. Akşam genişçe bir mekânda ziyafet verildi. Eski Sovyet protokolü uyarınca da o zamanki lider **Saparmurat Türkmenbaşı** ve Türkiyeli konuğu bütün salona yukarıdan bakan setteki bir masaya oturdular.

Sanki tiyatrodayız ve sahnedeki iki aktörün yediği her lokmayı sayıyoruz.

FAKAT aslında **Turgut Özal** yemiyor. Kelimenin tam anlamıyla yutuyor.

Garsonlar tabağa ne koyarsa, ânında silip süpürüyor.

Üstelik zaten iki kişi iki koluna girerek oturtulabilmişti, acaba kalkışı nasıl olacak?

Zaten bütün seyahat boyunca hem yerinden kımıldamakta çok zorlandı, hem de her konuşmasında nefes nefese kaldı.

Ortada normal olmayan bir şey var ki bunu anlamak için de hekim olmak gerekmiyor.

AYNI masayı paylaştığımız **Cengiz Çandar** ve **Fehmi Kuru** şahidimdir. Onların kulağına eğilip, **“Yahu doktorunun eli armut mu topluyor? Böyle giderse ölecek”** dedim.

Keşke şom ağzımı kapatıp demez olaymışım.

Çünkü Türkiye'ye döndük ve iki gün sonra da Cumhurbaşkanı'nın vefat haberi geldi.

İmdi...

İMDİSİ şu ki, benim gibi yukarıdaki manzarayı kendi gözleriyle görmüş pek çok insan **Özal**'ın sıhhati konusunda endişe beyan etmişken; artı, doktor raporu da zaten ameliyatlı kalbinin 17 Nisan 1993 sabahı ölümcül bir kriz geçirdiğini saptamışken, sen tut, üstelik aradan yirmi yıl geçtikten sonra **“zehirlendi”** diye komplo teorisi uydur!

Mezarını açtırt ve otopsi falan yaptırt! Bitmedi!

Yeni adli tıp belgesinin iddiayı doğrulan tek bir satır içermemesine rağmen, sanki faraziye gerçekmiş gibi emekli Tuğgeneral **Levent Ersöz** hakkında **“zehirleme emrini o verdi”** (!) diye savcı iddianamesi hazırla!

İnsaf ve el insaf ünlemleri bile bu traji-komik durum karşısında çok hafif kalıyorlar.

Dolayısıyla, kusura bakmayın ama “**yok deve**” demekten kendimi alamıyorum!

KABUL, şu melun ve meşum post-modern zamanlar muhtemelen komplo teorilerinin en çok uçtuğu, en çok üretildiği ve en çok rağbet gördüğü tarih dilimine tekabül ediyor.

İnternet, sosyal medya, web blogu falan, rasyonel olmayan düşünceler rasyonalitenin yarattığı imkânları kullanarak bütün dünyada inanılmaz bir zihin kaosu yaratıyorlar.

Ancak bunun bile bir sınırı var ki, komplo teorileri babında Türkiye onu dahi aşıyor.

AŞIYOR, zira gayri mantıki beyinler kendi fantazmagorik dünyalarında ürettikleri varsayımları ve hayalleri hem gerçek diye pazarlıyorlar, hem de diğerlerini inandırabiliyorlar.

Zaten işte bunun içindir ki **Ergenekon** ve **Balyoz** davaları giderek komplo teorileriyle bütünleştiler ve artık cılkı çıkmış duruma geldiler. Sanıkların encamı vicdan sızlatıyor.

Ve yine zaten işte bunun içindir ki, ancak somut verilerle hareket etmesi gereken bir savcı **Özal**’ın “**zehirlendiği**” (!) rivayetini hakikat kabul ederek iddianame hazırlayabiliyor.

Üstelik sağcısı solcusu, dindarı laiki, Türkü Kürdü her kesim komplo teorilerine yatkın olduğundan **Apo** da satır aralarında rahmetli cumhurbaşkanının öldürüldüğünü söylüyor.

Tekrar kusura bakmayın, çünkü yine “**yok deve**” demekten kendimi alamayacağım.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silivri hezimet

Hadi Uluengin 10.04.2013

ULUSALCILAR önceki gün büyük, ama gerçekten çok büyük bir hezimete uğradılar!

Silivri’de düzenlenen provokasyonun tam bir fiyaskoyla noktalanmasını kastediyorum.

FİYASKOYLA noktalandı, çünkü topu topu sen, ben, bizim oğlanı toplayabildiler.

Oysa burada önemli olan yegâne nokta Trakya’ya taşınacak insan sayısıydı.

Zaten de bütün strateji ve taktiklerini **“kelle hesabı”** üzerine kurmuşlardı.

Elebaşı durumundaki neo-Nazi Maocular en başta, haftalar boyu **“geldik, geliyoruz / yıktık, yıkıyoruz”** diye dehşet çıkırtkan bir propaganda yürüttüler.

Pazar gecesinden itibaren de Türkiye’nin her yerinden Silivri’ye otobüs kaldırdılar.

Öz güçlerini, militan kadrolarını, zinde kuvvetlerini **a’dan z’ye** kadar seferber ettiler.

Ek olarak da parlamenter muhalefetteki **ulusalcı** kesim temsilcilerinden **“Ata’ya tapınma derneği”** (!) putperestlerine, bilumum **“yol arkadaşları”**nı kervana kattılar.

Sonuç bir hiçtir ve sıfıra sıfır elde var sıfırdır!

ÖYLEDİR, zira bu kadar tantanadan, bu kadar vaveyladan, bu kadar cazgırlıktan sonra Cezaevi önüne giden kalabalık devede kulak bile sayılmaz. Cim karnında nokta olarak kalır.

Dolayısıyla toplanabilen sayı, tıpkı bağımsız adaylarının seçimlerde bozguna uğraması gibi, **“azılı azınlık”**ın niceliğini sergilemek açısından yeni bir delil sundu.

Kendi tuzaklarına kendileri düştüler ve tam tersini bekledikleri hâlde dehşet marjinal kaldıklarını tekrar teşhir ettiler.

Bunun açığa çıkması önümüzdeki günlerde iç hesaplaşmalara yol açacaktır.

Şu an yekpare gözüken blokun **“Silivri dersi”**den sonra çatlaması artık kaçınılmazdır!

ÖTE yandan, kolluk kuvvetlerinin asayişi soğukkanlı biçimde sağlaması **ulusalcı** avenenin en baştan beri arzuladığı **“kafa göz yaracak arbede”** girişimini de akim bıraktı.

Militan güruhun saldırısına rağmen güvenlik güçleri provokasyona gelmediler.

Fakat daha önemlisi, bir yandan **Ergenekon** davasının ilânihaye uzamasını eleştirmek; ama diğer yandan da mahkemenin oturumu yine ertelemesine çanak tutan yeni bir eyleme yeltenmek ister istemez **“sokaktaki adam”**da derin soru işaretleri yarattı.

Eh o **“sokaktaki adam”** aptal değil, aynı haklı eleştiriye katılıyor olsa bile tabii ki bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu dedi ve kışkırtıcılığın esas amacını saptamakta zorlanmadı.

Zaten bütün bunlar göz çıkarttığı içindir ki de sahibinin sesi birkaç varakpare hariç **ulusalcılara** yakın duran medya bile dün Silivri balonunu **“şişirmekten”** kaçındı.

DOLAYISIYLA tekrarlıyorum: Fiyasko **ulusalcılar** açısından çok kötü bir milâttir!

Bozgun sözkonusu blokta er veya geç kırılmaya yol açacaktır.

Nispeten “ılımlı” (!) sayılanlar belirli bir “arınma” ihtiyacını hissedeceklerdir.

ÖZELLİKLE de CHP içindeki **ulusalcılar** yeni bir Silivri tongasına basmamak için, başta tüm şirretliğine rağmen cüssesinin tüy sıklet olduğu tekrar ortaya çıkan **karanlıkçı Maocular**’dan olmak üzere, neo-Nazi ve neo-faşist unsurlardan uzaklaşmak gereksinimi duyacaklardır.

Daha ihtiyatlı davranacak ve “azılı azınlık”la kendileri arasına mesafe koyacaklardır.

Evet, 8 nisana not düşelim, organik **ulusalcılık** bugün dünkünden daha çok tecrittir!

FAKAT bu gelişme demokrasi güçleri açısından büyük olumluluk arz ediyor diye aynı **Ergenekon** davasındaki haksızlığı onaylayamayız. Bitmez tükenmez çileyi kabullenemeyiz.

Biz **ulusalcılardan** farklı bir ahlaka sahip olduğumuz içindir ki, onların Silivri hezimetine rağmen aynı Silivri’deki vicdani adaletsizlikle uzlaşamayız ve uzlaşmamalıyız!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Thatcher’in ardından

Hadi Uluengin 12.04.2013

BÜYÜK **Winston Churchill**’in dili de “**Church’s**” marka bir pabuç kadar büyüktü.

İronik bir üslubu vardı. Polemiğe bayılırdı. Bunu da çok usturuplu biçimde yapardı.

Meselâ da dönemin İşçi Partisi lideri ve rakibi **Clement Attlee**’yi şöyle iğnelemişti:

“Pek mütevazı bir insan. Zaten öyle olmamasını gerektirecek bir melekesi yok!”

FAKAT malûm, 1945 seçimlerine aynı **Attlee** tarafından yenilgiye uğratılan aynı **Churchill**’in ömrü kendisinden kırk yıl sonra iktidara gelen **Thatcher**’i görmeye vefa etmedi.

Ama görmüş olsaydı bile ona da yukarıdaki türden iğneleme yapacağını sanmıyorum.

Oysa küçük burjuva bir aileden inen ve aristokrasi tarafından müstehzi bir tebessümle karşılanan **Demir Leydi** de hâl ve oluş tarzı itibariyle öyle burnu havalarda birisi değildi.

Bakkal kızı olduğunu hiç saklamadı. Aksine, bunu daima iftihar vesilesi yaptı.

Lâkin iş karakter bâbına geldiğinde **Margaret Thatcher**'in tevazula ilgisi yoktu.

Zaten de tavize hiç yanaşmadığı içindir ki meşhur lakabını bileğinin hakkıyla elde etti.

GENEL olarak insanları, özel olarak da **“homo politicus”**u, yani **siyasi insanı** kesin bir ak-kara ve iyi-kötü ekseninde yargılamak çoğu defa yanlış hükümlere yol açar.

Hayatın akışı gibi onlar da gri tonlara ve göreceli kıstaslara daha yakın dururlar.

İşte pazar günü vefat eden ve 20. yüzyılın önemli şahsiyetlerinden birisi olarak sivrilen Muhafazakâr lideri de böyle izafi bir tablo çerçevesinde değerlendirmek gerekiyor.

Çünkü **Thatcher** ne olumsuzluklarından dolayı yerin dibine sokulacak, ne de olumluluklarından ötürü göklere çıkarılacak bir kimlik yansıtıyordu ki, toprağı bol olsun!

OYSA doğru, iktidara gelir gelmez uyguladığı neo-liberal politikalarla **Demir Leydi “yoksul düşmanı”** sayılan bir rotaya saptı. Artı, gelir dengesizliklerini daha çok pekiştirdi.

Üstelik aynı politikalarla **“inayetli devlet”**in, yani yurttaşı beşikten mezara üstlenen sosyal sistemin de çanına ot tıkadı. Fakat aşağıdaki gerçekleri da görmezden gelemeyiz.

Liberal iktisatçı **Beveridge**'nin planlama teorisini derhal pratiğe geçiren yukarıdaki **Attlee**'den itibaren, otuz yıllık İşçi Partisi döneminde İngiltere ekonomisi tepetaklak gitmişti.

IMF kredileriyle ayakta durur hâle gelmişti. Sanayisine tek bir yeni vida eklememişti.

Zaten yukarıdaki **“inayetli devlet”**in korungan dürtüsü de yurttaşları vasatla yetinen insanlara dönüştürmüştü. Britanya bir **mediyokrasi kraliyeti** manzarası sergiler olmuştı.

Ve **Margaret Thatcher** 1979'da bir girdi, pir girdi ki, saydığım olumsuzluklara rağmen ülkeye devasa bir dinamizm getirdi. İngiltere kısa sürede tekrar üst basağa sıçradı.

Hammersmith gibi semtlere kayan Londra sakinlerin simgeleştirdiği yeni bir orta sınıf doğdu ki, işte **Demir Leydi**'nin çelik balyozu onlar vasıtasıyla paslı örse indi.

ÖTE yandan, Arjantin cuntasının 1982'deki Falkland işgaline de pabuç bırakmadı

Dünyanın öteki uçundaki adayı geri alan **Thatcher**, 1956 Süveyş hezimetinden beri milli dürtüleri dumura uğramış Büyük Britanya halkına yeniden yurtseverlik ruhu şıngıladı.

Uluslararası planda çok daha önemlisi ise, bir yandan aynı dönemde iktidar paylaştığı ABD Başkanı **Ronald Reagan**'ın **“şahin”** ve dişe diş siyasetlerine tavizsiz destek verdi.

Böylelikle de komünizm ve SSCB'nin çözülmesine giden yolda hayati rol oynadı.

Fakat diğer yandan da **Mihail Gorbacov**'la birlikte o SSCB'nin dönüşeceğini ânında kavrayan ilk politikacı oldu. Aynı **Reagan**'ı aynı **Gorbacov**'u desteklemeye ikna etti.

Demir Leydi gerektiğinde kadife eldiven içindeki çelik yumruğu gevşetmesini bildi.

Ve işte bütün bunlardan dolayı da akla kara arasındaki gri tonlarda gezinen **Margaret Thatcher** hem sevapları, hem günahlarıyla 20. yüzyıl tarihine geçti ki, toprağı bol olsun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir belâ ki!

Hadi Uluengin 13.04.2013

YAKIN tarihin en korkunç canileri öldürdükleri insan sayısına göre şöyle sıralanırlar:

Bir, Çin'in **Mao**'su... İki, SSCB'nin **Stalin**'i... Üç, Almanya'nın **Hitler**'i...

Ancak eğer kurbanların oranı katillerin hükmettiğı nüfus ve coğrafyayla kıyaslanırsa bu defa kanlı tahta Kamboçya'nın **Pol Pot**'u oturur.

Her halükârda komünist yöneticiler şampiyonluğu başkasına kaptırmazlar.

ŞİMDİ yeni bir aday daha peydahlandı. Tabii yine komünist!

Mikrop ve habis bir devlet olan Kuzey Kore'nin **Kim Cong-Un**'unu kastediyorum.

Çünkü malûm, Pyongyang haftalardır bütün dünyaya tekrar şantaj yapıyor.

İşe zaten umursamadığı BM kararlarını tamamen rafa kaldırdığını açıklamakla başladı.

Sonra **“tokadım fena iner ha”** diye şımarık kabadayı tehditleri savurdu.

Ardından da başkentte tek tük mevcut diplomatların ülkeyi terk etmesini istedi.

Fakat **“kudurmasın”** diye geçmişte hep aşağıdan almış ve dolayısıyla fena faka basmış Washington'u, Seul'u, Tokyo'su falan bu defa kuru gürültüye pabuç bırakmadılar.

BIRAKMADILAR ve daha önce yapmış oldukları gibi, **“aman sakinleş! Açlıktan öldürdüğün insanlarını doyurasın diye sana hemen yardım gönderiyoruz”** demediler.

Dolayısıyla da, baktı kimse tınmıyor, Kuzey Kore meydan okumayı zirveye çıkarttı.

Şimdi hem Güney'i, hem de ABD ve Japonya'yı açıkça nükleer savaşla tehdit ediyor.

Panik yaratmak için de **Kızıl Hanedan**'ın kurucusu ve tosun **Cong-Un**'un dedesi **Kim İl-Sung**'un doğum günü olan 15 nisanda uzun menzilli füze fırlatacağı tahmin ediliyor.

Ondan sonra ayıkla pirincin taşını!

ÖYLE, zira henüz toy bir çocuk olan o tosuncuğun sırtında yumurta küfesi yok!

Pyongyang yönetiminde ise yarın önceki Küba krizini soğukkanlılıkla aşmış Moskova **Kruşçov**'unun kurmayı hiç yok!

Kim Cong-Un, daha doğrusu ipleri arkadan çeken diğer familya mensupları ve kızıl generaller roketi atar mı, atarlar!

Ve böyle şeyler hiç şakaya gelmez!

San Francisco'ya kadar uzanamasalar bile misilleme- karşı misilleme derken Seul'e, Pusan'a, Kyoto'ya falan bir atom bombası sallamaya yeltenebilirler ki, maazallah!

Dehşet bir rizikonun insanlığı sürükleyeceği yer zaten bir yana, bu takdirde tarihin en korkunç canileri listesine bir komünistin daha ismi yazılmış olur.

TÜRKİYE açısından durumun trajikomik yanını ise bizim **"solcular"**ın (!) Kuzey Kore cinnetini burada da destekliyor olmaları oluşturuyor.

Pyongyang geri adım atsın diye Çin dahi BM'ye ABD'yle ortak önerge vermişmiş...

Castro bile **"yoldaş maceraya kalkışma"** diye **Cong-Un**'a mektup yollamışmış...

Kime ne! **Atatürk**'ün resmini ata **Kim**'e yapıştıran **neo-Nazi Maocuların "dostluk derneği"** adı altında o Kuzey Kore hesabına 5. Kol faaliyeti yürüttüğünü zaten biliyoruz.

DİĞERLERİ de geri kalmıyorlar. Derdi günü **"emperyalizm"** olan ve en laikçi Şam'dan en şeriatçı Tahran'a kendisini Washington karşıtı diye sunan bütün odakları gözü kapalı takip eden bizim zavallı **"solcular"** (!) 21. yüzyılın bu habis devletine de toz kondurmuyorlar.

Sonsuz ciddi bir nükleer savaş tehlikesini dahi kavrayamayacak kadar pervasız, mankafa ve ebleh olduklarından modern tarihin potansiyel katil adayına da arka çıkıyorlar.

Eh ne diyeyim? Allah onları gafletten, dünyayı da Kızıl Kore belâsından kurtarsın!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Say'a ceza, adalete kitakse!

Hadi Uluengin 17.04.2013

SÖZÜMONA Şeriatın kestiği parmak acımazmış... Lâf ola, beri gele! Tabii ki boş lakırdı! Bal gibi acır ve acıtıyor! Acıtmak ne kelime, inim inletiyor!

İstisnaları tenzih ederim, çünkü o Şeriat kelimesiyle kastedilen şey, yani bugün Türkiye'de hüküm süren adalet mekanizması asla ve asla **adil** davranmıyor.

Aksine, yargıçlar **jüristokrasisi** ülkeye kök söktürüyor.

Vukuat sayısı bir, üç, beş, on değil ilânihaye... Nitekim de işte şimdi piyanist **Say**'ı sosyal medyada dile getirdiği bir görüşten dolayı hapse mahkûm etmek cüretini sergiledi.

BU sütunu takip edenler hatırlayacaktır. Müzik dehasına hayran olsam bile **Fazıl Say**'ın siyasi ve felsefi görüşlerinden günahım kadar hazzetmem. Kendisini defalarca eleştirdim.

Fakat Halep oradaysa arşiv buradadır, her seferinde de kalburüstü sanatçıların ancak ve ancak kendi dallarındaki performanslarıyla değerlendirilebileceğini vurguladım.

Keremeti kendinden menkul politik tavırlarını ciddiye almamak gerektiğini kaydettim.

Hatta Hitlerci orkestra şefi **Karajan**'dan veya Stalinci ressam **Picasso**'dan örnekler vererek, en berbat ideolojilerle gerdeğe girmiş olsalar bile müstesna yeteneklerinden dolayı bu tür sanatçıların daha fazla bir müsamahaya, hatta şımarıklığa hak kazandığına işaret ettim.

Kaldı ki **Say** son tahlilde **Hayyam**'a atfettiği bir rubaiden yola çıkarak yine takıntılı hezeyanlarından birisini dışa vurmuştu. Öyle **"suç"** (!) addedilecek bir şey falan yoktu.

Ancak işte dediğim dedik ve yaptığım yaptık yargıçlar **jüristokrasisi** ona ceza reva gördü ki, böyle bir gelişme ülke demokrasimiz ve adalet sistemimiz açısından yeni bir züldür!

BU başına buyruklu o adalet sisteminin AKP'ye itaat etmesinden mi kaynaklanıyor?

Sanmıyorum. Hatta böyle bir saptamanın iftira atmak olacağını düşünüyorum.

Zira eğer sözkonusu **jüristokrasi** Başbakan'ın çok yakınındaki bir MİT müsteşarı hakkında dahi soruşturma açtıysa; eğer yine aynı Başbakan'ın tamamen sahiplendiği bir eski Genelkurmay başkanını dahi tutukladıysa; eğer çeşitli yetkililerin sayısız eleştirisine rağmen **Ergenekon** ve **Balyoz** davalarındaki keyfilikten dahi geri adım atmadıysa, bunları es geçerek yargının **"hükümetin emrinde"** olduğunu iddia etmek ne mantıkla, ne de akılla bağdaşır.

Dolayısıyla yukarıdaki çok vahim, çok ciddi ve çok tehlikeli olgu ancak **Ali Bayramoğlu**'nun mucidi olduğu **yargının otonomlaşması** deyimiyle açıklanabilir!

EVET, Türkiye'de yargı otonom duruma gelmiştir. Ama bu özerklik demokrasilerde olmazsa olmaz şart oluşturan kuvvetler ayrılığı ilkesinden çok farklı bir şeydir!

Adıyla ve sanıyla **başibozukluktur!**

Sözkonusu bağımsızlığı istismar eden bir kesim adalet bürokrasisi hukuk sistemi içinde mevcut zaafı kullanarak; dolayısıyla yasamayı ve yürütmeyi esir alarak **jüristokrasi** denen yargıçlar sultanını kurmuştur. Astığım astık, kestiğim kestik tasallut sürdürmektedir

Oysa artık bu böyle devam edemez!

BÖYLE devam edemez ve yukarıdaki yasama ve yürütme zaten doğası gereği hayatın evrimini geriden izleyen hukuk mekanizmasının ebediyen tutsağı kalamaz! Kalmamalıdır!

Dolayısıyla da buradaki ilk görev ve yükümlülük o yasama organında, yani **"kanun yapıcı"**da çoğunluğu oluşturan iktidar partisine düşmektedir!

AKP mümkün mertebe geniş bir uzlaşma sağlayarak sistemi radikal biçimde reforme etmelidir ki hem ülkemiz evrensel demokrasi kıstaslarıyla bütünleşebilsin; hem de çoğu defa haksız yere kendisine çıkartılan **"adaletsizlikler adaleti"**nin faturasından kurtulabilsin.

Şeriatın kestiği parmak ancak bu takdirde acımaz ki, şu an inim inim inletiyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP ve ulusalcılık (1)

Hadi Uluengin 19.04.2013

CHP'yle **ulusalcılık** arasındaki ilişki nedir? Gelecekte nasıl bir seyir izleyecektir?

Gürbüz Özeltinli cumartesi ve çarşamba günü **Taraf**'ta bu soruya cevap arayan iki çok önemli makale yayımladı.

Tesbitlerinin hemen hepsine katıldığım için bir defa daha özetlemeye çalışacağım:

EVET, altı oklu kurumun yukarıdaki ideolojiyle bütünleşmesi; hiç olmazsa ona bugünkünden de daha çok yaklaşması ciddi bir tehlike olarak mevcuttur.

Zaten **ulusalcı aktivizm** de bunun gerçekleşmesi için vargücüyle faaliyet sürdürüyor.

Ancak sözkonusu riziko sanıldığı ve abartıldığı kadar **mukadder** değildir!

Bambaşka bir kökene uzanan CHP'nin evrensel anlamda sosyal demokrat olmaması ve olamayacak olması, bu partinin eninde sonunda **ulusalcılığa** varacağı anlamına gelmez.

Çünkü hem o sosyal demokrasiyle o **ulusalcılık** arasında geniş bir ara skala vardır, hem de böylesine bir kaderciliği onaylamak yelkenleri baştan mayna etmek anlamına gelir.

Kaldı ki Türkiye'nin yenilenme süreci **laik kesim** içinde de bir kırılma ve sorgulama dinamiği yaratmıştır. Dolayısıyla CHP tabanı da kaçınılmaz olarak bundan etkilenecektir.

Umarım **Özaltınlı**'nın görüşlerini tahrif etmeden tekrar özetleyebilmişimdir.

İMDİİ, işin aslına bakarsanız belki bu satırları hiç yazmamam gerekiyordu.

Zira dün sabah tam bilgisayarın önüne oturmuştum ki ortalık aniden karıştı.

Gün, yukarıdaki tesbit ve tahlillerle tamamen çelişen bir haberle başladı.

Meğer CHP lideri **Kemal Kılıçdaroğlu** parti tabanının barış sürecini yüzde 63 oranla desteklediğini açıklayan Genel Başkan Yardımcısı **Gülseren Onanç**'a fena zılgıt çekmiş.

Dolayısıyla zaten **yenilikçi kanat** mensubu addedilen **Onanç** da metazori istifa etmiş!

Buyurun cenaze namazına!

ŞÜPHE yok, bu gelişmeyi ilk bakışta **ulusalcıların** zafer hanesi yazmak gerekiyor.

Eh, bir yandan partidaşlarına bile Silivri ağzıyla **"CIA ajanı"** diyebilen **Dilek Akagün**'ler, **Muharrem İnce**'ler, **Emine Ülker Tarhan**'lar falan el bebek, gül bebek tutuluyor.

Hepsi cız dedirten dokunulmazlık zırhlarıyla teçhiz edilmiş sayılıyor.

Ama buna karşılık sırf barış eğilimini dile getirdi diye **Onanç** istifaya zorlanıyor.

Böylesine bir operasyon ve rota çok doğal olarak CHP'nin **"umutsuz vaka"** olduğu, yani **ulusalcılaşmasının** kaçınılmazlık arzettiği tezini güçlendiriyor ki, olgu inkâr edilemez.

Dolayısıyla **Gülbüz Özaltınlı**'nın kaleme aldığı ve benim de paylaştığım görüşlerin gerçekte bağdaşmadığı ve iradi bir yaklaşımdan öte gitmediği izlenimi doğuyor. Oysa hayır!

HAYIR, çünkü başta da belirtildiği gibi CHP'nin **ulusalcı** ideolojisiyle bütünleşmesi ihtimali tabii ki çok ciddi ve vahim bir gerçekliktir. Nitekim de kimse tersini iddia etmiyor.

Zaten böyle bir iddia, iyimserlik ne kelime, düpedüz ahmaklık ve eblehlik olurdu.

Fakat yine de altı oklu kurumun **ulusalcılaştırması** hâlâ ve hâlâ mukadder değildir!

Silivri seferlerine, küfürbaz iftiralara ve son operasyonlara rağmen kader addedilemez!

Ve o kadere boyun eğmemek için devreye girmesi gereken araç da her politik uğraşın özünü belirleyen ve yukarıdaki paragrafta **“iradi”** sözcüğüyle zikrettiğim olgudur.

Yani CHP’nin içinde ve dışında verilmesi gereken mücadelenin ta kendisidir.

Özaltınlı’nın militan **ulusalcılık** için kullandığı **aktivizmi** aksi yönde uygulamaktır.

Sosyal demokrasi tabii ki hayal ama CHP hiç olmazsa demokrasiye böyle tutunabilir.

Laik kesim kuzularını kurda kaptırmamak için de bu iradi çaba mutlaka zorunludur.

Siyasi ve ruhi zeminin niçin başarıya müsait olduğu konusunu ise yarın işleyeceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP ve ulusalcılık (2)

Hadi Uluengin 20.04.2013

SOMUT siyaset pratiği açısından bakarsak CHP’nin ne olduğu bizi ilgilendirmiyor.

Onun ne olmaması gerektiği ilgilendiriyor!

Tabii ki **ulusalcılığı** kastediyorum.

DETAYI geçiyorum, benzerliklere rağmen milliyetçilikle **ulusalcılık** aynı şey değildir.

Bu ikincisi **totaliter solun** tekne kazıntısıdır. Bolşevik şarlatanlıkta yoğrulmuştur.

Zaten komünizmin çöküşünden sonra hezimete uğramışların öncülüğünde doğmuştur.

Bir **intikam ideolojisi**dir. Ötekine nefret ve vasatlık zaptiyeliği ekseninde yükselmiştir.

Nitekim yukarıdaki çöküşe paralel olarak farklı ülkelerde de ortaya çıkmıştır.

Ancak birkaç istisna hariç başka hiçbir yerde Türkiye'deki kadar prim yapamamıştır.

ÜLKEMİZDE yapmıştır, çünkü Cumhuriyet ideolojisinin üretmiş olduğu paradigma **ulusalcılık** açısından çok mümbit bir topraktır. Tohum tarlada hemen bitivermiştir.

O tarlaya baştan beri en çok gübrenin atılmış olduğu parsel ise CHP mülkiyetindedir.

Dolayısıyla **ulusalcı nüve** ana stratejisini altı oklu partinin **"fethi"** üzerine kurmuştur.

Ancak **"fethi"** derken illâ kurumu ele geçirmek durumunu kastetmiyorum.

Mümkünse tabii ki denenecektir ve denenmektedir ama temel hedef kâh **laik kesim**, kâh **endişeli modernler**, kâh da **beyaz Türkler** diye adlandırılan seçmenler ve kadrolardır.

BU kitle sanıldığı kadar homojen değildir. En birleştirici öge AKP iktidarından dolayı hayat tarzına müdahale edildiği veya edileceği kaygısıdır. Esas asgari müşterek budur.

Yani, genel hat itibarıyla seküler şehirlilerden ve Alevi kökenlilerden oluşan CHP tabanı sosyal veya sınıfsal bir ortaklıktan ziyade ruhi bir ortak paydada buluşmaktadır.

Kürt sorunu dâhil diğer bütün konular ikincildir ve potansiyel farklılaşma nedenidir.

Ve bizi ilgilendiren **"CHP ne olmamalıdır"** denkleminde onun **ulusalcılaşmasına** engelleyebilecek avantaj da işte yukarıdaki birlikteliğin zaaflarından kaynaklanmaktadır.

ÖYLE, zira **ulusalcıların** laikperest dürtüleri gıdıklaması için sadece taktik boyutudur.

Temel hedef Kürt düşmanlığını, Batı nefretini, otarşik kapanıklığı ve militarist sultayı benimsetecek bir totaliter ideolojiyi CHP tabanında hâkim kılabilmektir.

Oysa bu partiye oy veren genç kız tongaya basarak **neo-Nazi Maocularla** yürüyebilir.

Ama sonra onları **"dejenere"** (!) diye çıldırtan diskotekte Amerikan müziğiyle eğlenir.

Hicap giyinenlere sinirlenen yaşlı teyze **"cumhuriyet kızayım"** diye ortaya atılabilir.

Fakat askerdeki torununun ölmeyeceğini düşünerek de Kürt barışını yürekten destekler.

Akşamları viski yudumlayan burjuva ise içkili mekânların dışlanmasına ateş püskürür.

Ancak tıkrı ekonomi için **"kamulaştırma"** lâfını duyduğu an tüyleri diken diken olur.

Dolayısıyla, altı oklu kurumu belirleyen ve paydası gevşek olan bu müşteri kitlesinin **ulusalcılaşması** veya

ulusalcılaşmaması önemli ölçüde iradi bir siyaset pratiğine bağlıdır.

Yani kim ki daha çok etkileyecektir, ibre ondan yana dönecektir.

O hâlde, aslında **ulusalcı** şarlatanlardan sonsuz defa güçlü, dürüst ve bilgili; üstelik de Bolşevik manipölasyonlara şerbetli olan elimiz, dilimiz ve kalemimiz armut mu topluyor?

Gürbüz Özaltınlı’nın CHP’ye yönelik **ulusalcı** faaliyet için kullandığı **aktivizm** artık aynı kitleye karşı özgürlükçüler tarafından da gerçekleştirilmelidir. Kaybedilecek vakit yoktur.

Kabul, her şeyi determinizme indirgemek yanıltıcılık içerir. Zaten tek koşul değildir.

Ama yine de CHP’nin **“ne olmaması gerektiğinin”** cevabı böylesine iradi bir çabayı zorunlu kılmaktadır ki, bu partideki **ulusalcılaşmayı** aval aval bir kadercilikle seyretmeyelim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mağlubu ve galibi olmayan barış

Hadi Uluengin 26.04.2013

ERTUĞRUL Özkök dünkü yazısında üzerinde durulması gereken bir konuya değindi

İyice anlaşılsın diye de iki defa tekrarladığını söyleyerek de şu cümleyi kullandı:

“Bizler kaybetmemiş olduğumuz bir savaşın mağlubu durumuna düşürölmemeliyiz.”

Özkök bu uyarıyı yapmak ihtiyacını da PKK çevrelerinin **“işte TSK’nın bileğini бүktük ve o sayede masaya oturuyoruz”** diye övünmesinden dolayı hissettiğini belirtiyordu.

Oysa kendi görüşüne göre barış sürecini **“zamanın ruhu”**nun hazırladığını yazdı.

EVET doğru, **“bizler”** (!), yani TSK savaşı kaybetmedi!

Dolayısıyla tabii ki mağlup duruma da düşürölmemeliyiz.

Fakat bir de madalyonun öteki yanı var!

O da şu ki, **“bizler”** (!), yani yine TSK savaşı kazanmadı ki!

Dolayısıyla, tamam mağlup durumda değiliz ama galip durumda da değiliz!

Bin bir mazeret uydurup ve bin bir dereden su getirip aksini söylemek yalancılık olur.

PKK'nın **"yendik, bitirdik, bezdirdik"** böbürlenmeleriyle aynı kapıya çıkar.

Zaten ancak **ulusalcıların** hamaset egosunu gıdıklar. Dürüst olan kimse de inanmaz.

Zira ortada satranç türü bir **pat**, bir beraberlik var ki, ne yenen, ne de yenilen mevcut!

SONUÇ sonsuz normaldir! Gocunmanın, kızmanın, suçlamanın da hiç âlemi yoktur!

Çünkü TSK da, PKK da askerî açıdan kendi görevlerini ifa ettiler ve etmişlerdir.

Zaten o PKK'nın yine askerî açıdan **"zafer"**e ulaşması hayal bile değildi.

Fakat TSK'nın da **"iş bitirmesi"** şu 21. yüzyıl başında tabii ki yine mümkün değildi!

İrlanda'dan Afganistan'a, Bask'tan Suriye'ye sayısız örneklerini gördük ve görüyoruz.

Nizami orduların gayri nizami savaşlardan muzaffer çıkması mucize gerektiriyor.

Nitekim bunların hepsinde yine **pat** yaşandı. Sürüncemede kalanlarda da yaşanacak.

Dolayısıyla, evet **Özkök**'ün dediği gibi **"kaybetmemiş olduğumuz bir savaşın mağlubu durumuna düşürülmemeliyiz"**. Amenna!

Ama hâlâ ve hâlâ burnumuzdan kıl aldırmayıp **"kazanmamış olduğumuz bir savaşın galibi gibi de davranmamalıyız ki"**, soyut barış temennisi somut bir gerçeğe dönüşebilsin.

BURADA karşımıza şu son derece ciddi soru çıkıyor.

Mademki Prusyalı General **Clausewitz**'in ünlü teorisine göre **"savaş siyasetin şiddet boyutlu uzantısıdır"** ve mademki barış tekrar geldiğinde yeni siyaseti savaşın sonucu tayin edecektir, peki o sonuçta galip ve mağlup olmadığına göre hangi kıstaslar devreye girecektir?

Tek bir cevabı olabilir:

Savaşın sonucunu değil, savaşın sebebini belirleyen kıstaslar!

DURMADAN tekrara gerek yok, Kürt sorunuyla eklemleşmiş olan PKK bir sebep değil o sorunun varlığından kaynaklanan bir sonuçtur. En baştan böyleydi ve hâlâ böyledir.

Bu takdirde onun yürüttüğü ve ne galip geldiği, ne mağlup olduğu savaşın barışı da ancak ve ancak sebebi ortadan kaldırmak iradesiyle gerçekleşebilir.

Ve şimdiye kadar o iradeyi daima reddetmiş; böylelikle de PKK'ların doğmasına, üremesine ve türemesine çanak tutmuş olan taraf eski statüko ideolojisinin ta kendisidir.

Dolayısıyla da, velev ki “**kaybetmemiş olduğu savaşın mağlubu olmasın**”, kurumsal süreklilik ilkesinden ötürü sözkonusu ideolojinin organizmasını devralan devlet **pat** bir beraberlikle biten şu kahredici savaşın sebeplerini ortadan kaldırmakla yükümlüdür.

Üstelik ne galibi, ne de mağlubu olan savaşların barışı tarihe daha kalıcı yazılıyorlar.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk ve 'Yaban'

Hadi Uluengin 27.04.2013

ULUS-devlet gibi **Türk** kimliğine de geç ulaştık.

Sıfatın yerleşiklik kazanması şunun şurasında bir asra uzanır. Tarih açısından bir hiçtir

Lâkin geç oldu ama hiç de güç olmadı! Bir tuttu, pir tuttu!

Çünkü aynı tarih açısından bakıldığında kendi aidiyet tanımını bu kadar kısa bir süre içinde ve bu kadar köklü biçimde özümsemiş milletlerin sayısı bir elin parmaklarını geçmez.

Eh, kelime gökten zembille inmediğine ve bir şartlandırma operasyonu ile empoze edildiğine göre, Cumhuriyet ideolojisinin dev bir başarı kazandığını saptamak durumundayız.

VAKIA doğru, imparatorluğa yetişmiş bir bölüm şehirli elit sözcüğü benimsememişti.

Meselâ Çanakkale'nin ve Kanal'ın bahriye zabiti büyükbabam ölene dek kendini hep “**elhamdülillah Osmanlıyım**” diye tanımlardı.

Anneannem ise hoşlanmadığı insanları daima “**Etrâk-ı bî-idrak**” diye ünlemlemişti.

Oysa 20. yüzyılın ilk çeyreğinde bile bizzat o **Etrâk** dahi kendini **Türk** hissetmiyordu.

HİSSETMİYORDU ve nitekim **Şevket Süreyya “Suyu Arayan Adam”** da, Kafkas cephesindeki askerlere “**biz Türk değil miyiz**” diye sorduğunda neferlerin kendilerini hakarete uğramış saydıklarını ve “**Estağfurullah**”

cevabı verdiklerini nakleder.

Yakup Kadri ise Kurtuluş Savaşı fonunu kullandığı “**Yaban**” romanında kahramanı **Ahmet Celâl**’le harbe kayıtsız kalan köylü arasında şöyle bir diyalog kurar:

“ İnsan Türk olur da nasıl Kemal Paşa’dan yana olmaz?

Biz Türk değiliz ki, beyim!

Ya nesiniz?

Biz İslamız! Senin söylediklerin Haymana’da yaşarlar.”

RUS Narodniklerden de esinlenmiş olan “**Yaban**” romanesk açıdan zaaflıdır.

Fakat **Türk** kavramını ve milliyetçiliğini yeni keşfetmiş, daha doğrusu icat etmiş münevverlerle sözkonusu tanıma ve akıma tümünden yabancı geniş kitleler arasındaki derin uçurumu dürüst biçimde ortaya koymak bakımından çok önemli bir kitaptır.

Zaten bu dürüstlükten dolayıdır ki **Yakup Kadri** zamanında okların hedefi olmuştu.

Lâkin inatçı gerçek değişmedi ve değişmiyor.

O GERÇEK de şu ki Türkiye’de önce ulus-devlet yaratılmıştır. Ulus sonradan gelmiştir.

Şöyle de diyebiliriz: İlkın milliyetçilik doğmuştur ve millet onun ardından üretilmiştir.

Yani gerek resmî ideolojinin, gerekse farklı ekollere mensup milliyetçilerin iddia ettiğinin aksine, modern ulus zaten varolan bir ulus bilinci üzerinde yükselmemiştir.

Ve burada tekrar yazının başına dönmek gerekiyor:

TÜRK kavramının patolojik bir dokunulmazlıkla teçhiz edilmiş ve heyhat, arazın da kitlesellik kazanmış olması tarihî veya “**ulvî**” (!) bir kökenden kaynaklanmıyor.

“Zafer”in (!) sırrı, sonsuz yoğun bir tempoda uygulanmış şırıngalama- şartlandırma operasyonunun yine sonsuz kısa bir sürede başarıya ulaşmış olmasında yatıyor.

Operasyondaki hoyratlık ve “**Yaban**”daki köylünün daha dün Türk diye tanımlanmayı reddettiğini gizliyor olmak da aynı **Türk** kavramını ve milliyetçiliğini hastalıklı kılıyor.

Çoktan hazmettikleri için kimliklerini ispatlamak ve dayatmak hedefi gütmeyen millet ve milliyetçiliklerin aksine, bizimkisi ötekini dışlamak ve **ben** kılmak refleksleriyle yaşıyor.

Artı, evhamlı bilinçaltına korku enjekte etmek ekseninde kendini yeniden üretiyor.

Zaten de bunun için **Türk sorunundan** söz ediyoruz ki, doğrusu çözümü kolay değil...

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milli içki

Hadi Uluengin 01.05.2013

MİLLİ içki olur mu?

Aslına bakarsanız, olmaz! Olmaz ama oluyor işte...

Olmaz, çünkü sıvısı ve katısıyla her türlü midevî kültür zamana ve mekâna yayılır.

Coğrafya, iklim ve inanç gibi bin bir faktörle harmanlanır. Uzun bir süreçte oluşur.

Dolayısıyla da insanlık tarihi açısından bir hiç olan ulus-devletlerle sınırlandırılmaz.

ÖRNEĞİN, bizim Yeniçerilerin **kul aşu** Macarların başyemeği **gulaşa** dönüşmüştür.

Hollanda'yla Belçika arasında hudut var diye de birincisinde **jenever**, ikincisinde ise **peket** adıyla tüketilen likörün ne formülü, ne damıtımı değişmiştir.

Zira lezzetler gümrük kapılarından geçerken vizeli pasaport mühürletmezler.

Nitekim de **Marc Bloch** ve **Fernand Braudel** Ortaçağ Avrupa'sındaki içki eksenini çok kaba hatlarla çizerler. Bağ- tarla; yani üzüm- tahıl; yani şarap- bira ayırımı yaparlar.

Çin de öyledir. Sarı Irmak'ın kuzeyi buğday, güneyi ise pirinç kültürünü üretmiştir.

Dolayısıyla aslında hemen hiçbir yerde bir **"milli içki"** ve **"milli yemek"** yoktur.

En kabadayısı, ulus-devletin mahalli, içtimai ve kavmi taamları **"millileştirmesinden"** söz edilebilir ki, zaten de bunun için girizgâhı **"olmaz ama eh oluyor işte"** diye yaptım

İMDİİ, bu açıdan baktığımız takdirde hiç şüphe yok ki bizim milli içkimiz rakıdır!

Haddim olmayarak da Başbakan'ı hemen düzelteyim. Ayran bir içki değil **içecektir!**

Fakat doğru, Arapçada ter anlamına gelen **arak** kelimesinden Türkçeye uyarlanan ve Ortadoğu'da hâlen de aynı adla tüketilen rakının kökeni büyük ihtimalle Cebel-i Lübnan'dır.

Artı, İspanyolların **chinchon**’u, Fransızların **pastis**’i, Yunanlıların **uzo**’su, İtalyanların **sambuca**’sı falan, anason rayihalı alkoller bütün Akdeniz havzasında ibadullahtır.

Fakat unutmayalım ki yukarıdaki **arak** daha 17. asırda tüm İmparatorluğa yayılmıştı.

Zaten **Fuzuli**’nin “**...arâkı meclis-i içre bâde**” dizesindeki **arâk**’a dikkatinizi çekerim.

Dolayısıyla da rakı yukarıdaki tarihlerden itibaren, “**milli**” demesek bile en azından “**emperyal içki**” olarak bizim kimliğimizde yer etmiş oldu. Seyyah tanıklıkları da ortadadır.

Üstelik Sırpçada **rakiya**, Arnavutçada **raki**, Boşnakça ve Bulgarca **rakija** diyen bütün eski Rumeli’imiz, tabii ki Türkçeden deforme olmuş bu terimlerle içkiyi biraz milli addediyor.

O hâlde müsaade buyurun da varislerin dahi sahiplendiği şu rakı imbiğini, sürahisini ve kadehini her gittiği yere taşımış esas miras sahibinin haydi haydi “**milli**” mülkü olsun!

TAHMİN ettiğiniz gibi bu yazıyı Başbakan’ın çok gereksiz bir “**milli içki**” tartışması başlatmasından dolayı yazıyorum. Durup dururken bunu ortaya atmakla ortam yine bulandı.

Hayat tarzlarına müdahale edildiği; en azından edilmek istendiği; her hâlükarda da, daha şimdiden bazı taşra şehirlerinde uygulamaya konduğu gibi “**liberal davranışların**” kamusal alandan dışlanacağı yönündeki haklı kaygılar biraz daha pekişti.

Dolayısıyla da şu sonsuz önemli barış sürecinde her zamankinden daha geniş ve yoğun bir asgari müşterekler ortamında birleşmek gerekirken, çelişkiler yok yere tekrardan zıtlıştı.

Tamam, fi tarihinde lakır lukur, yaşlanmaya başladıktan sonra ise lâf olsun kabilinden içen birisi olmama ve kalmama rağmen tabii ki alkolü savunmuyorum. İnsaf ve aha neler! Fakat terbiyesine riayet edildiği takdirde içki illâ öcü değildir. Sosyal işlev de üstlenir.

Kaldı ki, yukarıda dediğim gibi, Başbakan’ın kendi muhafazakâr kimliğini Amerikan Protestanlarını andıran bir katılıkla dışavurması, o kimliği tüm topluma dayatmak istediği yönündeki endişeleri pekiştiriyor ve onu potansiyel dostlarından da uzaklaştırıyor.

Eh, madem rakının “**milli içkimiz**” olduğu konusunda ısrarlıyım, o hâlde bari **Necip Mirkelemonoğlu**’nun bir dörtlülüğüyle bitireyim ki neyi kastettiğim daha iyi anlaşılabilsin.

**“Adabı, erkânı var
Zamanı, mekânı var
Kimin ki izanı var,
Ona şifadır rakı”**

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TC ve Te-Ce

Hadi Uluengin 03.05.2013

SALI öğlen İstiklâl Caddesi üzerinden eve dönüyorduk.

Neo-Nazi **ulusalcılar** Rumeli Pasajı'nın oralarda yine seyyar karargâh kurmuştu.

Sanki eşkiya yolu kesmiş, üç-beş kişilik bir güruh hem **"TC ilelebet"** diye pankartlar asıyordu, hem de avazı çıktığı kadar anırarak ahaliden imza dileniyordu.

Tabii yallah diye tersledim ama aklıma derhal **Samuel Johnson**'un, nam-ı diğer **Doktor Johnson**'un ünlü aforizması geldi:

"Alçakların sığınacağı en son yer vatanperverliktir!"

Konuya tekrar geleceğim fakat önce bir parantez açayım.

EGEMEN ideolojiyle köprüleri atalı haniyse yarım yüzyıl oluyor ama kendi hesabıma **"Türkiye Cumhuriyeti"** ibaresinden hiç rahatsızlık duymadım. Duymuyorum da!

Artı, Kürt milli hareketinin ve PKK'nın da duymaması gerektiğini düşünüyorum.

Gerçi doğru, sözkonusu PKK ceberut Devlet'in inkârcı politikalarını en baştan **"TC"** simgesiyle bütünleştirdi. Onu bir **"öcü fetiş"** sembolizmiyle donattı.

Nitekim de yine baştan beri kastî ve mecazî biçimde **"Te-Ce"** vurgulamasını yaptı.

Fakat şimdi olgunlaştığını ve reddettiği şeyler içinde en masumunun, en nötrünün, en **"yenip yutulabilir"**inin (!) bu alâmet-i farika olduğunu artık anladığını varsaymak istiyorum.

ÖYLE, çünkü yukarıdaki rumuz **"Türk Cumhuriyeti"** ifadesini değil **"Türkiye Cumhuriyeti"** deyimini kullanıyor.

İkisi arasındaki fark sonsuz önemlidir! Hayatidir!

Amenna, eğer ilk kelime zikredilmiş olsaydı, bu takdirde tıpkı **"Türk milleti"** terimindeki gibi bir etnik dayatmadan ve kimlik inkârından söz etmek tamamen haklı olurdu.

Ve tabii itiraz da yerden göğe kadar doğru ve meşru bir temele otururdu.

OYSA **"Türkiye"** coğrafi bir tanımdır. Hanidir de evrensel kabul görmüştür.

Sözcük illâ yekpare bir kavmiyet ve tekil bir aidiyet içermiyor.

Yurttaşlarını herhangi bir sıfatla isimlendirecek ölçüde kesinlik arz etmiyor.

Muğlâklığa ve elâstikiyete imkân tanıdığı için herkes meşrebine göre yorumlayabilir.

Dolayısıyla da “**TC**” rumuzu bir ulus-devleti adlandırmaktan başka işlev taşıyor.

Yani nasıl ki yukarıdaki yurttaşlar “**Türk milleti**” ve “**Türk**” kavramları ekseninde değil “**Türkiye milleti**” ve “**Türkiyelilik**” ortak paydasında buluşabilirler, bu son iki terimle çelişmeyen “**Türkiye Cumhuriyeti**” alâmet-i farikasında da aslında sorun yaratmıyor.

Zaten keşke diğer “**pürüzler**” (!) de böyle olsaydı, barışa çoktan kavuşmuş olurduk.

Şimdi tekrar en başta sözünü ettiğim “**ilelebet TC**” yaygarasına dönelim.

VARLIĞINI ancak savaşın sürekliliği sayesinde koruyabileceğini bilen ve bu yüzden de sözkonusu barışı her türlü provokasyonla engellemeye çalışan **ulusalcıların** şu sıra böyle bir şamataadan medet umuyor olması tabii ki **Doktor Johnson**’un o ünlü sözüyle bütünleşiyor.

Evet, “**alçakların sığınabileceği son yer vatanperverliktir**”, çünkü zaten her insanın fitrî bilincinde mevcut olan vatan kavramını manipüle etmek dinle birlikte en kolay yöntemdir

Dolayısıyla **ulusalcı** avene kutsalın **kutsal** addedilmeyeceği mugalatasına başvurarak “**TC**” rumuzu ekseninde “**gıdıklama**” (!) yapıyor ki hem korku, hem de infial körüklesin.

Oysa bunu çok kısa yoldan sıfıra indirgemek bugün esas olarak PKK’nın elindedir.

Madem Kandil “**Türk**” ifadesi ile dahi bir sorunu olmadığını duyurdu, ona kıyasla haydi haydi nötr ve masum olan “**Türkiye Cumhuriyeti**” terimiyle de olmadığını açıklasın.

Şüphe mi var, alçakların sığındığı son yerde bir mevzi daha düşmüş olacaktır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1 Mayıs katırı

Hadi Uluengin 04.05.2013

BELKİ fincancı katırlarını ürkütmek deyimi bile bugünkü yazım için hafif kalacak.

Çünkü onları kızdırmak, köpürtmek, ifrit etmek pahasına da olsa şu son 1 Mayıs vukuatı konusunda sözümü sakınmayacağım.

“**Siyaseten doğrucu**” bir riyakârlıkta yoğun, dobra dobra konuşacağım!

TABİİ ki ölçsüz güç kullanımı eleştirilebilir. Eleştirilmelidir de!

Fakat bu eleştiride dahi sonuçta etten, kemikten ve sinirden birer insan olan güvenlik güçlerinin provokasyonlar karşısındaki insiyaki refleksi gözardı edilemez. Edilmemelidir.

Dolayısıyla tüm sorumluluğu onlara yükleyen yaklaşıma hiçbir şekilde katılmıyorum.

Şu işe bakın! Sanki yavuz hırsızın, yani haklı ve meşru bir yasaklamaya rağmen katır inadıyla **“Taksim”** diye tutturanların zerre kadar günahı yok da suç ev sahibine mal ediliyor.

YUKARIDAKİ yaklaşım ilkin, göstericilerin maksadının üzüm yemek değil mutlaka bağcıyı dövmek olduğunu anlamayacak kadar naif ve iyi niyetli olmaktan kaynaklanabilir.

Kaçın kurasıyım ve o rahle-i tedristen geçeli sittin sene oldu. Mersi, kullanmıyorum!

Veya marazi bir muhalefet içgüdüleriyle faturayı illâ iktidara kesmek azmini yansıtır.

Nesnel ve inatçı gerçekleri tahrif etmek kitabımda yazmıyor, burada da yoğum!

Nitekim kalıbımı basarım ki, eğer bugün bir kamuoyu yoklaması yapılsa, medyaya rağmen çok büyük ekseriyet 1 Mayıs'ta tatava çıkartanların kimliğini gayet iyi saptayacaktır.

ÖTE yandan, bütün totaliter ideolojiler daima üniforma aşkıyla yanıp tutuşurlar.

İşte İtalyan faşistlerin kara gömleği... İşte Alman Nazilerin hâki mintanı... İşte yine Alman komünistlerin meşin ceketi... Veya işte Rumen Demir Muhafızların siyah palaskası...

Hepsi de amblemlere ek olarak bir örnek görünüm sunmak istediler. Normaldir de!

Normaldir, çünkü adı üzerinde, **“tekil”** anlamındaki **“unitas”** ve **“şekillendirmek”** manasındaki **“formare”** kelimelerinden oluşan Latince kökenli bu sözcük, hayatı yine tekil kılmak hedefini güden totalitarizmlerle kesin bir bütünlük ve yekparelik arz eder.

İkisi birbirini tamamlarlar ve **“tek şekil”**le **“tek düşünce”** ikiz kardeşe dönüşürler.

Tıpkı son 1 Mayıs vukuatındaki fraksiyon militanlarının sergilediği manzara gibi!

ÖYLE ya, mazideki Sovyet **piyoniyelerine** özenerek gerdanlarına bir örnek kızıl fular bağlayıp sonra bunu maske olarak kullananını mı arzularsınız?

Yoksa yine bir örnek **Che** beresini afili yatırıp sapana taş koyanını mı beğenirsiniz?

Daha yoksa kafasına sardığı mezhebî kurdeleye siyasi mana atfedenini mi istersiniz?

Genel refah artışına paralel olarak son birkaç senedir kendi tasarladığı üniformalar için de para harcayabilen bizim **“sol”** (!) fraksiyonlar 1 Mayıs'a işte böyle arz-ı endam eylediler.

Artı, bütün bir yıl yolunca hazırlandıkları ve tüm güçlerini seferber ettikleri “**Taksim eylemi**”ne yine refah toplumlarına özgü olan ve oralarda kâh “**kırıncılar**”, kâh “**otonomlar**”, kâh da “**çapulcular**” diye adlandırılan şımarıkların Türkiye varyantı olarak gittiler.

OYSA o Taksim’e iki adım mesafede oturuyorum ve her Allah’ın günü geçiyorum.

Bir nebze izanı olan kişi bu hâliyle meydanda asla miting yapılamayacağını ve izin vermenin de muhtemel bir felâkete buyur demek anlamına geleceğini bilir, görür, anlar.

Kaldı ki sembolik nitelikteki bir temsilci heyetine de onay çıkmıştı.

Fakat hayır, “**tek fikir**” totalitarizme iman ettikleri için “**tek şekil**” üniforma aşkıyla yanıp tutuşanlar 1 Mayıs’ta illâ maraza çıkartmak için gittiler ki, fincancı katırlarını kızdırsa bile, şükür, bunu göremeyecek kadar kör ve bel altına vuracak kadar marazi değilim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taraf’ta kriz

Hadi Uluengin 08.05.2013

TARAF’taki krize değinmek istemiyordum. Hayır, kol kırılır yen içinde diye değil!

Birincisi, önce olup biteni tam kavrayamadım. İkincisi ise az buçuk anladıktan sonra bile öyle “**zıt çelişki**” (!) falan keşfetmedim. Karşılıklı suçlamaları da yersiz buldum.

Ancak, başta battı, batıyor diye düğün bayram eden **ulusalcı** avene olmak üzere hemen herkes bizim gazetede ki buhrana öyle bir odaklandı ki, bir iki lâf söylemek artık farz oldu.

Artı, böyle bir ilgi **TARAF**’ın demokratik süreçteki hayatîyetini tekrar ortaya koydu.

BU sütundaki ilk yazımı 1 Haziran 2012 günü şu paragrafla bitirmiştım:

“... (ortak misyon duygusallığı paylaşıyoruz diye) gerek gazete bünyesinde, gerek harici mekânda tek sesli bir koroya dâhil olduğum ve olacağım sanılmasın. Asla!

Akl çâğına ulaşmamız ve totalitarizm ve otoritarizmle köprüleri atma sancılarımız bizlere birey olmayı da öğretti. (...) Artık hiçbirimiz tekrar kolektif kalıplara sığmayız.

Kaldı ki adı şimdiden demokrasi tarihine yazılmış olan TARAF, tabii ki asgari paydalar hariç, aynı olaylara ayrı yaklaşımlar forumu sunduğunu da çoktan ispatladı” (...)

İMDİİ, siftahı böyle yapmış birisi olarak **Ahmet Altan** ve **Yasemin Çongar** ayrılınca ne kadar hüzünlendiysem, tabii ki **Oral Çalışlar** ayrıldığında da o ölçüde hüzünlendim.

Oral ve onunla birlikte istifa edenlere dâhil olan **Halil Berktaş** ve **Alper Görmüş** zaten kırk küsur senelik arkadaşım. Üç aşağı beş yukarı aynı kültürü ve hedefi paylaşıyoruz.

Ama genel yayın yönetmenliğine getirilen **Neşe Düzel** de bir otuz yıllık arkadaşım!

Neşe'yle de yine aynı oranda, yine aynı hedefi paylaşıyorum.

Gökten melaikeler inip yemin etse kimse beni birincilerin barış uğruna demokrasiyi **"satacağı"** (!), ikincilerin de demokrasi adına barıştan **"cayacağı"** (!) iddiasına inandıramaz.

Zaten de birini diğerinden ayırmak abesle iştigal eder. Etle kemik ayrılamaz.

Dolayısıyla, fark bile değil, yegâne nüans taktik öncelikler konusunda ortaya çıkabilir.

Nitekim de bunun içindir ki ilk yazımı **"TARAF, tabii ki asgari paydalar hariç, aynı olaylara ayrı yaklaşımlar forumu sunduğunu çöktan ispatladı"** diye noktalamıştım.

Dün böyleydi, bugün de böyledir! Yarın da böyle olmayacağına ihtimal vermiyorum!

Kaldı ki şu yaşa geldim ve sırtımda yumurta küfesi yok, aksi takdirde benden paso...

ÖTE yandan, son tahlilde dışarıdan bakan bir gözlemci olarak kanaatim odur ki yaşanan her iki kriz de esas itibarıyla **TARAF**'ın kurumsallaşamamış olmasından kaynaklandı.

Okuduğunuz gazete klasik ve geleneksel anlamda **"müessese"** niteliği yansıtmıyor.

Muhtemelen ebedi mali zorluklar, egemenlerin sıkı markajı, çalışanların birey egosu veya patronajın **"management"** zaatlarıyla açıklanabilecek olan bu durum belki **"sıradışı"** kalmak ve **"sürüye uymamak"** açısından hoş olabilir.

Fakat kaçınılmaz olarak ciddi dezavantajlar da getiriyor ve buhrana tahvil oluyor.

Dolayısıyla bana sorarsanız, **TARAF**'ın sivil demokrasi misyonu itibarıyla mutlaka aşılması gereken bu son kriz de öyle **"uzlaşmaz ideolojik çelişkiler"**de (!) falan değil, gazetemizin başka bir örneği olmayan **"nev-i şahsına münhasır"** kimliğinde hayat buluyor.

Ulusalci avenenin attığı çamur da dezenformasyondan başka hiçbir anlam taşımıyor.

YAZIYI **Murat Belge**'nin harfiyen katıldığı makalesinden alıntıyla bitiriyorum.

"...şaşmaz bir biçimde, demokrasiden taraf alma konusunda, Türkiye medyası içinde Taraf'ın benzersiz

bir sicili olduğunu görüyorum. Bu sicilin bir arızaya uğramadan devam edeceğine inanıyorum (böyle olmayacağına dair bir sinyal almadım).

Onun için de yazmaya devam ediyorum!"

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1913

Hadi Uluengin 10.05.2013

EĞER soyut takvim rakamlarını değil de hayatı dönüştüren olayları kıstas alırsak 20. Asır modern tarihin en kısa zaman dilimidir. Milat 1. Harb'in başladığı 1914 Ağustosudur.

Duvar'ın yıkıldığı 1989 Kasım'ında da biter. Topu topu yetmiş beş sene sürmüştür.

Bu iki kilometre taşı arasındaki dönem ise muazzam bir hercümerce tekabül eder.

HİÇBİR çağda insanlık böyle mahşer yaşamadı. Kaosu bu denli kısa süreye sığdırmadı

Dolayısıyla, 2014'ten itibaren artık hemen her sene sembolik anmalara tanık olacağız.

Zaferlerin, mağlubiyetlerin, muharebelerin yüzüncü yıldönümlerini idrak edeceğiz.

Eh, yaşayabildiğim ve yazabildiğim kadarıyla zamanı geldiğinde ben de değineceğim.

Fakat oraya varmadan önce 1913'ün de yüzüncü yıldönümünü hatırlatmak istiyorum.

Çünkü o 1913 hâlâ eski dünyanın ve eski değerlerin hüküm sürdüğü en son senedir!

OYSA bizzat takvimdeki 20. Asır da savaşlarla zuhur etmişti.

1900 hem İngiltere'nin Güney Afrika'daki 2. Boer İsyanı'nı kanla bastırdığı, hem de **Düvel-i Muazzama**'nın yine isyan bahanesiyle Pekin'e girdiği yıldır.

Ancak bunlar kendini **dünyanın merkezi** addeden Yaşlı Kıta açısından bakıldığında, tıpkı daha sonraki iki Balkan Harbi gibi **periferik savaş** olmak özelliği yansıtıyorlardı.

Gerçi doğru, Belçika, Almanya ve İtalya ulus-devletleri kurulurken de o Yaşlı Kıta coğrafyasında muharebeler

gerçekleşmişti.

Ama artık sömürge edinme ve küresellik kurma devrini başlatmış olan Avrupa yine de **Napolyon** sonrasındaki genel statükoyu az-çok korudu. Ortalama bir denge sürdürdü.

Üstelik de yukarıdaki muharebeler hiçbir şekilde 1. Harb'in birazdan öğreteceği türden **topyekûn sanayi çağı savaşı** cinnetine varmadı. Milyonlar ne telef, ne de seferber oldu.

1859 Solferino'su, 1866 Sadowa'sı ve 1870 Sedan'ı son tahlilde orduların kısa bir süre için karşı karşıya geldiği arbedelerdir ki, Antik ve Ortaçağ savaşlarından nitelik farkı yoktur.

ÖTE yandan, 1840- 1848 liberal devrimleri de öyle büyük değişikliğe yol açmamıştı.

Unutmayalım: Büyük Britanya bir; Almanya iki; Rusya üç; Avusturya- Macaristan dört ve Osmanlı beş, 3. Cumhuriyet Fransa'sı hariç yüzyıl önce bugün sözkonusu Avrupa'nın bütün belli başlı devletleri hanedanlıkları esas alan imparatorluklarla yönetiliyordu.

Onların **ilâhiliği** genel kabul gören düsturlar arasından henüz silinmemişti.

Başka bir deyişle, siyasi- ruhi açıdan **Ansiyen Rejim** geleneği devam ediyordu.

Zaten bunu tamamlar biçimde de yukarıdaki savaşlarda, yine yukarıdaki Antik ve Orta çağlardan miras **şövalye asaleti** veya **düşman onuru** gibi dürtülere hâlâ saygı duyuluyordu.

MAĞRUR bir haddini bilmezlikle bu dürtüleri küçümsemeye yeltenmeyelim!

Zira 1913 manevi ve ananevi değerler açısından da modernitenin henüz kesin damga vuramadığı en son sene oldu.

Ertesi yıldan itibaren o modernite bütün hoyratlığıyla öyle bir dayattı ki, maazallah!

1916'nın gaz ve 1945'in atom bombalarından başlayın da canlının fitratına müdahale eden klonlamalara uzanın, son bir asırdır yaşanan her şey özünde o 1913'ün inkârıdır.

Zaten aynı 1913 aynı Avrupa'nın dünyaya merkez olduğu yine son seneye tekabül etti.

Yaşlı Kıta daha farkına varmasa bile 1914'le başlayacak 20. Asırla birlikte merkez Yeni Dünya'ya kaydı. 21. Yüzyılı haber veren 1989 dönemecine kadar da durum değişmedi.

Ve, insanlık tarihi açısından bakıldığında böyle bir yüzyıl nedir ki? Koca bir hiç!

Hiç ama eğer şu 2013 senesinde 1913'ün sahip olduğu son ayrıcalığı kavrayamazsak, 2014'ten itibaren artık hep yüzyıl dönümleriyle idrak edilecek hazin çağı da kavrayamayız.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP’de ulusalcı patoloji: 1930 - 2013

Hadi Uluengin 11.05.2013

YETMİŞ dokuz yıl öncesinden bir alıntıyla başlayacağım. Virgülüne dokunmuyorum.

“Bereket versin ki en büyük imha vasıtaları ve en ezici hadiselerle bile bozulması mümkün olmayan tek şey, Türk kanı, bütün bu gürültüler içinde temiz kalmıştı.

(...) ve bütün bu kül yağınlarının arasından Garp Türklerinin şereflerini yükselten ve cihanın gözlerini kamaştıran Türk İnkılâbı’nın şaşalı güneşi doğdu.”

Oldu olacak bir ikincisini daha aktarayım.

“Benim fikrim ve kanaatim şudur ki, memleketin kendisi Türk’tür. Öz Türk olmayanların Türk vatanında tek hakkı vardır: O da hizmetçi olmaktır, köle olmaktır.”

Buyurun cenaze namazına!

YUKARIDAKİ ilk alıntı hem sabık Başbakan, hem de Cumhuriyet Halk Fırkası Umumi Kâtibi **Recep Peker**’e aittir. 1934 yılında verdiği **İnkılâp Dersleri**’nde yer alır.

İkincisi ise yine CHP’li Adalet Bakanı **Mahmut Esat Bozkurt**’un ifadesidir.

Ödemiş’te yaptığı Eylül 1930 konuşmasının zabıtlarına geçmiştir.

HÂLEN 2013 yılında yaşıyoruz. Oysa önceki gün, aynı altı oklu kurum bünyesindeki **ulusalcı** milletvekilleri şu ifadelere de yer veren bir **“ihbarname - ihtarname”** yayınladılar:

“Etnisite temelli olmayan bir yurttaşlık tanımı önerilerek Türk Milleti ve Türk Vatandaşlığı kavramının Anayasa’dan çıkarılması öngörülmektedir.

Bu, yurttaşların eşitliği yerine etnik yapıların eşitliğini öngörmek demektir.”

Tekrar cenaze namazına buyurun!

MALÛM, **ulusalcı** kanat bu ihtarnameyi bazı **“yenilikçi”** CHP’lilerin de **“Barış İçin Demokrasi”** başlıklı çok

önemli bildiriği imzalamış olmasına tepki olarak **“tebliğ etti”** (!)

Gözdağı vererek onları susturmak ve kendi **“savaş cephelerine”** çekemeseler bile hiç olmazsa şantaj tehdidiyle parti içinde nötralize etmek hedefi güdüyorlar.

Her halükârda da seksen üç yıl önceki **Mahmut Esat Bozkurt**’un ve yetmiş dokuz yıl önceki **Recep Peker**’in mirasçıları oldukları konusunda şüpheye mahal bırakmıyorlar.

Tamam tamam, artık fazla ayıp kaçacağı için **“bozulmayan Türk kanı”** ve **“öz Türk olmayanın tek hakkı hizmetçilik ve köleliktir”** ifadelerini tekrarlamaya cesaret edemediler.

Fakat **“etnik yapıların eşitliği”** ilkesini reddederek hem dillerinin altındaki baklayı çıkarttılar; hem de **“yurttaş”, “ulus”, “etnisite”** kavramlarına ilişkin derin cehaletlerinden ve komik tahrifatlarından ötürü kendileri farkında olmadan foyalarını yine ortaya koydular.

EVET, bin defa evet, tabii ki **“etnisite temelli olmayan bir yurttaşlık tanımı”** ya!

Tabii ki **“etnik yapıların eşitliği”** ya!

Bundan daha normal, daha tabii, daha dürüst, daha adil ne düşünülebilir?

Çünkü **“yurttaş eşitliği”** denen şey zaten **“etnik yapı eşitliği”**dir! Ta kendisidir!

Vatandaşlık sözleşmeleri kavmî çağrışım yapmaz. Mevcutlara da eşit mesafede durur.

Dolayısıyla, Kürt, Çerkes, Ermeni, Çingene, Yahudi, Pomak vs. etnisitelerinin eşitliğini inkâr anlamına gelen biçimde, hepsini illâ Türk tanımında birleştiremezsiniz.

Aksi takdirde, **George Orwell**’in totalitarizmi karikatürize ettiği **Hayvanlar Çiftliği** romanındaki gibi **“her hayvan eşittir, ama domuzlar daha eşittir”** garabeti ortaya çıkar.

Yahut da dobra dobra itiraf etmekten utansanız bile yayınladığınız **“ihtarname”**nin satır aralarında hâlâ 1934 **Recep Peker**’i gibi **“temiz Türk kanı”**na sarılırsınız.

Hâlâ 1930’un **Mahmut Esat**’ı gibi **“öz Türk olmayanlara kölelik”** öngörürsünüz.

Oysa 2013 yılında yaşıyoruz ki, **ulusalcı** araz gerçekten patolojik vaka oluşturuyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Reyhanlı ulusalcıları

Hadi Uluengin 15.05.2013

BIRAKIN öyle ders vermeyi, nasihat çekmeyi, nutuk atmayı falan...

Eğer ulus kelimesini asla ağzına almaması gereken bir kesim varsa işte o da **ulusalcıların** ta kendisidir!

Son Reyhanlı katliamındaki rezil ve kepaze tutumlarıyla bunu tekrar ortaya koydular.

Ulusalcılar belirli bir duygu, belirli bir kader ve belirli bir dayanışma ortaklığı gibi asgari ortak paydalar içeren ulusal değerlerin düşmanı olduklarını bir defa daha ispatladılar.

Evet evet, her boydan ve her soydan **ulusalcılar** bizim ulusumuzun değil o ulusumuza hasım olan her şeyin **ulusalcısıdır** ki, tarihimizde başka bir eşi ve emsali mevcut değildir!

ÖYLE, çünkü işte öz be öz kendi ülkelerine, kendi halklarına ve tabii kendi uluslarına karşı gerçekleştirilmiş korkunç bir kıyama bile **“mazur göstermeye”** (!) yeltendiler.

Yine yakın tarihimizde böyle bir alçaklığın başka bir örneği yoktur!

Nitekim daha masumların kanı kurumamış ve ambulansların sireni susmamıştı ki, Şam hesabına 5. Kol faaliyeti sürdüren avane **“mehel olsun”** diye zil takıp oynamaya başladı.

Baştan beri **Esed**'e ve Baas'çı familyasına toz kondurmayan bu güruh üstelik bir de **“Suriye'yle ilgilenirsen işte sonucu budur”** diye nasihat vermeye yeltendi.

Artı, sabotajlarda yüzde doksan dokuz virgöl doksan dokuz **Muhaberat**'ın parmağı olduğu ortadayken, **Neo-Nazi Maocular**, ajan-provokatör **Odacıbaşılar** veya kalpazan komünist partiler gibi manipülasyon unsurları ânında müneccimbaşı kesildiler ve cürmü muhalif güçlerin üzerine yıkmak için derhal dezenformasyon kampanyası başlattılar.

Bu ne bedbahtlıktır ve eğer onların lügatini kullanacak olursak da bu ne hıyanettir!

ANLADIK, AKP iktidarına marazi biçimde muhalefet edebilirsiniz. Hükümetin Suriye politikasına da eleştirel yaklaşabilirsiniz. Tartışılabilir ama her ikisi de meşrudur.

Ancak madem ulus tanımı başta zikrettiğim hassasiyet, dayanışma ve mukadderat gibi asgari ortak dürtüleri de beraberinde getiriyor, bu takdirde hiç olmazsa Reyhanlı katliamını son tahlilde o ulusa ait olan o iktidara yüklemek gibi rezil bir iftiracıktan uzak durursunuz.

Artı, kuş beyniniz ve totaliter ruhunuzla kendi halkını onbinlercesiyle katleden **Beşşar Esed** ve oligarşisini desteklemeyi **“solculuk”** (!), **“ilericilik”** (!), **“devrimcilik”** (!) sanacak kadar mankafa kalmaya devam edebilirsiniz.

Ama yine aynı dürtülerden dolayı yabancı bir ulusun güçleriyle böylesine iç içe davranmaktan ve onları böylesine temize çıkartmaktan bir nebze hicap duyarsınız.

Daha artı, sözkonusu **“solculuk”** (!) maskaralığını mezhebî ve kavmî dayanışma ekseninde anlayacak ve uygulayacak kadar feodal zihniyet taşımayı sürdürebilirsiniz.

Lâkin bütün ulus-devletlerin milli niteliklerini gözönüne almak zorunda olduğunuz için kışkırtmayı bu kadar uluorta yapmaktan çekinirsiniz.

FAKAT ne gezer!

Her şeyde olduğu gibi “ulus” ve “sol” kavramlarında da evrensel tariflere zıt düşen bizim **ulusalcı** taife hem kendi lügatinde bile hıyanet diyeceği rezil tavrı sergilemekten; hem de mazur göstermeye çalıştığı dehşet bir saldırıyı sahiplenmekten utanmadı ve utanmıyor.

İşi bu denli hayâsızlığa vurmuş kişi ve akımlar yeryüzünde gerçekten çok enderdir.

Londra’ya Nazi bombardımanını alkışlamış İngiliz **Lord Havhav** falan aklıma geliyor.

Zaten tekrarlıyorum, tarihimizde de böyle bir kepazeliğin ve cüretkârlığın eşi yoktur.

Evet evet, alçak katliamlar dâhil bizim **ulusalcılar** aslında ulusumuza hasım olan her şeyin ve her melânetin **ulusalcısıdır** ki, Reyhanlı artık asla defterden silinmeyecektir.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP: Pişti!

Hadi Uluengin 17.05.2013

KEMAL Kılıçdaroğlu Brüksel’de ağzının payını almış!

Tabii onun şahsında esas olarak CHP almış!

Haber dünkü **Taraf**’ta yoktu, dolayısıyla belki bilmiyorsunuzdur diye özetleyeyim.

ALTI oklu parti lideri Avrupa Parlamentosu’nu ziyarete gitmiş ve önceki gün bu kurumdaki Sosyalist Grup Başkanı **Hannes Swoboda**’yla birlikte basın toplantısı düzenlemiş.

Ve, zahir **Kılıçdaroğlu** Batılı sosyal demokratları CHP bünyesindeki **ulusalcılarla** karıştırdı ki, tutmuş **Recep Tayyip Erdoğan**’ı **Beşar Esed**’le kıyaslamış.

Dilin kemiği yok ya, “**ikisi arasında yalnız ton farkı var**” diye kelâm buyurmuş.

FAKAT tabii orası sosyal demokrat forum ve belirli bir saygıyı şart kılıyor.

Dolayısıyla, **Kemal Kılıçdaroğlu** ipin ucunu bu denli kaçırınca **Swoboda** kibarca “**devenin nalı**” demeye getirmiş ve ânında toplantıyı terketmiş.

CHP önderi sözlerini geri almadıkça da ikili görüşmeyi iptal edeceğini bildirmiş.

Bizimkisi Nuh deyip peygamber demediği için de temas suya düşmüş.

Yani sizin anlayacağınız Brüksel ziyareti boşu boşuna uçak bileti alındığıyla kalmış.

Bu arada aşağıdaki rezil sahtekârlığı ve tıynetsizliği de hatırlatayım:

Bütün medya haberi yukarıdaki gibi yansıtırken o **ulusalcıların** dezenformasyon şebekesine dâhil **Odacıbaşı** internet sitesi sevinçten oynayarak gerçeğe yine takla attırmıştı.

Tahrifatı **“Kılıçdaroğlu rest çekti”** raddesine vardırmaktan geri kalmıyordu ki, pes!

ÖTE yandan, yukarıdaki **Hannes Swoboda** dünkü **Zaman**’da gelişmeyi gazetenin Brüksel temsilcisi **Selçuk Güлтаşı**’ya sığağı sığağına şu ifadelerle değerlendiriyordu:

“Erdoğan’la Esed mukayesesi olmaz. Türkiye’de böyle şeyler söylerseniz çok akıllıca değil diye düşünürüm ama müdahil olmam. Fakat tabiri caizse, benim evimde ve benim siyasi partimin posterleri önünde, bu, kesinlikle kabul edilemez.” (...)

“Bu insanların (ulusalcılar kastediliyor) **bazıları hâlâ Kılıçdaroğlu’nun çevresinde. Kendisi reform yolunda cesur olmalı. O zaman sonuna kadar destek vereceğiz.**

CHP sosyal demokrat ailenin parçası olmak istiyorsa ailenin değerlerini kabul etmeli. Birinin evine misafirseniz, o evin kurallarına uymak mecburiyetindesiniz.”

SWOBODA’nın **Güлтаşı**’ya söyledikleri bana derhal **Turan Güneş**’i hatırlattı.

Çünkü CHP’deki akim kalmış sivilleşme atılımlarının da öncüsü olan rahmetli Dışişleri bakanı 12 Eylül döneminde yukarıdaki hemen hemen tıpkısı bir benzetme yapmıştı:

“Briç klubünde pişti oynanmaz! Oynamaya kalkarsanız da kapıyı gösterirler!”

NUR içinde yatsın, **Güneş** bu aforizmayı generaller cuntası Türkiye’nin Avrupa Konseyi’nden ihraç edilmesini engellemek için bin bir dereden su getirirken ifade etmişti.

Yani nasıl ki sosyal demokrat değerlerle ilgisi olmayan **Kılıçdaroğlu** CHP’si aynı sosyal demokratların merkezinde bile **Esed** dalkavukluğu yapmaya kalkışınca **“eğer birinin evinde misafirseniz onun kurallarına uymak zorundasınız”** diye hizaya getirildi ve kapı önüne konuldu, **Turan Güneş** söz konusu olguyu zaten bundan otuz üç yıl önce saptamıştı.

Eh, tarih tabii ki tekerrür değildir ama o CHP o tarihe rağmen tekerrür olarak kalıyor!

VE CHP, işte piştiiii!

Garson! Sen de öyle Brüksel usulü filtre kahve falan değil şöyle tavşankanı çay getir!

CHP, briç senin neyine, **Esed** düşmüş valene ki, tekrar pişti!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bosna'nın tekrarı olarak Suriye

Hadi Uluengin 18.05.2013

ABD başta, Batı âlemi yirmi yıl önceki Bosna gafletini şimdi de Suriye'de tekrarlıyor.

Malûm, sözkonusu devletler eski Yugoslavya'daki katliam silsilesi karşısında ilkin kayıtsız kalmışlardı. Çok uzun süre popolarını kımıldatmak zahmetine katlanmadılar.

Ancak iş işten geçtikten sonra, o da ite kaka müdahale kararı aldılar.

Oysa bugün sözkonusu aşamaya dahi ne yaklaşıyor, ne de yanaşıyorlar.

YANAŞMIYORLAR ve nitekim yanılıyor olmayı tercih ederim ama bütün cafcaflı sözlere rağmen Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**'ın önceki gün **Barack Obama**'yla yaptığı temaslar ertesinde de Washington'un "**silkeleneyeğine**" ihtimal vermiyorum.

Geçen hafta Moskova'ya giden Birleşik Devletler Dışişleri Bakanı **John Kerry**'nin **Vladimir Putin** önünde havlu atmasından sonra, bana sorarsanız, **Erdoğan– Obama** görüşmesindeki "**Esed'siz çözüm**" formülü öyle fazla bir kıymet-i harbiye ifade etmiyor.

Zaten BM'deki son oylama ve **Cenevre-2** denen süreç de umut vaat etmiyor.

Diğer taraftan, Avrupa başkentleri tek başlarına inisiyatif almaktan tabii ki acizler.

Dolayısıyla, evet, Batı korkunç bir insanlık tragedyasına seyirci kalmakla tıpkı Bosna'daki gibi bizzat kendi etik değerlerinin ırzına geçiyor ve ahlaki kıstaslarını tepe tepe çiğniyor.

Balkan'daki hazin senaryo da aynı tür aktörlerle bu defa Ortadoğu'da tekrarlanıyor.

ÖYLE, zira dünkü Belgrad'ın **Slobodan Miloseviç**'i bugünkü Şam'ın **Beşşar Esed**'idir

Bu ikincisi de tıpkı birincisi gibi totaliter bir tasallutla hüküm sürmektedir.

Artı, politik- diplomatik açıdan bakıldığı takdirde Baas kasap da yine Sırp kasap gibi dış dinamiklerin belirsizliği sayesinde manevra kabiliyetine sahiptir.

Yani o **Esed** de o **Miloseviç** gibi Rusya ve Çin faktörleri aracılığıyla uluslararası camianın zaaflarını kullanmaktadır ki, tabii Suriye için buna bir de İran'ı eklemek gerekiyor.

ÖTE yandan, nasıl ki Ortodoksluk Balkan ülkesindeki ayrışma payanda oluşturmuş ve Belgrad reisi bunu gıdıklayarak **“temizlik”** (!) yapmıştı, aynısı Suriye’de de **Beşşar Esed** ve oligarşisinin mensubu olduğu Nusayrilik- Alevilik ekseninde tezahür ediyor.

Sırp **Çetnikler** gibi Nusayri **Şebiba** da inanç ve mezhep temelli iktidar milisleri olarak sahnede yer alıyor. Rejimin en vahşi, en gaddar ve en kanlı vurucu gücü işlevini yükleniyor.

Artı, karşı taraf açısından da yine inanç ve mezhep temelli ve üstelik **“enternasyonalist”** nitelikli bir zıt paralellik ve simetri ortaya çıkıyor.

Yani **“kâfire karşı savaş için”** Bosna’ya giden ve ardından **El Kaide**’ye falan karışan Selefi fanatiklerin yirmi yıl sonraki uzantıları bugün de Suriye’de boy gösteriyorlar.

Buraya akarak **Esed**’in **Şehiba**’sına rahmet okutan başka katliamlara imza atıyorlar.

Dolayısıyla, savaşın sürmesi hem muhalefet bünyesindeki laik ve ılımlı kesimin sözkonusu **“İslamcılar”** (!) karşısında güç yitirmesine, hem de onların aynı **El Kaide** fasilesinden potansiyel **“mücahitler”** (!) olarak piyasa düşecek olmalarına zemin yaratıyor.

O hâlde şimdi şu sonuç sentezine varabiliriz:

BATI Suriye’de olup bitene karşı duyarsız davranmakla yalnız yine o Batı’nın sahiplenmeye çalıştığı etik ve hümanist değerleri çiğnemekle kalmıyor.

Aynı zamanda, orta- uzun, hatta belki yakın vadede başına belâ kesilecek yeni ve radikal **“İslamcılar”**’ın güçlenmesine ortam hazırlayarak kendi tutunduğu dalı da kesiyor.

Dolayısıyla sözkonusu Batı’yı bizim zavallı **ulusalcıların** ve **“sol”** (!) taifenin yaptığı gibi Suriye’de müdahil olduğu için değil, aksine, müdahil olmadığı için eleştirmek gerekiyor.

İnsani ve ahlaki kıstaslar kadar siyasi öngörüler de bu tür bir eleştirelliği elzem kılıyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kim sahte sosyal demokrat

Hadi Uluengin 22.05.2013

MALÛM, Avrupa Parlamentosu'ndaki sosyalist grup geçen hafta **Kemal Kılıçdaroğlu**'nu Brüksel'den geri postaladı.

CHP lideri ipin ucunu tam kaçırıp **Esed**'e duyduğu mahcup hayranlığı orada bile dile getirmek gafletine düştü. Tuttu, Başbakan **Erdoğan**'ı Baas kasabıyla kıyaslamaya kalkıştı.

Çizmeyi aşmanın bu kadarına dayanamayan ve sözkonusu siyasi akıma o Parlamento'da önderlik yapan **Hannes Swoboda** da ânında kapıyı gösterdi.

"Briç kulübünde pişti oynanmaz" diyerek **Kılıçdaroğlu**'yla görüşmeyi reddetti.

Buna aslında adıyla sanıyla kovulmak denir ama tabii işin içine nezaket girdiğinden durum **"randevu iptali"** diye geçirtilmeye çalışıldı ki, eh belki kavuğum yutar.

Ve şimdi sıkı durun!

YUKARIDAKİ ibretlik gelişme karşısında CHP Eskişehir Milletvekili **Süheyl Batum** ne tepki vermiş biliyor musunuz?

Sözkonusu Avrupalı sosyalistleri **"sahte sosyal demokratlar"** olarak nitelemiş!

Tereciye tere satmak deyimi işte tam burada geçerlilik kazanıyor!

ÖYLE, çünkü düşünün ki bu lâfı kelâm buyuran zat **Ergenekon** ve **Balyoz** davalarını **"vah vah, koca askeri yıktılar. Meğer ordu kâğıttan kaplanmış. Biz de asker sanmıştık"** hayıflanmasıyla ve militarizmin daniskasıyla yorumlamış bir **ulusalcı sayılavın** ta kendisidir!

Ve yukarıdaki kimliğine rağmen de her şeyiyle sosyal demokrasinin beşiği, teorisyeni ve pratisyeni olan Avrupalı sosyalistlere **"sahte"** diyebilmek cüretini gösterebilmektedir.

Üstelik de bundan bir nebze hicap duymamaktadır ve yüzü dahi kızarmamaktadır.

BREH breh breh, demek ki **Batum** ve partisi **"hakiki"** (!) sosyal demokratmış!

O hâlde de demek ki, çok eski ve çok köklü bir sanayi toplumunun kurumu olan CHP 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yoğun işçi mücadelelerinin içinden gelmiştir...

Demek ki tarihteki ilk sendikaların kuruluşuna ön ayak olmuştur...

Demek ki **Proudhon**'u, **Marx**'ı, **Engels**'i, **Bernstein**'i falan hatmetmiştir...

Demek ki post-endüstriyel üretim tarzı hakkında yepyeni projeler geliştirmiştir...

Dolayısıyla da, demek ki kaçın kurası olan bu örgüt sosyal demokrat geleneği, terbiyeyi ve disiplini sahiplenerek kendisini **"asıl"**, ötekilerini ise **"sahte"** addetmek hakkını ve salâhiyetini kendinde bulabilmektedir...

Tekrar breh breh ki, cüret cehaletten gelir hesabı, **ulusalcıların** kantarın topuzunu bu raddeye vardırmaktan bile çekinmediğini görünce insan ancak küçük dilini yutuyor.

Tabii bir de ezelden beri dil pelesengi edilen **“biz bize benzeriz”** sözünü hatırlıyor.

HADİ diyelim ki öyle olsun ve biz bize benzeyelim!

Kabul de, bu durumda bile kodları evrensellik kazanmış bir sosyal demokrasi ne onunla asla ilgisi olmayan bir CHP'ye benzetilebilir; ne de aşırı sağcı bir ideoloji müsveddesi olarak piyasaya sürülen **ulusalcılık** aynı evrensel platformda **“sol”** (!) diye yutturulabilir.

Süheyl Batum istediği kadar Avrupalı sosyalistleri **“sahtekâr”** diye sıfatlandırınsın ve hemcinsleriyle beraber **ulusalcı** hezeyanları **“solculuk”** (!) diye pazarlasın... Kim takar?

Bizzat her iki kavramın da mucidi olan **“tereciler”** tabii ki bu teresini almazlar.

Nitekim almıyorlar ve işte **Kılıçdaroğlu**'nu Brüksel'den kapı dışarı ediyorlar.

Çünkü altını zaten kendisi dökmüş sarraf mesleğinin erbabıdır ki, sosyal demokrasinin hakikisini sahtesinden ayırırken CHP'nin, **Batum**'un ve **ulusalcıların** **“bize benzer”** ölçeğini değil evrensel kıstasları kullanacağından her defasında onlara **“kalp”** damgasını vuracaktır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir faşistin anısına

Hadi Uluengin 24.05.2013

SALI öğleden sonra ajanslar şu iki satırlık **vaka-ı âdiye** haberini geçti.

“Paris'teki Notre Dame katedralinde intihar gerçekleşti. Mihrabın önünde ağzına tabancayla ateş eden kişinin aşırı sağ ideologlardan Dominique Venner olduğu sanılıyor.”

Üzüldüm. Üzüldüm, ama yadırgamadım. Hatta böylesini bekliyordum bile diyebilirim.

Çünkü bu asil ve erdemli faşist ancak yine bu asaletli jestle hayatını noktalayabilirdi.

FAŞİST dedim ama ben sözkonusu kelimeyi öyle bol keseden sarfetmem.

Komünistlerin her önüne geleni karalamak için dil pelesengi ettiği ve kendi lüğatini dayatmak için de gerçek içeriğinden soyutladığı **faşist** sıfatı illa küfür değildir.

Dolayısıyla **Venner**'i **faşist** diye adlandırabilirim, zira **Mussolini** ideolojisine yakın durduğunu zaten daima kabullendiği için kendisi de bundan gocunmazdı.

YETMİŞ sekiz yaşında ve kasten Fransa sembolü bir katedralde gönüllü ölümü seçen o **Venner** ki daha yirmilerini sürerken, Cezayir bağımsızlığına karşı **de Gaulle**'e suikast planlayan gizli OAS örgütünün bünyesinde yer almıştı. Epey müddet mahpusta yattı.

Sonra **akıl çağına** girdi. Felsefeye, tarihe, dilbilime ilişkin muazzam birikimiyle hem **“Yeni Radikal Sağ”**ın, hem de **“Avrupalılık milliyetçiliği”**nin teorisyenlerinden birisi oldu.

İrkçılık yapmayan fakat **Vico**'ya, **Herder**'e, **de Maistre**'ye uzanan ve bir yandan muhafazakâr, diğer yandan da devrimci bir **“kendine aidiyet”** dürtüsüyle küreselliğe, muhacirliğe, melezliğe, Amerikancılığa karşı çıkan son derece hacimli kitaplara imza attı.

On senedir de çok ciddi bir tarih dergisi olan **Nouvelle Revue d'Histoire**'ı yönetiyordu.

Yani bana sorarsanız, fikirlerinin çoğunluğunu reddetmeme rağmen yine ancak son on yıldır keşfettiğim **Dominique Venner** en önemli Avrupa entelektüelleri arasında yer alıyordu.

FAKAT bunu söyledim diye kendisinin **“meşhur”** olduğu sanılmasın. Tam tersine!

Nitekim dediğim gibi, intihar bir polisiye vakaymışçasına duyurulduktan saatler sonra bile Fransevî medya **Venner**'in doğru dürüst bir biyografisini dahi yayımlayamadı.

Bana sorsalar İstanbul'dan postalardım ki, işi magazinleştirdiler. Faşist entelektüelin eşcinsel evliliğini protesto etmek için kendini öldürdüğüne dair spekülasyonlara başvurdular.

Fransız basınının bu partizanlığını da yadırgamadım. Çünkü **Dominique Venner** Paris fikir hayatını zapt-u rapta almış **“sol intelligentsia”** (!) tarafından tamamen dışlanmıştı.

Hani şu **Stalin**'e methiye düzmüş bir **Jean-Paul Sartre**'in kuyruğunda giderken, her daim akıntıya karşı doğruları haykırmış bir **Raymond Aron**'u **“Aron'la haklı çıkmaktansa Sartre'la yanılmak evladır”** budalalığıyla aforoz eden ve bizim **“sol”**u (!) da ezelden beri peşine takan Saint Germain Bulvarı **“entelokratları”** var ya, işte onları kastediyorum.

Ciğeri on para etmez münevveranı **“sol”** diye şişiren bu zaptiye, tarihi **Hegel- Marx** perspektifi ötesinde okuyan **Venner**'i de diğer sağ aydınlara yaptığı gibi kitaptan silmişti.

ŞU kesin ki kendi ölümünü özgürce belirlemek, bu iradeyle donanmış kişiden başka kimsenin prangaya vuramayacağı en son hürriyettir. İnsanlar bundan ötesine sahip değildir!

Dolayısıyla da intihar bazen çok asil bir harekettir. Ahlaki ve felsefi bir manifestodur.

Meselâ “sol” (!) addedilen **Stefan Zweig** 2. Dünya Savaşı’nın barbarlığına, “sağ” (!) sayılan **Yukio Mişima** da Japonya’nın aczine karşı böyle bir manifestoya imza attılar.

Onaylamıyor olabiliriz ama jestin simgeselliğini ve dürüstlüğünü sorgulayamayız.

Ve işte büyük faşist entelektüel **Dominique Venner** de o simgeselliği Fransa sembolü Notre Dame Katedrali’nde; o dürüstlüğü ise sahiplendiği değerler ekseninde tabanca mermisine dönüştürdü ki, inandığı Pagan tanrıların ve tapındığı Kelt totemlerin mağfireti üzerinde olsun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Londra’da satır, Batı’da İslamofobyaya

Hadi Uluengin 25.05.2013

BATI’da hızla ivme kazanan ve **İslamofobyaya** denenen Müslüman husumeti tabii ki gökten zembille inmedi ve inmiyor.

Tabii ki **Beyaz Adam**’ın intikamcı içgüdülerinden kaynaklanmıyor.

Londra’nın göbeğinde ve “**Cihat**” (!) uğruna satırla İngiliz askerinin kesildiği korkunç cinayet son örnektir ki, **İslamofobyaya** Muhammedî din adına her gün daha çok vahşileşen, daha çok yoğunlaşan ve daha çok sayısızlaşan olaylara duyulan meşru tepkide hayat buluyor.

ÖYLE, nitekim **sıradan Batılı** televizyonu açıyor ve ekranda ya Pakistan’daki Şii camiinin ya da Kahire’deki Kıpti kilisesinin bombalandığını görüyor.

Gazeteyi açıyor ve sayfada ABD’deki iki Çeçen yetişkinin tekrar “**Cihat**” (!) adına kalabalığın ortasında dinamit patlattığını okuyor.

Çok daha önemlisi, öz be öz kendi evinde ve kendi ülkesinde pencereyi açıyor ki, aşağıdaki Mağribi haytaların eğlence olsun diye otomobil kundakladığını veya başını örtmedi diye genç kız dövdüğünü seyrediyor.

Sonra kapıyı açıyor ve sahanlıkta, yine Müslüman kökenli daire komşusunun küvette kurban boğazlamak için içeriye koç sokmaya çalıştığını fark ediyor.

Ve tabii, itiraz edersem belki beni de boğazlar korkusuyla gıkı çıkmıyor ama o **sıradan Batılı** ilk seçimde en **İslamofob** ve en aşırı sağ partiye oy vermek kararı alıyor.

İMANLI veya değil, yukarıdaki inanç kültürüne ait olduğumuz için bin bir dereden su getirerek ve bin bir kulp takarak sözkonusu **İslamofobiyayı** Batı’nın benmerkezci refleksleri ve ötekini dışlama dürtüleriyle açıklamaya kalkışmak belki hoşumuza gidebilir.

Haçlı seferlerinden başlayıp sömürgeci geçmişe uzanır ve onlardan hareketle de suçu hep o Batı'ya yüklenmeye çalışılabiliriz.

Zaten de klasik Şeriatçısından ulusalcı İslamcısına bu tür teorileri üretenler ibadullah!

Fakat böylesine bir kendini kandırmaca asla ve asla gerçeğe bağdaşmıyor.

BAĞDAŞMIYOR, çünkü anti-Müslüman husumet sırf **Beyaz Adam**'ın diyarında değil Hint'ten Çin'e, Muhammedî olmayan bütün medeniyetlerde de büyük hızla yükseliyor.

Budist, Konfüçyanist hatta animist uygarlıklar da İslam'la çok ciddi sorun yaşıyorlar.

Üstelik bunlardan biri ne yekdiğeriyle, ne de Batı Hıristiyanlığıyla o Müslümanlıkla çeliştiği ölçüde çelişiyor.

Dolayısıyla şu nesnel ve inatçı gerçeği dobra dobra saptamak durumundayız:

TEOLOJİK, sosyolojik ve psikolojik nedenleri her ne olursa olsun, hem İslam Âlemi'nin kendisi; hem de aynı İslam'a mensup olan, daha doğrusu kâh onun adına hareket ettiğini söyleyen, kâh kültürü arkasına sığınan bireylerin çok ciddi bir bölümü diğer bütün din kimliklerine ait birey ve birimleri korkutuyor.

Evet evet ve bunu da dobra dobra itiraf etmek zorundayız:

Müslümanlık bugün Müslüman olmayanların önemli bir kesimi tarafından sırf katı bir hoşgörüsüzlük dini olarak değil, aynı zamanda vahşet saçan bir **korku dini** olarak algılanıyor.

Taliban'a, El Kaide'ye, Selefi'ye bir de Suriye'de düşman yüreği yiyen **"mücahit"** (!) veya İngiltere'de asker kafasını kesen **"şeriatçı"** (!) eklenince korku had safhaya çıkıyor.

Dolayısıyla, her korkuda olduğu gibi burada da korunma içgüdüğü tepkisellik üretiyor ve sözkonusu doğal refleks **İslamofobya** olarak tezahür ediyor.

Bu korku yalnız ve yalnız bizzat Müslümanlar tarafından yok edilebilir ki, yegâne yöntemi Londra'da satır tutan o eli kıracak cesaret ve dirayeti gösterebilmekten geçmektedir.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP ve içki yasağı

Hadi Uluengin 29.05.2013

MALÛM, şu alkol yasağı şamatasına karşı haklı ve meşru bir tepki doğdu.

Dolayısıyla, diğer yerlerde durum nasıldır diye kısacık bir araştırma yaptım.

Tabii İslami etiket taşıyan ülkeleri zaten baştan hesaba katmadım, zira daha otuz sene öncesinden hatırlıyorum, Amsterdam'dan İstanbul'a bir Pakistan kumpanyasıyla uçuyordum.

Vakt-i kerahet geldi ve hostesten viski istemek gafletine düştüm. Sen misin cüret eden!

Hatun zıkkım iç kabilinden öyle hışımlı bakış fırlattı ve öyle tumturaklı bir **“haram”** lâfı buyurdu ki, haniyse korkudan lombozu kırıp aşağıdaki Alp Dağları üzerine atlayacaktım.

Bu arada, o Pakistan'ın kurucusu **Muhammed Ali Cinnah**'ın ünlü bir viski amatörü olduğunu ve Kuzey İskoçya adalarından özel şişe getirttiğini hatırladım ki, eh ne diyeyim?

ÖTE yandan, İskandinav devletlerinde de belirli saatlerden sonra ve belirli yerler dışında içki satılmadığını ora seyahatlerimden zaten biliyordum. Kaç defa bizzat şahit oldum.

Meselâ bir defa Helsinki'deydim ve pek sevmediğim hâlde canım yerel votkadan çekti

Ama tek kadeh için süper ultra lüks bir otelin barına dirsek dayamak zorunda kaldım.

Fahiş hesabı görünce de bu defa buz gibi bir Finlandiya Körfezi'ne atlayasım gelmişti.

İşte Vikingler diyarında durum hâlâ böyleymiş ve kısmi sınırlamalar devam ediyormuş

FAKAT aynı tür kısmi sınırlamaların ABD'de de sürdüğünden haberim yoktu.

Gerçi doğru, ne zaman Yeni Dünya'ya gitsem kâh büfeden çıkan adamın, kâh parkta oturan berduşun bira kutusunu veya içki şişesini kesekâğıdıyla kamufle etmesine çok kızarım.

İşte ikiyüzlülüğün daniskası! Sanki gören içinde limonlu ıhlamur olduğuna inanacak!

Lâkin yine de şu eski **“prohibition”** yasasının bir dizi yerde uzatıldığını bilmiyordum.

Oysa meğer bazı muhafazakâr eyaletlerin livalarında düzenli aralıklarla referandum yapılıyor ve alkol satışını engelleyen kısıtlamalar tekrar tekrar yenileniyormuş.

Ama meselâ Kentucky'deki Williamsburg viskisi çok meşhur ya, gayet sofu olmasına rağmen bura ahalisi altın yumurtlayan tavuğu kesecek böyle bir yasağa yanaşmıyormuş.

İşte yine ikiyüzlülüğün ve işte yine riyakârlığın başka bir örneği!

İMDİ!, bütün bunlar gösteriyor ki AKP'nin alkol satış ve tüketimine getirmiş olduğu son sınırlamalar başlı başına bir emsal teşkil etmiyor. Epey yerde de benzerlerine rastlanıyor.

Zaten THY'deki yine son kısıtlamaları ele alırsak da, dünya çapındaki sondaj uçak yolcularından yüzde kırkının kısa seyahatlerde içki servisine karşı çıktığını ortaya koyuyor.

Dolayısıyla, hükümetin aslında her muhafazakârlığın tasarladığı ve imkân doğduğunda da uygulamaya koyduğu önlemleri pratiğe geçirdiğini söylemek fazla yanlış oluşturmuyor.

Tamam da kazın ayağı böyle değil!

DEĞİL, zira aynı AKP İslami duyarlılıktan **muhafazakâr demokratlığın** yeryüzündeki tek temsilcisidir. Doğal olarak da başka yerlerde belki önemsenmeyecek bir adım eğer onun tarafından atılırsa, haklı ve meşru olarak **hayat tarzına müdahale** endişesine yol açmaktadır.

Çünkü heyhat, aynı **İslami** sıfatı bugün tüm dünyada hoşgörüsüzlük çağrıştırmaktadır.

Dolayısıyla da bu tür adımlar toplumsal bir taassup dayatması olarak algılanmaktadır.

Ve, küçük küçük, milim milim, usul usul hayata geçen pek çok örnek ve kısıtlama gözönüne alınırsa da, endişenin vehim olduğunu iddia etmek artık inandırıcılık taşımamaktadır

Kaldı ki zaten muhafazakâr adaba ve kodlara yakın düşen bir Türkiye’de ne sokaklar ayyaşlarla dolup taşmaktadır, ne de metrolar Sodom ve Gomore istasyonlarında durmaktadır.

Üstelik zamanda ve mekânda izafi ve değişken olan ahlâk da asla durağanlaştırılmaz!

Eh, ikiyüzlülüğün ve riyakârlığın zaten sonu yok ama işgüzarlığın da hiç lüzumu yok!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayrak mı, muska mı

Hadi Uluengin 31.05.2013

YAKIN tarihte bayrak simgeselliğini zirveye ulaştırmış iki efsane fotoğraf vardır.

İlki 2. Dünya Savaşı sırasında ve Pasifik muharebeleri sırasında çekilmiştir.

Amerikan piyadeler Japonlardan fethedilen İwo Jima Adası’na sancak dikmektedir.

Diğeri ise yine aynı Savaş nihayetinde fakat Berlin’de negatife düşmüştür.

Burada da üç Sovyet neferi Alman Parlamentosu Reichtag’a orak-çekiçli bayrak asar.

Oysa, mutlaka ve defalarca görmüş olduğunuz bu iki fotoğraf da kurgudur

EVET evet, olaylar hakikattir ama merceğe yansıtılan enstantaneler senaryodur.

Şöyle ki, İwo Jima’daki sahne **Associated Press** muhabiri **Joe Rosenthal** için yeniden tekrarlanmıştır. Ordu gazetesi **Stars and Stripes** vasıtasıyla da dünyayı dolaşmıştır.

Fakat hem bayrak boyutu büyütülmüştür, hem de asker sayısı arttırılmıştır.

Öte yandan ikincisi de kurgudur ve buradaki mizansen gerçekten hayli uçuktur.

Çünkü hem **Stalin**’in hoşuna gitsin diye kadraja Gürcü bir nefer sokulmuştur, hem de askerin bileğinde iki yağma saat gözüktüğü için bunlardan birisi alelacele rötuşla silinmiştir.

Artı, muharebenin bitmiş olmasına rağmen geri plana topçu dumanları eklenmiştir.

Bunları komünizmin çöküşünden sonra ve Berlin’de deklanşöre basmış olan **Yevgeni Kaldey**’in fotoğrafı açıklamasıyla öğrendik. Arşivden çıkarttığı orijinal negatifi sergiledi.

Ama bu ifşaata rağmen bayrağın sembolizmi zaafa uğramadı ve uğramaz!

SEMBOLİZM, çünkü bayrak ulus-devletten bile önce hep simgesel anlam taşıyordu.

Kabile toplumlarından feodal beyliklere daima “**kutsal**”la donandı ve donatıldı.

Dolayısıyla da her kutsal gibi ve Türkiye’dekinin tam aksine, hiç ayağa düşürülmedi.

Oysa bizde **Doktor Johnson**’un “**alçakların sığınacağı son yer vatanperverliktir**” sözüne bir de “**alçakların sığınacağı son yer bayrakperestliktir**” diye eklemek gerekiyor.

ÖYLE, zira **ulusalcı** taifenin bayrak şarlatanlığı o raddeye ulaştı ki, kaçak inşaatçıların zaptiye yapıyı yıkmasını diye ilk iş çatıya sancak çekmesi dahi artık pek masumane kalıyor!

O **ulusalcılar** ki, bütün bir milletin ve bütün bir ülkenin ortak simgesi olan bayrağı arkasına saklandıkları bir korunma zırhı ve bir dokunulmazlık muskası olarak kullanıyorlar.

Neo-Nazi Maocusundan ultra-faşist milliyetçisine her boy ve soydan bu demagoglar, çok geniş kitlelerin mukaddes addettiği bayrak ekseninde bin bir provokasyon düzenliyorlar.

Meselâ savaş sülüşü, kan vampiri ve azılı azınlık çığırtkanı olarak **Âkil İnsan** toplantısını mı basıyorlar? Bayrağı hem güvenlik güçlerinin müdahalesine karşı “**ulvi**” (!) bir kalkana, hem de katılımcıların barış çağrılarına karşı manevi bir silaha dönüştürüyorlar.

Meselâ Silivri’ye ve Baas’a destek için mi tepiniyorlar? “**Bayrağını al gel**” çağrısıyla **Ergenekon** ve **Esed** avukatlığını tüm ulus-devletin simgesiyle özdeşleştirmeye çalışıyorlar.

Hele hele arada bir “**hadi öpsene**” diye en ilkel komikliği sergiliyorlar ki, elinin körü!

Eh, **El Kaide** canisinin “**Kurân’ı öp**” diyerek Şeriat dayatması İslami kimlik açısından ne kadar kıymet-i harbiye ifade ediyorsa, **ulusalcının** da “**bayrağı öp**” diye şunun veya bunun niceliğini sınamaya yeltenmesi milli kimlik açısından işte o kadar değer taşıyor!

İMDİİ, şu kesin ki kutsalı hayâsızca iğfal eden **ulusalcıların** muskaya dönüştürdüğü bir bayrak Pasifik ve Berlin’deki foto kurgularıyla bile asla kıyaslanmayacak ölçüde sahtedir.

Çünkü ABD simgesi de, Sovyet simgesi de mutlak bir zaferi temsil etmektedir!

Oysa **ulusalcılar** kendi mutlak hezimetlerini işte bu muskayla önlemeye çalışıyorlar.

Hayır, Türkiye'nin bayrağı bütün bir millete aittir ve **ulusalcıların** muska olarak kullanmasına izin verilmeyecek ölçüde değerlidir ki, **ulusalcı** hırsız elini o kutsaldan çek!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taksim parkı, hayat parkı

Hadi Uluengin 01.06.2013

TAKSİM Parkı'nda süren didişme var ya, aslında Amerika'yı tekrar keşfediyoruz.

Zira daha atmışlı yılların sonundan itibaren refah toplumları bunu çoktan yaşamıştı.

Pek çok Batı kenti bugün İstanbul'dakine benzer olaylara sahne oldu.

Zaten de **Francesco Rosi**'nin beyaz perdeye aktardığı ve Napoli'deki yıkım- inşaat dalaveresini işleyen **"Şehrin Gaspi"** adlı yapıt o dönem en kült filmler arasında yer alıyordu.

"Yeni sol" (!) teorisyenler ise konuya dair cilt cilt kitap yayımlıyordu.

Kent mücadelesi literatüre sınıf mücadelesinin modern varyantı olarak giriyordu.

BRÜKSEL'de yaşarken Kuzey İstasyonu'ndaki istimlâk dolayısıyla bunlardan birine ben de katılmıştım. Hatta buldozere taş attığımdan zaptiye tarafından derdest bile edilmişim.

Zaten aynı gün, alagarson saçlarıyla pek hoşuma giden ama farklı fraksiyondan olduğu için yüzüne bakamadığım bir kız da yıkılacak evlerden birine kendini zincirle bağlamıştı.

Mahalle Komitesi'nin popüler bir müziğe uyarladığı şarkı da şöyleydi: **"Kapitalizm yerimizden kımıldatamaz/ Belediye konut vermedikçe/ Kimse bizi kümese tıkıştırılmaz."**

GÖRDÜĞÜNÜZ gibi, kırk küsur yıl önce de refah toplumlarının kentlerinde yaşanan olaylar ve devreye giren aktörler Sulukule'den, Tarlabası'ndan, Taksim'den farklı değildi.

Yani, şu veya bu otorite şehir dokusundaki değişimi ve ortaya çıkan ihtiyaçları mazeret göstererek yine eskiyi yıkmak istiyor, bunu reddedenler de yine direnişe geçiyordu.

Bazen semt sakinlerinin de dâhil olduğu, fakat esas olarak sol militanların başı çektiği bu direnicilere göre istimlâk projelerinin arkasında hep spekülâtorlerin hayaleti seçiliyordu.

Kent mücadelelerine ilişkin tezler daima ve daima, kumpasın parti- belediye- müteahhit üçgeninde kurulduğu ve metrekaresi ucuza kapattıktan sonra da yeni yapılacak mesken veya ofisin fahiş fiyatla satılarak dev kâr sağlandığı iddiaları üzerine oturtuluyordu.

Doğru muydu ve doğru mudur!

BAZEN evet, bazen hayır! Hatta belki çoğu defa evet ama yine de her zaman değil!

Cinnet yıllarını noktaladıktan ve yaş kemale erdikten sonra bu tür genellemelere çok ihtiyatlı yaklaşıyorum. Artı, illâ öküz altında buzağı keşfetmek refleksine de uzak duruyorum.

Dolayısıyla Taksim konusunda da kesin bir fikrim ve hükmüm yok! Mütereddidim.

Tabii ki ağaçların kesilmesini onaylamıyorum. Fakat atadan bir İstanbullu olarak da, zaten hiçbir zaman tekin addedilmemiş Gezi Parkı'nın adına rağmen pek **"gezi"** (!) mıntıkası olmadığını ezelden beri bildiğim için piyeyi deve yapmak tepkiselliğine prim vermiyorum.

Bir orta yol formülü bana daha makul, daha meşru ve daha uzlaşmacı geliyor.

Üstelik dediğim gibi, **kent mücadelesi** feleğinden çoktan geçmiş olduğum için Taksim'deki olayın çevreci ve insancı bir **"siyaseten doğruculuk"** maskesi arkasında esas itibariyle iktidar karşıtı bir bilek güreşine dönüştürüldüğünü göremeyecek kadar kör ve saf değilim.

Fakat direniş yine de çok hoşuma gidiyor.

ÇOK hoşuma gidiyor, çünkü cicili biçili sırt çantalarıyla rengârenk kamp çadırlarına girip çıkan o **"muhalif gençler"** kendileri aksini iddia etseler bile aslında hem bizzat eylemin niteliğiyle, hem de hâl ve oluş tarzlarıyla ciddi bir refah toplumunun göstergesini sunuyorlar.

Kırk- elli yıl önce Batı'da gerçekleşmiş **kent mücadelelerinin** yeni aktörleri olarak aidiyetini taşıdıkları ülkenin ve şehrin bugün ulaştığı seviyeyi yansıtıyorlar.

Yani farkına varmadan reddettikleri şeylerin tezahürü olarak ortaya çıkıyorlar ki, eğer parkın yerine AVM yapılırsa hiç şüphesiniz olmasın, reyonlarda ilkin yine onlar dolanacak.

Bunu şimdiden ispatlayamam ama **"hayat parkı"**ndaki gezinti gelecekte ispatlayacak!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuğla otoritarizmi

Hadi Uluengin 07.06.2013

MALÛM, bozkırı tutuşturan meşru ve haklı kıvılcım Taksim Gezi Parkı projesinde, yani bir mimari tasavvur ekseninde çıktı.

O hâlde bugün **otoritarizm- tuğla** ilişkisinden başlamak istiyorum.

Zaten **tuğla** kelimesini de bir metafor olarak kullanıyorum.

Bunu teknik evrime göre kerpiç, taş, beton vs. gibi sözcüklerle de değiştirebilirsiniz.

Kastettiğim şeyi, bir yönetim tarzının şöyle veya böyle otoriterleşmesine paralel olarak **“tarihe iz bırakacak eser”** atılımlarının da aynı ölçüde yoğunlaşması oluşturuyor.

Fakat burada illa totalitarizm gibi büyük ve vahim bir sıfat kullanmaktan da kaçınalım.

TAMAM, yukarıdaki olgu bu tür rejimlerde zaten mutlaka ve mutlaka devreye giriyor.

Nitekim **Hitler**’in sabah akşam tasarladığı ama savaş başladığı için ancak 1936 Berlin Olimpiyatları Stadi’nda hayata geçirebildiği **“delirium mimarisi”**nden, **Stalin**’in Moskova ‘ya ek olarak bütün Doğu Avrupa başkentlerine de metazori **“hediye ettiği”** (!) hilkat garibesi ve psödo-barok kulelere, modern zamanlar diktatörlükleri daima böylesine projeler ürettiler.

Tabii bunlara bir de faşist İtalya’nın ta Somali ve Habeşistan’lara bile taşıdığı o gerçekten öncü ve fütürist yapı üslubunu eklemek gerekiyor.

Ancak yine de **“görkemli mimari”** ihtirası illâ totaliter olmayan, hatta yönetimin nispeten kişiselleşmesine imkân tanıyan demokrasilerde dahi ön plana çıkabiliyor.

ÖYLE ve nitekim bunun en son ve en somut örneği **Mitterrand** Fransa’sıdır!

İktidarı döneminde **Tanrı** lâkabıyla anılan sosyalist cumhurbaşkanı bütün itirazlara ve bütün protestolara rağmen Paris’in o çok meşhur ve çok saygın Louvre Sarayı’na inanılmaz ölçüde gudubet bir piramit ekledi ki, adı bu defa **Firavun**’a çıktı!

Üstelik unutmayalım, sözkonusu Paris’in bugünkü mimarisi dahi hemen tümüyle, tam bir despot olmasa bile yine de otoriterliği su götürmeyen **3. Napolyon**’un muhtemel isyanları bastırmak için şehri baştan sona yıktırıp yeniden düzenlettiği **Hausmann**’ın imzasını taşır.

Aynı olgu bir o kadar otokrat Belçika Kralı **2. Leopold**’un Brüksel’i için de geçerlidir.

Dolayısıyla, tekrar başa döner ve barut fıçısını niçin Gezi Parkı projesi fitilinin ateşlediğini sorgularsak, buradaki **tuğla- otoritarizm** ilişkisini, yani Başbakan **Erdoğan**’ın iktidarı kişileştirme atılımlarıyla, yine onun mimari açıdan **“tarihe geçecek görkemlilik”** tasavvurları arasında yoğun bir paralellik olduğunu tekrar saptamamız gerekiyor.

İŞİN aslına bakarsanız Gezi Parkı dahi cim karnında nokta kalıyor.

Çünkü zaten insanların kaç çocuk yapması, nerede içki içmesi yahut metroda nasıl davranması gerektiği konusundaki pederşahi muhafazakârlığı bile artık açıkça zaptiyeliğe dönüştüren AKP lideri bu siyasi ve sosyolojik otoriterliğini tırmandırdıkça, Trakya'ya kanal, Boğaz'a köprü, Çamlıca ve Taksim'e camii, kuzeye havaalanı, şuraya veya buraya AVM falan, **tuğla otoritarizminde** de gradoyu tırmandırıyor.

Başka bir deyişle, giderek kişiselleştirdiği iktidarı düz bir güzergâhta tutmak istediği ölçüde, yine giderek kişiselleştirdiği gönyeyle planşa düz bir perspektif çiziyor.

Kabul, tabii ki yukarıdaki bütün projelerin yanlış ve yersiz olduğu iddia edilemez!

Tamam da, o kanalı, o köprüyü, o camiyi, o havaalanını, o AVM'yi kullanacak yurttaşın fikrini sormak ve uzlaşma aramak bir yana, **Erdoğan'daki tuğla otoritarizminin** özünde **siyasi otoritarizmin** uzantısı ve tezahürü olduğu yine aynı yurttaşın gözünden kaçmıyor.

Ve işte nihayetinde de vahamet Gezi Parkı'ndaki tuğla- bomba kavgalarına varıyor.

Oysa varsın mütevazı olsun; varsın **"mimari tarihe iz bırakmasın"**; varsın görkemli addedilmesin, demokrasiler ancak tuğlaların ortak dizildiği yapılar üzerinde sağlamlaşıyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk Yazı

Hadi Uluengin 08.06.2013

OK henüz yaydan çıkmamıştı ki geçen hafta bugün yayımlanan yazımda Gezi Parkı eyleminin esas itibarıyla Batılı refah toplumlarına özgü bir karakter taşıdığını belirtmiştim.

Aradan geçen yedi gün ve tırmanan olaylar kanaatimi değiştirmede. Aksine, pekiştirdi!

Çünkü bireysel plandaki **"yetti"** hoşnutsuzluklarının birikmesiyle kolektif tezahüre dönüşen ve bütün gasp çabalarına rağmen de spontane niteliğini sürdüren protestolar dizisi gerek motor aktörleri, gerekse ana talepleri itibarıyla muazzam bir modernite yansıtır.

Kamping çadırı, sırt çantalı, İngilizce şiarlı, çevreci duyarlıklı hâl ve oluş tarzlarının da ispatladığı gibi öncülüğü şehirli, laik, sivil ve özgürlükçü bir orta sınıf gençliği üstleniyor.

Zaten istisnaları ve militanları hariç tutarsak Taksim'e, Kızılay'a, Kordon'a inenler hiçbir şekilde yoksul varoşların **"ekmek ve hürriyet"** pathosuyla bütünleşmiyorlar.

2013 İstanbul'daki **Çarşı** ise 1979 Tahran'ındaki **Bazar**'la veya 2011 Tunus'undaki **Kazba**'yla benzeşmiyor.

Dolayısıyla, kısmi ve zahiri paralelliklerden yola çıkarak **Türk Yazı**'nı iki yıl önceki **Arap Baharı**'yla özdeşleştirmeye kalkışmak abesle iştigal oluyor.

ZİRA her şeyden önce ülkemizde halk iradesiyle seçilmiş meşru bir hükümet vardır.

Liderinin otoriter eğilim ve atılımlar yansıtması da bu hayati gerçeği asla değiştirmez!

Ne AKP Suriye'nin Baas partisidir, ne de **Erdoğan** Mısır'ın **Mübarek** Reis'idir!

Kaldı ki aynı hükümet ve aynı lider Kürt Sorunu gibi en temel meselede, durumdan vazife çıkartmaya yeltenen **ulusalcı** aveneden çok daha ileri ve demokratik bir konumdadır.

Yani, Batı'daki bazı Şarkiyatçı kalemler gibi o **ulusalcı** bezirgânların da Türkiye'deki tabloyu Mağrip ve Maşrik devletleriyle kıyaslamaya kalkışması hezeyanın daniskasıdır!

ÜSTELİK şu işe bakın ki **Arap Baharı** aynı Batı tarafından desteklendiğinde küplere binen ve halk muhalefetini ânında **"emperyalist kumpas"** diye karalayan aynı **ulusalcı** taife bugün **Türk Yazı**'na yine oradan gelmekte olan destekleri baş tacı ediyor. Sevinçten uçuyor.

Açın **Ergenekon** ajanı provokatörlerin **Odacıbaşı** sitesini; açın neo-Nazi Maocuların **Karanlık** varakparesini; açın kalpazan komünistlerin **Sağ** ceridesini, eylemlere el koymak için bin bir yalan üfürdükleri ölçüde bir de **"enternasyonal dayanışma"**dan dem vuruyorlar.

Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu? Şarlatan **ulusalcıların** durumu traji-komiktir!

FAKAT aksi kutupta da tıpkısı mevcuttur! İktidar kampında da aynı hezeyan vardır!

Hareketteki özerkliği görmek istemeyen fanatik taraftarlar yine **"yabancı parmağı"** ve yine **"dış müdahale"** keşfediyorlar. Bu da en az yukarıdaki kadar traji-komiktir!

Oysa öküz altında buzağı yoktur! Genel uzantılarıyla birlikte **Gezi Direnişi** pederşahi, moralist, nasihatçı ve hayat tarzına müdahil bir otoritarizme karşı toplumun ciddi bir kesimi tarafından duyulan meşru ve haklı tepkinin **y-e-r-l-i** tezahüründen başka bir şey değildir!

Dolayısıyla da en başta çelişkiye odak durumundaki **Erdoğan** olmak üzere hükümetin bunu mutlaka anlaması ve sözkonusu yönetim pratiğine hızla son vermesi gerekmektedir.

UNUTMAYALIM ki barışın gözüktüğü şu hayati günlerde o kan vampiri **ulusalcılar** kaosu tırmandırmak ve süreci baltalamak için tetiktenin bile ötesinde, **aportta** bekliyorlar.

"Endişeli modernler" ise elit konum yitirmenin acısıyla yedek güç oluşturuyorlar.

Dolayısıyla, sağduyulu bir liderin ve iktidarın yukarıdaki ilk adımı atması bugün ne denli elzemse, sivil, demokratik ve özgürlükçü **Gezi Direnişi** öncülerinin de eylemi gasp ve manipüle etmeye yeltenen bu

sırtlanlara yüz ve fırsat vermemesi o kadar önem taşıyor.

Kurt bulanık havayı sever... Umalım ki **Türk Yazı** berrak atmosferle takvime geçsin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

68 Mayıs'ı mı (1)

Hadi Uluengin 12.06.2013

GEZİ Parkı direnişinin başlattığı olaylar Avrupa'daki 1968 Mayıs'ına da benzetiliyor.

Göreceleştirmek kaydıyla yukarıdaki tesbite ben de katılıyorum.

Bu kıyaslama **Arap Baharı**'yla yapılanlardan çok daha nesnel bir çerçeveye oturuyor.

Çünkü en önce, baştan beri vurguladığım gibi Taksim protestocuları kimlik ve talep itibariyle haydi haydi **Batılı** bir karakter arz ediyorlar. **Ortadoğululuk** yansıtmıyorlar.

Artı, Başbakan'ın otoriter eğilimlerine rağmen de Ankara'yı meşru bir rejim yönetiyor.

Yani tıpkı Almanya ve Fransa'daki 1968 isyanlarında olduğu gibi Türkiye'deki 2013 Haziran'ında da hem yeni tür bir mücadele yaşıyor, hem de iktidarın niteliği sorgulanmıyor.

O hâlde bir yandan sözkonusu benzerliklerin derecesi, diğer yandan da emsallerdeki sonuçların ülkemizde de gerçekleşebilme ihtimalleri üzerinde durmaya çalışalım.

TABLOYU kasten Almanya ve Fransa'yla sınırladım. Zira 68 Mayıs'ı Yaşlı Kıta'nın diğer yerlerinde de kısmi bir **alevlenmeye** yol açtı ama esas olarak buralarda zirveye ulaştı.

Doğu Avrupa'yı ise hiç hesaba katmıyorum. Çünkü Varşova ve Prag'da komünist totalitarizme karşı gelişen hareketler söylem açısından Batı'dakinin tam tersini yansıtıyordu.

Nitekim Viktorya ve Vençeslas meydanlarına zar zor toplanabilen Leh ve Çek gençler eğer Unter Den Linden ve Sen Mişel caddelerinde serbestçe yürüyen ve o komünizmle flört eden Berlinli ve Parisli akranlarıyla buluşabilselerdi, ikincilere **"avanaklar"** diye bağırırlardı.

Zaten bugün de hiç şüpheniz olmasın, o birleşen Avrupa'nın hem Doğu, hem Batı gençliği **Gezi Direnişi**'ni gasp etmeye çalışan bizim **ulusalcı sol**'a yine aynı şiarla bağırıyor.

ÖTE yandan, dobra dobra itiraf etmek gerekirse yukarıdaki gençliğin Batılı kesimi 68 Mayıs'ı arifesinde **can sıkıntısı** çekiyordu. Başka bir deyişle, **zengin bunalımına** girmişti.

O gençlik ki 2. Savaş ertesinin ilk kuşağıydı ve **altın atmışların** ekonomik performansı sayesinde tüketim toplumunun tüm nimetlerinden tarihte hiç olmadığı ölçüde yararlanıyordu.

Zaten buradan bakarsak, genellikle yine orta-üst sınıflara mensup **Taksim Gençliği** de sosyolojik açıdan aynı tür bir tabana oturuyor. Ve bu refah paralelliği ülkemiz için yenidir!

Nitekim 1968'in Alman ve Fransız **asileri** de partilere danışmadan ve iktisadi talep sunmadan, tek eksen ABD'nin Vietnam müdahalesine indirgeyerek sokağa çıkmışlardı.

İşçiler, hatta komünist partiler bile oralı olmadılar. Veya lâf ola bir destek verdiler. Ancak hemen her **devrimci** atılımda olduğu gibi bizzat **isyanın** kendi diyalektiğinde hem talepler dönüştü, hem de kısa-orta vadede hayat ve hayatın parametreleri dönüştü.

BUNUN Federal Cumhuriyet'te gerçek bir **Batılılaşmaya** yol açtığını söyleyebiliriz.

Yani tarihin derinliklerinden inen ve sözkonusu ülkeyi diğerlerinden farklı kılan **Cermen istisnası** 68 Mayıs'ı sayesinde nihayet bulmuş oldu. Açıkçası, Almanya **normalleşti!**

Gerçi doğru, harekete öncülük eden **Parlamento Dışı Muhalefet**'in bir bölüm unsuru **Kızıl Tugaylar** gibi marjinal hezeyanlara saptı ama doğurduğu kaos Almanları ilk defa kendi geçmişleriyle radikal biçimde hesaplaşmaya zorladı. Köklü bir özeleştiriye mecbur etti.

Artı, bizzat ABD'den ithal **sit-in** türü oturma eylemleri veya sonraki **Woodstock** türü protest konser tipleri, yine oradan ithal **"savaşma, seviş"** şiarıyla birlikte ülkeyi **modern** kıldı.

Eğer o Almanya bugün demokrasiyle özdeşleşiyor ve çevreciliği ve pasifizmi siyasi harekete dönüştürmekte başı çekiyorsa, hiç kuşkusuz ki 1968 Mayıs'ının etkisi hayatidir!

O hâlde şimdi şu soruyu sormak gerekiyor: Madem **Gezi Direnişi**'yle Batı Avrupa Mayıs'ı arasında hem zahiri görünüm, hem de anti-otorite **liberter** karakter itibariyle benzerlik vardır, acaba sonuçlar itibariyle de paralel bir toplumsal dönüşümün zemini doğacak mıdır?

Cevabı 68 Mayıs'ının diğer **esas ülkesi** Fransa'yı da katarak cuma günü arayacağım.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taksim 68 Mayıs'ı olur mu

Hadi Uluengin 14.06.2013

"YASAKLAMAK yasaktır!" Fransa'daki 1968 Mayıs'ına bu şiar damga vurmuştu.

Nitekim o tarihten itibaren de literatüre girdi. Zaten hâlâ dil pelesengi ediliyor.

Böylesine bir slogan siyasetbilim lüğatinde **liberter** olarak adlandırılır.

Yani sırf görünür bir totalitarizme, despotizme, teokratizme vs.'ye karşıtlıkla yetinmez.

Daha da öteye gider ve her türlü otoriteyi reddeder. Men etmek fiilini de kitaptan siler.

Ama tabii ki hayalcidir! Tabii ki ütopyiktir! Tabii ki kurgudur!

Olsun! Bazı hayaller, bazı ütopyalar, bazı kurgular çağrıştırdığı şeyler açısından iyidir!

Yasaklamak hakkından feragat eden bir slogan ahlaki açıdan dürüsttür ki, ideal bir hürriyetçiliğin de manifestosunu özetleyen bu ruhiyat Türkiye'deki 2013 Haziran'ıyla Fransa'daki 68 Mayıs'ı arasındaki izafi ve kısmi benzerliklerden birisini oluşturmaktadır

KIYASLAMAYI sözkonusu **anti-otorite** ve **liberter** eğilimin de ötesine taşıyabiliriz.

Çünkü zaten ilk günden beri vurguladığım gibi **Gezi Direnişi** öncülerinin çok **Batılı** bir çehre yansıtmalarının ötesinde, gelişmelerin diğer boyutu da 68 Mayıs'ıyla paralellik arz ediyor.

Bununla polisin hoyrat tavrını; marjinal grupların hareketi gasp etme çabalarını; dolayısıyla **vurdu-kırdı** durumunu; daha dolayısıyla da muhtemel sonuçlarını kastediyorum.

Zira Paris'in 1968'i de İstanbul'un 2013'ü gibi spontane bir eylem olarak başlamıştı.

Ve orada da tıpkı Türkiye'de olduğu gibi **azılı azınlık** kategorisine giren ama örgüt organizmasını sağlama oturtan **sol** yapılanmalar işi çıkırından çıkartmakta gecikmemişti.

Tabii ülkemizde daha ciddi kene olarak bunlara bir de **ulusalcıları** katmak gerekiyor.

Gerçi doğru, iktisadi talep içermediği için sendikaların ve Komünist Partisi'nin uzak durmasına rağmen Fransa'da **"sol halk"** denen epey bir kesim insan sokağa indi.

Öyle ki, Cumhurbaşkanı **de Gaulle** ordunun nabzını yoklamak ihtiyacını bile hissetti.

Her hâlükârda Fransa **atmışsekizcileri** ufuktaki **Devrim**'e ramak kaldığı havasına girdi.

OYSA aksine, sonrası hiç de umulduğu gibi gelmedi. **André Malraux**'nun öncülük ettiği **sessiz çoğunluk** 30 Mayıs 1968 günü Champs Elysées'de bir anti-yürüyüş düzenledi ki, Meclis'i fesheden **Charles de Gaulle** de erken seçimlere gidince **sağ** dev bir zafer kazandı.

Cumhuriyet tarihinde ilk defa Parlamento'da mutlak çoğunluğa sahip oldu.

Yeni bir **68 korkusu**'ndan ötürü de on üç yıl boyunca politik durum hiç değişmedi.

POLİTİK durum değişmedi ama **h-a-y-a-t** değişti!

Hem Fransa'da değişti, hem de o Mayıs'ı az çok yaşamış diğer tüm ülkelerde değişti.

Hayalci olsa bile **"yasaklamak yasaktır"** sloganının geri planında yatan özgürlükçü dürtü, iktidarlar ister sağa, ister sola meyletsin, tedricen bütün Batı toplumlarını etkiledi.

Feminizmden çevreciliğe, yeni tür sosyolojik parametreler yeni hayatı belirler oldu.

Bırakın totaliter ideolojileri, otoriter eğilim ve yansımalar da hızla beyinlerden silindi.

Başka bir deyişle **68 Devrimi** iktisadi ve siyasi değil zihnî ve felsefî bir **Devrim** oldu.

O hâlde şimdi sormamız gereken soru şudur: 68 Mayıs'ıyla ciddi benzerlikleri olan 2013 Haziran'ı acaba Türkiye'de de böyle bir zihnî ve felsefî devrime zemin yaratacak mıdır?

Yani hem otoriter eğilimiyle hayat tarzına göz koyan iktidar, hem de totaliter ideolojisiyle harekete el koymaya çalışan **ulusalcı** kesim Taksim'in çağrıştırdığı "**yasaklamak yasaktır**" ruhiyatındaki özü kavrayarak "**devrimci**" bir silkiniş gerçekleştirebilecek midir?

Doğrusu, buna cevap vermek müneccim işi olduğundan ben tahmin yürütmeyeceğim.

Ancak hem ümit etmekle yeniyorum, hem de 30 Mayıs 1968 Fransa'sındaki anti-yürüyüşü ve siyasi sonuçlarını hatırlatarak **Gezi Direnişçileri**'ni ihtiyata davet ediyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meydanın anatomisi

Hadi Uluengin 15.06.2013

HEMEN bütün Türkiye kentleri **meydan** fukarasıdır!

Bizim şehirlerimizde **alan** yoktur! Veya olanları da devede kulaktır!

Çünkü perspektif, simetri, paralel gibi uyum geometrisi kavramlarına sonsuz yabancı olan göçebe kültürümüz yerleşik uygarlığa geçtikten sonra da hükümrانlığını sürdürmüştür.

Çadırı bıraksak bile ondan miras aldığımız ikâmet düzenimiz değişmemiştir.

Eğer mekâna kendimiz damga vurmuşsak, en kabadayısı eciş bücüş sokakların birleştiği yarım yamalak kavşakları **meydan** diye vaftiz etmişizdir. Eh, meydana kitakse!

Başkasından devralmışsak da mevcut olanlarının üzerine dahi sanki oba kurmuşuzdur.

ÖTE yandan bu mimari yoksunluk sivil toplum yoksunluğunun da ipucunu yansıtır.

Zira Antik Yunan'ın **agora**'sı, Eski Roma'nın **forum**'u, Batı Ortaçağı'nın **piazza**'sı falan, bunlar son tahlilde **polites**'in, **civis**'in, **burjuva**'nın siteye müdahil olduğu sahalardır.

Başka bir deyişle coğrafi alan aynı zamanda kamusal alanın uzantısıdır.

Dolayısıyla, eğer çok zorlar ve bunlara illâ bizden de emsal bulmaya çalışırsak, belki belki Yeniçerilerin her kazan kaldırış öncesi Aksaray'da toplandığı **Meydan-ı Lahm**'ı, diğer adıyla **Et Meydanı**'nı örnek verebiliriz.

Tabii oradaki **"sivilliyi"** ve kamusal alanı sizin takdirinize bırakıyorum.

OYSA Osmanlı- Türk modernleşmesiyle atbaşı sayılabileceği ve ilk şehir planlamacılığına dâhil edilebileceği içindir ki Taksim yukarıdakilere istisna oluşturuyor.

Hakiki İstanbul ne kadar Tarihî Yarımada'da kalırsa kalsın, sözkonusu meydan bugün hiç tartışmasız **kent merkezi** sıfatını taşıyor.

Bunu da sırf sahanın genişliği ve kavşağın konumu belirlemiyor.

Onun merkez niteliği yine ilk moderniteyi yansıtan ve **"ışıklara bürünmüş Beyoğlu"** tangosuyla mitoslaşan İstiklâl Caddesi'nin **Batılı** varlığıyla bütünleşiyor

Yani, bu caddenin ulaşmayacağı bir Taksim'in Taksim olmayacağını bilmek gerekiyor

EVET, mitos ve evet, **Batılı!**

Zira bütün şarkta muteber levantenliğine rağmen eski **Cadde-i Kebir** bugün bile **Sait Faik**'in ifadesiyle **"pekâlâ da bir Merkezî Avrupa payitahtına benzemeye"** devam ediyor.

Zaten cazibe de buradan kaynaklanıyor!

Nitekim eğer hicap giyinmiş genç kızlar piyasa yapmak için Fatih veya Üsküdar yerine Tünel'e çıkıp oradan Galatasaray'a yürümeyi tercih ediyorlarsa; eğer hafta sonu varoşlarından inen Kürt delikanlılar Bağcılar ve Esenyurt'ta değil de Parmakkapı ve Kuloğlu'nda peykeye ilişiyorlarsa; eğer zapturapt ailelerden kaçan sevgililer Fransız Konsolosluğu önünde buluşunca dudak dudağa öpüşüyorlarsa, tüm bunların özünde **başka bir hayat tarzı arayışı** yansıttığını itiraf etmemek riyakârlığın ve ikiyüzlülüğün ta kendisi olur.

Nefes almak, ferahlamak, azat olmak, içi açılmak gibi deyimleri de kullanabiliriz!

Artı, bilinçaltında yukarıdaki **siteye** tekabül eden sivil kenti ve paraleli, perspektifi, simetriyi içeren uyum geometrisinin estetiğini keşfetme dürtülerinin de yattığını varsayabiliriz

Her hâlükârda hepsi Taksim Meydanı'na çıkıyor!

HEPSİ Taksim Meydanı'na çıkıyor, çünkü sözkonusu coğrafi alan aslında bütün sembolizmleriyle birlikte kamusal alanın da en geniş olduğu sahaya tekabül ediyor.

Yani Taksim'in ferahfeza niteliği ve **merkez** kimliği kent projelerini sonsuz defa aşarak toplum projeleriyle özdeşleşiyor ki, yine sembolik anlamdaki esas soru şudur:

Meydan simetrik uyumlara mı açılacak, yoksa eciş bücüş çıkmazlara mı kapanacak?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İlk hasar tesbiti

Hadi Uluengin 19.06.2013

ZAYİATI çok ağır bir üç haftayı geride bıraktık. Enkaz yığınları arasındayız.

Eğer başarabilirsek ki garantisi yok , onarması da o kadar zor olacak!

Çünkü dindar ve seküler özgürlükçülerin yirmi- otuz yıldır ana hatlarını çizmeye çalıştığı yeni tür toplumsal uzlaşma projesi bu son üç haftada sonsuz ciddi yaralar aldı.

Dolayısıyla, şimdi ilk hasar tespiti yapalım.

EN ciddi enkaz, kısaca **laikler- dindarlar** diye adlandırdığımız katmanlar arasındaki çelişkinin tekrar keskinleşmesinde yatıyor. Eyvah ki uçurum bugün dünkünden daha derindir!

Gezi Parkı direnişine katılarak orada Cuma namazı kılan **Anti-kapitalist Müslümanlar** falan ise işin ancak aksesuar yönüdür. Büyük tabloyu hiçbir şekilde değiştirmiyor.

Ve sözkonusu çelişkinin derinleşmesi de aynı Gezi Parkı direnişçilerinin illâ **“laikperest”**, iktidar savunucularının ise illâ **“mürteci”** olmasından kaynaklanmıyor. Asla!

Her toplumsal kaos dinamiği geniş kitleleri eninde sonunda saflaşmaya ittiğinden ve yukarıdaki kutuplaşmanın zihin parametreleri de zaten mevcut olduğundan veya kuluçkada yattığından, saflaşma şimdi yeniden eski ekseninde pekişiyor.

İLK sorumlu Başbakan’dır! Zira pederşahi otoritarizmiyle toplumun ciddi bir kesimi tarafından **hayat tarzına müdahil** olarak algılanan **Erdoğan** Taksim’i de doğru okuyamadı.

Gezi Parkı eylemcilerinin klasik **laikperest- ulusalcı- Kemalist** çizgide olduğunu varsayarak onları geçmişteki Cumhuriyet Mitingleri katılımcılarıyla özdeşleştirdi.

Zaptî tedbirler bir yana, kendi kitlesini seferber ederek boy ölçüşmek yöntemini seçti.

Bu da zıtlaşmanın yeniden **“çağdaş- yobaz”** (!) imajlarına doğru kaymasına zemin yarattı ki, AKP lideri aynı zamanda ve bilinçli bir şekilde efendi- parya; merkez- çevre; şehirli- taşralı; Batılı- Doğulu geri planlarını kullanarak çelişkileri bilemek popülizmini tercih etti.

Artı, tıpkı yukarıdaki **ulusalcılar** gibi ama zıt yönde komplo teorilerine prim verdi.

Asla ilgisi olmamasına rağmen **yabancı parmağı** keşfederek şoven duyguları okşadı.

Oysa cesur mimarı olduğu **Kürt Barış** gündemdeyken ve bunun hayata geçmesi de **Recep Tayyip Erdoğan**’ı gerçekten en zirveye çıkartacakken, böyle bir söylemi ve zıtlaşmayı benimsemesi **Ergenekon İttifakı**’nın ekmeğine yağ sürdü.

ŞÜPHE mi var, aportta bekleyen bu kesim mensupları tabii ki hareketin üzerine mal bulmuş Mağribi gibi atladılar. Tabii ki yönlendirmeye çalıştılar. Tabii ki istismar ettiler.

Hatta bir yandan yukarıdaki hayat tarzı kaygısının yarattığı meşru korkuyu kullanarak; diğer yandan da ayrıcalık yitirmiş eski elitlerin kuyruk acısını gıcıklayarak; artı, internet ve sosyal medyada muazzam bir dezenformasyon üfürerek belirli yerlerde **elebaşı** oldular!

Bunları tekrarlayanın âlemi yok, kumpası zaten baştan biliyor ve baştan uyarıyorduk!

AMA doğru, samimi fakat toy direnişçiler nerede durmak gerektiğini kavrayamayacak kadar tecrübesiz, naif, hatta biraz şımarık olduklarından; her hâlükârda da heterojen kitle bilumum manipölasyon ve provokasyonlara açık çek verdiğinden, uyarı çok doğal olarak onlardan ziyade devlet mekanizmasını elinde tutan Başbakan’a ve hükümete yöneliyordu.

Çünkü **Kürt Barış**’nın gerçekleşebilmesi için en geniş demokratik ve sivil mutabakata ihtiyaç duyulan şu dönemde **Erdoğan**’ın uzlaşma yansıtması otoriter gidişatı duraklatacağına dair sinyal anlamına gelecekti. **Sulh Cephesi**’ni genişletecek ve cidden ferahlama yaratacaktı.

Dolayısıyla da savaş yandaşı kutuplaşmaya oynayan **ulusalcılar** avucunu yalayacaktı.

Oysa tam tersine, o **Ergenekon İttifakı** bugün avuç yalamıyor ve el ovuşturuyor!

Üç hafta sonraki ilk hasar tesbiti bunlardır ve enkaz altındaki zayıat çok büyüktür.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fransız Taksim

Hadi Uluengin 21.06.2013

BUNALDIK! Şimdi bir nebze soluklanalım.

Dolayısıyla bugün çok fazla ciddi olmayacağım.

Baştan beri Batılı karakter taşıdığına ısrar ettiğim ve daha ziyade Fransa’daki 1968 Mayıs’ına benzettiğim Gezi Parkı olaylarını biraz **“hafifmeşrep”** biçimde işlemek istiyorum.

MALÛM, yeni slogan “**Bu daha başlangıç / Mücadeleye devam**” olarak şekillendi.

Bizde yeni ama aslında eskidir! Artı, yaratıcı falan değil motamo tercümedir!

En az kırk beş sene öncesine uzanır ve milâdını yine Fransa’daki 68 Mayıs’ı oluşturur.

Çok hançere yırtmışlığım var oradan biliyorum, “**Ce n’est qu’un début / Continuons le combat**” şeklindeki orijinalini haykırırken de bazı heceleri bilhassa vurgulamak gerekir.

YANILMIYORSAM şiarın mucidi ilk isyan fitilini ateşleyen ve “**22 Mart Hareketi**” diye bilinen öğrenci kolektifi olmuştu. Anti-otorite söylemi **liberter** bir içerik yansıtıyordu.

Kulakları çınlasın, olayların gelişme sürecinde de grubun liderliğini **Daniel Cohn-Bendit**, nâm-ı diğer “**Kızıl Dany**” üstlendi.

Ve slogan muazzam tuttu! O gün bugündür hâlâ dil pelesengi edilir ve ediliyor.

Gerçi doğru, Mayıs’ı “**maceraperestlik**” olarak niteleyen Fransız Komünist Partisi sözleri “**Bu daha başlangıç / Mücadeleye partiyle devam**” şeklinde değiştirmeye çalışmıştı.

Lâkin kader, işte o pek böbürlü ve pek hödük partinin kendi gitti, ismi kaldı yadigâr!

Her hâlükârda şiar Fransızca konuşan bütün ülkelerde evrensellik kazandı ve de artık hangi siyasi görüşü ifade ederse etsin, bütün protestoların vazgeçilmez düsturuna dönüştü.

GARİP gelecek ama büyük şehirlerimizin **hâli vakti yerinde** mahallerinden yükselen tencere- tava sesi de aslında yine Fransız âdetidir! Özellikle de Gaskonya bölgesine özgüdür.

Fakat **şamata, patırtı, hengâme** anlamlarındaki “**charivari**” kelimesiyle ifade edilen bu âdet 1968 Mayıs’ından çok daha eskilere, en geç ihtimalle tâ 14. yüzyıla uzanır.

ŞÖYLE ki, eğer ihtiyar bir adam yaşına, başına ve prostatına bakmadan genç bir tazeyle başgöz oluyorsa; yahut dul kalmış birisi daha mezar toprağı kurumadan başkasıyla evleniyorsa, bunu onaylamayan ahali köyde, kasabada, kilise önünde, düğün yolunda, gerdek kapısında falan, bilumum mutfak edevatı birbirine vurarak hiç durmadan kıyamet koparır.

Kurtulabilmenin şartı da iki tür ceza ödemekten geçer.

Bir; ahaliye çil frank dağıtacak veya hiç olmazsa herkese içki ısmarlayacaksınız.

İki; “**eşeğe bineceksiniz**”! Yani gelin merkebin semerinde doğru yöne otururken ters istikamete yerleşen damat kuyruğu eline alacak ve çift bu şekilde resm-i geçit yapacak.

Yok, cezaya yanaşmadılar... O takdirde “**charivari**” şamata sürer gider ve eşeğe onların tasviri şahıslar bindirilir ki, karının da, kocanın da insan içine çıkacak yüzü kalmaz!

İŞTE gördünüz, Batılı, bilhassa da Fransevî karakter taşıdığını ısrarla vurguladığım **Gezi Direnişi**'nde ve uzantılarında en az yukarıdaki iki olgu bu saptamamı doğruluyor.

Hatta yerim kalsaydı, pantomim dâhisi **Marcel Marceau**'dan yola çıkarak bunlara üçüncü bir unsur olarak da **"duran adam"** protestosunun yine Fransız yönünü ekleyecektim.

Ama böyle bir tesbit yapıyorum diye sakın yanılmayın! Yine havada uçuşan komplo teorisine itibar ettiğim ve Taksim'de **"yaban parmağı"** (!) keşfettiğim sanılmasın. Asla!

Başta dediğim gibi, bunaltıdan bir nebze soluklanabilmek için bugün işi biraz **hafife almak** istedim ki, şiar ve tencere- tava istediği kadar Fransız kökenli olsun, hareketin sonsuz **y-e-r-l-i** özünü ve o komplo teorilerinin sonsuz sefaletini yarın tekrar **ciddiye alacağım**.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şarlatan komplo

Hadi Uluengin 22.06.2013

ÖNCEKİLER gibi Gezi Parkı'na ilişkin son komplo teorileri de tamamen uydurmadır!

Tek kelimesi bile doğru değildir! Hayal mahsulünün de ötesinde, hezeyan mahsulüdür.

Zaten şu an o teorileri üfören **penguen gazete**, çok saygın kalemlerine rağmen bir yandan **"Batı, Müslüman soykırımına hazırlanıyor"** türü provokatörlüklere imza atan, diğer yandan da Şam'da **Esed** tavafına giden **İslamcı ulusalcı** bir şarlatan tarafından yönetiliyor

Yani yazık ki, AKP kendi kadrolarının böylesine meczup bir tip aracılığıyla **"dünyaya açıldığını"** (!) sanarak aslında onların dünyaya kapanmasına çanak tutuyor

Neymiş? Taksim daha önce ABD'deki Yahudi lobisinin Türkiye hakkında yaptığı bir **think tank** toplantısında planlanmışmış. Hedef de **Erdoğan**'ı indirmekmiş. Zaten de küresel kumpas gelişmekte olan tüm ülkelerde çingar çıkartarak onlara darbe vurmaya amaçlıyormuş.

Elinin körü! Gördünüz mü **zehir hafiye**yi?

Dünyayı her şeye kâdir bir gücün yönettiğine inanan bu zavallı beyin sistematigi, tıpkı hemcinsi **laikçi ulusalcılar** gibi, af buyurun ama sinek yellense ABD'den Batı'dan bilecek.

OYSA Taksim'in geri planında asla **"yabancı parmağı"** (!) yoktur! Olmadı da!

Sonsuz spontane hareket aynı zamanda da sonsuz **y-e-r-l-i** bir karakter arzetti.

Eylemcilerin esas itibariye Batılı kodlar kullanması; artı, yine o Batı'dan geniş manevi ve medyatik destek bulması ise hiçbir şekilde onların manipüle edildiği anlamına gelmiyor.

Fakat doğru, uluslararası medya gelişmelere büyük yer verdi ve hatta bazen olayları çarpıtmak pahasına protestoculara fazlasıyla hoşgörölü yaklaştı.

Doğaldır!

DOĞALDIR, çünkü **Arap Baharı**'nın **Tahrir Meydanı** falan da naklen yayınlanmıştı.

Bu takdirde tabii ki Mısır'dan çok daha önemli bir ölke olan Türkiye de izlenecekti.

Üstelik olayların çevrecilik gibi özünde Batılı bir tema etrafında başlaması; artı, Gezi direnişçilerinin talepler ve hâl ve oluş tarzları itibariyle o **Tahrir**'le kıyaslanmayacak ölçüde yine Batılı bir manzara yansıtması, onları aynı Batı kamuoyu nezdinde çok sempatik kıldı.

Şu gerçek ki **sıradan Batılı** için ojeli elleriyle pankart tutan genç kız imajı, çember sakalıyla **"duran adam"**a **"karşı duran adam"** imajından sonsuz defa daha yakındır.

Artı, polisin başlardaki hoyrat tutumu sözkonusu kamuoyunda ciddi tepki yarattı.

Dolayısıyla da ister istemez resmî ağızlardan **itidal çağruları** geldi.

Bu da Ankara'nın AB üyeliğı zaten yokuşa süren başkentlerin eline enfes koz verdi.

Öte yandan, dünyadaki İslam algısının giderek kötüleştiğini saptar ve AKP'nin de son tahlilde yine İslam'la özdeşleştirildiğini düşünürsek, bütün komplo teorilerini çöpe atarak uluslararası medyanın ilgisini ve Batı'nın genel yaklaşımı açıklamakta hiç mi hiç zorlanmayız

FAKAT tabii ki ciddi yanılgılara düşöldü. Epey defa da pire deve yapıldı.

AKP mitinginin CNN'de protesto diye yansıtılmasını stüdyo hatası saysak bile Türkiye'ye gönderilen muhabirler **"sosyal medyada"**(!) **ulusalcılar** tarafından üfürölen yalanları çoğı kez gerçekmiş gibi kabullenmekle acemi ve kötü bir gazetecilik sınavı verdiler.

Üstelik düne kadar zıt yönde komplo teorisi üreten ve **Erdoğan**'ı **"ABD ajanı"** ilân eden o **ulusalcılar** yukarıdaki **Batı desteğı** karşısında bu defa bayram edip eylemi gaspa çalışırken, aynı yabancı gazetecilerin **"lâfta demokrasi diyorlar ama darbeyi ve Esed'i destekliyorlar"** diye onların gerçek yüzünü teşhir etmemesi diğör vahim eksiğı oluşturdu.

Kabul de her biri teker teker açıklanabilecek bu olgular Taksim'de **yabancı parmağı** ve **Batı oyunu** olduğı yönündeki komplo teorilerini ve sefil iftiraları asla doğrulamıyor.

Tek bir şeyi doğruluyor: **Ötekini** bilmedikleri için **ötekinden** ödö kopanlar, hayatı ve olayları ancak **öteki** nefretinde izah etmeye yeltenen şarlatan meczuplardan medet umuyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acı gerçek

Hadi Uluengin 26.06.2013

GERÇEKLER inatçıdır! Hoşumuza gitmese bile bunları saptamak zorundayız.

Evet, Gezi Parkı olaylarının galibi var:

Eyvah ki, **ulusalcılar**!

Tek ve yekpare bir ideoloji bloku olarak hem laikçi, hem de İslamcı **ulusalcılar**!

YUKARIDAKİ tesbiti yaparken "**Mustafa Kemal'in askerleriyiz**" diye tepinen birincilerin şurada ya da burada eylemleri gasp etmiş olmasından yola çıkmıyorum.

Hâli vakti yerinde semtlerin onlarla gönüldaş biçimde sokağa inmesini abartmıyorum.

Bunlar son tahlilde taktik ve mikro başarılarıdır. Fazla bir kıymet-i harbiyesi yoktur.

Oysa hem laikçi, hem İslamcı **ulusalcılar** galebe çaldı derken çok daha stratejik ve çok daha makro bir olgudan; dolayısıyla da çok daha vahim bir gelişmeden söz ediyorum:

Yani **öteki** nefretiyle Batı'dan ve Batı değerlerinden kopuş rizikosunu kastediyorum!

HÂLBUKİ baştan beri vurguladığım gibi Gezi Direnişi **Batılı** bir karakter yansıttı.

Ama yine baştan beri işaret ettiğim diğer tehlike de gerçekleşti.

Tırmanış süreci Türkiye'yi siyasi ve diplomatik açıdan **anti-Batı** bir rotaya sürükledi.

Yazık ki bugün o Batı'ya bir ay öncekinden çok daha uzağız!

Bu tesbitte çelişki yoktur! Zira bazı sosyal olaylar kendi diyalektiğinde zıddını üretir.

Nitekim gelişmelere çok kısa biçimde göz atalım.

İŞTE, ABD ve AB başkentlerinden yapılan **itidal** ağrılarına hem kulak tıkayan, hem de onlara bir anlamda meydan okuyan otoriter ve pederşahi Başbakan kendi safındaki **İslamcı ulusalcıların** uydurduğu zavallı, biçare ve zırva komplo teorilerine dört elle sarıldı.

Finans lobisinden medya muhabirine, geri planda "**yabancı parmağı**" (!) keşfediyor.

Hatta inanılmayacak şey, Brezilya hakkında bile hüküm verebiliyor.

Nitelikleri tabii ki aynı değil ama retorikleri ikiz kardeş, **Putin**'in, **Chavez**'in veya **Ahmedinecad**'ın her başi sıkıştığında söylediklerini şimdi **Erdoğan** tekrarlıyor.

NİTEKİM hatırlatalım ki yukarıdaki otoriterleşmeye koşut olarak AKP lideri daha önce de **Şanghay İşbirliği Örgütü** lâfını telaffuz etmiş ve **ulusalcı** hezeyana göz kırpmıştı.

Şimdi de Batı karşıtlığında dozu artırarak, zaten ezelden beri Ankara üyeliğine taş koyan bazı Avrupa Birliği ülkelerinin eline altın tepsi içinde fırsat sundu.

Böylelikle de, sözkonusu üyelik sürecinin hayati bir dış dinamik olarak Türkiye'nin demokratikleşmesinde oynadığı ve oynayacağı rol sonsuz vahim bir darbe yedi ve yiyor.

Yani fasit daire son bir aydır her geçen gün biraz daha kalın çizgilerle netleştiriyor ki, ülkemizi hazin ve ceberut coğrafyalara sürüklemek arzusuyla yanıp tutuşan **laikçi** ve **İslamcı ulusalcılar** Gezi Parkı'nda ilk raundu kazanmış olmanın sevinciyle el ovuşturuyor.

Dediğim gibi, gerçekler inatçıdır ve dolayısıyla başımızı kuma gömmenin âlemi yok, onların bu galibiyetini saptamak durumundayız!

PEKİ, **ulusalcılar** bu ilk raunttan sonra maçı da kazanacaklar mı?

Türkiye'yi Batı'dan ve Batılı değerlerden tecrit ederek yarı Rusya, yarı İran, yarı Singapur türü bir "**arayış**" (!) macerasına sürüklemekte de başarılı olacaklar mı?

Durum şimdi gerçekten kritiktir ve dolayısıyla, bir dizi karşı argümanın mevcudiyetine rağmen yine de kestirmeden bir **hayır** cevabı vermekte zorlanıyorum.

Veya, bütün varlığımla aksini temenni etmeme rağmen yukarıdaki soğuk nesnellik beni naif bir iyimserlikten de uzak kılıyor ki, bu yazıya onun için **Acı gerçek** başlığını attım.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunu ve iki koalisyon

Hadi Uluengin 28.06.2013

KÜRT sorunu tabii ki Türkiye'nin en hayati ve en birincil meselesidir!

Dolayısıyla da **Barış Süreci** yine en temel gündem maddesidir.

Gezi Parkı olaylarından önce de öyleydi, şu anda da öyledir. Sonra da öyle olacaktır.

OYSA yukarıdaki olayların dinamiği ister istemez sözkonusu süreci aktüaliteden koparttı. Hatta medyatik ilgi sırf Taksim'e odaklandığı için konu sanki zihinlerden silindi.

Bu açıdan **Sıcak Haziran**'ın gerçekten çok "**münasebetsiz**" (!) ve çok talihsiz bir zamana denk geldiğini söylemek yanlış olmaz.

Fakat böyle bir tesbit yapıyorum diye de komplo teorilerine prim verdiğim sanılmasın.

Yani **Gezi Direnişi**'nin aslında barışı baltalamak isteyen güçler tarafından planlandığı yönündeki zırvalamalara asla kapık vermiyorum. Bunlar hezeyandır ve iler tutar tarafı yoktur!

Öngörülemez bir kaos olan tarihte sosyal patlamaların ne programlı bir takvimi vardır, ne de onlar "**aman şimdi sırası değil, biraz sonra**" türünden iradi yaklaşımlara itaat ederler.

HAA, yukarıdaki barış karşıtı güçler işin içinde yok muydular?

Tabii ki vardılar! Ve, tabii ki hâlâ da varlar! İbadullah!

Mevcudiyetlerini ve kaderlerini savaş yandaşlığı temelinde inşa eden **ulusalcılar** tabii ki ilk andan itibaren eylemleri gasp etmeye yeltendiler. Bunda da bir ölçüde başarılı oldular.

Park'ta "**Mustafa Kemal'in askerleriyiz**" diye tepinenlerden internet ve sosyal medyada bin bir yalan üfürenlere; tuzu kuru mahallelerde tencere tava çalanlardan mezhebî eksende intikamcılık güdenlere, hiç şüphesiz ki "**hoşnutsuzlar koalisyonu**"nun ciddi bir kesimi sözkonusu kategori içinde yer alıyordu.

Zaten adım gibi eminim ki eğer şu veya bu protesto gösterisi sırasında sığağı sığağına bir sondaj yapılacak ve "**barış sürecini destekliyor musunuz yoksa reddediyor musunuz**" sorusu sorulacak olsaydı, büyük ihtimalle ikinci cevap ağır basacaktı.

ÖYLE, çünkü **Gezi Direnişi**'nde kıvılcımı çakan ilk öncüler belki çok geniş ve çok elastiki anlamıyla **liberal** diye tanımlanabilecek **yeni güçlerden** oluşuyordu.

Ana hatlar dışında bu **yeniliğin** sosyolojik portresi henüz tam netleşmediğinden şu an hüküm vermek istemiyorum.

Fakat her hâlükârda, değişik mekânlarda sahaya inen heterojen kitle önemli ölçüde **eski güçleri** ve **eski zihniyetleri** de temsil ediyordu.

Başka bir deyişle, yukarıdaki "**hoşnutsuzlar koalisyonu**"nu birleştiren yegâne ve asgari ortak payda, AKP'nin bile değil Başbakan'ın otoritarist eğilimlerini reddetmek oldu.

Onun dışındaki hemen her şeyde kademe kademe bir ayrışma sezinlendi ki Kürt sorununu, dolayısıyla da **Barış Süreci**'ni sözkonusu ayrışmanın başına koymak gerekiyor.

Nitekim flamalar yan yana duruyordu diye aynı sürecin temel aktörleri arasında yer alan bir BDP'yle "**Kürt bakkala gitme**" diye anıran **ulusalcı** avenenin aynı telden çaldığını iddia etmek budalalık olur.

İMDİİ, buradaki en vahim olguyu, sözkonusu sürecin cesur ve dirayetli mimarı olarak övgüyü ve hürmeti hak eden **Recep Tayyip Erdoğan**'ın böylesine zıt kutupları bile en azından zahiri bir ittifaka yönlendirecek ölçüde tepki toplamış olması oluşturuyor.

Başbakan'ın siyaset pratiği, aslında kendisine doğal müttefiki olması gereken o **yenî güçleri** zaten fırsat kollayan **eski güçlerle** zoraki bir "**hoşnutsuzlar koalisyonu**"na itiyor.

Oysa **Barış Süreci** hayati viraja doğru ilerlerken Türkiye'nin ancak bir "**hoşnutlar koalisyonu**"na ihtiyacı vardır ki, aksi takdirde virajın dönülememesi tehlikesi çok büyüktür!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahşeri kalabalığın uzağında

Hadi Uluengin 29.06.2013

BAŞLIĞI **Thomas Hardy**'nin aynı adı taşıyan romanından aldım.

İlk okuyuşum çok eskilere uzanıyor. Henüz ergenlikten çıkıp gençliğe giriyordum.

Başımda kavak yelleri bile değil naif romantikalar uçuyordu.

İNGİLİZ edip burada üçlü bir aşk hikâyesi anlatır.

O vakit etkilenmişim ama şimdi öyle ahım şahım bir başyapıt olduğunu söyleyemem.

Herhâlde hayatını kazanmak için ilkin gazetede tefrika etmesinden olacak, **Hardy** bu romanda gereksiz tekrarlamalara ve lüzumsuz geri dönüşlere fazlasıyla yer verir.

Örneğin **Polanski**'nin enfes biçimde sinemaya da uyarladığı diğer eseri "**Uberville'li Tess**"le karşılaştırılsa, "**Mahşeri Kalabalığın Uzağında**" ona kıyasla hayli zafiyetli sayılır.

ANCAK Kraliçe **Victoria** dönemi yazarı iki özelliğiyle sıradanlığı fersah fersah aşar.

Birincisi, şişko imparatoriçe yıllarına damga vurmuş sahte ahlakçılığı teşhir etmesidir. İkincisi de hemen daima Büyük Britanya taşrasını işlemesidir.

Zaten, tabiat dâhil atmosferi çok ayrıntılı biçimde tasvir ettiğinden **Thomas Hardy** 19. yüzyıl İngiliz edebiyatının natüralistler kategorisinde yer alır.

Geri planda hep hayalî bir Wessex mıntıkası vardır ki aslında burası Ada'nın güneybatısına düşen ve kendisinin de yerlisi olduğu Dorset bölgesidir.

"**MAHŞERİ Kalabalığın Uzağı**"nda da dâhil **Hardy**'yi 1989 yazında tekrar okudum.

Çünkü aynı 1989 yılının gebe olduğu Doğu Avrupa devrimleri tedricen olgunlaşırken, ben o kuluçka yazını yukarıdaki Dorset'te geçirmiştım.

Eskiden beri âdetimdir, velev ki kapağını bile açmayayım, hamaliyesine katlanarak her gittiğim yere sözkonusu mekânla bütünleşen kitapları da taşıyım.

Meselâ Dublin'e **Joyce**'u, Kudüs'e **Tsirkas**'ı, New York'a **Dos Passos**'u, Kyoto'ya **Mishima**'yı falan götürürüm.

İşte, kıyıda Manş Denizi'ne bakan ve içeride **Derin İngiltere**'nin ta kendisi olan bu sakin ve kırsal yöreye doğru yola çıkarken de bavulu **Thomas Hardy**'yle doldurmuştım.

ÇOK da iyi etmişim!

Hem **mahşeri kalabalığın uzağında Hardy**'yi tekrar hatmettim, hem de böyle bir **uzaklığın** bazen insanı kendisine ne denli yaklaştırabileceğini belki ilk defa keşfettim.

Daha doğrusu, biraz sonraki kıyaslamayla keşfettim.

Henüz yaz bitmeden o Doğu Avrupa devrimlerinin içine dalınca, aslında hiç sevmediğim, hatta yeknesaklığından korktuğum hâlde taşra sükûnetini aradığım oldu.

Tarihe tanıklık etmenin heyecanıyla titresem bile Varşova'nın, Peşte'nin, Berlin'in, Bükreş'in **mahşeri kalabalıklarından** irkildiğim ve olaylar ne denli hayatiyet taşırsa taşırsın, onlarla kendim arasına derin bir mesafe koymak istediğim anlar yaşadım.

Dolayısıyla da, yine beraberimde götürdüğün bu şehirlerin yazarlarından ziyade hâlâ Dorset'in **Thomas Hardy**'sini okumak istedim.

VE haniyse çeyrek yüzyıl sonra, yani şu 2013 yazında da yine **mahşeri kalabalığın uzağında** durmak istiyorum.

Çünkü...

Çünkü "**Kılıcı ve yıldırım, kayan yıldız; / Zorba denizin girdabını gördüm. / Arzın dikleşen omurunu iliğimde hissettim. / Korlu uçurumlarda ve karlı zirveler yürüdüm.**"

Yukarıdaki dörtlük de **Hardy**'ye aittir ve herhâlde **mahşeri kalabalığın uzağında** olmak dürtüsü bu daha önce **görmüş, hissetmiş** ve **yürümüş** olmak durumlarıyla ilgilidir.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tahrir ve Taksim

Hadi Uluengin 03.07.2013

MALÛM, Mısır Ordusu önceki akşam Cumhurbaşkanı **Mursi**'ye ultiatom verdi.

Protesto gösterilerinden yola çıkarak **ihvan** liderine kırk sekiz saat mühlet tanıdı.

Kalibımı basarım ki şimdi bizim **ulusalcıların** da etekleri zil çalıyordur.

ÖYLE, çünkü "**ordu göreve**" diye anıran kafatasçı provokatörlerden, "**TSK kâğıttan kaplan çıktı**" diye hayıflanan "**prof**" (!) sayırlara, cihet-i askeriye sevdalılarımız ibadullah!

Dolayısıyla, Taksim ve Tahrir meydanları arasında ilişki kurup Türk Silahlı Kuvvetleri'nden de aynı tür bir "**ihtar**" ımanların heyecanla titrediğini elimle koymuş gibi biliyorum.

Gerçi doğru, olay henüz çok yeni olduğu için neo-Nazi **Karanlıkçıların** ve **Odacıbaşı** Ergenekoncuların balıklama atlaması hariç, "**bari Arap generalleri örnek alsalar**" diye öğüt verenine dünkü medyada rastlamadım. Fakat eli kulağındadır, bugün- yarın piyasa çıkarlar.

AMA yağma yok, hanımlar ve beyler! Biraz amiyane tabirle de, avucunuzu yalayın!

Taksim'den dolayı, hatta belki biraz da Taksim sayesinde Türkiye'de artık ne **ordu kılıcını atacak**, ne de Mısır'daki gibi hükümete "**mühlet**" verecek!

Ezkaza yeltenen mi çıktı, heveslenmeyin, bu defa tükürükle boğulacak!

O devir artık bitti! Devran kapandı ve defter dürüldü!

ÇÜNKÜ zaten **ihvan**'la kıyaslanamayacak bir kurum olan AKP'nin ve bilhassa liderinin otoriter eğilimlerini bugün haklı ve meşru temelde ne kadar eleştirirsek eleştirelim, yine o AKP ve o lider sayesinde ki ülkemizdeki askerî vesayet dönemi çoktan sona erdi.

Artı, Gezi olaylarının başından beri daima ısrarla vurguladığım gibi, sathi ve kısmi paralelliklere rağmen Taksim ne iki yıl önceki, ne de şimdiki Tahrir'le benzeşti ve benzeşiyor.

Zira arkasında yabana atılmayacak bir demokrasi kültürü ve tecrübesi olan; üstelik sosyo-ekonomik açıdan da Nil devletiyle karşılaştırılmayacak oranda refah düzeyi tutturana bir Türkiye, yine zahiri ve yüzeysel paralelliklere rağmen aslında Mısır'la hiç benzeşmiyor.

Kaldı ki, **ulusalcılar** Gezi eylemlerini gasp edebilmek için büyük çaba harcasalar bile, bazı şımarıklıklara rağmen hareketin **özü** ve **ruhu** esas itibariyle sivil demokrasiyle özdeşleşti.

Nitekim son örnektir, Lice'den sonra "**yaşasın halkların kardeşliği**" pankartı arkasında de yürünmesi hayati derecede önem taşıyor. Bunun "**ordu göreve**" pankartının yırtılması anlamına geldiğini; dolayısıyla aynı **özün** ve **ruhun** hükümete "**mühlet vermeye**" (!) yeltenecek her zaptî güce karşı da direneceğini mutlaka saptamak gerekiyor.

OYSA Başbakan ve bir dizi AKP sözcüsü yukarıdaki **özü** ve **ruhu** fark ederek Taksim'deki eleştirelliğin aslında **müdahil otoriteye** karşı bir birikim yansıttığını anlamak istemediler.

Eylemlere musallat olan **ulusalcıların** fırsatçı çehresini işaretlemekle yetindiler.

Artı, inanılmayacak şey, aynı **ulusalcıların** hem kendileri, hem de iki yıl önceki Tahrir Meydanı için ürettiği komplo teorilerini bu defa şimdiki Taksim ve Tahrir için üretir oldular.

Nitekim hem o **ulusalcıların**, hem de iktidarın sempatzanı olan medyaya bir bakın!

Birinciler dün "**Batı kumpası**" diye kin kustukları Kahire gelişmelerini bugün yere göğe koyamazken diğerleri de aynı tür değerlendirmeyi tam ters yönde yapıyorlar.

Sadece roller değişiyor ve her ikisi de hoşlarına gitmeyen durumu mutlaka bir "**öteki**"nin sorumluluğuna yüklüyorlar. Fakat o "**öteki**"nin kimliğinde birleşiyorlar.

Açıkkası, Tahrir Meydanı'nı anlamayanlar Taksim Meydanı'nı da anlamıyorlar.

Hâlbuki mühlet öyle "**ordu göreve**" geleceğinden falan değil, gereksiz çelişkiler Kürt barışının gerçekleşebilmesi için toplumsal uzlaşmaya sonsuz ihtiyaç duyduğumuz şu hayati dönemde farklı kalabalıkları ortak meydanlara ittiği için boşu boşuna heba edilmiş oluyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz darbesi

Hadi Uluengin 05.07.2013

ÖNCEKİ gece Mısır'da gerçekleşen darbe onaylanamaz! Mazeret de uydurulamaz!

Bunu ne kulağa hoş gelsin diye, ne de **siyaseten doğrucu** davranmak için söylüyorum. Çünkü daha önce de belirttim, benim "**ilkesel**" (!) bir darbe karşıtlığım yoktur!

Asgari bir ahlakçılık bazen askerî müdahalelere de sıcak bakmayı zorunlu kılabilir.

Meselâ, Prusyalı generallerin 20 Temmuz 1944'te **Hitler**'e karşı planladığı komplo eğer hayata geçmiş olsaydı, tabii ki bunu desteklemek gerekirdi.

Veya 25 Nisan 1974'te **Caetano** diktatörlüğünü tasfiye ederek Portekiz'i sivil rejimle donatan **Karanfil Devrimi**'ne muhalif tavır almak anti-demokratlığın en daniskası olurdu.

Dolayısıyla, istisnai kalmak ve kıstası mümkün mertebe özgürlükçü skalada tutmak kaydıyla bazı darbeler hem **realpolitik**, hem de vicdani açıdan meşruiyet arz edebilir.

Ancak bu çerçevede değerlendiresek dahi Mısır'daki müdahale yine de onaylanamaz!

OYSA ilk bakışta ordunun davranışını haklı kılan gerekçeler varmış gibi gözüküyor.

Zira uzlaşmacılığa yanaşmayan **Muhammed Mursi** kısa iktidar pratiği sırasında bizzat kendi kurumu **ihvan**'daki bir bölüm unsur dâhil, halkın ciddi bir kesimini küstürdü.

Zaten aslında heterojen bir **"hoşnutsuzlar koalisyonu"** olarak şekillenen muhalif kalabalıkların çok yoğun biçimde sokağa inmiş olması da bunun göstergesine tekabül ediyor.

Artı, olayların başlangıcından beri krizi yönetemedi ve tedrici tırmanışa çanak tuttu.

Kabul de, yanlışlar ve eksikler ne olursa olsun aynı **Mursi** ülkenin seçilmiş ve meşru lideri olmak sıfatını koruyordu ki, ordunun önceki gece iktidarı gasp etmesi ne 1944 Almanyasındaki girişimle, ne de 1974 Portekizindeki Karanfil Devrimi'yle kıyaslanabilir!

O MISIR ordusu sütten çıkmış ak kaşık gibi şimdi **"kurtarıcı"** (!) pozuna bürünüyor ama aslında **Mursi**'nin baş etmekte zorlandığı sorunlardan pek çoğunun bizzat müsebbibidir!

Hatırlayalım, **Hüsnü Mübarek**'in defteri dürüldükten sonra aynı ordu sivil rejimi kasten erteleyerek bir buçuk seneye yakın müddet iktidarı elinde tuttu.

Bu süre zarfında da iktisadi açıdan berbat pratiklere imza attı.

Yeni cumhurbaşkanına sosyal uçurumları daha da derinleşmiş bir ülke mirası bıraktı.

Artı, **militaro-endüstriyel** bir oligarşiyle bütünleşen ve ta **Nasır**'dan beri kemikleşmiş bir bürokrasiyle iç içe olan Kahire cihet-i askeriyesi, **ihvan** önderi tarafından geri plana itilmeyi asla hazmedemedi.

Dolayısıyla, gayrimeşru darbenin intikamcı ve çıkarıcı hedefler güttüğünü yine baştan saptamazsak 3 temmuz gecesi tanklarının **"masumiyetine"** (!) inanmak saflığına düşebiliriz.

BUNDAN sonraki gelişmelerin ne yönde gelişeceğini kestirmek kolay gözüküyor.

İlkin, bir vakıa olarak kabul etse bile ABD'nin darbeyi onaylamayacağını ve en kısa sürede seçimlere gidilmesi için baskı yapacağını düşünmek gerekiyor. Fakat **Muhammed Mursi**'yi tutuklayan ve **ihvan** organlarını yasaklayan Cunta buna hangi oranda he diyecektir?

Müslüman Kardeşler'i devre dışı bırakacak bir vesayet rejimi zaten demokrasi olamaz

Üstelik böylesine bir dışlamanın silahlı direnişe varacak ölçüde gerilim tırmandırması hiç de yabana atılacak bir varsayım değildir.

Artı, ordunun ve muhtemelen kuracağı **teknokratlar kabinesinin** Mısır'ın derin ve acil sorunlarını çözümlemekte başarılı olacağını öngörmek büyük bir hayalciliktir.

Dolayısıyla, bugünkü **"hoşnutsuzlar koalisyonu"**nun yarın **gitti eteri, geldi beteri** diye bu defa **ihvan** yandaşlarını da içerecek biçimde oluşması gayet gerçekçi bir ihtimaldir

Şu kesin: Mısır aslında hâlâ **Mübarek**'i tasfiye eden ama henüz bitmeyen **Arap Baharı**'nın devamını yaşamaktadır ki, gayrimeşru darbe bunun **Sıcak Yaz** uzantısıdır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünya kimindir

Hadi Uluengin 10.07.2013

TAŞ çatlasa Taksim'e bir kurşun atımlık mesafede oturuyoruz.

Kurşun derken de uzun menzilli bir keklikçi tüfeğinin 7,62 mermisini kastetmiyorum.

Olsa olsa çakaralmaz bir piştovun daha namluda ömrü tükenen domdomu olur.

Dolayısıyla bu coğrafi yakınlık bizi ister istemez muharebe sahasına dâhil ediyor.

Geçtim siren seslerini, Meydan'da kuş uça kanadı evde yankılanıyor.

Yani, hemen her gün gaz bombaları ve köşe kapmaca oyunları; artı, civar parktaki forumun şiarları ve bazı komşuların tencere tava patırtıları falan, metazori "**gazi**" (!) sayılırız.

Zaten ikamet ettiğimiz zemin katın dış duvarına da "**sokaktayız**" diye yazmışlar.

Eyvah, demek gelecek toplantıda yönetici bunun silinmesi için de para isteyecek.

ÖTE yandan, tam bitişikteki apartmanın da duvarına başka bir slogan yazmışlar:

Daha büyük harflerle "**Dünya Bizimdir**" diyor.

Ancak çok garip, şiar Fransızca olarak ve "**la vie est à nous**" imlâsıyla spreyleneş.

Sanki İstanbul'un göbeğinde değil de Paris'in Quartier Latin semtindeyiz.

İngilizce **rock şiarlardan** birisi olsa, anlayacağım. Hamburger gibi çabucak yutulur.

Lâkin **Voltaire** dilini şimdilerde kaç kişi biliyor ki?

Üstelik aslında ilk kez 1936 Fransa'sında ve sol iktidarın bahşettiği yıllık tatil hakkını kutlamak için icat edilmiş olan bu slogan bayağı bir derinlik yansıtıyor. Literatürde yeri var!

Peki de kim yazdı?

ACABA **Bedri Rahmi**'nin "**Herifçioğlu Sen Mişel'de koyvermiş sakalı/ Neylesin bizim köyü, Mahmut Makalı**" diye iğnelediği o Frankofil züppelerimizden biri mi?

Olur a! 2013'ün Gezi Direnişçilerini 1968'in Sorbonne asilerine benzetip "**Dünya Bizimdir**"i duvara **Kızıl Dany** lisaniyla nakşetmiş bir "**herifçioğlu**"muz pekâlâ da çıkabilir!

Ancak ikinci ilginç nokta şu ki, Fransevî dilde "**biz**" anlamına gelen "**nous**" zamirinin ilk "**n**" harfi daha sonra ve başka renk bir spreyle "**v**" olarak değiştirilmiş.

Bu durumda "**vous**" Türkçedeki "**siz**" oluyor ve şiar da "**Dünya Sizindir**"e dönüşüyor.

Buyurun bakalım!

ÖYLE, çünkü demek sırf slogan yazan değil, bunu okuduktan sonra beğenmeyip düzelten Frankofon küstahlar da şu İstanbul sokaklarında cirit atıyor.

İmdat! İşte kozmopolitizmin, dejeneransın, kendine yabancılaşmanın daniskası!

Ve şüphe yok, ister "**Sen Mişel'de sakal koyvermiş herifçioğullarımız**"dan olsunlar, ister bizzat ecnebilere oluştunsunlar, bunlar her hâlükârda Beşinci Kol faaliyeti yürütüyorlar.

Ellerinde boya kovanı, fırçası, spreyi falan, bu "**ajanlar**" (!), bu "**casuslar**" (!), bu "**provokatörler**" (!) dehşet bir fütursuzlukla hem duvarları kirleterek "**milli servetimize**" (!) zarar veriyorlar; hem Fransızca slogan yazarak yine "**milli**" (!) değerlerimizi tırpanlıyorlar; hem de tabii Gezi direnişçilerini "**şer odakları**" hesabına yönlendiriyorlar.

Failleri derhal buluna ve eğer yabancı uyruklusalar, yallah kapı dışarı edile!

Yok eğer yerli züppelerdenseler de, sakalları hemen yoluna ve "**bizim köy**"e yollana!

ŞAKA tabii! Çünkü İstanbul sokaklarına yabancı dillerden yazılmış sloganlar aslında Türkiye'nin ne denli evrenselleştğini ortaya koyuyor. **Ötekiyle** bütünleşmeyi ispatlıyor.

Gezi direnişini gaspetmeye çalışan **ulusalcı** ve komplo teorileriyle öküz altında buzağı keşfeden iktidarcı kesim yukarıdaki gelişmeden hiç hoşlanmasa dahi, "**dünya bizimdir**" şiarının duvara Fransızca zikredilmesi özünde yeni bir dünyanın müjdesini ihtiva ediyor.

Evet, dünya sizindir, çünkü dünya bütün lisanlarıyla bizimdir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kabak tadı

Hadi Uluengin 12.07.2013

BAŞLIKTAKİ deyimden nereden kaynaklandığını bilmiyorum. Hiç de araştırmadım.

Zahir bu sebzenin her öğün sofraya konuluyor olmasından dolayı falan icat edilmiştir.

Fakat ne demek istendiğini anladığımıza göre burası önemli değil!

Ama Gezi olaylarının **kabak tadı vermesi** çok önemli ki, işte buraya geleceğim.

EVET, **kabak tadı verdi!** Şu **siyaseten doğrucu** riyakârlığın arkasına sığınmadan ve fincancı katırlarını ürkütme pahasına bunu artık dobra dobra saptamak gerekiyor.

Sırf ağaç kesildi kesilmedi, kışla yapıldı yapılmadı meselesini kastetmiyorum.

Bilhassa ve bilhassa, zaten geri planda yatan siyasi perspektifi vurgulamak istiyorum.

ÖYLE, çünkü sopa, pala yahut tabancayla boy gösterdikleri için medyatiklik kazanan; fakat aslında ciddi bir **sessiz çoğunluğun** en uç tezahürleri olarak sahneye çıkan böylesine simge aktörleri “**AKP milisi**” (!) diye karalamak gerçekle bağdaşmıyor.

Tepkiyi onların fanatizmine yormak ise gelişmeleri yanlış okumak anlamına geliyor.

Hiç şüphesiz bu dürtü de devreye giriyor ama esas sorun **kitle çizgisi** denen sınırın çoktan aşılmış olmasından kaynaklanıyor.

Yani toplumsal ibre ya eylemleri reddeden, ya da mesafeli duran ölçeğe meylediyor.

NİTEKİM Türkiye çapında yapılan son kamuoyu taraması da buna gösterge sundu.

Eğer grafiğe alıcı gözüyle bakarsanız, Taksim’i ve onun uzantılarını onaylamayanların oranının AKP’ye oy veren seçmenlerin oranını dahi haydi haydi geçtiğini göreceksiniz.

Başka bir deyişle, **sessiz çoğunluk** iktidar partisi taraftarlarının da ötesine taşıyor.

Zira yukarıdaki Türkiye ne Kadıköy’ün, Çankaya’nın, Karşıyaka’nın hâli vakti yerinde mahalle sakinlerinden; ne üniversite kampüslerinin özgürlükçü ve idealist asilerinden; ne de mezhebî ve mazoşist varoşların, heyhat cellâtlarına ebediyen âşık maktullerinden oluşuyor.

Dolayısıyla da, iş çıkırından çıktığı için artık önemi kalmayan haklı- haksız sorusunu herkes kendi meşrebine göre cevapladığından, eylemlerde ısrar tek bir şeye hizmet ediyor:

Toplumsal kutuplaşmayı pekiştirmek!

ZATEN **desperados** kimlikli ve marjinal nitelikli “**sol**” aculları bir kenara bırakalım.

Onların dışında, olayların başından beri ısrarla ve tekrarlar vurguladığım gibi yukarıdaki kutuplaşmayı ana rota olarak benimsemiş tek bir mihrak mevcuttur: **Ulusalcılar!**

Çünkü bu şer odağının bel bağlayabileceği yegâne çare “**kaos stratejisi**”dir!

Yani onların gaflet perspektifinden bakılırsa, Kürt barışını önlemek ve ülkemizi totaliter ve otoriter coğrafyalara sürüklemek ancak gerilimi tırmandırmakla mümkündür.

Sözkonusu kaos had seviyeye ulaşmalıdır ki, hezeyan ufkunda darbe ihtimali belirsin!

Ve zaptiyenin gazı, palanın sapı, piştovun kurusıkısı falan, bütün bunlar iktidarı demokrasi iklimlerine yabancılaştırdığından aslında **ulusalcı** peksimete yağ sürmektedir.

İKTİDAR işte o **iktidar** körlüğünden dolayı bunu kavrayamayıp tongaya basabilir.

Nitekim basıyor da! Yangına körükle giderek çelişkileri derinleştirmek aczine düşüyor

Ama özgürlükçü olmak iddiasıyla ortaya çıkan ve öyle olduklarına hâlâ inanmak istediğimiz Gezi Direnişi öncüleri de mi aynı körlükten mustarip? Sarmalı görmüyorlar mı?

Kitle çizgisini aşarak **kaba tadı verdiklerini**, dolayısıyla da en az o iktidar kadar tongaya basıp **ulusalcıların** kuyruğunda şer girdaplara sürüklendiklerini fark etmiyorlar mı?

İki yanlış bir doğru etmez, toplumsal kutuplaşmaya alet olduklarını algılamıyorlar mı?

Kabağın kalyesinden de, sotesinden de, dolmasından da gına geldi, patlıcana geçelim!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir lokanta macerası

Hadi Uluengin 13.07.2013

KIZIM Türkiye tatiline gelmişti, maaile Bodrum civarında lokantaya gittik.

Modaymış da... Öyle demişti.

Yolunduk. Yolunduk ne kelime, kaziğa, hem de yağlı voyvoda kaziğına oturtulduk.

SİRF kazıklanmakla kalsak yüreğim gam yemeyecek.

Pintiliğim yoktur. Az çok karşılığını alabildiğim takdirde hiç mi hiç aldırımam.

Ama sözkonusu mekânın tek özelliğini yeşilcene bir kır bahçesi olması oluşturuyordu.

Bana biraz **Christopher Isherwood**'un "**Berlin'e Elveda**" romanından sinemaya da uyarlanan "**Kabare**" filmindeki köy lokantasını hatırlattı. Buraya kadar amenna! Ya gerisi?

İçine tarçın boca edilmiş bir kuru fasulyenin “**yerel pilaki**” (!), baltayla parçalanmış kaba bir döşün de “**pirzola**” (!) diye önünüze konulduğu düşünün ve ötesini sormayın!

Henüz burjuva olamamış avanak şehirliler! Afiyetle yutmakla kalmayıp dört çarpı dört otomobilleriyle villalarına dönerken bir de “**otantik mutfak**” tattık diye keyifleniyorlardır.

BİZİMKİSİ bile bile lâdes oldu. Tatil beldelerindeki bu tür yerlerin insanı enayi yerine koyduğu zaten malûm. Adı “**meşhur**”a çıkan mekânlardan ise hepten kuşkulanırım. Neymiş?

Kerimem hanımefendi kuafördeki sosyete dergisinde methiyesini okumuşmuş.

O dergiyi alacaksın ve “**gurme**” (!) diye imza atmış yazarına şapır şupur yalatacaksın.

Çünkü iş sırf yemeklerin berbatlığıyla da bitmiyordu!

PATRON niyetine karşılayan adam zaten köylü mü köylü! Haza, ayı aleyhisselam!

“**Buyurun**” bile demiyor. Karabaş köpeğe komut verir gibi “**otur**” diyor.

Belki ki uyanık davranıp daha önce bostan diye kullandığı araziyi lokantaya çevirmiş.

Tek melekesi oklavayla yufka açmak olan karısına da “**şef**” (!) unvanını bahşetmiş.

Mezradan topladığı bilumum yontulmamışları ise “**garson**” diye kullanıyor

Sanki “**zikkımlan**” der gibi tabaklar önümüze dehşet bir hoyratlıkla atıldı.

İsmarladıklarımızın gelmesi ise mandanın yalaktan ahıra salınması kadar uzun sürdü.

BİR ara torunum için tekrardan meşrubat istedim.

Bir, üç, beş, bize bakan alığın bir kulağından giriyor, diğer kulağından çıkıyor.

Her nasılsa mucize oldu ve patron seslenişlerimden birini duydu.

Çocuğu “**getirsene lan**” diye haşladıktan sonra bize dönüp ne dedi biliyor musunuz?

“**N’olacak, yörük! Yavaştır, kusura bakma!**”

İşte orada şak diye düşüp bayılabilirdim.

EVET evet, şu yaşa geldim ve hantallıklarını toprağın durağanlığına, yavaşlıklarını ise mevsimlerin ahesteliğine yordüğüm köylülerin böyle bir hiyerarşisi olduğunu biliyordum.

Yörükleri kendilerinden alt seviyeye koyduklarını ilk defa o an duydum.

Lâkin muhtemelen doğrudur!

Hegel'den **Marx**'a **tarihselcilik** anlayışına inanmasam dahi yerleşikliğin göçebelikten daha ileri bir uygarlık aşamasına tekabül ettiğini her hâlde kabullenmek gerekiyor.

Yani tarladaki öküzün arkasında saban tutmak bile köylüyü, o öküzü ancak dağda bayırda dehlemekle yetinen göçebeden daha atik, daha çabuk ve daha cevval kılıyor.

Eh, ne demeli? Son tahlilde her şey izafidir ve beterin beteri, yavaşın da yavaşı vardır!

Tabii bir de tarçın boca edilmiş kuru fasulyeyi "**yerel pilaki**", yağlı köylü kazığını ise "**otantik mutfak**" diye yutmak vardır ki, zahir bu da uygarlığın zirve noktasını oluşturuyor.

Henüz burjuvaya dönüşememiş şehirli enayiliği!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gezi'nin ortak paydası

Hadi Uluengin 17.07.2013

GEZİ Parkı olaylarının sosyolojik boyutu hakkında şimdiden kesin hüküm veremeyiz.

Ayrıntıya ancak ciddi araştırmalar sonucunda ve zaman içinde vâkıf olacağız.

Fakat bunu söylemek ana ögeyi görmezden gelmek anlamına gelmiyor. O da şudur:

Heterojen bir **memnuniyetsizler koalisyonu** olarak ortaya çıkan ve zaten de böyle bir ortaklık sayesinde kitleselliğe ulaşan eylemler bir **bıkkınlık birikiminin** tezahürü oldu.

Bununla tabii ki AKP'nin ve özellikle Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**'ın otoriter eğilimlerine karşı oluşan tepkiyi kastediyorum.

Esas bileşkeni ise **laik hayat tarzına** müdahil söylemlerden duyulan kaygı oluşturdu.

Hemen bir açıklama getireyim: Gerek cümledeki **laik** kelimesini, gerekse aşağıda zikredeceğim **dindar** sözcüğünü çok geniş ve çok elastiki bir anlamda kullanıyorum.

Modernler- muhafazakârlar, sekülerler- mütedeyyinler falan da denebilir ki, yani heyhat artık **bizim mahalle- sizin mahalle** deyimleri reva görülen ayrışmayı kastediyorum.

Tekrar sadede gelirim...

DEDİĞİM gibi, iş yukarıdaki **hayat tarzında** düğümleniyor. Oysa AKP de, lideri de en azından kısa- orta vadede laikleri dindarlaştırmak gibi bir proje peşinde koşmuyor.

Tersini söylemek hem haksızlık, hem iftiracılık olur!

Nitekim belki o laikler zaten iflah olmaz addedildiğinden; belki aynı AKP Müslüman demokratiğin öncüsü olduğundan; belki de ikisi birden devreye girdiğinden, bugüne kadarki iktidar pratiği seküler tercih yapan insanları mütedeyyin kılmak hedefini gütmeydi.

Ama belagatte haydi haydi, uygulamada ise kısmen başka bir eksen devreye girdi:

Laikleri **gettolaştırmak!**

BUNUNLA dindar olmayan türden **hayat tarzını** sınırlamak çabasını kastediyorum.

Yani bu tarzı kademe kademe kamusal alanın dışına iteklemek; sahip bulunduğu sahayı tedricen daraltmak ve özellikle de mevcudiyetinin görünürlüğünü silikleştirmek!

Kaba bir metaforla söyleyeyim: İktidar ne akşamcıları meyhaneden çıkartıp camiye, ne de bikiñilileri plajdan alıp haşemalı hamama sokmak gibi amaç taşıyor.

Mutaassıp, en azından muhafazakâr proje o meyhane ve o plajları mümkün mertebe asgariye indirgemeyi, her hâlükârda da yine mümkün mertebe gözden ırak tutmayı hedefliyor.

Zaten **Erdoğan'ın "isteyen evinde zıkkımlanır"** demeye getirdiği nobran tavır yahut otoritenin "**metroda adaplı durun**" diye yaptığı müdahil uyarı, **laik hayat tarzını** yukarıdaki kamusal alandan uzaklaştırmak ve belirli gettolara sığdırmak tasavvurunu apaçık ele veriyor.

ANCAK abartmayalım! Aslında her muhafazakâr iktidar benzer amaçlar taşır.

Fırsat olursa ABD'de de, Polonya'da da, Hint'te de ikizleri gündeme gelir ve geliyor.

Artı, AKP'nin uygulamalarında "**Şeriat**" (!) keşfetmek de ikinci bir iftira olur.

Fakat hem o AKP'nin **siyasal İslam** gibi baştan tedirginlik yaratan bir kimlikle ortaya çıkması; hem de bilhassa ve bilhassa dediğim dedik Başbakan'ın otoriter, hoyrat ve pederşahi bir üslupla meydan okuması, durumu emsallerinden daha farklı ve daha ciddi kılıyor.

Laikler sırf rencide olmakla kalmıyorlar. **Gettolaştırma** sinyalleri onların benliklerinde zaten kâh meşru, kâh vehim olarak varolan **hayat tarzı** endişesini daha da pekiştiriyor.

Başka bir deyişle, kaygıyı **özden** ziyade **biçim** ve **pratikten** ziyade **retorik** körüklüyor.

Dolayısıyla da Gezi Parkı eylemleriyle netleşen **memnuniyetsizler koalisyonu** yine esas olarak **laik hayat tarzı** ortak paydasında birleşiyor.

Olayların sosyolojik ayrıntısına ciddi araştırmalar sonucunda ve zaman içinde vâkıf olacağız ama yukarıdaki ana ögenin yanlışlığı içereceğini sanmıyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Alevi meselesi

Hadi Uluengin 19.07.2013

GEZİ olayları ve uzantıları sırasında ölen beş kişiden beşi de Alevi kökenliydi.

Burada bir kasıt ve kumpas keşfetmek için zırdeli olmak gerekir!

Eh, mezhebî kimlik kimsenin alnında yazmıyor. Güvenlik güçleri ise o aidiyeti gaipten haber veren aletler kullanmıyor. Böyle bir aparatı bilim-kurgu senaryoları bile icat edemedi.

Dolayısıyla, bütün maktullerin Ehl-i Beyt inancındaki insanlardan oluşması asla ve asla komplo teorisiyle açıklanamaz.

Fakat bir tesadüften de söz edilemez!

Mantıkî bir izah aramak zorundayız ki gerçeğe en yakın hipotez şöyle şekilleniyor:

EĞER aritmetik formül ararsak, demek Türkiye genelinde şu kadar yüzdeyle azınlık olan Aleviler Taksim protestolarına o yüzdenin haydi haydi üstünde bir rakamla katıldılar.

Nüfus dağılımına ters ölçekli bu olguya muhtemelen bir de onların en görünür ve en ön saflarda yer alması eklendi. Yani **hedef olmak** şansı istatistik skalada üst seviyeye çıktı.

Artı, aynı Alevilerin ülke ortalamasını aştığı illerdeki gösteriler de oranı yükseltti.

ASLINA bakarsanız yukarıdaki tesbit hiç de yadırgatıcılık içermiyor.

Çünkü öncüleri buradan yola çıkmış olmasalar dahi Taksim olayları baştan beri ve çok genel anlamıyla "**laik sol**" (!): daha dar çerçevede ise Kemalist ve **ulusalcı** ekseninde algılandı.

Her hâlükârda da **protest** bir nitelik taşıdı.

Dolayısıyla, zaten sözkonusu eğilimlerin belli başlı "**müşteri kitlesini**" (!) oluşturan ve tarihî gelişimden ötürü de o **protest** kimlikle özdeşleşen Alevilerin "**başla güreşmesini**" normal bir gelişme olarak yorumlamak gerekiyor.

Peki de, bu durum nesnel açıdan normaldir ama öznel açıdan normal midir?

İlk bakışta değilmiş gibi geliyor!

DEĞİLMİŞ gibi geliyor, zira hakikaten de Ehl-i Beyt inancındaki çoğunluk yukarıdaki genel tercihleriyle "**cellâtlarına âşık kurban**" manzarası sunuyor.

Kendine eziyetten haz duyan bir mazoşizmden dahi bahsedebiliriz!

Nitekim “**İttihatçı ve Kemalistlerin Alevi- Bektaşî Politikaları**” başlığıyla **Ayşe Hür Radikal**’de tekrar özetledi, bazen riyakâr ve fırsatçı biçimde sırt sıvazlasalar bile Türkiye’deki bütün modernleşmeci iktidarlar da aslında Alevileri hep Sünni perspektiften algıladılar.

En hafifinden ihtiyatkârlıkla, fakat esas olarak düşmanlıkla yaklaşılar.

Dolayısıyla, hem Dersim katliamı, hem de diğer pratikler ortadayken Alevilerin hâlâ nasıl aynı rotada ısrar edebildiği sorusu sorulduğunda, mevcut durum sonsuz **anormal** geliyor.

ÖTE yandan, başlarına kırmızı kurdele bağlayarak **ölüm orucuna** yatan “**sol**” (!) fanatikleri veya Başbakan’ın vereceği Muharrem Orucu iftarına katılacakların “**düşkün**” (!) ilân edileceği tehdidini savuran dedeleri nasıl es geçebiliriz?

Yine bazı marjinal “**sol**” (!) örgütlerin babadan toruna bir gelenek hâlinde ve daima aynı Alevi ortamdan militan devşirmesini hangi laik ve modernist temelde açıklayabiliriz?

O hâlde şüphe yok, ister seküler, ister mezhebî söylem kullansınlar, ciddi bir kesim Alevinin hem Farsî Şiiliğin ilelebet yakınma eziyetinden arınamadığını; hem de zıddındaki Sünni bağnazlığa rahmet okutan bir teolojik boyutla donandığını saptamak zorundayız.

BUNU da saptadık ve yine **ilk bakışta** tekrar son derece **anormal** bulduk.

Fakat dikkat, kasten hep **ilk bakışta** diye vurguladım.

Daha derin bir bakışla **normal** sayılabileceğini kavrayabiliriz ki, buna yarın geleceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Alevi meselesi (2)

Hadi Uluengin 20.07.2013

EVET, dün dediğim gibi Aleviler **ilk bakışta** cellâdına âşık kurban manzarası sunuyor!

Çünkü başta Dersim katliamı, yakın tarihte çok ağır darbelerini yemiş ve Sünni kimlik dayatmasını yaşamış olmasına rağmen Ehl-i Beyt inancından çoğunluk hâlâ laikçi- zapturaptçı ideolojinin en temel direğini oluşturuyor.

Üstelik bu **mazoşist sevdâ** onları sırf yukarıdaki siyasetlerin ebedi “**müşterisi**” kılmak ve irili ufaklı bilumum “**sol**”a (!) fanatik militan yetiştirmek olgusuyla da sınırlamıyor.

Yine dün örneklerini verdiğim gibi, sözkonusu değişmezlik ve bağnazlık görünürdeki seküler söyleme rağmen aslında derin bilinçaltını belirleyen imani dürtüleri yansıtıyor.

Dolayısıyla da bütün bunlardan yola çıkarak Alevilerin **anormal** bir durum yansıttığını söylemek **ilk bakışta** hiç mi hiç yanlış bir tahlil olmuyor.

OYSA biraz daha derin bakmaya çalışır ve kendimizi mümkün merteye bir Alevi gibi düşünmeye zorlarsak yukarıdaki tablonun **anormal** sayılamayacağını kavramakta gecikmeyiz.

Buradaki birinci unsur da **azınlık ruhiyatıdır!**

Zira ister dinî, ister etnik olsun, çoğunluk tarafından **öteki** olarak algılanan herhangi bir azınlık hem korunma refleksiyle donanır, hem de metazori kendi içine kapanır.

Eh, tarihî hafızaya ek olarak "**Kızılbaş ekmeği haramdır**" sözünden tutun da "**mum söndü**" iftiralarına uzanın, Ehl-i Beyt kültüründen insanların kendilerini tedirgin hissetmesi ve korungan davranması için her şey dün olduğu gibi bugün de ciddi ölçüde mevcuttur.

Kimlik ele vermemek için bazı Alevi hanelerin sahurda ışık yaktığı hâlâ bir vakiadır.

İMDİİ, bu durumda korkuyu asgariye indirecek ve **normalleşmeye** zemin yaratacak temel yöntem ancak azınlık kimliğini çoğunluk nezdinde **hukukî eşit** kılmaktan geçebilir.

Gerçi doğru, toplumsal olaylar sonsuz çetrefil bir süreç izlediğinden, tıpkı Kürt sorunundaki gibi bunun illâ bir sihirli reçete olacağına dair peşin hüküm ve garanti verilemez.

Fakat gerçekleşmeden Alevi meselesinin çözülebileceği de hiç mi hiç iddia edilemez.

Ve madem talep ortadadır ve laik tarza rağmen de aslında imani unsur belirleyicidir, o hâlde sözkonusu **hukukîleşmeyi** sağlayacak ilk adım da ibadethane tescili olmalıdır.

Çünkü metafizik olgu insanın fıtratında var! Semaviyi tatmin etmeden dünyeviye ve maneviye tatmin etmeden maddiyi tatmin etmek hemen hemen imkânsızdır!

Lâkin kabul, bu heterodoks mezhebi genel İslam bünyesinde algılamak gerektiğinden cemevleri klasik cami kategorisine pek girmiyor. Peki de bana ne? Kararı Aleviler verecek.

Her halükârda da çelişkiyi çözmek dogmatik değil pragmatik davranmayı gerektiriyor.

ÖTE yandan, Alevilerin **ilk bakışta** yine **anormal** gelen "**celladına âşık kurban**" konumunu da izafileştirmek zorundayız.

Yani burada çok rahatlıkla bir **ehven-i şer** tercihin devreye girdiğini söyleyebiliriz.

Çünkü gerek Alevi kolektif hafızası, gerekse kâh haklı, kâh vehim olarak ortaya çıkan ve Sivas katliamından üçüncü köprü'nün adına uzanan gelişmeler sözkonusu mezhep mensuplarını bilinçaltında, zaten her halükârda egemen olan iki Sünni kesim arasında mukayeseye itiyor.

Çoğunluğun vardığı sonuç da her şeye rağmen ve istediği kadar sillesini yemiş olsunlar, laik kimliğini ön plana çıkartan zapturapt ideoloji ve siyasetlerini, Sünni kimliğini esas alan ve dinî eksende rota tutturana ideoloji ve siyasetlere yeğlemek şeklinde oluyor.

Başka bir deyişle, Aleviler ikincilerden birincilerden çok daha fazla korkuyorlar, zira sonsuz insani bir refleksle hayat tarzına ilişkin özgürlüğü her şeyin zirvesine oturtuyorlar.

Ve yukarıdaki tercih Aleviler açısından **normaldir**, çünkü **anormal** olan şey Aleviliğin hâlâ **mesele** olarak kalmasıdır ki, hiç hoşlanmadığım o tercihleri dâhil sorumlulukları yoktur!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Analı babalı büyüün!

Hadi Uluengin 24.07.2013

HELE şükür, doğmuş. Sen sağ ben selâmet, ahali de dokuz doğurmaktan kurtulmuştur.

Anladınız, Birleşik Krallık tahtı varisi Prens **William**’ın eşi ve Cambridge Düşesi **Kate Middleton** tarafından önceki gün dünyaya getirilen asil bebeği kastediyorum.

Eh, koskoca İmparatorluk torunu için loğusa şerbeti kaynatmak ve nazar boncuğu takmak benim ne haddime, Allah analı, babalı büyüün demekle yetiniyorum.

Âmin ve şimdi lâtifeyi bırakıp sadede geleyim.

LONDRA’daki olayın böylesine merakla izlenmesini sırf **people** denen ve kâh gerçek, kâh sahte şöhratlerin hayatını dikizleyen medyatik röntgencilikle açıklayabilir miyiz?

Şüphesiz bu da var ve muhtemelen ilk plana oturuyor ama başka bir şeyler daha var!

ŞÖYLE ki, **Eski Rejim**, yani asaletten kraliyete uzanan değerler, semboller ve aktörler bütünü en azından Avrupa kolektif hafızasında mevcudiyetini hâlâ koruyor.

Üstelik de bu **gaip zaman peşinde** bir nostaljiyanın ötesine taşıyor.

Başka bir deyişle, olayların siyasi değer taşımasına rağmen eğer dün **William**’ın annesi **Diana** trafik kazasında ölünce bütün İngiltere kederlere boğulduysa; veya eğer bugün **II. Albert** oğlu **Philippe** için tahttan feragat edince bütün Belçika’da taşlar oynadıysa, bunlar Yaşlı Kıta’nın derin bilinçaltında yerleşiklik kazanmış bir dizi dürtüden kaynaklanıyor.

Tam burada da ulus-devlet teorisini **Ernest Renan**’ın bir saptaması aklıma geliyor.

Ondan yola çıkarak vardığım sonuç illâ doğrudur demiyorum ama düşünmek gerekir.

MEALEN söylüyorum, **Renan** aristokrasiye yabancı Amerikan toplumlarında devletin bireye çok az karıştığını kaydeder. Fakat aynı devlet aynı bireye de çok az şey bahşetmektedir

Çünkü bizzat bu ikincisi o birinciye ancak çok az şey vermeye razıdır.

Oysa Avrupa toplumlarında sözkonusu birey devletten çok şey bekler ve alır.

Zira hükümlan- tebaa ilişkisinde ezelden beri çok şey vermiştir.

İşte sanıyorum ki başta sosyal demokrasi, modern **inayetli devlet** ideolojilerinin esas olarak Yaşlı Kıta'da kök salmasını belirli ölçüde bu ilişkiye; yani yine **inayetli** bir lütufla **prens** olduğu varsayılan **Eski Rejim** kavramlarının bilinçaltı sürekliliğine bağlamak gerekiyor.

Ve kanımca, Batı tipi bir feodalite yaşamamış olsa dahi **Kerim Devlet** geleneğinden inen Türkiye de sözkonusu Avrupai şemaya nispeten yakın duruyor.

Dolayısıyla AB hedefi göreceli olarak tarihî sürece daha uygunmuş gibime geliyor.

Oysa yine de Londra'daki doğuma duyulan ilgiyi dikizciliğe indirgeyemeyeceğimiz gibi, son tahlilde muallâklık içeren böyle bir hipotezle de tam açıklayamayız.

İŞİN içine az- çok da şiir giriyor desem ne düşünürsünüz?

Hayır, benzetmenin mucidi ben değilim!

General **August von Gneisenau** Prusya Kralı **III. Friedrich – Wilhelm**'e gönderdiği bir mektupta **"hükümdara, vatana ve fazilete duyulan aşk aslında şiirin ta kendisidir. Bu şairanelik de tahtın güvencesidir"** diye yazar ki, hiç yabana atmamak gerekiyor.

Nitekim dün İran Şahbanusu **Süreyya**'nın hüznlerinde; İngiliz Kralı **VIII. Edward**'ın aşklarında veya sabık Avusturya- Macaristan Arşidükü **Rodolphe**'nin tragedyalarında olduğu gibi insanlar bugün de Cambridge Düşesi **Kate**'in doğumlarında daima aradıkları ve daima aramaya devam edecekleri bir şairanelik keşfetmiyorlar mı?

Hatta aslında dinlemek istedikleri sihirli masalların şiirini kendileri yazmıyorlar mı?

Bana kalırsa evet ki, eh, dün ben bu satırları noktalarken vaftiz adı henüz konmamış olan Birleşik Krallık tahtı üçüncü kuşak varisini Allah analı babalı büyütsün ve tekrar âmin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt Konferansı ve paranoya

Hadi Uluengin 26.07.2013

EYVAH, kolektif paranoyamız yine depreşti! Tekrar hop oturup, hop kalkıyoruz.

Delilik emarelerimiz de psikolojideki Pavlov şartlanmasına benziyor.

Hani zil sesiyle yemek yemeye alıştırılmış köpek bir süre sonra artık kemik verilme bile her zil çalışta hep aynı tepkiyi gösterir ya, işte biz de bu tür bir refleksle davranıyoruz.

NİTEKİM baksanıza, **Sevr kompleksimiz** yeniden cinnet raddesine ulaştı. Neymiş?

Dört farklı ülkenin Kürtleri ilk kez ortak bir **Ulusal Konferans**'ta toplanacakmış.

Dolayısıyla da Kürdistan'ın kurulması ve Türkiye'nin bölünmesi gündemdeymiş.

Zaten de bu gelişme aslında Lozan Antlaşması'nın gizli maddelerinde mevcutmuş.

Artı, aynı bölünmenin yüz yıl sonra gerçekleşeceği de yine orada zikredilmişmiş.

Fesuphanallah ve neresinden başlayayım ki?

BİR kere, dün **Taha Akyol**'un da üstüne basa basa belirttiği gibi o Lozan Antlaşması'nda **gizli madde** falan yoktur! Böylesine iddialar deliliğin de ötesinde, zırdeli saçmasıdır.

Kaldı ki, olsa ne yazar? Zira nasıl ki askerlik sanatında emir demiri keser, uluslararası hukukta da bir sonraki sözleşme, bir öncekini sıfıra indirger. Kubura atar ve sifonu çeker.

Ne yani, modern diplomasi tarihindeki en son gizli antlaşma olan 1939 **Hitler- Stalin** Pakti'nda Almanya ve SSCB hem Polonya'yı, hem Baltık ülkelerini paylaşmıştı diye şimdi Berlin ve Moskova da aynı talep mi ortaya çıkacak? El insaf!

Dolayısıyla, Leman gölü kıyısındaki 1923 mutabakatından beri devlet sınırları zaten yüz bin forumda ve yüz bin imzada tasdik edilmiş bir Türkiye'nin Lozan'daki **mahrem madde** uyarınca yüz yıl sonra bölüneceğini söylemek için gerçekten cinnetlik olmak gerekiyor

ÖTE yandan, velev ki dört ayrı ülkede yaşayan Kürtler arasında çok doğal ve çok meşru olarak ırkî, manevi, ruhi ve hatta kısmen de iktisadi bağlar olsun!

Bu, hiçbir şekilde tek bir Kürdistan'ın kurulacağı anlamına gelmez. Gelmiyor.

Çünkü her etnisite kendi ulus-devletinde birleşir diye bir kural yoktur. Asla da olmadı!

Coğrafi, tarihî ve sosyolojik olaylar bazen öyle bir seyir izlerler ki, aslında kavmî bir dürtü olan **kan kardeşliği** olgusunu geri plana iterler. Bilinçaltında sürer ama artık ikincildir..

Buradan itibaren belirleyici olan şey sınır ötesindeki **soydaşlarıyla** değil, kendinden farklı etnisite veya etnisitelerle bütünleştiği **millet kardeşliğidir!**

Nitekim Belçika’da **Flamanlar** başkenti Brüksel değil **Lahey**; Tayvan’da **Hanlar** Taipei değil **Pekin**; Kosova’da **Arnavutlar** Priştine değil **Tiran**; Alzas’ta **Cermenler** Paris değil **Berlin** yahut Karintya’da **Slavlar** Viyana değil **Lübiyana** olan başka ulus–devletlerin kavmindendir.

Tıpkı Kürtler gibi onların da hudut ötesindeki soydaşlarıyla satıh yekpareliği vardır.

Örnekleri uzatabilirim ama hiçbirinin de görünür gelecekte Hollanda, Çin, Almanya, Arnavutluk veya Slovenya bayrağı altında birleşmek gibi bir özlem ve tasavvuru yoktur.

İMDİİ, hâl böyleyken **Ulusal Kürt Konferansı** toplanıyor diye tekrar histeri krizine girmemiz tabii ki aslında itiraf etmekten bile korktuğumuz esas endişeden kaynaklanıyor:

Türkiye Kürtlerinin Türkiye Cumhuriyeti ulus-devleti bünyesindeki **millet kardeşliği** dürtüsünde hâlâ buluşmadıkları; dolayısıyla da **kan kardeşliğini** tercih edebilecekleri kaygısı!

Yerim yok başka yazıda açıklayacağım, oysa Kürt meselesinin ortak ülkemizin en devasa ve en hayatî sorunu olarak durmasına rağmen bu endişe yine de vehimdir

Fakat vehim değil vahim olan şey aynı paranoyanın hiç durmadan kendini üretmesidir.

Ve bunun tek tedavisi yukarıdaki **millet** kavramını “**Ne mutlu Türk’üm diyene**”nin de ötesinde tanımlayabilmekten, yani ruhbilimdeki Pavlov şartlanmasını aşmaktan geçmektedir.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İlâhların gazabı

Hadi Uluengin 27.07.2013

ŞİMDİ de **Yavuz Baydar** da ilâhların gazabına uğradı. **Sabah** Gazetesi’nden kovuldu.

Suç, **Okur Temsilcisi** köşesinde Gezi direnişini destekleyen mektupları yayınlaması!

Quo vadis? **Hasan Cemal**’den **Kürşat Bumin**’e; artı, tüm **Akşam** kadrosundan adını sayamayacağım kadar çok diğerlerine, işte her muhalif ses medya kapısının önüne konuluyor.

Kâğıt üzerindeki varlığına rağmen gerçek bir basın özgürlüğünden söz edebilir miyiz?

BİLİYORUM, el cevap, iktidar temsilcileri bu soruya hemen şu yanıtı vereceklerdir:

“En ulusalcısından en pespayesine hükümet karşıtı yayınların ibadullah olduğunu görmüyor musun? Dolayısıyla ifade hürriyeti tırpanlanıyor diye ucuz demagoji yapma!”

Hayır, kazın ayağı öyle değil!

Doğru, yukarıdakiler “**ultra muhalif**” (!) yönde yayın yapıyorlar ama son tahlilde gerek nitelikleri, gerek nicelikleri itibariyle **merkez medya** denen kategoriye girmiyorlar.

Böylesine organların müşterisini zaten “**anti**” olmayı baştan ve partizanca benimsemiş kesim oluşturuyor. İktidar ağzıyla kuş tutsa onlar kadı kızında yine kusur keşfedecekler.

Dolayısıyla da kendi kitlelerinin nabzına göre şerbet veriyorlar ve öyle aman aman bir kıymet-i harbiye ifade etmiyorlar.

OYSA bütün demokrasilerde olduğu gibi Türkiye’de de **merkez medya** dendiğinde hem daha geniş bir kamuoyuna hitap eden, hem de şu veya bu doğrultudaki genel eğilimine rağmen belirli bir eleştirelliği ve nesnelliği koruyan organları kastediyoruz.

Ve, ilâhların gazabına uğrayan gazetecileri de işte hep oradakiler oluşturuyor!

Üstelik kabak şu sıra AKP’ye ve Başbakan’a karşı marazi bir hasmaniyet gütmemiş; aksine, referandumdaki “**yetmez ama evet**” yaklaşımından Kürt barışı atılımındaki desteğe, sözkonusu partiye ve liderine pek çok konuda arka çıkmış “**liberaller**”in (!) başında patlıyor.

OYSA eminim, eğer lâfı geçerse, **Hasan Cemal** vakasında olduğu gibi **Yavuz Baydar** için de Başbakan “**benim dahlim yok! Kimseye şunu at demedim**” diyecektir.

İnanırım ve yüzde doksan dokuz virgöl doksan dokuz doğrudur!

Tamam da, bu hiçbir şekilde kendisinin çok ağır sorumluluğunu ortadan kaldırmıyor.

Çünkü sözkonusu sorumluluk bizzat **Recep Tayyip Erdoğan**’ın kurduğu sistemden ve yarattığı atmosferden kaynaklanıyor!

BU sistem ulufe olarak ihale dağıtmak mükâfatından vergi cezası kesmek tehdidine, medya işverenlerinin önemli bir bölümünü iktisadi açıdan iktidara bağlamak üzerine kuruldu.

Atmosfer ise otoriterliği her geçen gün daha çok ayyuka çıkan ve bütün eleştirilere kapanan AKP önderinin yine her geçen gün tırmanan tehditkâr üslubuyla tahakküm kurdu.

Erdoğan tabii ki şu veya bu medya patronuna “**şunu at**” diye talimat vermeyecektir.

Fakat iktisadi çıkar leb demeden leblebiyi anlamayı zorunlu kıldığından da aynı patron yine tabii ki zarar göreceği kaygısıyla her muhalif sesi ya susturacak, ya kapıyı gösterecektir.

BU olgu geçmişteki devlet- burjuvazi ilişkilerinin de değişmediğini ortaya koyuyor.

Yani iktidar sosyolojik yapıyı dönüştürdü ama sözkonusu burjuvazi bugün de yine sözkonusu devletin lütfkârlılığıyla palazlanıyor. Dolayısıyla da yine onun istediği rotayı tutuyor.

Başka bir deyişle, Türkiye’de basın özgürlüğünün tehdit altında olması aslında bizzat burjuvazinin de varoluş meşruiyetini tehdit altında hissetmesiyle atbaşı bir seyir izliyor.

Ve o burjuvazi o devletten özgürleşmek cesaretini göstermedikçe ilâhların gazabı biz gazetecilerin başında daha çok patlayacak ama kendisi de sandığı kadar emniyette olmayacak.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dile, Ataç’a ve Otto’ya dair

Hadi Uluengin 31.07.2013

NURULLAH Ataç’ı sevmem. Allah taksiratını affetsin, günahları diz boyudur.

Bir kere **öz Türkçe, öz Türkçe** diye Türkçenin canına okumuşların en başında gelir.

Oysa prostata şifa kereviz usaresi mi kaynatıyoruz, hiçbir lisanın özü mözü olmaz!

Millisi- gayrı millisi; laiki- dindarı; ilericisi- gericisi; sağcısı- solcusu falan da olmaz.

Hele hele kız oğlan kız iffetlisi hiç olmaz!

Sözcükler manastıra tıklılacak rahibe değil, onları bekâret kontrolünden geçirmiyoruz.

ÖYLE, çünkü her dil çok uzun süreçlerde ve daima diğerlerinden etkilenerek evrilir.

Hem fahişelik, hem jigololuk, hem de muhabbet tellallığı yaparak zenginleşir.

Namus zaptiyesinin prangasına asla gelmeyeceği için de onların “**öz**”ünü (!) aramaya; bulamadığınız takdirde ise uydurmaya kalkışırsanız şimdiki fecaat durum ortaya çıkar.

Yani kelimeleri, sıfatları, tamlamaları ve nüansları kör baltayla hacamat ettiğiniz için aslında düşünceleri hadım etmiş olursunuz. Böylelikle de totaliter nüveler yeşertirsiniz.

Artı, geçmişle muazzam bir kopukluk yarattığınız için kolektif hafızayı silersiniz.

Sonra buyurun cenaze namazına ki, işte musalla taşındaki maktulün ilk katili **Ataç**’tır!

ÖTE yandan hazretin başımıza belâ ettiği diğer illet de devrik cümle merakı olmuştur.

Ne Fransızcadaki **Céline**’in, ne İngilizcedeki **Joyce**’un eline su bile dökemeyecek olmasına rağmen de bunu yazı dilini konuşma diliyle bütünleştirmek için yaptığını söyler.

Hayır! Bin defa hayır! Bütün lisanlarda ikisi farklı şeylerdir.

Çünkü gramer, noktalama ve sentaks kurallarından ötürü farklı olmak zorundadır!

Konuşurken kurulan bir devrik cümlede telaffuz ve vurgulama, anlamı derhal yansıtır.

Oysa alıntılama ve şiir gibi istisnai durumlar hariç yukarıdaki ifade tarzını satırlara da aynen yansıtırsanız okuyucu afallar. Tereddüde düşer. Her hâlükârda da yapaylık oluşur.

BİTMEDİ! **Nurullah Ataç**'la birlikte hem **öz Türkçe** hezeyanı, hem de devrik cümle budalılığı birer alâmet-i farikaya dönüştü. Niceliğimiz alnımızdan okunmaya başladı.

Biraz feraset sahibiyseniz, kim ki **yerli malı** değil diye lügatten sözcük aforoz ediyor ve kim ki sayfada ters cümle yumurtluyor, onun kendini **laik, ilerici, solcu** saydığını veya formasyonu sırasında bu tür rahle-i tedristen geçtiğini yahut şartlandığını derhal anlıyorsunuz.

Tevekkeli **Orhan Veli** aynı **Ataç**'ı boşuna "**Nurullah Atâ / Soğan salata / Drink galata**" diye tiye almamış... Yine de umalım ki hâlâ zebani ateşlerinde yanıyor olmasın!

FAKAT dobra dobra söyleyeceğim, **Nurullah Ataç**'a duyduğum hasmanelik sırf dilbilim meselesiyle, yani özünde ideolojik boyutla da sınırlı kalmıyor.

Bir de **köpek hissiyatına** ilişkin derin ve vahim anlaşmazlığım devreye giriyor.

Çünkü o **Ataç** bir denemesinde sırf kedilere uzun uzun methiyeler düzmekle yetinmez.

Zaten bu kadarla kalsa itiraz etmeyeceğim. Yıllarca besledim, ben de kedileri severim.

Ama köpekleri de severim! Hatta muhtemelen daha çok severim.

Oysa **Nurullah Atâ** Bey orada da yine çizmeyi aşar ve işi köpekleri hakarete vardırır.

Bütün fütursuzluğuyla, yemek tarzlarından sadakat dürtülerine, kuçukuçuları aşağılar.

"**Soğan salata / Drink Galata**" artık yetti, şimdi depoya gider!

İMDİİ, işin aslına bakarsanız ben yukarıdaki satırları köpek yetim yurdundan evlat edindiğim ve önceki akşamdan beri hanemizi şenlendiren **Otto** için yazmaya karar vermiştim.

Fakat demek **Ataç**'a öyle kızgınmışım ki verip veristireceğim derken yerim kalmadı.

Neyse, **Otto** biraz yeni evine ve sahiplerine alışsın sizi encamından haberdar ederim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çarşı mı, Silivri mi

Hadi Uluengin 02.08.2013

GEREK ailemde, gerek çevremde **çarşı** sözü bir tek **Kapalıçarşı** için kullanılırdı.

Onun dışında, Aksaray, Kadıköy, Beşiktaş gibi büyük semtlerde mevkii olarak sürekli var olan ve gıda özelliği öne çıkan alışveriş mekânlarına **pazar** denirdi.

Meselâ anneannem Sandal Bedesteni'ne mi gidecek, "**Çarşı'ya uğrayacağım**" derdi.

Fakat elinde filesiyle gördüğü komşuyu "**pazardan avdet ediyor**" diye tanımlardı.

Zaten kim ki o **Kapalıçarşı**'yı kastetmeksizin **çarşı** lâfını etti, ya avamdan sayılır, ya da taşra kökenli olduğuna hükmedilirdi. Musluk yerine **çeşme** diyenlerle aynı addedilirdi.

HÂLÂ kullandığım oluyor ama yukarıdaki tanımın sakatlığını çoktan anladım.

Zira madem haftanın belirli günleri kurulan geçici tezgâhlara da **pazar** diyoruz, ikisini birbirinden ayırmak için sürekli olanlarını **çarşı** olarak nitelendirmek tabii daha mantıklıdır.

Eh, demek İstanbullu züppeliğiyle şartlanmışım ki düzeltip burada **çarşı** yazacağım.

İKÂMET ettiğimiz semt itibariyle biz **Beşiktaş Çarşı**'sına çok sık uğruyoruz.

Gerçi Beyoğlu iki adımlık mesafe ama orası artık turistik mıntıkaya dönüştü.

Ecnebilere incik boncuk satan dükkânlardan geçilmiyor. Tek tük kalan zerzevatçılar, balıkçılar, şarküteriler ise fahiş fiyatlarını sanki yine o ecnebilerin cüzdanına göre ayarlıyorlar.

İflas pahasına ne yapıp edip aldığım lâkerda hariç ancak yalanmak için dolanıyoruz.

Dolayısıyla, hem etiketler nispeten ehven geldiğinden; hem de Üsküdar'dan önce fakat tabii ki hiçbir yerle değişmeyeceğim Kadıköy'den sonra Beşiktaş bütün şehir-i İstanbul'un en sevecen ve en donanımlı ikinci çarşısını barındırdığından, hemen her hafta gittiğimiz oluyor.

Kolesterol derdinden **Pando** Bey'in kaymağını nadiren tatsak bile sebzesi, meyvesi, peyniri falan nevaleyi oradan düzüyoruz ki, esnafına erken siftah ve kesesine bin bereket!

MALÛM, adını taşıdığı kulübün taraftarlığıyla zaten dillere destan olmuş yukarıdaki **Beşiktaş Çarşı**'sı son dönemde Taksim Direnişi'ne verdiği destekle de ilk plana çıktı.

Hatta **Gezi Ruhu** deyimine ek olarak sosyolojik lügate bir de **Çarşı Ruhu** deyimi girdi.

Üstelik birikimi gasp etmek sevdasıyla yanıp tutuşan **ulusalcı** avene sözkonusu **Ruh**'u kasten pohpohlayarak **Çarşı**'yı kapana çekmek hesapları yaptı. Şu anda da tam siper yapıyor.

Neo-Nazi Maocuların **Karanlık** varakparesinden Ergenekoncuların **Odacıbaşı** sitesine, aynı taife Beşiktaş'ı da Silivri'ye benzetmek için yine yaltaklanıyor. Yallah, başka kapıya!

İMDİİ, dediğim gibi mekânın müdavimi olarak sanıyorum ki Beşiktaş Çarşı'sına atfedilen genel muhalif tavır birbirleriyle iç içe geçmiş faktörlerin bileşkesinden oluşuyor.

Bir; tribünlere özgü taraftar ve loncalara mahsus korporasyon dayanışmasına hafiften bıçkınvâri ve haydi haydi delikanlı bir **mağdurdan yana olmak** refleksi ekleniyor.

İki; ezeli İstanbullu semtin hayat tarzı aslında taşralılığı yansıtan ve mevcut iktidarla bütünleşen mutaassıp tarzla hem çelişiyor, hem de onu kendi üslubu açısından kaygılandırıyor.

Üç; Başbakanlık ofisinin Beşiktaş'a taşınmasıyla artık hiç içinden çıkılmaz hâle gelen ulaşım sorunlarının yarattığı ekonomik zarar da hoşnutsuzluğu üzerine tam tuz biber ekliyor.

Yani **Çarşı Ruhu** derece derece ve kademeli olarak kâh sportif, kâh mesleki, kâh manevi, kâh dünyevi, kâh da iktisadi dürtü ve unsurların bütünde siyasileşmiş oluyor.

FAKAT bu siyasileşme **öteki** düşmanı ve süngü dalkavuşu **ulusalcıların** kumpasına gelmek değildir, çünkü Çarşı içinde üç dinin mabedi ve sivil toplumun öz be öz mayası vardır.

Dolayısıyla şimdi **pazar** lâfını tekrar ve kasten kullanabilirim:

Ulusalcı, geçti Beşiktaş'ın pazarı sür eşeğini Silivri'ye!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ekalliyet mimlemesi

Hadi Uluengin 03.08.2013

ŞİMDİKİ kuşaklar **ekalliyet** sözcüğünü de bilmiyor. Azınlık demektir!

Fakat bu terim her azınlık için kullanılmaz. Türkçede anlam kayması yaşamıştır.

Esas olarak öz be öz yerli olan ama İslam aidiyeti taşımayan gayrimüslimleri tanımlar.

Ermeniler, Rumlar, Yahudiler vs. kastedilir ki, deyim nötrdür ve hakaret çağrıştırmaz.

KELİMENİN haniyse lügatten silinmesini ve her hâlükârda da yarım asrı devirmemiş olanlarımıza sanki Çinceymiş gibi gelmesini sırf lisanımızı hacamat, düşüncelerinizi hadım ve nüanslarımızı iğdiş etmiş şu "**dil**

devrimi” (!) fecaatiyle mi açıklamak gerekecek?

Sanmıyorum. Şüphesiz bu da var ama esas olarak aşağıdaki temel unsur var:

EKALLİYET tanımı sözlükten aforoz oldu, çünkü artık kullanmak ihtiyacı kalmadı.

Zira gayrimüslim kalmadı! Yani cim karnında nokta kaldı ki, mostralık diye sergile...

Oysa Lozan’dan, yani hem 1915 Ermeni Büyük Felaketi’nden, hem de kavmî ve dinî değış tokuşunun gerçekleştiğı 1923 Mübadele’siden sonra bile 12-13 milyonluk Türkiye sınırları içindeki o **ekalliyet**, azı var fazlası yok, 300-500 bin kişiye tekabül ediyordu.

Şimdi hesabı siz yapın: Genel nüfus artışını yukarıdaki azınlık sayısına oranlayın ve çıkan miktarı da bugün taş çatlasa yüz bin civarlarında gezinen rakamla kıyaslayın.

QUO vadis? Uçtular mı? Buharlaştılar mı? Nasıl oldu da hak ile yeksana karıştılar?

Eh, 1934 Trakya Yahudi pogromu; 1942, Avdetiler bile dâhil 1942 Varlık Vergisi; 1955 İstanbul Rum pogromu; 1964 yine Rum Mülkiyet Kararnamesi; 1974 “**Kıbrıs’ı alınız / Rumları s....**” kışla talimi ve en önemlisi de her gün, her saat, her dakika gayrimüslimleri **öteki** olarak algılayan, dışlayan ve hakir gören çoğunluk zihniyeti derken, hele şükür, işte **ekalliyet** kavramını hem lügatten, hem hafızadan silerek muazzam bir “**zafer**” (!) kazandık!

BUNLARI **AGOS**’tan iktibasla dünkü **Taraf**’a da manşet olan ve **ekalliyet** kimliklerine gizli mimleme şifreleri konulduğunu duyuran haberden dolayı yazmak ihtiyacını hissettim.

Bir kere, bonjur! Bu, ta nüfus kâğıtlarının ilk dağıtımından beri hep böyleydi.

Zaten sadece ben sözkonusu kepaşeliğı teşhir ve telin etmek için kaç yazı karaladım.

Artı, hâlâ mevcut mu bilemiyorum ama Emniyet Müdüriyeti’nde bir de Ermeni, Rum, Yahudi masaları vardı. Yegâne görevlerini de o kökenden azınlıkları denetlemek oluştururdu.

Çünkü yine dünkü **Taraf**’ta **Baskın Oran**’ın dediğı gibi, baştan beri “**etno-dinsel ayrımcılık**” üzerine inşa edilmiş olan ve Türk, İslam ve Sünni olmayanlara hiçbir zaman güvenmeyen Cumhuriyet onları daima **öteki** kategorisinde algıladı.

Bünyesinden atmak için de kâh mal mülk gasp ederek maddeten; kâh bin bir baskıyla dışlayarak manen; kâh da aşağılamalara göz yumarak ruhen elinden gelen her şeyi yaptı.

Unutmayalım ki daha dün bir televizyon sahibi rakibini **Rum çocuğı** diye sövüyordu.

Askere ise **Ku Klux Klan** (!) üyeleri dâhil tüm azınlıklıkları fişlemesi emri veriliyordu.

Hâlen de **Ermeni dölü** yahut **Çıfıt tohumu** cinsi küfürler cezai nefret suç sayılmıyor.

KAÇAK güreşiyoruz, çünkü tarihiyle yüzleşmekten korkan bir toplumuz.

Böyle bir yüzleşmeye ayna tutacak aktörleri de yok kıldığımızdan aynı tarihin aynı **ekalliyet** kavramı hem kelime lügatimizden, hem kolektif hafızamızdan tedricen kayboluyor.

Yani kelime unutkanlığımız bu defa “**dil devrimi**” (!) fecaatinden ziyade ulus-devleti inşa ederken **ötekine** layık görmüş olduğumuz fecaatten kaynaklanıyor.

Ve, ancak tarihle yüzleşmek cesaretiyle donanabildiğimiz ölçüdedir ki hem **ekalliyet** sözcüğünü yeniden öğreneceğiz, hem de hüviyetlerden **öteki** mimlemesini sileceğiz!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon kararı

Hadi Uluengin 07.08.2013

HER devletin en temel özelliğini şiddeti ve cebri tekeline almış olması oluşturmaz.

Bundan feragat eden veya onu paylaşan bir mekanizma gerçek **devlet** değildir.

Ve malûm, sözkonusu tekeli **kanun** denen nizamnamelerle kayda kuyda bağlayan genel sisteme de **hukuk** diyoruz.

Oysa yukarıdaki sistemle bütünleştiresek bile **adalet** aslında başka bir şeydir!

Hukuk ve **kanuna** kıyasla insanî, vicdanî, hatta ilahî duyguları daha ön plana çıkartır.

İşin içine biraz metafizik de girer dersem fazla yanılgıya düşeceğimi sanmıyorum.

Üstelik **kanunun** hayatı geriden izlediği ve esas itibarıyla ondan sonra dönüştüğü hesaba katılırsa, **adalet** ve **hukuk** kavramlarının birbirleriyle çelişmesi de pekâlâ mümkündür.

İŞTE yukarıdaki açıdan baktığımızda da önceki gün Silivri’de duyurulan **Ergenekon** davası kararları belki **hukukî** içerik yansıtır ama hiçbir şekilde **adil** hüküm oluşturmuyor!

Hatta aslına bakarsanız, gerek mahkemenin **özel yetkili** niteliğinden, gerek bariz usul ihlallerinden, gerekse soruşturmanın yamalı bohça muhteviyatından ötürü o **hukukilik** bile son derece vahim ve son derece ciddi çelişkiler barındırıyor.

Dolayısıyla da pek çok sanığa verilen ceza kalıplaşmış tabirle, **vicdan sızlatıyor**!

TABİİ bunu söyledim diye, belki birkaç istisna hariç, zanlıların sütten çıkmış ak kaşık olduğuna inandığım falan sanılmasın! Daha neler!

Aksine, otuz küsur yıldır onların sözcüsü olduğu ceberut ideolojilerle dişe diş mücadele eden birisi olarak kahir ekseriyetin masum sayılamayacağını adım gibi biliyorum.

Tamam da, ne değişir ki?

Hasımlarının haksız, en azından ölçüsüz biçimde cezalandırılmasına “**mehel olsun**” diyecek bir insan hem bizzat o insanî dürtülerden, hem **adalet** kavramından kopmuş demektir.

Dolayısıyla, aynı ceberutluğun zıt varyantı olarak kendisi de ahlak yoksunudur.

Kaldı ki, delidir ne yapsa yeridir, şu şarlatan ve şaklaban profesör numunesinin darbe yapılabileceğine veya legalist ve naif eski genelkurmay başkanının **örgüt üyesi** olabileceğine inanmak için sırf **adalet** duygusunu değil, mantık olgusunu da yitirmiş olmak gerekiyor.

Zaten Cumhuriyet tarihinin en önemli ve en hayati soruşturması olarak başlayan **Ergenekon** sürecinin daha sonra vicdanları yaralayan bir seyre girmiş olması da bu **örgüt** kavramının yanlış algılanmasından ve yorumlanmasından kaynaklanıyor.

ORADAN kaynaklanıyor, çünkü kontrgerillacı emekli generalinden sokak kabadayısı avukatına, kendisine rezil misyon vehmeden **Ergenekon** diye bir **nüve** tabii ki vardı.

Vardı ama zanlıların büyük çoğunluğu **ulusalcı** ideolojiye iman hariç onunla örgütsel bir ilişki içinde değildi. En kabadayısı **Karanlıkçı** Maocular gibi dirsek teması yapıyordu.

Başka bir deyişle, parçaların uyuşuyor olmasını yekpare bir **puzzle**’in cismanî mevcudiyetinde değil, yukarıdaki **ulusalcı** nefretin beynî ortaklığında aramak gerekiyordu.

Oysa soruşturma, iddia ve karar makamları o **nüve** dışında var olmayan bir bünyeyi icat etmekle hem **adli** yanlışla düşmüş; hem de suç gradosu kademe kademe sanıkları aynı kefeye koymakla **adil** davranmamış oldular.

Böylelikle de esas itibariyle tamamen doğru ve meşru bir yargılamanın intikamcılık güttüğü iddiasını güçlendirerek, o doğruluğu ve meşruluğu kamuoyu nezdinde şaibeli kıldılar.

ŞİDDETİ ve cebri tekelinde tuttuğu içindir ki devlet aynı zamanda **af** tekelini de tutar.

O hâlde, nüvenin ve ideolojinin burnu Silivri’de zaten sürtüldüğüne göre bu tür bir **af** artık hem **Ergenekon** sürecindeki, hem toplumsal uzlaşmadaki yegâne **adil** hüküm olacaktır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Namert ve kahpe

Hadi Uluengin 09.08.2013

BAŞLIKTAKİ sözcükler bana ait değil! **Halil Ergün**'den alıntıladım.

Ünlü aktör pazar günü **Hürriyet**'te **İzzet Çapa**'nın sorularını çok dürüst, çok akılcı ve çok bilge biçimde cevaplar **twitter** kültürünü de yukarıdaki iki sıfatla tanımlıyordu.

Röportajın hemen tüm içeriğine olduğu gibi bilhassa bunlara da imza atmaya hazırım.

Zaten üçüncüsünü de ben ekleyeyim: Kalleş!

ASLINA bakarsanız sözkonusu kalleşlik sırf bu **twitter** herzesiyle de sınırlı kalmıyor.

Genel olarak internet ağını, özel olarak da bütün bir **sosyal medyayı** kapsıyor.

Nitekim sadece Gezi Olayları sırasında bini bir paradan üfürülen yalanları düşünün!

"**Akıllı telefonların**" (!) akılsız ekranlarına kâh polisin muazzam katliam gerçekleştirdiğine; kâh mikroskobik grupçukların milyonlar olarak toplandığına; kâh da sahte fotomontajların hakikat gibi sunulduğuna dair sayısız "**haber**" (!) düştü.

Artı, başta **Ergenekoncuların** malûm kara propaganda sitesi **Odacıbaşı** olmak üzere de sanal âlemdeki bütün **ulusalcı** adresler dezenformasyon ve manipülasyonda rekor kırdılar.

Hatta günlük gazetelerin web ekranları bile asparagaslığı daha baştan sırttığı için ertesi günü baskılarda tek satır olarak dahi yer almayacak **flaş** anonslarından geçilmez oldu.

Ve tabii, akıl ne kelime, bilumum beyinsizler de bunları yutmakla yetinmediler!

Diğer beyinsizlere kâh **re-twitleyerek**, kâh da **mailleyerek** yalanlara suç ortağı oldular.

EVET, suç! Yani hukuki değil ama ahlaki suç!

Çünkü bütün etik değerlerin ırzına geçen bu postmodern iletişim tarzı ne ifade özgürlüğü, ne de basın hürriyeti olarak tanımlanabilir.

Olsa olsa **yalan ifade özgürlüğü** ve **sahte basın hürriyeti** olabilir!

Zira sözkonusu haklar asla başıbozukluk anlamına gelmez ve gelmiyor.

Bunları belirleyen ilke ve terbiye sırf o haklardan oluşmuyor. Yükümlülük de getiriyor

Hem haberi üretenin onun doğruluğunu; hem de bizzat haberi tüketenin aynı üreticinin inanılabilirlik ölçeğini denetlemek gibi bir zorunluğu vardır ki, sanal âlemde ara da bula!

MALÛM, **facebook** ve **twitter** gibi **sosyal medya** zaten bunlara imkân tanımıyor.

İlânihaye serbesti, anonim ekran ve anlık görüntü bir yandan teşhirciliği yatak odası mahremiyetini dahi sergilemeye vardırarak ölçüde hayâsız bir narsisizme; diğer yandan ise röntgenciliği de bir o kadar hayâsız ve sıradan kılan bir dikizciliğe inanılmaz zemin sunuyor.

Yetmiyor, tele-realite şovlarından yaratılmış sahte kahramanlara ve web dedikodularından üretilmiş **buzz** efsanelere bir de bel altından vuruş kahpeliği ekleniyor.

İnternet bir araç olarak bireye değil bireyciliğe; egoya değil egoistliğe; enformasyona değil dezenformasyona; hakikat verisine değil komplo teorisine öylesine mümbit bir ortam bahşediyor ki, her türlü gerçek giderek buğulaşıyor. Yalanla mevcut sınır muğlâklaşıyor.

Ve insanlık, insanlık tarihinde hiç yaşanmamış bir özgürlük yaşadığı zehabına kapılıyor ama bu illüzyon aslında yine hiç yaşanmamış bir esaretin çanlarını çalıyor!

HAYIR, bunları söylüyorum diye ne klasik bir muhafazakârım, ne de **geri kafalıyım!**

Sadece, şu kepaze ve şu rezil postmodern zamanların gayrı mantıklı hezeyanlarıyla uzlaşmayacak ölçüde moderniteye ve onun mantıkçılığına sadakat besliyorum.

Artı, ilk bakışta "**ilerleme**" (!) gibi gözüken bazı yeniliklerin orta-uzun vadede dehşet gerilemelere yol açabileceğini bilecek kadar da tarih felsefesiyle yatıp kalkıyorum.

Dolayısıyla da bayramınızı öyle her türlü namertliğe, kahpeliğe ve kalleşliğe açık bir **twitter** vasıtasıyla falan değil mert, dürüst ve dobra bir gazete hurufatıyla kutluyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ulusalçılık sol mu

Hadi Uluengin 10.08.2013

MALÛM, **ulusalcılarda** yüz surat mahkeme duvarı!

Dolayısıyla da kendilerini hâlâ "**sol**" (!) diye pazarlamaktan hiç utanmıyorlar.

Daha vahimi, evrensel lügat ülkemizde tersyüz edildiğinden, bütün dünyada **ultra-sağ** addedilecek şu neo-Nazi **Karanlıkçılar**, Ergenekon ajanı **Odacıbaşılar**, komünist yaftalı kalpazanlar falan, böylesine rezil bir sahtekârlığı bilumum alıklara sol diye yutturabiliyorlar

Fakat yine de ırkçılık, milliyetçilik, despotluk, **öteki** düşmanlığı gibi ayan beyan sağ eksenlerin çok fazla sırttığı minareye bir kılıf uydurmak gerekiyor.

Alesta! Derhal her derde deva **emperyalizm teorisinden** medet umuyorlar.

Neymiş, o **emperyalizm çağında** Türkiye gibi ülkelerin “devrim”i (!) ancak **ulusalcı** rotada gerçekleşebilirmiş. “Sosyalizm”e (!) de sözkonusu aşama nihayetinde ulaşılacaktı.

Öp babanın elini!

BURADA **ulusalcıların** devrimden ve sosyalizmden ne anladığı konusuna zaten girmeyeceğim. O totaliter beyinler tabii ki insan ve insaniyet düşmanı hayallerle avunuyorlar.

Ama yukarıda uydurdıkları savunma teorisi dahi yine **ultra-sağ** bir içerik taşıyor!

Ve kökenleri faşizm ve Nazizmle bütünleşiyor!

EVET evet, bizimkilerin papağan gibi dil pelesengi ettiği **mazlum millet** teriminin aslı **proleter millet** kavramıdır! Mucidi de İtalyan faşizminin öncüsü **Enrico Corradini**’dir.

Ta 1910 Floransa konuşmasında ulusal birliği geç sağlamış, dolayısıyla **proleter millet** kalmış ülkesini **burjuva millet** İngiliz ve Fransızların emperyalizmine karşı savaşa çağırır.

Noktayı da “**milliyetçilik muzaffer mücadele irademiz olsun**” sloganıyla koyar.

Nitekim de daha sonra **Mussolini** siyasetlerini hep bu tema belirlemiştir.

ZATEN hemen hemen aynı tarihlerde ve yine geç uluslaşmış Almanya’da ortaya çıkan **muhafazakâr devrimci** aşırı sağ da tekrar yukarıdaki **proleter millet** kavramına sarıldı.

Buradan hareketle 1. Harp’i emperyalizme karşı kendini savunma olarak nitelendirdi.

Yenilgi ertesindeki **Nasyonal Bolşevik** akımlar da bu eksenle ilerledi.

Bitmedi! Genel olarak Nazi Partisi, özel olarak da onun “sol” (!) teorisyenliğini üstlenen **Strasser** biraderler anti-emperyalist söylemi “**ezilen halkların sömürücülere ve tefecilere karşı verdiği mücadeleyi destekliyoruz**” demek raddesine vardırıdılar.

Örnekleri uzatılabilir ve meselâ bugün hem **Hitler**’e methiye düzen, hem de “**mazlum milletini Beyaz Adam’a karşı seferberliğe**” çağırın ve bizim **Karanlıkçıların** baş tacı ettiği bir Zimbabwe **Mugabe**’sini falan da ekleyebilirim ki, sonuç aynı kapıya çıkacak. O da şudur:

YALANDAN ve riyadan yüzü kızarmayan **ulusalcılar** sırf vazettikleri siyasetler açısından değil, aynı zamanda hâlâ “sol” (!) olduklarını ispatlamaya çalışırken getirdikleri argümanlar açısından da **ultra-sağın** ta kendisidirler!

Faşizm ve Nazizm aslında **Lenin**’in zaten safsata ve soyut emperyalizm teorisiyle akran olduğundan, üçü de insan ve insaniyet düşmanı totalitarizmlerine kâh **mazlum**, kâh **proleter millet** deyimleri arkasına saklanarak kılıf uydurdular. Bugün de uyduruyorlar.

Artı, ortak zihin şeması birinden diğerine geçişi sonsuz kolay kıldı ve şimdi de kılıyor.

Dolayısıyla buradaki tek sorun bizim **ulusalcıların** dobra dobra ve açık açık **ultra-sağ** olduklarını itiraf etmelerinden kaynaklanıyor. Ama hadi, tabansızlığı bırak be **ulusalcı**!

Eh, **Kürt bakkala gitme** veya **Mustafa Kemal'in askeriyim** diye zaten yırtınıyorsun.

Dolayısıyla ha gayret, öyle **emperyalizm çağı** falan diye boyundan büyük lâflar etmeden şu baklayı artık tam ağzından çıkart da sen **S-A-Ğ**, ben selâmet, hepimiz kurtulalım!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayram kadavrası olarak uygarlık tercihi

Hadi Uluengin 14.08.2013

BAYRAM trafiğindeki ölü sayısı Türkiye'nin refah toplumu gidişatını tekrar ispatladı.

Yani morgdaki kadavra rakamı zenginleşmedeki orta-üst seviyemizi yeniden teyit etti.

Farkındayım, böyle bir girizgâh pek şom ve pek uğursuz kaçıyor.

Tabut müşterisi arttıkça el ovuşturan bir cenaze levazımatçısı gibi konuşmuş oldum.

Fakat tespitim doğrudur!

DOĞRUDUR, çünkü 2. Savaş bitiminden, bilhassa da **altın altmışlar** denen ve hayat düzeyini hızla tırmandıran 1960'lı yıllardan itibaren Batı da aynı derdi yaşamıştı. Hâlâ yaşıyor

Daha o tarihlerden itibaren ve tıpkı bugün bizde olduğu gibi radyo ve televizyonlar tatil gidiş ve dönüşlerinde bir yandan **aman dikkatli olun** diye uyarı; diğer yandan da trafiğin hangi kavşak, otoyol veya gişelerde yoğunlaştığına dair anons yapmaya başlamışlardı.

Tabii tatil nihayetinde de ölü ve yaralı bilançosunu geçen senelerle kıyaslıyorlardı.

Sürücülerin kısmen direksiyon terbiyesi edinmesi ve önlemlerin de nispeten caydırıcı olması sayesinde zayiat oranı şimdi biraz geriledi ama öyle ciddi bir iyileşme gerçekleşmedi.

YUKARIDAKİ toplumsal olguya yeni sosyolojik lügatte **otomobil uygarlığı** deniyor.

Club Med'den sonra **Roland Barthes** buna bir de **tatil uygarlığı** terimini eklemişti.

Zaten aslında ikisi de aynı kapıya çıkıyor.

Gerçi doğru, şimdi bir de **charter uçak medeniyetinden** söz edilebilir.

Fakat otomobilin mülkiyetine ve tatilin lüksüne sahip olmak belirli bir refah seviyesini zorunlu kıldığından üçüncüsüne bilet almak aslında diğer ikisini tamamlamaktan öteye gitmiyor

Bu takdirde de, ne denli hazin olursa olsun, Şeker Bayramı'ndaki trafik bilançosu Türkiye'nin sözkonusu düzeye, dolayısıyla **uygarlığa** yaklaştığının göstergesini oluşturuyor.

O düzey ki bütün dünyada kişi başına düşen kalori, protein, lipid ortalamaları ve buzdolabı, televizyon, telefon, taşıt, bilgisayar, vs. gibi somut ve maddi verilerle hesaplanıyor.

Eh, onların "**yan tesirleri**" (!) kategorisine giren kanser oranları, yürek enfarktleri ve burada da tatil kazaları ülkemizi **refah toplumu** skalasında üstlere doğru yükseltiyor.

SÖZKONUSU **genel gidişat** bütün modern zamanları bütün dünyada ve bütün rejimlerde belirlemiş olan en temel, en hayati ve en değişmez dürtüdür!

Liberal, komünist, faşist veya teokratik, zıt ideolojiler dahi bu ortak tercihte birleştiler.

Gournay "bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" derken de; **Lenin** sosyalizmi "**şuralar, artı elektrik**" diye tanımlarken de; **Humeyni Peykan** marka otomobil üretimini sürdürürken de, daima ve daima geri planda **tatil medeniyeti** projesini hedeflediler.

Tabii ki Türkiye de aynı rotayı izledi. "**Demir ağlarla ördük anayurdu dört baştan**" güftesinden "**her eve bir Anadol**" kampanyasına, kalkınma maddi refahla eş anlam taşıdı.

Dinî duyarlılığından ötürü belki bugünkü iktidarın maneviliği öne çıkarttığı sanılabilir.

Ama doğru değildir! Ülkemizdeki siyasal İslam da modernist ekseninde yol almaktadır.

Zaten unutmayalım ki AKP rumuzundaki "**K**" **kalkınma** kelimesinin kısaltmasıdır.

Nitekim bizzat bu iktidar partisi **refah** adını taşıyan diğer bir partiden türemiştir.

Dolayısıyla, Bayram trafiğinden morga giden ölü sayısı, o iktidarın çok ciddi iktisadi başarıları sayesinde **otomobil ve tatil uygarlığına** hızla geçtiğimizizin diğer bir kanıtıdır.

PEKİ, genel olarak maddi **refah toplumu**; özel olarak da bu **otomobil ve tatil uygarlığı** tercihi insanlık açısından bir ilerleme, bir mutluluk, bir özgürleşme göstergesi midir?

Yanıtı mutlaka ve ancak felsefi ve uhrevi ufuklara açılarak araştırılabilecek bu sonsuz çetrefil soruya belki belki bir nebze cevap kırıntısını başka bir yazıda dile getireceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Antalya ayet-i kerimesi

Hadi Uluengin 16.08.2013

BURDUR'daki askerliğimden beri Antalya'ya ilk defa kara yoluyla gittim.

O tarihten sonra her seferinde uçağa binmiştim. Şaka maka, demek otuz üç yıl olmuş.

Ve Kepez'de virajı döndük ki, o ne!

Bu nasıl bir hilkat garibesidir ve bu hangi tür bir ecinni numunesidir!

KAYALIĞA dehşet çirkinlikte ve devasa boyutta bir **Atatürk** sureti yerleştirmişler.

Gayet kaba bir rölyef ki, **kitsch** bir Buda heykeline benziyor. Tabii kaşlar yine kalkık!

Hani şu Türkiye'de en çok **Mustafa Kemal** büstü yapan ve hem kel hem fodul, daimi somurtkanlığı da "**zamanı yoktu, hiç gülmezdi**" cevabıyla açıklayan taşçı kalfasının sayısız "**eser**"i (!) var ya, işte Antalya'daki de estetik değerlerin ırzına geçmekte onlarla yarışıyor.

Belli, **National Memorial**'i kopyalamışlar. Nasıl Dakota'daki dağa ABD başkanlarının kabartması yontulmuştur, aynısını taklit etmek istemişler ama yüzlerine gözlerine bulaştırmışlar

Üstelik **Alfred Hitchcock** burada o harikulade **Gizli Teşkilat** filmini de çekemez.

Eğer **Cary Grant** Rushmore Tepesi'nde yaptığı gibi kaçmak için Kepez'dekinden de sallanırsa, alimallah "**Atatürk'ü koruma kanunu**"na muhalefetten adamı kodese tıkıverirler.

FAKAT bitmedi, çünkü suretin altına bir de pabuç, daha doğrusu deve yavrusu kadar harflerle "**Hiç şüphesiz ki Antalya dünyanın en güzel yeridir K. Atatürk**" yazmışlar.

Haydaa! Ayet-i kerimeye kitakse!

İnsaf, zaten memleketi Balkanlar hariç ömrü hayatı boyunca ancak bir defa Fransa'ya, bir defa Almanya'ya ve bir defa da Karlsbad kaplıcalarına gitmiş **Mustafa Kemal**; bunlardan başka yerkürenin neresini gezmiş, görmüş ve ziyaret etmiştir ki? Bilen varsa, yüzüme vursun!

Dolayısıyla, seyyahlığı böylesine sınırlı bir şahsın Antalya'nın dünyanın en güzel yeri olduğuna hükmetmek, üstelik de bunu "**hiç şüphesiz**" diye mutlaklaştırmak hakkı olabilir mi?

Asla! Fakat, tabii ki yanıltır ama belki hem şehirden hoşlandığı, hem de sakinlerini taltif etmek istediği için lâf arasında böyle bir cümle sarfetmiş olabilir.

KABUL de bunu bugün traji-komik bir amentüye dönüştürmenin ve kör gözüne parmak sokar gibi, zaten sakâlet bir heykel numunesinin altına yerleştirmenin ne âlemi var?

Kemalist putperestler hariç kaç kişi inanır? Hangi budala yutar? Kim faka basar?

Oysa **Atatürk** öyle de dese, böyle de dese Antalya Kaleiçi'nde gerçekten alımlı; fakat meselâ Sigorta tramvay durağında bir yaya geçidi ve trafik ışığı dahi olmayan ve bütün Türkiye gibi çarpık ve çirkin kentleşme sorunları yaşayan bir Akdeniz şehridir ki, nokta!

İŞİN aslına bakarsanız binlercesi, belki onbinlercesi sayılabilecek yukarıdaki türden örnekler bizzat **Mustafa Kemal**'in hem genel ruhiyatıyla, hem de kişisel tarzıyla çelişiyor.

Çünkü **Atatürk**'ün benimsediği **aydınlanma düşüncesi** esas itibarıyla “**şüphesiz ki**” türü mutlaklıkları reddeder. Dünyayı gezmeden dünyanın en güzel yeri diye hüküm vermez.

Artı, hep iki dirhem bir çekirdek **Gazi** portresi şu rezil estetiksizliklere tam zıt düşer.

Dolayısıyla, sözkonusu düşünce eksenine ve estetik dürtüye fersah fersah uzak ve bön Atatürkçüler, Kemalistler, Kuvvacılar falan kaş yapayım derken göz çıkartıyorlar.

Kepez'deki hilkat garibesi gibi o kaş kalkık; **ulusalcı** bayraklardaki gibi de o portreyi kalpaklı resmedince, kendi totaliter ve otoriter ideolojileriyle korkutabileceklerini sanıyorlar.

Oysa **Mustafa Kemal Atatürk** gudubet heykellerin ve ayet-i kerime lâfların arkasına saklanan kalpazanların şerrinden korunması gerekecek kadar değerlidir.

Ve bu görev bile onun altından asla kalmayacak ölçüde boş ve tın tın Kemalistlere, Atatürkçülere, ulusalcılara değil, bizlere düşüyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Otto

Hadi Uluengin 17.08.2013

KÖPEĞİMİZİ **Otto** adıyla vaftiz etmiş olmamız size laubali, hatta züppe gelebilir. Haklısınız. Kaldı ki bu ismin aslı da eski Cermen lisanlarında **Othon**'dur.

Eh, ecdadım ne barbar cengâverlere, ne Töton şövalyelere uzandığına göre “**Otto otur, Otto havlama**” diye komut verirken aslında onların ruhunu şad etmek istemiş olamam.

ÖTE yandan, çığlık haykıran resimlerine hayranlık duyduğum **Otto Dix** hariç diğer meşhur **Otto**'lardan da hiçbirisiyle aram yoktur.

Doğru, **Otto Bismarck** büyük devlet adamıdır ama sevmek mecburiyetinde değilim.

Viyana hanedanının son temsilcisi olarak ölen **Otto von Habsburg- Lothringen** ise 12 Eylül generallerinin en ateşli avukatı olduğu için ondan zaten nefret ederdim.

Bu takdirde “**be adam, madem öyle niye o ismi seçtin**” diyeceksiniz. Anlatayım.

EFENDİM, yaklaşık bir ay önce webde dolanırken ve tamamen tesadüf eseri ekrana şu hayırsever köpek barınaklarından birisinin internet sitesi düştü. Göz atmaya başladım.

“**İki yaşında öksüz beagle yuvasını bekliyor**” diyen ilânı ve melül melül bakan fotoğrafı görünce de bende hoşafın yağı kesildi. Zaten vardı, oldum olası köpekleri severim.

Eğer Karolin’i razı edebilirim bu yavruca da mutlaka bizim familyaya dâhil olacak!

HAKLI tabii, şehrin göbeğinde, apartmanın sıkışığında, kaldırımın darında, çarşambaları da Zahid’anımın teröründe nasıl olur, n’aparız, neyleriz diye söylendi durdu.

Lâkin allem ettim, kallem ettim ve fotoğrafa o da dayanamayınca ağzından evet lâfını kaçırverdi ki, ne olur ne olmaz da cayıverir korkusuyla derhal ahizeye sarıldım.

Zavallıyı ertesi gün tekrar sokağa atacak bir maymun iştahlıdan korkuyor ya, barınakla ilgilenen **Deniz Karaduman** Hanım kimin fesi, neyin nesi olduğumu sordu ve babalığa yetenekli olduğuma kanaat getirdikten sonra da delikanlının bize postalanmasına karar verildi.

Şimdi dört gözle bekliyoruz ama bayağı bayağı da kaygılıyım.

Çünkü biliyorum, sevimlilik aldatmasın, yukarıdaki cins köpekler hem çok zor terbiye edilirler; hem bizimkisi artık kazık kadar sayılacağından o terbiye daha da çetrefilleşir; hem de avcı tabiatları icabı beagle’ler geniş sahaya, en azından uzun gezintilere ihtiyaç duyarlar.

Eh bindik bir alâmete, hadi hayırlısı, umalım ki selâmete gideriz.

GELDİ. Nüfus kâğıdını açınca ne görelim? Meğer önceki adı **Miller** değil miymiş?

Zahir eski sahipleri bizim yakışıklıyı **Marilyn Monroe**’nun zevci **Arthur Miller** yapmak istemişler. Ama bu ismin de aslı Almandaca değirmenci anlamına gelen **Müller**’dir.

Nitekim Karolin dayanamadı ve insiyaki olarak “**Cermen budalalığının bu kadarına da pes! Oldu olacak bari Otto koysalarmış**” gibisinden kinayeli bir lâf etti.

İşte o an atladım ve “**tamam, Otto**” dedim.

ŞAKA yaptığımı sandı. Ne münasebet efendim, gayet ciddiym.

Miller- Müller gibi karın ağrısı isimlerle dolaşacağına adı tabii ki **Otto** olsun!

Hem vurgulamadan dolayı daha iyi anlar, hem de bu kelime İtalyanca sekiz demektir.

Zaten **Fellini**’nin kült filmi de sekiz buçuk anlamındaki **Otto e Mezzo** değil midir?

İŞTE böyle... Şimdi ben bunları yazarken yeni ismini zaten daha ikinci günü öğrenen **Otto** beyimiz yine bütün şımarıklığıyla lâfa karışıyor ve, “**adımı falan bırak da bana reva gördüğün şu hâl-i pür melali anlat**” diye tekrar ukalalık yapıyor.

Haddini bil **Otto** ve üstüne vazife olmayan şeylere burnunu sokma!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsrail her derde deva dayak oğlanı mı

Hadi Uluengin 23.08.2013

MALÛM, ağzından çıkanı kulağı artık hiç mi hiç duymayan Başbakan Mısır’daki darbenin arkasında sırf İsrail parmağı keşfetmekle yetinmedi.

Bir de bunun “**belge**”si (!) olduğunu söyledi. Peki, neymiş o “**belge**” (!)?

EFENDİM Fransız filozof **Bernard-Henri Lévy** bundan iki sene önce gerçekleşen bir konferansta “**Demokrasi illa sandık demek değildir. O demokrasiye hasım Müslüman Kardeşler Mısır’da iktidar olacağına ben orduyu tercih ederim**” şeklinde konuşmuş.

Yani aslında kendi mantığına göre ehven-i şer bir tercihten yana tavır koymuş.

Eh, **Lévy** hem Yahudi asıllı, hem de kısmi eleştireliliğe rağmen İsrail politikalarına pek toz kondurmuyor ya, dolayısıyla **Recep Tayyip Erdoğan**’a göre Parisli felsefecinin sözlerini Kahire’deki darbeyi Davudî yıldızlı ülkenin tezgâhladığı şeklinde yorumlamak gerekiyormuş.

Pes! Komplo teorisini bu raddeye vardırabilen bir zihin sistematığıne gerçekten pes!

BİR kere, kırk küsur yıldır izlediğim ve hemen bütün kitaplarını okuduğum **Bernard-Henry Lévy** nev-i şahsına münhasır bir şahsiyettir.

Entellokrasi denen ve Paris züppeliğiyle özdeşleşen **münevveranın** baş temsilcisidir.

Sözkonusu özelliğini de kasten medyatikleştirir. Kendi hesabıma buna dış biliyorum.

Ama inkârı mümkün değil, pek çok insani kampanyaya öncülük edebilmesi de işte böylesine reklamcı bir kişilik sayesinde gerçekleşebilmiştir ki, nitekim şimdi sıkı durun!

ACABA Başbakan yukarıdaki **Lévy**'nin en az iki girişimde bizzat **Erdoğan**'ın ve temsil ettiği İslami hassasiyetli siyasetlerin paralelinde mücadele etmiş olduğunu biliyor mu?

Meselâ, şu hazin komplo teorisini AKP liderinin kulağına fısıldamış olan bir o kadar hazin danışmanlar **Bernard-Henri Lévy**'nin Bosna'daki rolünü de kendisine anlattılar mı?

Çünkü Balkan'daki vahşeti havaya bakıp ıslık çalarak izleyen Batı eğer nihayetinde müdahaleye zorlandıysa bunun geri planında filozofun bitmez tükenmez çabaları vardır.

Kelle koltukta defalarca Saraybosna'ya giden ve her türlü forumda ABD'nin ve AB'nin umursamazlığını teşhir ve telin eden **Lévy** sırf Fransa'da değil tüm Avrupa'da kamuoyunu öyle bir ayağa kaldırdı ki, hükümetler katliamı durdurmak için metazori asker gönderdiler.

Zaten rahmetli **İzzet Begoviç** de Parisli **entellokrata** defalarca şükran beyan etti.

Bitmedi, **Bernard-Henri Lévy** Libya'da da yine AKP iktidarının dış politikasıyla yüzde yüz benzeşen bir tutum sergiledi. Sanırsınız ki Ankara'yla eşgüdümlü çalıştı.

Bir yandan **Kaddafi**'ye muhalif grupların birleşmesinde somut arabuluculuk üstlendi, diğer yandan da **Sarkozy** hükümetini Mağribi diktatöre karşı aktif davranmaya itekledi.

O hâlde?

O HÂLDESİ şu ki, **Erdoğan**'ın komplo mantığından yola çıkan birileri de şimdi yukarıdaki örnekleri "**belge**" (!) diye sunup "**işte Yahudi entelektüelle aynı boyutta siyaset güttüğü için Türkiye Başbakanı da İsrail'le ortak**" dese, buna kim ne cevap verebilir?

Kaldı ki **ulusalcılar** falan zaten hiç durmadan diyorlar!

Üstelik hem içeride onlar, hem de dışarıda aynı kumaştan dokunmuş Mısırlı komünist **Samir Amin** ve benzerleri yemin billah aslında bugünkü darbecilerin değil bizzat **Muhammed Mursi**'nin "**siyonist ajanı**" olduğunu söylüyorlar.

Başka bir deyişle, Müslüman Âlemde kimin başı sıkışsa, birbirleriyle zıt kutupta yer almalarına rağmen hepsi İsrail'i her derde deva bir **dayak oğlanı** olarak sunmakta birleşiyorlar.

Bunun gerek derin bilinçaltında yatan, gerekse AKP politikalarında tezahür eden boyutlarını yarın işleyeceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

General, Erdoğan ve İsrail ajanı

Hadi Uluengin 24.08.2013

MISIRLI general salı günkü **Le Monde**’da yayımlanan özel demeci **off the record** kaydıyla vermiş olmalı ki, Fransız gazete kimliği anonim bir **Amr** ismiyle geiştirmişti.

Her halükârda paşa hazretleri şıp demiş bizimkilerin ağzından düşmüş.

ÖYLE,  nk  **“Müslüman Kardeşler’in elebaşlarını asacaksın, gerisini de zindana tıkacaksın... Bak o zaman ortalık nasıl süt liman kesilecek”** diye kükreyen muhterem sanki 28 şubat generallerinden birisidir!

Zaten komplo teorisyenliği, ordu megalomanlığı, laikilik zaptiyeliği, Batı düşmanlığı falan derken Mısır’ın apoletlisi virg l  virgülüne Türkiye’deki **ulusalcılar** gibi konuşuyordu.

Artı, hem askerî müdahaleye karşı direnen İhvan yandaşlarının, hem de Suriyeli muhaliflerin parayla satın alındığını ve onlara düzenli maaş ödendiğini iddia ediyordu.

Ve değirmene su akıtanların en başına hangi ülkeyi koyuyordu, biliyor musunuz?

TÜRKİYE’yi!

İkinci Katar’ın ardından da tabii ki İsrail’i sayıyordu. ABD ise dördüncü geliyordu.

Yani sizin anlayacağınız, Mısır’daki darbenin bizzat aktörü olan şahıs **“geri planda İsrail var”** diyen Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**’ın yüz seksen derece zıddına, aynı İsrail’in aslında **Muhammed Mursi**’nin arkasında yer aldığını söylüyordu.

EE, şimdi buna ne buyrulur?

Gezi Direnişi’nden beri zaten bin bir komplo teorisi uyduran ve bunların üstüne daha da balıklama atlayan iktidar sözcüleri yukarıdaki ithama ne cevap verecekler?

Kaldı ki Mısırlı generale ek olarak şam’ı da, Tahran’ı da Ankara’yı zaten habire **“Tel Aviv maşası”** ve **“Washington ajanı”** olmakla suçluyorlar.

Üstelik, d n belirttiğim gibi, yine Mısır kökenli komünist **Samir Amin**’le aynı fasileden olan ve bizim **ulusalcılarla** ortak kaba def-i hacet eyleyen bilumum Arabi **“ilericiler”** (!) de Türkiye’yi **“Siyonizm ve emperyalizm işbirlikçisi”** addediyorlar.

Dolayısıyla, ateş olmayan yerden duman çıkmaz diyerek böylesine kepazelikleri ciddiye mi alacağız?

Başbakan’ın **“darbenin arkasında İsrail var, hem de ‘belgesi’ (!) mevcut”** sözünü hedef şaşırtmak için kullandığına hükmedip yukarıdaki zırvaları gerçek mi addedeceğiz?

Tabii ki hayır!

HAYIR, zira her iki mantık da tümüyle yanlış, yanlış olduğu ölçüde de traji-komiktir!

Sözcüleri ister dindar, ister laik; ister sağcı, ister solcu; ister ilerici, ister gerici olsun, bütün Müslüman Âlemde her derde deva bir dayak oğlanına dönüştürülen şu ebedi ve ezeli İsrail suçlaması aslında hem muazzam bir aczin, hem de dehşet bir nefretin tezahürüdür.

Çünkü Siyonist devletin saldırgan siyasetlerini eleştirmek bir şeydir, dağ başında kuş uçsa bunu Davudi yıldızlı ülkeden ve genel olarak Yahudilerden bilmek bambaşka bir şeydir.

OYSA her başarısızlığının, her yenilgisinin, her toslamasının sorumluluğunu mutlaka bir **ötekinde** arayan şu habis beyin uru, hem anti-semit dürtüler bilinçaltına kök saldığundan, hem de daima işin kolayına kaçtığından o **ötekini** en kaba biçimiyle Çıfıt'ta, en kalles tanımla **"Sabetayist"**te (!), en terbiyeli şekliyle de hep İsrail'de keşfediyor.

Zaten tamamen zıt sonuca varmalarına rağmen Başbakan **Erdoğan** ve General **Amr**'ın tamamen aynı sebepte buluşmaları bu inanılmaz gayrı mantıklılığı bir defa teşhir ediyor.

Ne diyeyim? Düşünce sistemiği olarak Allah iki kesime de akıl fikir ihsan eylesin!!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahlâk, arşiv ve Suriye

Hadi Uluengin 28.08.2013

MEŞHUR lâftır, söz uçar yazı kalır.

Eskiler bir de bunu **hafıza-ı beşer nisyan ile maluldür** şeklinde formüle etmişlerdi.

İnsan hafızası unutkanlığa yatkındır anlamına gelir.

ANCAK Halep oradaysa da arşiv buradadır. Yani kaydı tutulmuş şey inkâr edilemez.

Dolayısıyla, fikirlerin, yaklaşımların ve evrimlerin istikrarlı ve dürüst bir seyir izleyip izlemediğini sınamak için yegâne yöntem sözkonusu arşivleri karıştırmaktan geçer.

Kim ki dobra dobra özeleştirme yapmadan ve yanıldığını açıkça kabullenmeden dün ak dediğine bugün kara diyerek yüz seksen derece çark etmiştir, o arşivi suratına fırlatırsınız.

LÂKİN doğru, böyle bir yüz surat bizim hem laikçi, hem dinci **ulusalcılarda** mahkeme duvarı olduğu için Türkiye'de bunun dahi artık fazla kıymet-i harbiyesi kalmadı.

Neo-Nazi **Karanlıkçılar** en uç ve en rezil örneğidir, ablak çehrelerine balgamla tükürdüğünüzde bile ya rabbi şükür, gökten rahmet yağıyor diye secdeye varırlar ve kızıl Maoculuktan haki faşizme tornistan etmiş

fırdöndülüklerini lâf kalabalığına getirmek için de başkalarına “**dönek**” (!) demek cazgırlığından medet umarlar.

Heyhat, bizim ülkemizde arşivlerin nesnelliği ve yazıların kalıcılığı dahi **ahlâk** yahut **etik** dediğimiz faziletin hayâsızca tecavüze uğramasını önlemeye yetmez.

BU satırların yazarı en az yirmi- yirmi beş yıla yayılan ve hiç yalpalamayan bir süreçte Suriye’ye ilişkin olarak kaleme aldığı bütün tahlillerde **Esed** familyasını teşhir ve telin etti.

Aksi yönde tek bir istisna mevcut değildir. Gösterebilenin alnını karışlarım.

Nitekim hatırlayın, hani babası cehennem zebanilerine kavuştuktan sonra hanedan tacı oğlunun başına konduğunda laikçi ve dinci **ulusalcılardan** oluşan bir münevveran takımımız otobüs kiralayıp “**Doğu ve Üçüncü Dünya sevdası**”na (!) büyük tantanayla Şam tavafına gitmişti ya, işte ta o zaman bu akli evvelleri de tiye almıştım.

Döne döne, zapti, mezhebi ve oligarşik tabiatı icabı, tahtan pederi indi mahdumu bindi diye ceberut rejimin değişmediğini ve değişmeyeceğini vurguladım.

Ardından, sanki sözkonusu otobüsün römorkunda gidiyormuş gibi AKP hükümeti aniden aynı mahdum beyle can ciğer kuzu sarması oluverdi.

YİNE sonsuz mesafeli durdum. Sevinç falan beyan etmedim.

Yukarıdaki Doğu ve Üçüncü Dünya budalalığından dolayı zıt kesimler bu yeni aşka ortak methiye düzerken, **realpolitik** çerçevesindeki devletlerarası ilişkiye karşı çıkmasam bile ahlaki açıdan **Beşar Esed** ve diktatoryasına prim vermemek gerektiğini defalarca tekrarlardım.

Gerisi malûm... Aynı AKP hükümeti dün gerdeğe girdiği o **Esed**’le bugün kanlı bıçaklı oldu ve yine dün iktidarın dümen suyunda Şam liderine övgü yağdıranlar yine bugün ve yine iktidarın dümen suyunda en hızlı muhalif kesildiler ki, yukarıdaki laikçi- dinci **ulusalcı** koalisyon birbirinin gırtlığını sıkmaya başladı.

YA **ahlâk**? Ya **etik**?

Suriye’ye ilişkin zıt savrulmaları başka bir yazıda eleştireceğim, devlet dış politikaları yukarıdaki erdem ekseninde inşa edilemeyeceği için soruyu Ankara’dan ziyade kâh Şam’ın katliamlarını sahiplenerek Batı’yı savaş kışkırtıcısı diye suçlayacak kadar ahlaksız olan **laikçi ulusalcılar**; kâh da aksine, dün **Esed** aşkıyla yanıp tutuşurken bugün niye müdahale etmiyor diye yine aynı Batı’ya küfredecek kadar etik yoksunu olan **dinci ulusalcılar** için soruyorum.

Halep oradaysa arşiv buradadır ve onların asla veremeyeceği cevap da işte oradadır!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bariş mı, savaş mı

Hadi Uluengin 31.08.2013

MALÛM, Müttefik Koalisyon **Esed** ve avenesini belki bir ihtimal cezalandırarak.

Dolayısıyla, müdahaleye ilişkin spekülasyona ve siyasi- diplomatik boyuta girmeden meseleyi daha geniş bir çerçevede, yani savaş ve barış ekseninde değerlendirelim.

TAMAM, savaş tabii ki kötü bir şeydir! **Taliban** fasilesinden meczuplar falan hariç günümüzde bunun tersini söyleyenin çıkacağını pek sanmıyorum.

Fakat yukarıdaki değer yargısının zamanda ve mekânda hep böyle olmuş olduğu zehabına da kapılmayalım. Fena hâlde yanılırız.

YANILIRIZ, zira savaşın kötülüğüne dair hüküm insanlık tarihi açısından çok yenidir.

Bu ilke ancak 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren evrensellik kazanan ahlaki değerler açısından geçerlilik taşıyor. Hâlbuki o insanlık o tarihte hep aynı sonuca varmamıştı.

Nitekim ta Kadim Yunan Sparta'sından aynı 20. asır başının Alman Muhafazakâr Devrimcilerine; artı, İslam'ın **Dar-ül Harp** kavramından faşist öncülerin **proleter millet** tanımına, savaşı kâh kaçınılmaz bir kader, kâh imani bir farz, kâh da "**canlının fıtratına yatan varoluş zorunluluğu**" addeden doktrinler, inançlar, ideolojiler saymakla bitmez.

Zaten **sosyal Darwinist** teoriye göre de tabii seçim savaş sayesinde toplumlara yansır.

BİTMEDİ, üstelik bir de **haklı savaş- haksız savaş** ayırımı mevcuttur.

Akinolu Tommaso'nun Ortaçağ teolojisinden başlayın ve Moskovalı Komintern'in modern zamanlardaki anti- emperyalist mücadele çağrısına uzanın, niteliği tabii ki tarafların öznel yargıları üzerine oturtulmuş **haklı savaş** hep böyle bir ayırım ekseninde kutsanmıştır.

Fakat yine de mazide bunlar geçerliydi diye çağımızın kıstaslarını hiçe sayarak savaşın kötü bir şey olmadığını söylemek abesle iştigaldir ki, dediğim gibi, ancak meczuplara özgüdür.

PEKİ de savaşın kötü bir şey olması barışın illa **iyi** olduğu anlamına mı geliyor?

Pasifistlere sorarsanız, evet!

1. Harp katliamına tepki olarak tüm Avrupa'da gelişen ve sol kesimde **hümanistlik**, sağ cenahta ise **tecritçilik** adına teorize edilen; dolayısıyla Londra lideri **Chamberlain**'in **appeasement** yaftalı yatıştırıcılığıyla

Çekoslovakya'yı 1938 Münih'inde Nazilere sunan bu tür pasifizm "**en kötü barış bile en iyi savaşa tercih edilmelidir**" ilkesi üzerine oturtulmuştur.

Oysa yukarıdaki teslimiyete rağmen gerisini biliyoruz. **Hitler**'in ümüğü o Münih'te sıkılmadığı içindir ki 2. Harp bundan hemen sonra ve 1.'sini bile mumla aratan dehşetle geldi.

Fakat yukarıdaki cinsten **sulhperest** avanaklıklar daha sonra da devam etti.

"**Güvercin**" geçinen ama aslında mecazî anlamıyla **kuş** olan modern pasifistler Sovyet saldırganlığına karşı tedbir alınmasına "**ölmektense kızıl olmak evladır**" diye karşı çıktılar.

Allah'tan sözkonusu eblehliğe prim verilmedi de işte ne öldük, ne de kızıla kestik!

Aksine, iradi tavır sayesinde ölen ve pembeleşen bizzat o Sovyet İmparatorluğu oldu.

İMDİ!, bu takdirde birinci olarak şunu görüyoruz: Savaşın insani ve ahlaki açıdan kötü bir şey olması her barışın yine insani ve ahlaki açıdan illa **iyi** olduğu anlamına gelmiyor.

İki; aynı barış aşkına gayr-ı insani ve gayr-ı ahlaki barışları sahiplenmek aslında hem kaçınılmaz olan bir savaşı önleyemiyor, hem de onları daha ölümcül ve daha kitlesel kılıyor.

Nihayet üç; bazı durumlarda öyle bir an geliyor ki sözkonusu ahlak ve vicdan savaşın barışa tercih edilmesini gerektiriyor, çünkü **insani insan** olabilmek ancak buradan geçiyor.

Eh, tabii eğer mevcutsa her insanın da kendine göre bir ahlakı, vicdanı ve insaniyeti var ki, şu anki ve gelecekteki muhtemel Suriye gelişmelerini işte onların tartışına vursun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ceza ve Suriye politikası

Hadi Uluengin 04.09.2013

ŞU kesin, Büyük Britanya Parlamentosu'nun Suriye'ye müdahale alternatifini reddetmesi Frenk deyimiyle şaraba su kattı. Yani yükselmiş olan ateşi düşürdü.

Zaten kısmi bir cezalandırmayla sınırlı kalacak olan harekât dahi tehlikeye girdi.

Nitekim İngiltere'deki oylama öncesinde **vurduk, vuruyoruz** retoriğini kullanan **Barack Obama** en yakın müttefikinin yelkenleri mayna etmesinden sonra hemen frene bastı.

Tek tabanca davranmamak için "**Kongre'ye danışacağım**" şeklinde konuşmaya başladı ki, Rus ve Çin vetosundan dolayı New York'taki BM'den karar çıkmaması Washington açısından ikincildir ve belirleyici unsuru Londra'daki tornistanı oluşturmuştur.

ÇANTADA keklik değil ama varsayalım ki o Amerikan Kongresi harekâta **evet** dedi.

Bu durumda dahi gerek her geçen gün Şam'daki kıyıma duyulan tepkinin dozu düşeceğinden, gerekse Moskova'daki G-20 zirvesi aynı **Obama**'ya onay vermeyeceğinden, eğer **Esad** yeni bir vukuata imza atmazsa, operasyonun gerçekleşme şansı azalmış olacak.

Başka bir deyişle, kısa- orta vadede zaman Baas Katili lehine işleyecek ve işliyor.

Zaten sırf bu aşamada değil, Suriye gelişmelerinin başından beri onun lehine işliyor.

ÖYLE, çünkü bizim **ulusalcıların** hiç utanmadan ve hiç sıkılmadan üç yıldır uydurduğu bin bir yalana, bin bir dezenformasyona, bin bir komplo teorisine rağmen Güney Komşumuz'daki isyanın arkasında ne genel olarak Batı, ne de özel olarak ABD vardı.

Mezhebi ve oligarşik diktatoryaya karşı gelişen halk hareketi hem muazzam bir **yeter** çığılığına tekabül ediyordu, hem de tabii ki **Arap Baharı**'nın rüzgârından esinleniyordu.

Artı, yine **ulusalcı** yalanlarının aksine, o Batı ve o ABD olayların başlamasından sonra da Suriye'ye müdahil olmak için asla istekli davranmadılar.

Tam tersine, stratejik konumu ve bölge dengeleri itibariyle Şam diğer Ortadoğu başkentlerine benzemediği içindir ki, Türkiye hariç diğer NATO üyesi devletler **Beşar Esad** ve rejiminin göz göre göre yaptığı katliamları mümkün mertebe geçiştirmeye çalıştılar.

Ya havaya bakıp ıslık çaldılar, ya da lâf ola beri gele ihtarlarla yetindiler.

Ve dediğim gibi, bu vurdumduymazlık kısa- orta vadede bir yandan Baas reisine zaman kazandırdı, öte yandan da zıt kutuptaki İslamcı yaftalı çetelerinin güçlenmesine imkân sağladı

OYSA doğru, Ankara'nın Şam siyaseti ahlaki açıdan o Batı'ya oranla daha dürüst oldu.

Amenna da, yukarıda göz çıkarttığı gibi uluslararası ilişkiler illâ bu kıstas üzerine inşa edilemiyor. **Makyavel** teorisine paralel olarak çoğu defa etik değerlerin ırzına geçiliyor.

Ve Türkiye yukarıdaki Batı'nın aidiyetini taşıdığı için de gerçekçi, mantıki ve pragmatik yaklaşım Suriye denkleminde sözkonusu Batı'nın üç- beş adım önünde koşmayı değil, olsa olsa bir adım önünde yürümeyi gerektiriyordu. Hızlı depar almanın âlemi yoktu.

Başka bir deyişle, son tahlilde **büyük güç** kategorisine girmeyen ülkemizin motor rol oynamak şansı da cüssesiyle sınırlı olduğu içindir ki Şam'a ilişkin siyasetin hassas ayarını tam gayr-ı ahlaki olmasa bile **lâ-ahlaki** sayılabilecek bir **realpolitik** eksene uydurmak gerekiyordu.

İMDİİ, bu takdirde Suriye politikasında eleştirilecek nokta **ulusalcıların** yaygarasını koparttığı gibi Ankara'nın "**Batı sopası**" (!) rolüne soyunmasından falan kaynaklanmıyor.

Tam tersine, sopa ne kelimeymiş, aynı Batı'nın zalime karşı falaka kullanmak gerektiğinde bile arazi olup kaçtığını öngörememek yanılığısından kaynaklanıyor.

Fakat bir defa daha tekrarlıyorum, bütün bunlar kısa- orta vadeli tahlillerdir!

Kongre kararından sonra **Obama** Şam canisini ister cezalandırsın, ister cezalandırmasın, **Beşar Esad** ve avenesı uzun vadede mutlaka ve mutlaka, yolcudur Abbas!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaç çocuk yapalım

Hadi Uluengin 06.09.2013

BAŞBAKAN **Erdoğan** sanki **her eve bir çamaşır makinesi** kampanyası yürütüyor.

Dönüp dolaşıp ve habire **her aileye üç çocuk** diye tekrarlamasını kastediyorum.

Gerçi, Allah cümlemizinkini bağışlasın, bendenizde boy boy ve dört tane var!

Dolayısıyla, eh ne mutlu bana, zahir hem AKP liderinin övgüsüne mazhar olacak, hem de belki damızlık kategoride altın madalya hak edecek fasileye giriyorumdur.

Hayır!

YANİ genel olarak insanın birey, özel olarak da kadının beden hürriyetini tavizsiz ilke olarak sahiplendiğimiz takdirde hayır!

Zira bilgiç lügatte **natalist** denen ve otoriter, teokratik ve totaliter rejimlerin en temel desturlarından birisini oluşturan bu tür **doğumculuk** projeleri demokrasiyle asla bağdaşmaz.

Hem o birey insanın mahremine pervasızca müdahale anlamına gelir, hem de o toplum mühendisliğinin daniskasına tekabül eder.

Öyle bir mahreme müdahale ki, buluş çağından itibaren burnunu uçkur altına sokar.

Öyle bir toplum mühendisliği ki, gerdek gecesinden itibaren yatağı gönyeyle ölçer.

Ve yukarıdaki mantalite meydanı boş bulduğu takdirde de kademe kademe önce kürtaji, sonra doğum kontrol hapını, nihayetinde ise prezervatifi bile yasaklamaya kalkar.

Ne hacet, oldu olacak bari Katolik kara papazlardan da aforoz için cevaz isteyelim!

OTORİTARYEN muhafazakâr kimliği yansıtan **Recep Tayyip Erdoğan**'ı tabii ki onlarla karşılaştırmak küstahlığa yeltenecek ama yine de şunları hatırlatmak zorundayım:

Unutmayalım ki Almanya'nın **Hitler**'i "**âri nüfus**" (!) artsın diye yine "**âri ırktan**" (!) seçtiği kız ve erkekleri metazori halvete sokuyordu.

Unutmayalım ki ülke açlıktan kırılırken Çin'in **Mao**'su "**emperyalizmi sidikle boğmak için**" (!) halkına hâlâ "**çoğalın**" talimatı veriyordu.

Ve yine unutmayalım ki **Çavuşesku** Romanya'sında hem doğum kontrolü ve kürtaj yasaktı, hem de ezkaza yakalanan Tuna deltası batağındaki esaret kamplarını boyluyordu.

Yani bütün "**çocuk yapın**" dayatmalarına hep sağ veya sol diktatoryalar imza attı.

Tamam, Başbakan henüz dayatmıyor ama retoriğiyle o yöne doğru kavis çiziyor.

VAKIA doğru, ufukta demografik bir azalma ve yaşlanma rizikosu belirdiğinde demokratik devletler de insiyaki bir yaşama refleksiyle tedbir almak ihtiyacını hissederler.

Yukarıdaki **natalist** politikaları kâh loğusa primini yükselterek, kâh bebek kreşini artırarak, kâh da annelik tatilini uzatarak iradi biçimde desteklemek yöntemini seçerler.

Nitekim bu tür bir tehlike sezinleyen birçok Batı Avrupa başkenti hâlen yukarıdaki önlemlere başvuruyor. Hatta bazı İskandinavya ülkelerinde babalık tatili dahi bahşediliyor.

Zaten doğum oranı yüksek göçmenleri de aynı yaklaşımla vatandaşlığa geçiriyorlar.

Ancak, o devletlerin liderleri şu kadar çocuk yapın diye talimat vermeye ve çağrı tekrarlamaya asla kalkışmıyorlar, çünkü insanın birey ve kadının beden özgürlüğüne müdahil davranmanın ilk andan itibaren demokrasinin "**d**"sine tecavüz olduğunu tabii ki biliyorlar.

AYRI yazı konusu, ailelerin çocuk sayısı ile refah düzeyi, kadercilik anlayışı, köylülük hantallığı veya inanç metafiziği arasındaki bazen zıt, bazen paralel ilişkilere girmeyeceğim.

Fakat Başbakan kendi tezini savunurken bir de kaş yapayım derken tam göz çıkarttı!

"Ben söylersem lâf oluyor, Putin'e kimse tınmıyor" diye serzenişini kastediyorum.

İşte, gönlünde yatan aslanı ve emsal bellediği kıstası ele vermesi açısından bir turnusol kâğıdı işlevi gören bu çok vahim ve bu çok hazin **Putin** referansını yarın işleyeceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan ve Putin

Hadi Uluengin 07.09.2013

RECEP Tayyip Erdoğan'ın kıstası asla ve asla **Vladimir Putin** olamaz. Olmamalıdır

Zaten sırf Moskova lideri Ankaralı meslektaşını için değil, bizzat Rusya Türkiye için ne referans, ne emsal, ne de örnek olabilir. Allah yazdıysa bozsun!

Tabii eğer hedef ve ütopya olarak evrensel demokrasiyi benimsediysek!

OYSA dün dediğim gibi, **her aileye üç çocuk** lâfını ağzından düşürmeyen Başbakan genel olarak bireylerin tercihinine, özel olarak da kadınların bedenine müdahale eden bu vahim saplantısından dolayı kendisine yöneltilen eleştirilere özrü kabahatinden büyük cevap verdi.

Ben söyleyince olay çıkıyor, Putin söyleyince kimse tunmıyor diye serzenişte bulundu.

Acaba basireti bağlandığı için mi böylesine büyük bir pot kırdı?

Yoksa farkına varmadan gönlünde, yani bilinçaltında yatan aslanı mı dışavurdu?

OYSA yukarıdaki evrensel demokrasi hem Rusya'nın, hem de o **Putin**'in tam zıddıdır.

Çünkü zaten **köle** anlamındaki **slav** kelimesiyle tanımlanan ve esas olarak Ruslarla özdeşleşen bu kuzey kavmi Hristiyanlaştıktan sonra bile, Lehler, Çekler, Soraplar gibi Batı'da Katolikliği benimseyenleri hariç hiçbir zaman sözkonusu Batı'nın değerleriyle bütünleşmedi.

Sebebi ister Ortodokslukta, ister Türk- Tatar etkisinde, ister ikisinde birden aransın, Rusyalar'da ne sivil toplumun ilk nüveleri oluştu, ne **tebaayı** açacak **yurttaş** kültürü filiz verdi.

Nitekim bütün tarih ya **Korkunç İvan** gibi tümünden ceberut, ya da **Deli Petro** gibi yine ceberut fakat **ışıltili** despotların o **tebaa- serf** üzerindeki mutlak hükümlerliğini anlatır.

ÜSTELİK Moskofya baştan beri **büyüyemezsem küçülürüm** oburluğunu benimsedi.

Uzun olmayan bir süreçte avuç için kadar Kiev Knezliği Karadeniz kıyısından Kutup buzuluna ve Pasifik sahilinden Pamir ufkuna yayılan bugünkü dev İmparatorluğa dönüştü.

Zaten iktisadi geriliğe rağmen Bolşeviklerin iktidarı gasp etmesi de aynı ruhi- beşeri iklime oturdu. Sivillik ve yurttaşlık yoksunluğu kızıl diktatoryanın payandasını oluşturdu.

Ve işte, Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**'ın **referans** (!) diye sunmak talihsizliğine düştüğü **Vladimir Putin** yukarıdaki geleneğin hem ürünü, hem uzantısı, hem temsilcisidir!

ÖYLEDİR, zira **Yeltsin**'den sonra oligarşik rejimi değil sadece **oligarkların** kimliğini değiştirerek onları tamamen kendisine bağımlı kılan; sebil petrol sayesinde de ekonomiyi nispeten tıkrında götüren **Putin**'in evrensel anlamdaki demokrasiyle hiçbir ilgisi yoktur.

Mutlak **totaliter** denemez ama sokak infazcısı zaptiyelerin, emir kulu mahkemelerin veya iktidar borazanı medyaların ahval-i adiyeye sayıldığı Rusya tabii ki **otoriter** bir devlettir.

Zaten hem bizde kendini **sol** diye pazarlayan **ulusalcı** avenenin, hem de Batı'da dobra dobra **faşistliğini** itiraf eden kesimin Kremlin liderine toz kondurmaması tesadüf değildir.

Bu **ulusalcı- faşist** koalisyon demokrasiye beslediği derin nefretten ve o otoritarizme duyduğu büyük aşktan dolayı **Putinmania** hayranlık budalasıdır ki, aynı **Vladimir Putin**'i emsal gösteren **Erdoğan**'ı da acaba onun gizli hayranları listesine mi dâhil etmek gerekiyor?

Üstelik bin dikkat, Ankara önderinin anti-Batı belâgati de yukarıdaki **büyümezsem küçülürüm** refleksini devraldığı ve **militaro- endüstriyel** sektörle bütünleştiği için Çarların ve Sovyetlerin yayılcılığını hortlatan **Putin**'in retoriğiyle çok tehlikeli benzerlikler içeriyor.

OYSA **realpolitik** ekseninde Rusya'yla iyi ilişki kurmak bir şeydir, hiçbir başbakan için asla referans olamayacak olan o Rusya'nın **Putin**'ini kıstas göstermek bambaşka bir şeydir.

Umalım ki otoriter eğilimleri her geçen gün daha çok nasırlaşmasına rağmen **Erdoğan** bu emsali vermekle gönlünde yatan aslanı dışavurmuş değil de, boş bulunup pot kırmış olsun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şili: Tam kırk yıl

Hadi Uluengin 11.09.2013

"**EL pueblo unido jamás será vencido**" İspanyolcada "**birleşmiş halk asla yenilmez**" anlamına gelir. Ama annemin karnından bu lisanı bülbül gibi şakıyarak çıkmadım.

Cümlelerin anlamına vâkıf olmam Şili'deki gelişmelere ve 1970 sonbaharına uzanır.

Ne zaman ki **Allende**'nin **Halk Cephesi** 4 Eylül'de başkanlık seçimini kazandı, sözkonusu sol ittifakın yukarıdaki şiar etrafında birleştiğini Bursa'daki sağır sultan bile öğrendi.

Olay çok büyük anlam taşıyordu. Çünkü kendisini sosyalist diye tanımlayan kurum ve şahıslar Latin Amerika'da ilk kez hür biçimde ve demokratik iradeyle iktidara gelmiş oldular.

Üstelik bir yandan Vietnam arbedesi, diğer yandan da Soğuk Savaş gerilimi ve **Üçüncü Dünyacılık** salgını, yerküredeki rüzgârlar en azından **pembemturak** esiyordu.

Pembe ne kelime, **cinnet yıllarımı** yaşıyorum, benim başımda ise kızıl yeller esiyordu.

ÖYLE... Seçilmiş, demokrasiymiş, çoğulculukmuş, zerre kadar umurumda değil!

Dolayısıyla, Şili burjuvazinin kellesini ânında kopartmadığı için **Salvador Allende** bizlerin nezdinde pasifist ve revizyonist bir idare-i maslahatçıdır ki, çek kuyruğunu gitsin!

Nitekim 12 Mart sürgününü yaşadığım Brüksel’de mitinge, yürüyüşe, toplantıya falan gittiğimde yukarıdaki sloganı bağırırken **birleşmiş** anlamına gelen “**unido**” kelimesini değiştirerek onun yerine **silahlanmış** manasındaki “**armado**” sözcüğünü anırıyorum.

Bunu anırıyorum ki “**gerçek devrim**”e (!) halk savaşıyla ulaşılabileceğini ahali öğrensin.

Ve tam kırk yıl önce bugün, yani 11 Eylül 1973 sabahı bütün gece çalıştığım taksiyi gündüzcüye teslim edip yorgun argın eve döndüğümde radyoyu açtım ki, o ne?

ŞİLİ’de darbe olmuş! **Augusto Pinochet** adında bir general meşru iktidarı gasp etmiş!

Allende’nin encamı henüz bilinmiyormuş ama ajanslar Doktor’un elde piştov ve kafada miğferle **Moneda** Başkanlık Sarayını savunduğu yönünde haber geçiyormuş

Yallah Amerikan Elçiliği’nin önündeki ilk korsan gösteriye!

Zaten zaptiye beygirlerinin nallarına bilye atarak **kahrolsun CIA ve Nixon** diye bağırıyoruz da, bir de “**unido**” yerine “**armado**”yu daha çok haykırıyoruz.

Çünkü işte dediğimiz çıktı ve silahsız “**devrim**” (!) olamayacağı tekrar ispatlandı.

SONRASINI hepimiz biliyoruz. Yiğit ve onurlu **Salvador Allende** bizim **Demirel**’ler, **Ecevit**’ler, **Erbakan**’lar vs. gibi ordunun her “**kılıç atışında**” (!) şapkasını alıp savuşan ödlelerden olmadığı için meşruiyeti ve kendisini fiilen savunarak öldü. Aziz ruhu şad olsun!

Pinochet ve meşum cuntası ise katliam, işkence, zindan ve temerküz kampıyla aşağı yukarı yirmi sene müddetle Şili’nin kaderine el koydu. Bir anlamda, toplumu muma çevirdi.

Kabul de, aradan geçen kırk yılın muhasebesini bugün soğukkanlı biçimde yaptığımız takdirde **Halk Cephesi**’nin devrilmesini o halkın “**armado**” olmamasıyla mı açıklayacağız?

TABİ ki hayır! Aksine, seçmenlerin en fazla yüzde otuz yedisi tarafından desteklenen sol iktidar özünde bir küçük burjuva ve esnaf yelpazesi olan Şili’de fuzuli kamulaştırmalara gidip dev bir enflasyon körükleyince, hoşnutsuzlar kitlesini “**kalben**” (!) darbecilere yaklaştırdı.

Artı, aynı iktidarın Soğuk Savaş dünyasında ve ABD’nin **arka bahçe** addettiği bir Latin Amerika’da yaşadığını unutmaması 11 Eylül’ü kolaylaştıran diğer etkeni oluşturdu.

Yani **Şili Deneyi**’nin hüsrarla noktalanması benim gibi budalaların o vakit iddia ettiği gibi halkın “**armado**” silahla teçhiz edilmemesinden falan değil, tam tersine, Doktor **Allende** ve koalisyonunun kendini bütün bir “**unido**” halk yerine koymasından kaynaklandı.

Ancak bu yanlışlar ne darbeyi, ne de onu körükleyen ABD'nin cürümünü hafifletmek için mazeret oluşturabilir ki, tam kırk yıl sonra bugün Şili'yi tekrar hatırlamakla yükümlüyüz.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doğru gazete, doğrucu gazete

Hadi Uluengin 13.09.2013

LE MONDE iyi, hem de çok iyi bir gazetedir! Kırk küsur senedir aralıksız okuyorum.

Nitekim adı üstünde, dünyanın dört bucağındaki gelişmeleri bu Fransız cerideden daha nesnel, daha doğru ve daha geniş biçimde yansıtan başka bir günlük yayını ben bilmiyorum.

Kabul, ABD'nin **New York Times**'i, İngiltere'nin **Times**'i, İspanya'nın **El Pais**'i falan da tabii ki gayet kalburüstü bir seviye tutturlar ama yine de bir grado geride kalırlar.

GERÇİ sözkonusu gazete ezelden beri hem sırf elit okuyucuya hitap etmekle, hem de haber ve makaleleri siyasal bilgiler fakültesi son sınıf tezleri gibi kaleme almakla eleştirilir.

Âlâ! Halk dalkavukçusu bir popülist olmadığım için kendi hesabıma şikâyetim yok!

Zaten böyle bir seçkinciliği **Şark'ta muteber** cinsi vasatlıklara bin defa tercih ederim.

Dolayısıyla benim eleştirim daha ziyade, genel çizgisi itibariyle zaten **sol** addedilen Paris organının fazlasıyla **siyaseten doğrucu** bir dil kullanıyor olmasına odaklanıyor.

Fransız tabiriyle söylersek, **Le Monde** kediye dobra dobra kedi demekten utanıyor.

NİTEKİM fi tarihindeki genel **Mao** budalalığından dolayı **Büyük Çin Kültür Katliamı**'nı desteklemesi veya anti-Amerikan lafazanlıktan ötürü Kamboçya **Pol Pot**'una arka çıkması gibi sonradan editoryal özeleştirisini yaptığı çok vahim yanlışlar bir yana, Gazete yukarıdaki **utangaçlığını** şimdi de özellikle Müslümanlar ve Müslümanlık konusunda sürdürüyor.

Meselâ dâhili plandaki adli vakalarda ve sırf "ırkçı" ve "İslamofob" denmesin kaygısıyla, bütün Fransa'yı haraca kesen Mağribi kökenli eşkıyaların etnik kimliğini ya isim zikretmeyerek, ya da **alokton** gibi bilgiç kelimeler arkasına saklanarak gizlemeyi tercih ediyor.

Oysa geçtim elit okuyucuyu, olayı her an yaşayan sokaktaki adam aptal mı ki **Le Monde** eroin satıcısının Kuzey Afrika asıllı olduğunu yazmadı diye onu safkan Fransız sanacak?

YUKARIDAKİ **siyaseten doğrucu** suskunluk harici plana başka bir biçimde yansıyor.

Le Monde'nin en temel özelliği olayları **haber- yorum** tarzında yansıtmak olmasına rağmen iş Muhammedi Âlem'e geldiğinde sözkonusu yorum faslını büyük ölçüde es geçiyor.

Irak'ta bombalanan Şii camiinde şu kadar kişi ölmüş; Filipinler'de **Cihat Gerillaları** bu kadar rehineyi katletmiş; Nijerya El Kaide'si o kadar Hristiyan'ın kellesini kesmiş...

Haberleri tüm ayrıntısıyla naklediyor ama yine aynı "**İslamofob**" suçlamasına maruz kalmamak için tahlillerini yarı polisiye- yarı sosyolojik bir boyutun ötesine taşırmıyor.

Yani Gazete Müslümanları "**incitmeyeceğim**" (!) diye hem Müslüman dünyada hâkim din kültüründen kaynaklanan muazzam travmanın; hem de bu travmanın diğer din kültürleri nezdinde yarattığı haklı korku ve husumetin derinine inmekten çekiniyor.

TABİİ ki **Le Monde** değiller ama bütün bunları Türkiye'de de ciddi ve nesnel olmak iddiasını taşıyan ve genel hat itibariyle **sol** addedilen bazı gazetelerin yine aynı **siyaseten doğruculuk** kaygısıyla pek çok şeyi görmezden geliyor olmasına bağlamak için anlattım.

Bilhassa da son Gezi Olayları'ndaki ve Alevi Sorunu'ndaki tutumu kastediyorum.

Çünkü Taksim direnişini ve mezhebî mağduriyeti ilke olarak sahiplenmek bir şeydir; ilke zayıflar, direniş azalır, Aleviler küser diye haksızlığı göz çıkartan sonraki bazı eylem ve söylemlerin bu haksızlığını susarak geçiştirmek bambaşka bir şeydir!

Hele hele, daima **sağlamcı** bir **Le Monde**'un hiç yapmadığı biçimde, şablona uysun diye asla kanıtlanmamış iddiaları gerçekmiş gibi sunmak **siyaseten doğruculuktan** da çıkar.

Artık **siyaseten yalancılık** sözkonusudur ve o doğruculuk bir yana, doğru da ölmüştür.

Oysa gerçekler inatçıdır ve her gazete bu inattan taviz vermediği ölçüde inandırıcılık kazanır ki, kısmi utangaçlığına rağmen **Le Monde** işte bunun için dünya çapında referanstır.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savaş suçundan insanlık suçuna

Hadi Uluengin 18.09.2013

SAVAŞ kanunsuzluk demek değildir! Onun bile yasaları vardır!

Her şeyden önce de muharip tarafların hedefi birbirlerini öldürmek değildir.

Yani teorik bir temenni olarak öyle olmaması gerekir!

ÇÜNKÜ **von Clausewitz**'in tanımıyla her savaş **siyasetin şiddet boyutlu uzantısıdır**.

Dolayısıyla da yukarıdaki hedef düşmana kendi siyasetini dayatmakla sınırlıdır.

Saf dışı etmek, bileğini bükmek veya pes ettirmek tabirlerini de kullanabiliriz.

Bunun için de illâ öldürmek ve katletmek gerekmez.

Sonuca, hasım tarafa fiziki, iktisadi ve manevi yaralar vererek de ulaşılabilir.

Örneğin ve tabii yine teorik olarak söylüyorum, bir cephe çatışmasındaki askerin karşı siperdeki neferin alnına değil de daha az ölümcül olan bir organa nişan alması temenni edilir.

AMA şüphesiz bu yaklaşım kitabidir. Hatta temennideki samimiyet de çok şüphelidir.

Kaldı ki, bırakın artık tarihe karışmakta olan yukarıdaki türden cephe muharebelerinde bile böylesine ince eleyip sık dokumanın zorluğunu, binlerce kilometre öteye düşen güllelere, bombalara, füzelere "**yarala ama öldürme**" komutunu vermek tabii ki mümkün değildir.

Ancak buna rağmen yine de savaşın belirli yasaları mevcuttur.

Zaten de o yasalar olduğu içindir ki uluslararası hukukta **savaş suçu** kavramı vardır.

Meselâ 1944 sonlarındaki Arden muharebesinde Nazilerin yaptığı gibi düşmanı aldatmak amacıyla onun üniformasını giymek suçtur. Yakalanan derhal kurşuna dizilir.

Yahut, yine aynı yerde ve yine aynı Nazilerin gerçekleştirildiği gibi teslim olmuş askerleri katletmek de büyük cürümdür. O esirlere kötü muamele ve işkence de öyledir.

Hele hele, misilleme ve rehin olarak sivil öldürmenin cezası mutlaka infaz mangasıdır.

BU **savaş hukukunun** ilk çerçevesi hümanist düşüncenin kurumsallaşma çabalarına paralel olarak ve 19. yüzyıl nihayetindeki Lahey Konferansı'yla çizilmeye başlandı.

Çeşitli Cenevre sözleşmeleriyle kademe kademe pekiştirilerek de kimyevi ve biyolojik silahları yasaklamaktan kişisel mayınları imha etmeye, bir dizi yeni maddeyle donatıldı.

Başka bir deyişle, savaş insandaki hayvani içgüdülerin dışavurumu olsa bile yine de onu nispeten **insani** kılabilmek modern zamanların kısmen etik çabaları arasında yer aldı.

Tabii bunu geçmiş zamanlarda hemen her uygarlığın az çok damga vuran cengâver merhameti, şövalyelik ruhu, düşman asaleti gibi değerlerle de bütünleştirmek gerekiyor.

PEKİ, hanidir bir iç savaş yaşayan Suriye'ye baktığımızda ne görüyoruz?

Her iki tarafın da bir nebzecek bile ve en asgari cinsinden dahi **savaş hukukuna** riayet etmediği göz çıkartıyor. Bırakın yukarıdaki insaniyetçiliği, insanın "i"si bile ürperiyor.

Öz be öz kendi halkını ezelden beri hayâsızca katleden **Esed** familyası zaten malûm!

Babası dün Hama'yı topla yok etmişti, oğlu bugün Guta'yı kimyasal ölüme boğuyor.

Kabul ama "**muhalefet**" diye ortaya çıkan ve Müslümanlık adına vahşeti en korkunç boyuta vardırırn meczup çeteleri de Şam diktatoryasından bir dirhem geri kalmıyorlar.

Tekbir getirerek rehine kellesi uçurmaktan tutun da, sırf Nesturi mezhepten oldukları için masumları kurşuna dizmekte, bilumum savaş suçlarını işlemekte birbirleriyle yarışıyorlar.

Esed insanlara kırk satır salladığında, çeteler de o insanları kırk katıra bağıyorlar ki, buradan itibaren Lahey'in de, Cenevre'nin de **savaş suçu** kavramı çok, pek çok hafif kalıyor.

Artık **insanlık suçu** devreye giriyor ki, eğer bizim **ulusalcılar** gibi Baas katillerine; zıt yönde ise yine bizim **İslamcılar** gibi Cihat canilerine yandaş değilssek, ahlaken, vicdanen ve hukuken her iki tarafı da ebedi cehenneme mahkûm etmek **insani** bir yükümlülük oluşturuyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Viking ulusalcı

Hadi Uluengin 20.09.2013

ŞİMDİ sıkı durun! **Neo-Nazi Maocuların** reisine göre Vikingler de Türk'müş!

Allah kimseyi böylesine kaypak, böylesine omurgasız ve böylesine onursuz kılmasın, kıpkızıldan hâkiye kesmiş **ulusalcı** bülbül o kart sesiyle artık bunu bile şakımdan utanmıyor.

Karanlık varakparesinde ikide bir, bizim atalarımızla İskandinav atalarının hısım, akraba ve soydaş olduğuna dair '**bilimsel**' (!) tezler yumurtluyor.

EH, hepimiz Havva anamızla Âdem babamızdan indiğimize göre zahir doğrudur!

Nitekim eminim, nasıl **Atatürk**'ün '**profesörü**' (!) **Afet İnan** elde pergel **Mimar Sinan**'ın mezarını açıp kafatası ölçmüştü, bizinkisi de ezkaza kodesten çıkabilirse mutlaka ilk iş, hezeyanını doğrulamak için Kuzey lahitlerinde kemik DNA'sı tahliline gidecektir.

Eyvah ki eyvah! Kabul Tanrı Türk'ü korusun ama doğrusu artık Vikingleri de korusun!

ŞU kesin, en rezil ırkçılığı bile böylesine karikatüral bir raddeye vardırın yukarıdaki örnek **ulusalcılığın** genel ve geniş anlamıyla faşizm olduğunu bir defa daha ispatlıyor.

Nitekim sözkonusu tespiti baştan beri ısrarla ve tekrarlar vurgularken ne duygusal bir husumetten, ne de kasti bir mugalâtadan yola çıkıyordum. Nesnel verileri kıstas alıyordum.

Evet, **ulusalcılık** faşizmdir, çünkü hem ideolojik payandaları, hem de tarihî kökenleri itibariyle sol totalitarizmin sağ totalitarizme dönüşmesinden başka bir şey değildir!

ZATEN de yukarıdaki **Neo-Nazi Karanlıkçı** ve benzerleri gökten zembille inmediler.

Ulusalcı akıldânelerden önemli bir kesimin mazide sol rahle-i tedristen geçmiş olması ve hatta hâlâ aynı belagati kullanması ne Türkiye'ye özgüdür, ne de yeni bir olgudur.

Yani dünün enternasyonalist lâf ebeliğinden bugünün **öteki** düşmanı milliyetçiliğine iltihak eden bizim faşistlerimiz aslında ancak Amerika'yı tekrar keşfediyorlar. Hatırlatırım:

Geçmiş kıp kıpızıl bir **Mussolini**'nin Sosyalist Parti'den ihracına yol açan ve "**devrime ulaşmak için milliyetçiliği körüklemek gerekir**" diyen makalesi Ekim 1914 tarihlidir.

Eh, üstad-ı âzamlarından feyz aldıkları için bizim **ulusalcılar** da işte tam yüzyıl sonra yine tam aynısını vaz ediyorlar ki, sözkonusu '**devrim**'in (!) ne anlama geldiğini biliyoruz.

ÖTE yandan, Alman **nasyonal Bolşeviklerinden** Nazi partisindeki **Strasser Biraderler** kanadına veya Fransız Komünist Partisi genel sekreter adayı **Doriot**'dan Belçikalı Sosyalist lider **Deman**'a, yelpazenin en solundan en sağına savrulan kurum ve kişiler saymakla bitmez.

Hepsi kızıldan hâkiye geçmişlerdir ki özü daima totaliter ruhiyat ve proje belirlemiştir.

Ama tabii onlar zaten Viking ırkından oldukları için olmayanları kesmekle yetindiler.

Neyse, Allahtan bizim **Karanlıkçı** akrabalığımızı keşfetti de, demek eğer 2. Savaş'a girseydik **ulusalcıların** yemin billâh **Hitler**'e kefil olması sayesinde paçayı kurtarabilirdik.

ŞAKA bir yana, **ulusalcı** ideolojinin kara veba niteliğini hâlâ anlamayarak onunla kâh dirsek temasına girmek, kâh müsamahalı davranmak, kâh da tongasına basmak gaflet, delalet ve yanılığısına düşenlerin artık ayılması ve kesin dışlayıcı çizgiyi mutlaka çekmesi gerekiyor.

İllâ **liberal** olmak falan değil, en asgari demokrat olmak dahi bunu zorunlu kılıyor.

Ancak tabii, sarışın Vikinglerle akraba çıktıklarını sanarak ağzı kulaklarına varan budalalara diyecek lâf yok!

LÂKİN dikkat, çok dikkat!

Elde pergel **ulusalcılar** bir gün kafatası ölçmeye başlar ve mezura da Vikinglerinkine uymazsa hesapta hemen kopsi kefali olmak da var ki, işte o zaman da ağlamak yok!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eva'nın Polkası

Hadi Uluengin 21.09.2013

TAMAM, tabii ki notalar var ama yine de tınlar harfe dönüşmüyor.

Dolayısıyla bu havai ve fuzuli cumartesi yazısını anlatabilmem için sizin de zahmete katlanıp internetten **İevan Polka** şarkısını dinlemeniz gerekecek. Hemen sadede geçiyorum.

ADI üzerinde, Batı dillerinde bayağı mecazî ve hakir bir "**Polak**"tan "**polka**", ben bu ikinci kelimeyle daima Leh kökenli bir dans ve musiki tarzının kastedildiğini düşünürdüm.

19. asır nihayetlerinden itibaren pek revaçta olduğunu daha fi tarihinde öğrenmiştim.

Hani şu **Belle Epoque** denen ve Birinci Harp öncesini belirleyen vur patlasın, çal oynasın bir tasasızlık dönemi vardır ya, işte o zamanlara damga vurmuştur.

Unutmayalım, genç **Mustafa Kemal** de Selânikli **Halil Efendi**'den ders almıştır.

FAKAT bendeniz klasiğe temayüllüyüm.

Dolayısıyla hafifmeşrep türlerinden ziyade hep nispeten ağırbaşlılarını tercih ettim.

Meselâ bir **Rahmaninof**'un **İtalyan Polka**'sını veya bir **Şostakoviç**'in **Caz Süit Polka**'sını büyük hazla dinlerim. Hele hele birincisini **Arcadi Volodos** icra ediyorsa, değme gitsin!

Oysa **polkanın** Polonya'ya değil de Çek **Bohemya**'sına uzandığını çok sonra farkettim

Eh, bir taş atımlık mesafedeki bu coğrafi kusuru kadı kızında bile affetmek gerekir...

Ve yine neden sonradır ki, yani ancak üç beş sene oluyor, tamamen tesadüf eseri yukarıdaki internet bağlantısı üzerinden **İevan Polka** şarkısına rastladım. Rastlayış o rastlayış!

BU **İeva** Fincede diğer Avrupa lisanlarındaki **Eva** ismine tekabül ediyormuş.

Otuzlu yıllarda da Helsinkili bir kompozitör güftesi komik ve melodisi olağanüstü uyumlu bir beste yaparak şarkıya **Eva'nın Polkası** adını vermiş. Gerisini bilmiyorum.

Benim bildiğim üç kız, bir erkekten oluşan **Loituma** diye bir dörtlünün 1995'ten itibaren parçayı tekrar **a capella** sesle yorumladığıdır ki, folklordan pek haz etmememe rağmen ilk keşfettiğim andan itibaren büyüüne kapıldım. Hastalık derecesinde tutkunu oldum.

CD'yi de getirttim, zırt pırt dinliyorum. Kabak tadı verdim diye de evde azar yiyorum

Artı, bazı uykusuzluk gecelerinde kulaklığı takıp sabahı kâh **Arif Yıldız**'dan **Çevşen-i Kebir**'i, kâh da **İevan Polka**'nın çeşitli varyantlarını dinleyerek bekliyorum

Çok farklı boyutlarda olmasına rağmen ikisi de sükûnet ve huzur veriyor.

EVET, çeşitli varyantları da var ve zaten de sonradan öğrendiğime göre müziğin sanal âleme düşmesindeki esas sebep yukarıdaki **Loituma** kuatorunun o harikulâde icrası değilmiş.

Bana hiç mi hiç söylemeyen tekno-manga bir internet zırlıtısıymış.

Oysa kendi hesabıma ikinci olarak, **Viyana Çocuk Korosu**'nun piyano eşliğindeki yorumuna düşkünüm. İlkindeki gibi hafiften cazi tınlar yok ama ses mucizesi yükseliyor.

Üstelik ta 1952 senesine uzanan ve neyin nesi, kimin fesi olduğunu bir türlü öğrenemediğim **Lumberjack Band** adlı bir gurubun da icrasını keşfettim.

Muhtemelen bir komedi filminden alınmış siyah-beyaz sekans bayağı hoşuma gidiyor.

Bir de, yine muhtemelen Türk olduğunu sandığım **Ceyda Feat** rumuzlu bir hanım kız bilgisayar kamerası karşısına geçmiş **"fun"** olsun diye **İevan Polka**'yı söylemeye çalışıyor ki, hem kendisi gülmekten katılıyor, hem de bakanı güldürüyor.

Şimdi tekrar en başa döneyim...

NE söylesem boş, bu havai ve fuzuli cumartesi yazısında dillerini döktüğüm **Eva'nın Polkası**'na sizi ikna edebilmem için **YouTube**'a girip değişik varyantlarını dinlemeniz gerekir

Haydi bir, ki, üç, **"Nuapurista kuulu se polokan tahti/ Jalakani pohjii kutkutti..."**

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yetmez ama evet!

Hadi Uluengin 02.10.2013

ALLAHA şükür, ne tımarhanelik deliyiz, ne de **ulusalcı** şarlatanız.

Dolayısıyla, adı üstünde, demokratikleşme paketine **hayır** diyecek kadar bön değiliz.

Tabii ki tekrar **yetmez ama evet** demekle yükümlüyüz.

Yani, Başbakan'ın açıkladığı ve aslında zaten her biri birer temel hak olan ilerlemeleri yine, özgürlükçülerin 2010 anayasa referandumundaki sloganıyla karşılamak zorundayız.

O özgürlükçüler evrensel demokrasiyi hedefliyorlar ama mevcut siyaset pratiği ve arenası hem bizim iradeciliğimizi, hem de bilhassa gücümüzü haydi haydi aşıyor.

Belki bir yere kadar etkileyebiliyoruz. Oradan sonra da barutumuz tükendiği için değil, iktidar ideolojisinin surları kalın ve mukim olduğu için burçları aşmak şansını yitiriyoruz.

İşte bu nesnel durum karşısında ancak iki tavır devreye girebilir:

BİR; burnundan kıl aldırmayarak ve realizmi geri plana atarak, azamiyetçi ve mükemmeliyetçi bir yaklaşımla **artık ne hâliniz varsa görün** diye kapıyı vurmak!

Belki tavşan dağa küsmüş dağın haberi olmamış derecesinde değil ama doğrusu iktidar partisinin ve bilhassa önderinin de pek umurundaydı!

Dev aynasındaki mağruru oynamayalım, çünkü şu vakıa da diğer gerçeği oluşturuyor:

EĞER evrensel demokrasi hedefine ulaşmak, en azından yaklaşmak istiyorsak bugün özgürlükçülerin AKP'ye olan ihtiyacı AKP'nin onlara olan ihtiyacından çok daha fazladır.

Burada **ihtiyaç** derken dobra dobra ve lâfi hiç eveleyip gevelemeden tarafların kendi esas amaçları doğrultusunda birbirini "**kullanmak**" (!) arzusunu kastediyorum.

Bile bile lâdes, her siyasette kullanma taktiği vardır ve bunda utanılacak bir şey yoktur

Öte yandan, aynı maksimalist ve mükemmeliyetçi davranışla köprüler tamamen atıldığı takdirde özgürlükçülerin yukarıdaki nispi etkileme marjı dahi sıfıra inecektir.

Böyle bir gelişme de herhâlde Türkiye demokrasisine fayda getirmeyecektir.

BU **nobran** yaklaşıma karşılık ikinci alternatif **yan cebime koy** tutumudur.

Yani son demokratikleşme paketini de tıpkı anayasa referandumunda olduğu gibi **yetmez ama evet** diye karşılamaktır!

Dağ fare doğurdu demiyorum çünkü zaten aslan yavrusu beklemiyorduk.

Fakat özgürlükçülerin burada tekrar tekrar, döne döne ve 2010 halkoylamasından çok daha fazlasıyla vurgulaması gereken şey de işte yukarıdaki **y-e-t-m-e-z-l-i-k** durumudur!

ÖYLEDİR, zira sanki pek bonkör bir jest gibiymişçesine o **yan cebimize** konulan ve aslında zaten bizim helâl-ü hak paramız olan bozukluklar öyle cömert ulufe falan değildir!

Kaldı ki bakır mangır aynı cebimizi şişirir gözükse bile değeri enflasyon kuruşudur.

Artı, teker teker saymayacağım vahim eksikler bir yana zarf içindeki mazrufun seçim mürekkebiyle yazılmış olduğu da bir vakiadır. İtirazım yok, bir siyasi parti açısından doğaldır.

Ancak AKP'nin anayasa referandumu öncesinde yaptığı vaatleri de yerine getirmediği gözönüne alınırsa şimdi yine **gerisi gelecek** demesi fazla inandırıcılık taşımamaktadır.

UMALIM ki öyle olacak olsun ama özgürlükçüler mutlaka, ilkin **evet** dedikten sonra paketinin **yetmezliğini** bugün dünkünden de fazla vurgulamak yükümlülüğünü taşıyorlar.

Çünkü o özgürlükçüler gerçekçi davranarak siyasette pragmatizmi benimseseler bile bunu asla oportünizme vardıramazlar. Ve tabii ki yine asla, ilkesel hedeften taviz veremezler!

Bu denge çok hassastır ve her an ve her gelişmede tekrar ayarlamak gerekecektir.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yanlış tercih: Çin füzesi

Hadi Uluengin 04.10.2013

TÜRKİYE'nin füzesavar füze sistemi için Çin'i seçmesi makûl bir karar değildir!

Fakat dikkat, aslında **mantıkidir**!

O hâlde mantıki bir şeyin nasıl makûl olamayacağı çelişkisini açıklamam gerekiyor.

BURADAKİ yanlış, tercih edilen ülkenin özellikle Çin olmasından kaynaklanmıyor.

Hatta kendi hesabıma, hem genel olarak Han uygarlığına, hem de bugünkü ÇHC'ye büyük sempati beslediğim için eğer aşağıdaki unsurlar devreye girmeseydi siparişi alkışlardım.

Varsın Pekin alâmet-i farikalı **FD-2000** bataryaları aslında Rusya'nın da Ankara'ya satmak istediği **S-3000PMU2** füzesavar füzelerin az biraz değiştirilmiş kopyası olsun.

Madem fiyatı daha ucuzdur ve madem teknoloji transferi getirmektedir, eh zaten **Putin** Moskofya'sından hiç hazzetmiyorum, patent kavgasından bana ne! Gerisini Kremlin düşünsün.

Ancak, milliyeti farketmez ve ister Rus, ister Çin, isterse de Patagonya imalatı olsun, Türkiye'nin Batı dışında üretilmiş herhangi bir sistemi seçmesi makûl bir karar değildir.

DEĞİLDİR, çünkü zaten NATO üyesi de olan o Türkiye o Batı'nın parçasıdır!

Dolayısıyla da sözkonusu cenaha, hele hele İttifak'a mensup bütün başkentler kendi ordularını donatırken bu **militaro-politik** konumu mutlaka hesaba katmak zorundadırlar.

Silah standartları falan bir yana, yukarıdaki **politik** boyut daima belirleyici faktördür.

Yani her tercihi siyasi bütün içinde düşünmek gerekir ki "**daha ucuzunu alacağım**" veya "**teknoloji transfer edeceğim**" gibi mantıki ve haklı argümanlar ikinci planda kalırlar.

Üstelik çakaralmaz piştov değil birkaç devletle sınırlı bir sistemi ısmarlıyorsunuz.

Zaten aynı NATO üyeliğiniz sayesinde de diğer üyelerin mülkiyetinde olan **Patriot** cinsi Batı bataryalarını her başınız sıkıştığında zırt pırt topraklarınızda konuşlandırmaktasınız.

Lâkin bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu ki iş sistemi kendisini edinmeye gelince hem ABD yapımı o **Patriot**'ları, hem de size batarya gönderen üyelerin ürettiği Avrupa **SAMP-T**lerini "**pahalı satıyorlar**" ve "**teknoloji aktarmıyorlar**" gerekçeleriyle reddediyorsunuz!

DOĞRU, pahalı satıyorlar ve teknoloji aktarmıyorlar. Veya gıdım gıdım koklatıyorlar.

Sırf onlara değil, meselâ Ankara'nın da seçtiği **F-35** jetlerine de fahiş fiyat biçiyorlar.

Yahut yine sırf Türkiye'ye değil, ABD'nin en yakın dostu olmasına ve yana yakıla talep etmesine rağmen teknoloji sızmasın diye **F-22** uçaklarını da İsrail'e bile vermiyorlar.

Ama böyledir diye daha ucuzunu ve cömerdini almaya kalkarsanız, hem müttefiklerin kesesini doldurmakta, hem de bilhassa yukarıdaki militaro-politik tercihin bedelini ödemekte cimri davrandığınız için, ne denli mantıki olursa olsun, seçiminiz makûl olmaktan çıkıyor.

EVET, o tercihin bir bedeli var! Al gülüm, ver gülüm, her zaman ve her yerde de oldu!

Daha pahalıyı daha az teknikle almak da dâhil bu bedel bir dizi yükümlülük içeriyor.

Geçmişteki Varşova Paktı için de böyleydi, şimdiki NATO veya Güneydoğu Asya ittifakları için de böyledir. Ne Polonya Fransız, ne de Japonya Rus uçağıyla donanabildi.

Kaldı ki ÇHC üretimi sisteminin ısmarlanmasına bir de AKP hükümetinin diline son dönemde fazlasıyla musallat olan **Üçüncü Dünyacılık** belagatini eklemek gerekiyor.

Bu durum o müttefiklerde hem Türkiye'nin kaydığı endişesini artırıyor, hem de füze pazarını kaybetmiş olmanın kuyruk acısıyla Washington, Paris yahut Roma'daki lobilerin kendi hükümetlerine "**Ankara'yı hizaya sokun**" diye baskı yapmasına zemin hazırlıyor.

Ve işte bütün bunlardan dolayıdır ki, istediği kadar mantıki temele otursun, Türkiye'nin Çin füzesavar sistemini seçmesi diplomatik-siyasi açıdan makûl bir karar oluşturmuyor.

Umalım ki orta vadede astarı yüzünden pahalıya mal olacak bir fatura ödemeyelim!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Demode asker

Hadi Uluengin 05.10.2013

HATIRLAYIN, önceki haftasonu uluslararası aktüalite açısından çok yoğun geçti.

Ve tabii, Kenya’da AVM katliamı, Pakistan’da kilise kıyamı, Irak’ta intihar saldırısı, Yemen’de rehine furyası falan, İslam adına gerçekleştirilen mezalimler yine en başa gireşti.

Öte yandan hem Alman seçimlerinde **Angela Merkel** üçüncü kez zafer kazandı, hem de ABD ve Rusya Suriye’nin kimyasal silahlardan arındırılması konusunda anlaşmaya vardı.

Dolayısıyla da bu hayhuy içinde İsviçre’deki son referandum gümbürtüye gitti.

Yani, zorunlu askerliğin kaldırılması yönündeki tasarının ezici çoğunluk tarafından reddedilmesi kısacık bir ajans haberi olarak kaldı ki, konuya eski bir anekdotla gireceğim.

CİNNET yılları dayatmış, kırk küsur sene önce **Basel** şehrinde hamallık yapıyordum.

Eh ense kulak yerinde, kâh ilâç balyalarını yüklen, kâh kuyruklu piyanoya omuz ver!

Protestan rahiplerin düşünler yurdunda yer kalmayınca da postu istasyona sererdim.

Fakat aynasızlar hemen derdest edip karakol misafirliğine alıkoymasınlar diye son gece katarı düdük çalana dek tahta banklarla yeşil tramvaylar arasında oyalanmam gerekirdi.

Sonra, gözlerime inanmadığım sahneye şahit olmaya başladım.

BİLHASSA pazar akşamları üniformalı askerler gar büfesinin kapısına sırt çantalarını, çelik miğferlerini ve **Sig** marka tüfeklerini atıverip içeride bira üstüne bira yuvarlıyorlar.

Bardaklar boşalıp trenin hareket vakti geldiğinde de, bayağı çakırkeyif, pılı pırtılarını tekrar kuşanıp kışlaya dönüyorlar. Ne saçlar üç numara tıraşlanmış, ne de selâm çakıyorlar.

Artı, nöbetçi hak getire ve elini atsan ellisi, gıcır gıcır mitralyözlerin ister şarjörlüsünü, ister boşunu seç ve git! Fakat tek bir Allah’ın kulu yan gözle bile bakmıyor.

Biraz cengâverlik kokan biçimde oldu ama **modern yurttaş** ilk defa orada keşfettim.

Kendi ülkesinin **asker millet** şablonuna şartlanmış birisi olarak da hem muazzam bir şaşkınlık, hem sonsuz bir hayranlık duydum. Ardından sora soruştura işin aslını öğrendim.

O işin aslı şu ki, özünde **asker millet** tanımını İsviçreliiler için kullanmak gerekiyor.

Çünkü şehirlerini eczaneye, dağlarını hastaneye ve sakinlerini de hekime benzettiğim bu ülkeden günahım kadar haz etmesem bile Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek zorundayım.

Eğer konfederal devlet farklı etnisite ve kültürleri mükemmel biçimde yoğurabilmiş ve yurttaşları külliyen eşit kılabilmişse, bunun sırlardan birisi, belki de en önemlisi, o yurttaşların **milis** nitelikli bir zorunlu askerliğe tabi tutulmasında yatıyor.

Düzenli aralıklarla talimden geçmek kaydıyla İsviçre vatandaşı her erkek belirli bir yaştan belirli bir yaşa kadar silahlıdır. Aynı silahını da kışlada değil kendi evinde saklar.

Varsın savaş yaşamamış ve varsın tarafsızlığı zengin bencilliğine dönüştürmüş olsun!

Kökeni Prusya'ya uzansa bile yine de aydınlanmacı bir pratik olan **genel askerlik** sayesinde İsviçre hâlâ İsviçre'dir ki, Frenk tabiriyle şapka çıkartarak selâmlamak gerekiyor.

OYSA orduların ya lağvedildiği ya da profesyonelleştiği bir 21. asır başında yaşıyoruz

Dolayısıyla İsviçre ahalisinin 22 Eylül referandumuyla yukarıdaki pratiği ezici bir çoğunluk olarak tekrar sahiplenmesi ilk bakışta **gerici** ve **köhne** bir refleks gibi gözüküyor.

Artı, tarihçesi ve cüssesi itibariyle de bu ülke asla evrensel bir model oluşturmuyor.

Ancak kendi hesabıma, militarizmle hiç alâkamin olmamasına ve üstelik vicdani ret ilkesini bir hak olarak sahiplenmeme rağmen yine de ne Alp ülkesi ahalisine **gerici** ve **köhne** damgası vuruyorum, ne de **genel askerlik** kavram ve pratiğini **demode** addediyorum.

Eh, demek hem hâlâ genel olarak moderniteye sadık kalıyorum, hem de kırk küsur yıl sonra bile Basel istasyonunda ilk kez gördüğüm o **modern yurttaş** hayranlık besliyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ve, vapur gidiyor

Hadi Uluengin 09.10.2013

ALLAH daha nice uzun ömürler versin, haftalık anne ziyaretlerini aksatmam.

Önce Karaköy'den vapur sonra da Kalamış otobüsü...

O vapurlarda da daima kış güverteye otururum.

Yaz veya kış, poyraz yahut lodos, sözkonusu âdet bebekliğimden beri hiç değişmedi.

Babamdan alışmışım. Kadıköy ricali geçmişte lüks denen bu mıntıkayı tercih ederdi.

Temmuz cehenneminde dahi püfür püfür eser. Zemheri ayında da rüzgâr karayelden savursa bile eğer sırtınızı pruvaya dönüp korunaklı ilk sıraya oturduysanız, üşümezsiniz.

Tabii her ışık mevsimine dönüşen şehir siluetini de ebedî sebil niyetine içersiniz.

FAKAT bu keyif artık seyrekleşiyor. Çünkü çoğu defa yeni vapurlara rastlıyorum.

Vakıa onların da kık bankları var ama mekân eskilerinkine benzemiyor.

Dolayısıyla şimdi en üst güverteye çıkıyorum. Lâkin şikâyetçi değilim.

Biraz Ren teknelerini andıran dizaynları ve iyi tasarlanmış konforlarıyla bu vapurlar baştan beri hoşuma gittiler. Yukarıdan leb-i derya manzara seyrediyorum.

Sancağa bak kubbe, iskeleye dön Boğaz, sanki kaptan köprüsünde ark tutmaktasınız.

Boş nostaljiyalar peşinde koşmadığım için de bariz bir defo olarak sırtan ve mutlaka düzeltilmesi gereken uskur titreşimi olmasa yenilerini eskilerine tercih ederim.

Sonra, önceki gün tam mendireği dönerken bir rezaleti hatırladım ki, neşem kaçıverdi.

EFENDİM bundan bir müddet önce **Ergenekon** akrabası, yalancılık soytarısı ve kara propaganda tescillisi bir **ulusalcı** site şu haberi yayınladı.

Semt sakini olduğunu söyleyen hazret buyuruyordu ki artık yeni vapurlar Kadıköy'e uğramıyor, zira Gezi olaylarına en çok bura insanları katıldığı için eskileriyle cezalandırılıyor.

Pes! Gerçekten pes!

DOĞRUSU, **ulusalcıların** tıynetini bildiğim için onlardan her tür şarlatanlığı, müzevirliği ve iftiracılığı beklerdim ama yine de komplo teorisyenliğinde, fitne fücurlukta ve akıl tutulmasında işi bu raddeye vardırabileceklerine ihtimal vermemiştim.

Düşünebiliyor musunuz, kendisi tesadüfen eski vapurlara rastladığı için adam bunun altında hemen bityeniği keşfediyor ve Kadıköylülerin "**cezalandırıldığını**"(!) söylüyor.

İnternet sitesi vasıtasıyla da kuyruklu yalana gerçeklik kazandırıyor.

Eh, şimdi ben diyeyim? Aksine, çoğu defa ötekilere rastladığım için demek anneme ne zaman gidip geleceğimi gaipten haber alan Şehir Hatları tarifeyi bana göre uyarlıyor.

Emrime yeni vapurları amade kılarak "**liberalliğimi**"(!) mükâfatlandırmış oluyor.

Ve tabii yukarıdaki mantık aslında sonsuz vahim bir gelişmeyi ortaya koyuyor.

O da şudur ki, tuzu kuru ama kuş beyni sulu **Beyaz Türklerin** hızla **ulusalcılığa** meyleden kesimindeki iktidar nefreti ve **öteki** hıncı artık cinnet raddesine varıyor.

Çünkü onların düşünce sistematığı **muhakeme** denen dürtüden tamamen kopuyor.

Sözkonusu kopuş da yine onları bir yandan Suriye'nin **Esed**'i gibi evrensel bir katili dahi destekleyecek ölçüde bir fanatizme; diğer yandan ise Kadıköy'ün vapuru gibi bir tarife rastlantısını bile **cezalandırma** olarak algılayacak oranda bir paranoyaya sürüklüyor.

Başka bir deyişle, genel Kemalist şartlanma ve hayat tarzı korkusu en asgari mantık denklemlerini bile sıfıra indiriyor ki, ortada yalnız o içgüdüsel nefret kalıyor.

NE diyeyim? Yazıyı bari **Fellini**'nin film başlığıyla bitireyim: **Ve, vapur gidiyor!**

Kadıköylü hanımlar ve beyler vapur kalktı gidiyor, yenisini onun için kaçıyorsunuz.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz kararı

Hadi Uluengin 11.10.2013

YARGITAY **Balyoz** kararını onayladı diye ben de onu onaylayacak değilim.

Vicdanım buna elvermiyor. Yani ilk Silivri kararı ertesindeki kanaatim hiç değişmedi.

Dolayısıyla, son tahliyelerle kısmen düzeltilen ve orada eleştirdiğim bölüm hariç 26 Eylül 2012 tarihli **Taraf**'taki yazımı tekrar yayınlıyorum. Eklenecek başka yeni sözüm yok!

BALYOZ kararlarından sonra zil takip oynayacak değilim.

Tabii ki sevindim. Ama aynı zamanda da o sevincim kursağımda kaldı.

Pek çok vicdanlı insan gibi ben de iki duygu ve iki hassasiyet arasında bocalıyorum.

SEVİNDİM, çünkü ülkemiz tarihinde ilk kez militarist ideolojiyle hesaplaşmış oldu.

Bir tahayyül olarak dahi askerî darbe projeleri cezai suç kapsamına girdi.

Az buz şey değil, **Balyoz** davasıyla bir zihniyet devrimi gerçekleşti. Ancaak!

ANCAĞI Şu ki, eğer pozitif hukuk anlayışını benimsiyorsak yargılamalarda **sembol** yahut **ibret** gibi unsurların asla yer alamayacağını da baştan kabullenmemiz gerekiyor.

Suç daima bireyseldir. Ceza ise **ihhtar** veya **tedbir** eksenli olamaz.

Başka bir deyişle, **kulağa kúpe olsun** cinsinden húkú verilemez.

Artı, aynı pozitif kavram o hukukun **usulden** bağımsız olamayacağı ilkesini de içerir.

Öz doğrudur diye **biçimi** es geçen bir adalet **adalet** değildir!

Oysa heyhat, Silivri (Yargıtay) kararları her iki ilkeye de fazlasıyla gölge dúŐúrdú.

Zaten bunun içindir ki karara mesafeli durmak ahlaki bir yükümlúlük oluşturuyor.

ZİRA en önce, **Balyoz** askerî semineri sırasında **fiili teŐebbú** değil ancak **teŐebbú tasavvuru** geręekleŐtirmiŐ olan sanıklara verilen cezalar suça kıyasla ağır ve orantısızdır.

Nüans gibi gözükse dahi ikisi arasındaki fark cezai açıdan hayatidir!

Ústelik bu orantısızlık davanın **siyasi** olduğu iddialarını daha çok güçlendirmiŐtir.

Oysa adli yargılamalar böyle bir siyasi boyut ihtiva edemez; ederse **adil** olamaz! (...)

ÖTE yandan, yine baştan beri öne sürúlen ve muhtemelen de kısmen veya tamamen doğruluk payı içeren **sahte delil** iddiaları hakıyla kâale alınmadı. Bu, çok vahim bir zaaftır.

Tartışılmayacak ölçúde geręeklik yansıtan ses bantlarının yahut yazılı belgelerin varlığına bakarak **"bunlar zaten suçu ispatlamaya yetiyor. Gerisi ayrıntıdır"** denemez.

Tıpkı şeytan gibi hukuk da ayrıntıda gizlidir. Zaten onu **pozitif** kılan şey de budur.

Ústelik unutmayalım ki yukarıdaki olgu neden sahte delile ihtiyaç duyuldu sorusunu pekiştirerek **Balyozcuların** masum olduğunu savunan kesimin ekmeğine yağ sürmektedir.

DİğER taraftan aynı **Balyoz** kararı sanıkların suçluluğu konusunda tereddúdü olmayan ve davayı en baştan beri sahiplenene biz özgürlükçú demokratları da müşkül durumda bıraktı.

Yukarı tükürsek, darbe tasavvur edenlerin cürmünü bıyığımızla hafifletmiŐ olacağız.

AŞağı tükürsek, sakalımızla húkúmdaki haksızlıkları da onaylıyormuş sayılacağız.

Dolayısıyla, o özgürlükçú demokratlar etik ve vicdani değerlerden taviz vermedikleri ve ęifte standart sahibi olmadıkları ölçúde bugün öyle düğün bayram falan yapmıyorlar.

Hasımlarının uğradığı adaletsizliğe karşı ıkımakta da tereddúde dúŐmüyorlar.

Şu kesin: Mihrak askerî veya sivilmiş; egemenler derin yahut sathiymiş; odak iktidar ya da muhalefetteymiş, hiçbir güçlüye **biat etmeyen** ama bağımsızlığı da başıboş bir otonomi olarak yorumlamayan bir hukuk ve adalet sistemine muhtacdır. Hemen ve derhal muhtacdır!

Balyoz kararı bu aciliyeti bir defa daha ve bir balyoz ağırlığıyla ülke gerçeğine indirdi.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karmanyola ve devrim

Hadi Uluengin 12.10.2013

HAYAT değişiyor. Dolayısıyla dil de değişiyor.

Eceli gelen bazı ifade ve deyimler önce can çekişiyorlar. Sonra da ölüyorlar.

Kâh yerlerine yenileri geliyor, kâh da o hayat o ifadeyi kullanmak ihtiyacını artık ortadan kaldırmış olduğu için gelmiyorlar.

FAKAT ağlayacak değiliz. Bütün lisanlar aynı evrimi yaşadılar ve yaşayacaklar.

Ama tabii, emir komuta zincirinde ve dehşet kısa bir sürede dönüştürüldüğü için bu tür bir doğal evrim yerine kanlı bir devrime kurban giden Türkçe için katliam sözkonusudur.

Ancak, ağlamak ne kelime, içimden haykırmak geçse bile bugün buna girmeyeceğim.

İstanbul lisanında mevcut olan ve şehrimizdeki etno-sosyolojik kıyama paralel olarak çoktan yok edilen pek çok Rumca, Ermenice, İtalyanca, İspanyolca, vs. kökenli sözcük gibi artık yine son nefesini vermekte olan **karmanyola** deyimini üzerinde durmak istiyorum.

İTALYA'daki bir kasabanın adından kaynaklansa da kelime Türkçeye çok büyük ihtimalle Fransızcadan aktarımla girdi.

Çünkü **Carmagnole** imlasıyla yazılan ve bir giyim tarzından esinlenen bu **Karmanyola** 1789 Devrimi sırasında **Marseillaise**'den sonra söylenen bütün marşların en revaçta olanıydı.

Baldırıçplakların ağzından hiç düşmezdi ki, cinnet yıllarımda ben bile nakaratını değil ama "**Antuwanet emir vermiş/ Kıçımıza değnek inecekmiş/ On para etmez çabası/ Kırdık gitti maşası**" diyen bir dördlüğünü ezberlemiştim.

PEKİ, Türkçede önce it kopuk takımın yol kesip adam soyması, sonra da her türlü dalaverecilik için kullanılan bu **karmonyola** deyimini dilimize o Fransız Devrimi'yle mi girdi?

Yani Galata'daki sefaret drogmanları **hürriyet, müsavat, uhuvvet** bildirisini Dersaadet'te ilk kez dağıtmaya başladığında, aynı Payitaht'taki "**gerici**" (!) levantenler de sırf İhtilâl-i Kebir'i gözden düşürmek ve ihtiyati tedbir almak için mi böyle tabir icat ettiler?

MÜMKÜNDÜR ama emin değilim! Etimolojik ve sosyolojik araştırma gerektiriyor.

Zira kelimenin lisanımızda mecazi anlam kazanması pekâlâ da daha sonraya uzanabilir

Çünkü **La Carmagnole** marşı Fransa'daki, hatta Avrupa'daki her sosyal patlamada hem tekrar dil pelesengi edilmiştir, hem de yeni güftelerle donatılmıştır.

Meselâ 1871 Paris Komünü'nde "**Sokakta barikat, elde tüfek/ Yenildik ve dağıldı yürek**"; 1917 Bolşevik İhtilali'nde ise "**Yaşasın Rusyalar Komünü/ Önce piştov, sonra mitralyöz/ Aldık intikamımızı dört göz**" sözleri falan eklenmiştir.

Ancak Türkçenin üstâd-ı azamı **Refik Halit Bey Lenin** piyasa çıkmadan önce yazdığı makalelerde de ipe sapa gelmez insanları daima **karmanyolacı Sotiri** diye genelleştirdiğine göre bu ikinci ihtimal mümkün gözüküyor. O hâlde şöyle diyebiliriz:

Karmanyola ve **karmanyolacı** sözcükleri dilimize 1789'da başlayan ama 1917'den öncesine uzanan bir zaman dilimi içinde yerleşti ki, deyimi artık çok az insan bildiğine, kullandığına ve anladığına göre işte şimdilerde de son demlerini yaşıyor.

İMDİİ, burada ister istemez şu iki soru gündeme geliyor:

Kesin tarih önemli değil, her hâlükârda devrim ve ihtilal aktörlerini mecazi kılmış olan bu **karmanyola** ve **karmanyolacı** deyimlerinin Türkçede artık can çekiyor olması bizzat o devrim ve o ihtilal kavramlarının da düşüncelerde can çekiyor olmasıyla açıklanabilir mi?

Veya aksine, kavramlar **karmanyoladan** arındırıldığı için mi lisan da ondan arınıyor?

Ben bilmiyorum ama cevap değişen hayat- değişen dil ilişkisinde ciddi önem taşıyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurban Bayramı ve uçak

Hadi Uluengin 16.10.2013

AİLEVİ ritüele riayet edilirdi ama bizim evimizde kurban âdeti yoktu.

Zaten agnostik inanç taşıyan **pederimin** ibadeti yerine getirmesi de düşünülemezdi.

Buna karşılık beş vakit namazındaki **büyükbaba** dört tane keserdi.

Ve, renk vermek istemese bile oğlunun zındıklığına çok kızan mümin adam Bayram akşamı ziyaretinde “**Biri de mahdum beyin kefaretime**” diye iğnelemekten kendini alamazdı.

Sultantepe’deki sofraya ani bir sessizlik iner ve kavurmanın yağları donar gibi olurdu.

Babam “**Ama Beybaba**” derken de **ciciannemin** araya girmesiyle atmosfer yumuşardı.

ANNEANNEMDE de dört tane kesilirdi. Bebek’teki apartman avlusunda seyrederdik.

Sabah ziyaretini hep oraya yaptığımız için de sevaptır diye taze kavurma bu defa öğlen yemeğinde ve ancak bir çatal tadılırdı. Ardından puf böreği ve zeytinyağlı sebze gelirdi.

Anneanne ise aile erkeğinin yani **dayımın** bıçağı bizzat eline almamasından yakınırdı.

İşin kasaba havale edilmesine söylenir ve oğluna “**yatacak yerin yok**” diye çıkışırdı.

Çocukluk kurban bayramlarımın geri planında böylesine metafizik bir boyut vardı.

CUMA günü şu haberi okudum: Nepal havayollarına ait bir uçak son haftalarda hiç durmadan arıza yapmış. “Reaktörü tamir et” flapı, “radar ekranını değiştir” iniş takımını bozmuş.

Dolayısıyla teknisyenler çareyi hem Hindu panteonda gök tanrısı olan, hem de **Nepal Airlines**’nin logosunda yer alan **Akaş Bhriab** ilâhına kurban adamakta bulmuşlar

Bütün ritüele riayet ederek Katmandu havaalanında iki keçi kesmişler.

Nitekim de şeytan kulağına kurşun, **Boeing-757** o gün bugündür rötarsız uçuyormuş.

İMAN metafiziğini tümünden reddettiğim vakitlerde olsaydı olaya kıs kıs gülerdim.

Ama şimdi gülmüyorum. Nepal’deki inanç töresini küçümsemek benim ne haddime!

Gerçi agnostik mirası sürdürdüğüm için dün tabii ki kendim kurban kesmedim.

Daha neler, öteki tarafta ne olur ne olmaz diye bir de riyakârlığa mı yelteneceğim?

Fakat cinnet yıllarımın o kaba materyalist yaklaşımından da çok, çok uzağım.

Dolayısıyla, önce Müslüman âlemde Bayram namazından sonra farzı yerine getirmiş olanlara sonsuz ve samimi bir saygı besliyorum; sonra da aynı saygıyı Katmandu’daki **Boeing** ’in **Akaş Bhriab**’a kurban sayesinde arızasız uçuşuna inananlardan esirgemiyorum.

Çünkü o inançların felsefesini en az yukarıdaki ölçüde ciddiye alıyorum.

ŞÖYLE özetleyebilirim: İslam'ın Mutezile ve Feylezoğlar akılcılığına yakın dursam bile artık farklı yorumladığım **Gazali** başta, Eş'ârî'ye ve Kelamcılara da hak vermiyor değilim

Zira kabaca, bu ikincilerin genelde savunduğu gibi iman içgüdüğü, dolayısıyla da onun ürettiği din kutsalı rasyonel mantığa sığmıyor. Metafizik kaos fizik formülüne indirgenemiyor

Başka bir deyişle, en ilkel avcılık ve tarımcılık toplumlarından başlayarak bütün insan gruplarının şöyle veya böyle ihtiyacını hissettiği kurban ritüelini pekâlâ da izah edebiliriz.

Fakat o insanın fitratında var olan o ihtiyacın niçin hissedildiğini aritmetik denklemle açıklayamayız ve açıklayamıyoruz ki, işte sözkonusu meçhul da aslında aklın sınırını çiziyor.

Yani rasyonel yöntem nihai olarak irrasyoneli dahi bir anlamda rasyonel kılıyor.

Dolayısıyla da Hazreti İbrahim'den örnek alarak koç veya Hindu panteondan ilâh seçerek keçi kurban etmek her inanç felsefesinde kendi rasyonalitesini pekiştirmiş oluyor.

ALTMİŞ yaşını geçtim, oğlunun kefareti için de kurban kesen büyükbabamı ve farzı bizzat yerine getirmiyor diye dayıma çıkışan anneannemi bu bayram daha iyi anlıyorum.

Kurban Bayramı hepimize mübarek olsun ve Nepal uçağı arızasız uçuşun!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet, lüğat ve Amerika

Hadi Uluengin 18.10.2013

HELE şükür, ABD'deki bütçe krizi nihayet bitti! Fakat geçici olarak bitti.

Zira Demokrat ve Cumhuriyetçi partilerin çarşamba günü uzlaştıkları metin federal harcamaları ancak 15 Ocak tarihine kadar finanse ediyor. Borçlanmayı da 7 Şubat'la sınırlıyor.

Neyse, Allah kerim diyelim ve buhranın kültürel ve ideolojik boyutuna gelelim.

ALEXIS de Tocqueville "Amerika'da Demokrasiye Dair" adlı başyapıtında şu tespiti yapar:

"Bu ülke ulusu devletten çok az şey istiyor, çünkü ona en azını vermeye yanaşmıyor."

Hemen hatırlatayım: Fransız düşünür yukarıdaki olguyu haniyse iki asır önce saptadı.

Oysa son krizin de yine aynı dürtüden kaynaklandığını söylersek yanlışla düşmeyiz.

Çünkü malûm, Birleşik Devletler'deki kızılca kıyamet Başkan **Barack Obama**'nın asgari bir sosyal güvenliği bütün yurttaşlar nezdinde genelleştirmek istemesinden koptu.

Cumhuriyetçilerin muhafazakâr ve gerici kesimi **de Tocqueville**'nin o tabiriyle **devlete en azını vermeye yanaştığı** içindir ki Kongre'deki Fil Partisi çoğunluğu harcamaları veto etti.

Tabii **ultra-süper gücün** konumundan dolayı buhranın sırf ABD'yle sınırlı kalmayıp dünya finans sistemini düne kadar hop oturtup, hop kaldırması da olaya tuz biber ekti.

19. yüzyılın Parisli liberali haklıdır! Dün de haklıydı, bugün de haklıdır.

Haklıdır, zira her ne kadar Yeni Dünya Yaşlı Kıta'nın çocuğuysa da iki tarafı ayıran temel özelliklerden birisini yurttaş- devlet ilişkisindeki çok farklı algılama oluşturuyor.

Bu farkı da belki Avrupa'daki modern ulusların ilkin monarşik devlet aygıtları tarafından kızağa konulması; Amerika'da ise aksine, önce spontane bir ulus bilincinin doğması ve devlet mekanizmasının daha sonra oluşturulmasıyla açıklamak gerekiyor.

Fakat her hâlükârda o Yeni Dünya'yı azami bir bireyciliğin; yani biz okyanusun doğu yakasından baktığımızda, bizim değerlerimizle haris bir egoistliğin belirlediği su götürmüyor.

ZATEN unutmayalım ki son krizi fitilleyen ve **Çay Saati Partisi** diye vaftiz edilen muhafazakâr Cumhuriyetçilerin tabanı esas itibariyle yukarıdaki bireyci- egoist zihniyetin hâlâ çok hükümrân olduğu güney ve orta-batı eyaletlerindeki **Derin Amerika**'ya oturuyor.

Washington buralarda hep parazit addedildi. **Gölge etme başka ihsan istemez** dendi.

Bu takdirde kabaca şöyle bir şematik sonuca varabiliriz:

Sözkonusu **Derin Amerika** ciddi bir azınlık olarak ve dün olduğu gibi bugün de, teorik tohumları Fransız Devrimi'yle atılan ama ilkin zıt kutuptaki bir Prusya **Bismarck**'ı tarafından pratiğe geçirilen; sonra tedricen asgari dayanışmayı kurumsal kılarak bütün **Derin Avrupa**'ya damga vuran **inayetli devlet** kavramına direniyor.

Mayflower gemisini kıyıya vardırırmış İsa Mesih'ten başkasının inayetini istemiyor.

Tabii burada bir de o **Çay Partisi**'nin o azınlık inadını vurgulayarak yine **Tocqueville**'nin "**Demokratik Despotizm**" kitabındaki diğer tespitler akla geliyor ama konumuza girmiyor.

İMDİİ, onca kıyamete rağmen aslında sosyal ve inayetli devlete doğru ancak minik bir adım olan **Obama** atılımını ABD'yi kısmen **Avrupaileştirmek** çabası olarak da niteleyebiliriz.

Şimdilik başarı kazandı ve Yeni Dünya bir nebzecek aslına döndü.

Oysa bana sorarsanız, toplumsal uçurumları gemisini kurtaran kaptan ideolojisiyle meşru kılmış bir Amerika insani açıdan o dönüşü zaten yapmak yükümlülüğünü taşıyor.

Ama yine de dediğim gibi: Ben okyanusun doğu kıyısında geçerli bir kültürün lüğatini kullanıyorum ve batı yakasında **bireycilik** addedilen kavramı **egoistlik** olarak anlıyorum.

Peki, Yaşlı Kıta'nın ihtiyar değil ahlaken genç olan bu lügati oraya da yerleşecek mi?

Garantisi yok, çünkü sosyal ve siyasal kültürleri çabucak dönüştüren bir mucize yok!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtçe eğitim

Hadi Uluengin 19.10.2013

ULUSALCILAR şimdi de Kürtçeye karşı cihat açtı. Sol gösterip en sağdan ve en bel altından vuran bu kesim önce ağabeylik taslıyor. Kürdümüz mürdümüz diye sırt sıvazlıyor.

Sonra da baklayı "**ama Kürtçe bilim lügati yoktur, eğitimi olamaz**" diye kusuyor.

Diğer bahaneleri ise **Mem û Zin** lisanının farklı lehçeler içermesi veya Kürtlerin Türkçe, Farsça ve Arapça bir **lingua franca** ortaklıkta buluşması gibi bayatlamış tezler oluşturuyor.

İMDİ, **ulusalcıların** ulufe bahşetmesi zaten ne hadlerine, kadim bir halkın en meşru hakkı olan Kürtçe eğitim konusunu ilkin ruhi boyutta ve pratik çerçevede ele almak gerekiyor.

Çünkü böyle bir talep siyasi planda mevcuttur.

Ona cevap vermek de Kürt sorununun çözümüne giden yolda çok önemli bir şarttır.

Dolayısıyla, isterse dersaneler gelecekte bomboş kalsın, sırf biraz akliselim öğretim serbestisini en önce pragmatik açıdan zorunlu kılıyor.

Üstelik daha düne kadar Kürtçenin tümüyle yasaklı olduğu düşünülürse sözkonusu özgürlüğün büyük bir psikolojik rahatlama yaratacağı kesindir. Bu, gerçekçi bir öngörüdür.

ÖTE yandan, elle tutulur bir gereksinimin olup olmaması yahut Kürtçe terminolojinin eğitime imkân tanıyıp tanımaması tamamen ikincildir. Maddi değil manevi olan önemlidir.

Örnek vereyim: İrlanda'da Gael dilindeki okullara giden öğrenci sayısı devede kulaktır Oysa dikkat, aynı Gaelce İngilizceden bile önce bu devletin resmî lisanıdır!

Yani Dublin yukarıdaki pragmatik ve psikolojik çerçeveden yola çıktığı içindir ki Kelt lehçesinde öğretim sunmakla somut bir ihtiyacı değil ruhi bir hissiyatı tatmin etmiştir.

DiĞER taraftan lehçelerin Kürtçeye de damga vurmaı, tıpkı aynı Kürtçenin yazılı bir bilim lisanına sahip olmaması bahanesindeki gibi eğitimi önleyici bir faktör oluşturmaz.

Zira dilleri kelimelerin varlığı veya yokluğu değil o dilin grameri ve sentaksı belirler.

Nasıl ki Osmanlıca addedilen Türkçenin Arabî ve Farsî sözcüklerle dolu olması ne onun bu Türk kimliğini değiştirdi, ne de Medrese öğrenimini engelledi, yakın tarihte bir dolu örneğı görüldüğü gibi kâh müdahaleyle, kâh evrimle Kürtçe de pekâlâ aynı seyri izleyebilir.

MESELÂ, Tevrat'ta ancak üç rengi sıfatlandırabilecek ölçüde fakir olan İbranicenin iradi bir çabayla modernleşmesi gibi **Mem-u Zin** lisanı da yepyeni bir lügatte donanabilir.

Yahut Baskçayı, Arnavutçayı hatta Katalancayı akademik ve ortak kılan çalışmalar sonucundaki gibi kitabı bir Kürtçe de kök salabilir.

Kaldı ki o Baskça da, o Arnavutça da, o Katalanca da Kürt coğrafyasına benzeyen bir ortamda yeşerdikleri için yine Kürtçe gibi çok farklı lehçe, şive ve ağızları barındırıyordu.

Yazılı edebiyat ve bilim terminolojisi ise parmakla gösterilecek kadar azdı.

Oysa kısa sayılacak bir süre içinde her biri **klasik dil** konumu edindiler ve üniversitelerde dahi şakır şakır yazılan doktora tezlerinin lisanına tekabül ettiler.

FAKAT bütün bunlar olmayabilir de!

Bir dilin yaşayıp yaşamayacağına yahut yaşasa bile "**bilgiçleşip bilgileşmeyeceğine**" (!) dair evrensel ve mutlak bir kural yoktur. Bunu ancak zaman, tesadüf veya irade tayin eder.

Dolayısıyla, **bilim lügati değildir** bahanesiyle Kürtçe eğitim isteyen insanların bu en meşru hakkını reddeden **ulusalcı** ırkçılara tabii ki hadlerini bildirmekle yükümlüyüz.

Ama hakkı savunuyoruz diye de yapay bir işgüzarlığa soyunmak zorunda değiliz.

Tek doğru tutum Kürtçenin özgürce gelişebileceğı, duraklayabileceğı veya ölebileceğı zemini sunduktan sonra onu kendi evrimine bırakmaktır ki, gerisi Kürtlerin bileceğı iştir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ordu: Geç ve güç ama normalleşme

Hadi Uluengin 23.10.2013

ORDU da normalleşiyor!

Nitekim Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Necdet Özel**'in önceki gün yapmış olduğu açıklama bunun en üst düzeydeki teyididir!

Zaten de aksi beklenemezdi

AKSİ beklenemezdi, zira bizzat Türkiye'nin normalleşebilmesi ancak ve ancak, çok uzun müddet **anormal** niteliğini korumuş bir TSK'nın da normalleşmesiyle gerçekleşebilirdi.

Ordu sıradanlaşmadığı takdirde ülke de sıradanlaşamazdı.

Buradaki **normalleşmek** ve **sıradanlaşmak** fiillerini çağımızda evrensel addedilen sivil demokrasi değerleriyle bütünleşmek anlamında kullanıyorum ki, işte şimdi oradayız!

ORADAYIZ ve nitekim yukarıdaki açıklamanın ilk göstergesi şudur:

Genelkurmay Başkanı kendisinin **kamu görevlisi** sıfatını bilhassa vurguladı.

Bu, bir **legalizm** beyanıdır.

Demokrasilerdeki **kanuniyetçilik** ilkesinin benimsendiğine dair bir taahhütnamedir.

Başka bir deyişle, o kamu görevlisi sıfatı hiçe sayarak zırt pırt siyasi hayata, yani aslında kamuya müdahil olan cihet-i askerî devri kapanmaktadır ki, **normal** de işte budur!

ÖTE yandan Orgeneral **Necdet Özel** genel olarak **ulusalcıların**, özel olarak da **Ergenekon** ve **Balyoz** davası sanık ve yakınlarının **"bize niye sahip çıkmıyorsunuz"** yönündeki provokatif çağrılarına hukuk devleti prensiplerini hatırlatarak cevap verdi.

Yani her ordu gibi TSK'da da haydi haydi hüküm süren lonca ruhunun demokratik rejimlerde bir yere kadar gidebileceğini ve o hukuk ilkelerinin çiğnenemeyeceğini çağırıyordu.

Artı, aynı **ulusalcıların** farklı askerî branşları kışkırtmak amacıyla dil pelesengi ettiği diğer provokasyon söylemlerinden duyduğu rahatsızlığı dile getirdi.

Özetlersek, Genelkurmay Başkanı'nın önceki günkü açıklaması bir yandan **anormal** kalmak direncini sürdüren ordu kurumunun da artık büyük ölçüde normalleştiğini ortaya koydu; diğer yandan ise hâlâ militarist ve Bonapartist eğilimlere bel bağlayarak **"süngüyü ha taktı, ha takacak"** hezeyanlarıyla avunan kesimin son hayallerine kibrit suyu ekti.

Fakat heyhat, bütün bunlar geç ve güç oldu!

EVET, geç ve güç oldu, çünkü TSK'nın kendini sorgulama süreci virajını haniyse çeyrek asır önce; yani onun Türkiye'deki ayrıcalığına imkân tanımış olan uluslararası konjonktürün radikal biçimde değiştiği 1989 Devrimi'yle dönmesi gerekiyordu.

Ne vakit ki Duvar yıkıldı, komünizm çöktü, dolayısıyla Soğuk Savaş son buldu, başta ordunun konumu, ülkemizdeki eski paradigmanın da devam edemeyeceği gün gibi aşikârdı.

Ve Halep oradaysa arşiv buradadır, bu satırların yazarı da dâhil daha o andan itibaren yukarıdaki inatçı gerçeği tekrarlaya tekrarlaya dilimizde tüy ve bilgisayarımızda hafıza bitti.

HÂLBUKİ stratejik önemimiz azalıyor diye paniğe kapılan eski statükonun sivil ve askerî zaptiyeleri ne yapsak da mevcudu sürdürebilsek türünden boş hesaplarla avundular.

Öngörüde bulunanları da “**vatan ve ordu düşmanı**” (!) diye karalamaya yeltendiler.

Oysa insanın benliğinde var olan vatan kavramı ne onların üzerine zimmetliydi, ne de bizler o vatanın daha uzun süre orduya ihtiyaç duyacağını bilemeyecek kadar saf ve böndük.

Peki de, işte Türkiye ve ordu eninde sonunda **normalleştiğine** göre, zaten boşu boşuna heba edilmiş olan aynı çeyrek asrın ideolojik sorumluları hâlâ niye ve niçin direniyorlar?

Eh, çünkü geç ve güç anlamaktan bile aciz olanlar ruhen **anormal** addediliyorlar!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hediye tişört

Hadi Uluengin 25.10.2013

TKKP'ye, yani nâm-ı diğer **Türkiye Kalpazan Komünist Partisi**'ne mensup bir hatun yoldaş dâhil olduğu uluslararası heyetle birlikte **Beşar Esad**'ı ziyarete gitmiş.

Hediye olarak da üzerinde “**Boyun Eğme**” yazan bir tişört armağan etmiş.

Aman güle güle giysin ve sırtında paralansın!

EVEET, işte böyle Şam canisi... Sen sakın boyun eğme! Sakın katliamı durdurma!

Bak arkanda bizim sahte “**sol**”dan (!) da destek var.

Ne yap yap, babadan miras tahtında oturabilmek için halkını öldürmeye devam et!

Haram hanedanını kendi çocuklarına da devredebilmek için ülkeni enkaza dönüştür.

Nasılsa artık üzerinde “**Boyun Eğme**” yazılı **made in Turkey** tişörtün de var...

Kurşungeçirmez muska niyetine giyinir ve hiçbir ahlaki, vicdani ve insani değere boyun eğmeden kıyımı ilelebet sürdürürsün ki, aynı şeyi Türkiye’de asla beceremeyecek olan bizimkilerin yüreği bu sayede az biraz

ferahlar.

ÖTE yandan, ne tesadüf, **Türkiye Kalpazan Komünist Partisi**'ne mensup hanım yoldaşın Şam tavafına eşlik ettiği kurum da pek tanıdık bir sima çıktı.

Meğer **Uluslararası Demokratik Kadın Federasyonu** değil miymiş?

Tabii "**demokratikliğine**" (!) kitakse de, sittin senedir bilirim.

Fİ tarihinde **Stalin**'in ve **Kominform**'un talimatıyla Moskova tarafından kurulmuştu.

"**İlerici Batı kamuoyunu toparlamak**"; yani kuşdilini Türkçeye tercüme edersem pembemtırak saftirikleri tavlama amacıyla kızağa konulmuş sayısız örgütten bir tanesiydi.

Kızılların ali kıran baş kesen dolandığı vakitlerde de adı çok duyulurdu.

Hatta yanılmıyorsam, sürgün yoldaşlarını ispiyonlayarak onları Sibiryâ ölümüne gönderten İspanyol cadı **Dolores Ibárruri** ve Fransız Komünist Partisi'nin geri plandaki polisi **Jeannette Vermeersch-Thorez** falan da ya başkanlık, ya onur başkanlığı yapmıştı.

Ve işte bu "**demokratik**" kadınlar tencere tava korosunu Kremlin bağıetiyle yönetirdi.

Meselâ Rus casusluğu tescilli **Rosenberg** çifti ABD'de idama mı mahkûm oldu, hatunlar ânında "**emperyalizm masumları katlediliyor**" diye yeri göğü inletmeye başladılar.

Yahut SSCB'nin Doğu Avrupa'ya çoktan yerleştirdiği orta menzilli nükleer füzelere karşı NATO da aynılarıyla tedbir almak mı istiyor, aniden "**barış meleği**" (!) kesilen **amazonlar** feryad-ı figan "**çocuklarımızı ölüme gönderiyorlar**" vaveylası kopartırdı.

Bilmeyenlere hatırlatayım, Bolşevik lügatte böylesine örgütlere "**denizaltı**" deniyor.

AMA doğrusu bu "**demokratik**" (!) kadınların hâlâ var olduğundan haberdar değildim.

Lânet Duvar yıkılıp, tarihin en büyük yalanı komünizm çöküp ve Sovyetler Birliği de Hakk'ın rahmetine kavuşunca müşteri bittiği için hanımların da emekli olduğunu sanıyordum.

Yanılmışım. Mostralık kalanları eski âdetleri veçhile yine **Beşar Esad** tavafına gidip en hayâsız ve en vicdansız katillere bile "**Boyun Eğme**" yazılı tişört hediye ediyorlarmış.

Eh, etsinler bakalım!

Dün olduğu gibi bugün de **düşmanımın düşmanı dostumdur** ahlâksızlığıyla bilumum canilerin, despotların, tiranların sırtını sıvazlamayı sürdürsünler

Yani solu **sol** yapan asgari etik değerlerin ırzına geçmeyi kendilerine vazife bilsinler.

Oysa 20. yüzyıl tarihi şahittir ki bu sahte sola, bu kalpazan komünizme, bu riyakâr dayanışmaya inanmayan, dolayısıyla da onlara boyun eğmeyen taraf bizzat insanlık oldu.

Ve bizim kalpazanlar, değil Şiar yazılı tişört, isterseniz kızıl iŐlemeli zırh hediye edin!

O 20. yüzyıl gibi 21. asır da siz **Esad**'lara asla boyun eğmeyecek ki, yallah Şam'a!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dört çarpı dört ulusalcılık

Hadi Uluengin 01.11.2013

İLKİN Şunu açıklayayım: Zona denen illetle boęuŐtuęum için düzenli yazamıyorum.

Belâyı tam savuŐturana kadar da muhtemelen böyle devam edecek.

Dolayısıyla **Taraf**'tan ayrıldığıma dair Őayia yalandır. Sanal âlemdeki bir uydurmadır.

Şimdi sadede geliyorum ve bir anekdotla başlayacağım.

BİZ tabanvayla, dört çarpı dört bir heyulaya kurulmuş çift de bu lüks ciple Sirkeci'den Harem araba vapuruna biniyorduk. Böyle bir otomobilin fiyatı herhalde anasının nikâhıdır.

Tesadüfen gözüme iliŐti, koltuktaki hatun **neo-Nazi Maocular**'ın neŐrettięi **Karanlık** varakparesini okuyordu. Zaten taşıtın arka camına da **K. Atatürk** imzası yapıŐtırılmıŐtı.

Sonra, saçı röfleli ve gerdanı estetikli aynı hatun zahir tanıdı ki, güvertede karŐılaŐınca kocasını dirsekleyerek bana hışımla baktı. Daha hıŐımlısıyla cevap verince de başını döndü.

Zaten biliyordum ama **ulusalcıların** sosyolojik yapısı açısından yeni bir delil edindim.

O **ulusalcılar** ki, bunların ideolojik ağababaları hemen hiç istisnasız komünist rahle-i tedristen geçmiştir. Hatta ötesi, hâlâ utanmadan **"sol"** (!) olduklarını söylüyorlar.

Zaten yüz seksen derece çark ederek kızıl ve enternasyonalist bir BolŐeviklikten hâkî ve ırkçı bir faŐistliğe dönmelerini yine Marksist-Leninist lüगतle açıklamaya yelteniyorlar.

Uydurdıkları teoriyi üç aşağı beş yukarı Şöyle formülleŐtiriyorlar: Emperyalist boyunduruk altındaki Türkiye'de bugünkü mesele sosyalizm değil milli bağımsızlıktır.

Doğrusu **ulusalcılar** yatıp kalsın da aynı **Marx** ve **Lenin**'in mezardan baş uzatıp bu Şarlatanlara **"insaf, bizim adımıza bu kadar da atmayın"** diyemeyecek olmasına dua etsinler!

İMDİİ, en kaba Marksist perspektiften bakıldığı takdirde bile günümüz Türkiye'si tamamen kapitalist bir ülkedir. Bu, kitabı açıdan da böyledir. Tevili ve lamı cimi yoktur.

Çünkü bir yandan sanayi ve hizmet üretiminin tarımı kat be kat aştığı, diğer yandan da şehirli nüfusun köylü nüfusa haydi haydi ağır bastığı nesnel ve tartışılmaz bir vakiadır.

Hatta tıpkı gelişmiş kapitalist modellerdeki gibi o hizmet sektörünün beyaz yakalıları tedricen sanayi sektörünün mavi yakalı proleterlerini dahi geri plana iter konuma ulaşmaktadır

Yani işin özü, eğer Marksistler illâ bir "**devrim**" (!) tasavvur ediyorsa bu devrimin mutlaka sosyalizm olarak hayata geçmesi gerekir. Arada aşama falan mevcut değildir.

Peki, nasıl oluyor da **ulusalcılar** sosyalizmi çıkmaz ayın son çarşambasına havale ederek "**milli devrim**" yaftası altında en faşist slogan ve siyasetlerin başını çekiyorlar?

ÇÜNKÜ hezimete uğradılar! Evet, **ulusalcılık** bir hezimet ve intikam ideolojisi dir!

Nitekim bayraktarlığı komünistlerin yapması da kendilerinin bizzat o hezimetin öznesi, yani 1989'da **Duvar'**ı yıkan sillerin dayak oğlanı olmalarından kaynaklanıyor.

Zira işçi ve köylülerin ayaklanmayacağı, yani Leninist amentüdeki "**devrim**"e (!) soyunmayacağı hanidir anlaşıldı. Dolayısıyla başka yalan ve başka taban bulmak gerekiyor.

Eh, tuzu kuru sınıf tabiatı icabı Marksist lafazanlığa tınmayan bu yeni müşteriler de ancak milliyetçi ve laikçi şartlanması zaten hazırolda bekleyen kitle arasından devşirilebilir.

Sünni baskıdan hoşnutsuz Alevilerden başlayın ve tatil kasabalarında bira içen emekli öğretmenlere uzananın... Oradan da onların "**evladım Atatürk torunusun**" diye büyütölmüş çocuklarından dört çarpı dört ciplere kurulan **beyaz Türklere** dek yelpazeyi çok geniş tutun...

Kızıl bayrak cezbetmedi alı olsun... Orak çekiç yerine artık ay yıldızlı simge arkasına gizlenen bu ikiyüzlüler **ulusalcılık** sayesinde komünist olarak asla hayal dahi edemeyecekleri bir kitleyi o dört çarpı dört otomobillerin direksiyonundan yönetebileceklerini sanıyorlar.

Yine boşa kürek! Boğaz arabalı vapur olmadan şimdi Marmaray'la da geçilebiliyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atatürkçü Marx!

Hadi Uluengin 02.11.2013

KARL Marx cumhuriyetçiymiş...

Lâf söyledi balkabağı, onu dinledi asma yaprağı diye işte buna denir!

Ama **Kalpazan Komünist Partisi'**nden bir ağababa 29 Ekim öncesi böyle buyurmuş.

Eh, övgüsüne mazhar olduğu **neo-Nazi Karanlıkçılar** gibi dışı kızıl içi hâkî bu avene şimdiye kadar utana sıkıla sürdürdüğü **ulusalcılığı** artık açık açık sahipleniyor.

Kendisi de **cumhuriyet ayini** düzenledi ya, minareye bir kılıf uydurmak gerekiyor.

Dolayısıyla da gelsin **Das Kapital** yazarı!

ÖNCE, 1. Enternasyonal kurucusunun Amerikan İç Savaşı sırasında Cumhuriyetçi Parti lideri **Abraham Lincoln**'e Londra'dan gönderdiği bir tebrik mektubunu cımbızla seç...

Sonra da köleci Güney'in rakip Demokrat Parti'yi desteklediğini vurgulayarak "**bakın, Marx demokrat değil cumhuriyetçiydi**" diye militanlarına **ulusalcılığı** biraz daha şıngırsın...

Aman ağam, aman paşam, aman yoldaşım!

Bari bir de "Marx **Atatürkçüydü**" diye ağzındaki baklayı tam çıkart da sen sağ ben selâmet şu 29 Ekim mitingini "**Şahikalar yaratan bir ırkun ahfadıyız**" güftesiyle başlat!

FAKAT doğru, monarşist olacak hâli yok, **Karl Marx** tabii ki cumhuriyetçiydi.

Artı, demokrat falan da değildi!

Bunları söylemek malumu ilâm etmektir. Boş gevezelik der geçip gidersiniz.

Ancaak, eğer bir fener alayı eksiğiyle düzenlediğin **cumhuriyet ayini** öncesinde böyle bir kelam buyurursan lâfı nereye getirmek istediğin, yani o sahte komünizmini Kemalizmin kuyruğuna takmak için bin bir dereden su getirdiğin öyle bir sırtır ki, **Stalin** bile gizleyemez!

İmdi...

İMDİSİ şu ki, gerçi sonradan **Engels**'le yazışırken pirelendiğini ifade etmişti ama aynı **Marx, Lincoln**'ün katli ertesinde başkan olan ve bilumum yurttaş haklarını çiğneyerek köleci Güney'le uzlaşmak siyaseti güden **Andrew Johnson**'a da destek mektubu göndermişti.

Şimdi ben de buradaki açığa yüklenip **Karl Marx**'ın esaretçiliğe cevaz ve taviz verdiğini söylesem böylesine ilkel bir mugalâta kepezeliğin daniskası olmaz mı?

Kaldı ki, ayrıntısına girecek yerim yok ama ABD'deki siyasi ayrışma tarihsel olarak bizim yoldaşın basitleştirdiği gibi öyle cumhuriyetçi- demokrat ekseninde gerçekleşmemiştir.

Aksine, sonradan ikiye ayrılan kurumun adı bizzat **Cumhuriyetçi Demokrat Parti**'dir!

Ve aslına bakarsanız da bütün bunlar hiçbir şey ifade etmemektedir.

Çünkü ne **Marx**'ın bir buçuk asır önce **Lincoln**'e tebrik yollamış olması "**komünist**" (!) yafta taşıyan bir partinin 29 Ekim'i **ulusalcı** ayine dönüştürmesini meşrulaştırır; ne de tersi bir argüman demokratlığın cumhuriyetçiliğe

evla olduğuna dair bir tezi doğrular!

TEKRAR dünkü yazıma, yani sözkonusu **ulusalcılığın** bir hezimet ve intikam ideolojisi olduğu gerçeğine dönüyorum.

İşte **Kalpazan Komünisti, neo-Nazi Maocusu, ultra-faşist Doktorcusu** falan...

Eğer bu **Stalin** çömezleri aslında **Mustafa Kemal**'e bile ait olmayan bir Kemalizm'den medet umarak işi artık **cumhuriyet ayini** düzenlemeye vardiıyorlarsa bunun tek nedeni var:

1989 Devrimi **Duvar**'ı yıktığında hem kendi habis mevcudiyetlerini, hem de totaliter ruhiyatlarını artık sınıf ideolojisi temelinde sürdüremeyeceklerini anladılar. Gerçek dank etti.

Dolayısıyla da son çare olarak o mevcudiyeti ve o ruhiyatı, heyhat kitleleri çok daha fazlasıyla cezbeden milliyetçilik, ırkçılık ve şovenizm ekseninde korumaya çalışıyorlar.

Ve bugün **Marx**'ı cumhuriyetçi yapıyorlar, eminim yarın Atatürkçü dahi yaparlar...

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Helâ modernitesi

Hadi Uluengin 08.11.2013

AF buyurun, bir helâ meselesiyle başlayacağım. Aşağıdaki haberi **Times**'da okudum.

AB Komisyonu tuvalet sifonlarının hacmini standartlaştırmak kararı almış.

Doksan bin euro harcayarak iki yıllık bir araştırma yaptırtmış ve şu sonuca varmış:

Bal dök yala, çışten sonra üç, kakadan sonra ise beş litre su kubur temizliğine yeter!

Oysa Lüksemburglular, bilhassa da İngilizler çok daha fazlasını israf ediyormuş.

Dolayısıyla da bütün Yaşlı Kıta'nın çevreci davranmasını isteyen Brüksel Komisyonu zaten daima nev'i şahsına münhasır hareket eden Büyük Britanya ahalisini disipline çağırmış.

TABİİ o Büyük Britanya'da hemen kıyametler koptu.

Baştan beri Topluluk'a tam ısınamamış Ada sakinleri "**AB'ye ödediğimiz vergiler helâ araştırmasına gidiyor ve de üstelik b...umuza bile karışıyorlar**" diye kazan kaldırdı.

Hatta popüler medya gelişmeyi kinayeli bir "**euroflush**" ismiyle vaftiz etti.

Avrupa'nın üstüne sifonu çek, kubura gitsin şeklinde tercüme edebiliriz.

HABERİ okur okumaz, yine İngiliz **George Orwell**'in komünist rejimi hicvettiği o emsalsiz **1984** romanını hatırladım. Burada şöyle bir pasaj vardır:

Totalitarizm öncesi devri de hatırlayan ihtiyar bir adam yarım litre biranın az, bir litrenin ise çok geldiğini söyleyerek eski dönemde geçerli olan **pint** hacimli bir bardak ister.

Malûm, bu **pint** de 0,564 litre sıvıya tekabül eden bir Anglo-Sakson ölçөгüdür.

Fakat tabii ölçünün adını dahi duymamış barmen adamcağızı bunak diye alaya alır ve tezgâhı göstererek yarım veya bir litrelik bardaklardan başka şey olmadığını anlatır. İmdii...

İMDİSİ şu ki, AB Komisyonu'nun **kubur kararı** ilk bakışta gayet makul gözüküyor.

Eh, işin içinde çevrecilik, ekoloji, tasarruf falan var... Bunlara kim ne diyebilir ki?

Taharet abdesti almıyorlar ya, varsın Majesteleri tebaası da daha az su kullansın!

Ama biraz daha derine iner ve felsefesini sorgularsak, sifon hacmi gibi çok karikatüral bir konuda olmasına rağmen gelişmeyi bambaşka bir çerçevede de okumamız gerekiyor.

Çünkü Brüksel'in **helâ girişimi** aslında hayatı, insanı ve dünyayı her şeyiyle standart ve normatif kılmak rizikosunu da içeriyor. Bilinçaltında sonsuz tehlikeli şeyler barındırıyor.

Yani daima modernitenin kıstaslarıyla saptanan **makul, rasyonel, normal** kavramları tedricen öyle bir raddeye tırmanıyor ki, oradan itibaren totaliter dürtüler gizlenemez oluyor.

NİTEKİM gerek **Orwell**'in komünizmde hicvettiği gibi **pint** ölçekli bira bardağının litreyle değıştirilmesi; gerekse kapitalizmde şimdi AB'nin tasarladığı gibi sifon hacimlerinin standartlaştırması, özünde ortak ve aynı bir tek boyutlu insan ve hayat projesini yansıtıyor.

Çünkü zıt söyleme rağmen her ikisi de totalitarizmin nüvelerini barındıran ve tetikte durulmadığı takdirde bu yönüyle ağır basacak olan o modernitenin ürünü ve uzantısıdır.

Liberal kapitalizmin de sözkonusu tehlikeye karşı hiçbir bağıışıklığı yoktur.

Zaten küreselleşme de yukarıdaki standartlaştırma azminin en zirve hedefidir.

PEKİ de ister kapitalizmde, ister komünizmde, ister diğeri bir rejimde olsun, makuldür, rasyoneldir, normaldir diye dünyanın her yerinde aynı bardakta ve giderek aynı tatta bira içerse; artı, dünyanın her helâsında da aynı miktarda sifon çekersek, sonu nereye varır?

Modernitenin kadrajına sığmadığı için her türlü gayr-ı makulden, irrasyonelden ve anormalden tamamen arındırılmış bir insan ve bir hayat insan ve hayat olabilir mi?

Ben inanmıyorum!

İnanan varsa, **flush**, helânın sifonunu çekiversin! Fakat dikkat, en fazla beş litre su!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Liberal yalnızlık

Hadi Uluengin 15.11.2013

"LİBERALLER daima muhafazakârlarla Jakobenler arasında kuskaca alındı.

Bu sonuncular ise ancak muhalefetteyken liberal davrandılar."

ALINTIYI üstadım **Raymond Aron**'un **Siyaset Felsefesine Giriş** kitabından yaptım.

Ama bir kelimeyi kasten atladım.

Çünkü **Aron** cümlelerin başına Fransa sözcüğünü koyar.

Yani ENA yüksekokulunda ders verirken yukarıdaki olguyu kendi ülkesi için saptar.

Sonra da liberaller ile Jakobenler arasındaki temel farkı o bildik iki şiarla basitleştirir.

Birinciler **Voltaire**'den yola çıkarak **"sizin fikirlerinize karşıyım ama onları özgürce ifade edebilmeniz için kellemi vurdurmaya hazırım"** düsturunu benimserler.

İkinciler ise **"hürriyet düşmanlarına hürriyet yok"** sloganı altında buluşurlar.

DEDİĞİM gibi, Fransa kelimesini alıntıdan kasten çıkarttım, zira **Raymond Aron**'un tespiti aynen Türkiye için de geçerlilik taşıyor.

Zaten hiç açıklama yapmadan bu hâliyle bırakmış olsaydım pekâlâ da bizzat o Türkiye'den bahsedildiği sonucuna varılabilirdi.

Çünkü aydınlanma düşüncesi ülkemize İhtilâl-i Kebir aracılığıyla girdi.

Dolayısıyla da liberal tarz ve fikriyat gerek son Osmanlı, gerek erken- orta Cumhuriyet dönemlerinde hiçbir zaman toplumsal parametrelere damga vuramadı.

Ne muhafazakâr kurumlarla Jakoben yapılanmalar arasına sıkışan Ahrar Fıkrası bir İttihat ve Terakki'nin, ne de Terakkiperver Fırka bir CHF'nin karşısında varlık gösterebildi.

Artı, sözkonusu muhafazakâr ve Jakoben partiler de tıpkı **Aron**'un Fransa saptaması gibi liberal söylemi ancak muhalefete düştüklerinde, o da bir nebzecik dil pelesengi ettiler.

Kaldı ki din ve inanç hürriyeti açısından baktığımızda da Anglo-Sakson sekülerizmle, Fransevî laikçilik arasındaki çelişkide yine bu ikincisi ağır bastı.

Peki, şimdi neredeyiz?

GERÇEKLER inatçıdır, aslında aynı yerdeyiz!

Aynı yerdeyiz, çünkü iktisadi değil felsefi ve siyasi anlamdaki liberal düşünce dün olduğu gibi bugün de ülkemizde fazla prim yapmıyor. Nicelik itibariyle gayet sınırlı kalıyor.

Liberalizm çok genel olarak muhafazakâr diye tanımlayabileceğimiz bir AKP'yle, yine çok genel olarak Jakoben diyebileceğimiz bir CHP arasında sıkışıp kalıyor.

Zaten iktidar partisinin, özellikle de liderinin pratiği "**sizin fikirlerinize karşıyım ama onları özgür biçimde ifade edebilmelisiniz**" ilkesiyle hiç mi hiç bağdaşmıyor

Aksine, Başbakan tamamen kendi öznel kıstaslarıyla saptadığı **hürriyet** ve **düşmanlık** kavramları çerçevesinde "**hürriyet düşmanlarına hürriyet yok**" zorbalığına dümen kırıyor.

Başka bir deyişle, muhalefetteyken, hatta iktidarının ilk döneminde kullandığı liberal söylemi tu kaka ederek içeriği muhafazakâr, yöntemi ise Jakoben bir ufka yelken açıyor.

Diğer taraftan CHP içindeki **ulusalcı** cenah da zaten ezelden beri benimsediği aynı "**hürriyet düşmanlarına hürriyet yok**" şiarını en ceberut raddeye vardırıyor.

Hem içeriği, hem yöntemi gayet klasik bir Jakobenliğin izini sürmeye devam ediyor.

Yani her iki taraf da **Raymond Aron**'un Fransa tespitini Türkiye'de de ispatlamak için yarışıyor ki, bu güçlü mengene liberal özgürlükçüleri dışları arasına sıkıştırıyor.

N'APALIM? Mevcut inatçı gerçek böyledir diye yelkenleri mayna mı edeceğiz? Asla!

Nasıl ki **Aron**'un Fransa'daki liberal zaafı saptaması onu hür düşünceden kopartmadı, Türkiye'de de kerpeten arasındayız diye ilkesel ve etik doğrumuzdan taviz verecek değiliz.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ordu ve küresel OYAK

Hadi Uluengin 16.11.2013

OYAK geçen hafta Avusturya'nın **Chemson AG**. kimya şirketini satın almış.

Çok da iyi yapmış.

Çünkü Türk holding bu sayede PVC stabilizatörlerinin imalatında dünya lideri olmuş.

HİSSELERİN yüzde yüzü için ödenen rakam açıklanmadı ama herhalde çok sıfırlıdır.

Zira sözkonusu **Chemson**'nun Orta Avrupa ülkesindeki ana birime ek olarak ABD, Çin, İngiltere, Brezilya ve Avustralya'da fabrikaları varmış.

O hâlde diyebiliriz ki, Güney Amerika'dan Okyanusya'ya ve Uzak Asya'dan Batı Atlantik'e, kimbilir kaç işçisi, teknisyeni, laborantı, mühendisi olan bütün üretim birimleri bundan böyle Ankara'daki merkezin iki dudağı arasında çıkacak talimatlarla yönetilecek.

MALÛM, buna küreselleşme diyoruz. Ve yine malûm, o **OYAK** da TSK'ye aittir.

Türkiye'nin ya üçüncü, ya da dördüncü en büyük işletmesidir.

Fakat bugün sözkonusu holdingin **militaro-endüstriyel** denen cinsten ve cihet-i askeriyei ekonomiye eklemlenen türden bir yapı olup olmadığı tartışmasına girecek değilim.

Avusturya'daki son alımdan yola çıkarak şu esas noktayı vurgulamak istiyorum:

OYAK bir TSK kurumudur ama aynı TSK'nın **Balyoz** cihetini kemiren ve apoletsiz generaller tarafından da aralıksız şırına edilen **ulusalcı** ideolojiyle asla ve asla bağdaşmıyor.

Bağdaşmak ne kelime, tam tersine ve yüz seksen derece zıddına davranıyor!

Finans kapital sistemin her türlü yöntemini kullanıyor ve azami ölçüde yararlanıyor.

İşte Fransız ortağı **Renault** Belçika'daki fabrikasını kapatıp üretimi Bursa'ya kaydırıldı.

İşte yine o **OYAK** yine Fransız dev **AXA**'yla birlikte sigortacılıkta en başa gürüşüyor.

Fiyatı ehven geldiği için de ABD'deki **First National Bank of Boston**'u satın aldı.

Buna karşılık Türkiye'deki kendi bankasını Hollanda sermayeli **ING**'ye dönüştürdü.

Nihayetinde de geçen hafta olduğu gibi Avusturya'daki kimya fabrikasını mülkiyetine geçirdi ve ta Brezilya'lara, Avustralya'lara, Çin'lere uzandı.

Ve bütün bunlardan elde ettiği kârı da TSK mensuplarına dağıtıyor.

SÖZKONUSU tabloda ne ayıplanacak, ne utanılacak, ne de gocunulacak bir şey var!

Oyunun kuralı budur ve **OYAK** da ona riayet ederek artı-değer sağlamaktadır.

Peki de hâl böyleyken, yani muvazzaf ve emekli kadrolarıyla TSK yukarıdaki olgudan maddi olarak yararlanırken o TSK'nın **ulusalcı** ideolojiyle bütünleşmesi mümkün olabilir?

Asla! Boş belagatin kıymet-i harbiyesi yok, lâf bitip iş gerçeğe dayattığında yine asla!

Zaten sol rahle-i tedristen geçtikleri için Marksizm'e biraz vâkıf olması gereken ve bugün o **ulusalcılığa** elebaşı kesilen sivil şarlatanlar öyle bir körlükten mustaripler ki, aynı Marksizm'de **sınıf çıkarı** denen en temel unsurun buradaki hayatıyetini bile ıskalıyorlar.

ŞÖYLE düşünün: Bizzat sermayedarı yahut ortağı olduğu bir ABD finans bankası, bir Fransız sigorta şirketi, bir Brezilya kimya fabrikası sayesinde Türkiye'de kazanan ve dünyada küreselleşen bir sosyal sınıf, tabaka veya lonca **nimete tekme vurarak** içine kapanmayı; dolayısıyla da fukaralaşmayı kabullenir mi? Böyle bir hezeyan akla ve havsalaya sığar mı?

Balyozcular istedikleri kadar **ulusalcı** retorikle atıp tutmuş olsunlar, maazallah onların iktidara geleceği bir felakette dahi **OYAK**'ın **emperyalist sermaye ve sömürüdür** diye Bursa'daki **Renault**'u kapatacağı veya Avusturya'daki **Chemson**'u harcayacağı hayal edilebilir mi?

Dolayısıyla, **militaro-endüstriyel** yapısı çelişkili kılsa bile o **OYAK** aynı zamanda da Türkiye'nin dünyaya eklemlenmesinde bir garantidir ki, **Chemson AG**'nin alımı hayırlı olsun.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

16 Kasım 2013

Hadi Uluengin 20.11.2013

OLAY öylesine önemli ki her aklıselim sahibinin söylediğini ben de tekrarlayacağım:

16 Kasım 2013 Cumartesi günü tarihîdir!

Hem Türkler, hem de Kürtler açısından tarihîdir!

Gaipten haber veremem ama hatta belki de bütün Ortadoğu için tarihî olacaktır.

Buna karşılık, müneccimbaşılık iddia ettiğimden değil az biraz siyasi öngörüye vâkıf olduğumdan, Türklere ve Kürlere ilişkin bu **tarihîlik** varsayımından kuşku duymuyorum.

ÖYLE, çünkü Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı **Recep Tayyip Erdoğan** Güney Kürdistan Özerk Yönetimi Başkanı **Mesud Barzanî**'yi resmen Diyarbakır'da ağırlamıştır...

Artı, aynı **Erdoğan** aynı TC başbakanlarının şimdiye kadar **K**'sını dahi ağzına almaktan tir tir titrediği o **Kürdistan** kelimesini yine resmen ilk kez telaffuz etmiştir...

Daha artı, af sinyali vererek muazzam bir uzlaşma mutabakatına umut yaratmıştır...

Ve nihayet daha daha artı, **Barzani** "**Yaşasın Türklerin ve Kürtlerin kardeşliği**" çağrısını Türkçe; **Şivan Perwer** ve **İbrahim Tatlıses** ise düeti Kürtçe yapmıştır...

Hiçbiri şaka değil, bütün bunlarla da **16 Kasım 2013** daha şimdiden tarihe yazılmıştır!

Barış, kardeşlik, hakkaniyet ve tabii bilhassa da gerçekçilik harfleriyle yazılmıştır.

KİMSE AKP liderine duyduğu kronik husumetten veya mesafeli yaklaşımın giderek marazi bir muhalefete dönüşmesinden yola çıkarak yukarıdaki devasa olayı küçümsemesin!

Zira Diyarbakır'da kırılmış olan putlar tekrar onarılmayacaktır!

Berhava olan tabuların ve gelineklerin geri dönüşü yoktur!

Dolayısıyla, kim ki yukarıdaki barışı, kardeşliği ve hakkaniyeti arzuluyor ve yine yukarıdaki gerçekçiliği düstur belliyor, önce Başbakan'ı kutlamak yükümlülüğünü taşıyor.

Başka bir deyişle, otoriter ve pederşahi iktidar pratiğinden ötürü kendisine yönelttiğimiz ve gelecekte de yöneltmeye devam edeceğimiz eleştiriler ne olursa olsun, ahlaki duruş Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek ve aynı iktidar pratiğinde daima düalist bir karakter arz etmiş olan **Erdoğan**'ın tarihî bir adım attığını saptamak dürüstlüğü gerektiriyor.

FAKAT şüphesiz ki Diyarbakır atılımı '**politikacı hesaplarından**' arınmış değildir.

Yani PKK'yla arası hep limoni olmuş **Barzani**'yi sürece katarak Kürtleri ayrıştırmak; dolayısıyla PKK-BDP ekseninde karşılarında marj genişletmek; artı, yeni bir ivmeyle Gezi direnişi sırasında yitirilen prestiji iç ve dış bünyede tekrar kazanmak gibi taktikler devreye giriyordur.

Olabilir ama öz olarak hiçbir şey değişmiyor!

DEĞİŞMİYOR, çünkü bütün bir Türkiye hem kendi başbakanının Kürdistan dediğini, hem de zaten **Barzani**'nin o Kürdistan adına konuştuğunu ekranlardan canlı olarak izledi.

Var olan ama bir bölüm insanın kendini ve diğerlerini hâlâ var olmadığına inandırmak istediği bir gerçeğin somut, nesnel ve maddi teyidini işitti. Bazıları için şok tedavisi yaşandı.

Buradan itibaren, yalan illüzyon satan en '**ulusalcılar**' isterlerse ağızlarıyla kuş tutsun, Türkler ve Türk hissiyatı taşıyanlar artık Diyarbakır'ın gerisinde bir siyaset dayatamazlar

Zira Kürtler artık daha azına razı olmazlar ve olamazlar. Olmayacaklardır.

Diyarbakır'dan sonra değil inkârcı statükoya dönmek, işi yine yalap şalap geçiştirmek için harcanacak her çaba bugüne dek PKK'ya uzak duran Kürtleri bile harekete geçirecektir.

Ortak yurdumuzun bölünmesi tehlikesi de işte o zaman kaçınılmazlık kazanacaktır.

O hâlde, gelecekte ister AKP, isterse başkası iktidar olsun, 16 Kasım 2013 günü zaten sahte ve yapay bir sınır olarak duran Rubicon çizgisi aşılmıştır ki, buradan tornistan yoktur!

17 Kasım'dan beri ufkumuz 15 Kasım'dan daha açıktır ve tarihî olan şey de işte budur.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürdistan

Hadi Uluengin 22.11.2013

CHP sözcüsü **Haluk Koç** "**söyle Erdoğan, Kürdistan neresi**" diye feveran etmiş.

Sorunun bu kadar polemik bir üslupla sorulup sorulmadığından emin değilim.

Lâkin '**ulusalcı**' bir ceride dün **Koç**'a atfen aynen bu cümleyi manşet yapmıştı.

Tıynetici icabı varakparenin tahrifi olabilir ama her halükârda cevabı ben vereyim:

KÜRDİSTAN hâlihazırdaki Türkiye, Irak, İran ve Suriye devletlerinin topraklarında yer alan ve Kürtlerin çoğunluk olduğu yekpare bir coğrafi satıhtır.

Nokta, satırbaşı ve paragraf!

BÜTÜN tarih boyunca da böyle olmuştur.

Artı, etno-sosyolojik yapı değişmediği için de hâlen böyledir.

Zaten siyasi değil toplumsal coğrafyayı yansıtan hangi eli yüzü düzgün haritayı açsanız daima yukarıdaki tanıma rastlarsınız.

Dört ülkenin de sınırlarını aşan ve bütünlük arz eden alan Kürdistan olarak zikredilir.

FAKAT tabii Türkiye'de basılmış haritaları kastetmedim. Daha neler!

Alimallah, böyle bir şeyi tahayyül etmek dahi '**hiyanet-i vataniye**' suçu addedilir.

Çünkü sözcük bizim ülkemizde muazzam bir tabudur. Cız, dokunan yanar!

Tekrar hatırlayalım: Histerik cinnet, birkaç yıl önce Kürdistan adını taşıyor diye İran Havayolları'na ait bir uçağı Yeşilköy'den kapı dışarı etmek raddesine vardırılmıştı.

Oysa o Kürdistan o İran'da yukarıdaki coğrafyada yer alan bir vilayetin adıdır!

Yani, ilk TBMM'deki Şark temsilcilerinin Kürdistan mebusu sıfatı taşımasına rağmen kelimeyi yasaklayan TC'nin aksine ne Şah, ne de Molla rejimi gerçeği silmeye kalkışmıştır.

ÖTE yandan, coğrafi bir bölgenin orada yaşamış olan veya hâlen yaşayan insanların adıyla zikredilmesi o bölgenin illâ modern anlamda ulus-devlete dönüşeceği anlamına gelmez.

Zaten de çoğu defa bunların kökeni kabile isimlerine uzanır.

Meselâ **Galler**, **Beluçîler** yahut **Sorablar** vardır. Nitekim Batı dillerindeki "ia- ya" ve Doğu dillerindeki "tan" yer takısıyla söylersek de **Galya**, **Belucistan** ve **Sorabya** mevcuttur.

Oysa bunlar devlet değildir. Olmaları ihtimali de hemen hemen sıfıra yakındır.

FAKAT başkaları olabilir!

Hatta iradi bir çabayla böyle bir sıfırdan itibaren yapay olarak dahi yaratılabilirler.

Örneğin tarihte **Kırgızistan** ve **Slovakya** yoktur ama bugün ikisi de ulus-devlettir.

Çünkü bütün durumlarda nüfus sayısı ve yoğunluğu; yerleşim yekpareliği; asimilasyon derecesi; din ve mezhep ortaklığı; iktisadi pazar bütünlüğü; jeo-politika gerçekliği ve bilhassa da aidiyet hissiyatı gibi hem maddi, hem ruhi çok çeşitli faktörler devreye girerler.

Üstelik bu unsurlar da sabit değildir. Zaman içinde değişebilir ve zıddına dönebilirler.

Dolayısıyla, herhangi bir etnisitenin modern ulus-devlet kimliği edineceğine veya edinmeyeceğine dair evrensel bir kural, ilahi bir emir ve hukuki yasa yoktur ki, tekrar nokta!

İMDİ, potansiyel olarak devlete dönüşebilir korkusuyla hâlâ "söyle, Kürdistan neresidir" diye mugalâta yapmanın âlemi var mı? Bundan medet ummak neyi değiştirir ki?

İşte doksan yıldır ağızlara, dillere, kitaplara, ekranlara mühür vuruldu.

İşte histerik cinnet vilayet adı taşıyan İran uçağını bile kovmak raddesine varırıldı.

Peki de, lütfen şimdi sen söyle CHP sözcüsü!

Kürdistan kelimesini coğrafyadan, lügatten ve beyinden silmek mümkün oldu mu?

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Radyo günleri

Hadi Uluengin 23.11.2013

CUMARTESİ yazısıdır diye **Woody Allen**'dan alıntıladığım başlığa aldanmayın.

Harikulâde filminden yola çıkarak ben de nostaljiya peşince koşacak değilim.

Daha doğrusu, belki yine biraz koşacağım ama o radyonun frekansı farklı olacak.

İSTANBUL'un daha gece saat on birde mikrofon kapattığı zamanlar babam ibreyi ya Prag ya da Budapeşte istasyonlarına ayarlardı. **Smetana** veya **Bartok** falan dinlerdik.

Refleksin harp yıllarına uzandığını sanıyorum. Normandiya'yı **BBC**'den öğrenmiş...

Gerçi yukarıdakiler uzun dalgadan yayınlanırdı ama zahir ben de oradan alıştım.

Kısa dalgaya merak sardım ve ne yapıp yapıp alengirli bir aparat edindim.

Her sene de dünya istasyonlarının ayrıntısını veren cildin yeni baskısını bekliyorum.

MALÛM, atmosferik şartlardan, mevsim farklarından, ışık açılarından etkilense bile kısa dalga frekanslar diğerleriyle kıyaslanmayacak ölçüde uzağa ulaşır.

Dolayısıyla da devlet propagandaları için hep aynı tür Hertz dalgaları seçilir.

En kıtıptiyos ülkeler dahi avuç dolusu para akıtarak yabancı dillerde yayın yaparlar.

Tabii siz bunu di'li geçmişle okuyun, çünkü artık haniyse tamamen mazi oldular.

ZATEN kısa dalga merakımda yukarıdaki propaganda unsuru da belirleyicidir.

Daha bacak kadarken Küba'dan getirttiğim **Tricontinental** ve Çin'den yollattığım **Pekin Information** dergilerinde Havana ve Pekin radyolarının saat ve frekansları yazardı.

Uzak adayı hiç yakalayamadım. Ama "**Kültür Devrimi**" (!) başkentini çok dinledim.

Üstelik zaten verici gücü hepsini bastıran ve "**a**"yı uzatarak, "**o**"yu da yutarak "**burâsı Moskva**" anonsuyla başlayan Rus istasyon daha aparatı açtığınız an hoparlörü tutsak alırdı.

Bunlara kendini dünyanın merkezi diye takdim eden **Enver Hoca** Arnavutluk'unun Tiran'ını da ekleyin ki, cinnet bu ya, '**more pırasa**' radyosunu da can kulağıyla dinlemekteyim.

Tabii işin içine romantizm de giriyor...

ÖYLE, zira 2. Savaş Londra'sında bin bir milletten direnişçiye şifre tekrarlayan *BBC* mikrofonları; her sabah Moskova'nın **Lux Oteli**'nde kahvaltı ettikten sonra stüdyolara dağılan komünist mülteciler; Çin'de Türkçe servisi kurmak için Transibirya ekspresine binen **Aram Pehlivan**yan'lar falan, kısa dalgayı tabii ki "**devrimci romantika**"yla da özdeşleştiriyorum.

Karşı cephede de aynı şeyin gerçekleştiğini, yani 1956'da Macaristan'dan veya 1968'de Çekoslovakya'dan kaçan diğer mültecilerin Münih'teki **Hür Avrupa Radyosu**'ndan yayın yaptığını biliyorum ama kalbim ferah... Bu "**faşistler**" (!) ancak cürmü kadar yer yakarlar.

Çünkü sözkonusu istasyon daha "**yalanlarını kusmadan**" (!) Doğu Bloku vericileri aynı frekanslarda öyle yoğun bir parazite başlayacaklardır ki, işitebilene aşk olsun!

Ama Vehbi'nin kerrakesi 1989'da Duvar yıkıldıktan sonra ortaya çıktı.

Bütün araştırmalar, benim gibi ahmaklar ve amatör radyocular hariç komünist propaganda istasyonlarına Batı'da hiç rağbet edilmediğini; buna karşılık tüm engellemelere rağmen Doğu ahalisinin o Batı vericilerini can kulağıyla dinlediğini ortaya koydu.

AHMAKLIK mahmaklık, hâlâ arıyorum. Saatini dört gözle bekleyip cızırtılar arasında Varşova'nın **Şopen**'li veya Pyongyang'ın anırtılı anonsunu işitebilmek öyle cazibeliydi ki!

Oysa ilkin FM, sonra internet, daha sonra da akıllı telefon çıktı ve mertlik bozuldu.

Şimdi ya o internette klavyeye ya da o akıllı telefonda tuşa bir dokuyorsunuz, ne parazit, ne fading, ne anten derdi, ta Papunezya'yı bile yine aynı FM netliğinde dinliyorsunuz.

Dolayısıyla da cumartesi hafifliğidir diye kısa dalga radyo günlerini yazıyorsunuz.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ŞİT'e shit!

Hadi Uluengin 27.11.2013

MALÛM, **Şanghai İşbirliği Teşkilatı** Türkçede **ŞİT** diye kısaltılıyor.

Yine malûm, aynı şekilde telaffuz edilen ama **shit** imlâsıyla yazılan kelime İngilizcede bambaşka bir anlam taşıyor.

Herkes biliyordur ama bir daha tekrarlayayım: Bok demektir!

BU mana sözcüğü memnuniyetsizlik ünlemine dönüştürmüştür. Pek çok sık kullanılır.

Bırakın **Dickens** romanlarını, en afili centilmenlerden en çıtkırıldım leydilere, terbiye timsali geçinenler bile nahoş bir gelişme karşısında kelimeyi ağızlarından kaçıverirler.

Belki hemen sonra "**sorry, sorry**" diye özür dilerler ama riyakârlığa aldırmayın.

Ve işte şimdi ben de aynı **Shakespeare** lisanını paralayarak **ŞİT'e shit** diyorum!

Fakat ardından onlar gibi "**aman sorry**" diye de günah falan çıkartmıyorum.

ANLAMIŞSINIZDIR, yukarıdaki girizgâhı Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**'ın son Moskova ziyareti sırasında **Vladimir Putin**'e "**bari bizi** Şanghay İşbirliği Teşkilatı'na üye alın da sıkıntıdan kurtarın" diye nedamet getirmesinden dolayı yaptım.

Tabii bu "**sıkıntı**" kelimesiyle de AB'yi çağrıştırdı, hadi buyurun bakalım!

AKP önderi aynı teraneyi üçüncü defadır tekrarlıyor.

O hâlde nereye gitmek istiyor? Geleceği nasıl bir sosyal coğrafyada tahayyül ediyor?

Ulusalçılarla aşık atarak Türkiye'nin ufkunu hangi dar ve kıraç açılarla sınırlıyor?

"**TAŞKENT Kriterleri**" başlığını kullanan **Erdal Güven** pazar günü **Taraf**'ta zaten aslında adı var kendisi yok bu **ŞİT**'in ne menem bir şey olduğunu enfes biçimde özetledi.

Her biri iktidar koltuğuna yapışmış "**uzun ömürlü**" (!) liderler tarafından yönetilen ve totaliter, en azından otoriter özelliği belirleyicilik taşıyan; artı, yapısı kasten laçka tutulan bir devletler ittifakı ki, esasına bakarsanız **ŞİT**'e ekonomik bir örgüt demeye bile bin şahit ister.

Kaldı ki bana ne? Üye başkentler arasındaki iktisadi bütünlük isterse AB'yi dahi aşan bir düzeye ulaşsın, normal realpolitik ve ticari ilişkiler hariç gözü olanın gözü çıksın!

Çünkü toplumsal proje, evrensel ütopya ve etik kıstas ihtiva etmediği için yukarıdaki AB'den tamamen farklı parkur izleyen; dolayısıyla da Tanzimat'tan beri seçmiş olduğumuz hedefle uzak-yakın ilişkisi bulunmayan **ŞİT** Türkiye için asla ve asla alternatif oluşturamaz.

Öte yandan, **Putin**'e "**bizi de alın**" diye yalvarmanın sırf Brüksel'e karşı diplomatik bir "**taktik**" (!) olduğunu iddia etmek de kimseyi inandıramaz.

Aynı Brüksel'in böyle bir şantajdan korkup o etik kıstaslar konusunda Ankara'ya karşı "**yumuşayacağını**" (!) düşünmek ne kadar abesse, **Recep Tayyip Erdoğan**'ın dilinin altında yatan baklanın hiç de masum olmadığını düşünmek işte o kadar meşru, haklı ve makuldür.

ÖYLEDİR, zira illallah dedirtmenin de ötesinde otoriter ve pederşahi eğilimleri artık son derece ciddi bir tehlike oluşturan Başbakan "**bizi de kendinize dâhil edin**" talebini tıpkı diğer bütün **ŞİT** liderleri gibi Kremlin'e kazık

çakmış bir **Vladimir Putin**'e iletmiştir.

İkisinin de ebedi iktidar özlemiyle yanıp tutuştuğu ve ülkelerini çoğulcu demokrasinin marjında şekillendirmek peşinde koştukları ise bariz bir gerçektir. Benzerlik Siyam ikizleridir.

Buna bir de yine bütün **ŞİT** ülkelerinde olduğu gibi dinî belagatli Ankara ve Slavofil retorikli Moskova önderlerinin Batılı değerlere karşı alerji beslemesini eklemek gerekir.

Başka bir deyişle, **Erdoğan**'ın Şanghay aşkını dillendirmesi Başbakan'ın **Putin**'le çok benzeşen **itaat toplumu** tasavvurunu **ŞİT** ekseninde netleştirmesinden başka bir şey değildir.

Oysa ben ünlemi telaffuz ettikten sonra **sorry** morri de demiyorum, o **ŞİT'e shit!**

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cezalı kitap

Hadi Uluengin 29.11.2013

ÖZEL olarak komünizmle, genel olarak da Marksizm'le köprüleri attıktan sonra kütüphanemin ancak tavan merdiveniyle ulaşılan raflarını **cezalı bölüm** diye vaftiz etmiştim.

Çünkü buralara kasten **cinnet yılları** kitaplarını yerleştirdim. Hâlâ öyledir.

Aralarında da gözüm gibi sakladığım bir cilt mevcuttur.

Belki henüz antika değil ama belge, daha doğrusu ibret vesikası addediyorum.

KİTAP Fransızca olarak **Ayrılıklar Nereden Kaynaklanıyor** başlığını taşıyor.

Adı sanı meçhul bir **La Cité** yayınevi tarafından ve 1963 yılında Lozan'da basılmıştır.

Ayrılıktan kastedilen şey de Çin Komünist Partisi'nin 1956'dan sonra gizli gizli, 1961'den itibaren ise ciddi ciddi Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne kazan kaldırma durumudur.

Zaten kapakta **Liu Şao Şi**, **Mao Zedung** ve **Çu En Lay**'ın tribün fotoğrafı vardır.

İÇERİK ise esas itibarıyla **Hongqi**'de, yani ÇKP'nin teorik organı **Kızıl Bayrak**'ta kaleme alınmış olan ve **Nikita Kruşçov**'u eleştiren Çin tezlerinin tercümelerinden oluşur.

Zira malûm, **Stalin**'in zebanilere kavuşmasından sonra yerine gelen o **Kruşçov** SBKP 20. Kongresi'nde **Halkların Küçük Babası** lakaplı caninin dehşetini kısmen açıkladı.

Artı, dobra dobra özeleştirmek yapmasa bile yine de nispi bir liberalleşme sinyali verdi.

Oysa zaten içeride muhalefetle karşılaşılıyor, kendisinin de akıbete uğrayabileceğinden ödü kopan ve artık **Büyük Serdümen** sıfatını taşıyan **Mao** bu gelişmeden hiç hoşnut değildir!

Dolayısıyla, şimdi Sovyetler Birliği kapitalizme dönüyor diye ideolojik kılıf uydurmak ve böylelikle de komünist hareketin merkezini tedricen Moskova'dan Pekin'e kaydırmak; en azından sözkonusu Moskova'yı tekrar doğru yola sokmak gerekmektedir ki, Çin'deki Kurnaz Köylü Rusya'daki Katil Gürcü'ye bile taş çıkartan hezeyanlarını hayata geçirebilsin.

O hâlde **Kızıl Bayrak** Kremlin'e yüklenen makale yayımlasın ve bunlar İsviçre baskılı kitapla Batı'da da yayılsın!

FAKAT **kapışma** henüz kanlı bıçaklı raddeye varmadığından ve **Büyük Serdümen** SSCB'yi daha **sosyal emperyalist** ilân etmediğinden, o çok klasik ve o çok riyakâr komünist ikiyüzlülükle yukarıdaki tezler gayet dolambaçlı bir dille kaleme alınmıştır.

Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla demeye getirilir ki, SBKP liderine bodoslamadan nişan alınmaz ve "**Ağabey**"i izlediği varsayılan günah keçileri hedef seçilir.

Meselâ İtalyan KP'si önderinin adı verilerek "**Bir Defa Daha Togliatti Yoldaşla Aramızdaki Ayrılıkların Nedenine Dair: Çağımız Leninizminin Önemli Sorunları**" gibi yenip yutulmaz bir başlıkla ok Moskova'ya Roma aktarmalı olarak yöneltilir.

Her halükârda, kızıl konspirasyon gereği ser verip sır vermek istemeyen enternasyonal mahfillerin hanidir iç bünyede fısıllanan fısıllanan konuşulan Çin- Sovyet çelişkisinin ilk kez uluorta su yüzüne çıkması işte benim kütüphanemin **cezalı bölümünde** duran bu kitapla olmuştur.

KİTABIN niçin bir ibret vesikası sunduğuna yarın geleceğim. Şu kadarını söyleyeyim:

Makaleleri yayımlayan derginin **Kızıl Bayrak** tanımı, yani **Hongqi** prestij otomobilinin de markasıdır. Ruslar Amerikan **Packard**'ından, Çinliler de onlardan kopya etmişti.

Zaten **Mao** Pekin Operası tazelerinden düzdüğü haremi onunla ziyarete giderdi.

Ve aynı firma bugün iç piyasada kol gezen **Rolce Royce, Bentley, Maybach** gibi ultra lüks ithal vasıta furyasıyla rekabet edebilmek için bir o kadar ultra lüks yeni modeller çıkarttı.

İşte yarın kalantor otomobil **Hongqi**'nin koltuğuna kurularak hâlâ ideolojik dergi **Kızıl Bayrak**'ı göndere çekmeye gittiğini iddia eden bu yeni Çin'e değineceğim ki, kütüphane merdiveni çıkmaya üşenmeyip kitabı tavan raflarındaki **cezalı bölümden** indirdim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çin ve komünizm

Hadi Uluengin 30.11.2013

BAŞBAKANIMIZ zırt pırt **Şanghay İşbirliği Teşkilatı**'ndan dem vuruyor ama bırakın bu otoriter devletler ittifakını, bizim medya o **ŞİT**'in belkemiği sayılan Çin'i dahi es geçiyor.

Sarı ülke aktüalitesi sağa sola sıkıştırılan cim karnında nokta haberlere indirgeniyor.

Oysa kasım ayının ikinci haftasında Komünist Partisi Merkez Komitesi plenumu gerçekleşti ve bu üst düzey toplantıdan en azından kâğıt üstünde önemli kararlar çıktı.

Evet, Komünist Partisi ya!

PEKİİ, Çin'deki gelir uçurumunun hangi ülkelerle eşit olduğunu biliyor musunuz?

Güney Afrika ve Honduras!

Ben söylemiyorum. İngilizce olarak yayımlanan resmî organ **Global Times**'ta okudum.

Gini Endeksi denen hesaplama göre Milli İstatistik Bürosu bu sonuca varmış.

Düşünebiliyor musunuz, iktidardaki kurumunun adı **komünist partisidir** (!) ama zenginlerle fakirler arasındaki maddi girdap Kara Kıta ve Latin Amerika derinliğine varmıştır.

Şimdi tekrar dünkü yazıma, yani 1956'dan itibaren Moskova'yı revizyonist ilan eden ÇKP'nin SSCB'yi sosyalizmden saparak kapitalizme geri dönmekle suçlamasına geleceğim.

ZAVALLI **Kruşçov**! Hatta ona halef olan zavallı **Brejnev, Andropov, Çernenko**...

Ne kadar masummuşlar! Ne denli zemzem suyuyla yıkanmışlar! Ve de ne **kızılmışlar**!

Zira bir ara reform meform diyerek ufacık iktisadi açılım denemeleri yapmışlardı ama Çin'dekinin yüzde birini, binde birini, milyonda birini bile akıllarından geçirmemişlerdi.

Komünist nomenklatura en kabadayısı Zil limuzine bindi ve trenle Kırım tatiline gitti.

Nerede eşitsizlik oranı taş çatlasa bire onu aşmamış müteveffa Sovyetler Birliği'nin vasatlık gradosu, buna karşılık nerede bugünkü Çin'in 122 adet dolar milyarder; Şanghay'ın, Kanton'un, Nankin'in sayısız finans işletmesi; Hunan'ın, Şongking'in, Kansu'nun gırtlacağına kadar rüşvet, yolsuzluk ve safahata batmış yerel despotu ve tabii, nerede bir lokma, bir hırka ücretiyle çalıştırılan yüzmilyonlarca işçinin, köylünün, göçmenin sefalet encamı?

Bunlar o **"revizyonist"** (!) denen SSCB'de tahayyülü dahi imkânsız olan şeylerdi!

Fakat önce naif, sonra enayiiz ya, bu satırların yazarı da dâhil, Pekin'in **"Sovyetler kapitalizme döndü"** mavalına inanan avanaklar olarak **cinnet yıllarında** Maoculuğa sapmıştık.

HAYIR, tabii ki yukarıdaki tabloyu onaylamıyorum ama belki biraz ekonomik gerçekçilikle, biraz da ezeli Çin sempatiyle gelişmeleri öyle aman aman da eleştirmiyorum.

Hem nispeten kaderci davranarak kalkınmak için böylesine yöntemlerin zorunlu olabileceği ihtimalini yabana atmıyorum, hem de Konfüçyüsçü bir itaat toplumunun bu yolu seçmesinde rasyonel nedenlerin bulunduğu varsayımını es geçmiyorum.

Şu sıralarda da, fazla umutlanmasam bile başta sözünü ettiğim yeni Merkez Komitesi plenumunun bilhassa eşitsizlik uçurumu üzerinde durmasını ve bunları biraz dengelemek için piyasaya müdahil davranmak kararı almasını olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyorum.

FAKAT beni delicesine öfkeliendiren şeyi, son otuz yılda o uçurumu Honduras ve Güney Afrika raddesinde derinleştiren ve deyimin tam anlamıyla **vahşi kapitalizmin** dik âlâsını uygulayan bir ülke yönetimin hâlâ ve hâlâ **"komünist"** (!) sıfatı kullanması oluşturuyor.

Hele hele, hanidir **neo-Nazi** karaktere bürünen ama otomatik pilota bağlı oldukları için hiç utanmadan Çin'in yine de sosyalist kalmaya devam ettiği yalanını savuran bizim **ulusalcı Maocular** veya **kalpazan komünistler** tiksintinin ötesinde, doğrusu bana öğürtü veriyor.

Tekrar dünkü yazımla bitiriyorum: **Cinnet yıllarımın** kızıl literatürünü kütüphanemde ancak tavan merdiveniyle ulaşılan **cezalı bölüme** kaldırmakta ne kadar haklıymışım!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi, Camia ve dersaneler

Hadi Uluengin 04.12.2013

SAKLISI gizlisi ve azı yok çoğu var, muhterem din adamı ve bilge kanaat önderi **Fethullah Gülen Hocaefendi** ve **Camia**'sıyla olan gönül bağım yirmi yılın ötesine uzanıyor.

Zaten 28 Şubat generallerinin etrafı haraca kestiği o meşum günlerde bile sonradan peydahlanan tatlı su parazitleri gibi havaya bakıp ıslık çalmadım. Amiyane tabirle, **satmadım**.

Ta, benim gibi köken itibarıyla **laikçi** gelenekten inen kesimin köhne şartlanmayla **imam ve müritlerinin irtica yuvası** diye yaygara koparttığı bir vakitlerdi ki, bu satırlar yazarı âkil liderin ve saygın Camia'nın hayati önemini tekrar tekrar vurguladı.

Döne döne, Hocaefendi'nin dinî tematikten yola çıkarak ilettiği sivillik, uzlaşmacılık, dayanışmacılık ve kardeşlik; yani son tahlilde evrensellik mesaj ve kültürünün sırf Türkiye açısından değil bütün bir İslam Âlemi açısından belki de devrim niteliği taşıdığına işaret ettim.

Artı, bunun **Bediüzzaman**'ın Nur öğretisiyle de yakından ilişkili olduğunu kaydettim.

Dolayısıyla, nispi şeffaflık yoksunluğu, kadın imajının eksikliği ve estetik kıstasların sığılığı gibi eleştirilerimi saklı tutmak kaydıyla sevgi ve dostluk bağım asla sekteye uğramadı.

FAKAT eğer dürüst kalmak istiyorsam yukarıdaki ilk eleştiriye bir de **Ergenekon** ve **Balyoz** davası yargıçlarının aynı Camia'yla irtibatlı olduğuna dair şayiaları eklemem gerekir.

Sanıklara ne denli hasım olursam olayım cezaların orantısızlığı vicdanımı sızlatıyor.

Şayet rivayetlerde doğruluk payı varsa da bunun, adalet dürtüsünden hiç şüphe duymadığım Hocaefendi'nin iradesi hilafında bir gelişme olduğunu düşünmek istiyorum.

Ama dediğim gibi zan ancak iddiadır, Camia'yı öcüye dönüştürmek girişimi ise vakiadır ki, delili yoksa genel şeffaflık eksikliği ötesinde getirilecek her eleştiri havada kalır.

TAHMİN etmişsinizdir, bunları dersanelerin kapatılması girişimiyle birlikte **Gülen Hocaefendi** ve **Hizmet Camiası**'yla AKP hükümeti arasında oluşan çelişkiden ötürü yazdım.

Hayır, karar onaylanamaz! Asla ve asla onaylanamaz! Üç açıdan onaylanamaz!

Bir; dersaneler öz olarak matah bir şey olduğundan değil Türkiye'de mevcut eğitim sistemi onları zorunlu kıldığından, kapılarına kilit vurulması felâket anlamına gelecektir.

İki; askerî yönetimlerin bile ilişmediği bu kurumların hiçbir danışma mekanizması oluşturulmadan ve aniden açıklanan bir kararla kapatılmak istenmesi Başbakan **Erdoğan**'ın her geçen gün daha çok yoğunlaşan otoriter iktidar pratiğinden bağımsız değerlendirilemez.

Ve nihayet üç; girişimin **masum** olduğunu ve geri planında **Camia'nun belini kırmak** hesabının yatmadığını düşünmek için ya çok partizan, ya da çok saftirik olmak gerekir.

Her halükârda hepsi eninde sonunda aynı kapıya çıkıyor ki, o da şudur:

Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki iktidar hem tek adam sultanı hoşgörüsüzlüğüyle donanmaktadır, hem de o tek adamın tasarladığı bir toplum mühendisliğine soyunmaktadır.

Ama ben yine de şeytanın avukatlığını yapmak ve adil yaklaşmakla yükümlüyüm.

ŞUNU kastediyorum: Her ne kadar hükümet üyelerinin imzalaması ve sonradan da bunu gizlemesi etik açıdan affedilmez bir yanlış olsa bile gerek 2004 yılında MGK'de parafe edilen; gerekse ertesi yıllarda tekrarlanan ve **Gülen Camiası**'nı "fişleyen" rapor ve raporların âdet yerini bulsun bürokrasisinden öte pratik bir işlev taşımış olduğuna ihtimal vermiyorum.

Doğruya doğru! Son aylar hariç AKP iktidarı döneminde Hizmet Camiası'na yönelik cebri, zapti, hatta manevi tedbirlerin alınmış olduğunu söylemek hakkaniyetle bağdaşmaz.

Eminim ki o hakkaniyet duygusuna sonsuz güvendiğim **Fethullah Gülen Hocaefendi** de bunun bilincindedir ve birinci gücenikliği hükümetin dünkü fiiliyatından ziyade imza atmak uysallığından; ikincisi ise bugün işi artık

zapturapta vardırmasından kaynaklanıyordur.

Her hâlükârda, dershaneler için direnmek otoriter gidişata direnmekle eş değerdedir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Realist uçak

Hadi Uluengin 06.12.2013

YA hazıranda, ya temmuzda olacak, özel bir havayolu şirketinin de Tel-Aviv'e sefer başlattığını okumuştum. Çok şaşırdım! Eh, herhalde sebil niyetine yolcu taşımıyordur.

Demek bir talep var ki arz sunuyor ve karşılığında da kâr bekliyor.

SONRA geçen gün İsrail milli havayolu **El Al**'den bir yetkilinin "**Altın yumurtlayan pazarı tamamen Türk firmalara bıraktık. Tekrar İstanbul'a gidip gelmek için can atıyoruz ama bizim hükümet hâlâ izin vermiyor**" diye yakındığına dair habere rastladım. Haydaa!

Yahu, **Mavi Marmara** vukuatından beri o İsrail'le resmî ilişkiler sıfıra yaklaştı mı?

Bu takdirde nasıl oluyor da böylesine yoğun bir trafik sürüyor? Üstelik artıyor...

Üşenmedim, bir de **THY** tarifesine baktım. Meğer mevsiminde dört defa uçuyormuş.

Bir de yukarıdaki özel şirket, etti beş! Her gün ve karşılıklı sefer olarak gerçekleşiyor.

Dolayısıyla, zahir **Ben Gurion Havalimanı** Türkiye bandıralı uçakların Ortadoğu'da en çok inip kalktığı alan sıfatını kazanmış oluyor ki, **realite** diye işte ben buna derim.

MALÛM, eskiden daha çok kullanılan bu **realite** kelimesi **gerçek** demektir.

Buradan da **realpolitik** kavramı üretilmiştir. Diplomatik lügatte başköşeye oturur.

Adı üzerinde, çağrıştırdığı şey ise devlet ilişkilerinde fikriyatı, ideolojiyi, saplantıyı, hatta ahlâkiyatı geri plana atarak o devletin çıkarları çerçevesinde davranmak durumudur.

ASLINA bakarsanız yukarıdaki siyasi yaklaşım ilk olarak **Niccolo Machiavelli** tarafından teorize edilmişti. O pek ünlü **Prens** risalesi bunun üzerine kuruludur.

Rönesans düşünürü bizzat kendi prensine, diğerlerine üstün gelmek için **Koca Türk**'ü örnek almasını, hatta onunla ittifak yapmasını öğütler.

Dolayısıyla, Floransalı filozofun ismine atfen ve yanlış olarak entrikacılık anlamında da kullanılan **Makyavelizm** deyiimiyle modern **realpolitik** arasında kısmi benzerlikler vardır.

Fakat terimin yerleşiklik kazanması Prusya'nın **Otto von Bismarck**'ına uzanır.

Alman şansölye birbirlerine zıt güçlerle kâh gizli, kâh açık antlaşmalar imzalayarak ve Ali'nin külahını Veli'ye geçirerek, Avusturya Macaristan İmparatorluğu'ndan Çarlık Rusya'sına uzanan geniş bir yelpazeyi Berlin'e karşı **uysallaştırmak** becerisini göstermiştir.

Aynı **realpolitiğin** yakın tarihteki diğer belli başlı örnekleri arasına ise Nazi **Hitler** ve komünist **Stalin**'in 1939'da Dostluk Paktı imzalamasını veya yine ultra komünist Çin'le süper kapitalist ABD'nin yetmişli yıllarda SSCB'ye karşı ortaklık oluşturmasını eklemek gerekir.

Tabii bütün durumlarda, nerede ilke, nerede ideoloji, nerede saplantı ve nerede ahlâk?

ÖYLE ama ulus-devletin idamesinde hayati rol oynayan dış siyaset heyhat ki ne ilke, ne ideoloji, ne saplantı ve ne de ahlâk ekseninde yürütülebiliyor!

Tu kaka edilmek istense bile eninde sonunda yine gerçek ve gerçekçilik ağır basıyor.

Nitekim İsrail'le resmî ve diplomatik ilişkilerin haniyse donmasına rağmen İstanbul- Tel-Aviv uçaklarının bunun tam tersine tikiş tikiş dolması örneğini kasten verdim.

Oysa bırakın yukarıdaki **realpolitik** kabiliyeti ve marjı, Türkiye'nin bugünkü milletlerarası yaklaşımları en bariz ve en net **realiteyi** dahi gözardı ediyor.

İşte Suriye belâsı ve Mısır açmazı; işte Çin füzesi ve Şangay hezeyanı, **realpolitik oportünizme** prim vermeyerek "**ilkeli**" (!) ve "**ahlâklı**" (!) davrandığını iddia eden Ankara aslında gerçeklere karşı direnmiyor.

Zaten o ilkesellik ve o ahlâkiyatçılık da güneydeki **El Kaide** unsurlarına veya **ŞİT**'deki otoriter devlet şemalarına geldiğinde içi boş bir lâf ebeliğinden öteye gitmiyor.

Garip, yolcular kârlı güzergâhı dolduruyor ama uçak şirketi zararlı rotada ısrar ediyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Irklar ve hatıralar

Hadi Uluengin 07.12.2013

IRK var mıdır? Hem vardır, hem yoktur!

Ne şiş yansın, ne kebab türünden bir cevap oldu ama bana göre doğrusu budur!

FARKINDAYIM, ırkın varlığını kabullenmem **siyaseten doğrucu** kitaba uymuyor.

Daha ânında **ırkçılık** suçlamasıyla karşılaşmak tehlikesini getiriyor.

Zaten de bütün mesele bu ikisinin birbirleriyle özdeşleştirilmesinden kaynaklanıyor.

Çünkü haklı olarak **Hitler** dehşeti öyle bir travma yarattı ki, aslında modern dillerde nesnel bir tanım olan ırk kelimesinin telaffuzu bile 2. Savaş'tan sonra günah kategorine girdi.

OYSA sözcük evrim dinamiğinin canlılarda belirgin kıldığı farklılıklar için kullanılır.

Buna bitkilerde tür, hayvanlarda cins, insanlarda ise soy, etnisite, kavim ve ırk diyoruz.

Yukarıdaki farklılıkların hücrelerdeki DNA formülüne asgari ölçüde, hatta bazen yok derece yansıması ve esas olarak benzerliklerin ağır basması da gerçeği değiştirmez!

Zenci beyaz değildir, Çinli Viking'e benzemez, Çerkes de Aborjen'i andırmaz.

ÖTE yandan, genetik irsiyetin hiç rol oynamadığı ve her şeyi toplumsal kültürün tayin ettiği tezi de bana göre yine **siyaseten doğrucu** bir yaklaşımdır. **Ayıp kaçır** utangaçlığı vardır.

Oysa örneğin, hepsi kurttan inmektedir ama nasıl ki insanların seçiciliği Kangal cinsi bekçi köpeğiyle Terrier cinsi av köpeğini bambaşka kılmıştır, o insanların bu defa doğal süreçte geçirdiği diğer evrim de zaman içinde kendi kalıtımsallıklarına damga vurur.

Şüphesiz, eğer bir Pigme bebeği kundaktan alır ve İngiliz aristokratın şatosunda büyütürseniz, çevre handikabı bir yana, esas itibarıyla yetiştirdiği yerin özelliklerini taşıyacaktır.

Oysa **içgüdü** denen dürtünün tümünden ve birden törpüleneceğine dair garanti yoktur.

Bunun tam gerçekleşmesi birkaç nesil ve veya melezleşme ertesinde mümkün olur.

Dolayısıyla, evet, bütün izafiliğine rağmen bio-genetik bir nesnellik olarak ırk vardır!

ANCAK aynı zamanda ırk yoktur! Asla ve asla yoktur!

Yani **Gobineau** tarafından teorize edilen ve **Fichte**'nin Alman romantizmiyle azar azar, yine Almanların **völkish** hezeyanı ile da haydi haydi boy atan; ardından **Chamberlain** aktarmalı olarak **Hitler**'in gaz odalarına götüren cinsten sosyo-politik anlamda bir ırk yoktur!

Zira en önce insanlık macerası safın olmadığı muazzam bir melezleşme hercümercidir.

Dediğim gibi, DNA formüllerindeki benzerlikler farklılıklarla kıyaslanmayacak kadar çok ve yoğundur ki, buna bir de ırk terimini yukarıdaki ideolojik manada benimserseniz, birinin diğerine üstünlüğü tezlerine otomatik olarak yaklaşmaya başlayacağınızı ekleyin.

OYSA ne üstün ırk, ne üstün kültür, ne de üstün medeniyet vardır!

Sadece ve sadece farklı ırk, farklı kültür ve farklı medeniyetler vardır!

Göreceliği korumak kaydıyla bio-genetik ırk gerçeğini reddetmeyen ama Batı'nın etno-merkezci hiyerarşiyle **çocuk** diye küçümsediği "**vahşilere**" (!) gelince **hop dedik** diyen büyük **Claude Lévi-Strauss**'un harikulâde ifadesinden alıntılırsam, "**çocuk halk yoktur!**"

Hemen sonra da yazılı tarih yoksunluğuna atfen şöyle devam eder: "**Çocukluğunun ve ergenliğinin hatıra defterini tutmamış olanlar da dâhil bütün halklar reşittir.**" Yani eşittir!

Dolayısıyla, "**Türk diye ırk yoktur**" dediği için hücumu uğrayan AKP milletvekili **Yasin Aktay** aslında, böyle bir **hatıra defteri** olmadığı için hep **vahşi Kürtler** algılamasıyla tezahür etmiş gizli ırkçılığa karşı yukarıdaki gerçeği dile getirmekten başka şey yapmamıştır.

Biz Türklerin **hatıra defteri** tutmuş olması, tutmamış olanların ırkî, beşeri ve medeni reşitliğini ve eşitliğini asla ve asla değiştirmez ki, işte **Aktay**'ın öz olarak söylediği de budur!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Enişte tarihi

Hadi Uluengin 11.12.2013

MALÛM, Orwell'in 1984 romanı SSCB çağrışımı olarak komünist totalitarizmi işler.

Büyük Birader 'in hükmettiği ve daima savaşta olan bir imparatorluk tasvir edilir.

Ve burada müttefikler ve dostlar her an değiştiği için bir de Hakikat Bakanlığı vardır.

Yegâne işi tarihi yeniden yazmak, yani onu tahrif ederek maziye hafızadan silmektir.

Gazete arşivleri dâhil günün konjonktürüne aykırı her türlü belge imha edilir. Onların yerine isimleri değiştiren, fotoğrafları rötuşlayan ve sloganları düzenleyen başkaları konulur. İspanya İç Savaşı gazisi eski bir kızıl olan George Orwell bu eserleriyle,yol arkadaşı denen ve komünizmin tavına gelen Batı intelligentsiasının etrafı haraca kestiği bir dönemde akıntıya göğüs germek cesaretini göstermiştir ki, heyhat, kıymeti neden sonra anlaşılmıştır.

1984 romanını Kuzey Kore'den dolayı hatırladım! Zira dede ve pederden sonra ülkeyi kızıl hanedanın torunu Kim Cong-un yönetiyor ya, işte bu tosuncuk yıllardır rejimin iki numarası sayılan eniştesini geçen hafta tasfiye etmiş.

Cang Song-thaek'in encamı meçhul ama yeğen belki hâlâ hürmetine kelleyi bağışlar.

Her hâlükârda, resmî ajans KCNA daha düne kadar göklere çıkartılan ve Cong-un'a vasi sayılan Song-thaek'i "karşı devrimci grubun muhteris ve ikiyüzlü reisi " ilân etmiş.

Artı, diğerlerinin de çoktan infaz mangası önüne dizildiğini eklemiş. Ama bitmedi!

BİTMEDİ, çünkü BBC tarih zikrederek yayınladı, Pyonyang televizyonu daha önce Tosuncuk Lider 'i enişteyle sarmaş dolaş gösteren eski röportajları da tahrif eder olmuş.

Sahneler tekrar ekrana geliyor ama Cang artık imajda yok! İnlere ve cinlere karışmış.

Eh, can çıkar huy çıkmaz, bu tür düzenbazlıklar komünist ideolojinin ezeli âdetidir!

ÖYLEDİR, zira kızıl totalitarizmin bilumum aparatçikleri dün en devrimci yoldaş diye yücelttiklerini bugün süper hain ve ultra döneke ilân etmekten zerre kadar utanmazlar.

Zaten neo-Nazi Karanlıkçı 'sından Kalpazan Komünist Partisi 'ne, aynı tarikattan inen bizim ulusalcılara şöyle bir bakın... Efendibabalarını taklitte bir nebze günah işlemiyorlar.

Fakat bununla da yetinmezler! Büyük Birader olarak ilk iş belgeleri tahrif ederler.

Meselâ Stalin Rusya'da Troçki'yi, Zinoviev'i, Rikov'u falan kopsi kefali yaptığında veya Prag'da Slanski yahut Peşte'de Rajk aynı akıbeti uğradığında, tarih kitapları bir yana, onların sureti de fotoğraflardan silinmiştir. Artık kadrajda yokturlar. Sırta kadem basmışlardır.

Hatta bunun başka tarz bir örneği de mevcuttur. Senaryo gereği Alman Reichstag'ına orak çekiçli bayrak çeken Kızıl Ordu erinin kolunda iki aşırmento saat olduğu fark edilince orijinal negatif derhal sansürlenmiş ve enstantane saatlerden biri eksiltilerek yayınlanmıştır.

EVET evet, zaten ancak yalan üzerine inşa edilebilen bütün totalitarizmlerin en temel ortak özelliklerinden birisini bugüne hükmettikleri oranda düne hükmetmek dürtüsü oluşturur.

İkisi birbirleriyle bütünleşir. Biri olmadan diğeri, yekdiğeri olmadan da öteki olmaz.

Ve bir; son Kore rezaletinde görüldüğü gibi tahrifatı bizzat devlet aygıtı gerçekleştirir.

Fakat iki; yine totaliter ideolojiyle yatıp kalkan ve o ideolojik özden dolayı gerçeğe ve hayata kapalı olan daha küçük mikro organizmalar da tıpkısının aynısı yöntemi uygularlar.

Önce iç unsurları kemikleştirmek, sonra da dış kitleleri kandırmak için hiç durmadan hem yalanla donatılmış bir geçmişi tekrarlar, hem de rötuşlanmış bir fotoğrafı gösterirler.

Yani ruh totaliterleştiği ölçüde tarih de resmîleşir ki bu resmiyet devlete özgü değildir! Bugüne hükmetmek için düne hükmetmek zorunda olan bütün ceberut yapıları kapsar.

Nitekim enişte Kore'de karşı devrimci ilân edildi ama o Kore'ye meftun bizim kripto ve kalpazan komünistulusalcılar dün enişte dediklerine zaten hanidir yenge demiyorlar mı?

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türklerin evi, barkı ve komşusu

Hadi Uluengin 13.12.2013

TÜRKLERİN yüzde atmış beş virgül biri yabancılara konut satışını reddediyormuş.

Bitmedi!

Zaten Türkler ecnebi komşu da istemiyormuş!

Zahir aramızagâvur girmesin diye çoğunluk onlarla eşik paylaşmaya yanaşmıyormuş.

Nitekim bu yüzden daha önce dışarıya açılmak girişiminde bulunan firmaların hevesi kursağında kalmış. Yerli müşterileri kaybedecekleri korkusuyla tekrar iç pazara dönmüşler.

Sondajı emlak sektörünü çatısı altında toplayan Gayrimenkul ve Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği yaptırmış ki, geçen gün Hürriyet Daily News 'de okudum.

YAA, işte böyle! Ne demezsiniz?

Şu pek "misafirperver" (!) olduğu rivayet edilen Türklerin ev sahipliği buraya kadar!

İş ev tapularının ortaklığını, kapı paspaslarının komşuluğunu ve duvar mahremlerinin şahitliğini onaylamak noktasına geldiğinde; yani ötekinin artık öteki olmadığını kabullenmek raddesine vardığında külahlar derhal değişiyor.

Kendi içine kapanmak ve sözkonusu ötekini dışlamak dürtüsü ânında devreye giriyor.

Yabancınnın ne mülkü, ne de samimiyeti olsun ki, Türklere ebediyen yabancı kalsın!

OYSA başta Avrupa'daki gurbetçiler olmak üzere aynı Türkler başka diyarlarda kendi ülkelerindeki yabancı oranıyla kıyaslanmayacak ölçüde çok ve yoğun emlak ediniyorlar.

Almanya'da, Hollanda'da, Belçika'da, İskandinavya'da şu kadar yüz bin, belki milyon sayıda Türkiye kökenli hanidir ev, bark, dükkân, han, hamam sahibi oldu ve oluyor.

Hâlbuki, eğer ezkaza onların mülkiyet hakları sınırlansa veya yerli ahali komşuluğa mırın kırın etse, en başta ecnebilere satış yapılmasını reddeden ve çatı paylaşmak istemeyen kesim olmak üzere bütün Türkler derhal ırkçılık ve ayrımcılık diye kıyameti kopartıyorlar.

Batımerkezcilik ,İslamofobya,Haçlı ruhu suçlamaları gırla gidiyor.

Peki de bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?

ÖYLE tabii! Sen yukarıdaki Alman Datça'daki tatil sitesinde daire aldı diye "ülke emperyalist yabancılara parselleniyor " yalanını uyduracaksın; sen Protestanlar Alanya'daki mahallede ibadet yeri istedi diye "misyonerler Hristiyanlaştırma propagandasını hızlandırıyor " yaygarasını basacaksın; her hâlükârda da sen dış kapıya bıraktığın çamurlu potinlerinin rezaletini görür diye asla ve aslaötekinden komşu istemeyeceksin...

Fakat o Belçikalı senin gurbetçin Brüksel'deki apartman küvetinde koyun gırtlaklayınca polise şikâyet ediyor diye veya o Danimarkalı Kopenhag'daki cami minaresine hoparlör koydurtmuyor diyeirkçı nefretten ve Müslüman düşmanlığından dem vuracaksın...

Güldürme birader ve en önce aynadaki kendi suretine bak!

MALÛM, diğer sondajlarda da Türkler başka halkları en az seven ulus çıkmıştı.

Yukarıdaki soruşturma zaten bilinen ama gizlenen bu gerçeği yeniden ispatlamış oldu.

Yani kendi kendine gelin güvey olup kaynaşma ve hoşgörüden dem vuran biz Türkler aslında ötekini en çok reddeden, çünkü ondan en çok korkan milletlerin başında geliyoruz.

Ermeni Felâketi'nden Kürt sorununa hemen tüm meselelerimizin özü burada yatıyor.

Zaten bugün kâhlaikçi , kâh dinci çerçevede tezahür edenulusalcı ideolojinin zihnî kökenleri de bu ret ve korkuya uzanıyor ki, patolojik araz burada nefret cinnetine varmıştır.

Ve tekrarlıyorum: Biz Türklerin aynaya artık alıcı gözüyle bakmamız gerekiyor.

Apartment antresindeki ayna ortaktır ve oraya düşen suretimiz hâlâ öteki addetmekte direndiğimiz için o aynayı paylaşmak istemediğimiz komşudan asla ve asla parlak değildir!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saatli ideoloji takvimi

Hadi Uluengin 14.12.2013

BİR hafta, on gün daha geçsin Babiâli'ye çıkıp Saatli Maarif Takvimi alacağım. Müdavimiyimdir. Her sene öyle yaparım. Zaten artık başka yerde bulunmuyor.

Tramvaydan Sirkeci’de değil de kasten Eminönü’nde in... Sonra aylak, yukarı vur...

Geç basılıyor ama yine de 2014 nüshasının Remzi Kitabevi ’ne gelmiş olması gerekir.

Bakalım 1 Ocak için etli nohut, zeytinyağlı pırasa ve erikli hoşaf mı tavsiye edecek?

ASLINDASaatli Maarif Takvimi bizim evimize girmezdi. Hiç girmedi.

Çünkü ta benim çocukluğumda dahi pek demode ve pek alaturka addedilirdi.

Buna karşılık, ikinci hamur kâğıttan yapraklar büyükbabamın kanaryalı odasından çıkmazdı ki, üç aylarda bile oruç tutan mütedeyyin adam, namaz vakitlerine oradan bakardı.

SONRA gel zaman, git zaman, hem o demodeliğinden, hem de bilhassaCumhuriyet İdeolojisi ’nin çok nev-i şahsına münhasır bir uzantısı olduğundan ben de merak sardım.

Zaten yine meraktayım: Acaba bu yıl da günün şiiiri diye “Nereye varsam, nereye gitsem,/ Dört bucakta esersin./ Göğsümde bayrak, usumda bilgi,/ Yüreğimde sevgisin./ Ey Atatürk, ey yüce başkan,/ Sen vatan, sen Türkiye’sin ” hamasetine mi yer verecek?

Veya gelecek 20 Kasım’da dagünün tarihi olarak “doksan dokuz yıl önce bugün Kırkilise’nin adı Kırklareli olarak değiştirildi ” ibaresini mi zikredecek?

AMA SMT ’ninCumhuriyet İdeolojisi ’ni yansıtırma biçimi çok garip ve çok çelişkilidir.

Zaten eğer doktora öğrencisi olsaydım hiç üşenmez ve her yılı ayrı ayrı tarayarak koca bir tez yazardım. İki üç kuşağa damga vurmuş bu takvimi ciddi araştırarak gerekiyor.

Şeytan ayrıntıda gizlidir... Meselâ Sultan Vahdettin’in İstanbul’u terketmesi geçen senelerde de 2013’teki gibi “ayrıldı ” fiiliyle mi, yoksa “kaçtı ” ifadesiyle mi belirtiliyordu?

Yani, her ne kadar oCumhuriyet İdeolojisi ’nin yılmaz bekçiliğini üstlense bile acabaSaatli Maarif Takvimi ’nde de toplumsal evrime paralel bir değişim gerçekleşti mi?

EVET,SMT ’nin mantığı kaotiktir! Örneğin geçen 8 Kasım’da imlâsını bile yanlış yazarak İsmail Hakkı Baltacıoğlu’nun “Hiçbir insan zekâsı Türklük gerçeğini onun kadar yakından tanımamıştır (...)” şeklindeki bir Atatürk methiyesine yer vermişti.

Ama onun hemen altında ve yine Atatürk’ü methetmek için alıntılacağı eski İngiltere Başbakanı Lylold George’nin aslında tam anlamıyla birTürk düşmanı olduğunu unutmuştu.

Daha önemlisi, her yaprağını ultra laikçi, hatta süper ulusalcı meçhul meşhurlarla süslemesine rağmen Hicrî ve

Rumî ayları da zikreden; Hazreti Ali'yi veya Hazreti Ömer'i alıntıl原因 ve tabii beş vakit namazı haber veren bu takvim aynı zamanda dinî doku yansıtır.

Bunlara bir de kocakarı fırtınaları yahut cemrelerin düşüşü gibi beni meftun eden meteorolojik anonsları; artı, İstanbul mutfağını eksen alan yemek önerilerini eklemek gerekir.

Dolayısıyla, Saatli Maarif Takvimi 'nin aslında o Cumhuriyet İdeolojisi 'yle hayli çelişir biçimde bir kültürel devamlılık rolü üstlendiğini söylemek fazla yanlış oluşturmaz.

PEKİ, Saatli Maarif Takvimi derme çatma bir sentezi mi, yoksa aynı Cumhuriyet İdeolojisi 'nin en baştan beri mustarip olduğu genel bir kafa karışıklığını mı yansıtıyor?

Muhtemelen sonuncusunun daha ağır basması kaydıyla her ikisini de! Olsun.

Umurumda değil ve bile bile lâdes diyorum. Çünkü ideolojiye karşı zaten şerbetliyim.

Ama Çemberlitaş Turşucusu'nun vefatını dahigünün tarihi olarak anmaktan haz duyacak kadar "demodeyim" (!) ki, işte bir hafta, on gün daha geçsin Babiâli'ye çıkacağım.

SMT 'nin 2014 nüshasını alacağım ve bakalım, 1 Ocak'ta etli nohut mu yiyeceğim?

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Koman'ın ölümü

Hadi Uluengin 18.12.2013

ORGENERAL Teoman Koman ölmüş... Allah taksiratını affetsin. Hepsi bu kadar! Yani Rabb'ın mağfireti üzerinde olsun falan diye ekleyecek değilim. Daha neler!

TABİİ ki daha neler!

Çünkü kariyerine Menderes'i tokatlayarak başlamış; sonra meşum cinayetler dizisinin gölge komutanı addedilmiş; nihayetinde de darbe kumpaslarının zanlısı olarak tutuklanmış bir şahsa rahmet dilemek benim kitabımda hiç yazmadı, hiç yazmıyor ve hiç yazmayacak.

Nitekim Attila İlhan öldüğünde de şairliğine dokunmadan hazretin süper uyduruk teorilerine veryansın ettiğim için ulusalcı avene o vakit başıma belâ kesilmişti.

"Büyük düşünür"ü (!) eleştirmek, üstelik bunu vefatında yapmak ne haddimeymiş?

ELİNİN körü! Bir kere İlhan'ın Şarkta muteber büyüklüğünü ancak külâhım yutar.

Artı, herkesin timsah gözyaşları dökerek övgü düzdüğü bir ölüm ânında akıntıya göğüs germek ve hezeyanları sıralamak cesaretini gösteremezsek bunu ne zaman yapacağız?

Kırkları çıksın diye beklersek iş zaten işten geçmiş olacak ki, sonra kimin umurunda!

Evet bin şükür, imam musalla taşının önünde nasıl bilirdiniz sorusunu sorduğunda ben kötü bildiğim adamın arkasından iyi biliriz diye kendine karşı günah işleyenlerden değilim.

Sağlığında neyse tabutta da o, ölmek kimseyi ayrıcalıkla teçhiz etmez ve edemez!

AMA dikkatimi çekti, yukarıdaki riyakârlık kültürünün tahakkümüne rağmen medya belki de ilk defa Koman'ın ölümünü bu kadar nesnel, en azından mesafeli biçimde duyurdu.

Tıynetleri icabı JİTEM kurucusunu yere göğe koyamayan birkaç ulusalcı varakpareyi hariç tutarsak bütün yazılı ve görsel organlar esas itibariyle şaibeli kimliği ön plana çıkarttılar.

Ve şüphe yok, bunu bile yabana atılmayacak bir ilerleme saymak gerekiyor!

ŞÖYLE ki, demokratikleşme ve sivilleşme süreci sayesinde demek o medya da Teoman Koman gibi birisini hayırla yâd etmenin artık ayıp kaçacağını az çok anladı.

İddia olduğunu varsaysa bile şahsiyetin olumsuzluklarını görmezden gelmedi.

Yani, yine ilk defa bir ölüm haberini liberal değerler terazisinde tarttı ve etik davrandı.

Bakalım diğer şürekâ da zebanilere kavuştuğunda aynı ahlaki tavrı tekrarlayacak mı?

Bunu, eğer inşallah ömrümüz vefa eder de onların bizden önce cehenneme gittiğini görürsek, sözkonusu tarihlerde yapılacak haberler vasıtasıyla sinayacağız.

ANCAK tabii burada sorulması gereken esas soru şudur:

Şimdi iyi güzel de, orgeneral hayattayken aynı medya niye buna cesaret edemedi?

Cevabı hepimiz bildiği için bugün tekrar uzun uzadıya üzerinde duracak değilim.

Fakat diğer çok önemli bir noktaya dikkati çekmek istiyorum.

Şahsi sorumluluğu ne olursa olsun Koman aslında bir ideolojisinin ürünü ve öznesidir.

Bunu unutmak müteveffa generale vur abaliya cinsten bir haksızlık yapmak olur.

O militarist ideoloji ki 27 Mayıs'ta Menderes'e tokat atmayı; 12 Mart'ta işkence tezgâhı kurmayı; 12 Eylül'de aynı işkenceyle insan katletmeyi veya 28 Şubat'ta da post-modern düzenlemeyi kadrolarına meşru hak olarak şıngılamış bir kültürün ta kendisidir.

Zaten Balyoz'daki meydan okumalar da küstahlığın devamından başka şey değildir.

Teoman Koman bunu had safhaya vardirmiştir ama genel bütünden ayrı düşünülemez.

Dolayısıyla, ölünün arkasından konuşulmaz diye günahları es geçmek ne kadar riyakârlıksa, o ölüyü günahkâr kılmış olan ortamı geçiştirmek de aynı ölçüde riyakârlıktır.

Allah Koman'ın taksiratını ve yukarıdaki riyakârlıkları affetsin!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ukrayna Holomor'u

Hadi Uluengin 20.12.2013

SOYLU generalin adına atfenDabrowski Mazurkası diye de bilinen Leh milli marşı ülkenin Rusya'yla Prusya arasında üçüncü kez paylaşıldığı 1795'den sonra bestelenmiştir.

"Polonya ölmedi henüz/ Çünkü bakın, daha biz varız " diyen ünlü girizgâhla başlar.

GÜFTE o sıra bütün Avrupa'da, özellikle de hürriyetçi çevrelerde çok tutmuştu.

Nitekim Çekler, Sırlar, Luzaslar, vs. daha sonraki bağımsızlık mücadelelerinde marşı Polonya yerine kendi yurtlarının adını telaffuz ederek söyler oldular.

Artı, 1830- 1848 devrimleri sırasında Slav olmayan liberaller de dil pelesengi ettiler.

Musiki Paris, Berlin, Milano barikatlarında tüfeng ve piştov seslerine karıştı.

Ve bir asır sonra, yine ülke tanımını değiştirerek onu en son teganni eden ulus Ukraynalılar oldu.

Ne zaman ki Stalin zaten metazori Bolşevik sulta altına sokulmuş bu halkın tarlasını, davarını, evini, barkını da kolektifleştirme bahanesiyle gasp etmeye soyundu, İç Savaş ertesi SSCB'de patlak veren ilk gerçek kitle isyanları Karpatlar'ın kuzey steplerinde baş gösterdi.

Otuzlu yıllar "Ukrayna ölmedi henüz/ Çünkü bakın biz varız " temposuyla başladı.

AMA henüz başlangıçtı, zira hemen sonra, hele hele şu meşum ve melun 1933 senesinde Ukrayna modern tarihinin en korkunç katliamlarından birisini yaşadı.

İki kör tavuğu ve bir sıska ineği olduğu için kızıkların zengin köylü anlamındakulak dediği milyonlarca ve milyonlarca insan bu dönemde göz göre göre açlığa mahkûm edildi.

Yerel parti örgütlerinin dahi imkânsız diye karşı çıkmasına rağmen Molotov ve Kaganoviç gibi iki has kulunu bölgeye komiser tayin eden o Stalin, ambarlardaki tohumluk buğday ve ahırlardaki damızlık sığır dâhil her bir şeye el koydu. Çöp ve tezек bile bırakmadı.

Kolhoz ve sovhozlarda çalışmayanı da karşı devrimci sıfatıyla sıra sıra kurşuna dizdi.

Bırakın insanların at leşi falan yemesini, köylerde resmen yamyamlık baş gösterdi.

Ve cinnetlik şey, Sovyetler Birliği o yıl dışarıya yüklü miktarda tahıl ihraç etti.

Büyük Fecaat 'teki ölü sayısı bugün 3,5 milyonla 5 milyon arasında hesaplanıyor.

UKRAYNALILAR Nazilerin Yahudilere karşı gerçekleştirdiğiHolokost 'tan yola çıkarak yukarıdaki dehşetiHolomor, yani açlık vasıtasıyla soykırım olarak adlandırıyorlar.

Zaten terimin mucidi Raphael Lemkin de ta 1953'te aynı sonuca varmıştı.

Ama ben hassas kelimeyi cımbızla tuttuğum için biraz daha ihtiyatlı yaklaşıyorum.

Komünistlerin sırf Ukraynalıları bir etnisite olarak yok etmek iddiası fazla abartılı kaçtığından ve açlık da sebepten ziyade sonuca tekabül ettiğinden, soykırım demeyeceğim.

Tamam da, meleklerin cinsiyetine dair bu semantik tartışma bir yana, şayet yukarıdaki korkunç dehşeti bilmezsek Ukrayna'da dört haftadır devam eden gösterilerin neden esas itibarıyla anti-Rusya bir karakter arz ettiğini anlamakta çok zorlanırsınız.

EVET, Vladimir Putin'in "gaz vanasını kapatırım ha " şantajı karşısında AB'yle ortaklık antlaşması imzalamaktan korkan Kiev hükümetine yönelik protestolar eğer bugün böylesine devasa bir boyuta ulaşırsa ve böylesine süreklilik arz ediyorsa, hiç şüphesiz ki bunun derin bilinçaltında Ukrayna kolektif hafızasını belirleyenHolomor faciası yatıyor.

Zaten aslında hiçbir zaman gönül rızasıyla Ruslaşmamış, üstelik hemen hemen her evde en azından bir ninenin veya dedenin yasını tutmuş bir ülke halkı tabii ki Moskova tarafından dayatılan bu oldubittiği kuzu kuzu kabullenmeyecekti. Ve işte, kabullenmiyor!

Bizim ulusalcıların uydurduğu gibi de direnişi şunun bunun parmağı yönlendirmiyor.

HafızanınHolomor acıları ve marşın "Ukrayna ölmedi henüz " güftesi yönlendiriyor!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çürümüş bir şey var!

Hadi Uluengin 21.12.2013

BAŞLIĞI William Shakespeare'in Hamlet 'inden aktardım. Aslı "Şu Danimarka Krallığı'nda çürümüş bir şey var " şeklindedir.

Birinci perdenin dördüncü sahnesinde muhafız Marcellus kaos ve entrikaları böyle tanımlar.

Herhâlde "Olmak veya olmamak, işte bütün mesele bu " cümlesinden sonra piyesin en can alıcı pasajı budur. Şimdi cümleyi şöyle değiştirmek gerekiyor:

"Şu Türkiye Cumhuriyeti'nde çürümüş bir şey var! "

ÖYLE, zira düşünün ki o Türkiye'de iktidar bakanlarının efradı, kamu bankalarının yöneticileri veya dev şirketlerin patronları yolsuzluk ve rüşvet iddiasıyla gözaltına alınmıştır.

Paralar, fotoğraflar, bantlar falan, ortada haniyse bir suçüstü durumu vardır.

Fakat öte yandan, haklılığı ne olursa olsun, ancak uzun bir hafiyelik sürecinde gerçekleşebilecek böylesine dev bir operasyon hiyerarşik üstlerden gizli olarak yürütülmüştür.

Zamanlaması da eklendiğinde paralel bir devlet aygıtından söz etmek gerekmektedir.

Ama diğer taraftan hükümetin gelişmelere yegâne tepkisi komplo diye bağırarak ve soruşturmadan dolayı "suçlu" (!) addettiği yetkilileri azletmek veya tayin etmek olmuştur.

Ortada sadece öfke, kin, misilleme ve tabii kaosun ve entrikanın dik âlâsı mevcuttur.

O hâlde Marcellus'unHamlet 'teki sözünü "Şu Türkiye Cumhuriyeti'nde çürümüş bir şey var " şeklinde yeniden formüle etmek kadar normal bir şey olamaz.

ÇOK çok özetlemeye çalışırsam durum Ergenekon veBalyoz süreçlerini andırıyor.

Ama tabii yukarıdaki iki dava da eski statükoyu tasfiye etmek ekseninde gelişmişti.

Şimdiki ise henüz yerleşiklik kazanmamış bir yeni statüko bünyesinde gerçekleşiyor.

Artı, kamplaşma değişiklik arz ediyor ki, bunları benzetmenin dışında tutuyorum.

ERGENEKON ve Balyoz süreçleriöz itibariyle haklı, doğru ve meşrudu! Çünkü zanlıların ciddi bir bölümü demokrasi kriterleri açısından suç addedilen fiillerden sorumluydu.

Fakat gerek soruşturma, gerek duruşma, gerekse karar aşamalarındaşekil açısından çok vahim yanlışlara meydan verildi. Oysa adli hukuk asla o şekilden bağımsız düşünülemez.

Nitekim sonunda ortaya birhesaplaşma tablosu çıktı veöz hayati ölçüde zaafa uğradı.

İMDİİ, dediğim gibi, hedefin ve aktörlerin farklı olması kaydıyla bugün yaşanmakta olan skandal gelişmelerde deöz yine haklı, yine doğru ve yine meşrudur!

Demek ki iddiasının aksine AKP yolsuzluk ve rüşvetten arınmış bir ak kaşık değildir.

Bunun ortaya çıkması ise bir yandan gelecekteki siyasi tercihleri daha gerçekçi zemine oturtacaktır, diğer yandan da ülkeyi belki bir nebze daha temiz ve ahlâki kılacaktır.

KABUL de, belki yönetmelik açısından kılıfına uydurulabilir ama astların böylesine kapsamlı bir harekâtı üstlerden gizli biçimde gerçekleştirmesi asla kitabına uygun değildir!

Zanlıların suçu ve operasyonun hayrı ne olursa olsun burada bir anormallik mevcuttur.

Dolayısıyla, hanidir sürdüğü anlaşılan bir takibat eğer iktidarla Hizmet Camiası arasındaki zıtlışmanın zirve noktasında kamuoyuna mal ediliyorsa, o iktidar da tabii ki kendi açısından haklı olarak komplo, intikam ve paralel örgüt iddialarını gündeme getirecektir.

Üstelik sözkonusu iktidarı ve lideri savunma refleksiyle aziller gerçekleştirerek ve özeleştiri yerine misillemeyi seçerek durumunu vahimleştirse bile, açık söyleyelim, eğer iddia doğruysa, bu yeni olumsuzluklar dahi Camia'nın hareket tarzını meşru ve masum kılmaz.

Yani burada daşekil tıpkı yukarıdaki davalarda olduğu gibi yineöz ü gölgelemektedir.

Hamlet 'i değiştirerek tekrarlıyorum:Şu Türkiye Cumhuriyeti'nde çürümüş bir şey var!

DÜZELTME: Dünkü yazımda gaflete düşerek "Holodomor" yerine "Holomor" yazdığım için özür diler, düzeltirim. —HU.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diğer bir kara baht

Hadi Uluengin 25.12.2013

BUGÜN kasten kaçak güreşeceğim. Olup bitenler midemi öylesine bulandırıyor ki rüşvetten, kumpastan, bedduadan falan değil, durup dururken Afrika'dan bahsedeceğim.

Gerçi Kenya'da safari turu veya Zanzibar'da cami mimarisi anlatacak hâlim yok.

Sırf beterin de beteri var diyebilmek için Kara Kıta'nın kara bahtına değineceğim.

YUKARIDA durup dururken diye yazdım ama tabii aslında öyle değil...

Afrika en az yarım yüzyıldır ne durdu, ne duruldu. Duracağı ve durulacağı da yok!

Nitekim şimdi de **Güney Sudan** iç savaş arifesindeymiş. Geçen gün **Obama** da uyardı.

Daha yeni bağımsız olan ve sebil niyetine fışkıran petrole rağmen dünyanın en fakir devletlerinden birisi addedilen bu ülkede savaş zaten ne zaman bitmişti ki yenisi patlıyor?

Dün din zıtlaşmasıydı, bugün kabile didişmesiydi, arbedenin eli tekrar kulağındaymış.

Yani tıpkı hâlen Fransa'nın müdahale ettiği **Merkezî Afrika Cumhuriyeti**'ndeki gibi...

Veya yine tıpkı aynı Fransa'nın geçende de isyan bastırdığı **Mali** ve **Çad**'daki gibi...

Yahut tıpkı şu an **Kongo**'nun **Kiwu**'sunda, **Nijerya**'nın **Delta**'sında, **Kenya**'nın **Tana**'sında, **Somali**'nin her yerinde sürüp giden boğuşmalar ve katliamlar gibi ki, say say bitmiyor.

Hâlbuki ilkokuldan ortaokula geçtiğim sene bile sayması çok kolaydı!

FAİK Sabri Duran'ın **Büyük Atlas**'ındaki Afrika haritasını kastediyorum.

Fransız Merkezî Afrika'sı, Belçika Kongo'su, Britanya Şarkî Afrika'sı, Portekiz Gine'si ve birkaç yer daha, Kıta'daki bayraklı ülke adedi bir elin parmaklarını az biraz geçerd.

Oysa atmışlı yıllarla birlikte bağımsızlıklar bir geldi, pir geldi.

Kâh **Beyaz Adam** böl-yönet taktiği uyguladığından, kâh yeni siyasi coğrafyalarda şu veya bu kabile diğerlerini tahakküm altına aldığından, kâğıt üstünde çizilen sınırlar etnik, dinî, tarihî ve kültürel gerçekliklerden tamamen kopuk bir hercümerç olarak belirlendiler.

Yani, ulus-devlet kavramını zaten o **Beyaz Adam** vasıtasıyla keşfeden siyahi halklar kopyacılık yaptılar. Her taklit gibi de aslının ancak karikatürü olan yapılanmalar inşa ettiler.

Kara Kıta'nın yarım asırlık kara bahtı işte en önce buradan kaynaklanıyor!

ANCAK bu bahtın sömürgecilikten önce ak olduğu efsanesi de koca bir uydurmadır.

Esaret mi? Afrika Avrupalılardan önce de böyle bir toplumsal evrede yaşıyordu.

Hem siyahi kavimler, hem Müslüman Araplar köle ticaretini ezelden beri yapıyorlardı ki, **Beyaz Adam** aracılar vasıtasıyla bunu "**rasyonalize**" (!) etti ve merkantil kıldı. O kadar!

Zaten daha sonra ulus-devletleri yönetecek ilk elitler de sözkonusu araçlardan doğdu.

Kıta'ya damga vuran kabilecilik ve nepotizm illetlerinin kökeni de buraya uzanır.

FAKAT tabii, korkunç katliamlara sebebiyet veren ve muazzam suçlar işleyen aynı **Beyaz Adam**'ın sömürgeciliğini meşru kılacak hiçbir bahane yoktur ve olamaz!

Buradaki temel unsur, başta "**sol**"unki olmak üzere bütün Batımerkezci ideolojilerdir.

Hem hümanist, hem materyalist addedilen formül geçmişte daima şöyle özetlenmiştir:

"Tarihte bazı uygarlıklar ileri gider, bazıları ise geri kalır. Şimdi biz ilerideyiz ve kolonyalizmi de diğerlerini aynı seviyeye gelecek olgunluğa ulaştırmak için yapıyoruz."

YAPTILAR. Yapmasalardı şimdi nasıl bir Afrika olurdu? Belki münecimler bilebilir.

Ama şöyle veya böyle, bugünün yegâne saptamasını Kara Kıta'nın diğer hiçbir kıtayla kıyaslanmayacak ölçüde bir kara bahta sahip olduğu ve onu aşamadığı gerçeği oluşturuyor.

Çok çetrefil açıklamayı bulmak benim boyumu aşacağından bari Türkiye'de midemi bulandıran şeyleri beterin beteri var diye yorumlayayım da, kendimi kandırmaya çalışayım...

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Durum tespiti

Hadi Uluengin 28.12.2013

MÜCAHİT Bilici'nin önceki günkü **Taraf**'ta yaptığı şu tespit mevcut durumu o kadar net biçimde anlatıyor ki, **Cengiz Çandar**'dan sonra ben de tekrar uzun pasajlar aktaracağım:

"Fiilî başkanlık sistemiyle yönetilen muhalefetsiz Türkiye'de en nihayet yargı neredeyse bir parti gibi nispi bir özerklik göstererek yolsuzluklara karşı operasyon yaptı.

(...) Yürütmesi Parti olan bir ülkenin Yargısı da Cemaat olur.

Ama biri parti diğeri cemaat, biri şeffaf diğeri değil diyenler olacaktır. Oysa ikisi de Türkiye'de devrimi gerçekleştiren ortaklardır. Yaşanan Devrim sonrası iç savaştır.

(...) Devrim oldu ve kumanda odasına girenler her şeyin mi yoksa bazı şeylerin mi paylaşılması gerektiği konusunda anlaşılamadılar.

Biri acımasızca her yere girmek isterken, diğeri bunalıp artık onu her yerden çıkartmaya karar verdi. Yani Parti Cemaat'in belki de daha büyük bir rol oynadığı devrimin ganimetini kurumsal vitrinde olmanın kolaycılığıyla toplamış bulunuyor.

Şimdi yollar ayrışınca Cemaat'i neredeyse illegal bir gizlilikle, Parti'yi de resmî devlet ile özdeşleştirmek dürüst bir yaklaşım değil. Bu çatışma devlet ve paralel devlet çatışması değil, bir ve tek devletin en az iki yeni sahibi arasında süren paylaşım kavgasıdır."

DEDİĞİM gibi alıntı uzun oldu ama **Bilici** bu saptamayı bakanların istifasından ve yargıçların kavgasından önce yapmış olmasına rağmen yine de eklenecek yeni hiçbir şey yok!

Taraf yazarının tespitlerinden yola çıkarak beş ana noktayı tekrarlamakla yetineceğim.

BİR; evet, ortalama son on yılda Türkiye'de bir **Devrim** gerçekleşti!

Yenileri henüz yerine oturma da hem eski statüko, hem eski paradigma tasfiye edildi.

Askerî vesayet rejiminin sona ermesinden Kürt sorununa **"ne mutlu Türk'üm diyene"** şiarı ötesinde çözüm aramaya, yaşanmış olan şeyler ancak **Devrim** kelimesiyle tanımlanabilir.

İKİ; bu **Devrim**'in iki temel ve ortak aktörü AKP ve **Gülen** Hocaefendi Camiası oldu.

Din söylemli özellikleri belirleyicidir. Liberal demokratlar ancak stepne rolü oynadılar.

ÜÇ; sözkonusu ortaklığa rağmen, bilhassa ve bilhassa Başbakan **Erdoğan**'ın kişisel otokratlığından dolayı iktidar partisi ne **Mücahit Bilici**'nin deyimiyle **"Devrim'in ganimetini"** (!) paylaşmaya yanaştı, ne çoğu konuda kendisine oranla daha elastikî olan Camia'nın realpolitik ve mutedil yaklaşımlarına prim verdi.

Fakat hemen belirtiyim ki, doğru veya yalan, aynı Camia'ya atfedilen ve **Ergenekon, Balyoz, KCK** davalarında ortaya çıkan gayrı adil tavrı bu mutedilliğin dışında tutuyorum.

DÖRT; aynı **Erdoğan**'ın giderek Türkiye'yi bir "**fiili başkanlık**" sistemiyle yönetmeye başlamasından sonra köprüler artık iyicene atıldı.

Zaten başta adalet ve güvenlik kurumları olmak üzere devlet mekanizması içinde bir "**manevi örgütlenme**" inşa etmiş olan Camia karşı atağa geçti.

Yine **Bilici**'nin ifadesiyle "**yürütmesi Parti olan bir ülkede yargı da Cemaat oldu**".

NİHAYET beş; iç savaş tabirini kullanmak abartılı kaçır ama evet, bugün yaşanmakta olan dehşet kaos bizzat devlet bünyesi içindeki bir paylaşım savaşındır!

Muhalefet veya "**dış mihrak**", devlete dâhil olmayan üçüncü bir güç mevcut değildir.

Ve, muharip taraf olmadığımız için de bizler en kabadayısı belki ve kâh ona, belki ve kâh buna tezahürat yapan seyircileriz!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaybet kaybet

Hadi Uluengin 10.01.2014

GRİP yatağa mihladığı için son iki haftanın gelişmeleri hakkında tek satır yazamadım.

Gerçi öz itibariyle yeni bir şey olmadı.

Sadece 17 Aralık'ta başlamış olan bilek güreşinin bel altı vuruşları daha da yoğunlaştı.

O hâlde biraz soluklanalım ve bugüne kadarki durumun kısa bir tahlilini yapalım.

MALÛM, Başbakan **Erdoğan** modern lügate yeni giren ve aslı pedagojiye uzanan **kazan kazan** deyimini çok sık kullanıyordu. İşte şimdi bunun tam tersi bir durumdayız!

Yani hâlihazırdaki kaos bütün taraflar için **kaybet kaybet** formülüne tekabül ediyor.

Belki aradan sıyrılanlar olacak ama onların nispi başarısı da kalıcılık arzetmeyecek.

Ve yukarıdaki kaybedenler listesi de üç temel aktör ve unsurdan oluşuyor.

Bir, Hizmet Camiası; iki, AKP lideri ve iktidarı; üç, sivil demokrasi atılımı...

KENDİSİNE yöneltilen suçlamalar eğer doğruysa diye ihtiyat payını hâlâ saklı tuttuktan sonra söylüyorum, yukarıdaki Camia son taarruzla stratejik bir yöntem hatası yaptı.

Bedelini de **kaybet kaybet**'te ilk zayıyatı veren taraf olarak ödemek zorunda kalacak.

Çünkü, tabii ki hiçbir yolsuzluk onaylanamaz ve failleri de cezadan muaf kalamaz ama her iktidarın yumuşak karnını oluşturan ve **paralel yapı** sayesinde aynı Camia'nın hanidir bildiği anlaşılan bu yolsuzluklar tam da bir hesaplaşma momentumunda teşhir edildi.

Açık konuşalım, bunun **temiz el atılımı** olduğuna inanmak için çok saf olmak gerekir.

Dolayısıyla, deyimin AKP sözcülerinin dilinden düşmüyor olması gerçeği değiştirmez, uluslararası komplo teorisinin abukluğu bir yana, evet, ortada bir **kumpas** vardır.

Nur Hareketi'ne **Milli Görüş** geleneğinden çok daha yakın durmama ve kanaat önderi addetmeye devam ettiğim **Gülen Hocaefendi**'ye derin hürmet beslememe rağmen yine de bu saptamayı yapmakla yükümlüyüm, zira aksi takdirde etik değerlerin ırzına geçmiş olurum.

ÖTE yandan, hiçbir devlet yukarıdaki türden bir **paralel mekanizmaya** izin vermez.

Zaten de vermemekle yükümlüdür. Şimdiye kadar göz yummuş olması ise laçkalıktır.

Oysa Camia'nın özellikle Emniyet ve Yargı'da **otonomlaşması**; hattâ işi en üst düzey MİT yöneticisini tutuklamak girişimine vardırması kabul edilemeyecek bir durumdur.

İki yanlış bir doğru etmez! **Erdoğan**'ın otokratlığına duyduğumuz meşru tepkiden yola çıkarak onu yıpratacak her darbeyi mübah saymak ne rejimin, ne hukukun ruhuyla bağdaşır.

Diğer taraftan, bu satırlar yazarının daima ısrarla ve tekrarlar vurguladığı gibi, özü doğru ve haklı olan **Ergenekon** yahut **Balyoz** davalarının yine Hareket'e atfedilen sahte delil ve tarafgir kararlar yanlışlığa ve haksızlığa sürüklenmiş olması da asla onaylanamaz.

Seküler veya dindar, intikamcılığa ve toptancılığa meyleden bir adalet adalet değildir.

Ve işte bütün bunlar alt alta yazıldığında da, stratejik ve taktik yanlışlarından dolayı Camia'nın **kaybet kaybet**'te ilk fireyi verecek taraf olduğunu şimdiden saptamamız gerekiyor.

ZİRA ok yaydan çıktı. Köprüler de atıldı. İktidar'ın yukarıdaki **paralel mekanizmayı** tahrip etmek için gerekirse şeytanla bile yatağa girmekten kaçınmayacağı artık aşikârdır.

Bu imha operasyonu ise Camia'nın organik yapısına ciddi ölçüde darbe vuracaktır.

Daha önemlisi, Hareket'in ve AKP'nin tabanı esas itibarıyla birbirlerine çok yakındır.

Dolayısıyla, aynı Hareket'e mensup mütedeyyin ve muhafazakâr kitlelerde aynı AKP'nin bizzat kendi yapılanmaları tarafından sırttan hançerlendiği izleniminin doğması; bunun da giderek tedrici bir çözülmeye yol açması öyle uzak bir ihtimal değildir.

Kaybet kaybet'te zayıat veren diğer iki temel unsura, yani AKP iktidarına ve liderine ve tabii ki bilhassa da sivil demokrasi atılımına yarın değineceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İkinci kaybet kaybet

Hadi Uluengin 11.01.2014

DÜN dediğim gibi, 17 Aralık'tan beri yaşamakta olduğumuz **kaybet kaybet** sürecinde üç temel aktör ve unsur mutlaka zayıat verecek.

Bunlar **Gülen Hocaefendi** Camiası; AKP ve lideri ve sivil demokrasi atılımıdır.

Kaldığım yerden, yani ikincisinden devam ediyorum.

BURADAKİ sorun AKP'den ziyade **Recep Tayyip Erdoğan**'dır. Mesele Başbakan'ın otokratik, hatta giderek diktatoryal bir viraj dönmüş olmasından kaynaklanıyor.

Ama tabii ki inkâr edilemez, partisi ve kendisi çok büyük ve cesur atılımlara imza attı.

Fakat Kürt sorununa çözüm arayışı hariç, özellikle 12 Eylül 2010 referandumundan sonra izlenen güzergâh demokrasi kriterleri açısından artık asla onaylanamaz raddeye vardı.

Nitekim de aynı referandumun ana maddeleri arasında yer alan HSYK düzenlemesini şimdi yeniden değiştirmek; yani kuvvetler ayrılığı ilkesini hadım ederek yargı bağımsızlığını zapturapta almak çabası yukarıdaki diktatoryal gidişatın son tezahürünü oluşturuyor.

Sözkonusu yargının Camia'nın otonom bölgesi hâline geldiği iddialarındaki gerçek payı ne olursa olsun, böyle bir gelişme çoğulcu rejimle bağdaşmaz. Hukuku hukukla katleder.

Her hâlükârda girişim ya Anayasa ya da Avrupa mahkemesinden döneceği için AKP ve lideri bu bağlamda daha şimdiden **kaybet kaybet**'in diğer tarafı olarak ortaya çıkıyor.

AVRUPA dedim fakat buna ABD ve genel uluslararası camiayı da eklemek gerekiyor.

Son gelişmenin iktidar sözcüleri tarafından Washington- Tel Aviv komplosu olarak nitelendirilmesi abukluğunu tabii ki çöpe atalım ama şu vakıa doğrudur: Deyim yerindeyse, o uluslararası camianın çok değer verdiği ve

örnek addettiği **Erdoğan**'ın **üstü çizileli** epey oldu.

Sebebi de kendisidir. Çünkü demokrasi kıstasları açısından içeride, diplomatik açıdan ise dışarıda uyguladığı politika ait olduğumuz o camia tarafından hazmedilecek şey değildir.

Başta **Gezi Direnişi** olmak üzere dâhili bünyede muhalefete karşı geliştirdiği ceberut söylem, hariçte ise ŞİT üyeliğinden dem vurmaya veya Çin füzesi ismarlamaya varan hezeyan, hükümeti ve önderini uluslararası planda **kaybet kaybet**'e iten hayati faktörlerdir.

ÖTE yandan, AKP'yi ve liderini yine aynı **kaybet kaybet**'e mahkûm eden esas ve güncel olgu son yolsuzluk vukuatlarıdır.

Gerçi doğru, yazık ki toplum **bal tutan parmağını yalar** sözüne az çok temayüllüdür.

Fakat buna rağmen Türkiye kamuoyu da bütün kamuoyları gibi yolsuzluklara karşı belirli ölçüde hassastır. Dolayısıyla o yolsuzluklar her iktidarın yumuşak karnını oluşturur.

Hele hele mevcut iktidar kurumunun hep kendi **aklığını** işlediği düşünülürse, ister yukarıdaki gibi adli müdahaleyle örtülmeye, isterse de istisna diye geçirilmeye çalışılsın, AKP'nin ve liderinin badireyi fire vermeden atlatacağını varsaymak mümkün değildir.

Zaten doğal bir iktidar yıpranması yaşayan; artı, **Recep Tayyip Erdoğan**'ın otokrat ve pederşahi tutumundan rahatsızlık duyan kesimleri kendinden uzaklaştıran Parti ve Başbakan yukarıdaki gelişmenin faturasını seçim sandığında az veya çok ödemek zorunda kalacaktır.

AMA hayal kurmayalım. Hemen şimdiden illâ **çok ödeyecektir** diye kestirip atamayız.

Şu bir vakia ki, karizmatik kişiliği ve kavgacı mizacıyla ya **aşk** ya da **nefret** lideri olmayı seçmiş olan **Erdoğan**'a **aşk** duymaya devam kitleler hâlâ geniş ve yoğundur.

Fakat yine de müttefiklerini ittiği, dostlarını küstürdüğü ve yol arkadaşlarını kandırdığı için Başbakan ve partisinin **kaybet kaybet**'te zayıf vermesi mutlaka ve mutlaka mukadderdir.

Aynı **kaybet kaybet** sürecinin en önemli ve en son unsuruna, yani 17 Aralık'la birlikte büyük darbe yiyen sivil demokrasi atılımına çarşamba günü geleceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Esas kaybet kaybet

Hadi Uluengin 15.01.2014

GÜLEN Hocaefendi Camiası'na ve AKP iktidarına ek olarak 17 Aralık'tan beri süren **kaybet-kaybet** sürecinde esas zayıfatı veren üçüncü ve temel unsur sivil demokrasi atılımıdır.

Zira on yıl önce başlayan bu atılım yukarıdaki iki aktörün ittifakı sayesinde gerçekleşti.

Liberal denen özgürlükçülerin manevi payandası nicelikle değil nitelikle sınırlıdır.

Zaten böyle bir ittifak hayata geçmediği takdirde de değişim mümkün değildi!

Türkiye gibi bir ülkede eski ve cebri statükoyu sırf seçim sandığıyla yıkmak hayalcilik olduğundan, hükümet kurumunun mutlaka müttefiklere ve yan güçlere ihtiyacı vardı.

Tabii buna bir de dış faktörleri ve onların sağladığı yeni desteği eklemek gerekiyor.

Dolayısıyla, buraya kadar bizzat **Erdoğan**'ın çok kullandığı deyimle bütün taraflar için bir **kazan-kazan**'dan bahsetmek makul ve mantiki bir anlam taşıyor.

O **Erdoğan** ki uzun süre **devrimci** rol üstlendi ve bunu inkâr etmek nankörlük olur.

ANCAK aynı Başbakan'ın otoriter, hatta diktatoryal tarzından dolayı ittifaktaki ilk çatlak işaretleri daha 2010 referandumundan hemen sonra sinyal vermeye başladı.

Tedricen zıtlaşan çelişki Gezi olaylarıyla zirveye vardı. 17 Aralık'ta da ipler tam koptu.

Müttefiklik berhava olduğu gibi taraflar bel altından vurarak aleni kavgaya tutuştular.

Dolayısıyla, bundan sonraki her türlü sivil ve çoğulcu demokrasi atılımında olmazsa olmazı oluşturacak olan Kürt sorununun çözümü yine en geniş ittifakı zorunlu kıldığından; oysa artık böyle bir ittifak kalmadığından, tabirin amiyâneliği bir yana, esas kabağın o atılımın başında patladığını söylemek gerçekçi bir saptama olarak şekilleniyor.

ÖTE yandan ve daha vahimi, parti ideologunun ağzından "**Türk Ordusu'na karşı komplo düzenlendi**" demekle AKP ve onun lideri genel devletçi refleksin bile ötesine taşıtı.

Açıkkası, bu defa zıt kutuptaki bir yeni müttefik arayışının sinyali verilmiş oldu.

Üstelik **Erdoğan** kendi sunduğu referandumda onaylanmış bir HSYK düzenlemesini değiştirmek girişimiyle demokrasilerin kuvvetler ayrılığı ilkesini de tehdit eder duruma düştü.

Daha daha üstelik, şimdiye kadar paralel örgütlenmesine hem göz yumduğu, hem de imkân sağladığı **Gülen Hocaefendi** Camiası'nın yolsuzluk teşhiri ekseninde gerçekleştirdiği 17 Aralık karşı atağını hiçbir delil olmaksızın "**uluslararası kumpas**" (!) diye nitelendiriyor.

Zaten de iktidar sözcüleri komplo teorileri üretiminde handiyse **ulusalcularla** yarışıyor.

Onlara taş çıkartan bir anti-Batı retorik kullanıyorlar. Nitekim yukarıdaki gelişmelere paralel olarak aynı **ulusalcılardan** bir bölümü daha düne kadar **BOB eşbaşkanı** ve **ABD ajanı** diye lânet yağdırdıkları **Erdoğan**'a ve partisine yakın duran bir tavır sergilemeye başladılar.

Dolayısıyla, bütün bunları alt alta yazdığımızda **kaybet-kaybet** sürecinden en zararlı çıkacak olan unsurun sivil demokrasi atılımı olduğunu ve önümüzdeki gelişmelerin şimdiye dek kazanılmış bazı şeyleri dahi götürmek rizikosu içerdiğini mutlaka görmemiz gerekiyor.

AMA bunu söylerken ne darbe, ne de askerî vesayete dönüş ihtimalini kastediyorum.

Yukarıdaki üçlü ittifak süreci sırasında ezelden beri sallanan Demokles kılıcı indirildi.

Mahşere girilmediği takdirde de kimse tekrar asmaya cüret ve cesaret edemeyecektir.

Fakat demokrasi atılımı Kürt sorununun halliyle at başı gitmek zorunda olduğundan; oysa bu çözüme direnen ve kendi dışındaki gelişmeye rağmen **ulusalcı** fasileye mensup **muzır güçler** aradan sıyrılarak hengâmeyi körüklemeye çalışacağından; artı, kırılğan ekonomi kaosu uzun müddet kaldıramayacağından, iktidar- Camia hesaplaşmasının ve buna paralel olarak derinleşecek toplumsal zıtlaşmanın sözkonusu atılımda gerilemeye, en azından duraklamaya yol açacağını tahmin etmek belki kötümser, ama eyvah ki gerçekçi bir varsayım oluşturuyor.

Umalım ki yanılıyım da **kaybet-kaybet**'te esas zayıfatı veren taraf demokrasi olmasın!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarafsız taraftar

Hadi Uluengin 17.01.2014

KENDİ açımdan bakarsam bugünkü durum üstadım **Raymond Aron**'un **taraftar seyirci** saptamasına pek uymuyor.

Evet, ortada bir mücadele var ve ben de seyirciyim ama **taraftar** değilim!

Hasımlardan biri lehinde veya aleyhinde tezahürat yapmak zaten ne kelime...

En pespaye bel altı vuruşların gırla gittiği bir kavgada o hasımlardan birine şakşak, diğerine ise lânet yağdırmak ne ahlâkî terbiyemle, ne de siyasi duruşumla bağdaşır.

Öte yandan, bütün samimiyetimle söylüyorum, "**fakat her şeye rağmen kalbim yine de şuna veya buna meylediyor**" bile diyemem.

DİYEMEM ama muhterem ve saygın kanaat önderi addettiğim **Gülen Hocaefendi** ve Camia'sına yirmi küsur senedir sevgi ve hürmet beslemiş olduğum da doğrudur.

Zaten şeffaflık, dişilik ve estetik yoksunluğu eleştirilerimi daima ifade etmiş olmakla birlikte, dün olduğu gibi bugün de Camia'nın dev bir misyon yerine getirdiğini düşünüyorum.

Hizmet Hareketi dünyadaki İslam algılamasını olumlu kılmaya çalışmak; din ve mezhepler, dolayısıyla medeniyetler arası hoşgörü ve diyalogu güçlendirmek; kültürel aidiyetini taşıdığım Türklük havzasını pekiştirmek; bilhassa da mevcut yeryüzü kurgusunu doğru ve rasyonel denklemde okumak konularında çok büyük başarılarla imza attı.

Bunun inkârı nankörlük olur ki, nitekim de temennim, atmaya devam etmesidir.

Tamam ama yukarıdaki şeffaflık yoksunluğunun doğal uzantısı olarak ve yarı Cizvit- yarı Bolşevik yöntemlerle hiyerarşiye paralel bir yapı inşa etmek; artı, hem özellikle Emniyet ve Yargı bünyesindeki bu **sızma** vasıtasıyla toptancı ve intikamcı bir adalet uygulamaya kalkışmak, hem de her iktidarın yumuşak karnını oluşturan bir **yolsuzluk** çıkartmasıyla AKP hükümetine ve Başbakan **Erdoğan**'a açıkça kumpas kurmak kabul edilecek bir şey değildir.

Dolayısıyla, kendi hesabıma ne **Gülen** Hocaefendi ve Hizmet Camia'sına yakın bir **tarafdar seyirci** olabilirim, ne de en azından gönlümün oraya meylettiğini söyleyebilirim.

AYNI sempati- antipati ikilemim yukarıdaki siyasi kurum ve lideri için de geçerlidir.

Mevcut olmadığı için yirmi küsur yıl değil ama sözkonusu parti kurulmadan önce bile sonradan AKP'ye dönüşecek olan çizgiye daha en baştan olumlu baktım. Haklı da çıktım.

Nitekim askerî vesayeti bertaraf ederek sivilliği hükümlan kılmaktan Kürt sorununda hayati adım atmaya; artı, **Türk modelini** uluslararası düzeyde örneğe dönüştürmekten toplumsal refahta muazzam sıçrama gerçekleştirmeye, o AKP ve o **Recep Tayyip Erdoğan** bir dizi dev atılımı daha şimdiden modern Cumhuriyet tarihine yazdılar.

Tabii ki bunları inkâr etmek de nankörlük olur ve zaten çoğunun geri dönüşü yoktur.

FAKAT ben yine de iktidar partisi ve **Erdoğan**'dan yana **tarafdar seyirci** değilim!

Veya kalbim hiç olmazsa gizli gizli o tarafa temayül göstermiyor.

Zira zaten her gün sıraladığım nedenlerden ötürü, artık tamamen otokrat rotaya giren Başbakan'ın yönetim tarzıyla uzlaşmak veya kerhen he demek, bizzat kendisinin katkı sağladığı sivil ve çoğulcu demokrasiden taviz vermek anlamına gelir.

Üstelik de kötü gidişata dur demek refleksini körelterek, durumu çok vahimleştirir.

ANCAK her iki bağlamda da bu tavrı asla **tarafsızlık** olarak algılamamak gerekiyor!

Ne hâlleri varsa görsünler diye sıyrılıp kendini **tarafsız seyirci** ilân etmek kaypaklığın ve kolaycılığın dik âlâsı olacağı gibi aslında ahlaki ve siyasi kıstaslardan da vazgeçmek olur.

Evet, **seyirciyiz** ama hasımlardan birine değil yalnız ve yalnız kurallara mutlaka **tarafdar** olmakla yükümlüyük ki, onların neler olduğu konusuna yarın geleceğim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taraftar tarafsız

Hadi Uluengin 18.01.2014

DÜN dediğim gibi, kıran kırana süren kavgada **seyirciyim** ama **taraftar** değilim.

Hasımlardan biri lehinde veya aleyhinde tezahürat yapmak ahlaki terbiyeme ve siyasi duruşuma ihanet etmek olur. Öte yandan kalben bile şu veya bu yöne meyledemiyorum.

Artı, politik pragmatizm açısından baktığımda da o hasımlardan hangisi galebe çalarsa daha evla olur diye bir tahlil geliştiremiyorum. Böyle bir münecimlik bana afakî gözüktüyor.

Fakat bütün bunlar tarafsızlık ilân ederek kaypaklığa saptığım anlamına da gelmiyor.

Tutumum şudur: Genelleyici davranmamak ve her olguda teker teker tavır belirlemek!

En aktüel konu olduğu için de bunu **HSYK**'dan hareketle açıklamaya çalışacağım.

TABİİ ki doğru, zaten AKP tarafından sunulmuş bir referandumda onaylanan o HSYK'nın statüsünü şimdi yine AKP'nin değiştirmek istemesi başlı başına bir çelişkidir.

Çok daha önemlisi, bunun demokrasilerde olmazsa olmazı oluşturan kuvvetler ayrılığı ilkesini zedeleyecek biçimde yapılmak istenmesi asla kabul edilemeyecek bir gelişmedir.

Amenna ama tek tük istisnaî durumlar hariç bu ülkenin adalet ve hukuk sistemi ta Cumhuriyet'in kuruluşundan beri hiçbir zaman tarafsız ve bağımsız olmadı. Hâlâ da değildir.

Yargı daima vesayet rejim ve ideolojilerinin payandası işlevini gördü ve görüyor.

Türkiye'de o tarafsızlık ve o bağımsızlık kimsenin inanmadığı içi boş bir lâf ü güzaftır.

Yani dün olduğu gibi bugün de dokunulmaz bir jürokrat loncası mevcuttur ki, bunun yukarıdaki olmazsa olmazla yine en az yukarıdaki ölçüde çeliştiği, bir o kadar doğrudur.

TEK farkı, dün 28 Şubat generallerini ayakta alkışlayan emir kullarının yerine bugün Camia'ya yakın durdukları için hem toptancı ve intikamcı bir adalet uygulamaya, hem de meşru iktidara karşı aleni kumpas kurmaya kalkışan hâkimlerin ağır basması oluşturunuyor.

Açık konuşalım, mazideki **Yekta Güngör Özden**'in "**Sıkıysa laikliğe dokunsunlar**" diye külhanbeyi ağzıyla meydan okumasıyla, şimdiki **Zekeriya Öz** veya benzerlerinin 17 Aralık'tan beri sergilediği diğer meydan okuma arasında esas itibariyle hiçbir fark yoktur.

İkisi de kabul edilemez. Kırk katırla kırk satır arasında bir tercih söz konusu olamaz.

Dolayısıyla, hasımlara değil ilkelere **taraf**tar bir **seyirci** şu tutumu almak zorundadır:

HÜKÜMETİN yolsuzlukları örtmek için ölçüsüz idari atamalara başvurmak ve HSYK'yı denetleyebileceği bir aygıt inşa etmek girişimlerine mutlaka karşı çıkılmalıdır.

Yani başta dediğim gibi, her vakada, her gelişmede, her olayda teker teker ve ayrı ayrı tahlil ve tavır geliştirerek ihtiyatkârlığı ve eleştireliliği asla elden bırakmamak gerekmektedir.

Fakat daha üç yıl önce bizzat AKP istemişti türünden polemikçi ve partizan bir muhalefet pozisyonunda ısrar etmenin de ne anlamı, ne haklılığı vardır. Teori pratikte sınıanır.

Muhtemelen anayasaya değişikliğiyle, her hâlükârda da mümkün mertebe en geniş uzlaşmayla yargıçların kooptasyon sistemine son vererek tarafsızlığa ve bağımsızlığa azami ölçüde yaklaşacak bir yenilenmeyi desteklemek bugün için en makul ve en doğru tutumdur.

FAKAT tabii burada mutlaka ihtiyat ve teyakkuzla bakılması gereken esas unsur, böyle bir bağımsızlığı sağlayacak mekanizmanın nasıl formüle edileceği noktasına odaklanıyor.

Jüristokrasinin kendi kendini üretmek ayrıcalığını ve vesayet ideolojisi yandaşlığını törpüleyeceğim diye Yargı'yı bu defa iktidar vesayeti altına alacak bir şema gitti eteri, geldi beteri deyimiyle özdeşleşir. O gelenin o gideni mumla aratması da işten bile değildir.

Dolayısıyla, kavgada **tarafsız** duran **seyirci** hasımları cenge sevkeden her konuda olduğu gibi HSYK'ya ilişkin tavrını da ancak ve mutlaka çoğulcu demokrasi ve hukuk devleti ilkelerine göre belirlemek zorundadır ki, **taraf**tar **tarafsız** derken de işte bunu kastediyorum.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Okullar, AB ve intikam

Hadi Uluengin 22.01.2014

DÜNKÜ **Taraf**'ın manşeti "**Erdoğan AB'ye 'paralel devlet' anlatacak**" şeklindeydi.

Yani Başbakan üç yıldır ancak ilk defa ziyarete tenezzül buyurduğu Brüksel'de bir de **Fethullah Gülen Hocaefendi** Camiası'nı "**teşhir edecekmiş**"(!).

NE diyeyim? Lâ havle ve lâ kuvvete!

Bu satırları yazarken henüz belli değildi ama umalım ki öngörü doğru çıkmaz.

Aksi takdirde, vay benim köse sakalım!

ÖYLE, çünkü eğer AKP lideri ilkin otokratik, sonra tedricen diktoryal gidişata ***lisan-ı münasiple*** fakat mutlaka getirilecek eleştirileri ***öcü kumpasıyla*** geçiştirmeye çalışacaksa, yine dün ve yine ***Taraf'ta Temel İskit***'in vurguladığı sağırklar diyalogu bile aşılabacak demektir.

Belki renk vermez ama AB buna bir de bıyık altından müstehzi tebessüm ekler.

Zira çoğulcu ve sivil demokrasiyi mihenk taşı bellemiş o AB ki, kendisine tam üyelik başvurusu yapmış bir ülkeyi tabii ki an be an izliyor. İcığını cıcığını biliyor.

Üstelik de hanidir ve hanidir kaşarlanmış durumda!

Ta 12 Eylül'den beri Ankara'ya yönelttiği her uyarı o günkü iktidarlar tarafından şu veya bu mazeretle hasıraltı edilmeye çalışıldığı için Brüksel'in karnı artık boş lâflara tok!

Dolayısıyla, **Erdoğan**'ın Belçika başkentindeki muhataplarını Türkiye'deki olumsuz rotanın bir ***iblis komplosundan*** kaynaklandığına ikna etmesi asla mümkün değildir

Zaten ne hacet, bari Başbakan ***haşhaşî*** tehlikenin Avrupa için de geçerli olduğunu öne sürerek Topluluk sathında faaliyet gösteren Hizmet okullarının da kapatılmasını istesin...

Fakat işte orada tam duralım!

TAM duralım, çünkü saygın kanaat önderi **Gülen Hocaefendi** ve Camia'sına yönelik eleştirilerdeki haklılık veya haksızlık payı ne olursa olsun, eğer iktidar ezkaza TC devletinin diplomatik mekanizmasını kullanarak dünyanın dört bir tarafına yayılmış bu okullara karşı da girişimde bulunmak bedbahtlığına düşerse bizzat Türkiye'nin ayağına ateş etmiş olur.

Zira yukarıdaki kurumlar hem o Türkiye'nin çıkarları açısından, hem de ***kültürel Türklük hâlesi*** diyebileceğimiz bir etkileşim sahası açısından sonsuz derecede önemlidir!

Şunu asla unutmayalım: Hükümet ne olduğu anlaşılmayan ***neo-Osmanlıcı – Sünni merkezci*** bir yaklaşımla ve züccâkiye dükkânına giren fil hoyratlığıyla dış politika üretmeye çalışmadan daha çok çok önce Camia uhrevi bir misyon ruhuyla nadide bir dantel ördü.

Zaten inkâr eden çarpılır, aynı hükümetin kâh memur, kâh STK, kâh diplomat olarak dış âleme gönderdiği kadrolar dahi onların varlığından ve altyapısından yararlandı.

Yani okullar gerek yukarıdaki Türkiye ve Türklük bağlamlarında, gerekse yeryüzü sathındaki İslamofobiyi dizginlemek babında evrensel bir atılım ve medar-ı iftihar oldular.

O hâlde, geçen hafta büyükelçilere az çok hissettirildiği anlaşılan talimat uyarınca Hizmet mensuplarını farklı ülkelerde ***ispinyonlamaya*** kalkışmak ve kurumlarını kapattırmak için sözkonusu başkentler nezdinde girişimde bulunmak ancak gaflet ve delâlete tekabül eder.

Gerçi, **Erdoğan**'ın meseleyi dün- bugün AB'ye de **çıtlatmak** gibi bir affedilmez hata işleyeceğini varsaysak bile neyin ne olup olmadığını iyi bilen ve öyle **haşhaşî** türünden çirkef iftiralara pabuç bırakmayacak olan Brüksel tabii ki bu girişimi kaâle almayacaktır.

Fakat zaten fırsat kollayan **Putin** Rusya'sından bazı Üçüncü Dünya ülkelerine, Türk hükümetinden gelecek böyle bir sinyali es geçmeyecek devletler de yok değildir!

Dolayısıyla tekrarlıyorum, medar-ı iftihar **okulları-MI-za** dokunmanın vebali çok, çok ağır olur ki, kimse kendi intikamcılık ruhunu ne Brüksel'e, ne de Patagonya'ya taşıyın!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Leman Gölü'nden ne çıkar

Hadi Uluengin 24.01.2014

SURİYE konusundaki **Cenevre-2** müzakerelerinden dişe dokunur bir sonuç çıkar mı?

Müneccim falı açacak hâlim yok ama yine de naçizane kanaatime göre, çıkmaz!

Yahut Bin Bir Gece Masalları'nda parlatılan Alaaddin'in lambasından ne kadar cin çıkıyorsa, işte Leman Gölü sularına atılan oltadan da o kadar turna balığı çıkar...

Gerçi encamı tartışılan ülke her türlü kaypaklığın, ikiyüzlülüğün ve tornistanın ahval-i adiyeye sayıldığı bir Ortadoğu coğrafyasında yer alıyor.

Dolayısıyla, tarafların aniden pozisyon değiştirebileceğine belki umut bağlanabilir.

Fakat bu ihtimal yüzde doksan dokuz virgül doksan dokuz oranıyla gerçekçi değildir!

DEĞİLDİR, zira en önce **Beşar Esad** ve avenuesi iktidarı bırakmaya niyetli değildir.

Nitekim gerek hazretin tam toplantı arifesinde kasten yabancı ajanslara anons ettiği **kalıcılık** deklarasyonu, gerekse İsviçre'ye yolladığı dışişleri bakanı **Velid Muallim**'in ilk oturumda yaptığı küstah konuşma, yukarıdaki beklentileri baştan sıfırlayacak nitelik taşıyor.

Çünkü şunu en baştan hatırlayalım: Zaten **Cenevre-2** müzakerelerinin hedefi Baas katilinin çekilmesine imkân sağlayacak bir geçiş sürecinin hazırlanması zeminine oturuyor.

Eh, esas aktör daha ilk anda kesinkes **niet** dediğine göre, hayati tehlike olmadan onun gönül rızasıyla **yumuşayacağını** düşünmek ancak mucizeye bel bağlamak anlamına geliyor.

ÖTE yandan, Şam'ın baş destekçisi durumundaki İran'ın masadan dışlanması; artı, diğer destekçi Rusya'nın yine dışişleri bakanı **Sergey Lavrov**'un ağzından **Esad** tezlerini sahiplenmesi, rejiminin elini uluslararası planda cidden güçlü kılan kartlar olarak şekilleniyor.

Bunlara bir de, ABD diplomasisi **John Kerry** vasıtasıyla istediği kadar **Muallim**'e ve **Lavrov**'a yanıt versin, aynı ABD'nin Suriye'ye müdahale etmeyeceğini; üstelik muhalefetin bir kanadını silahlandıran Suudi Arabistan'a kuşku ve ihtiyatla baktığını eklemek gerekiyor.

Başka bir deyişle, tıpkı iç bünyedeki o muhalifler gibi yukarıdaki uluslararası arenada da **Beşar Esad** karşıtı ülkeler aslında bütünlük arzetmiyorlar ve ayrı telden çalışıyorlar.

BAŞTA **azılı İslamcılar** olmak üzere sözkonusu muhalefetin bir bölümü ki, kâh **günah**, kâh **ihamet**, kâh da **yararsız** saydığı için **Cenevre-2**'de yer almayı reddetti.

Zar zor ve son anda gitmek kararı alanların ise neyi, ne kadar temsil ettiği meçhul...

Her hâlükârda, rejim karşıtlarının muazzam bir hercümerçte çalkalandığı ve Suriye'nin bugün deyimim tam anlamıyla bir **iç savaş içinde iç savaş** yaşadığı şüphe götürmüyor.

Zaten dediğim gibi, kimi bir **desperados** enternasyonalisi olarak şekillenen ve El Kaide veya başka bir çete adına kelle kesen; kimi de ya Suudî, ya diğer bir Körfez emiri tarafından finanse edilen o İslamcılar artık **azılı, zır azılı, zırzır azılı** falan diye sıfatlandırmak gerekiyor.

Bu gruplar bir yandan kendi aralarında birbirlerini yiyorlar; bir yandan çoğulcu muhalefeti eziyorlar; fakat diğer yandan da doğru, ara sıra Muhaberat'ın ağına düşseler bile yine de o **desperados** fanatiklikten ötürü rejime karşı mücadele edenlerin başında geliyorlar.

İMDİ, velev ki mucizenin gerçekleşeceğini ve kırk katırı temsil eden **Beşar Esad** ve avanesinin İsviçre şehrinde lâfzen geri adım atacağını varsayalım.

Lâfzen diyorum, çünkü bu defa kırk satırı temsil eden diğer esas aktör **Cenevre-2** falan dinlemeyeceğine göre Şam'ın "**uzlaşmaya yanaşacağım ama siz de önce onları saf dışı bırakın**" diye işi diplomatik manevrayla başka bir çıkmaza sokması yine işten bile değildir.

Yani müzakerelerin başarısızlığa uğraması bir değil bin faktörden dolayı mukadderdir.

Fakat umalım ki ben yüzde doksan dokuz virgöl doksan dokuzluk tahminimde yanılıyım ve Lemman Gölü'nde yine o binde birle oltaya vuran turna balığına sevineyim...

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aşk, meşk ve siyaset

Hadi Uluengin 25.01.2014

HOYRAT siyaset kabak tadı verdi. Üstelik de bugün cumartesi rehaveti inecek.

Dolayısıyla ciddiyeti çöpe atıp biraz aşk ve meşk işlerinden bahsedeceğim.

Fakat doğru, Fransa Cumhurbaşkanı **François Hollande**'ın son vukuatından yola çıkarak diğerlerine geleceğim için o siyaset yine ister istemez kapıdan ve bacadan sızacak.

BU **Hollande** benim için vasatlık timsalidir. Nitekim hiçbir politik pırıltısı olmadığı gibi şu artist bozuntusu hatunu resmî sevgilisine tercih etmekle midesizliğini tekrar ispatladı.

O resmî sevgili **Treiweler** ki yeni starlete oranla daha endamlı ve kişilikli bir kadındı.

Oysa Paris'teki mediyokrasi şampiyonunun gönlü gitti, gülün yerine boka kondu.

HER neyse... Aslında Elysées Sarayı kiracısının zevksizliği beni ilgilendirmez.

Daha ötesi, zaten onun uçkur meseleleri kimseyi ilgilendirmez.

Nitekim altıgen ülke medyasını bu açıdan çok takdir ediyorum.

Çünkü "**bombayı patlatan**" (!) cırtlak dergi ve rakipleri bir yana, diğer bütün organlar **özel hayat** diye kırmızıçizgiyi çekerek pireyi deve yapmak gafletine düşmediler.

Acaba edepten mi, yoksa böyle olayların Fransa'da vaka-ı adiye sayılmasından mı?

ÖYLE, zira meselâ **Dreyfus** dosyasından sıkılan atmışlık cumhurbaşkanı **Felix Faure** kırkına girmemiş metresi **Marguerite Steinheil**'i aynı Saray'da ikinci istirahatine çağırıp emme basma tulumba vazifesini ifa emri verdiğinde, ani bir sekte-i kalple vefat etmişti.

Az önce efendisine kuvvet macunu hazırlamış uşak da çömeldiği koltuk önünde ağzını silen madamın çığlıklarıyla durumu keşfedince, ilk iş kadavranın pantolonunu yukarı çekmişti.

Yeni zamanlar da malûm... **Dalida**'sından **Annie Girardot**'suna Paris sahnelerini yataktan izleyen **Mitterrand** bir de gedikli sevgilisi **Anne Pigeot**'dan evlat peydahlamıştı.

Tabii **Giscard**'ın, **Chirac**'ın ve son olarak da **Sarkozy**'nin diğer maceraları var ama yine de Fransız siyasetçilerin "**günahkâr**" (!) aşk işlerinde istisnâ olduğu sanılmasın. Asla!

ASLA, çünkü sağ veya sol, demokrat yahut otokrat, laik ya da sofı, kamu kişiliğiyle tanınan sayısız şahsiyetin daima bir mahremi oldu. Olmuştur. Sonsuz da normaldir.

Değişen tek şey rejime, kültüre ve zamana göre durumun aleniyet kazanmasıdır.

Nitekim **Inessa Armand** yoldaşı zevcesi **Krupskaya**'yla birlikte idare eden **Lenin**'den, zaten dört defa evlenen ve kızıl tahta kurulunca işi azıtarak Pekin Operası balerinlerden harem düzen **Mao**'ya; orada da her gece ayrı dişiyle yatan ve dehşet bir cazibe ve kudrete sahip olduğu rivayet edilen **Mussolini**'ye, komünisti de, faşisti de gūnahtan muaf değildir.

Artı, metresi **Lucy Rutherford**'un kollarında ölmüş ABD Başkanı **Roosevelt** veya **Jane Mansfield**'den **Marilyn Monroe**'ye fattan Hollywood yıldızlarını elden geçirmiş diğer ABD Başkanı **Kennedy** falan, zıt kutuptakiler de asla süttten çıkmış ak kaşık değildirler.

Fakat tabii bunu **Liana**'nın üst engebelerine dayanamayan **Papandreu** gibi güneyli bir Yunanistan'da yaparsanız ahali **çapkun moruk** diye gülüp geçer, ama Protestan ahlâkçı bir Amerikan Orta-Batı'sı bu defa **Monica**'nın dudaklarına dayanamayan **Clinton**'u aforoz eder.

OYSA bana ne? Bize ne? Fransa Cumhurbaşkanı ister motosikletle metres kaçamağına gider, ister emme basma tulumbanın çekim basıncından öbür dünyaya...

Ayyuka vardırmadıkları takdirde bütün bireyler gibi kamu şahsiyetleri de özel hayatlarında yalnız kendilerine ve çiftlere karşı sorumludurlar! Diğerlerine halt etmek düşer.

Onlar aşk meşk ilişkileriyle değil ancak o kamu görevleriyle değerlendirilir ki, nokta!

Ama tabii **Hollande**'in zevksizliği başka mesele, bu da benim şahsi tercihime giriyor.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Chavezleşen Erdoğan

Hadi Uluengin 31.01.2014

MALÛM, mecazî anlamdaki **Putinleşmek** deyimini çoktan evrensel lügate girdi.

Fakat **Chavezleşmek** fiili için aynı şeyi söyleyemeyiz. Daha nadir kullanılıyor.

Zaten de bütün paralelliklere rağmen ikisi arasında önemli bir fark var. Veya vardı.

Kabul, **Hugo Chavez**'in yaşarken benimsediği otoriter tarz, popülist lafazanlık ve anti-Batı söylem **Vladimir Putin**'le çok benzeşiyordu ama yine de haksızlık yapmayalım.

Çünkü müteveffa Latin Amerika önderi ne Kremlin efendisi gibi bariz bir polisiye mekanizmayla donandı, ne de Moskova tipi mafyatik cinayetlere başvurdu.

Ömrü vefa etseydi işi oraya vardırır mıydı?

BİLMİYORUZ. Her türlü cevap da spekülasyon olmaktan öteye gitmez.

Kaldı ki **Putin** ultra-kapitalist nitelikli ve tekelci kimlikli bir oligarşiyle bütünleşiyor.

Oysa Venezuela'da böyle bir oligarşiden ziyade **Chavez** sayesinde palazlanan yeni burjuvaziden ve iktidar bağlantılı olarak yükselen bürokrasiden söz etmek gerekiyor.

Dolayısıyla **Putinleşmek** fiili ancak **Chavezleşmek** aşaması bittikten sonra ve tabii ki bu ikinciden çok daha beter bir deyim olarak kullanılabilir... Ve şükür, henüz orada değiliz!

Yani Başbakan **Erdoğan**'ın **Chavezleştiğini** söylersek tamı tamına doğru teşhisi yapmış oluruz ama **Putinleştiğini** iddia edersek, en azından şimdiki aşamada abartmış oluruz.

EVET evet, dinî retorik bir yana AKP önderi hanidir **Chavezleşmek** süreci yaşıyor!

Bunu da bütün Türkiye'ye empoze etmek tasavvuruyla yanıp tutuşuyor.

Venezuela liderinin mazideki pratiğiyle örtüşen benzerliklerden hangi birini sayayım?

HEM demokrasiyi bir çoğunluk tasallutu olarak algılamak ve sunmak; hem de popülist belagati halk dalkavukluğuna vardırarak ya aşk- ya nefret ikilemini dayatmak ortaklığını mı?

Külhanbeyi ağızla sindirmeye çalışmak hoyratlığını mı?

Yoksa medyaya ya gözdağı vererek, ya da maddeten kontrol altına alarak özgürlükleri sınırlamak; hukuk devleti kurallarını ise azami ölçüde hadım etmek girişimlerini mi?

Yahut iktidar ekseninde yaratılan ve yolsuzluklarla kayırılan yeni sınıfla bütünleşmek; kısmen oturmuş olan ve az çok liberal doku arzeden burjuvaziye tasfiye etmek projelerini mi?

Tabii bunlara bir de, yok ŞİT üyeliği hezeyanları, yok uluslararası komplo teorileri, yok emperyalist tezgâh üfürmeleri falan, **Recep Tayyip Erdoğan**'ın şimdilerde yine müteveffa Latin Amerika önderi gibi diline doladığı ve bu yüzden artık **ulusalcıları** resmen yanına çektiği **"Üçüncü Dünya açılımlarını"** (!) eklemek gerekiyor.

Sanırsınız ki Ankara Okyanus'un öteki yakasına taşınıyor ve Türkiye başbakanı da Caracas'taki eski liderin yerini alıyor...

PEKİ de, **"kabul Chavezleşiyor ama henüz Putinleşmedi"** diye sevinelim mi?

Böyle bir evhen-i şerin lâfını etmek dahi zûldür! Uzlaşma ve teslimiyetin daniskasıdır!

Kaldı ki, **Hugo Chavez** de, **Vladimir Putin** de sebil niyetine fıskıran akaryakıt ve gaz sayesinde durumu iktisadi açıdan az çok idare ettiler ve ediyorlar. Ülkemizin bu lüksü yoktur.

Demokrasi rotasından sapacak bir Türkiye'nin, değil mazide kalmış **otoriter kalkınma modellerine** bel bağlaması, kısa-orta vadede bile derhal iflasa sürüklenmesi kaçınılmazdır.

Ne o Türkiye jeo-stratejik açıdan Venezuela'dır; ne çoğulculuk kültürümüz Karaip devleti kadar sathidir; ne de topraklarımız aynı Karaip Denizi'nin petrol yatakları üzerindedir.

Yani **Erdoğan**'ın **Chavezleşmekte** direnmesi yukarıdaki tropikal denizden çok daha tehlikeli olan Karadeniz'e kolektif biçimde atlamaya zorlanmamız anlamına gelecektir ki, eh akıl var, yakın var, herhalde intihar edecek değiliz!

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uçak medeniyeti

Hadi Uluengin 01.02.2014

EVLAT ve torun göreceğim, senede bir yaptığım gibi bu yılbaşı arifesi de Avrupa'ya gittim. Dış hatlar mahşeri andırıyordu. Pasaporttan sonra da transit yolcudan geçilmiyordu.

Bubu elbisesinin sırtında bebek taşıyan koca popolu Afrikalı kadınlar mı istersiniz, yoksa tablet bilgisayarının ekranında borsa izleyen **casual** kıyafetli züppeler mi?

Anonsu beklerken kâh banklara sere serpe yayılmışlar, kâh da cılız bir sandviçin sanki havyarlı bliniymiş gibi fahiş fiyata satıldığı mekânları doldurmuşlar. Zaten uçak da öyleydi.

Tek boş koltuk yoktu ki, Allah'tan ucuza geliyor diye bileti çok önceden almıştık.

YEŞİLKÖY'ün **hub** denen türden dev merkeze dönüşmesine tabii ki seviniyorum.

Fakat doğrusu, uçak yolculuklarının bu denli **demokratikleşmesine**; hadi daha dobra söyleyeyim, bu kadar **avamlaşmasına** içten içe bozulmuyor da değilim.

Dolayısıyla her sefer hem kırk, otuz, hatta yirmi yıl önce yaptığım seyahatleri; hem de **Ahmet Hamdi Tanpınar**'ın **Bir Uçak Yolculuğundan Notlar** denemesini hatırlıyorum.

TANPINAR Usta burada sözkonusu yolculukların daha havaalanına adım atar atmaz dış dünyadan soyutlanmış ve sterilize edilmiş bir koridor olarak başladığını kaydeder.

Varılacak yerde kapıdan çıkana kadar da böyle sürdüğünü vurgular. Çünkü uçağın lombozu, hostesin servisi, anonsun tonu insanı sırf yerden değil gaileden de tecrit etmektedir.

Evet, geçmişte öyle bir kadife koridora giriliyordu ki, kuşa binmeden önce anadan doğma soyunmak zorunda kalmıyordunuz ve ikaz söndüğü an da cigarayı yakabiliyordunuz.

ARTI, mekânlar çok daha sakin; uçaklar çok daha tenha; dolayısıyla da zaten az yolcular çok daha “**elit**” (!) ve bilhassa da çok daha görgülü, saygılı, nezaketliydi.

Oysa uluslararası havacılık kurumu ICAO’nun yaptığı son soruşturmayı okudum.

Açık farkla yolcuların en fazla yakındığı konuyu diğer yolcuların kabalığı oluşturuyor.

Cep telefonunu kapatın diyen hostesi pataklayanını mı istersiniz? Yoksa koltuğunu yatırıyor diye önündekine sille tokat girişenini mi? Daha yoksa zaten kafayı çekip uçağa binen ve bir de yol boyu zıkkımlanan ayyaşın ya çingar çıkarmasını, ya da koridora kusmasını mı?

Nitekim de bu yüzden soruşturmaya cevap verenler alkol yasağına sıcak bakıyorlar.

BEN hep içtim ve içirim. Bir, güzergâh uzunsa da iki viski... Yemekte ise şarap...

Hele hele, Caroline gözümü oyacağı için tabii artık değil ama eskinin o bahtiyar yolculuklarında, bekleme salonunda gözünüze ilişen ve **Herald Tribune** okuyan şu cazibeli kadın muazzam bir şans eseri bitişiğinize, olmadı bir öteki koltuğa, hatta teğetinize mi düştü?

Servise başlayan hostes hangi etiket diye sorduğunda, “**Eminim hanımefendi benden daha iyi anlıyordur. Lütfen o tavsiye etsin**” demek mükemmel bir girizgâh olabilir.

Şansınız devam ederse de gerisi iniş işareti yanana kadar kahvenin yanındaki konyakla gelebilir. Valizler alınırken de pekâlâ telefon değiş tokuşu yapılabilir.

Oysa şimdi küçük burjuvalar şıpidık terlikleri ve arsız çocuklarıyla uçağa öyle bir tikişiyorlar ki, benim gibi hep ekonomik sınıfa talim etmek zorundaysanız **Herald Tribune** okuyan cazibeli kadınları ancak binerken veya çıkarken **business class**’ta şöyle bir görürsünüz.

ROLAND Barthes 2. Savaş ertesini tatil ve otomobil medeniyeti olarak tanımlardı.

Tatil tabii yine devam ediyor ama buna bir de **uçak medeniyetini** eklemek zorundayız.

O uçak kalkıyor, iniyor ve yolcular artık sterilize bir kadife koridorun tecridinde değil, sunî deri bir koridorun hengamesinde kavga ediyor, kafayı çekiyor ve kusuyor.

İnanın os...yor da, kaç defa burnumun direği kırıldı...

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Encamımızın yüzyılı

Hadi Uluengin 07.02.2014

YUVARLAK rakamlar ancak sembolik anlam ifade eder. Değeri duygusaldır. Olsun.

2014 takvimine girdik ki, işte bu yıldan itibaren hep o sembolizmler ön plana çıkacak.

Çünkü çok uzun sürmüş bir 19. asrı noktalayan, fakat 1989'daki komünist hezimetle çabucak sona ermiş şu çok kısa, ama kısalığına rağmen insanlık tarihinde hiç olmadığı ölçüde korkunç 20. asrı başlatan virajın yüzüncü yıldönümü geldi.

Birinci Dünya Savaşı'nı kastediyorum.

O savaş ki yukarıdaki insanlığın çehresini tümüyle bambaşka kıldı.

Artı, hem eski değerleri berhava etti, hem de aslında bitmediği ve daha sonraki savaşların kuluçkasına yattığı için teyakkuz durumunu yine aynı 1989'a dek sürdürdü.

Ben de buradan yola çıkarak ve tabii ki eğer ömrüm vefa eder, elim de kalem tutarsa, hiç olmazsa 2018 nihayetine kadar, siyasi gelişmeleri ve askerî muharebeleriyle ara ara ve sene be sene bu muazzam hercümerci irdelemeye çalışacağım.

Zira 1914 sırf evrensel tarihi değil bizim tarihimizi de muazzam ölçüde dönüştürdü.

Hengâmeye çokuluslu bir imparatorluk olarak girdik ve ulus-devlet kimliği edinmiş bir cumhuriyet olarak çıktık.

Dolayısıyla konuya ilkin, Harb-i Umumi'ye katılmak zorunda mıydık sorusunu sorarak başlamak gerekiyor.

KESTİRME DEN söylüyorum: Hayır, değildik!

Oysa önce milliyetçi tarihçiler, sonra da **ulusalcı** dezenformatörler **Enver**'in Alman zırhlılarına Osmanlı bandırası çekirtirerek ve oldubittiği "**bir çocuğumuz oldu**" yüzsüzlüğüyle duyurarak ülkeyi felâkete sürüklemesine bahane bulmak için daima bin bir tez uydurdular.

Yok efendim Türkiye zaten katılmak mecburiyetindeymiş... Çünkü "**I. emperyalist paylaşım savaşının**" (!) esas ve asıl hedefi İmparatorluğu bölüşmek sevdasıymış...

İnsanın kendini tutamayıp elinin körü diyeceği geliyor!

Bugün bile sorumluluk derecesinin tartışıldığı ve esas olarak Almanya'nın Saraybosna suikastı ertesindeki **maceracı turmandırma** diplomasisinden kaynaklanan, fakat başlangıcında **Şark Meselesi**'nin asla ve asla devreye girmediği Cihan Harbi bırakın Türkiye'yi, Avrupa için dahi bir mukadderat, bir olmazsa olmaz, bir "**yazgı**" (!) değildi!

Bu tür uydurmasyonlar öngörülemez bir kaos olan tarihte tesadüflerin ve şahısların oynadığı rolü hiçe sayarak o tarihe at gözlükleriyle bakan dogmatik yobazların hezeyanıdır.

Ne gerçeklerle, ne de belgelerle uzak yakın ilgisi vardır.

ÖTE yandan, aynı hezeyana paralel olarak ezelden beri temcit pilavına dönüştürülen diğer bir tez de İttihatçıların aslında Fransa ve İngiltere gibi liberal demokrasilere yakın durduğu, fakat Paris ve Londra yüz vermediği için metazori Berlin'e yanaştığı efsanesidir.

Al sana bir fasa fiso daha!

Zira yarı-münevver cehaletiyle düşünen Jön Türk erkânı ne iktidara gelmeden önce, ne de geldikten sonra bir dış politika stratejisine yahut ilkesine sahip oldu.

Meşveret koleksiyonlarını ve yerli- yabancı arşivleri taramış **Hasan Ünal**'ın mükemmel biçimde ortaya koyduğu gibi komitacı hırpaniliği zihnî hırpanilikle atbaşı gitti.

II. Abdülhamit'in denge siyasetleri Düvel-i Muazzama içinde bugün birine yarın ötekine çatan, daha ertesi gün ise tam tersini söyleyen ve ona yaranmaya çalışan İttihat ve Terakki kurmaylarına oranla zezem suyuyla yıkanmış bir üstatlığa tekabül ediyordu.

Ve hazretler 1908'de bir geldiler, 1914'de de bir göturdüler ki, encamımız malûm! Savaş'a girmek zorunda mıydık sorusuna yarın diğer bir açıdan **hayır** diyeceğim.

hadiuluengin@taraf.com.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)